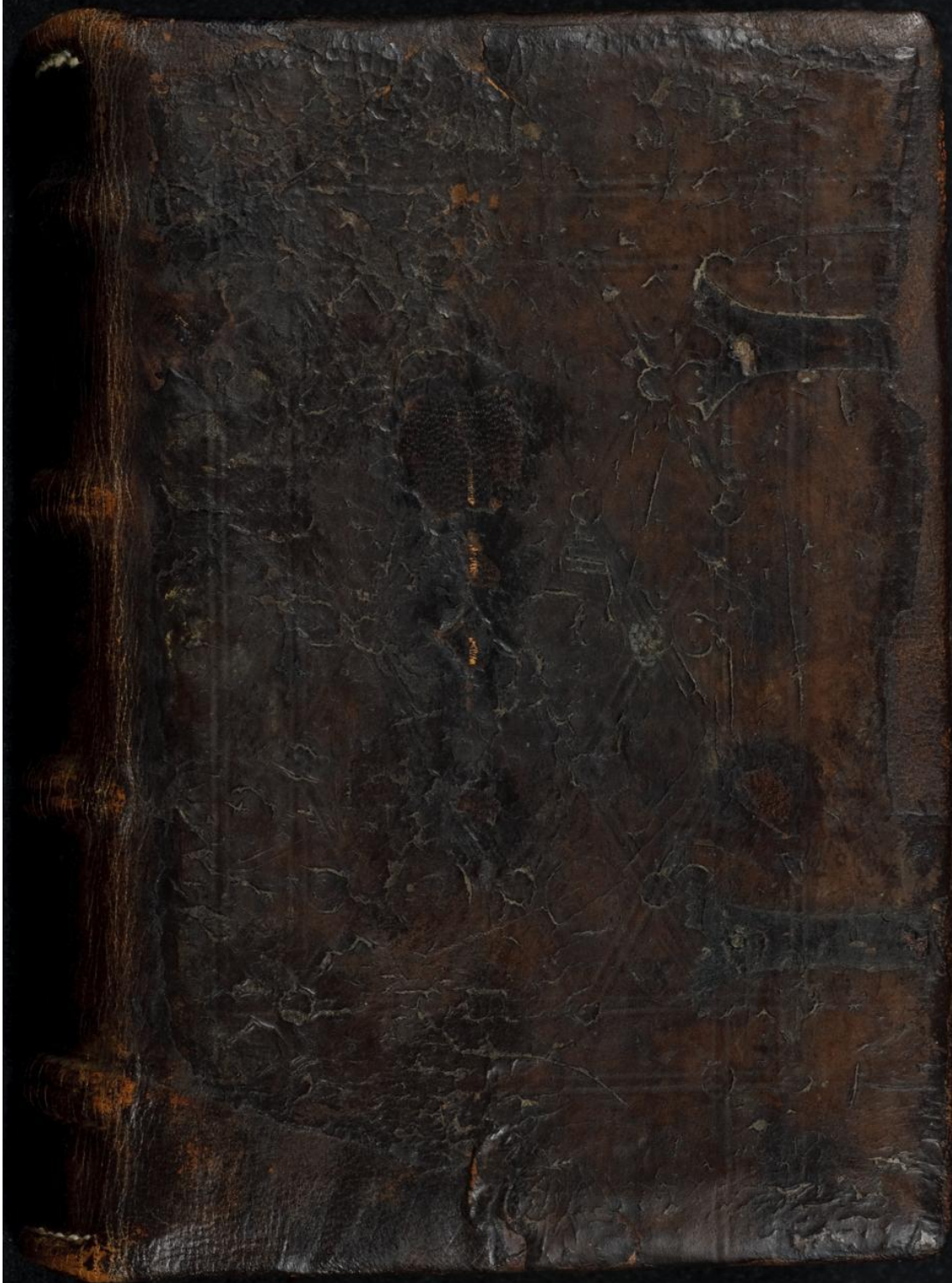

...mian r'lan n
...st' laute prop
...Dne ro
...at' mirabne
...verla r'v
...gla-uer glo
...alla nisi dñi
...is hodierna
...mū inocen
...sequendo s
...clu sunt
...victor ma
...ne fide trā
...ra loquit
...nta fatero
...ade q's omni
...dñm. Alie
...te b'co ste
...me

tu quadraginta quatuor
or milia habentes nome
eius et nomen patris eius
eius scriptū in frontibus
suis. Et audiui vocē de
celo: tamq̃ vocē aqua
rū mulierū: et tamq̃ vo
cē totius mundi. Et
vocē qui exiit de
cytharatorū cythararū
cū in cytharis suis. Et
cantabant quasi cantu
rū novū: ante sedem dei
et ante quatuor angeli
lia et seniores. Et nemo
poterat dicere canticū:
nisi illi. Cū autē quadra
ginta quatuor milia
qui emph sunt de terra.
Ipsi sunt quidā mulierū

cūq; ierit. Vñ empti sunt
ex hominibz: primum deo
et agno. Et in ore ipōz
nō ē iuentū mendacium.
Sine macula sunt ante
thronū dei.

mina nrā sicut pas
ser crepta ē de laqueo ve
nantiū. Laques contri
tus ē ⁊ nos liberati sumus
adutorū nrū ī nomine
dn̄i qui fecit celū ⁊ terram.
Nota nec allā nec sequen
tia nec credo nec ita missa
ē hūc hac die nisi fuerit do
minica. S; in octa dicūtur
Pro allā dicit laus tibi
xp̄e aus tibi xp̄e
Te nrū candidatus lau
dat exercitatus dn̄e.

puerū et mē
ge ī egyptū: o
dū dicā tibi
em̄ ut herod
rū ad p̄deu
consurgens
rū ⁊ m̄rem
secessit ī egyptū
ibi usq; ad
Ut adimple
est a dn̄o p
tem. Ex egyptū
lū meū. Tū
videns qm̄ ill
magis: irat
Et mittens
pueros qui
leem: et ī
eius a bim
scdm̄ temp
erat a m̄

Hostilla Guillerini super
Epistolas et Euangelia de
Tempore et de Sanctis et pro defunctis

317

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

(1491)

Tabula

**Tabula Epistolaz et Euāgelioꝝ per totū an-
num scdm numez et ordinem pagiaruz diligenter
collecta. Et primo de aduentu domini**

Dñica pri. aduen.	Ep̃la Fr̃es scientes Euāg. Cū appropin.	Pagina pagina	.i. lxxvij
Dñica sc̃da aduē.	Ep̃la Fr̃es q̃m̃qꝫ sc̃pta Euā. Erunt signa in sole	pagina pagina	.i. lxxvij
Dñica terciā.	Ep̃istola Sic nos existimet Euan. Cū audisset ioh̃es.	pagina pagina	.ij. lxxx
Dñica quarta	Ep̃istola Gaudete in dō. Euan. Miserunt iudei	pagina pagina	.ij. lxxx
In natiuitate dñi ad p̃mā missam	Ep̃istola Apparuit em̃ grā Euan. Exijt edictū a ce.	pagina pagina	.ij. lxxx
In sc̃da missa	Ep̃istola. Apparuit benign. Euan. Pastores loq̃bant	pagina pagina	.iij. lxxxij
Ad summā missā	Ep̃istola Multifarie Euan. In p̃ncipio erat x̃.	pagina pagina	.iij. lxxxv
Dñica iſra oc. na.	Ep̃istola Quanto tpe. Euan. Erant ioseph	pagina pagina	v. lxxxvi
In festo circūciſi.	Ep̃istola Priuſqꝫ veniret Euan. Postqꝫ plummati	pagina pagina	v. lxxxvj
In eph̃ia dñi.	Ep̃istola Surge illu. Euan. Cū nat⁹ esset iesus	pagina pagina	vi lxxxvij
Dñica iſra oc. ep̃i	Ep̃istola Obsecro vos Euā. Cū fact⁹ esset iesus	pagina pagina	vij. xc.
Dñica prima p⁹ octa. eph̃ie.	Ep̃la H̃ntes donatōes Euan. Nuptie facte sunt	pagina pagina	vij xci.
Dñica sc̃da.	Ep̃la Nolite esse p̃uidē. Euā Cū dñdisset iesus.	pagina pagina	vij. xcij.
Dñica terciā.	Ep̃is. Remini q̃c̃qꝫ Euā. Ascendente iesu	pagina pagina	ix xcij
Dñica q̃rta.	Ep̃istola Induite vos Euā. Simile fcm̃ est reg.	pagina pagina	ix xcij.
Dñica in. lxx.	Ep̃istola Nescitis q̃ hi. Eua. Simile ē reg.	pagina pagina	x. xcv
Dñica in. lx.	Fr̃es libenter ſuffertis Euā. Cū turba plurima.	pagina pagina	ix xcvi
Dñica in. l.	Ep̃is. Si linguis Euā. Aſſumpſit iesus.	pagina pagina	xij xcvij
Dñica p̃ma in. xl.	Ep̃is.hortamur vos Euā. Ductus est iesus	pagina pagina	xij xcix.
Dñica sc̃da in. xl.	Ep̃la. Fr̃es rogamus vos Euā. Egreſſus iesus	pagina pagina	xij. L
Dñica terciā	Ep̃la Eſtote imitatores. Euan. erat iesus eijciens	pagina Pagi.	lxv. Lij

Tabula

Dñica q̄rta.	Epla fr̄es Scriptū est.	Pagi.	xx.
Dñica in passiōe	Euā. Abijt iesus trans	Pagi.	Lij.
Dñica palmar.	Epla Christus assistēs.	Pagi.	xvi
In die scō pasche	Euā. Dicebat iesus tur.	Pagi.	Lv.
Scda feria	Epla. fr̄es Hoc sentite	Pagi.	xvij
Tercia feria	Euā. Cū appropinq̄set.	Pagi.	Lvi
Quarta feria.	Epla. fr̄es expurgate	Pagi.	xvij.
Dñica p̄ma 2 in	Euan. Maria magdale.	Pagi.	Lvij
octaua pasq̄	Epla St̄as petrus	Pagi.	xvij.
Dñica scda p° pas	Euan. Duo ex discipu. ie.	Pagi.	Lviij
Dñica. iij. p° pas.	Epla Surgēs paulus	Pagi.	xix
Dñica q̄rta.	Euā. Stetit iesus in me.	Pagi.	Lix.
Dñica q̄nta	Epla Ap̄iens petrus os	Pagi.	xix
Dñica rogationū	Euā. Manifestauit se.	Pagi.	xx.
In die ascensionis	Epla. Vē quod natū est.	Pagi.	Lxij.
Dñica p° ascēso.	Euan. Cū sero esset.	Pagi.	xx.
In festo pētecostes	Epla Christus passus ē	Pagi.	Lxij.
Feria secunda	Euan. ego sum pastor	Pagi.	xx.
Feria tertia.	Epla. fr̄es obsecro vos	Pagi.	xxij.
Feria quarta.	Euan. Hodiciū 2 iam.	Pagi.	xxv.
In octa. pēte. in q̄	Epla. Vē datū opti.	pagina	xxij.
ē festū scē trinitat̄	Euā. Glado ad eū qui	pagina	c xvi.
In festo corpo	Epla. estote factores	Pagi.	xxij.
ris christi.	Euā. Amen amen dico	Pagi.	c xvij
Dñica p. p° trini.	Epla. Cōfitemini alternit̄	Pagi.	xxij.
Dñica. ij. p° trini.	Epla. Primū q̄dem ser.	pagina	xxij.
	Euan. Recūbentibus vn.	pagina	c. xvij
	Epla. estote prudētes	pagina	xxv
	Euā. Cū venerit padit̄us	pagina	c xix
	Epla. Dū p̄plerent dies	Pagi.	xxv
	Euā. Si q̄s diligit me.	pagina	c xxi.
	Epla. Ap̄iens petrus os	pagina	xxvi
	Euā. Sic deus dilexit.	pagina	c xxi.
	Epistola Cū audissent apos.	pagina	xxvij.
	Euan. Qui non intrat.	pagina	c xxij.
	Epis. Per manus aposto.	pagina	xxvij.
	Euā. Dixit iesus turbis	pagina	c xxij.
	Epis. vna Gaudete p̄fecti.	pagina	xxvij
	Altera O altitudo	eadem	c xxij
	Euā. erat hō ex phariseis	pagina	xxvij
	Epistola Cōuenientibus.	pagina	c xxij
	Euā. Caro mea vere ē cib⁹	pagina	c lxxx
	Aliud euāgē. Ego sum pais	pagina	xxix
	Epis. Deus charitas est	pagina	c xxv.
	Euā. Hō q̄dam erat diues	pagina	xxxi.
	Epistola. Nolite mirari	pagina	c xxxi
	Euā. Hō q̄dam fecit cenam	pagina	

Tabula

Dñica tercia	Epla Humiliamī sub Euangeli. Erant apppn.	Pagina.	xxxi.
Dñica iij. p.º tñi.	Epla. Existimo q. nō.	Pa.	cxvñ
Dñica quīta	Euā. estote misericordes	Pagi.	cxvñ.
Dñica sexta	Epla Dñs vnanimes.	Pagi.	cxvñ.
Dñica septima	Euan. Cū turbę irruerent	Pagi.	Lxxx
Dñica octaua	Epla Quicūq; baptiza.	Pagi.	cxvñ
Dñica nona	Euā. Nisi abundauerit	Pagi.	cxvñ.
Dñica decia	Epla Humanū dico	Pagi.	cxvñ
Dñica vñdecia	Euā. Cū turba plūna	Pagi.	cxvñ.
Dñica xij. p.º tñi.	Epla Debitores sum?	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Euan. Attendite a falsis	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Epla Nō sum? cōcupiscē.	Pagi.	cxvñ.
Dñica xij.	Euā Homo quidā erat dñ.	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Epla Scitis qm cum	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Euan. Cū appro. ie. hieru.	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Epla Notū vobis facio.	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Euā. Dñ. iesus ad quos.	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Epla Fiducia talē	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Euange. exiēs iesus de fini.	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Epla Abraę dñe sunt.	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Euange. Beati qui vidēt	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Epla Spū ambulate	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Euan. Cū iret iesus in hie.	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Epla Si spū viuimus	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Euan. Nōc pōt duo. domīs	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Epla Obsecro vos ne desi	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Euā. Ibat iesus in ciuita.	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Epla Obsecro vos ego	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Euan. Cū intraret iesus in	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Epla Grās ago deo meo	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Euan. Pharisei audientes	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Epla Renouamī spū	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Euan. Ascendēs iesus in na.	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Epla Videte itaq;	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Euan. Loq̄batur iesus	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Confortamini in domino	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Euange. Erat qdam regul?	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Epistola Cōfidim? in dño.	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Euā. Sile ē reg. cē. hōi re	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Epla Imitatores mei	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Euange. Abeuntēs phari	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Epla Nō cessamus.	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Euangeli. Loquente iesu	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Epla. Ecce dies ve..	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	Cum subleuasset iesus	Pagi.	cxvñ
Dñica xij.	In festo dedicatiōis. Epla Vidi ciuitatem	Pagi.	cxvñ

Tabula

Euange. Egrefus iefus

Pagina. Clk.

Sequitur nunctabula Epistolaz 2 Euangelioz de fa
ctis p circulum anni ai postillis scdm ordinē paginarū vt supra

In festo sci andree.	Ep̃la Corde cre. ad iusti.	Pagi.	xlviij.
	Euan. Ambulans ie. iuxta.	Pagi.	clxiij.
In festo sci Alce.	Ep̃la. ecce sacer. mag.	Pagi.	Lxx.
	Euan. Sint lumbi vestri.	Pagi.	Lxiiij.
In festo p̃ceptiois	Ep̃la. Dñs possedit me.	Pagi.	xlviij.
	Non habetur speciale euangelium		
In festo sci tho. a.	Ep̃la Jam nō estis hospites	Pagi.	lxx.
	Euan. Thomas vn' ex. xij.	Pagi.	Lxiiij.
In festo sci Ste.	Ep̃la Stephanus plenus.	Pagi.	xlviij.
	Euā. ecce ego mitto ad.	Pagi.	Lxiiij.
In festo sci io. eu.	Ep̃la Qui timet deuz	Pagi.	lxx.
	Euā. Dixit iefus petro	Pagi.	Lxx.
In festo Innocēti	Ep̃la. Quid supra montez	Pagi.	xlx.
	Euā. Angel' dñi appa.	Pagi.	Lxvi.
In pueri. sci pau.	Ep̃la Saulus adhuc spirās	Pagi.	L
	Euā. Dixit symō petri ad ie.	Pagi.	Lxvi.
In festo purificatio.	Ep̃la. ecce ego mitt. angeluz	Pagi.	Li.
	Euā. Postqz ipte. sūt dies	Pagi.	Lxviij.
In cathedra s. Pe	Ep̃la. petri apostol'	Pagi.	Lij.
	Euan. Uat iefus in partes	Pagi.	clviij.
In festo. s. Barthie.	Ep̃la. exurgens petrus	Pagi.	Liiij.
	Euan. Rñdens iefus dixit.	Pagi.	clviij.
	Ep̃la vna. egredie. p. de ra.	Pagi.	Liiij.
In festo annūciatō	Altera locutus ē dñs ad achas		cadem.
	Euan. Dissus est an. ga.	Pagi.	clviij.
In festo scōz Phi	Ep̃la Stabant iusti	Pagi.	L.v.
lippi 2 Jacobi apl.	Euan. Nō turbetur cor.	Pagi.	Llx.
In inuētiōe sci cru	Ep̃la Cōfido de vobis.	Pagi.	Lv.
	Euā. erat hō ex phariseis	Pagi.	Lxi.
In festo sci Jo. bap.	Ep̃la Audite in sule	Pagi.	Lvi.
	Euan. elizabēth imple est	Pagi.	Lxi.
In festo scōz petri	Ep̃la. misit hero. rex ma	Pagi.	Lvi.
et pauli aploz	Euā. Venit iefus i pres eg.	Pagi.	Lxiiij.
In festo visita. ma	Ep̃la. ecce iste venit.	Pagi.	Lxij.
	Euā. Exurgens maria	pagia	Lxi.
In festo marie	Ep̃la vna Dulicē fortē.	pagia	Lxiiij.
Wagdalene.	Altera Sicur p vnus de.	pagia	Lix.
	Euan. Rogabat ie. q. pha.	pagia	Lxiiij.
In festo sci Jaco.	Ep̃la Jam nō estis hospites	pagia	Lxx.
	Euan. Accessit ad iesū.	Pagi.	clxiij.
In festo sci petri	Ep̃la. Visit herodes rex	pagia	Lvi.
ad vincula.	Euā. vos estis sal terre.	pagia	clxiij.

Tabula

In festo sc ⁱ Laure.	Euan. Venit iesus i p. ce Epla. Qui parce semiat pce Euangeli. Nisi granū fru. Epla In oibus regem Intrauit iesus i qddam Epla. ego quasi vitis Euan. Liber genera. de hoc non est postilla. Epla Hoc sentite i vobis Euan. Dixit iesus tur. iude Epla Unicutz nr ^m da. Euan. Cū transiit i e. vi. Epla Significauit deus Euan. Accesserunt discipu. Epla Scimus quo. dili. Euar. Vidēs ie. turbas. Euan. ecce ego ioannes Euan. Vidēs ie. turbas Epla. ecce sacer. magnus. Euā. Sint lumbi v ^{ri} p ^{ci} . Epla. Qui gloriatur. Euā. Sile est re. ce. thesau.	Pagina. Pagi. pagina pagina pagina pagina pagina pagina Pagi. Pagi. Pagi. Pagi. Pagi. Pagi. Pagi. Pagi. Pagi. Pagi. Pagi.	Lxiij Lx clxxi. Lx. clxx. Lxi. rvij. clxxi. Lxij. clxxi. Lxij. clxxij lxvij. clxxi. Lxij clxx. clxxv. lxxij. clxxvij
Sequitur tabula de cōmuni sanctorz. 7 p ^{ri} lo de aplis			
De apostolis.	Epla Scim ⁹ qm ⁹ diligen. Euā. Hoc est pceptū meū. Euā. Jam non estis hospi. Euan. Hec mōdo vobis Epla. Qui timet deuz Euā. ego sum vitis p ^a . Epla. Brūis vir. q inuenit ⁹ Euan. Si quis vult ve. Epla. brūis hō q inuenit Euangeli. Nisi granū fru. Epla. Brūis vir q in lapi. Euan. Vidēs iesus tur. Alia epla Iustus cor suū. Euange. Descēdens ie. de. Alia epla Iustoꝝ aie. Euā. Cum audieritis plia Alia epla Iusti aut in ppe. Euan. Attendite a fermē. Alia epistola Reddet deus Alia epla. Lingua sapien. Alia epistola. Expectatio. Alia epla. Sancti p fidē Epla. Ecce sacer. magnus. Euan. Sint lumbi	Pagi. Pagi. Pagi. Pagi. Pagi. Pagi. Pagi. Pagi. Pagi. Pagi. Pagi. Pagi. Pagi. Pagi. Pagi. Pagi. Pagi. Pagi. Pagi. Pagi.	lxvij clxx. Lxx clxx Lxx Lxxv. Lxx. Lxxvi Lxxi Lxxij Lxxi Lxxij Lxxij Lxxij Lxxij Lxxix. Lxx. Lxx. Lxxv.
De euangelistis.			
De martyribus			
De martyribus.			
De martyribus.			
De cōfessoribus			

Tabula

	Alia epla Iustū deduxit	Pagi.	Lxxi
	Euan. Nemo accen. lucer.	Pagi.	clxxv.
	Alia epla. Opraui z da.	Pagi.	Lxxij
	Euan. Hō qdam nobilis	Pagi.	clxxvi
De cōfessoribus	Alia epla Dilais deo.	Pagi.	Lxxi.
	Euan. Hō quidaz pegre	Pagi.	clxxvij
	Alia Omnis pontifex.	Pagi.	Lxxij
	Euan. Vigilate qz nescitis	Pagi.	clxxvij
De virginibus	Epla. Qui gloriat in do..	Pagi.	lxxij.
	Alia de virginibus Precep.	Pagi.	eadem
	Eua. Sile est reg. cē. the.	Pagi.	clxxvij
	Alia epistola Cōfitebor tibi	Pagi.	lxxij.
De virginibus	Alia Sapientia vincit	Pagi.	eades
	Euan. Sile ē reg. cē. de. p.	Pagi.	clxxix
Pro defunctis	Epla Nolumus vos ig.	Pagi.	lxxv.
	Euan. Dixit Bartha ad ie.	Pagi.	clxx.
	Alia epla Audiui vocē	Pagi.	lxxv.
	Euan. Amen dico vo. qz ve.	Pagi.	clxxi
Pro defunctis	Alia Epla. Vir fortis. Ju.	Pagi.	Lxxvi
	Euan. Sicut pater suscitāt	Pagi.	clxxxi
	Aliud Omne qd dat mihi.	Pagi.	clxxij

Itā bonā z exitū beatum Ego frater Guillerin⁹ sacre theolo-
gie p̄fessor mīmus parisiū educat⁹ Sacroz euāgeliorū.
eplaz de tpe diebus dñicis z sanctis. etiā sup cōe ap̄lorum.
martyz. p̄fessor. p̄ginū. z p̄ defunctis. expositiōes in vñū colligere volu-
men. min⁹ exp̄tis clericis. ac insipientibz p̄dicatoribz p̄ncipalium fore iu-
dicauit. Cōsiderās nōnullos cācellistas min⁹ caute ac imperite euāgelia
z eplaz vulgo ch̄istiano p̄nūciantes. p̄cedere. Nō hñtes eorūdem expositi-
onū sciām q̄ necēria est Cōposui igit z hunc libz. p̄ eisde vt sup̄. ac p̄
oibz sacroz euāgelioz z eplaz exp̄tem cupiētibz. Nō meū qd exiguum
est ingeniū cōsului p̄prias dictas exp̄ones. sed alioz sacre paginē doctorū
libris innitēs eas q̄s meli⁹ scripserunt postillas z exp̄es perfunctorie ex-
ornando. post quēlibet passiū textus ponēs cū p̄missione tituli vniūscui-
usqz qd scripsit. Adiciēscz post quālibet dñicalis euāgelij exp̄ez ne-
cessaria notabilia p̄ materia textus Ex sermonibz de tpe extimij doctorz
Hugonis de prato sumpta.

¶ Sunt autē hec doctoꝝ noīa S̄ci Augustini. Sancti Gregorij. San-
cti Hiero. S̄ci Ambro. Venerabil⁹ Bede in ipoz omelijs Glo. in fili.
Glosq̄ ordinarie Nicolai de lyra Gorra. sup̄ quatuor euāgelistas. S̄ci Tho-
me de aquino sup̄ Joannē Guilhelmi lugdunensis in sermonibz de tpe.
Jordan⁹ ex sermonibz de tpe Rabani Quoz mod⁹ penes titulos abbze
uiatos legendi talis est
Gor. id est Nicolaus de gorra
Glo. or. id est glosa ordinaria.
Ly. id est Nicolaus de lyra
Glo. interli. i. glosa interlinial.
Ra. i. Rabanus

Basilugdu. i. Basilhelmus lugdunensis.

Jo. id est Iordanus

Vin. id est Vincentius

Ad quos scūs Paulus scribit eplās.

Sunt pris italię q̄ de iudeis z gētibz pueri sūt ad fidē **Rhōani**
catholicā p̄ Paulū aplm. q̄bus scri. eplāz p̄ **Thimothēū** discipulū suūz
a corintho citate q̄ est in achaia Et hz ca. xvi.

Corinthij

Sunt achaici sicut parisienses gallici Corinthus est ciuitas metro-
polis in achaie partibus Achaia vero est quoddā territorij in terra gre-
cie. z illis scripsit primā epistolā ab epheso p̄ thimothēū discipulū suū
Et hz ca. xvi. Secūdam vero scripsit eis a troade per titū Et hz ca. xij.

Balathę

Sunt greci Et galathia est nomen regiōis grecię. et illis scripsit ab e-
pheso Et habet capitula. vi..

Ephesij.

Sunt asiani ab asia minore que est pars grecię. illis scripsit de rhoma
de carcere per tytum. Et habet capitula. vi.

Philippenses

Nominātur a citate philippis q̄ est in grecia quā edificauit philippus
rex pater Alexandri magni z eā sic noiauit Quibus scripsit apls a rho-
ma de carcere p̄ epaphroditū Et habet capitula. iij.

Colossenses

Sunt asiani quibus scripsit apostolus ab epheso per richicū diaconē
z onesymū acolitum. Et habet capitula. iij.

Thessalonicenses

Nominātur a ciuitate thessalonica que est metropolis in macedonia.
quę est q̄dam ps grecię His scripsit apostolus duas epistolas ab atheis
p̄ richicū diaconē z onesymū acolitum Prima habet ca. v. Secūda. c. iij

Thimothēus.

Est per paulū cōuersus ad fidē catholicā z episcopus ab eo ordiatus
Qui scripsit primā epistolā a laodicia per richicū diaconem Et habz ca.
vi. Secūda scripsit ei a rhoma. et habet capitula. iij.

Tytus

Est discipulus sancti Pauli ab eo cōuersus ad fidē catholicā. Et ar-
chiepiscop' cretenensis ordiatus Et huic sc̄psit apls a nicopoli. z hz ca. iij.

Philemon

Cuius fuit colossensis vir laudabilis in pl̄be Hunc rogat apostolus
vt onesymū seruū suū benigne suscipiat. scribens ei per eundem a rho-
ma de carcere Et habet capitulū vnum.

Hebrei

Sūt q̄ pueri sūt de iudaismo ad fidē catholicā. q̄bz oñdit apls deficiū
legis mosaice z p̄fectionē legis euāgelice Et hz ca. xij.

¶ **R**atres Scientes quia hora est iam nos de somno surgere Verba
pposita originaliter ad Rhom. xij. ca. sunt scripta in epla hodie/
na lectionaliter recitata Ante iniciu illius epistole scribit sanctus
Paulus in eode ca. dicens. Nemini quicqz debeatis nisi vt inuice diliga
tis Qui em diligit primum lege impleuit Post hoc sequitur epla hodi
erna Scientes quia hora est iam tē Ubi sciendū q epla hodierna z enā
gelium hodiernū cōcordant. qz in euangelio intinat nobis aduentus regis

Dominica prima in aduentu
dñi ad Rhomanos. xij.

¶ Ratres scientes qz hora
est iam nos de sono sur/
gere Nunc em. ppior est
nostra salus quam cum
credidimus. Nos preces

sit. dies autē appropinquabit. Abijcia
mus ergo opera tenebrarū z induamur
arma lucis. sic vt in die honeste ambu

tibus cōuerſi sunt ad fidē p doctrinā ipsius apostoli. Ubi scribit ipsis p
thymotheum discipulum suum a corincho ciuitate. que est in achaia di
cens Scientes qz hora est scz in tempore gratie iam nos de somno sur
gere) Lya. de ocio surgere ad opa charitatis Gregorius. Charitas ope
ratur magna si est. si autem opari rēnuat charitas non est (Nunc em) id ē
tempore gratie (ppior est nostra salus) Lya. quia per christū ianua sa
lutis est aperta. que tempore legis erat clauſa Ideo subditur (quam cur
credidimus) id est plus qz ante aduentum christi. tunc em sciebāt se prēs
antiqui descensuros ad limbū. Unde patriarcha Jacob dixit Benef.
xxxvij. Descendam ad filiū meum lugens in infernū tē (Nos pcessit) Lya.
id est obscuritas figuraz veteris legis (dies autem appropinquauit).
id est claritas veritatis reuelata est in noua lege (Abijciamus ergo ope
ra tenebrarum) Lya. id est peccata que ad tenebras ducūt Matth. xxij
(et induamur arma lucis) id est virtutes que illuminant mentē z finali
ter ad vitam eternā producant (sic vt in die) Lya. iudicii extremi. (honeste
ambulemus) scz ad gloriā (Non) scz ambulamus (in cōsolationibus)
scz vitando peccata gule (z ebrietatibus) id est potationibus immodera
tis (non in cubilibus) Bor. id est pigricijs dormientiu (z in pudicijs) id
est luxuriosis actibus qui pueniunt ex supfluitate cibi z potus z somni.
(Non in contentione) scilicet quo vnus cōtendit cōtra alium (et emulati
one) Bor. quo vnus alteri inuidet de sua prosperitate. (Sed induimini te

Abijciamus opera
tenebrarum
et induamur arma
lucis
sic vt in die
honeste ambulemus
et non in cubilibus
et ebrietatibus
et in pudicijs
et in contentione
et emulatione
et in inuidia
de prosperitate
alterius

Pagina

sum christum) Lxx. scz imitando sanctitatez conuersationis sue Quia
scdm Augustinu. Non est verus christianus qui non imitatur vestigia
christi

Postilla

Ratres quecunq; scripta sunt ad nrām doctrinā scripta sūt ad Rho-
manos. xv. Ante incitū illius epistolę scribit sanctus Paulus in pri-
cipio illius capituli dicens. Debemus aut nos firmiores. imbecillitates
infirmorū sustinere z nō nobis placere. Post hoc seqtur eplā hodierna
Quecunq; scripta sunt ad nostrā do. zc. Concordant epistola z euange-
liuz. quia in euangelio hodierno agit de aduentu christi ad iudiciū vbi q̄
daz ad terrore malorū. quēdam ad cōsolationem bonorū tāguntur. Sic
etia apostolus in epistola hodierna adducit sacrā scripturam quę hōiez

ad preparandum se ad
istū aduentū dirigit z
informar dices (Que-
cunq; scripta sunt) gor
de domino nostro iesu
christo in diuis libris
z etiā de sanctis vete-
ris testamenti. sicut d̄
iacob z de thobia. Et
etiā sanctis noui testa-
menti. scz de apostolis
de martyribus. z de a-
lijs sanctis (ad nostrā
doctrinā scripta sunt)
quia oīs scriptura di-
uinitus inspirata vtil̄
est ad docēdū. ij. Thi.
mo. iij. (vt per pacien-
tiam). scz in aduersis.

lemus Non in cōmolationibus z ebe-
tatibus: nō in cubilibus z impudici-
cīs: non in contentione z emulatione
Sed induimini dominum iesum chi-
stum.

¶ Omnia secunda in aduentu Rho. xv
Ratres quecūq; scripta sunt ad
nostrā doctrinā scripta sunt. vt
per patientiā et cōsolationē scri-
pturarū spem habeam⁹. Deus autem
patientię z solaciū det vobis idipsuz sa-
pere in alterutrū fm iesū christū vt vna-
nimes vno ore honorificet deū z prēm

z cōsolationē scripturaz id est cōsolationē quā dant scripture Cōsolant
em nos scripture in incolatu vitę pñtis (spē habeam⁹). s. de beatitudine eter-
na q̄ ex scripturis pmittit (Deus aut patientię id est deus q̄ est dator pa-
tientię in aduersis (z solaciū) id est cōsolationis post tribulationē Quia ip-
se cōsolatur nos in omī tribulatione nostra. ij. Loz. pri. (det vobis idip-
sum sapere). i. sentire (in alterutrū) id est cōformiter (fm iesū christū) id est
fm doctrinā iesu christi (vt vnanimes) id est eadē voluntate (vno ore). i. e
adez vocis pfessione (honorificetis deū z patrē dñi nostri iesū christū) Lxx
quantū ad vnitatem operis. quia fides sine opibus mortua est Esa. ij. (p-
pter qd̄ suscipite inuicē) scz infirmos ad cōsolandū. (sicut et ipse). s. christ⁹
(suscepit vos) infirmos (in honore dei) id est vt in vobis honorificet de⁹.
(dico em iesum christūz ministrū) id est p̄dicatōrē (fuisse circūcisionis) p̄di-
cando iudeis circūcisis Ideo ipse christus dixit Dat. xv. Nō suz miss⁹
nisi ad oues q̄ perierūt domus isrl̄ ppter veritatē dei) Tlin. id est vt deus
verax habeatur (ad p̄firmandas p̄missiones patrū) sacras ipsis. qz iudeo

rū assumptio ad fidē ⁊ ad salutē fuit ex debito per pmissiōes patrib⁹
eor⁹ factas Lu. pri. Sicut locutus est ad prēs nostros abrahā ⁊ semini
eius in sc̃la (gētes autē) .i. pagani sc̃z dñt (hōrare deū sup mīa eis exhibi/
ta sine pcedente pmissiōe. qz gentiū assumptio ad fidē ⁊ salutē. fuit ex so/
la mīa sine pmissiōe. quia lex nō fuit data pri⁹ eor⁹ neqz pphetē sic⁹ lu/
deis (sicut scriptū est) in Ps. xvi. vbi christus loq̃tur ad prēs (p̃terea cō/
fitebor tibi in gentibus dñe) .i. faciā tibi gētes p̃fiteri voce laudādo (⁊ no/
mine tuo cātādo) (Bor. i. faciā tibi cātāre cāticiū laudis Ps. xcy. Canta

dñi nr̃i iesu christi p̃pter qđ suscipite i/
uicē sicut ⁊ christ⁹ suscepit vos in hōrē
dei. dico em̃ christū iesum mīstrū fuisse
circūcisionis p̃pter veritatē dei ad con/
firmādas pmissiōes patz. gētes autē
sup mīa hōrare deū sicut scriptū est. p̃/
terea p̃fitebor tibi in gētibus ⁊ nōi tuo
cātādo. Et itez dñr Letamī gentes cum
plēbe eius Et itez. laudate oēs gentes
dñm ⁊ magnificate em̃ omēs ppli. Et
rursus elias ait. Erit radix iesse ⁊ qui
exurget regere gentes in eū gētes spera/
bunt De⁹ autē spei repleat vos oī gau/
dio ⁊ pace in credēdo. vt abundetis in
spe ⁊ virtute sp̃ritus sancti

Dm̃ca tertia in aduentu domini
prima. Corinthior. iij.

Ratres Sic nos existimet homo
vt ministros christi. ⁊ dispensato

tā eternā (deus autem spei) in quo sperandū est (repleat vos omni gaudio
sc̃z sp̃uali ⁊ pace in credēdo vt abundetis in spe) Ly. per cumulū merito
rū ⁊ virtute sp̃s sancti nullę virtutes vel opera placent deo.

Postilla

Ratres Sic nos existimet hō vt mīstros christi. p. Cor. iij. An it
cium illi eplē scribit s̃a. Paulus dicēs. Templū dei sanctum est quod

re dñio canticū nouū.
(Et itez dñr) .i. scrip/
tura. Esa. xxxv. (Le/
tamini gētes) .i. paga/
ni cōuerſi ad fidē. (cuz
plēbe eius) .i. cū iude/
is. Factū est vnū oī
le de iudeis ⁊ gentib⁹.
vñ Jo. x. Et fiet vnū
ouilex vn⁹ pastor) Et
itez. dicit Dauid in
ps. xvi. (Laudate do/
minū oēs gentes) id ē
pagani cōuerſi ad fi/
dē ⁊ magnificate euz
oēs ppli) Vñc. i. oēs
tribus filioz isrl. (Et
rursus Elia ait) xi.
ca. (Erit radix iesse) .i.
qui ⁊ esai pater dauid
p. Reg. xvi. de q̃ stir
pe natus est christus
fm carnē (et qui exur/
get regere gentes) .sc̃z i
fide ⁊ bonis opibus ⁊
gētes cōuerſe ad fidez
(in eū gētes sperabūt.)
Bene. xli. Ipse erit
expectatio gentiū. q̃a
hnt sp̃e p̃ ipsū cōſeq̃ vi

Pagina

est vos Si quis inf. vos videt sapiens i h. sclo stule? fiat vt sit sapiens. Sapietia ei h. mundi stulticia e apud deu. Tunc p. ho e seclur epla hodierna (Sic nos existimet ho) Sciedu q epla z euageliu pcor dat. q i euagelio agit de spuali aduetu xpi in signu hui? tuc euageliuz dicit de facto Joane q interpretatur in quo e gra. Sic etia apls paul? in epla hodierna suadz plat? q debeat diliget exeq sibi iunctu officiu z misterium ergo dr (Sic nos existimet ho zc) z hac eplaz scribit corinthijs Et corinthij noiantur a qda citate q dr corinthus z e metropol i achaie prib? Achaia vero e qdda territoriu i terra grece Et illos arguit de iudicio temerario .quia nimis temerarie iudicabat aplm cu suis ergo dr. Sic nos existimet ho vt mistros xpi? (Un. q. d. taliter viuim? z pueriamur q qlbz ho pos/

sit vere existitare de nobis q sumus fideles ministri christi Unde Bonauetura doctor sacre theologie super quartolibro. sententiarum distinctione decima sexta De quolibet presumendum est bonu nisi probetur contrarium (et dispensatores) Gorra. id est. diff. butores misterior di) id est sacramentorum diuinozum (Etiam q ritur) a nobis (inter dispensatores vt fidelis quis inueniatur). Proverbiorum. decimo quinto.

Multi homines vocantur misericordes. virum autem fidelem quis inueniet Thomas Fidelis minister est qui in omnibus intendit honorem et vtilitatem populi. sed ipsi corinthij iudicabunt plures e infideles nec aliquem putantes esse fidelem (mibi autem pro mimo est). Gorra. id est. parum puto (vt a vobis iudicer) Thomas. i. esse fidelis vel infidelis (aut ab humano die) id est. ab homine dum eu in suo die id est in presenti tempore (sed neq meipsum iudico) Vincentius. Fidelem vel infidelem ministrum christi. cum non possum scire certitudinale sententia. sed ex contentis existimo me bene esse fidelem dispensatorem. Unde dicitur. Ecce siastes. nono. Nescit homo an odio vel amore dignus sit (nihil eni mihi conscius sum) id est in nullo remordet me conscientia mea (sed non in hoc iustificatus sum) Gorra id est non ideo me iustum reputo. quia potest esse aliquod delictum quod nescio. ps. decimo octauo. Delicta quis intelligit (qui autem iudicat me dominus est) qui solus nouit secreta cordis mei. melius q ego ipse (itaq nolite ante tempus iudicare) scz iudicij erremi quia modo non ist tempus iudicandi (quo ad usq veniat dominus) supple ad iudicandum (qui z illuminabit) id est aperta faciet abscondita tenebrarum) id est occulta peccata (et manifestabit consilia cordium) id est

cogitata. quia tunc libri cōscientiā aperient (z tunc laus erit) id est remunerationi (unicuique a deo) bene agentis vel cogitantis etc.

¶ Postilla

Audete in dño semp. itez dico etc. Phil. iij. An incitū illi? eplē scribit scūs paul? dices Frēs nrā cōuersatio in celis ē. Un saluatorem expectamus dñm nrū iēsū chrīstū q̄ reformabit corpus hūilitatis nrę. cōfiguratiū corpi claritatis sue. Tunc seq̄tur eplā hodierna (Gaudete i dño semp etc.) Sciendū q̄ eplā z euangeliū cōcordant. qz in euangelio doce/mur qualiter dño viā p̄parare debem? p verā p̄mā vt eū digne suscipe possimus iā venturū in carne. Et debet hoc fieri cū gaudio spūali. qd̄ gaudiū necārium est in tpe tribulationis f^m illud Jaco. i. Omne gaudiū est

matē frēs cū in variatēp̄ratiōes incideritis Et cū illo gaudio spūali bñ stat cōtrictio cordis. qz fm Aug. p̄ctens de p̄ctis dolet. et de dolore gaudet Sic etiā apls paul? i eplā hodiē. nos informat q̄liter in dño gaudere debemus di. gaudete in dño. z p̄ntem eplāz scribit philippensib? z philippenses noianē a ciuitate philippis q̄ est in grecia Un dicit (Frēs gaudete i dño).

¶ Dominica quarta in aduētū dñi. Philippenses. iij

Audete in dño semper iterū dico gaudete Modestia vestra nota sit omnibus hominib? Dominus enim prope est. Nihil solliciti sitis. s; in oī orōe z obsecratione. cū gratiaz actione petitiones vestre innotescāt apud deum. z pax dei quę exuperat omne sensum custodiat corda vestra z intelligentias vestras In christo iesu domino nostro.

nō in hoc seculo. Rō illius est. qz sicut neō p̄t duobz dñis seruire Dat vi. Sic neō p̄t gaudere in hoc seculo z cū hoc in dño (semp) Ly. non vna hora sed quotidie (itez dico gaudete) nō solū exterius sed etiā in corde interius (Modestia vrā) Ly. in cōuersatione z vitā (nota sit omnibus hoībz) Vincen. tā malis q̄ bonis. Ly. vt boni meliores fiant vñ exēplo. z alij mali puerātur (dñs em̄ ppe est) Bor. id debetis gaudere. qz dñs ppe est et paratus dare qd̄ necārium est (nihil solliciti sitis) Vin. s. de tpalibus. sed iactantes curas vestras in dño z ip̄e vos enutriet. Iuxta illud Dat. vi. Nolite solliciti esse dicētes. quid māducabim? aut quid bibem? etc. (sed i omni orōe z obseruatione) Vin. de quibuscunq; rebus (cum gratiarū actione) quia qui vult alia ipetrare gratus debet esse de p̄teritis Unde Tri solumus sup Dat. gratiarum actio est inuitatio ad plus dandū (petitiones vestre innotescant apud deū) id est ita seruētes sint vt ad deū perueniant (z pax dei) id est deus qui est pax z quies mētis (quę exuperat) i. excedit (omnem sensū) Vincentius. id est omnē intellectū tam angelicū q̄ humanū (custodiat corda vrā) id est voluntates vestras in bono. (et intelligentias vestras in christo iesu domino nostro). Borra. vt nihil extra ipsum appetatis vel intelligatis.

Pagina

Apparuit enī gratia saluatoris nostri ꝛc. Hodie ab ecclia dei celebra-
tur natiuitas dñi. sicut christus dñs noster de ygine maria natus ē
verus homo. in quo magnā misericordiam hominibꝫ ostendit. qꝫ nō ex o-
peribus iusticie que fecimꝫ nos. sed fm magnā miam suaz saluos nos fe-
cit. Ergo apls paulus in officio p me missꝫ q in media nocte celebrat in si-
nuar dei miaz nobis exhibita dicens (Apparuit em̃ grā ꝛc. Ante inicuꝫ
illius eplꝫ scribit sc̃s paulus exhortādo cytā discipulū suū di. loqꝛe q de
cent sanā doctrinā. senes vt sobriꝫ sint pudici prudētes sani in fide. in dile-
ctione ꝛ patia. Et in

In nocte Natiuitatis domini ad p-
mam missaz Epistola ad Tytū secūdo

Apparuit ei gratia di ꝛ saluato-
ris nostri omnibus hominibus
erudiens nos. vt abnegantes i-
pietatem ꝛ secularia desideria sobriet-
iuste ꝛ pie viuamus in hoc seculo expe-
ctantes beatam spem ꝛ aduentū glorie
magni dei ꝛ saluatoris nostri iesu chri-
sti Qui dedit semetipsum pro nobis
vt nos redimeret ab omni iniquitate ꝛ
mundaret sibi populū acceptabiles se-
ctatorem bonorum operum. hęc loque-
re et exhortare in christo iesu domio no-
stro.

Apparuit ei gratia di ꝛ saluato-
ris nostri omnibus hominibus
erudiens nos. vt abnegantes i-
pietatem ꝛ secularia desideria sobriet-
iuste ꝛ pie viuamus in hoc seculo expe-
ctantes beatam spem ꝛ aduentū glorie
magni dei ꝛ saluatoris nostri iesu chri-
sti Qui dedit semetipsum pro nobis
vt nos redimeret ab omni iniquitate ꝛ
mundaret sibi populū acceptabiles se-
ctatorem bonorum operum. hęc loque-
re et exhortare in christo iesu domio no-
stro.

Ep̃la in secunda missa.
Apparuit benignitas ꝛ humanitas saluatoris ꝛc. ad Tytū primo,

Ante incitum illius epistolę scribit scđs Paulus Tęto discipulo suo dicens Loquere et exhortare illos principibz et potestatibz subditos eę. ad omne opus bonũ paratos esse. et post pauca sequitur eplā hodierna. Ap paruit benignitas et hūanitas saluatoris nr̄i dei. qz magnā miam nobz deus exhibuit in hoc qz p nobis humanitatē assumpsit (nō ex opibz iusticię q fecimus nos) Sed: qz nulla bona facim⁹. Imo potius cū inimici essemus recōciliati sumus deo (sed scđm suam misericordiā nos saluos fecit)

In secunda missa Natiuitatis christi
sti Epistola ad Tętum. iij.

pparuit benignitas et humanitas saluatoris nostri dei. nō ex operibus iusticię quę fecimus nos. sed scđm suam miam saluos nos fecit. per lauacrum regenerationis renouationis spiritus sancti. quem effudit in nos abunde per iesum christũ saluatorem nostrum. vt iustificati gratia ipsius heredes simus secundum spem vitę eterne in christo iesu domio nostro

In die natiuitatis domini ad summam missam Epistola ad Hebreo. i.

Ultisarie multisqz modis olim deus loquens patribus in prophetis nouissime diebus istis locutus est nobis in filio quem constituit heredem vniuersorum: per quę se

cuius passione habet efficaciam sacramentum baptismi (vt iustificati g/ tia ipsi heredes sumus) Ly. quia gratia facit nos filios dei adoptiuos et heredes regni (fm spem) in pñti (vitę eterne) scz in futuro

Postilla.

Ultisarie multisqz modis. ad Hebre. p. ca. Hanc eplā scribit sanctus Paulus ad Hebreos. Et hebrei sunt q sunt cōuersi ad fidem christi de iudaismo Et in alia epistola ponit dignitatē nō ui testamenti respectu veteris testamēti. Quis vtrūqz testamentum sit a deo datū. Vetus tñ tradidit p angelum qui loq̄batur moysi in psona dei. vt habetur Actū. vii. ca. et Ioan. ix. Nos scimus quia moysi locut⁹ est deus Nouum autem testamentū tradidit deus per seipm. quia p filiū suū incarnatū qui est vnus de⁹ cū prē Jre qz vetus testamentū tra

Ly. Salus ei eterna excedit totaliter facultatem humane nature ppter qd nō pōt attingere eaz qd nisi ex largitate diuine mię (p la/ uacę regenerationis) id est baptismi. p quę fit rgeneratio a culpa Generatio ei inqnat Ps. Ecce em̄ in iniquitatibus pcepit suę. Sz regeneratio lauat Ioan. iij. Nisi qd rnat⁹ fuerit ex aq et spiritu sancto nō pōt intrare i regnū dei (et renouatō nis spūscī) qz spūscīus in baptismo datus. terminat vitā veterē q ē sub pctō et inchoat nouā quę est s̄b grā. (quę effudit in nos abunde) Ly. ad delectationem oim pctōz et copiaz pcutū (per iesum christũ saluatorem nr̄i) Ly. ex

Pagina

ditū est obscure sub velaminibus et figuris. Nouū autem testamentum traditū est lucide et aperte. Et in signū huius dicit apl's (Frēs multitudine) id ē multis locutionib'. i. abrahe. isaac et iacob et ceteris. et eisde sepe (multisq' moīs) qz mō per somnia. vt Danieli. mō aperta voce vt moysi. mō ī interiori inspiratione vt dauid (olūm deus loquens p'ribus i. pphetis) L y id ē p. pphetas quib' angeli reuelabant occulta diuina. et ipsi vltēr' p'lo nūciabant) nouissime dieb' istis) L y. tpe grē et veritatis reuelat' (locutus est nobis in filiū) id est p. filiū incarnatū q' maior est pphētis (quē) filiū f'm humanā naturā deus p'r (cōstituit herede) i. dñm perpetuū (vniuersorū) sup oēm creaturā. (per

quē) Bor. supple chri/ stū scdm diuinam na/ turā f'm quā coeternus est p'r (feci) nō solū in/ uisibilia. s; (et secula) p' manicheos Joan. p'r. Oia per ipm fca sunt (Qui cuz sit splendor gl'ie) qz filius pcedit a p're vt splendor a sole. (et figura substātie ei') i. eiusde substātie cuz p'r (portās) i. sustētas et seruās in esse (oia).

id ē celestia et terrestria (vbo p'utis sue) id est solo impio p'ratis et bonita/ tis sue (purgationē p'ctoꝝ faciens) Bor. tā originaliū q's actualium et ipse christus (sedet) i. quiescit et regnat post multū laborē et humiliationem sublimatus (ad dexterā) i. equalitatem paternę (maiestatis in excelsis) in portioribus bonis patris (tanto melior) id est p'porcionabilior (angel effe ctus) Quāto differentius p' illis nomen hereditauit. L y. qz ipse dicitur verus deus et dñs cōsubstantialis patri. ipsi autē angeli dicūtur serui (cui em dixit aliqn angelorum) Bor. Non solum minoꝝ. sed etiam maiorū (filius meus es tu) id est mihi p'p'ius et cōsubstantialis (ego hodie genui te) id est eternaliter. quia eius generatio nō transit in p'ritum (et rursum) supple dicit deus pater (ego ero illi in patrē) Bor. eum p'oregendo (et ipse erit mihi in filiū) mihi per omnia obediendo (et cū iterum) Bor. scz de' p'ater (introducitur primogenitū) filiū suū (in orbem terre) id est cū eum q' p'us erat in mūdo inuisibilis mūdo apparere visibilem fecit (dicit) scriptu/ ra de christo (Et adorent eum) scz hominem christū f'm humanitatē pas sum et mortuū (omnes angeli dei) scz iussioni eius obtemperando (ad an gelos quidam dicit qui facit spūs) Borra. celestes (angelos suos) facit (flā mam ignis) cum eos ad exercitiū vindictę mittit. sicut fuerūt duo angeli missi in sodomam. Genes. xix. (ad filium autem) dicit deus pater (thron' tuus) id est regnum tuum (deus) o deus fili (in seculum seculi) id est p'ma/ net in eternum. (Virga equitatis) id est regula directa est. (virga regni tui) id est disciplina qua bonos regis. et malos percutis (dislexisti iusticiā

cir et secula Qui cū sit splendor glorie et figura substantię eius. portās omnia verbo virtutis sue purgationē peccatorum faciēs sedet ad dexterā maiestatis in excelsis: tanto melior angelis effect? quāto differentius p' ill' nomē hereditauit Qui em dixit aliquādo angelorum filius meus es tu. ego hodie genui te. Et rursum. Ego ero illi in patrem. et ipse erit mihi in filium. Et cum itez

am) Gor. id est omne bonū (et odisti omnē iniquitatē) id est omne malū (propterea) id est quod hoc facis (venit te) secundum hominem ut regē et pontificē (deus deus tuus) id est ipse deus pater (oleo exultationis) Gor. i. gratiē p̄sciam exhilarantis propter peccati imunitatem (p̄e p̄cipibz tuis) .i. p̄ omnibz s̄a/ctis qui de plenitudine tua participāt (et tu dñe) scz filij dei (in p̄cipio) rerū creandarū (terrā fundasti) id est creasti (et opa manūū tuarum sunt celi)

introducūt primogenitū in orbem terrę dicit Et adorēt eum oēs angeli dei Ad angelos quidē dicit Qui facit angelos suos spūs et ministros suos flammam ignis Ad filium autem Thronus tuus deus in seculum seculi. virga equitatis regni tui Dilexisti iusticiā et odisti iniquitatē. propterea venit te d̄s d̄s tu? oleo exultationis. Et tu in p̄cipio domine terrā fundasti. et opa manūū tuarum sunt celi Ipsi peribunt tu autē permanes. et oēs ut vestimentū veterascēt et velut amictū mutabis eos et mutabūtur Tu autem idē ipse es. et anni tui nō deficient

¶ Omnia infra octavas Natiuitatis domini. Ad Gal. iiij.

Rēs quāto tpe heres paruul⁹ ē. nihil differt a seruo cū sit dñs oñiū. s̄z sub tutoribz ē et actoribz

Gor. et dicit celi sp̄ea liter opa manūū eius quod in ipsis maxime re/ lucet eius potētia et bonitas. Potentia ī magnitudine. Bonitas ī vtilitate (ipsi) celi (peri bunt) quantū ad for/ mā nō quantū ad substantias (tu autē pma/ nes) scz immutabilis. (et oēs) celi aerei (ut vestimentū veterascēt) Gor. id est ad interitū accedent (et velut amictū mutabis eos et mutabūtur) in nouā figurā. Unde Apocalip̄. xxi Vidi celos nouos et terrā nouā (tu autē) scz deus fili (idem ipse es) omnino immutabilis (et anni tui nō deficient) id est eternitas tua nō habet finē.

¶ Postilla.

Quanto tempore et Ad Gala. iiij. An

te inicitū illi? epistole scribit sanctus paulus dicens Omnes enim vos vnū corpus estis in christo iesu Si autē vos christi. ergo semen abrahe estis secundum promissionem heredes Tunc statim sequitur ep̄la hodierna. Quanto tempore heres paruulus ē. Hanc autē epistolam scribit s̄ac̄⁹ paulus Ad Galathas. Et galathe sunt greci Et galatha est nomē regni onis grecę Ex quo illo sacro tempore natiuitatis christi sancta mat̄ ecclesia recolit qualiter ille sine estimatione magnus pro nobis paruul⁹ factus sit. Tunc epistola et euangelium cōcordant. quia euangelii dicit q̄ modo puer iesus crescebat et cōfortabatur plenus sapientiā et gratia Sic apostolus Paulus in epistola hodierna exprimit effectum et vilitatē dominicę natiuitatis christi secundum carnē. quia de seruitute trāsiuimus in filiorū adoptionem. sicut patet in p̄nti epistola vnde dicit Fratres qñ /

to tempore) *Uin.* id est per quātū tempus (heres) id est fili⁹ cui de iure de
betur hereditas (peruul⁹ est) scilicet infra annos discretiois nihil d. fieri
aferuo. *Bor.* quia ad modum serui cogitur. nec habet aliqua potestate
rerum suarum (cum sit dominus omnium) (scilicet bonorum paternorum
(sed sub tutorib⁹ & ge/
toribus est) *Bor.* Tu
tores dicuntur qui en
tuentur contra aduer/
sarios Actores qui a/
gunt causas ei⁹. (vsq⁹
ad presinitū temp⁹ a
patre) *Lyra.* id ē vsq⁹
ad etatem adultā. (ita
et nos cum essemus p
uuli) *Vincentius.* in i
tellectu & sapientia (sē
elementis mundi hu/
ius eramus seruientes)
Borra. id est. subiecti
seruituti legis. Scien
dum q⁹ legales obser/
uantie fuerunt figure
disponentes ad xpm.
ideo in eius aduētū st⁹
dimisse. Ergo sub dit.
(At vbi venit plenu
do temporis) id est tē/
pus gratie (misit deus
filium suum non āge/
lum (factum) ex mulie
re) *Lyra.* quantum ad
corpus sumptū de ma
ria virgine (factum sub lege) quia voluit legalia seruare (et eos qui sub
lege erant) *Lyra.* scilicet legalibus obseruantijs obligati (redimeret) per
passionem suam (vt adoptionem filiorum reciperemus) scilicet per xpi/
stū qui est naturalis filius dei (quoniam autē estis filij dei. misit deus
spiritum filij sui) *Lyra.* id est spiritum sanctum. qui dicitur spiritus filij
sicut et patris ex eo q⁹ procedit ab vtroq⁹ (in corda vestra) per infusiones
gratie (clamantem Abba pater) id est pater noster (itaq⁹ iam non est ser
u⁹ s⁹ filius) *Ly.* quicumq⁹ fideliter confiteretur deum patrem (q⁹ si filius)
Vin. in presēti per gratiam (& heres) scilicet erit in futuro (per deum qui
ipsum adoptauit in heredem cœlestis patrie) *Postilla*

In festo circūcisiois dñi Ad gal. iij
Riusq⁹ veniret fides sē lege cu
stodiebamur cōclusi in eam fi/
dem q⁹ reuelanda erat Itaq⁹ lex
pedagog⁹ noster fuit i xpo vt ex fide iu
stificemur. At vbi venit fides iaz non
sub pedagogo sumus. Omnes eni filij
Riusq⁹ veniret fides sub lege custodiebamur. Ad gala. iij. Ante ini
cium illius epistolę scribit sanctus paul⁹ in eodem capitulo dicēs.
Credidit abraaz deo et reputatum est ei ad iusticiam. Tunc sequitur e/
pistola hodierna. Priusquam veniret fides. Quia hodie agitur de arcū

cissione dñi. et in veteri testamēto hoc fecit circūcisio. quod hodie facit baptis-
mus. preterq̃ ianuā celi nō aperuit. s; circūcisi venerunt ad limbū scā-
torum patrum. et ibi expectabant aduentū xp̃i. Baptisati autē iam ab
sq̃z yllō medio euolant ad cœlum. qđ in hoc figuratū fuit. quia xp̃o bap-
tisato cœlum apertum est. sup̃ ipsum. Unde euangelium et epistola cō-
cordant. quia euangelii dicit de circūcisione similiter et in epistola habet

de circūcisione et de
baptismo q̃ datur lo-
co circūcisiōis. Un-
dicit apostolus paul⁹
(Fratres priusquā ve-
niret fides) Lyrā. scilicet
reuelata et explicata
ta in euangelio (s; lege
custodiebamur) Gor-
id est. sub legis onere
(conclusi) id est timore
legis ligati et compre-
ssi ne defluerem⁹ ad vi-
tia (in eam fidem que
reuelanda erat) tempo-
re gratiæ. Sciendum q̃
eadem fides est in no-
uo et veteri testamen-

dei estis per fidem que est in christo ie-
su quicūq̃ em̃ in christo baptisati estis
christum induistis. Non est iudeus ne-
q̃ grecus. non est seruus neq̃ liber. nō
est masculus neq̃ femina. omnes enī
vos vnum estis in christo iesu. Si au-
tem vos christi. ergo abraę semen estis
scđm promissionem heredes Dico autē
Quanto tempore heres paruul⁹ est ni-
hil differt a seruo. cum sit dominus om-
nium sed sub tutoribus est et actorib⁹
vsq̃ ad prefinitum tempus a patre

to sed in veteri erat implicita et figuris velata. In nouo vero explicita et
reuelata (Itaq̃ lex pedagogus noster fuit in christo iesu) Lyrā. id est.
ad christum disponēs sicut pedagogus disponit puerum ad virtutem tē-
pore futuro habendam paruulorū est habere pedagogos q̃usq̃ crescunt
in viros perfectos qui eos ad recta dirigūt timore pœnæ. (vt ex fide) Lyrā
reuelata (iustificemur) iusticia infusa (Et vbi venit fides) id est postq̃ re-
uelata est fides christi que erat occulta antiquis patribus (iam non sub
pedagogo sumus) Gorra. id est coactione et seruitute legis sed sub euan-
gelica libertate. Lyrā. sicut puer adueniente etate adulta iam non est a-
plius sub pedagogi disciplina. et eadem ratione adueniente euangelio ce-
ssant legalia (Omnes enim filij dei estis) Gorra. non serui (per fidem que
est in christo iesu) Fides enim facit filium dei. Joann. i. id ē dedit eis po-
testatem filios dei fieri his qui credunt in nomine eius (Qui autē enim
in christo baptisati estis) id est in fide iesu christi (christum induistis) id ē
christo cōformes facti estis p̃ vitę cōformitatem et sacramenti susceptio-
nem. Pulchra enī vestis ē indui christū. ip̃e em̃ est sol iusticię. vñ in signū
inocentię datur vestis candida puero baptisato (nō est iude⁹) s; sub lege
moysi (neq̃ grecus) sub lege naturali (nō est seru⁹ neq̃ liber) s; melior ē
uo (nō est mascul⁹ neq̃ femina) sup̃ple dignior alter altero in fide christi
(omnes enim vos estis vnum) Gor. nō differētes ī aliq̃ (ī xp̃o iesu). i. in fi-
de xp̃i (si autē vos xp̃i) s; p̃ fidē (ergo semē abraę est) p̃ imitaciōem iusti-
cię (s; p̃missiones) heredes (q̃nto ad futurā britudiez) ī xp̃o iesu dño nro)

Pagina

Urge illuminare hierusalem etc. Ante incipit illius prophetie scribit
 Esaias propheta dicens. Spiritus meus qui est in te et verba mea que
 posui in ore tuo non recedent de ore tuo. et de ore seminis tui dicit dominus amo/
 do et usque in seipiternum. Tunc statim sequitur prophetia ista. (Surge illuminare
 hierusalem) Festum hodiernum a fidelibus epiphania nuncupatur pro eo quod
 stella tribus regibus apparuit ipsos usque ad presepium domini tredecima die a
 natiuitate christi per/
 duxit. et dicitur ab epi/
 quod est supra et pha/
 nos apparatio. et de his
 agitur in epistola et in
 euangelio. Nam in eu/
 gelio dicit. Obtulerunt
 magi domino aurum
 thus et mirram etc.
 Similiter in epistola
 dicitur Omnes de sa/
 ba venient auge et thus

In epiphania domini. Esaię lx.

Urge illuminare hierusalem. quia ve/
 nit lumen tuum. et gloria domini super
 te orta est. Quia ecce tenebre co/
 periet terram et caligo populos super te atque ori/
 et dominus et gloria eius in te videbitur. Etambu/
 labunt gentes in lumine tuo et reges in splen/
 dore ortus tui Leua in circuitu oculos

deferentes et laudes domino annunciantes. Unde dicit Esaias prophetando
 de natiuitate christi (O hierusalem) id est ecclesia (Surge illuminare. quia
 venit lumen tuum) id est christus homo factus qui est lux vera que illu/
 minat omnem hominem venientem in hunc mundum. Ioannis. i. quia
 nullus illuminatur nisi per ipsum (et gloria domini) id est filius dei qui est
 gloria patris (super te orta est) Lira. natura humana assumpta (quia ecce
 tenebre) infidelitatis et ignorantie hic in presenti (operient terram) id est ho/
 mines carnales terrena amantes (et caligo) peccatorum (populos super te
 autem orietur dominus) quasi sol verus (et gloria eius in te videbitur).
 Lira per operationem miraculorum. scilicet leprosoforum mundationem
 cecorum illuminationem mortuorum resurrectionem (Et ambulabunt
 gentes) que primo in tenebris ydolatrię fuerunt (in lumine tuo). Lira.
 id est in lumine fidei christianę (et reges in splendore ortus tui) Hoc ite/
 ligitur de tribus regibus venientibus orta stella ad presepium domini
 (Leua in circuitu) scilicet mundi (oculos tuos) Lira. ad omnem differentiã
 orbis respectu hierusalem ubi primo predicatum est euangelium. et inde ali/
 bi per christi discipulos derivatum (et vide) id est intellige (omnes isti con/
 gregati sunt) fideles in unitate fidei christianę (et venerunt tibi filij tui) id est
 paruuli in christo (de longe venient et filij tue de latere) Lira id est de pro/
 pe (surgens) perforato in cruce christi latere effluxit sanguis redemptoris
 et aqua baptismi. de quibus facta est ecclesia sicut ex costa lateris adificata
 est eua mater omnium hominum viuientium (tunc videbis) Lira. multitu/
 dinem credentium (et affluens) consolationibus diuinis (et mirabitur) Lira. tam
 veloci multiplicatione. quia a tempore apostolorum derivata est fides
 christiana ad omnes partes terre habitabiles (et dilatabitur cor tuum)
 Lira. pro gaudio (quando conuersa fuerit ad te multitudo maris) Lira. i.
 habitantium in insulis sicut pater de sicilia anglia et alij insulis maris
 (fortitudo gentium) Lira. id est imperium romanum quod totum mundo dominabatur

(venerit tibi) qđ impletū est tpe constanti imperatoris (inundatio came-
loꝝ operiet te) **L**y. constantinus em iperatoꝝ 2 multi alij potentes exēplo
imperatoris annuatim diuitias multas p ozbē miserū sup talia aialia
ad sustentationē ministroꝝ ecclesie 2 pauperum christi 2 edificatiōe ec-
clesiarū (dromedarij madian 2 effa) **S**adian 2 effa regiones sunt trans
arabiam. 2 in istis terris nascūtur talia aialia fortia. Et dromedari? est
aial camelo minus. sed velocius. Unde Philinius dicit q dromedari?
est aial velocissimū gracile 2 nervosuz camelo min⁹. sed longa habēs cru-
ra. 2 longissimū passum taz suauē q sine magno labore 2 sine fatigatiōe
magna dromedantis. id est insidentis ipsi aiali. currit infra diez natura-
lem centū parua miliaria. cortices arboꝝ comedit aut modiciū foenū vñ

tuos 2 vide. omnes isti cōgregati sunt
2 venerūt tibi Filij tui de longe veniēt
2 filij tuę delatere surgent Tunc videb
2 afflues 2 mirabitur 2 dilatabitur cor
tuū. quādo conuersa fuerit ad te multi-
tudo maris. 2 fortitudo gentiū vene-
rit tibi inundatio cameloꝝ operiet te.
dromedarij madian 2 effa: Omnes de
saba venient aux 2 thus deferentes. et
laudem domino annunciātes

**Domínica infra octauas epipha-
nię Rhomanoz. xij.**

Bsecro vos p miām dei. vt ex-
hibeatis corpora vestra hosti-
am viuētē sanctam deo pla-
centem rationabile obsequium vestrū
Et nolite cōformari huic seculo. sed re-
formamini in nouitate sensus vestri vt

cia carnis. Ad humilitatē mentis incitatur in euangelio exemplo chri-
sti cum in fine euangelij dicitur Et erat subdit⁹ illis. **S**arie 2 ioseph
Ad mundiciā carnis incitatur in epla hodierna vbi apls dicit. (**O**ble-
cro vos per miām dei). s. exhibitam vobis a deo (vt exhibeatis). s. volūta-
rie (corpa vestra) **L**ya. nō aliena contra illos qui saluari credūt p pñaz
alioꝝ (hostiā viuētē scām deo placētē) id est q hostia sit viuēs scā 2 deo
placens (rationabile) scz sit (obsequiū vestꝝ). **S**or. vt sic mortificentur vi-
tia vt seruetur natura In omni em sacrificio in veteri testamento pñpñ
offerri sal. **L**eutici. ij. Quicquid obtuleris sacrificij sale cōdies Et sal

ossa dactiloꝝ. hec ille.
(omēs de saba veniēt
aux 2 thus deferētes.
2 laudē domīo annū-
ciantes) **L**ya. hoc im-
pletū est in illis tribus
regibꝝ qui venerūt ad
adorandū christū na-
tūm **¶** Postilla.

Bsecro vos p mise-
ricordiaz dei 2c An-
te iniciū illius epistole
scribit sanctus paul⁹
rhomanis dicens **Q**uā-
ritudo diuitiaz sapiē-
tie 2 scie dei q incom-
phensibilia sunt iudici-
cia eius 2 inuestigabi-
les vie eius. Tunc p⁹
hoc sequitur epla ho-
dierna. (**O**blecro vos
2c) **E**pistola 2 euāge-
lium concordant. **Q**ui
duo sunt homini necē-
ria ad salutē. scz humi-
litas mentis. 2 mūdus

Pagina

probetis que sit voluntas dei bona.
et beneplacens et perfecta Dico enim per
gratiam que data est mihi omnibus qui sunt
inter vos. non plus sapere quam oportet
sapere. sed sapere ad sobrietatem Et unicuique
sic sicut dominus diuisit mensuram fidei Sicut
enim in uno corpore multa membra habemus:
omnia autem membra non eundem actum habent
ita multi unus corpus sumus in christo.
Singuli autem alter alterius membra in christo
iesu domino nostro

Dñica p. post octauas ephie Ro. rñ
Abentes donatiões scdm grām.
q̄ data est vobis dñtes siue pphe
tiam scdm rōem fidei. Siue ministeri

Abentes donatiões scdm grām rē. Ante iniciū illi? ¶ Postil.
epistolē scribit sanctus paulus di. Sicut in vno corpe multa habe
mus mēbra-omnia autē mēbra eundē accū nō habent. ita multi vnum
corpus sumus in christo Singuli autē alter alterius mēbra rē. Tūc seq
tur statim eplā hodierna (Hñtes donatiões) qualiter autē eplā cū euāgē

lio hodierno conueniat Est notandum q̄ in euangelio hodierno agit de nuptijs in quibus christus in p̄solatione cōiunantiū aquaz in vinū cōuertit Quę nuptię factę sunt in chana galilee Et significat spūales nuptias quas christus h̄z cū anima fidei Ad quas spūales nuptias requirunt frutes quas apostol⁹ paulus in eplā hodierna enumerat dicens. (Habentes donatiōes fm grām que data est vobis differentes). id ē vos qui habetis diuersa dona et diuersa officia donata vobis ex grā dei diuersimode vnus alteri ex charitate frateruali sumministrare et imitari et cōmunicare sicut mēbra corpis (Sive pphetiā scdm rōem fidei) Vin. in donū reuelationis futuroꝝ occultoꝝ fm qđ exigit fides (Sive miseritū in ministrando. Sive qui docet in doctrina) id est grām habet docēdi (Qui exhortat in exhortando) Bor. i. grām habet exhortationis. sicut mēbra p̄municare p̄mis (qui tribuit) supple elemosinas (in simplicitate) id est in simplici intentione. scz sola intentiōe vite eterne. vt nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua Bar. vi. (Qui p̄gest) id est qđ gđum platiōis habet (in sollicitudine) quia rōem redditurus est (qui miseretur). id est qđ ha-

um in ministrando Sive qui docet in doctrina Qui exhortatur in exhortando Qui tribuit in simplicitate Qui p̄ est in sollicitudine. Qui misereť in hilaritate Dilectio sine simulatione. odientes malū adherentes bono Charitatez fraternitatis inuicem diligentes. honore inuicem p̄uenientes. sollicitudinē nō pigri. spiritu feruentes. domino serui/ entes. spe gaudentes in tribulatione

(Adherentes bono. charitatem fraternitatis inuicem diligentes). Vin. centius. Non solum diligatis vos mutuo. sed etiam de hoc gaudentes quod alij se mutuo diligunt (honore inuicem p̄uenientes) L̄ra. quilibet enim deficit in aliquo bono quod est in altero. et sic potest eum confidere vt meliorem se et sic honore p̄uenire (sollicitudine nō pigri) L̄ra. p̄stando humanitatem proximis in effectu (spiritu feruentes) L̄ra. vt hoc fiat ex bono affectu (domino seruientes) Vincentius. vt per ea que proximis impendatis deo seruiatis (spe gaudentes) Vincentius. vt executione p̄missorum. speretis eterna gaudia (in tribulatione patientes. orationi instantes) Vincentius. non solum pro salute vestra. sed etiam pro salute proximorum (necessitatibus) Bor. id est penurijs (sanctoꝝ) vobiscū cōmoriancium (cōmunicantes) vestra bona tpalia (hospitalitatem sectantes) qđ ad peregrinos exemplo abrahe et loth qui receperūt angelos in forma hominū in hospicio Genesis. xix. (Benedicite persequentibus vos) Borra id est bona eis optate (benedicite et nolite maledicere). quia ma-

bet misericordiā cōpatiēdo afflictis (in hilaritate) L̄ra. hoc facit p̄tra illos qui austeritatē in vultu et verbis ostendūt miseris ante qđ releuant eos in aliquo (dilectio sine dissimulatione) Bor. vt dilectio p̄mi sit v̄a et nō falsa nec ficta. i. Joan. iij. Filioli non diligamus verbo neq; lingua sed ope et veritate (odientes malū). i. in p̄mis

Pagina

ledicite regnū dei nō possidebunt (gaudete cū gaudentibz). s. 3. gratulando eis (flete cū flentibus). s. 3. patiendo eis (idipsum inuicem sentientes). s. cū aliis fratribus (nō alta sapientes) Lira. primū cōculcando (sed humilibz 2 sentientes) cū eis humiliter puerlando ¶ Postilla.

Olite esse prudētes apud vosmetipsos 7c Illa epla immediate sequitur eplam pcedentis dñice Et cōcordat cū euāgelio. qz in euāgelio legitur de leproso quē christus solo verbo curauit dicens. volo mūdare Et curatio leprosi significat mystice mūdationē atqz a lepra peccatorum

Sic etiā in epla hodierna apłs paulus dissuadet nobis p quē aīma macula f. Et hortatur nos ad virtutes p quas aīa mundatur decoratur dices (Fratres nolite esse prudentes apđ vosmetipsos). id est nō tñ pidentia hēatis in ingenio vestro qz magis pprio sensui velitis credere. qz alieno. qz illud ē testamentū sancti Bernardi qz qlibet homo debet magis credere se sui alieno qz proprio. (nulli malū p malo fidentes) id est nulli iniuriā p iniuriā inferentes Gorra. Dulcomin? malū pro bono Ps. xxxiij. Retribuebāt mihi mala p bonis et cetera. (providentes bona nō tantum coram deo) Gorra. id est in secreto cordis. quia deus intuetur cor (sed etiam coram omnibus hominibus) id est in manifesto ne proximus scandalizetur. quia scandalū vitare debemus quantū possum? Iuxta illud Dat tibi. xviij. Ne homini per quē scandalum venit. (Si fieri potest quod ex vobis est cum omnibus hominibus pacem habētes) id est quantū in vobis est nō detis occasionē discordiē vel distractioni pacis (non vosmetipsos defendentes) id est nō sitis repercutientes aduersarios vestros. sed facite sicut christus dicit. Lu. vi. Si quis te percusserit in vnā maxillā pbece et alteram (charissimi. sed date locū ire) Gorra. i. vindicte. 3ra dicit diuinū iudiciū. ergo dicitur deus ire (Scriptum est em) Deutero. xxxij. (Vidēti vindictam) scilicet reseruate (et ego retribuam) id est vindicabo (dicit dominus) Damascenus Quando enim vos puniretis eos. iam deo locus non est in eis vt eos puniat in die ire Scipsum em vindicare est rapinaz

patientes. orationi instantes. necessitatibus sanctorū communicātes. hospitalitatē sectantes. Benedicite persequētibz vos. benedicite et nolite malēdicere. gaudete cū gaudentibz. flete cum flentibus. Ipsū inuicē sentientes. nō alta sapientes. sed humilibz cōsentientes.

¶ Omnia secūda post octauas epiphanię Rhoma. xij.

Olite esse prudentes apud vosmetipsos. nulli malū pro malo reddentes pidentes bona. nō tñ corā deo. s. etiā corā oībz hōibz Si fieri pōt ex vob ē. cū oībz hōibz pacem habentes. nō vosmetipsos defendentes charissimi. sed date locum ire.

cōmittere et deum cōtemnere (Sed si esurierit inimicus tuus ciba illum. si sitit potū da illi) id est porrige ei necessaria in extrema necessitate (Hoc em̄ faciens) scz abando et potando illū (carbones ignis) id est ardorez charitatis (congeres) id est cōgregab (super caput eius) Proverbior. xxv. id est super mentem eius. quatenus tua benignitate incipiat diligere te quē prius oderat (noli vinci) per impatientiaz (a malo) supple homine (sed vīce in bono) scilicet patientie (malus) supple hominem

¶ Postilla.

Em̄ini quicqz debeatis nisi vt inuicem. rē. Ante incitū illi? ep̄i/ stolo scribit sanctus Paulus dices. Omnis anima potestati sub/ limioribus subdita sit Non est em̄ potestas nisi a deo Itaqz qui resistit potestati dei ordinati

Scriptum est em̄. Vibi vindictam et ego retribuam dicit dominus. Sed si esurierit inimicus tuus. ciba illū. si sitit. potū da illi. Hoc em̄ faciens carbones ignis cōgeres super caput ei? Noli vinci a malo. sed vince in bono ma/ lum

¶ Dñica tertia post octauas epipha/ nię. Rhomanor. xiiij.

Em̄ini quicqz debeatis nisi vt in uicem diligatis Qui enī diligit p rimum legem impleuit. Nā nō adultera bis. nō occides. nō furaberis. nō falsū testimonium dices. non cōcupisces rē proximi tui. Et si quod est aliud māda tum in hoc verbo instauratur: diliges proximum tuū sicut teipsum. dilectio proximi malum nō operatur. plenu/ do ergo legis est dilectio

impleuit) 2y. om̄ia em̄ mandata decalogi ordinantur ad actū diligendū quia pcepta p rime tabule ordinantur ad diligendū deum. et pcepta secun de tabule ordinantur ad diligendū proximum. et ita in dilectione impletur lex (non adultera bis) Forz. hic prohibetur nocumentū proximi in perso na sibi cōiuncta (nō occides) in quo prohibet nocumentū proximi in pro pria persona (non furaberis) in quo prohibetur nocumentum proximi in rebus temporalibus (nec falsū testimonii dices) in quo phibetur nocu/ mentum proximi in verbo (non concupisces rem proximi tui). Et si quod est aliud mandatum in hoc verbo instauratur id est impletur (di/

one dī fluit Tunc sequitur epistola p̄is (Memini quicqz). Et epistola et euangeliz cōcordant. quia in eu/ angelio legitur q̄mo/ do christus fuit cū dī/ scipulis suis in nauī/ cula ad transmigran/ dum. et orta est tempe/ stas magna in mari. p quam tēpestatem desi gnatur magna tenta tio huius seculi. Sic etiaz Paulus aposto lus in epistola hac do cet nos quomō debeat/ mus trāsmigrare et tē/ rationes vincere per p/ tutes quas enumerat in epistola hodie. di/ cens. (Memini quicqz debeatis nisi vt inui/ cem diligatis. qui enī diligit p rimum legem

Pagina

liges proximiū tuum sicut teipsum) **Gozra.** Sic debes diligere sicut teipsum in bono et nō in malo. **Tho.** sic q̄ nihil illicitū propter amorem proximi ꝓmittas (dilectio proximi malū non operatur) id est cauere inferre malum primo (Plenitudo ergo legis est dilectio) **Tho.** id est per dilectionem lex impletur

¶ Postilla.

Aduite vos ergo sicut electi dei sancti et Ante incipiū illius epistole scribit sanctus paulus dicens Nolite mentiri inuicē. expoliātes vos veterem hominē cum actibus suis. et induentes nouū hominē qui renouatur in agnitione dei scđm imaginem eius qui creauit illū Tunc sequitur p̄ hoc eplā hodi. quā scripsit colossensibz. et colossenses noiantur a citate colossis (Fratres induite vos) scz veste spūali (sicut electi dei) p̄ fidem (facti) per spem (et dilecti) p̄ charitatem. vel sic. (electi dei) **Ly.** per eternā p̄ destinationē (sancti) per sacramentoz p̄ceptionem (et dilecti) per augmentū grē (viscera miseri-

cordie) **Ly.** quantū ad pietatis affectū (humilitatem) quē est virtutum custodia et fundamentū (modestia) bene vrendo in prosperis (patientia) bene habendo se in aduersis (supporantes inuicem) inimitatibus et defectibus (et donantes vobismet ipsis) **Lyra.** offensas remittendo quod est necessitas (si quis aduersus aliquem habet querelam. id est q̄relam) matri-

¶ Dñica. iiii. post octauas epiphanię
Ad colossenses. iij

Aduite vos ergo sicut electi dei sancti et dilecti viscera misericordię. benignitatem. humilitatē. modestiam. patientiam supportantes inuicē et donantes vobismet ipsis si quis aduersus aliquem habet querelaz. sicut et domin⁹ donauit vobis ita et vos. Super omnia autem hec charitatē habete quod est vinculum perfectionis. et pax christi exultet in cordibus vestris in q̄

donauit vobis) id est ita pure et integre (ita et vos) inuicem remittite peccata (Super omnia autem hec charitatē habete) quē est maior ceteris fructibus (quod est vinculum perfectionis) **Goz.** quia omnia quę ad perfectionem pertinent simul ligati (et pax christi) **Lyra.** data et cōmendata a christo (exultet) id est sit causa exultationis (in cordibus vestris in qua et vocati estis in vno corpore) scz ecclesię sub capite christo **Goz.** omnes enim vnū corpus sumus in christo (et grati estote) scz deo datorī de tanto beneficio (verbis christi) id est doctrina euangelij quē specialiter verbū christi est. quia de eius ore processit (habitet in vobis) scz per iugem eius meditationem (abundanter) id est nō solus ad vestram. sed ad aliorum edificacionem (in omni sapientia) id est in omni scripturaz intelligentia. vt omnium scripturarū intelligentiaz. et intellectus habeatis (docentes) scz ignaros (cōmonentes) scz pigros (vobismet ipsos) id est vnus alium vos mutuo ad diuinas laudes excitando et hoc (in psalmis hymnis et canticis spiritualibus) **Goz.** de gemis bonis agentibus et celestē iucunditatem osten-

dentibus (in gratia) Gloria. id est in cōsideratione bñficioꝝ dei erga vos.
cantantes in cordibus vestris) Gloria. id est non tantū labijs. sicut illi de q
bus dicitur *Esaie. xxi.* Populus hic labijs me honorat. cor autē eorūz
longe est a me (deo). id est ad honore dei. in christo iesu domino nostro.

¶ Postilla

Escitis quod hi qui in stadio currunt etc. Ante iniciū illius epistole
scribit sanctus Paulus dicens. Factus sum infirmis infirmus. vt
infirmos lucrificerem. Omnia autē facio propter euangelium vt parti/
ceps eius efficiar. Tunc sequitur epistola (Nescitis q hi qui in stadio

et vocati estis in vno corpore et gratie/
stote. verbum christi habitet in vobis
abundanter. in omni sapientia docētes
et commonentes vosmetipsos in psal/
mis. hymnis et canticis spiritualibus
in gratia cantantes in cordibus vestris
deo

¶ Dominica in septuagesima
ij. Corinthioꝝ. nono

Escitis q hi q in stadio currunt.
oēs quidē currūt. s; vnus accipit
brauium. Sic currite vt compere

borandū in vinea domini vt dicemur. et quia etiam a deo elongati sum?
sanctus Paulus in epistola hodierna proponit nobis cursum vt ad bra
uium diuine visionis redeamus dicens (Fratres Nescitis quod hi qui i
stadio currunt. omnes quidem currunt). quia omnes homines ad beati/
tudinem nituntur peruenire quocunque diuerso tramite incedunt Ut
dicit Boetius de consolatione philo. libro tercio. psa. ij. (sed vnus accipit
brauium) id est premiuꝝ cursus Notandū q stadiū ē spaciū in q pedi
tes currunt. quod hercules dicitur statuisse. Perficitur autē vnum stadi/
um. cxxv. passus Et stadiū dicitur a stando. qz postq Hercules tot pass
curtebat stabat et respirabat In fine huius spaciū ponebatur aliquid
quod erat pmiuꝝ cursus. vt equus vel purpureus pannus. et hoc dicitur
brauium. Et licet oēs in hoc stadio current. vnus tñ solus accipiebat
hoc brauiū. s. qui citius pueniebat Sic in cursu spūali vnus tñ s; pse/
uerans accipit brauiū. quia qui perseuerauerit vsq; in finem. hic saluus
erit (sic currite) s; p bona opera (vt cōphendatis) s; brauium eternum
(Omnis enim qui in agone) id est in pugna (contendit). cum aduersario.
(ab omnibus se abstinet) s; qz impediunt ipsūz pro assecutione victorię

currūt) Notandum q
tempus quod hodie ec
clesia inapit est temp
deuotionis et peniten/
tię In signū huius sã
cta mater ecclesia in h
sacro tempore in cãtu
et lectionibus in ma/
tutinis nobis insinu/
at q a deo sumus elon
gati et spūalibus boiis
spoliati ppter inobedi
entiã adq et eue Unde
epistola et euangeliz
in hoc cōcordant. Or
em depaupertati su
mus sanctus matthe
in euangelio hodie
no inuitat nos ad la

Pagina

(Et illi quidem vt corruptibiles coronam accipiant. nos autē incorruptam)
Lya. quasi di. si hoc faciūt pro tpali precio. multo magis debemus hoc
 facere pro eterno pmo. abstinendo ab omnibus impediētis nostre sa-
 lutis exercitādo nos in omnibus promotiuis (Ego igitur sic curro) *Gor-
 ra.* bonū operando (non quasi incertū) *Lya.* quia sanctus Paulus certus
 erat de beatitudine futura per ruelationē diuinā (sic pugno) scilicet con-
 tra tētationes (non quasi aerē verberans) id est non inaniter. sicut ille qui
 aerem percutit pro hoste (sed castigo corpus meū) *Gorra.* i. motus carnis
 illicitos reprimo (et in

seruitutem redigo). scilicet
 per opationem boni.
 (ne forte cum alijs pze
 dicauerim) *Lya.* scili-
 cet inducendo eos ad
 opera perfectionis. (ip-
 se reprobus efficiar) *Gor-
 ra.* id est a deo repba-
 tus quod turpe esset.

(Nolo enim vos igno-
 rare Fratres) *Lya.* scilicet
 diligenter attendere (quā-
 niam patres nostri om-
 nes) tam boni quam mali
 (sub nube fuerunt). sci-
 licet eos ptegente ab-
 estu de die in diē. *Exo-
 di.* xij. (et omnes mare
 transierunt. et omnes in
 moyse baptisati sunt in
 nube et in mari) *Lya.*
 id est signū baptisma-
 tis receperūt quia trā-
 situs iste maris et pro-
 tectio nubis figura fuit

et baptismatis (Et omnes eandem escam spiritalem manducaverunt).
Lya. id est manna quod dicitur esca spiritalis. quia non virtute nature. sed
 virtute diuine potentie fuit data de celo. Et etiam fuit figura eucharis-
 tie que spiritalem hominem nutrit (et omnes eundem potum spiritalem bibe-
 runt) scilicet a quam de petra educata virtute diuina. quando moyses bis
 percussit petram. *Exodi.* xvij. (Bibebant autē de spiritali) id est potum da-
 tum virtute christi. quia figurabat aquā gratie per christum dandā (con-
 sequente eos petra) *Gorra.* aquę ubique sequebantur eos (Petra autem erat
 christus) *Uincen.* non in re. sed in figura. de qua petra fluxit sanguis et a-
 qua per apertionē lateris christi in die pasce

hendatis Omnis enim qui in agone
 contendit ab omnibus se abstinere. Et illi
 quidem vt corruptibilem coronam ac-
 cipiant. nos autem incorruptam Ego
 igitur sic curro. non quasi in incertum
 Sic pugno non quasi aerem verberans.
 sed castigo corpus meum et in seruitutes
 redigo. ne forte cum alijs predicauerim.
 ipse reprobus efficiar Nolo enim vos
 ignorare fratres quoniam patres nostri
 omnes sub nube fuerunt. et omnes ma-
 re transierunt. et omnes in moyse bap-
 tismati sunt. in nube et in mari. Et om-
 nes eandem escam spiritalem manduca-
 uerunt. et omnes eundem potum spi-
 ritalem biberunt. Bibebant autem de
 spiritali consequente eos petra Petra
 autem erat christus

¶ Sequitur dominica in sexagesima

Ibenter suffertis insipientes cū rē. An incitū illi? eplē scribit scūs paulus dicens Ipse em̃ sathanas transfiguratur se in angelum lucis. Nō est q̃ magnū si ministri eius transfigurētur velut ministri iusticie Et sequitur epla hodiern. Et p̃ns epla z euangelii hodiern. in hoc p̃cordant. qz euangelii dicit de seminatōre q̃ exiit seminare semen suū. sic etiaz epla de de p̃dicatore. scō paulo q̃ semen x̃bi dī seminauit p̃ totū mundū Sic paret in collā de scō paulo. Deus q̃ vniuersuz mūdū b̃ri pauli p̃dicatōe

Dñica in seragesima .ij. Ehoz. xi.
Rēs libenter suffertis insipientes
cum sitis ipsi sapientes. Sustine
tis em̃ si quis vos in seruitutem redi/

docuisti. da nobis q̃si mus vt cui? natalicia colimus? apud te pa trocinia sciam? (Fra tres libenter suffertis insipientes rē) Pro in tellectu illi? eplē notā

dum est q̃ tpe aploz erant q̃daz pseudo apli q̃ glābant z iactabāt se esse iudeos na nōe z de semine abrahe descendisse. Et hoc faciebāt vt p̃ hoc in maiori auctoritate haberētur z eoz false doctrinē magis crederetur z nite bant Corinthios a libertate euāgelij reducere ad obseruantia legis mo sarce Et ipsi corinthij sufferebāt eos z eis bñ faciebant. z eos aplo p̃fere bant. min⁹ reputātes aplm̃ q̃ illos. Et de h̃ apls eos rephendit in hac epla z ostendit quō habeat maiore materia glādi q̃ isti si expebiat. Et in p̃nti epla enumerat apls plima mazcyria sua z bñficia z opa bona fa cta p̃ veritate eccē. Et etiā enūerat plima q̃ passus est p̃ fide z p̃ nomie iesu christi. z hoc apls faciebat vt illoz pseudo aploz falsitate repelleret z maiore fructū faceret ad dei laudē z fidelij salutē. p̃pter q̃d sua glātiō erat virtuosa. illoz autē vitiosa. vñ dī (Frēs) Vin. i. vos frēs corinthij. (li benter suffertis). i. sustinetis paciēter (insipientes). i. falsos aplos de falsis false glāntes. q̃d p̃p̃iū est insipientiū (cū sitis ipsi). i. esse debeatis (sapie tes) q̃ talibus falsis aplis z seductoribz nō crederetis (sustinetis cū si q̃s) L̃ya. pseudo aploz (vos). s. a libertate christi z euāgelij (in seruitutē re digit) id est in obseruatiam legis. volebant em̃ eos subiungere seruituti le gis dicētes debere eos seruare legalia cū euangelio (si q̃s deuorat) L̃ya. qz de bonis corinthioz laute viuēbāt (si q̃s accipit) bona vestra decipien do vos falsis z mendacibz p̃bis (si q̃s extollit) qz pseudo apli iactabāt se sup corinthios dicentes se eē filios abrahe Corinthios autē filios gētiliū idolatrie deditoz z incircūcisoz (si quis vos in facie cedit) Cor. id est i p̃ sentia vos vituperat impropere scz vobis genus q̃ sitis gentiles Vin de Ambrosius. in facie ceditur cui iniuria irrogatur (scdm̃ ignobilitatez dico) Cor. quā vobis obijciūt quidā iudei de semine abrahe se iactātes. z vos spernētes tā q̃ ignobiles ipsis (quasi nos infirmi fuerim⁹ hac par te) id est impotentes gloriari de generis nobilitate. sed nō sumus (in quo quis audet in insipientia dico) Cor. quia insipientia est imat seipsū iacta re z laudare (audeo z ego) id est audere possum z ego (Debei sunt) L̃ya id est lingua z natione hebraica glāntur (z ego) scz sum sicut ipsi sunt (Israhelites sunt) id est gloriānt q̃ de patria rcha iacob descēderūt. (z ego) similiter descendi (semen abrahe sunt) L̃ya. cuius semine facti sunt rep/

Pagina

missiones (7 ego). i. sum de eode gñe. 7 ideo de oibus istis possū gloriari. ministri christi sunt). i. dicunt se esse ministros christi (7 ego) scz sū sūlter (veminus sapiens dico) qz nō est hōis sapiēctis seipm laudare. 7 per hoc oīdīe se coactū in laude suā prorupisse (plus ego). i. sum minister christi qz ip si. hoc patet et eo. qd plura passus sum ppter ministeriū christi Tūc enīe rat dīcēs (in laboribz plurimis) qz ipsi (in carceribz abūdantiū) Tūc ap ter pōdicationē euāgēlii (in plagis supra modū) id est vltra mēsurā alioz (in mortuobz frequēter) id est in piculo mortis (A iudeis qnquies). i. qui qz vīcibz (qōragenas)

ſcꝑꝑuſſiones vſꝑla/
 gas (vna min^{us}) hoc eſt
 trigintrianoue (accepi) ſ
 ceptu^m em erat in lege.
 Deute. xxy. Si eu q
 peccauerat dignu^m vi
 deret plagis. pſtraue
 rit eum ante ſe ⁊ cora^m
 ſe fecerit verberari. p
 menſura peccati. erat
 ⁊ modus plagaz. ita
 diſtinctat vꝑ quadrage
 nariu^m nuneꝝ non ex
 cederet. Ne igit immi
 ſericordes viderentur.
 ſubtrahebant minus
 qd poterat ſcꝑꝑna pla

git. si q̄s deuorat: si q̄s accipit. si q̄ser
tollitur. si quis in faciē vos cedit. Se
cundum ignobilitatem dico quasi nos
infirmi fuerim⁹ in hac pte. in quo quis
audz. i insipiētia dico. audeo ⁊ ego He
brei sunt ⁊ ego. Irabelit̃e sunt ⁊ ego.
Semen abrahe sunt ⁊ ego. Ministri
christi sunt ⁊ ego. Ut minus sapiens
dico. plus ego. in laboribus plurimis
in carceribus abundātius: in plag⁹ su
pra modū. in mortibus frequēter. Aiu

ga (ter virgis celsus fuit) .i. hoc a gētilibus passus est (semel lapidatus sū)
a iudeis Actū. xxiij. ⁊ apudantes pauli traxerūt eū extra ciuitatem. ⁊ est
mantes eū mortuū esse (ter naufragiū feci) id est perituli (nocte ⁊ die in pro
fundo maris fuit) ⁊ ysa. l. c. ⁊ diuersas partes terre ⁊ insulas nauigā
ppter pōicationem euangelij ⁊ llij exponūt dicētes q̄ naufragiū passus
fuerit sub aqua per diem ⁊ noctem virtute dei ipsū protegente (in itine
ribus sepe) ppter pōicationem euangelij (periculis fluminū) .ly. in hyeme
inundanti ⁊ sic sunt magna picula in transitu aquarū (periculis larro
rum) diabolo eos cōcitante contra paulū vt pōicatio verbi dei ⁊ sal^u aia
rum impediretur (periculis ex genere) supple meo. i. a iudeis volentibus
paulū occidere ideo. quia lege eorū deserta ad q̄ritū se cōuertit (periculis
ex gentibus) ⁊ y. i. c. gentilibus mortē eius cōstitūbus. quia cōtra idola
triā pōicabat. ⁊ sic nec inter suos nec inter alienos securus fuerat (pericul
in ciuitate) ⁊ y. supple cōmōra cōtra me (periculis in solitudine) ⁊ y. id
est a bestijs occurrentibus (periculis in mari) a piratē naufragis (pericu
lis in falsis fratribus) ⁊ y. quod est periculosū? q̄ nulla pestis efficacior ad
nocēdū quam familiaris inimicus (in labore) supple manuali (⁊ erāna)
id est in pauprate (in vigilijs multis ppter laborē manualē ⁊ etiam orati
onem (in fame ⁊ siti. in ieiunij multis. in frigore ⁊ nuditate) quia nō ha
bebat quandoq̄ sufficientē victum ⁊ amictum. (p̄ter illa q̄ extrinsecus

sunt) *Lyra*. preter illa mala iam enumerata que me exterius affligunt scilicet alia que affligunt me interius scilicet instantia mea quotidiana *Gorra*. que nec vna hora remittitur (solicitude omnium ecclesiarum) *Lyra*. incumbere enim sibi quotidie regimen ecclesiarum in magna affectione mentis. id sub dicitur (Quis infirmatur) *Lyra* in fide et moribus (et ego non infirmor) doctus de malo eius. quasi dicat. nullus (quis scandalizatur). *Lyra*. scilicet ruens in peccatum exemplo alterius (et ego non ruor) per passionem. quasi diceret nullus (Si) pro quia (gloriarum oportet) quia oportebat paulum sic facere ad repellendam iactantiam et superbiam pseudo apostolorum (que infirmitatis mee sunt) *Lyra*. id est que pertinent ad infirmitatem meam. (glorior) hoc dicit contra falsos apostolos qui de nobilitate generis gloriabantur (deus et pater domini nostri iesu christi scit qui est benedictus

in secula quod non menti-
or) Tunc ibi conse-
sequenter enunciat ma-
la que euasit Dum ei
pergeret damascum ad
persequendum christianos
miraculose fuit puer-
sus. et post baptismum
intrauit synagoga. et
confundebat iudeos
qui habitabant dama-
sci. Per quod suaserunt
proposito ciuitatis ut
caperetur. et occideretur.
Ut habetur Actuum. nono. Ergo

deus quinquiesquadragenas vna mi-
nus accepi. Ter virgis celsus sum. se-
mel lapidatus sum. ter naufragium fe-
ci. nocte ac die in profundo maris fui. in
itineribus sepe. periculis fluminum.
periculis latronum. periculis ex gene-
re. periculis ex gentibus. periculis in ci-
uitate. pericul' in solitudine. pericul' in mari

dicit. (propositus gentis arathie regis custodiebat ciuitatem damascenorum) id est custodire fecit per homines armatos (ut me comprehenderet) *Lyra*. ut traderet iudeis ad occidendum (et per fenestram in porta dimissus sum per murum) scilicet a christianis (et sic effugi manus eius) Si pro quia (gloriarum oportet) me commendando propter pseudo apostolos. (non expedit quidem) propter me. licet expediat propter vestram utilitatem (veniam autem ad visiones et reuelationes domini Scio homines) *Gorra*. De se tanquam de alio loquitur in sui commendatione ut vitet iactantiam (in christo) manentem per gratiam. et sibi unitum per fidem et charitatem hanc (an annos quatuordecim) tot ei anni fuerunt inter visionem et narrores Ex quo apparet eum hoc enarrare non ex iactantia. sed ex necessitate propter utilitatem siue in corpore). *Gorra*. scilicet manente anima. (siue extra corpus) assumpta (nescio. deus scit. rapum huiusmodi usque ad tercius celum) id est empireum Creditur raptus iste fuisse in sua conuersione quando fuerat tribus diebus et tribus noctibus nec comedens nec bibens. (et scio huiusmodi hominem siue in corpore siue extra corpus. nescio deus scit. quoniam raptus est in paradysum) Glo. in eam tranquillitatem qua fruuntur illi qui sunt in celesti hierusalem (et audiuit. i. precepit arcana secreta) dei contra (quod non 13). i. in

Pagina

est possibile (hoi loqui) id est verbis explicare p huiusmodi scz visibilibus
(glorior) et recte (p me aut nihil) **Lx.** id est a me nulla hco materiā glo-
riandi (nisi in infirmitatibus meis) id est i tribulationibus meis quas patior
que sunt gl'e acquirēde (Nam et si voluero gloriari) **Lx.** de donis mihi a
deo datis (nō ero insipiens) qz hoc nō facio inaniter et sine causa (veritates
em dicaz parco aut) **Lx.** id est parce me laudo (ne q's existimet me) scz gl'a-
ri inaniter (super id qd videt in me) .i. in puerfatiōe mea (aut audiat aliqd
de me) .i. in doctrina mea **Multa** em dona dei latebāt in ap'lo. que non
maifestabat nisi put

et quantū ad dei gl'iaz
et fidelium salutē expedi-
ebat. et ne magnitudo
fuelationū **Lx.** diu-
rū (extollat me) in sup-
biam (dar' est mihi sti-
mul' carnis meę gor)
id est tēratio libidinis
(angelus sathane) .id
est angelus malignus
missus a sathana ad
meā subuersionē (q me
colaphizat) .i. me affli-
gat. (ppter qd ter dñm
rogauit ut discederet a
me. et dixit mihi. suffi-
cit tibi grā mea). **Lx.**
q. d. nō est tibi necēriū
vl' vtile q a te discedat
temptatio carnis. (nā p-
tus in infirmitate pfi-
citur) gor. qz dñ certat
et vincit roborat et au-
getur) libenter em gloriabor in infirmitatibus meis) Gor. non in vna tā-
tum. sed pluribus (vt inhabitet in me virtus christi) .i. grā in me psum-
metur et perficiatur

periculis. in falsis fratribus. in labore
et erumna. in vigilijs multis. in fame et
siti. in ieiunijs multis. in frigore et nu-
ditate **P**reter illa q extrinsecus sunt in
stantia mea quotidiana. sollicitudo o-
nium ecclesiar. Quis infirmat. et ego nō
infirmor. quis scādalizat et ego nō vroz
Si gl'ari oportet q infirmitat' meę st'
gl'abor. deus et pater dñi nrī iesu chri-
sti scit qui est benedictus i secula q nō
mentior.

Dñica in qnquagesima .i. **Lo. xii**

Inguis hoīm loquar et ange-
lorū charitatē autē non habēa fa-
ctus sum velut esonans aut ci-
balum tinniens **E**t si habuero ppheti-
am et nouerim mysteria oīa et oēs scīaz

Postilla.

Inguis hoīm loquar et angelorū **A**nte incitū illius epl'e scribit s'a-
ctus paulus dicens Si quid patit vnū mēbrum cōpatiūtur omīa
mēbra Si gloriatur vnū mēbrum cōgaudent omīa mēbra. **T**ūc seq-
tur epla hodierna (Fratres si linguis hoīm loquar) **A**postolus in hac
epla maxime cōmendat charitatem dei et proximi. **U**nde epla et euāge-
lium cōcordant. qz euāgelii dicit de passione christi. quō est tradit' .il-
lusus. cōspitus. flagellatus. crucifixus. in quibus oībus nobis ostēdit
suā maximā charitatē **Jo. xv.** Maiorē hac charitatē nemo hz vt animā
suā ponat quis pro amicis suis. **S**imiliter i epla hodierna ap'ls paulus
ostēdit nobis vtilitatem charitatis dicens (Si linguis hominū loquar)
Gorra. id est omnium hominum per donū linguarū (et angelorū) scz quod pl'

est(charitate autē nō habet factus suz velut es sonans).s.alij seruans
z seipm destruens(aut cimbalū tinniens).s.alios delectans z seipm con
sumens(Et si habuero oēm pphetiam)Gor.qua occulta diuina manife
stant.z reuelant(z nouerim mysteria oia)id est occulta veteris z noui te
stamenti(z oēm scientiā)scz diuinā z humanā(z si habuero oīez fide)
scz tam pfectam(ita vt montes trāsserā)scute fidei de loco ad locū(chari
tatem autē nō habuero nihil sum)Ly. qtu ad esse gratie(z si distribue
ro)Gor.i.pluribus diuisero(in cibos paupm)nō in cōuiuia diuitū(om
nes facultates meas)

et habuero oēm fidem. ita vt montes
transferā.charitatē autē nō habuero ni
hil sum. Et si distribuero in cibos pau
per oēs facultates meas. z si tradide
ro corpus meū ita vt ardeā.charitatez
autē nō habuero nihil mihi pdest Cha
ritas patiens est. benigna ē. Charitas
nō emulatur. nō agit perperā. nō infla
tur. nō est ambiciosa. non querit q̄ sua
sunt. nō irritatur. nō cogitat malū. nō
gaudet sup iniquitate. cōgaudet autē
veritati. omnia suffert. oia credit. oia
sperat. oia sustinet. charitas nūq̄ ex
dit Siue pphetie euacuabūtur siue li
guez cessabunt. siue scientia destruetur.
Ex parte eīm cognoscim⁹. z ex parte p
phetamus Cum autē uenerit quod per
fectum est euacuabitur qd̄ ex pte ē Luz
essem puul⁹ loquebar vt paruul⁹. sapi
ebā vt paruul⁹. cogitabā vt paruul⁹.

nō alienas(et si tradi
dero corpus meū)gor.
voluntarie ad marty
rium(ita vt ardeam).
id est ad cōburendum
sicut beatus Lauren
tius quod est acerbissi
mū martyrium(chari
tatē autē non habuero
nihil mihi pdest)ad
uitāz eternā(chari
tas patiens est)Ly.
id est facit patientiaz
i malis sustinēdis(bē
nigna ē)id est facit bē
nignitatē in bonis o
perandis(charitas nō
emulatur)id est nō in
uidet(non agit perpe
ram)id est peruerse.scz
impediēdo bona ne fi
ant.(non inflatur)con
tra proximū. etiam si
prosperē succedat sibi
(non est ambiciosa).id
est alijs nō vult ppo
ni(non querit que sua

sunt)etiam. sed etia que aliorū sunt procurat(non irritatur).Gor.id est
nō puocatur ad iram vel vindictam ppter iniurias sibi illatas(non co
gitat malum)id est nō permittit hoīem cogitare qualiter perficiat malū
in opere(nō gaudet super iniquitate)Gor. sed poti⁹ dolet si videt aliquē
peccare(cōgaudet autē veritati)id est verbis veritatis(omnia suffert)ly.
infirmittates primi superando(omnia credit)scilicet que diuinitus sunt
tradita(omnia sperat)scz diuinitus pmissa(omnia sustinet)Ly. per lō
ganimitatē patienter expectando promissa.(charitas nunq̄ excidit).nec
in hoc seculo nec in futuro. sed potius augmentabitur. (Siue prophetie)
scz futurorum(euacuabuntur)in futuro. quia omnia erūt p̄sentia.(siue li

Pagina

gue cessabunt). s. in futuro. quando nō erunt diuersę lingę sicut tã. s. omnes vna z eadē lingua laudabunt deū (siue scia) scz acquisita (desitruet) tūm ad actū ratiocinandi (ex pte em cognoscimus) Hor. id est imperfecte cognoscimus deū ppter imperfectiōem intellectus z tenebrositatē pñtis stat⁹ (et ex parte pphetamus) id est imperfecte futura pñdicimus (Lū aut venerit quod perfectum est) id est futura beatitudo (euacuabit quod ex parte est). id est qđ impfcūm est.

.s. scia. pphetia. z fides
Et iam dicta aposto-
lus declarat per simle
de statu puerili imper-
fecto. qui cessat aduei-
ente statu virili pfcō..
ergo dicit (Lum essez
paruulus) scz etate (lo-
quebar vt paruul⁹) im-
pfecte more pueri bal-
bucientis (sapiebā vt
paruulus). s. res hūa-
nas (cogitabaz vt par-
uulus). scz vana z iuri-
lia (quando aut factus
suz vir) Hor. pfecte etatis (euacuauit ea quę erāt
paruuli) Vincen. scz in loquendo. cogitando. z sapiēdo (Videmus nunc)
id est in pñti deū (p speculum in in enigmate). i. obscure. hoc est per creatu-
ras. quia in magnitudine potentia z. in pulchritudine sapientiam. in viri-
litate bonitatem (tunc autē) id est in futura beatitudine (facie ad faciem)
id est clare z nude videbimus diuinam essentiā (nunc cognosco) scz deum
(ex parte) id est imperfecte z obscure (tunc autē) id est in futuro (cognoscaz)
perfecte z pñtialiter deum (sicut z cognitus sum) id est pñsus cognoscere
(nunc autem) id ē in tempore vitę (manēt fides) in rationabili (spes) in ira-
scibili (tria hęc Maior aut horum est charitas) Hor. quia ceteris decedē-
tibus permanebit

Lum autē factus sum vir. euacuauit qđ
erant paruuli Videmus nūcp specu-
lum in enigmate tūc facie ad faciē. nūc
cognosco ex parte. tunc autē cognoscaz
sicut z cognitus sum Nūc autem ma-
nent fides. spes. charitas tria hęc. ma-
ior autem horū est charitas

¶ Dñica prima in xl. ij. Cor. vi.

Ortamur vos ne inuacuuz gra-
tiam dei recipiatis. Alit enim tem-
pore accepto. exaudiui te. et in die salu-
tis. quādo aut factus suz vir) Hor. pfecte etatis (euacuauit ea quę erāt
paruuli) Vincen. scz in loquendo. cogitando. z sapiēdo (Videmus nunc)
id est in pñti deū (p speculum in in enigmate). i. obscure. hoc est per creatu-
ras. quia in magnitudine potentia z. in pulchritudine sapientiam. in viri-
litate bonitatem (tunc autē) id est in futura beatitudine (facie ad faciem)
id est clare z nude videbimus diuinam essentiā (nunc cognosco) scz deum
(ex parte) id est imperfecte z obscure (tunc autē) id est in futuro (cognoscaz)
perfecte z pñtialiter deum (sicut z cognitus sum) id est pñsus cognoscere
(nunc autem) id ē in tempore vitę (manēt fides) in rationabili (spes) in ira-
scibili (tria hęc Maior aut horum est charitas) Hor. quia ceteris decedē-
tibus permanebit

¶ Postilla

Ortamur vos ne inuacuū grām. zc. An incitū illius epistolę scribit
sanctus paulus di. Omnes nos manifestari oportet ante tribunal
christi vt referat vnusquisqđ ppria corporis prout gessit siue bonum siue
malum. Tunc postmodum sequitur epistola hodierna Et in pñti episto-
la hortatur nos apostolus ad gratię habitę exercitationē dicens (Fratres
hortamur vos) Vin. amonitiōe charitatiua inducēdo (ne inuacuū grāz
dī recipiat) Vin. grā inuacuū recipit qñ hō p' pccōp dimissionē se nō exerceat
in bonis opib⁹ (ait enim) dñi Esaię. xlix. (tpe accepto) Lx. id est tpe nouę le-
gis quod est tempus gratię (exaudiui te). id est ozantem p peccatis (in die
salutis) in qua potest homo salutē suam operari (adiuiui te) Lxxa. scilicet
opera tua perficiendo (ecce nunc tempus acceptabile) Vincen. id est ad-
merendum (ecce nunc dies salutis) quantum ad pñmūz consequendū. qz
nunc statim post obitū salus datur fidelibus. sed in veteri testamento dis-

ferebatur. Unde Luce. xxiij. Hodie mecum eris in paradiso (nemini dantes ullam offensionem) Gor. id est neminem verbo vel facto scandalizantes. (vt nō) scz per vos (vituperetur ministerium nostrum). Lya. quia mala subditoꝝ redundant in vituperium platoꝝum (sed in om̃ibus exhibeam⁹ nos sicut dei mistros) scz ipsi christo nos conformando quantum possum⁹ (in multa patientia) Gor. scz cordis. oris. et operis (in tribulationibus). scz multiplicibus (in necessitatibus) scz victus et vestitus (in angustijs) id est in curis (in plagis) id est in verberibus corporis (in carceribus) Lya. ne possumus ad predicandū discurrere (in seditionibus) id est in comotōibus populi cōtra me (in laboribus) scz manuum (in vigilijs. in ieiunijs. in castitate) scz mentis et corporis (in scientia) scriptura et (in longanimitate) tis adiuvante. Ecce nunc tps acceptabile Ecce nunc dies salutis. nemini dantes ullam offensionem vt non vituperetur ministerium nostrum. sed in oib⁹ exhibeam⁹ nosmetipsos sicut dei mistros: in multa patientia. in tribulationibus. in necessitatibus. in angustijs. in plagis. in carceribus. in seditionibus. in laboribus. in vigilijs. in ieiunijs. in castitate. in scientia. in longanimitate. in suauitate. in spiritu sancto. in charitate nō ficta. in verbo veritatis. in virtute dei. Per arma iusticie. a dextris et a sinistris. Per gloriam et ignobilitatem. per infamiam et bonā famam. vt seductores et veraces sicut qui ignoti et cogniti Quasi morientes: et ecce viuimus vt castigati et stoli reputati fuerint gloriosi. econuerso aliquando incarcerati fuerunt vt viles et abiecti. sicut patet in legendis apostolorum et alioꝝum sanctorum (per infamiam et bonam famam). Lya. quia ab aliquibus dicebantur seductores. Ab alijs vero dicebantur apostoli veritatis predicator. (vt seductores). scilicet reputati in estimatione malozum hominum. qz christus qui est veritas dictus est seductor. Matthei. xxvij. (et veraces) apud deum (sicut qui ignoti). Lya. id est reprobati a malis (q̃ si morientes). id est periculis mortis expositi. (et ecce viuimus). scilicet deo p̃ fidem et grām (vt castigati) Gor. flagellis et p̃suris vt cessarem⁹ a p̃dicatione (nō mortificari) scz desistēdo a p̃dicatione vel moriendo corporaliter (quasi tristes). s. reputati (sp̃ autē gaudentes) scz veraciter in dño (sic egentes. i. medici et pauperes (multos autem locupletantes) scilicet diuini

scz expectatione p̃mij. (in suauitate. in spiritu sancto) Lya. q̃ facit hominē dulcē et suauem proximo verbo et facto (in charitate nō ficta) id est non simulata contra hypocrisis (in verbo veritatis) scilicet loquēdo cum proximo (in virtute dei) id est in deo non in nobis sperando et confitendo (per arma iusticie) id est opera iusticie nos protegentia (a dextris) Lya. id est ne i prosperis per superbiam eleuentur (et a sinistris) id est ne in aduersis deiciantur. (p̃ gloriam et ignobilitates). Lya. aliquando apo

Pagina

etis spiritualibus (tanq̃ nihil habentes) quia apostoli propter christum omnia temporalia reliquerunt (omnia possidentes) sc̃z non solum spiritualia sed etiam temporalia. quia timentibus deum nihil est difficile.

Postilla.

Rogamus et obsecramus etc. Ante incipit illius epistolę scribit sanctus paulus di. Cum essemus apud vos et predicabamus vobis passuros vos tri-

bulationes sicut et factum est. Tunc sequitur epistola ista quaz scribit sanctus paulus thessalonicisibus. Et thessalonicenses nominantur a ciuitate thessalonica. que e metro polis i macedonia q̃ e quedam pars grece. Vbi notandum q̃ epistola et euangelii concordant. Nam euangelium dicit. de muliere chananea que cum clamorib⁹ petiuit a dñō iesu christo sanationes filię sue que fuit vera

batur a demonio. sed quia clamores et petitiones nostras deus non exaudit nisi a mundo corde procedant. ideo apostolus paulus in epistola hodierna ad mundationem et sanctificationem inducit et dicit. Rogamus vos et obsecramus Vincentius. Rogare est simpliciter petere. sed obsecrare est cum necessitate rogare et propter hoc addit apostolus (in domino iesu vt quemadmodum accepistis a nobis) scilicet a me et thymotheo et siluano verbo et exemplo (quomodo vos oporteat ambulare) scilicet proficiendo per viam mandatorum dei (et placere deo). Vra. caste et munde viuendo (sic et ambuletis) Forra. scilicet in bonis proficiendo et pleuerado (vt abundetis magis) id est vt crescat in virtutibus et meritis (Scitis enim) id est scire debetis (que precepta) scilicet euangelica (dederim vobis per dominum iesum) id est de mandato ipsius cui simpliciter est obediendum (hec enim est voluntas dei) Vincentius. s. bene placens (sanctificatio vestra) id est vt sanctificemini in virtutibus (vt abstineatis vos a fornicatione) Vra. tanq̃ a deo prohibita (vt sciat vnusquisq̃ vestrum suū vas possidere) id est vxorem propriam (in sanctificatione et honore) glosa vt sciat quādoq̃ etia3 ab vsu licito abstinere locis et temporibus sacris et etia3 tempore puerperij et menstrui (nō in passione desiderij) id est nō sp̃ satisfaciēdo desiderijs carnis (sicut et gentes) faciunt (que ignorant deum) Vincentius. per veram fidem propter quod non debetis assimilari eis (ne quis supergrediatur) scilicet per violentiam (neq̃ circūueiat p̃ fraudulē

nō mortificati. Quasi tristes. semp autem gaudentes sicut egētes multos at locupletantes tanq̃ nihil habentes et omnia possidentes.

Domica secunda in quadragesima. Ad thessalonicēses. iiij.

Ratres rogam⁹ vos et obsecram⁹ i dñō iesu vt quēadmodū accepistis a nob quō vos oporteat ābulare et placere deo sic et ābuletis. vt ābūdetis magis. Scitis em̃ que pre-

tiaz (in negocio) occulto (frēm suū) .i. primū suū (qm̄ vindex est dñs) id est vindictā facit (de omnibus his) scz de omni imundicia. de omni iniuria. z de omni fraudulentia (sicut p̄dicimus vobis) in doctrinis nostris (testificati sumus) testimonio scripturaz (nō em̄ vocauit nos deus) Gl̄in. p̄ in ternā inspirationem (in imundiciaz) .i. vt imundicie seruamus (sed in sanctificatione) vt sancte viuamus z in sanctitate ei seruamus (in christo iesu domino nostro) Gl̄in. id est cū auxilio z adiutorio dñi nri iesu christi

Stote imitatores zc. Ante iniciū illius eplę scribit ¶ Postilla scūs paulus dicens. omis sermo malus ex ore vřo nō pcedat. sed si quis bonus est ad edificatiōē fidei vt det grām audientibz Tūc sequit

cepta dederim vobis p dñm iesuz Hec est em̄ voluntas dei sanctificatio vestra vt abstineatis vos a fornicatiōe. vt sci at vnusquisqz vestz suū vas possidere in sanctificatione z honore. nō in passi one desiderij. sicut z gētes quę ignorāt deū Et ne quis supgrediat neqz circū ueniat in negocio frēm suū qm̄ vindex est dominus de his om̄ibus sicut p̄di cimus vobis z testificati sumus Non enim vocauit nos deus in imundiciā sed in sanctificationē in christo iesu domino nostro

¶ Dñica tertia in. xl Ad Ephe. v. Stote imitatores dei sicut filij charissimi z ambulate in dilectione sicut z christus dilexit nos.

pit nos) sincere z ex corde (z tradidit semetipsū) nō aliū (pro nobis) cū ad huc inimici eramus Rhomanoz. vi. (oblationem z hostiam deo) in cruce (in odorem suauitatis) Lyra. quę oblatio acceptissima fuit deo. qz processit ex magna charitate (Fornicatio autem) id est luxuria. (et omnis imundicia) Lyra. vt per hoc includantur omnia ad vitium luxurie pertinentia (aut auaricia) id est immoderata cupiditas habendi temporalia (nec nominetur in vobis) Vincenti. id est nō debet famari de vobis. (sic decet sanctos). id est christianis qui dicuntur sancti. quia christi sanguine redempti. (aut turpitudine) Borra. quę fit oculis z amplexibus mulierum. (stultiloquium) Vincentius. id est inhonestus z indecens sermo (aut scurrilitas) Borra. scilicet verbis iocosus z ad risum prouocantibus (quę ad rem non pertinent) Vincenti. quę non est edificatiua proximi nec utilis

c iij

Pagina

loquenti (sed magis gratiarum actio) supple magis nominetur in vobis. **N** autem scitote intelligentes) scz scripturas diuinas (q omnis fornicator) id est luxuriosus cū soluta (aut imundus) quocūq; alio modo luxuriosus (aut auarus) **S**or. id est vsurpans res alienas et nimis diligens pprias. (quod est idolorum seruitus) quia cultū deo debuit offerre auro et argento. (nō habet hereditatē in regno christi et dei). **S**or. id est in regno celoz qd est dei et christi. quia homo interior reficitur in visione diuinitatis. homo exterior in visione humanitatis christi. (Homo vos seducat) Vincencius id est seorsum a veritate

et doctrine christi ducit (iam in verbis) id est persuasionebus decepto / rix (propter hoc entz). quę dicta sunt et phibita (venit ira dei) id est vindicta (in filios diffidentie) id est in peccatores qui de salute propria diffidebant. (nolite ergo fieri participes eoz) eos imitando. (et ratis em aliquando tenebre) **L**y. id est inuoluti tenebris ignorantie tpe gentilitatis (nē aut) id est post cōuersionem vestraz ad fidem christi (lux in domino) id est lucidi facti estis per donū gratie quę illustrat intellectū in fide (vt filij lucis ambulate) **L**y. procedēdo virtute in virtute (fructus em lucis) id est sanctę vite. s. est (in omni bonitate) scz cordiū (et iusticia et veritate) **Postil**

et tradidit semetipsum pro nobis. oblationem et hostiā deo in odorem suauitatis. fornicatio autē et omnis immundicia. aut auaricia nec nominetur in vobis sicut decet sanctos. aut turpitudine. aut stultiloquiū. aut scurrilitas quę ad rez nō pertinet. sed magis gratiarum actio. **H**oc autem scitote intelligentes q omnis fornicator. aut immūds. aut auarus quod est idolorum seruitus nō habet hereditatē in regno christi et dei **H**emo vos seducat in anibus verbis: propter hoc enī venit ira dei in filios diffidentie. nolite ergo effici participes eoz **E**ratz enī aliquando tenebre. nūc autem lux. in domino. vt filij lucis ambulate **F**ructus enī lucis est in omni bonitate et iusticia et veritate

Quoniam. iij. in quadragesima.

Ad Salathas. iij.

Scriptum est quoniam abraham duos filios hūit vnū de ancilla et

Scriptū est qm abraham et Ante incipiū illius eplę scribit sanctus paulus di. **E**mulamini autē in bono semp. et nō tm cum pñs sum apud vos filioli mei quos itez parturio donec christus reformetur in vobis **T**unc post pauca sequitur epistola hodierna (Scriptū est qm abraham duos filios habuit) **U**bi notandū q nos omnes filij dei sumus per creationē. sed non omnes per gratiam. et qui hic in pñti filius dei p gratiā nō fuerit. in futuro filius glie non erit **E**t sic duplices filios hz deus. de quibus dicitur in hodierna epistola p typum filioz abrahe. cū dicit. (scriptū

est em) Gene. xxi (qm̄ abrahā duos filios habuit) ismahel et isaac (vnum)
 .i. ismahel (de ancilla) .i. agar. q̄ erat ancilla sarę vxoris abrahę. (et vñu de
 libera) .i. de vxore p̄pria. .i. isaac quē sara genuit (sed is qui de ancilla) .i. is-
 mahel (fm̄ carnē natus ē) .i. p̄ modū naturālē sicut alij homines et sine vlla
 p̄missione nat⁹ est (q̄ aut de libera) .i. de vxore p̄pria scz isaac (p̄ re p̄missio
 nem) .i. diuinā qz ex p̄missione angeli sara cōcepit. et cū miraculo. qz p̄
 ter centū annorū erat. et mater nonginta annorū (quę sunt p̄ allegorizaz di-
 cta) .i. per sensū alterū q̄ vident v̄ba sonare. qz iā dicta dñt intelligi my-
 stice. qz mysticū sensū hñt Pro quo notādum q̄ est q̄ duplex sacre scri-
 pturę sensus Historic⁹ qñ scñ narrat. Tropologic⁹ cū ex hīs q̄ scā sunt
 aliqua faciēda oñdunt. Allegoric⁹ cū per id qd scñ est aliqd futurū i-
 telligitur Anagoric⁹ fm̄ Aug⁹. est p̄ quē de sup̄nis et eternis tractat.

vñu de libera Sed qui de ancilla scōz
 carnē natus ē Qui aut de libera p̄ rep-
 missione Quę sunt per allegoriā dicta.
 Hęc enī sunt duo testamenta Vñū q̄
 dem in monte syua in seruitutem gene-
 rans q̄ est agar Syua enī mons est iā/
 rabia q̄ p̄iūct⁹ ē ei q̄ nūc ē hierl̄m et ser-
 uit cū filiis suis. Illa aut quę sursum est
 hierl̄m libera est q̄ ē m̄f nostra. scriptū
 est ei Letare sterilis q̄ nō paries erumpe
 et clama quę nō parturis. qz multi filij
 deserte magis q̄cuius quę habet virum
 Hos at frēs fm̄ isaac p̄missiois filij su-
 mus Sz quō tūcis q̄ fm̄ carnem nat⁹
 fuerat persequēbatur qui scōm spūm
 ita et nunc Sz qd dicit scriptura. eijce
 ancillā et filiū eius Nō enim heres erit

Uer⁹ Lra gesta do-
 cet qd credas allego-
 ria Moral qd agas.
 quo cedis anagogia.
 (hec em̄ sunt) .i. scant.
 (duo testamenta) .i. ve-
 tus et nouū (vñū quid
 datū) .i. vetus testamē-
 tum. (in monte syua).
 scz ipsi moysi in duobus
 tabulis lapideis (in p̄-
 uitate generis) supple-
 iudeos. qui tiorē p̄or-
 ne et p̄missione tpālū
 seruierūt. et obedierūt
 deo. nō filialiter. sz ser-
 uiliter (q̄ est agar) .i. q̄
 fecatur per agar ancil-
 lā. (Syua enī mons ē
 in arabia) .i. miori. fm̄
 Raymonē q̄ sua ma-
 gnitudine diueras p̄-
 uincias tangit. et sua
 extremitate vicin⁹ est

terre p̄missionis (qui coniunctus est) .i. vicinus ē (ei) .i. terre p̄missionis. (q̄
 nunc est hierl̄m et seruit cū filiis suis) Lp. id est cū iudeis in seruitute le-
 gis (Illa aut hierusalem) id est ecclia de gentibus cōgregata (quę sursum
 est) quo ad affectionē vel spem celestij (libera est) Vincen id est in liberta-
 te euangelij posita ē. (quę est maternostre) scz spūaliter nos generans per
 baptisimū de qua scriptū est (Esa. liiij. (Letare sterilis q̄ non paries) Lra
 id est ecclia gentiū de qua venit christianitas q̄ erat sterilis ab opib⁹ bo-
 nis an̄ aduentū christi (erūpe). scz quantū ad gaudiū intrinsecū. (et clama)
 quā tum ad gaudiū extrinsecū (quę non parturis) Bor. i. ad gaudiū fi-
 lios christo nō conaris (quia multi filij deserte) id est de seruitute gentili

Pagina

tatis ad christū cōuerſe q̄ ante erat deſerta a deo. ppter eius idolatriam. (magis q̄ eius q̄ h̄z vix). i. ſynagoge q̄ in monte ſenai dīſponſata fuit dō in ſuſceptione legis. qz ſicut mulier regit a viro. ſic z iudgi in veteri teſta mento regebant p legem moyſi (Nos aut frēs) ſcz chriſtiani (6^m) iſaac id eſt ad ſimilitudinē eius (pmiſſionis filij ſumus) ſcz geniti p grām in baptiſ mo (ſz quō) id eſt quēadmodū (tūc is). i. iſmahel (q̄ fm carnē) ſcz nat⁹ fue rat perſequēbatur eū q̄ ſcdm ſpūm id eſt iſaac q̄ ſcdm pmiſſionē ſcz ſpūſa cti ex matre ſterili natus eſt (ita z nūc) id ē in pñti mali pſequētur bonos (ſed quid dicit ſcriptura) Bene. xxi. (Eijce ancillaz). i. ſynagogā (z filium eius) id eſt quēlibet de ſynagoga Bor. i. ad hrāz Tū em vidiffet ſara iſma hel ludentē cū filio ſuo iſaac. z nō placuiſſet ei ludus iſte. dixit abrahe (ej ce ancillā z filiū eius)

q̄ amonitus a dño ac ſeuit ei z eiecit agar z iſmahel. p qd figura tū fuit q̄ ſynagoga cū ceremonialibz z obſeruationibus ſuis a cō ſortio fidelīū erat i ad uentū chriſti abijcien da (nō em heres erit fi lius ancillē) Bor. i. in dē fil⁹ ſynagoge (cuz filio libere). i. cū chri ſtiano filio eccleſie In bonis em tpalibus p mixti ſunt mali cū bo nis. imo qñqz mali pl⁹ hñt de tpalibus. ſed in

hereditate ſoli boni picipant. Un abrahā filijs cōiabinaz largitus eſt munera. ſed iſaac ſeruauit hereditatem Bene. xxv. (Itaqz frēs nō ſum⁹ ancillē filij) Bor. i. ſynagoge vt ſeruam⁹ legi z ſeruituti legalīū ſubiecti (ſed libere). i. eccleſie militantis (qua libertate). ſ. a ſeruitute legis (chriſtus nos liberauit) Lx. qui per ſuā benedictā paſſionem legalia euacuauit.

¶ Poſtilla

Ratres Chriſtus aſſiſtens pontifex zc. Ante iniciū illius epistoſe ſcri. ſā. paul⁹ di. q̄ erat in veteri teſtamento tabernaculū factū pmi in quo erant cādelabra z menſa z ppoſitio panum. quod dicit ſcā. Poſt ſecūdū tabernaculū quod dicitur ſancta ſanctorū aureum habens thuri bulū z arcā teſtamenti circūtectam ex omni parte auro. in quo erat vīna aurea z manna z virga aaron q̄ frōduir z tabulē teſtamenti. In priorē quidē tabernaculo ſemp introibant ſacerdotes ſacrificiorū officia conſu mantes. In ſecūdo autem ſemel in anno ſolus pontifex non ſine ſanguī ne quem offerret pro ſua z populi ignorantia. Quē parabola eſt tempo ris iſtantis. Tunc ſequitur epistoſa hodierna in qua agitur de chriſti ſanguinis aſperſione. et ſue mortis paſſione Et oñdit paulus efficaciam

hūic passionis redēptionem humani generis dicens (Christus assistēs)
scz deo pri ad interpellandū. p nobz. Un Joan. ij. Advocatū habem⁹ a/
pud prīm christum iesuz qui est ppiatio p pctis nris (pontifex) Gor. ad
hostiā p nobz offerendā z dator (futuroz bonoz). i. grē z glie. p s. lxxij
Brāz glam dabit dñs Zste introiuit in tabernacula. i. celum (pampli⁹)
id est valde ampliū. quia plures capit. s. omēs sanctos (z perfectius taber
naculū) Lra. qz fuit tabernaculuz moysi. qz fuit mobile z portabile de
loco ad locū Illud autē est immobile z eternū (nō manufactū. i. nō hui⁹
creationis). i. humane factionis. sed ope diuino creatū est celuz. (neqz per
sanguinem hircoz aut vituloz) sicut intrabat pontifex veteris testamen
ti sed p ppriū sanguinē quem pro nobis effudit (introiuit). in a (scensione)
sel⁹ ly. qz totū tps nō ē nisi vn⁹ an⁹ respctū pōtificat⁹ xpi et iō exq sel itra
uit sp ē ibi (in scā). i. in celū (eterna redēptione inuēta) Eli q nō poterat in
uēiri in veteri testamēto (Si ei sanguis hircoz aut thauroz z cinis vitu
le) mixtus aq (asperfus) q significabat futurā passionē christi (in qnatos
sanctificat ad emundationēz carnis) fm legē. ois aīa q tetigerat mortici

aspersus. inquinatos scificat ad emū/
dationem carnis. quātomagis sangui/
christi qui per spūm sanctum semetip/
sum obtulit immaculatū deo emūda/
uit cōscientiam nostrā ab operib⁹ mor
tuis ad seruiendum deo viuenti Et iō
nouī testamēti mediator est. vt morte
intercedente in redēptionem earum
pauaricationum quē erant sub priori
testamento. repromissionem accipiant
qui vocati sunt eterne hereditatis In
christo iesu domino nostro

¶ Omnia in ramis palmarū ad Pbi. ij

nū. imunda erat septe
dieb. ita vt nō liceret
ei ingredi tabernacu/
luz. p aspersionē enim
aque expiationis mū
dabat quo ad emūda/
tionē carnis. qz aīmaz
emūdare non poterat
(quātomagis sāguis
christi qui per spm sā/
ctū) supple iubentē (se/
metipsū obtulit) volū
tarie (imaculatū). id ē
absq omī peccato (do
patri emūdabit) id est
pfecte munda bit. (con
scientiā nostraz). id est
nō solū carnez. sed etiā
aīam (ab opibus mor

tuis) Un. id est a peccatis mortalibus quē dicūtur opera mortua. qz au
ferūt vitam grē z faciūt obnoxium mortis eterne (ad seruiendū deo viuē
ti) id est sumus apti z idonei seruitores dei viuētis (z ideo) iesus christus
(nouī testamēti mediator est) inter deū z hōiem (vt morte intercedente).
Lx. id est christi morte interueniente p quam nouū testamētū est cōfir
matū qz christi passio fuit nouī testamēti cōfirmatio (in redēptionē earū
pauaricationū). i. transgressionū (quē erant sub priori testamēto). id est i ve
teri testamēto. qz pauaricationes vetus testamētū auferre nō poterat.
sed per christi mortem sunt ablaz (repromissionē accipiant eterne heredi
tatis). i. eternā hereditatē (spe. pmissā accipiant p efficacā passiōis chri
sti) (q vocati sunt) Vincen. id est qui pdestinati sunt ad eternam vitam in

Pagina

christo iesu domino nostro.

De enī sentite in vobis zc: An̄ incitum illi? epl̄e scribit sane? paul? dices. Implete gaudiū meum vt idem sapia tis eandē charitatē habentes. nihil p̄ cōtentionē agētes neq; p̄ inanem gloriā sed in humilitate sup̄iores int̄ se inuicem arbitantes. Tūc sequit̄ epl̄a hodierna (Hoc enī sentite in vobis qđ z i christo iesu) Vbi sciendū q sequēs septima na maior vocatur. eo q̄ maius z p̄liū habet officiū. z p̄ hoc nobis dat̄ intelligi q̄ isto sacratissimo tempore magis q̄ alijs temporibus deo seruire debeamus. Itē

Dicitur sancta quoniā in ea impij iusti ficiant̄ quia in ea penitentes absoluntur. et eccle/ sic reconciliantur Itē dicitur p̄uosa q̄a do/ minus noster ies? chri/ stus in ea laborauit z p̄enas pro nobis susti/ nuit et nos per suam a/ maram passionem re/ demit Itē dicitur aposto/ l? paulus in hac epl̄a hortatur nos ad chri/ sti imitationem dices

(Fratres hoc enī sen/ tite) Bona id est experimēto agnoscite (in vob) .i. mēbris qz membra de/ bēt sentire dolorē capitis (qđ z in christo iesu). i. qui fuit humilis. quam humilitatē habere debetis iterius in corde z nō solū exteri? sicut hypocritę (Qui). i. xps (cū in forma dei eet). i. vn? in eētia cū deo patre (nō rapinaz arbitrat? ē) dicēdo (eē se eglē deo). i. p̄i fm̄ dinā naturā sicut angel? lūci/ fer z p̄mi parētes. q̄ fm̄ Aug. voluerūt rape dinitatē z p̄diderūt feclic/ tatē (sz semetipm̄ exinaniuit). i. maxime humiliavit (formā serui accipies) Vbi. i. huānitatē assumēs i q̄ nobis fūret (i. similitudiez hoīm fac?) sz passibil? z mortalis filis alijs hoīb? z alios defect? naturę huāne assu/ mēdo (z habitu). i. in quersatione (inuēt?) sz ē (vt homo) qz int̄ hoies du/ xit vitā p̄munē. Lu. vij. Vt̄ filius hoīs māducans z bibēs (humiliavit semetipsum) L̄yra ad dandum nobis exemplum (factus obediēs) sz deo patri (vsq; ad mortem. mortem autem crucis) Bona. quę erat p̄ena la/ tronum. Sap̄etie. secundo. Dorte turpissima condemnemus euz (prop/ ter quod et deus scilicet pater) exaltauit illum) L̄yra in sua resurrectio/ ne et ascensione christus gloriāz sui corporis et eius exaltationem ad coe/ los meruit exaltare p̄ suā passionē (Et donauit illi nomen qđ est super omne nomen) Bona hoc nomen scilicet deus. vt scilicet ille qui est homo dicatur deus et veraciter sit (vt in nomine iesu omne genu flectatur coe/ lestium terrestrium. et inferozum) L̄yra. id est. vt oēs sibi exhibeant re/ uerentiam. angeli homines. et demones (et omnis lingua confiteatur). i.

Rēs. Hoc enī sentite in vobis qđ et in christo iesu Qui cum i forma dei essz non repinā arbi/

tratus ē esse se equalem deo sz semetip/ sū exinaniuit formā sui accipies in fili/ tudinē hoīm factus z habitu inuēt? vt hō Humiliauit semetipm̄ fact? obedi/ ēs vsq; ad mortē. mortē autē crucis. Pro/ pter qđ z de? exaltauit illū et doāuit il/ li nomen qđ est sup̄ omne nomen. vt in nomine iesu omne genu flectatur cōs/

corporalis et spiritualis id est humana et angelica (quia dominus noster
iesus xps est in gloria dei patris) L. y. q. scdm deitatem una gloria patris et filij

¶ Postilla

Expurgate vetus fermentum vt sitis noua et Ante incipium illius e/
pistolę scribit sanctus Paulus dicens. Nescitis quia modicum fer/
mentum totam massam corrumpit. Tunc sequitur epistola hodierna.

stium. terrestrium. et infernorum. Et
omnis lingua confiteatur. quia domi/
nus iesus christus in gloria est dei pa/
tris.

¶ In die pasche .i. Lox. v.

Expurgate vetus fermentum vt
sitis noua conspersio sicut est
azimi. Etenim pascha nostruz
immolatus est christus. itaqz epulemur
non in fermento veteri. neqz in fermen/
to malicie et nequicie. sed in azimis sin/
ceritatis et veritatis.

¶ Vbi notandum qd
hoc tempore christus
transiuit a mortalita/
te ad immortalitatem
ad quam etiam in ge/
nerali facit nos tran/
sire qui pascha digne
coelebramus et digne
communicamus. Et
ad hoc monet nos a/
postolus in pñenti epi/
stola dicens (Expur/
gate vet^{us} fermentu) id
est corruptionem cu/
iuslibz peccati mortal/
Sciendum qd per fer/
mentum hic apostol^{us}
intelligit peccatu qd
sicut fermentum cor/
porale si diu manet in

massa anteqz ex eo fit panis totam massaz corrumpit et immutat facitqz
ipsam acidam. Sic ipsum peccatum totam massam generis huma ni cor/
rupit in transgressione primi hominis. Et adhuc immutat hominem et
opera Et vocatur peccatum hic vetus fermentum. quia facit homines fi/
eri similes adq. facitqz nos dissimiles iesu christo. cuius vita erat in noui/
tate sanctitatis et veritatis et gratie (vt sitis) id est esse possitis (noua co/
sperio) id est munda farina. et alba aqua gratie conglutinata. Est autez
consperio farina per aquam conglutinata sine fermento et significat chri/
stifideles aqua baptismatis ablutos in charitate conglutinos. Nota
vetus fermentum dicitur dye olde suerdeych Noua consperio dye nye be/
sprenginghe (sicut estis azimi) id est sicut fuistis in baptismo sine fermen/
to pñti puri effici sic maneatis qsi diceret Vos tenemini ee noua consperio qd
facti estis azimi id est puri in baptismo (etenim) id est propterea christus
qui est pascha nostrum id est verus agnus paschalis (immolatus est) sup/
ple in cruce corporaliter. et in altari sacramentaliter (itaqz) id est preterea
(epulemur) id est manducemus cibum istum (non in fermento veteri) Vi/
centius. id est conscientia alicui^{us} peccati mortalis (neqz in fermento ne/
quicie et malicie) Thomas. malicia peccatum dicitur quod quis commit/
tit in alium Nequicia in semetipsum (sed in azimis) Borra id est in puri/
tate (sinceritatis) scilicet ad deum (et veritatis) ad proximum

Pagina

Postilla.

Tans petrus in medio plebis etc. An incitū illi? eplē scribit scā? Lucas q̄ sanc⁹ petrus ap̄ls dixit. In veritate comperi qm̄ non est p̄sona ⁊ acceptor deus sed in omni gēte q̄ timet eū ⁊ opatur iusticiam accept⁹ est illi. Tūc seq̄tur p̄ns eplā (In dieb⁹ illis Strās petr⁹ i medio plebis dixit Viri frēs vos scitis) Lyrā. q̄ inter iudēos habitastis (q̄ sc̄m ē p̄bū) Vin. i. res p̄ p̄bum signata (p̄ vniuersam iudēam. Incipiens enī

a galilea ibi incept⁹ p̄dicare vt habetur Luq̄ro (post baptis̄mū) quia ante non legitur publice p̄dicasse (q̄ p̄re dicauit iohannes iesum a nazareth (id ē q̄d mysteriū christi venturi iohannes predicauit. vt patet in euangelij (q̄ modo vñit eum deus (scilicet iesum in huāna natura (spiritu sc̄to) id est plenitudine ḡt̄e (et virtute) in operatione miraculorum (q̄ pertrāsuit benefaciendo) quantum ad informationem populi (et sanando) mente et corpore (omnes oppressos a diabolo quomā de⁹ erat cum illo) per plenitudinem ḡt̄is (Et nos

testes sumus omnium quē fecit in regione iudeorum et hierusalem quē occiderunt suspendentes in ligno. Hunc deus suscitauit tertia die et dedit eum manifestum fieri). Lyrā. per multa argumenta resurrectionem suam declarando (non omni populo. sed testibus p̄ordinatis a deo) Lyrā. Resurrectio christi p̄mo manifestata est apostolis et existentib⁹ euz ipsis per quos postmodum alijs manifestata est (nobis qui manducauimus et bibimus cum illo) ad declarandam veritatem suę resurrectionis postquam resurrexit a mortuis et precepit nobis predicare populo et testificari. quia ipse est qui constitutus est a deo) scilicet patre (iudex viuorum) scilicet qui viuunt vita gratie (et mortuorum) id est. iniquorum qui mortui sunt morte culpe. propter quod dicitur. Joannis sexto. Pater omne iudicium dedit filio (huic omnes prophete testimonium perhibēt) quasi diceret. Nos solī non sumus testes eius sed etiam prophete antiqui diuinitus inspirati qui prophetauerunt de christo remissionem peccatorum accipere per nomen eius). Joel. secūdo. Quicumq̄ inuocauerit

Seria secunda pasche Actuum. x. Tans petr⁹ in medio plebis dixit. Viri frēs. vos scitis q̄d sc̄m est p̄bum p̄ vniuersaz iudēaz Incipiens enī a galilea post baptis̄mū q̄d p̄dicauiť Joānes Iesum a nazareth quomodo vñit eum de⁹ sp̄sc̄o. ⁊ p̄tute qui pertrāsuit benefaciendo ⁊ sanando omnes opp̄ssos a diabolo qm̄ de⁹ erat cum illo. Et nos testes sumus omnium quē fecit in regione iudeorū ⁊ hierusalē quem occiderūt suspendentes in ligno Hunc deus suscitauit tertia die. Et dedit eū manifestum fieri nō omni populo. sed testibus p̄ordinat⁹ a deo nobis qui manducauimus ⁊ bibim⁹ euz illo postq̄ resurrexit a mortuis Et p̄re

nomen domini saluus erit (omnes qui credunt in eum. Glosa ordina. fide
cum operibus

¶ Postilla

Urgens paulus et manu silentium indicans. Ante incitū illi⁹ epi
stole scribit sanctus Lucas q^d sanctus Paulus dixit iudeis Quo/
modo olim filij israhel postulauerunt sibi regem et dedit illis deus saul
filiū eis. virū de tribu beniamin annis. xl. Et post hunc dedit illis dauid
regem. de cuius semine natus est christus saluator p^rdicante iohanne añ sa
ciem aduentus eius baptismū penitentij omni populo israhel. Cum au
tem impleteret iohannes cursum suum dicebat Quem me arbitramini esse

cepit nobis p^rdicare populo et testifica
ri. quia ipse ē qui cōstitutus est a dō iu
dex uiuorū et mortuorū. Huic omēs
pphet^r testimonium perhibent remissi
onem peccatorum accipere per nomen
eius omnes qui credunt in eum

¶ Feria tertia pasche Act. xij.

Urgens paulus et manu silenti
um indicens ait. Viri fratres fi
lij generis abraham. et qui i vo/
bis timent deus vobis verbum salu/
tis huius missum est. Qui enim habi/
tant hierusalem et principes eius igno
rantes iesum. et voces prophetarū q^u
per omne sabbatum leguntur. iudican
tes impleuerunt Et nullam causā mor
tis inuenientes in eo petierunt a pilato
vt interficerent eum. Lungs consum/

verū deum et saluatore^m hominū (et voces prophetarū que per omne sabba
tū legūt iudicātes). s. iesū morte esse dignū (ipleuerūt) pphetas p^rdictas o
eius passione fm qd d^r Esa. liij. Tanq^m ovis ad occisionē ducetur Freg
Hiere. ix. Ego q^ui agn⁹ mansuet⁹ qui portatur ad victimā (et nullā cām
mortis inuenientes in eo) sicut patet in euangelio et pilati testimonio (pe
tierunt a pilato vt interficeret eū) p milites ipsius. Et licet pmo restite/
rit. tñ finaliter petitioni eorū acquieuit iudeorū fauore et cesaris timore
(Lungs psummassent oīa q^u de eo scripta erant) scz ipi pueri iudei (depo/
nentes eū de ligno). s. bōi iudei Joseph de aimathia et Hecodemus (po/
nentes eū de ligno).

d i

nō sum ego. Sed ecce
venit post me cui⁹ nō
sum dignus calciamē
ta pedū soluere. Tunc
sequitur epistola p^ris
(in diebus illis Sur/
gens paulus et manu
silentiū indicens) Ly.
vt melius a tanta mē/
titudine audiretur (ait
viri frēs filij generis
abraham. et q^ui in vobis
timent deum vobis
bum) scz incarnatum.
(salutis huius missus
est) scz principaliter.

Cum q^d iesus christ⁹
iudeis in p^rpria p^rsoā
p^rdicauit. Cum quia
in medio iudeorū. scz i hi
erusalē opatus est sa/
lutes (qui enī habitāt
hierlm) Lyra. quātū
ad vulgares (et princi/
pes eius) quantū ad
maiores (ignorātes ie
sum) scz esse christum.

Pagina

fuertine euz in monumento. Deus vero / scz pater (suscitauit eū) scz hōies
christū (a mortuis tertia die q̄ visus est) uiuens (p̄ dies multos) .i. q̄dagi
ta (his) .i. apl̄s (qui sūt ascenderāt cū eo de galilea a hierl̄m q̄ vsq̄ nūc sūt
testes ei⁹ ad pl̄bez) p̄ operationē miraculoꝝ in nomine ipsius (z nos vob
annūciamus eaz q̄ ad p̄cs nr̄os repromissio facta est) scz de christi incar
natione z passione z ei⁹ resurrectione (qm̄ hanc deus adimpleuit filijs ve
stris resuscitans iesum christū dñm nr̄m ¶ Postilla.

¶ Periens petrus os suū dixit Uiri zc. Ante incipiū illi⁹ epl̄e scribie
sc̄is Lucas in eo. ca. q̄ sanctus petrus dixit ad quendā virū claudū
ex vtero matris sue Argentiū z aurū nō est mihi. qd̄ autē habeo hoc tibi
do. In noīe iesu nazareni surge z ambula. qui statim surrexit z ambula
uit. Et ois ip̄ls ammirabat in eo qd̄ cōtingerat illi. Tūc statim sequit
epl̄a hodierna (In diebus illis aperiens petr⁹ os suū dixit. Uiri israhel
lit̄ z qui timentis deū audite Deus abrahā z deus isaac z deus iacob).

¶ Ly. vtitur hoc mō loquēdi. q̄ cōis erat apud iudeos in assertōibus veri
tatis taliter iurare (de
us pat̄r noster) q̄ est
oīpotens (gl̄ificauit fi
liū suū iesum) eū resu
scitando z ad suā dex
teram collocando (quē
vos quideꝝ tradidistis)
scz pilato ad interficiē
dum (z negastis an̄ fa
ciē pilati) dicendo non
habemus regē nisi ce
sarem (iudicāte illo). i.
pilato (dimitti) supple
dere iesum sicut ino
centem. Joannis. xix.
(Vos autē sc̄m z iustū
negastis et petistis vi
rum homicidā donari
vobis) scz barrabaz q̄
p̄pter seditionem z ho
micidiū missus erat
in carcerē (auctorē ho
vire) scz sp̄ialis et cor
poralis (interfecistis) i
humilitate assump̄a (quē d̄s suscitauit a mortuis) p̄ suā oīpotentiā (cu
ius nos testes sum⁹) q̄ comedimus z bibim⁹ cū eo post resurrectōē suā
(z nūc fr̄es) ¶ Ly. dulciter eos alloquit̄ vt p̄bz ei⁹ magis recipiat. (scio q̄
p̄ ignorantia fecistis sicut z principes vestri). ¶ Ly. alia tamen fuit igno
rantia hic z ibi. Nā principes qui erant lr̄ati p̄ scripturas q̄ p̄dicte erāt d̄
christo p̄ ei⁹ opa. p̄mo p̄gnouerūt de iesu nazareno q̄ erat christ⁹ in lege
z p̄phetis p̄missus Sed quia cepit p̄dicare p̄tra vitia eoz publice. cōce

massent omnia quē de eo scripta erant
deponentes euz de ligno posuerunt in
monumēto. Deus v̄o suscitauit eum
a mortuis tertia die. qui visus est p̄o
es multos his qui simul ascēderant cū
eo de galilea in hierusalem qui vsq̄ nūc
sunt testes eius ad pl̄bē Et nos vobis
annūciam⁹ ea quē ad patres nostros
repromissio facta est quoniam hanc de⁹
adimpleuit filijs vestris resuscitans ie
sum christum dominum nostrū.

¶ Feria quarta pasche Act. iij.

¶ Periens petrus os suū dixit U
ri israhel lit̄ z qui timentis deū au
dite Deus abrahā. z deus isaac z deus
iacob. deus patrū nostrorum glorifica
uit filiū suū iesū quē vos quideꝝ tradi

perunt cōtra eū inuidiā z odiū z sic in eis fuit subuersa dicta noticia. qz corruptio affectionis corrūpit iudiciū rōis z augmentū sue malicie deceperunt pplū simplicem inducentes eū ad petendum mortē ch̄risti. vt habetur **Mat. xxv.** Principes autē sacerdotū z seniores p̄uaserunt populo vt peterent barrabā. iesum vero perderent Et sic p̄ q̄ ignorantia p̄ncipum fuit multo grauior q̄ populorū (Deus autē q̄ p̄nunciāuit p̄ os omniū p̄phetarū) **Glo. or.** Vno ore locuti sūt oēs p̄phete de ch̄risto (pari ch̄ristū suū sic impleuit.

distis z negastis añ faciē pilati iudicā te illo dimitti. Vos autē sc̄m z iustū negastis z petistis viz homicidaz donari vobis. auctorem vero vitę interfecistis. quē deus suscitauit a mortuis cui⁹ nos testes sumus Et nūc fr̄es scio qz per īgrantiā fecistis sicut z p̄ncipes vestri **De⁹** autē qui p̄nunciāuit p̄ os oīm p̄phetarū pari ch̄ristū suū sic impleuit. Penitemini igit et cōuertimini vt delectantur peccata vestra

¶ Domica prima post pasca. i. Jo. i.

Vne qd natum est ex deo vincit mundum Et hec est victoria q̄ vincit mundū fides nostra Quis est autē qui vincit mundum: nisi qui credit q̄ niam iesus est filius dei Hic est qui ve-

Penitemini igitur qz fecistis p̄ ignorantia z cōuertimini de mal' vestris (vt delect' peccata vestra

¶ Postilla

Vne qd natum ē ex deo vincit zc

Ante incitū illi⁹ ep̄i/stole scribit sanct⁹ **Jo**annes dicens Hec est ei⁹ charitas dei. vt mā data ei⁹ custodiamus. z mandata eius ḡuia nō sunt Tūc sequitur epla p̄sens. (Omne qd natū est ex deo zc) In illa epla sanctus iohannes cōmendat fīdem catholicā. qz nī hī ea potēti⁹ nec nobilius nec vtilius. nec verius. nec certius. sic

pater in textu z glosa p̄ntis ep̄istole Unde dicit (Omne qd natum est ex deo) Vincit⁹ sp̄iali generatione Hec autem sp̄ialis natiuitas fit per duo Primo baptismali lauacro. Secundo sp̄iali remedio (vincit mundum) **Ly.** temptaciones et persecutiones mūdi (Et hec est victoria q̄ vincit mundū) Vincen. qua temptatio humana supatur (fides nostra) p̄ fidē eīm habitat ch̄ristus in cordibus fidelium in quo est victoria. (Quis est autem qui vincit mundū. nisi qui credit qm̄ iesus est filius dei?) scz nati⁹ ralis z eiusdē nature cū eo (Hic est qui venit) sp̄ ad saluandū homines. (p̄ aquam) baptismi (z sanguinē) passionis z redemptionis (iesus ch̄ristus) Nō in aqua solū Vincen. id est nō solū sanctificauit aquā baptismi (sed in aqua z sanguine) q̄ fluxerunt de latere in cruce. dedit virtutem etiā cere ris sacramentis. **Jo. xix.** Unus militum lancea latus eius perforauit. z cōtinuo exiit sanguis z aqua (Et sp̄s sanctus est qui testificatur) id est testimoniū dedit qm̄ ch̄ristus est veritas (id est verus deus z ver⁹ homo. (Quia tres sunt qui testimoniū dant in celo) Vincētius. de diuinitate

Pagina

christi (pater. verbū z spūscūs) Pater i baptismo christi dedit testimoniū de deitate christi vbi vox patris audita est Hic est filius meus dilectus Dat. iij. Item in monte transfigurationis qñ itez vox patris audita est Hic est filius meus dilectus Dat. xvij. Similiter verbū vnitū carni in vtero virginis testimoniū dedit sue deitatis Primo nascendo de virgine sine corruptione virginis Secundo i humanitate multa miracula faciendo. que soli deo cōpēbant. Similiter spūsanctus testimoniū dedit de deitate christi in baptismo quando in specie colūbē super euz descendit (z hi tres vnum sunt) qñtum ad essentie vnitatem. (z tres sūt q̄ testimoniū dant in terra) supple de humanitate christi que de terra formata est scdm carnem (spūritus) id est anima quā emisit in cruce (aqua et sanguis) que fluxerūt de latere eius pendentis in cruce (Si testimonium hominū accipimus) Lx. tanq̄ sufficiens in rebus humanis Unō de hoc hētur Deutero. xix. In ore duorū vel triū stabit ōne verbum (testimoniū dei). scz p̄is (maius est qm hoc est testimonium dei qd maius ē. qz testificatus est de filio suo) scz in baptismo et transfiguratione sicut iam dcm est (qui credit in filiū dei hz testimonium dei p̄is in se) q̄ verū testificatus sit de filio suo ¶ Postilla

Christus passus ē p nobz zc. An incū illi epistole scribit san. petrus dicens Serui subditi estote i in omni timore dñis vestris. nō tm bonis z modestis. sed etiā discolis Hec est em grā dei in christo iesu Tunc seqtur p̄is epla in qua sanctus petrus pponit nobis christi passionē. qz iam paschali tempore plus seuit hostis noster diabolus contra nos vt nos ecōuerso in suam redigat p̄atē. sed passio christi est scutum contra omnia temptamenta vitiorū. Ar mamur aut per christi passionem cōtra superbias. qz christus humilis z abiectus nudus z nouissimus viroz in cruce pependit Item cōtra auariciā. q̄ tm p̄itū nō habuit vbi caput suū reclina ret. Dat. viij. Item p̄tra gulā. qz aceto z felle porat Cōtra luxuriā (qz flagellat ē z cū spū

nir per aquam z sanguinem iesus christus Non in aqua solum sed in aqua et sanguine. Et spiritus est qui testificat quoniam christus est veritas. Quia tres sunt qui testimoniū dāt in celo pater. verbū. z spiritus sanctus: z hi tres vnum sunt. Et tres sunt qui testimoniū dant in terra. spiritus. aqua. z sanguis. Si testimonium hominum accipimus: testimoniū dei maius est Quoniam hoc est testimoniū dei quod maius est. quia testificatus est de filio suo Qui credit in filium dei habet testimonium dei patris in se

¶ Dominica secundapost festū pasche prima Petri. ij.

Christus passus est p nobis vobis relinquens exemplum vt sequa-

nis coronatus. Item cōtra accidiaꝝ. quia exultauit vt gigas ad curren/
dam viam Ps. xviij. scilicet passionis Item cōtra iram. quia male euz
tractantibus nō cōminabatur Item cōtra inuidiam. quia pro suis cru/
cifixoribus orauit Unde epistola et euangelii concordant. qz euangeli/
um loquitur de bono pastore. similiter epistola dicit quomodo christus
pro omnibus suis mortuus est. Unde petrus apostolus dicit in xbis pre/
missis (Christus passus est pro nobis) Vin. id est poenam mortis eterne

mini vestigia eius. Qui peccatum nō
fecit nec inuentus est dolus in ore eius
Qui cum malediceretur nō maledice/
bat. Cum pateretur non comminaba/
tur. Tradebat autem iudicanti se iniu/
ste Qui peccata nostra ipse pertulit i
corpore suo super lignum. vt peccatis
mortui iusticie viuamus: cuius liuore
sanati estis. Eratis em̄ sicut oues er/
rantes. sed conuersi estis nunc ad pa/
storem. et episcopum aiarum vestraz.

humano generi debi/
tam exoluit p suā pas/
sione (vobis relinqns
exemplum) quod sem
per attendere z aspice
re debetis (vt sequami
ni vestigia eius) Vin.
que fuerunt vie humi/
litis patientie z obe/
dientie z charitaz vs
qz ad mortem (qui pec/
catum nō fecit) Vin/
centi. immo nec facere
potuit. quia de^o erat.
(nec inuentus est dol^{us}
in ore eius) id est in ser/
mone eius. quia veri/

tas est (qui cū malediceretur) Gor. id est blasphemaretur in cruce pendēs
quando iudei dixerunt. Glach qui destruis templū dei. Si filius dei es
descende nūc de cruce. Alios saluos fecit. seipsum nō potest saluū facere.
(non maledicebat). sed orabat patrem pro eis dicens. pater ignosce illis
quia nesciunt quid faciūt. Luce. xxiij. Cum pateretur) Vincen. mortis
supplicium in cruce (non cōminabatur) supple crucifixoribus suis per et/
nam poenam vel temporalem. sed plus salutem eoz sitiebat dicens. sitio
Joan. xix. Tradebat autem) id est tradi se permittebat sponte (iudici/
ei se iniuste) Lya. id est pilato. qui iudeorum fauore z cesaris timore z/
demnauit euz iniuste ad mortem (qui peccata nrā ipse pertulit in corpore
suo) Lya. pro ipsis debita sustinendo (super lignus) crucis in quo affix^{us}
erat. Et hoc fecit ideo (vt peccatis mortui) id est a peccatis separati. (iusti
cie viuamus) scilicet christo iesu (cuius liuore) id est passione. (sanati su/
mus) a peccato: um infirmitatibus (eratis em̄ aliquando) id est ante con/
uersionem (sicut oues errantes) Gorra. sine pastore (sed cōuersi estis nūc)
scilicet spiritu sancto coopera nte (ad pastore) id est ad christum qui pascit
vos corpore et sanguine suo (et episcopum animarū vestrarum) Lya. ea
rum saluti superintendendo z eas a malo custodiendo

¶ Sequitur Dominica tertia

Bsecro vos tanq̄ aduenas zc. Ante inīcium illius epistolę scribit
sanctus Petrus dices Qui aliquando non populus dei. nūc at̄ ppls dei

d iij

Pagina

Qui nō consecuti miām. nunc autem miāz cōsecuti Tunc statim seq̃tur p̃sens epistola (Obsecro vos etc) Sed ex quo modo est tempus mag̃ aptum medicinis corp̃alibus. Istō modo habet se eccl̃ia isto tempore quod est aptū medicine sp̃uali. quē multo plus est desideranda ⁊ querenda q̃ medicina corp̃alis. quia sanitatē eternā cōseruat. Et ostendit nobis magnū medicum animāz beatū Petrum. cuius medicinā si fuerim? imitari quā nobis in epistola hodierna p̃ponit eternaliter sani erimus. Et ad istaz medicinaz su-

mendaz. maxime illo tēpore hortat nos idē medicus beatus petr⁹ apostolus dicēs. (Obsecro vos tanq̃ aduenas et peregrinos) sc̃z a citate celesti. Be bre. xij. Nō habemus hic manentē ciuitatez sed futuram inquirimus. ideo peregrini sumus. (abstinere vos a carnalibus desiderijs) id est ab hīs q̃ carnis sunt. sicut opera gulę. luxurię (q̃ militant aduersus animā) reddentes eam fecidam. (imo mortem eternam inferunt Apostolus. Si fm carnē vixerit⁹ moriemini. Romanoꝝ vij. cōuersationē vestram inter gentes) id est inter viuentes gentilitē. quia multi christiani gentilitē viuunt. licet fidē habeant. tamen nō opera (habentes bonā) nō ad p̃p̃iam laudē. sed ad laudem dei ⁊ proximi edificationem (vt in eo q̃ detractant de vobis) Vin. detractorie loquuntur de vobis (tanq̃ de malefactoribus). ac si essetis malefactores. (ex bonis operibus) quē facitis. (vos considerantes). id est diligenter intuentes (glorificent deum). omnis boni auctorē (in die visitationis). id est in die iudicij quērit in futuro quando visitabuntur boni premio. mali supplicio (subiecti estote oī huius mundi creature) id est omni homini in potestate constituto (propter deū) Vincentius. id est in cognitione istius quoniam omnis potestas sit a dō (siue regi quasi p̃cellenti) id est qui est maior p̃cellens alios in dignitate et potestate. (siue ducibus). id est inferioribus rectoribus (tanquam ab eo). id est a rege (missis ad vindictam). id est ad p̃cenam. malefactorū laudem vero bonorum. id est remunerationis glorie. (Quia sic est voluntas dei) scilicet vt ita faciatis. (vt benefacientes) id est bene cōuersantes.

Domínica tertia post festū pasche pri. Petri. ij.

Ratres obsecro vos tanq̃ aduenas et peregrinos abstinere vos a carnalibus desiderijs quē militat aduersus animā. Cōuersationē vestram inter gentes habentes bonam vt in eo q̃ detractant de vobis tanq̃ de malefactoribus. ex bonis operibus vos cōsiderantes glorificent deum in die visitationis. Subiecti estote omni hūi ne creature propter deum Siue regi q̃ si p̃cellenti. siue ducibus tanq̃ ab eo missis ad vindictam malefactorū. laudem vero bonorum. quia sic est voluntas dei vt benefacientes obmutescere faciatis imprudentium hominum igr̃

(obmutescere faciatis). scilicet. subtrahendo illis materiam loquendi ⁊
detrahendi (imprudenter ⁊ ho in ignorantiam) qz ignorantes bonitatem
vestra detrahet vobis (qsi liberi) scz ex aore no ex timore fuiatis ⁊ non
qsi velamen habentes malicie libertates) vt sic libertas eet vob occasio et
excusatio mala in pctis vt scz tado liberior peccetis qto minus uigo fui
tur? pminimi (sz sicut fui dei) sitis huiliter fuietes (oēs hōate) vnu quē
qz pmi statū suū honore reuerentē (fraternitatem diligite) id est fratribus

norantiam. Quasi liberi et non quasi
velamen habentes malicie libertatem
sz sicut serui dei. Omnes honorate. fra
ternitatem diligite. deum timete. regē
honorificate. serui subditi estote in dō
ni timore dominis. non tantum bonis
et modestis sed etiam discipulis. Hec est
enim gratia dei in christo iesu domino
nostro.

Dñica quarta post pascha Jacobi
Vnde datum optimū et omne
donū perfectum defursum est

affectuosam corde ⁊ o
re et ope exhibete (deū
timete) scilicet timore
filiali non seruili (regē
honorificate) Ly. in/
quantum genti perso/
nam di (fui subditi). i.
in reuerentia (dnis) sp.
vris (nō tm bonis). i.
pctuos (et modestis).
sed etia ⁊ discipulis). i. in
disciplinatis (hec ē em
gratia dei) Lya. id ē.
res gratiosa coraz dō
(i xpo iesu dño nostro)

Postilla

Vnde datuz op/
timum et omne
donū perfectū ⁊c. An

iniciū illius epistole scribit sanctus Iacobus dicens. Peccatū cū cōsū
matū fuerit generat mortē. Nolite itaqz errare frēs mei dilectissimi. Se
quit statim pns epistola in qua sancta mater eccia ostendit per verba be
ati iacobi apostoli qz medicina spūalis nullibi querenda sit nisi apud de
um datorē ei⁹ a q descendit. ⁊ hec medicina ē optima qz ad optimā ⁊ ter
nā sanitatē pducit vitę eterne. vbi ē clara visio eterne trinitatis in q oīa
agnoscūtur. Unde dicit (Omne datū optimū) qd ē bonū meritorū faci
ens hominē vitę eterne dignū ⁊ omne donū pfectū) id ē bonū glorię quo
habito nil remanet imperfectū (de fursū est) Gor. a deo nō ab homine (de
scendens a patre luminiz) Un a quo omnis homo illuminat. Ioan. i.
Erat lux vera q illuminat oēm hoīez videntē in hūc mūdū (apud quez
nō est transmutatio) qz oīno immutabilis est Malachie. iij. Ego dē et
non mutor (nec vicissitudinis obumbratio) Vincētus id est obscuratio
intelligentię per successiones cognitionum sicut fit in nobis. quia ipse v/
na ⁊ eadē sententia ⁊ cognitione omnia intelligit. Gor. Non enim succe
dunt in eo vicissim bona et mala. quia sola bona dat. Glofa iterli. Ubi
vicissitudo ibi et bona et mala. sed ipse sola bona dat (voluntarie) id est.
gratis sine meritis (genuit nos) filios gratię. qui prius eramus filij ire (⁊/
bo veritatis) id est euangelij christi qui veritas est (vt sumus iniciū ali
quod). i. caput (creature ei⁹) scz principatū habendo in oibz creaturis

Pagina

eius inferioribus recuperando principatū per grām quem primū paren-
tes perdidit per culpā (Scitis) id est scire debetis (frēs mei dilectissi-
mi) scz hoc q (Sit omnis homo velox ad audiendū) ea q sunt salutē (tar-
dus autē ad loquendū) id est cauere se debet a multiloquio. qz Sapien-
tię. x. dicit In multiloquio nō deerit pctm (z tardus ad iraz) Lyrā. Naz
ira mentis oculum ercecat Latho Ira impedit aīm ne possit cernere ve-
rum (ira em̄ viri) Gorra. i. fortis et deliberata. Non dicit ira pueri q cito
transit (iusticiam dei nō operatur) Vincen. id est impedit executionem iu-
sticie (ppter quod abijcētes omnem immundiciam) Vincen. id est pec-
catum carnis (abundantiā malicie) id est omne peccatū mortale quod
efficit hōiem malum (in mansuetudine) id est in omni tranquillitate ani-
mi (suscipite insitū ver-
bum) Lyrā. id est ver-
bum fidei quod men-
tibus humanis debet
inseri Bui. Sicut enī
ramusculus qui trun-
co agresti inseritur. to-
tum truncum opera-
ri facit secundum na-
turā suā. z cū prius
non ferret nisi fructus
agrestes solis porcis
vtilis. postea fert fru-
ctus hominibus dele-
ctabiles. Sic homo
qui ante susceptiōez
verbi dei inutilis erat
faciens opa cum qui-
bus porci infernales
pascuntur Post susce-
ptiōem verbi dei erit
arbor ferens fructum
gratum deo z homini
bus z angelis) Quod
potest saluare animas
vestras). Bui. Uer-
bū dei potens est sal-
uare aīas in pñci z in
futuro In pñci a mor-
te culpe. Uñ ps. cxvij. In corde meo abscondi eloquia tua vt nō peccēs
tibi In futuro vero a morte gehennę. Joan. viij. Amen amen dico vobis
si quis sermonem meū seruauerit mortē nō videbit in eternū. Posth.

descendens a patre luminuz apud quē
nō est transmutatio. nec vicissitudinis
obūbratio. volūtariē enī genuit nos
verbo veritatis. vt simus iniciū aliqd
creatureius Scitis frēs mei dilecti-
simi Sit autē omnis homo velox ad
audiendū. tardus autē ad loquendum
z tardus ad iram Ira em̄ viri iusticiā
dei nō operatur. Propter quod abij-
cētes oēm immundiciā z abundā-
tiā malicie. in mansuetudine suscipite
insitū verbum. quod potest saluare
animas vestras

¶ Dñica quinta post pasca Jaco. i.

Stote factores verbi dei z nō au-
ditores tm̄ fallentes vosmetipos
quia si quis auditor est verbi z non fa-
ctor. hic comparabitur viro conside-
ranti vultum natiuitatis suę in specu-
lo. Considerauit enim se et abiit. et
statim oblitus est qualis fuerit.

Stote factores xpi dei z nō au-
ditores tm̄ fallentes vosmetipos
quia si quis auditor est verbi z non fa-
ctor. hic comparabitur viro conside-
ranti vultum natiuitatis suę in specu-
lo. Considerauit enim se et abiit. et
statim oblitus est qualis fuerit.

ad proficiendum in bono necessarium est audire verbum dei sicut in pre-
cedenti dominica dictum est. Sed qz modicū valet audire verbum dei nī
si ope compleatur. Ideo in pīti epla sanct⁹ iacobus nos instruit vt qđ
nos audimus p opa ppleamus di. (Estote factores verbi dei) Vin. i. se/
cūdi pbi dei opamini (z nō auditores tñi) Glo. non solo auditu pcipite
pbum sed ope implete (fallentes vosmetipsos) Glo. si p solum auditum
vos saluandos putatis (quia si quis auditor est verbi z non factor hic

**Qui autem prospexerit in lege perfectē.
libertatis z permanserit in ea non au/
ditor obliuiosus fact⁹ ē sed factor ope
ris hic beatus in facto suo erit. Si qđ
autem putat se religiosum. esse non re/
frenans linguam suam sed seducēs cor
suum. huius vana est religio. Religio
munda et immaculata apud deū z pa/
trem hec est. visitare pupillos et vidu/
as in tribulatione earum. et immacula/
tum se custodire ab hoc seculo**

dest homini in speculo vidisse maculam sui vltus si illam non abstergie
sic homini nihil prodest audire verbum predicationis. nisi illud impleat
opere. Nota verbum predicationis est sicut speculum in quo cognoscit
homo defectus suos (Qui autem prospexerit in lege perfectē libertatis)
id est in lege euangelica que dicit lex libertatis. quia restituit libertatem
a culpa in presenti per gratiam iustificationis et a miseria in futuro per
gloriam immortalitatis (z permanferit in ea) secundum eam viuēdo (nō
auditor obliuiosus fact⁹ ē sed factor operis scilicet implendo quod do/
ceret euangelium (hic beat⁹ in scō suo) id est ex ope suo (erit. Si quis au/
tem putat se religiosum esse) L yra. id est verum et perfectum christianū
esse (non refrenans linguam suam) Vincentius a verbis in pudicitie. de/
tractionis. maledictionis. blasphemie. et mendatij (sed seducens cor su/
um) in hoc qđ putat se hoc esse in corde quod non est in re (huius vana est
religio) nihil habens in se veritatis (religio). Gorra. christiana (munda)
scilicet in cordis intentione (et immaculata) in operis executione (apud
deum et patrem) scilicet accepta (hec est visitare pupillos) corporaliter in
consolatione verborum. et erogatione munerum et protectione malozū
(z viduas in tribulatione earum) scilicet tam corporali qđ spirituali (z im/
maculatum se custodire ab hoc seculo) inquinato. L yra. sensus est qđ reli/
gio christiana est exercere se in operibus misericordie erga proximos. z in
operibus mundicie erga seipsum: ¶ Sequē dñica rogationum

¶ Infirmitati alterutrum peccata. rē Ante initium illi⁹ epistolę sci
bi⁹ sanct⁹ iacobus dices. Infirmitatē qđ in vob inducat presbiteros

Pagina

ecclesie vt orent super eum. vnguentes eum oleo in nomine domini. Et oratio fidei saluabit infirmum et alleuiabit eum dominus. Et si in peccatis sit dimittentur ei. Tunc sequitur presens epistola (Confitemini alterutrum peccata vestra non aliena (et orate pro inuicem) Lyra. nam confessor tenetur orare pro confitente et conuerso (vt saluemini) quia petendum est quod pertinet ad salutem (multum enim valet deprecatio iusti assidua) Bor. non peccatoris. qd peccatores non sunt digni vt exaudiantur. Jo. ix. Scimus quomaz peccatores deus nō exaudit (Helyas erat homo similis nobis passibilis) id est fragilis. nam timore mortis fugit a facie helyabel. iij. Regum. decimonono quia nondum in paradysum fuit translatus (et oratione) scilicet vna (orauit corde et ore (vt non plueret super terram) scilicet isrl' specia liter (et nō pluit ānos. tres et mēses sex) Ly. nam propter maliciā Regis achab fuit illa plaga inducta ad domandum ipsius superbiam et ydolatrię duriciam (rursus orauit) Glosa. or. postquam per tanti temporis mediator regis et populi ad penitentiam inflexum vidit. Tunc rursus orauit semel et cœlum dedit pluuiam et terra dedit fructum suum. Si ergo helyas vna oratione tanta impetravit. quid ergo multi fideles multis orationibus impetrare non valent. (Fratres mei si quis autem ex vobis errauerit a veritate) Lyra. fidei vltimorum (et conuerterit quis eum) Ly. id est. ad viam veritatis reduxerit (scire debet. quoniam qui conuerit fecerit peccatorem ab errore vie sue) Borta id est vitę. Nam vita nostra est quedam via aut in infernum. si est mala aut in paradysum si est bona (saluabit animam ei' a morte) Bor. eterna. Si magne mercedis est eripere corpus cito moriturum quanti m. rici est a morte liberare animam in celesti patria sine fine victuram. (Et operit multitudinem peccatorum) ab aspectu eterni iudicis. ad cā puniēda.

Dominica rogationuz. Jacobi vltimo.

Confitemini alterutrum peccata vestra et orate pro inuicem vt saluemini Multum enim valet deprecatio iusti assidua. Helyas homo erat similis nobis passibilis. et oratione orauit vt non plueret super terram et non pluit annos tres et menses sex. Et rursus orauit et cœlum dedit pluuiam et terra dedit fructum suum. Fratres mei si quis ex vobis errauerit a veritate. et conuerterit quis eum scire debet quoniam qui cōuerit fecerit. peccatorem ab errore vie sue saluabit anima eius a morte et operit multitudinem peccatorum.

Sequitur de ascensione dñi.

Rimum quidem sermonem feci etc. Notandum qd christ⁹ dominus
 noster ascendere volens. Primo discipulis suis apparuit et eos de
 incredulitate eorum redarguit et cum eis comedit et eos extra ciuitatem
 in montem extra precepit. Ubi eum viderunt ascendere post .xl. dies a re/
 surrectione computando sicut manifeste habetur in epistola et in euange/
 lio hodiernę festiuitatis. Unde dicit sanctus lucas in epistola presenti.
 que habetur in principio actuum apostolorum (Primum quidem sermo

In die ascensionis domini
Actuum primo.

Rimum quidem sermones fe
 ci de omnibus o theophile q
 cepit iesus facere et docere vi
 q in diem qua precipiens apostolis p
 spiritum sanctum quos elegit assump
 tus est. Quibus et prebuit seipsum vi/
 uum post passionem suam in multis ar
 gumentis per dies quadraginta appa/
 rens eis et loquens de regno dei. Et cō
 uescens precepit eis ab hierosolymis.
 ne discederent sed expectarent promissio
 nem patr⁹ quam audistis inquit per
 os meum. quia. Ioānes quidem bap/
 tizauit aq. vos at baptizabimini spūscō.
 nō p multos hos dies. Igitur q cōue

nem feci) scilicet in enā
 gelio quod ego scripsi
 (de omnibus) Ly. non
 dicit omnia. quia om/
 nia scā christi nō pos/
 sunt per singula scribi
 secundum q dicit Jo.
 vlti. Sunt autem ml
 ta que fecit iesus. que
 si scribantur per singu
 la. nec ipsum arbitroz
 mūdū capere eos qui
 scribendi sunt libros.
 Sed notanter dicit (S
 omnibus) qā de prinē
 tibus ad christi cōcep
 tionez natiuitatem vi
 tam et mortem. resur
 rectionem et ascensio
 nem aliq scripsit. (S
 theophile) hic erat qui/
 dam episcop⁹ asye cui
 scripsit euangelii et ei
 dē scripsit hūc libz de
 q libro pñs epla sup/

ta est que cepit ies⁹ facere et docere) Ly. bñ em docere et male viuere nihil
 aliud ē q se sua voce dānare (vsqz i diē) scz ascēsiōis sue (q papiēs aplis
 p spūscm) Ly. q pdicarēt euāgelii p vniuersū orbē (qz elegit p ceteris
 ad hoc officiū aplat⁹ (assūpt⁹ ē) de terra ad cōlū in sua huānitate) Qui/
 b⁹ et pbit seipm viuū p passionē suā in mlris argumēt⁹) qz pmedit cū
 eis et palpabilē pbit se eis et sic de alijs argumentis (per dies quadragi
 ta apparens eis) quod sic non est intelligendum q in illis quadraginta
 diebus continue fuerit cum eis. Sed in illo temporis spacio frequenter
 eis apparuit (et loquēs de regno dei) id ē de beatitudine celesti (et conuel
 cens) id est comedens cum apostolis apparuit eis recubētib⁹ i die ascen/
 siois vt pz i euāgelio hodierno (pcepit eis ab hierosolymis ne discederēt)
 Ly. donec p spū scm redderentur apti ad publicandum euāgelii (sz
 expectarent promissionem patr⁹ quam audistis inquit. per os meum)
 Jo. xii. Paracletus aut spirit⁹ scūs quem mittet pater in noīe meo. ille

Pagina

vos docebit omnia .i. necessaria vobis et alijs ad salutem (quia iohannes quidem baptizauit aqua) **Ly.** solum. Nam eius baptismus grām nō cōferebat (vos autē baptizabimini spūsco) hoc enī intelligendum est de re/ceptione spūsca in signo visibili (non post multos hos dies) .i. in diebus pēthecostes (igitur q̄ puenērāt) **Glo.** or. id ē pntes aderāt (interrogabāt eū dicētes Dñe si in tpe hoc restitues regnū isrl?) Sciedū fm Nicolau. de lyra q̄ mlti de discipul̄ christi de regno ē? adhuc carnalit̄ sentiebāt vpo te nōduz recepta spūs scā grā estmātes ipsū tpalit̄ regnatur̄ ppter qd̄ filij zebedei petier̄t q̄ vnus ad dexteram ali⁹ ad sinistrā ei⁹ sede ret. Et credebāt rgnū tēporale qd̄ ablatum erat a iudeis p roma/ nos statim restituē/ duz ideo q̄sierūt Dñe si in tpe hoc restitues rgnū isrl? Et qm̄ hēc q̄ stio erat stulta. ideo re pulit eam. Un̄ seqtur (dixit autē eis nō est vestrū nōsse tēpora vlt̄ momenta que posuit pater in sua potestate) q. d. nō p̄tinet ad vos hoc scire l̄ querere (sed accipiet̄ p̄tutem sup̄ uenientis spūs sancti i vos) adconstanter et ef ficaciter euāgelium p̄/ dicandum per orbem vniuersum (et eritis mihi testes) **Glo.** ordinaria. resurrectionis mee verbo et exemplo et signis (in hierusalem et in omni iudea et samaria et vsq̄ ad vltimū t̄re) Et euz hēc dixisset vidētibus illis eleuat⁹ ē de fra in coelū (et nubes suscepit eum ab oculis eorum. Cumq̄ intuerētur in coelum euntem illum) ammirantes ascensionem tam glori osam (ecce duo viri) id est duo angeli in specie virozum (astiterunt iuxta illos in vestibus albis) ad designandum solemnitatem ascensionis hui⁹ secundum Gregorium (qui t̄ dixerūt viri galilei) natione. Est enī galile⁹ a quēdam pars iudee de qua erant apostoli saltem pro maiori parte (qd̄ stas aspicientes in coelū?) quasi diceret Non puteris q̄ ille amplī⁹ ha bitet vobiscum sicut ante fecit. Videbitis tamen eum in fine mundi veni entem ad iudiciū. ideo sequitur (hic iesus qui assumptus est a vobis i coelum sic veniet quemadmodum vidistis eum euntem in coelum) id est sicut ascendit in forma humanitatis **Glo.** sic ad iudicandum veniet

nerant interrogabant eum dicētes. do mine si in tempore hoc restitues regnū isrl? **o** ixit autem eis. Non ē vestruz nos se tempora et momenta. que pater po suit in sua potestate. Sed accipiet̄ p̄/ tutem superuenientis spiritus sancti in vos. Et eritis mihi testes in hierusalē et in omni iudea et samaria et vsque. ad vltimum terrē. Et cum hēc dixisset videntibus illis eleuatus est et nubes suscepit eum ab oculis eorum Cumq̄ intuerentur in cēlum euntem illum ec ce duo viri astiterunt iuxta illos in ve stibus albis. qui et dixerunt. Viri ga lilei quid statis aspiciētes in cēlū? Hic iesus qui assumptus est a vobis in cē lum. sic veniet quemadmodum vidi stis eum euntem in cēlum.

Stote prudentes et vigi. 2c. Ante iniciū illius epistolę scri. sanctus
petrus apłus di. Et reddent rđem ei qui paratus est iudicare viuos
et mortuos Tunc sequitur pñs epla in qua bñs petrus hortatur nos ad
virtutes q nos aptos faciūt ad recipiendū spm scm di. (Estote prudentes)
Bor. s. futura pñdentes. Un Deute. xxxij. Utinā saperent et intelligerēt
ac nouissima prouiderent (et vigilate in orđibus). Glo. ne animus aliud
cogitet qđ id qđ pñatur. Nam isto sacro tpe deuotioni et orđi vacare debe
mus. et hoc exēplo marie mris christi et discipuloz. Legit em q tpe me
dio inter ascensionē christi et missionē spūs sancti fuerunt cū scis mulieri
eribus in orđe expectantes spūscm eis pmissum Unde Actu. pri. dicit.

I Dñica infra octauas ascensionis
pri. Petri. iij.

Stote prudentes et vigilate i ora
tionibus Ante omnia autem mu
tuam in vobismetipsis charitatē conti
nuam habentes. qz charitas opit mul
titudine peccatoz. Hospitalitates in
uicem sine murmuratione vnusquisqz
sicut accepit gratiam in alterutrū illaz
administrantes sicut boni dispensato
res multiformis gratię dei Si quis lo
quitur quasi sermones dei Si qđ mi
nistrat tanqđ ex virtute quam ammini
strat deus vt in omnib' honorificetur
deus per iesum christum dominū nrñ

Indie penthecostes Actuū. ij.

Adiebus illis dum complerē

tates inuicē) Bor. id ē susceptores hospitū (sine murmuratione) hilariter
hoc facite (vnusquisqz) siue sit de maioribus siue de mediocribus siue mi
noribus (sicut accepit grām) Bor. i. quodlibet donū gratuitus (in alteru
trum illā administrantes) alijs cōcantes gr̃is et benigne sicut mēbra in
vno corpe sibi inuicē seruiūt Oculis est q videt totū corpus. et pes por
tat totū corpus (sicut boni dispensatores multiformis grē dei). Un. ad
est multiformiūz donoz. gratuitoz a deo collatoz. qz nō dñ esse dispen
sator parcus vbi paterfamilias est largus (Si quis loquitur) Ly. exhor
tationis verba (qñ sermones dei) id est totū bonum attribuat deo. et non
sibi ipsi (Si quis ministrat) egentibus bona tpalia. (tanqđ ex virtute quā
administat deus) id est attribuat deo. qui dedit sibi voluntatē et facultā

Hi oēs erant vnani/
miter cū mulieribus
in orōne et maria mre
iesu et fratribus suis Ex
emplo ergo illoz dñt
fideles esse in tpe isto i
pparatione et expecta
tione spūs sancti inten
ti. pparatis ei debito
mō dabitur spūscm
ad id qđ indigebūt. p.
Loy. xij. vnusquisqz da
tur manifestatio spiri
tus ad vtilitatē (An
te oīa autē mutua in
vobismetipsis charita
tem cōtinuam hñtes)
qz charitas excellēt/
or est ceteris fratribus
qz ceterę virtutes sine
ea nihil valent ad me
ritū (qz charitas ope
rit multitudine peccatoz)
Bor. ne appareant ad
puniendū. (hospitali

Pagina

re h̄ facienda (vt in oib⁹) p̄b̄ et factis vris (hōificet de⁹). i. totū fiet ad ho-
nozem dei (per iesum christū dñm nostrum qui ē mediator dei et hominū

¶ A dieb⁹ illis dñi p̄ple. 2c. An̄ iūciū illi⁹ ep̄le scribit sanctus iohannes q
p̄ ascēsiōe christi vñdeciz apli p̄gregati statuerūt duos viros. i. io-
seph q̄ p̄gnōtatus est iust⁹. et mathiā et orātes dixerūt. Tu dñe. q̄ corda
nostrā oim̄ onde quē elegeris vñū ex his duob⁹ accipe locū misterij huius
ap̄latus de quo preuaricat⁹ est iudas vt abiret in locū suum. Et dede-
rit sortes eis. et cecidit sortis sup̄ mathiā et ānumerat⁹ est cū vñdecim a/
postolis. Et statim se

quitur ep̄stola p̄fēs
(dum complerentur di-
es p̄thecostes) hodie
celebrat sancta mater
ecclesia sollemnitatē
spirituallē in q̄ xps se
ostendit esse deū. Nam
p̄us ostēderat se eē do-
minum terrē et eorum
quē in terra sunt. in
firmos sanādo mortu-
os resuscitando. Quā-
derat se etiam domi-
num maris et eorū q̄ in
mari sunt cum sup̄ ma-

re ambulauit et mare solidum se ei prebuit. Et cum staterem ī ore p̄isq̄
dixit inueniēdum. Ostēderat etiam se dñm inferni et eorum q̄ in inferno
sūt qñ p̄riuit portas inferni et oēs animas de limbo inferni eduxit. Ostē-
derat etiā se dñm aeris et eorū q̄ in aere sūt. Et etiā dñm celi et eorū q̄ in
coelo sūt cū in die ascēsiōis propria v̄tute ascendit p̄ aerē. nube lucida si-
bi obsequēte. et assūpt⁹ ē in celū. Ostēso ergo q̄ erat dñs oim̄ hodie ostē-
dit se v̄p̄ deū. qñ sp̄m sc̄m q̄ deus ē misit ap̄lis. Hodie etiā rex nr̄ iesus
xps. xij. p̄ncipes fecit associans eis septuaginta duo milites. Principes
fuerūt duodecim apli. Septuaginta duos milites fuerūt septuaginta duo
discipuli xpi. q̄s hodie adeo roborauit q̄ p̄ eos totū sibi subiugauit. Quā
Bern̄. licet magna et diuina fuerunt plane mirac̄la quē deus gessit in terrā
hoc tñ bonū super omnia alia emicuit q̄ in pauc⁹ simplicib⁹ totū mundū
et oēm sapiē altitudinem sibi subiugauit. Quā hic dicit (Dñi p̄plere⁹ dies
p̄thecostes) Ly. a pascha p̄putando quinquaginta dies. Quinquagesima nā/
q̄ dies a paschate in quo iudei comedebāt agnū paschale celebris erat.
in veteri testamento apud iudeos ī mēoriā bñficij legis datē q̄ fuit data
in mōte synai quinquagesima die a p̄ncipio egressiōis de egypto vt habet
Exo. xix. Et p̄uenienter illa die infusus fuit aplis sp̄s sc̄i donū. per qd̄
lex euāgelica impressa fuit et firmiter radicata in cordib⁹ eorū (erā autē dñi
sc̄ipuli pariter in eodem loco). i. cenaculo grādi strato vbi prius xpus cū
eis cenā fecit. Et nō solum apostoli. s̄ et alij fideles et mulieres pari-
ter erāt in eodē loco. Et ipsis sic congregatis in sinu cor de et aio (sc̄us ē re

pentede celo) *Uin. i. de aere* (sonus tanq̃ aduentantis spūs vehemens) *Ly. i. vti vel tonitruū. Non tñ apostoli z alij cū eis ep̃ntes fuerūt territi deo hoc faciente signū qđ dabat eis spūsc̃is qđ ē solator cordiū (z repleuit totā domū) insolita claritate (vbi erāt sedentes) id est manentes (z apparuerunt illis) visibiliter oculis corporalibus (dispertit ē lingue) id est diuise lingue (tanq̃ ignis) id ē hñtes colorē ignis. Ad designandum sig- no visibili exterius inuisibilem gratiam spiritus sancti receptam interius*

in hierusalem habitantes iudei viri re-
ligiosi ex omni natiōe quę sub cōlo ē. Fa-
cta autem hac voce conuenit multitu-
do z mente confusa est. quoniam audie-
bat vnusquisq̃ lingua sua illos loquē-
tes. Stupebant autem omnes et mira-
bantur dicentes. : Nonne ecce omnes
istiqui loquuntur galilei sunt. Et quo-
modo nos audiuius. vnusquisque
linguam nostram in qua nati sumus.

per quam essent ferui-
di in aōre dei z eloquē-
tes omnibus linguis
ad publicationē euan-
gelij (seditq̃ supra sin-
gulos eoz) id est super
quemlibet discipuloz
isēsit vnus radius ig-
neus hñs figuram lin-
guarū (z repleti sunt
omnes spūscō) *Uin.*
sicq̃ corda eozū pei-
tus illustrata sūt gr̃ia
spiritus sc̃i. Sicq̃ ho-
dierna die discipuli re-

ceperūt spūsc̃m ī maiori copā q̃ prius habuerūt. qz nō solū receperunt
ad sufficiētiā s̃ etiā ad redundantiā qz sc̃itas q̃ spūsc̃is ī apostol' opat'
ē redūdabat in totam ecc̃iam. *Uin* sequitur (z ceperūt loq̃ varijs linguis p
ut spūsc̃is dabat eloq̃ ill') *Ex. apli* nō solū loq̃bātur z itelligebāt oīa
ideomata. s̃ ip̃is loquētib' in vno ideomate qđcūq̃ eēt illud omnes au-
diētes q̃tūcūq̃ eēt diuersoꝝ ideomatu itelligebāt q̃libet ideoma p
priū dīna p̃te hoc faciēte. sicut em̃ p rebellionē ad deū diuise sūt lingue
vt p̃z *Gen. xi.* Ita p infusionē spūsc̃i sūt vnite (erāt aut in hierl'm) *Uin.*
q̃ erat citas metropolis ī iudea (habitātes iudei viri religiosi) *Ly.* in cul-
tu dīno deuoti ppter hoc tēplū visitabāt z ibi sacrificia offerbant (ex om-
ni natione q̃ sub cōlo est) qz iudei erant dispersi in oēs natiōes et aliqui
eorum magis deuoti ppter reuerentiā tēpli vtebāt aliqui in hierl'm mari-
me in sollemnitatibus magnis q̃z vna erat solēnitas p̃thecostes (facta
aut hac voce) *Uin. i.* postq̃ talis sonus in aere vehemētē insonuit (pue-
nit multitudo) supple ciuitatū z puinciarū circūiacentiū (z mēte p̃fusa ē)
Ly. i. stupefacta seu admirata (qm̃ audiebat vnusq̃sq̃ lingua sua illos lo-
quētes) *Ly. qz* nūq̃ fuit auditū vel visum tale miraculū (stupebant autē
omnes et mirabantur dicentes) *Hōne* oēs qui loquūt galilei sūt? *Uin.*
q. d. vtiq̃ (et quō nos audiuius vnusq̃sq̃ lingua sua) id est p̃p̃riam (i
qua nati sumus) *Uin. q. d.* vtiq̃ mirabile est vel super naturaliter. Ex
isto sumitur hic q̃ primitiui xp̃iani fuerunt galilei (parthi et medi) *Ly.*
hic nominantur habitatores diuersarum regionum in quibus sunt di-
uersa ideomata (et elamite z q̃ habitāt mesopotamiā) *Glo. ordi.* ē regio
q̃ duobus ambitur flumibus tigrī z eufrate (iudeā z capadociā. potū z

Pagina

asiam) scz minore (phrigiaz z pamphyliaz. egiptū z partes libie que circa cyrenē z aduenē rhomani) id est perigrinantes rhomani (iudei quoqz) id ē illi de tribu iuda (z pheliti. z cretes z arabes) Ly. i. cōuerſi de gentilitate ad iudaismū (audiuimus eos) scz aplos (loquentes nostris linguis) id est nostros ideomatibus (magnalia dei) id est mirabilia dicta vel facta dei.

Ad diebus illis aperiens pe. zc. An incipiū illius eplē scribit scūs Lucas in eodē ca. q. s. petrus dixit iudeis de iesu christo. Qui petransiuit bñfaciendo z sanando oēs oppřſos a diabolo. Et nos testes sumus oīm que fecit in regio

ne iudeorū z hierlm que occiderunt suspen- dentes in ligno. Hūc deus suscitauit tertia die z dedit eū manife- stum fieri nō omni po- pulo. sed testibus pę ordinatis a deo nobz. q. manducauim⁹ z bi- bimus cū illo postqz resurrexit a mortuis

Et tūc sequit episto- la hodierna (In dieb⁹ illis. aperiens petrus os suū dixit. Viri pa- tres z frēs nobis). s. q. māducauim⁹ z bibi- mus cū illo post resur- rectiōē suā (pcepit do- min⁹ pđicare pplo z te- stificari qz ipse ē q. pſti- tutus est a deo) scz pſe (iudex uiuoz z mortu- orū) Ly. q. viuunt vi- ta gře. s. iustoz. z etiā

iniquoz qui mortui sunt morte culpe (Huic oēs pphete testimoniū per- hibent) q. di. Hos soli non sumus testes eius. s. z etiā oēs pphete antiq di uinitus inspirati qui de eo scripserūt z pđixerunt (remissiōē peccatorum accipere p nomen eius) vt pz Johelis. ij. Quicumqz inuocauerit nomen domini saluus erit (oēs qui credunt in eū) tam iudei qz gentiles (Adhuc petro loquente verba hęc cecidit spūscūs sup omēs qui audiebāt p̄bz) s. super corneliū z sup oēs qui cū eo cōgregati erant in signo visibili scz igneis linguis (et obstupuerunt ex circūciſione fideles qui venerāt cū pe- tro. qz z in nationes). i. in gentes (grā spūſſancti effusa est) admirantes q. tanta grā daretur gentilibus z iudeis nutritis in lege z prophetis (audie- bant em illos loquentes linguis). s. varijs (z magnificantes deū). Tūc re- spondens petrus id est ex illis qui cum eo venerant admirantibus (num

Parti z medi z elamitē. z qui habitāt mesopotamiā iudcam z capodociā pō- tum z asiam phrigiam z pamphiliam egyptum et partes libie que est circa cyrenen et aduenē rhomani Iudei quoqz et proſeliti. cretes z arabes Audiui⁹ eos loquentes nostris linguis magna- lia dei

Seria secūda penthecostes Act. x.

Ad diebus illis. aperiens petrus os suū dixit Viri patres z frēs nobis pcepit dñs pđicare pplo z testi- ficari. quia ipse est qui cōstitutus a dō iudex uiuoz et mortuoz Huic omnes pphete testimoniū perhibent remissiōē peccatorum accipere per nomē eius o- nes qui credūt in eum. Adhuc loquen- te petro verba hęc. cecidit spūſſanctus

quid a quam quis prohibere potest vt nō baptizentur hi q̄ sp̄ritum san-
ctum acceperunt sicut ⁊ nos? quasi diceret non ex quo sp̄s sanctus nō dī
stignit inter nos ⁊ ipsos (⁊ iussit eos baptizari) scilicet a socijs suis (in no-
mine domini nostri iesu christi) in hac enī forma dabatur baptismus in
primitiis ecclesia

¶ Postilla

A diebus illis. Cum audissent apostoli ⁊c. Ante incipium illi? epi-
stolę scribit sanctus Lucas in eodem capitulo q̄ sanctus Philip-
pus descendit in ciuitatē samarie ⁊ p̄dicabat illis christum. Intendebat

super omnes qui audiebant verbum.
Et obstupuerunt ex circumcisione fi-
deles qui venerant cum petro. quia et
in nationes gratia spiritus sancti effusa
est. audiebant enim illos loquentes li-
guis ⁊ magnificantes deum. Tunc re-
spondit petrus. Nunquid aquaz quis
prohibere potest vt nō baptizētur hi q̄
spiritum sanctū acceperūt sicut ⁊ nos?
⁊ iussit eos baptizari in nomine domi-
ni iesu christi

¶ Feria tertia penthecostes Act. viij.

A diebus illis cum audisset apo-
stoli qui erant hierosolymis quia
recepisset samaria verbum dei. miserūt
ad eos petr⁹ ⁊ iohannē. Qui cū venisset
orauerunt p̄ ipsis vt acciperēt sp̄m s̄c̄m.
cū nondum enī i quēq̄ illorūz vene-
rat. sed baptizati tñ erant in noīe dñi
iesu. Tunc imponebant manus sup̄ il-
los ⁊ accipiebant sp̄m s̄c̄m

ponunt. propter quod philippus significauit apostolis. vt aliqui eorū
venirent in samariā ⁊ supplerent illud qd ad eius officiū nō spectabat
Et hoc est qd hic dī (cū audissent apostoli qui erāt hierosolymis qz rece-
pisset samaria v̄bum dei miserūt ad ipsos petr⁹ ⁊ iohannē) Blosa or. q̄ erāt
colūm (qui cū venissent orauerūt p̄ ipsis vt acciperent sp̄m s̄c̄m. nondum
enī in quēquā illoz venerat) Lya. scz signo sensibili. venerat tñ in eos
inuisibiliter. sicut ⁊ modo in baptizatos (sz baptizati tñ erant in nomīe
dñi iesu tñc imponebat man⁹ super illos ⁊ accipiebant sp̄m s̄c̄m)

e iij

Pagina

Adiebus illis Per manus aut aploꝝ ꝛꝛ. Ante inciu illius episto
le scribit san. Lucas qvir quidam ananias cum saphira vxore sua
vendidit agri ꝛ defraudauit de pꝛcio agri ꝛ scia vxore sua Et partem pre
cij ad pedes aploꝝ misit ꝛ abo subitanee obierunt Et factus est timor
magnus in vniuersa ecclesia ꝛ in omnes qui audierunt hoc. Tunc statim
sequitur epistola pꝛis (Per manꝝ aut aploꝝ fiebat signa ꝛ prodigia mul
ta) Glo.oz. vnde succedebatur zelus sacerdotu ꝛ iudeoꝝ (in plebe) Lꝛa
non dicit in principibꝝ
quia non credebāt in
christum. paucis exce
ptis. qui occulti chꝛi
stiani erant. vt gama
liel. nycodemus ꝛ ali
qui alij (ꝛ erant omēs
vnanimiter). scꝛ apo
stoli (i porticu salomo
nis) vbi erat locꝝ orō
nis ꝛ pꝛdicationis (cete
roꝝ autem) scꝛ infideli
um (nemo audebat cō
iungere se illis). i. ficti
timentes pꝛenam que
venerat sup ananiam
ꝛ eius vxorem (ꝛ ma
gnificabat eos popu
lus) pꝛter egros. ꝛ mi
racula que faciebant.
Et etiaꝝ qꝛ bona pro
malis suis persecutori
bus reddebant (magꝝ
aut augebatur creden
tiu in domino mltitu
do viroꝝ ac mulieꝝ) nullus emꝝ secus a regno dei excluditur (ita vt in pla
teas) que late erāt (eijcerent infirmos ꝛ ponerent in lectulis ꝛ grabatis vt
veniente petro saltem vmbra illius obumbraret quenꝝ illoꝝ ꝛ liberare
tur ab infirmitatibus suis) Lꝛa. in quo ponitur differentia petri ad ali
os apostolos in opatione miraculoꝝ Nam alij apostoli curabant alios
infirmos per tactum manuū sicut iam supꝛadictum est Per manus autē
ꝛꝛ. petrus autem nō solum pꝛ tactum sed etiam per vmbꝛaz quod maius
est. quod fiebat ad ostendendū qꝛ erat principalis apostolus. ergo nomi
natur princeps aploꝝ Et quia christus nō legitur curasse per vmbꝛam
sicut petrus. ideo in petro videtur impletū fuisse quod dixit christus. Jo
an. xij. Qui credit in me opera que ego facio ꝛ ipse faciet. ꝛ maiora hoꝝ
faciet (Concurrebat aut ꝛ multitudo vicinaz ciuitatum in hierusalem af
ferentes egros ꝛ vexatos a spiritibus immundis Qui curabatur omnes
ꝛ magnificabant iesum christum

Feria quarta penthecostes Act. v.

Adiebus illis Per manus aplo
rum fiebant signa et prodigia mlt
ta in plebe Et erant vnanimiter omēs
in porticu salomonis Ceteroꝝ autē ne
mo audebat cōiungere se illis. sꝛ magi
ficabat eos populus. Magis autē au
gebatur credentiꝝ in dño multitudo
viroꝝ ac mulierꝝ. ita vt in plateas eij
cerent infirmos et ponerēt in lectulis
ꝛ grabatis. vt veniente petro saltē vm
bra illius obumbraret quenꝝ illoꝝ
et liberarentur ab infirmitatibus suis
Concurrebat autē et multitudo vicia
rum ciuitatum hierusalem afferentes
egros et vexatos a spiritibus immundis
qui curabantur omnes ꝛ magnifi
cabant iesum christum.

Audete perfecti estote. exhortamini &c Ante incitū illius epistole scribit sanctus paulus in eodē capitulo. In ore duoz vel triū testū stet omne verbum Tunc sequitur p̄sēns epistola (Gaudete perfecti estote) Quia hodie festū sanctę trinitatis peragimus. necesse est aliqua de s̄a cta trinitate breuiter loqui Unde Augustinus. i. libro de trinitate Hoc itaq; vera xp̄ia fide credendū est q̄ trinitas sit vnus solus & ver⁹ deus. s. pater & filius & spūs sanctus. & hec trinitas vnus & eiusdēq; substantię & essentię creditur quę est summū bonū Item Augustinus dicit. hec vera sancta trinitas nihil maius est in tribus p̄sonis simul nominatis. q̄ in vna qualibet semel et per se dicta. quia vna / quęq; persona plena ē substantia in se. nō tamē tres substantię s̄t sed vnus de⁹ & vna substantia. vna potentia. vna ęternitas. vna magnitudo. vna bōitas & vna essentia. pater filius & spūs sanctus. Itē sciendū q̄ beata trinitas fideliter est credenda & nō curiose inuestiganda. Unde Bern. Scrutare hoc temeritas est credere pietas nosse vīta ęterna. (Fr

**In die sanctę Trinitatis
secunda Corinthior. xiiij.**

Audete perfecti estote. exhortamini. id ipsum sapite pacem habete. et deus pacis et dilectiōis erit vobiscum. Salutauit inuicē in osculo sancto Salutate vos omnes sancti. Gratia domini nostri iesu christi & charitas dei et cōmunicatio sancti spiritus sit semper cum omnibus vobis Amen.

eres) Lyra. in veritate fidei persistentes (gaudete) Ly. ad virtuosum enīz pertinet de operibus virtutū gaudere (perfecti estote. id est ad perfectionē cōsequendam tendite. quia sicut nauis in flumine posita p̄ aque motuz descendit. nisi remigetur in cōtrariū. Sic anima ex corruptione carnis & p̄onitate continuo ad malū descendit a perfectione. nisi conetur in contrariū (exhortamini) vos maiores illos qui sunt minores (idem sapite) scilicet vos minores cum maioribus (pacem habete) Lyra. quam christus nobis hereditarie cōseruandam reliquit. vt patet Joannis. xiiij. pacē relinquo vobis &c (et deus pacis) id est dator & amator pacis (& dilectiōis). quia charitas cōcomitatur veram pacem. eo q̄ per charitatē deus est i ho mine et ipse in eo (erit vobiscum) per gratiam in p̄senti & gloriā in futuro (Gratia domini nostri iesu christi et charitas dei et cōmunicatio sancti spiritus) Guil. lugdū. in illis verbis innuit trinitatē personarum Pri mo personam filij. ibi. gratia domini nostri iesu christi. Secundo personam patris ibi. et charitas dei scilicet patris Tercio personam scilicet spiritus sancti. ibi Et cōmunicatio sancti spiritus sit semper cum omnibus vobis Amen.

Sequitur festū scē Trinitatis

Pagina

Altitudo diuitiar sapientie ꝛc Ante incipium illius epistole scribit sanctus paulus in eodē ca. dicens. Noli altū sapere sed time Tūc sequitur pñs epistola (O altitudo diuitiar). Gorra. i. abundantie et copiositatis (sapie) que est de diuinis ꝛ de spūalibus. de qua Esaię. xl. dicit. Nō est inuestigatio sapientie eius. Et in ps. xlv. Et sapie eius non est numerus (ꝛ scientie dei) que est de rebus humanis. ad Colos. iij. In ipso sunt omnes thesauri sapientie ꝛ scientie (q̄s incōprehensibilia sunt iudi-

cia eius). Gorra. i. dispositiones eius de oībus rebus. Unde Ps. xxv. Iudicia eius abyssi multa) ꝛ inuestigabiles vie eius (id est impletiones dispositionis. in quibus oībus est mīa ꝛ veritas. yn. de Ps. xxiij. Inuersetq̄ vie domini misericordia ꝛ veritas. Quoru rōnes a nobis non possunt attingi. Unde Ecclesiastes. viij. In telleri q̄ omnīū operu dñi nullam possit homo inuenire rōem. (q̄s em̄ cognouit sensū domini) de dispositōe rerum. q. d. nullus. (aut quis cōsiliarius ei? fuir?) Vincen. dans ei ꝛ filia qualiter sic vlt. sic res disponeret. q. dice.

nullus (aut q̄s prior dedit illi ꝛ retribuet ei?) q. d. nullus. qz hoc est ipossibile. qz oēm virtutē nō solū opandi. sed etiaꝝ cogitandi ꝛ essendi ab ipso hēmus qd declarat hic n̄ter dicens (qm̄ ex ipso ꝛ ipm ꝛ in ipso sunt oīa) Gor. supiora. inferiora. ꝛ media. spūalia ꝛ corpalia ꝛ ex vtriusq̄ pposita Et in istis verbis innuit ap̄lus trinitatem psonar in essentia diuina. p hoc qd dicit ex ipso. innuit psonā p̄is. p hoc qd dicit ipm. innuit psonā filij. p hoc qd dicit in ipso. innuit psonā spūscī Ecce distinctio seu pluralitas psonar (Ip̄si honor ꝛ gloria) ecce vnitas essentie Nō em̄ dicit ip̄s sed ip̄si honor ꝛ gloria in secula seculor. Amen

Postilla
Inuenientibus ergo vobis ꝛc. Ante incipit illius ep̄le scribit sc̄s paulus. in eodē ca. ip̄is corinthijs dicit. Si quis autē videretur cōtentio sus esse. nos talē cōsuetudinē nō habemus neq̄ ecclesia dei. Hoc autem p̄cipio nō laudans q̄ non in melius. sed in deterius conuenitis Tūc post modum sequitur p̄sens epistola (Conuēiētibz vobis i vñ) Sz ex q̄ hoc

In festo trinitatis Rho. xi
Altitudo diuitiar sapie ꝛ scientie dei q̄s incōprehensibilia sunt iudicia eius ꝛ inuestigabiles vie ei? Quis em̄ cognouit sensū dñi. aut quis cōsiliarius eius fuit. aut quis prior dedit illi ꝛ retribuetur ei? Om̄ ex ipso ꝛ per ipsum ꝛ in ipso sunt oīa Ip̄si hōr ꝛ gloria in secula seculor. Amen.

In festo corporis christi. pri. Corinthior. xi

Inuenientibus ergo vobis in vñ tam nō est dominicā cenā māducare. Unusquisq̄ enī suā cenā p̄sumit ad manducandum Et alius quidem esurit. alius autem ebrius est. Nunquid domos non habetis ad māducandū ꝛ bibendū?

die peragitur festū corporis christi sicut hoc sacramētū post coenā a christo institutū est Euangeliiū z epla cōcordant. quia in euangelio habetur de fructu digne cōmunicantiū. vbi dicitur Qui māducate hunc panē viuet in eternū. sic per oppositū in epla hodierna hētur de periculis indigne cōmunicantiū. sicut p̄z in textu eplę p̄ntis (Fres Lōuenientiū vobis in vnu) Ly. ad percipiendū eucharistie sacramētū (iam nō est). i. nō licet vobis (dīcam coenaz manducare Unusquisq; em suā coenaz p̄sumit ad manducandū) Ly. ante sumptionē sacramenti p̄parabant sibi cibaria z potabant ad eccliam comedētes z bibentes anq̄z sumerent sacramentum z sic laute comedebant z bibeāt Paupes autē esuriebant Ergo dicitur alius

eccliam dei cōtemnitis z cōfundit eos qui nō habent Quid dicā vobis! Laudo vos. in hoc nō laudo. Ego em accēpi a domino quod z tradidi vobis. q̄niam dominus iesus in qua nocte tradebatur accepit panē z gratias agens fregit z dixit Accipite z māducate Hoc ē corpus meū quod pro vobis tradetur Hoc facite in meā mēmorationē Si militer z calicem postq̄ cenauit dicens Hic calix nouū testamentum est in meo sanguine. Hoc facite quotienscunque bibetis in meam cōmmemorationem. Quotienscunque enīz manducabitis panem hunc z calicem bibetis. mortē domini annuntiabitis donec veniat Itaq; quicunque manducauerit pa-

quidē esurit. alius autē ebrius est. Nunqdō mos nō habet ad māducandū z bibendū? scz domos nō cōsecratas (aut eccliam dei cōtemnitis) Ly. q. d. certitudinaliter in hoc est cōtemptus ecclie q̄ cōsecrata est (z cōfundit eos) id est paupes (qui nō habēt) scz laute comedere coraz tāra mētitudie (qd dicā vobis?) Ly. supple hoc facio. (Laudo vos) supple alijs (in hoc nō laudo) sed vitugo. (Ego enīz accepi a domino) Ly. mihi reuelante. (qd ē tradidit vobis qm̄ dñs iesus) q̄ ē institutor sacramentoz nō alius (in qua nocte tradebatur) Gor. i. imminente passione cui⁹ noctē traditio scā est in vespera noctē (accepi panē z benedixit) vt habetur Mat. xxvi. (z grās agens). Ly. vt doceret nos in omnibus grās agere (fregit z dixit Accipite z manducate. hoc est corpus meū) scz contentū sub specie panis. quia panis trāslubstācialiter in vepz corpus christi diuina virtute per cōuersionē solis accidentibus remanentibus (quod pro vobis tradetur Hoc facite in meā cōmmemorationē) Gor. i. in memoriā mee mortis z passionis (Similiter et calicem) scz accepit (postq̄ cenauit) z vinū in calice contentū consecrauit in sanguinem suū (dicens Hic calix) Gor. id est cōtentum in hoc calice. nouū testamentū est in meo sanguine) Ly. quia nouū testamentū confirmatum est sanguine christi effuso (Hoc facite quotienscunque bibetis). Gorra scz sanguinem meū in specie vini (in meā cōmmemorationē). id est in

Pagina

memoria passionis meae (quotienscūq; eū manducabitis panē hunc et calicem bibetis) *Ly.* id est hoc sacramentum in quo sub specie panis continetur verū corpus christi Et sub specie vini verus sanguis christi (mortē dñi annūciabitis) ipsam representando per hoc sacramentū (donec veniat) scz ad iudiciū. p. quod intelligitur q. celebratio huius sacramenti nō deficit in ecclia vsq; in finem mundi *Mat. vlti.* Ecce ego vobiscū sum vsq; ad cōsummationē seculi (Itaq; quicūq; manducauerit panē et biberit calicē dñi indigne) *Ly.* scz cū voluntate peccandi mortaliter de futuro vel impenitens de pērito (reus erit corporis et sanguinis dñi) *Glosa* id ē pēnas mortis xpī exoluet id est punietur ac si christū occideret. (Probet autē seipz hō) *Ly.* scz ppiam cōficiētiā diligenter examinando et emendando. (et sic de pāe illo edat) scz fructuose (et de calice bibat) *Ly.* fit autē hic mentio de duplici specie. s. panis et vini. Nā in primitiua ecclesia sic dabat fidelibz. sed ppter periculū effusionis sanguinis. modo datur tñ laicis sub specie panis Sacerdos tamē celebrans accipit (b utraq; nō tantū celebrans pro se. sed etiam p alijs (qui enī manducat et bibit indigne) *Gor.* id est irreuerenter vel exis in crimine (iudiciū sibi māducat et bibit) id est ad suam damnationem sumit (non diiudicans corp⁹ dñi) *Ly.* id est discernens ab alijs cibis sumens eodem modo sicut alios cibos corporales

nem et biberit calicē domini indigne reus erit corporis et sanguinis domini
¶ Probet autem seipsum homo. et sic de pane illo edat et de calice bibat. Qui ei manducat et bibit indigne. iudiciū sibi manducat et bibit. non diiudicans corpus domini

¶ Dominica prima post festum trinitatis. i. Joan. iij..

Eus charitas est. In hoc apparuit charitas dei in nobis q̄ niam filium suum vnigenitum misit de

Eus charitas est. In hoc apparuit charitas dei in nobis q̄

¶ Postilla.

Eus charitas est In hoc appa. rē. Ante iniciū illius epistolę scribit scūs Ioannes dicens Ipsi de mūdo sunt. et ideo de mūdo loquunt et mundus eos audit Nos ex deo sumus charissimi diligamus inuicē qz charitas ex deo est Tunc sequitur eplā hodierna (De charitas est). Ubi scūs ioannes apłs et euangelista quē christus p ceteris dilexit maxime commendat nobis charitatē dei et proximi. Sic sicut in euangelio hodierno sanctus lucas dicit nobis de quodā diuite q nec circa deū. nec circa proximū scz pauperē lazā aliqua dilectione mouebatur. sed inducebatur purpura et bysso et epulabatur quotidie splendide. ideo sepultus est in inferno Et si volumus hoc malū euadere. tūc debemus deum et proximū diligere (quia charitas est) *Ly.* increata. sicut est bonitas et sapientia (in hoc) velut in certissimo signo (apparuit charitas dei in nobis) id est

ostensa est erga nos (qm̄ filium suū vnigenitū) non seruū (misit) scz de⁹
 pater (in mundū) scz humanitate assumpta (vt viuamus p̄ eum) Vincen-
 tius. 7 nō iudicemur p̄ eum (in hoc) id est in hac missione (est charitas ma-
 nifesta. non quasi nos dilexerimus deū. scz quoniam ipse prior dilexit nos)
 scz p̄destinando. vocando. iustificando. (7 misit filium suum pro propiciatio-
 nem) Vincentius. vt deus nobis propiciatur per ipsum (pro peccatis no-
 stris) scilicet tollendis (charissimi si deus dilexit nos 7 nos debemus al-

us in mundum vt viuamus per eum.

In hoc est charitas. non quasi nos di-
 legerimus deum. sed quoniam ipse pri-
 or dilexit nos. 7 misit filium suum pro
 propiciationem pro peccatis nostris. Cha-
 rissimi si deus dilexit nos. 7 nos debe-
 mus alterutrum diligere Deum nemo
 vidit vnquā. Si diligimus inuicem de-
 us in nobis manet. 7 charitas eius in
 nobis perfecta est In hoc intelligimus
 quoniam in eo manemus 7 ipse in no-
 bis. quoniam de spiritu scto dedit no-
 bis. Et nos vidim⁹ 7 testificamur. qm̄
 pater misit filiū suum saluatorem mū-
 di. Quisquis cōfessus fuerit quoniam
 iesus est filius dei. deus in eo manet et
 ipse in deo Et nos cognouimus 7 cre-

utrum). scilicet exēplo
 christi inuicem (dilige-
 re). Vincentius. si de⁹
 diligit nos. tunc debe-
 mus diligere id quod
 deus diligit. sed deus
 diligit omnem homi-
 nem. ergo 7 nos queli-
 bet hominem debem⁹
 diligere (Deum nemo
 vidit vnq̄) Vincenti⁹
 In p̄senti deus nō po-
 test videri sicut est sed
 solū in futura vita.
 Unde Augustinus di-
 cit quod concessus fu-
 it paulo 7 moysi vide-
 re diuinam essentiam.
 sed hoc fuit in raptu
 transitorie. 7 nō man-
 siue. quia tunc fuerūt
 rapti extra sensus cor-
 poris (Si diligamus
 inuicem) scilicet ex sin-
 cera charitate (deus in

nobis manet) per gratiam inhabitantem (charitas eius in nobis perfec-
 ta est) Tunc enim charitas dei perfecta est in nobis. quando eum diligim⁹.
 non solum in se. sed etiam in sua imagine. id est in homine (in hoc intelli-
 gimus) id est cognoscimus. (quoniam in eo manemus). per charitatem
 qua deum diligimus. (et ipse in nobis). per charitatem qua nos diligit.
 (quoniam de spiritu scto) scilicet ab ipso procedēte (dedit nobis 7 nos)
 Vt. id est ego iohannes 7 alij apostoli meam (vidimus) scz eius huma-
 nitatem oculis corporalibus. 7 eius diuinitatem oculis mentalibus. nō
 in se. sed in effectib⁹ suis. qz viderūt eū facientē miracula virtutē toti⁹ cre-
 aturę transcendētia (et testificamur) de v̄sis quę vidim⁹ (qm̄ p̄ misit fili-
 ūz suū) eiusde⁹ nature 7 p̄ctis cum eo (saluatorem mūdi) p̄ passionē hu-
 manitate assumpta (quisquis cōfessus fuerit) Gor. i. cōfessione perfecta. cor-
 dis. oris. et operis Non diminuta neqz solius vocis. Unde apostolus
 dicit. . Confitentur se nosse deum. factis autem negant eū (quoniam

Pagina

iesus est filius dei) ita q̄ ideoz est fili⁹ dei ⁊ filius hōis (deus in eo manet).
scz p̄ grām ⁊ i ple in deo) vt in refugio. vñ Ps. lxxix. Dñe refugiu tu fa/
ctus es nobis ⁊ nos. scilicet apli (agnouimus). i. q̄ iesus est filius dei ⁊
credidimus charitati quā hz deus in nobis) Ly. i. credimus ipm p̄fecta/
liter habitare nobiscū per charitatē (deus charitas est) Vñ Aug⁹ sup il/
lo verbo Si in singulis locis sacre scripturę nihil aliud diceret de chari/
tate. nisi q̄ deus charitas est. nō aliud q̄ charitatē querere deberem⁹. Nō
ei charitas poterat alti⁹ cōmēdari q̄ q̄ d̄s diceret charitas ⁊ q̄ manet in
charitate in deo manet) Vñ. r. palmites in vite. tāq̄ mēbrū in corpore
(⁊ d̄ in eo) manet tā/
quam habitator i do/
mo. tanq̄ sponsus in
chalamo. tanq̄ sacer/
dos in templo. Unde
Bern. q̄ deus chari/
tas est. ⁊ ideo charita/
te nihil melius est. ⁊ q̄
manet in charitate in
deo manet. ideo chari/
tate nihil est securius.
⁊ deus in eo. ⁊ iō chari/
tate nihil iucūdius (in
hoc p̄fecta est charitas
dei nobiscū) id est p̄fca
esse ostendit (vt fiduci/
am habeamus in die
iudici) Vñ. si talē fi/
ducia habemus ad de

dimus charitati quam habz deus i no
bis Deus charitas est. ⁊ qui manet in
charitate in deo manet ⁊ deus in eo In
hoc perfecta est charitas dei nobiscum
vt fiduciam habeamus in die iudici.
q̄ sicut ille est ⁊ nos sumus in hoc mū
do. timor nō est in charitate. sed p̄fca
charitas foris mittit timorem. quoni
am timor penam habet Qui autem ti
met non est perfect⁹ in charitate. Nos
ergo diligamus deū. quoniā d̄s p̄ior
dilexit nos. Si quis dixerit quoniam
diligō deū ⁊ frēm suū oderit men/
uum q̄ audemus secure apparere in cōspectu eius ⁊ reddere ei votū tunc in
dubitanter habem⁹ perfectam charitatē (quia sicut ille est) Ly. benefaci
ens de celo iustis ⁊ iniustis ⁊ nos sumus in hoc mūdo) scz pro amore ei⁹
amicos ⁊ inimicos diligendo (timor nō est in charitate) q̄ intelligit de fi
liāli. q̄ ille timor stat cum charitate p̄fecta. sed p̄fecta charitas foris mit
tit timores q̄ charitas etiam quēcūq̄ excludit timorē seruili (qm timor
poenam hz) id est timore seruili poena debetur. q̄ facit cauere peccatū so
lūmodo ne puniat. nō p̄pter detestationē vitij. nec p̄pter vitandaz offēsa
dei. sicut fur qm dimittit furari p̄pter suspēdiū (qui autēz timet) Ly. hoc
modo (non est perfectus in charitate) id est non habet charitatem ipm p̄
ficientem (nos ergo diligamus deū) Bor. dilectione perfecta (qm deus p̄/
or dilexit nos) q̄ ipsi nos ipsos. immo cū adhuc inimici essem⁹ dilexit ini/
micos vt faceret amicos. dilexit iniustos vt faceret iustos. dilexit egros
vt faceret sanos (Si quis dixerit quoniam diligō deū. ⁊ fratrem suū ode
rit) qui est imago dei (mendax est) Ly. q̄ dilectio proximi includitur i di
lectione dei (qui nō diligit frēm suū quem videt). Bor. quia eum pleni⁹
p̄scit (deū quē nō videt). i. quē min⁹ p̄scit (quō p̄r diligere) Vñ Aug⁹
Inuisa quippe diligere possumus incognita nequaq̄ (et hoc mandatu⁹

habemus a deo) scilicet de dilectione dei et proximi (vt qui diligit deum) Borra. ppter se diligit et fratrem suum) ppter deum. Duo enim sunt mā data charitatis. scilicet dei et proximi nec potest vnus diligi sine alio

¶ Postilla.

Olite mirari si odit vos mūdus &c. In incipium illius epistolę scribit sanctus iohannes i eodē ca. di. Charissimi hec est ānunciatio q̄ audistis ab incipio vt diligatis alterutrum. non sicut cayn qui ex maligno erat et occidit fratrem suum. et propter quid occidit eum quoniam o /

Dax ē Qui em̄ nō diligit fratres suū quē videt. deum quē non videt quomodo potest diligere? Et hoc mandatu hē // mus a deo vt qui diligit deum diligit et fratrem suum.

Ponica secunda post festum trinitatē .i. Joannis .iij.

Olite mirari si odit vos mūd⁹ Nos scimus quoniam translati sumus de morte ad vitā quoniam diligimus fratres: Qui nō dili /

nouum illud iurgium. sed fuit a principio mundi inter bonos et malos. Sicut pz inter cayn et abel. inter isaac et ismael. inter iacob et elau. (Non scimus) **L**y. certitudine fidei (qm̄ translati sumus de morte sez culpe (ad vitam) gratie (qm̄ diligimus frēs) quia opera bona in charitate facta sūt meritoria (qui non diligit manet i morte) quia caret charitate que est vita anime (omnis qui odit fratrem suū homicida est) quia primo occidit animam propriam. secūdo animam proximi in quantum in se est. quia p uocat ipsum ad odiū mutuum (et scitis qm̄ omnis homicida non habet vitā eternā) Bor. i. nō hz christū q̄ ē vita eterna (in se manētes) h̄ dicit ad diām vite nature. q̄ ē vita trāsies (in hoc) eanq̄ i signo certissimo (cogno uimus charitatē dei) .i. christi erga nos (qm̄ ille p nobis) idignis (animā suam) id est vitam corporalem (posuit) id est mortis crucis exposuit (et nos) exemplo eius (debem⁹ aīas) **L**y. id est vitaz corporalem (pro fratrib⁹ ponere) id est pro salute eoz spūali ponere. Et hoc debitū pz ex ordine charitatē. fm̄ quē deus est super omnia diligendus. et post ipm̄ animā ppria z tercio loco aīa primi. q̄rto z vltimo pprium corpus (qui habuerit sub / stātiā huius mundi) **U**in. id est bona tpalia (z viderit fratrem suum) id est. primū suū (necē habere) **L**y. f. necessitatez extremam (et clauerit viscera sua ab eo) id est affectum interiorem non compartiendo ei z subuentionez denegando (quomodo charitas dei). Borra quē a deo infunditur. et quia deus diligitur (manet in eo) quasi diceret. nullo modo quia nō p̄t diligi

pera ei⁹ maligna erāt fratris autem eius iu / sta. Tunc statim seq̄t̄ p̄sens epistola q̄ con cordat cum euangelio hodierno i quo euāge agitur de cena vite e / ternę ad quam cenam peruenitur per charita tem dei et proximi de qua habetur plenius i epistola p̄senti. **U**in dicit. Joannes (Cha / rissimi nolite mirari) quasi insolitū (si odit vos mundus) id ē mū di amatores qz non ē

Pagina

bars sine proximo. nec eōuerso. etiaꝫ quia charitas benigna est. id ē lar
ga egenis. ⁊ in casu extreme necessitatis tenetur etiaꝫ quilibet de necessa
rio dare Unde Ambrosius Pasce fame morientē. si nō pausti occidi
sti (Filioli mei) scz quos per euangeliū genui (nō diligamus verbo neque
lingua) verbo tñ diligit qui hoc quod promittit nō soluit (sed ope) id ē ex
hibitione beneficij (et veritate) scz purē intentionis Glo. vt simplici intē
tione beneficia prestemus. nō ppter temporale lucrū.

¶ Postilla

Amiliamini sub potenti manu dei. ⁊ Ante initium illius epistolę

scribit scūs Petrus i
eodem capitulo Deis
superbis resistit. huili
bus autē dat gratiam.
Tunc sequitur episto
la pñs in qua beat⁹ pe
trus docet nos qmo/
do habere deam⁹ nos
ad deū dicens (Huili
amini) Gor. humilita
te voluntaria nō coa
cta (sub potenti manu
dei) vel nos humiliabi
mus nos ei. vel ipse op
primet nos. quia ma
num ei⁹ effugere ipos/
sibile est (vt vos exal
tet) qz ōnis qui se hū
liat exaltabitur. vt pz
Lu. xxiij. (in tempore
visitationis) id est i die
iudicij quando de⁹ iu
dicabit mundus ⁊ red
det tunc vnicuiqz fm
opera sua (omnem sol
licitudinem vestram)

git manet in morte Dñs qui odit frēm
suum homicida est. Et scitis quoniam
omnis homicida nō habet vitam eter
nam in se manentes. i hoc cognouim⁹
charitatem dei. quoniā ille pro nobis
animā suam posuit. ⁊ nos debemus ai
mas pro fratribus ponere Qui habue
rit substantiam huius mūdi. ⁊ viderit
fratrem suū necesse habere. ⁊ clauferit
viscera sua ab eo. quomodo charitas
dei manet in eo? Filioli mei nō diliga
⁹ verbo neqz lingua: sed ope ⁊ pitate

¶ Dominica tertia post festum trinita
tis. i. Petri. v.

Amiliamini sub potenti manu
dei. vt vos exaltet i tempore vi
sitationis omnem sollicitudinē
vestram projicientes in eum. quoniam
ipsi cura est de vobis Sobrii estote et

scz corporis ⁊ anime (projicientes in eum) Unde Aug⁹ Projice te in deū
non est tam crudelis vt se subtrahat ⁊ te cadere permittat (quoniam ipsi
cura est de vobis) scz specialis (sobrii estote) in victu ⁊ vestitu (⁊ vigilate).
id est diligenter a peccatis cauere (quia aduersarius vester diabolus) q se
per bonis ⁊ fidelibus aduersatur (tanqz leo rugiens) per seuitiam (cirauit)
per maliciam (qurens quē deuoret) incorporando sibi per mortale culpā
(cui resistite) Gor. eius suggestionibus non acquiescendo Unde Iacobi
iij. Resistite diabolo ⁊ fugiet a vobis (fortes in fide) tanqz in scuto (scien
tes eandem passionem) id est consimilem tributionem ⁊ temptationē quā
vos sustinetis (ei) fidei scilicet diabolo (quē in mundo est vestre fraterni

rat) id est vestris fratribus per mundum dispersis. quasi diceret. nō pute-
tis temptatio ne carere. eo quod fideles estis. immo magis temptabimur/
ni. ergo caute vos diligenter ne superbimur. Unde Eccl. ij. Fili acce-
dens ad seruitutes dei. sta in iusticia et timore. et prepara animam tuam
ad temptationes (deus autem) scilicet qui est dator (omnis gratie) Borra
quia bonorum temporalium. naturalium. spiritualium et eternorum (qui
vocauit nos) vocatione interiori per inspirationem. et exteriori per predi-
cationem (in eternam suam gloriam) scilicet finaliter consequendas (in chri-

sto iesu) id est per chri-
stum iesu. (ipsi gloria
et imperium) scilicet ad
alios (in secula seculo-
rum) id est in eternum

vigilate. quia aduersarius vester dia-
bolus tanq̃ leo rugiens circuit querēs
quem deuoret. Qui resistite fortiter in
fide scientes eandem passionem ei que
in mundo est vestre fraternitati fieri
Deus autem omnis gratie qui voca-
uit nos in eternam suam gloriam in chri-
sto iesu ipsi gloria et imperium in secu-
la seculorum Amen

**Dominica quarta post festum Tri-
nitatis. Rhomanor. viij.**

Existimo enim q̃ non sunt condi-
gne passionēs huius temporis
ad futuram gloriam que releuabitur
nobis. Nam expectatio creature reue-
lationem filiorum dei expectat Vani-
tati enim creatura subiecta est non vo-
lens. sed propter eum qui subie-

Postilla.

Existimo enim q̃ nō
sunt condigne etc.

Ante incipit illius
epistole scribit sanctus
paulus in eodem ca-
pitulo dicens. Si filij
et heredes. heredes qui
dem dei. coheredes au-
tem christi. si tamē cō-
patimur vt simul glo-
rificemur Tunc sta-
tim sequitur epistola
presens. in qua aposto-
lus paulus hortatur
nos. vt patienter tole-
remus passionēs et per-
secutiones huius mun-
di. quia ad futurā glo-
riam non peruenitur.
nisi per tolerantiaz pa-

tienter passionum. et qualescunq̃ sint tales passionēs temporales. nō ta-
men sunt condigne ad futuram gloriam. Hoc ostendit apostolus paulus
qui fuit raptus vsq̃ ad tertium celum. et vidit magnitudinem glorie cele-
stis. Et visis illis gaudijs post hoc dixit. (Fratres existimo). Vincenti-
us. id est vere scio (quod non sunt condigne). id est equales (passiones hu-
ius temporis). Borra. id est temporales et momentanee. (ad futuram glo-
riam) scilicet promerendam (que releuabitur in nobis). Vincentius Tā-
malis quam bonis. sed diuersimode. quia quauis gloria futura ab om-
nibus cognoscetur et videbitur. tamen hoc erit bonis ad gaudium et ad
salutem. Malis ad omnem tristitiam et poenam (nam expectatio crea-
ture) Vt. id est hominis qui est omnis creatura. vt patet Dat. vlti. p

Pagina

biccate euangelii omni creature). id est homini (reuelatione filioꝝ dei). scilicet in beatitudine celesti. ubi deus clare videbitur (expectat) scilicet per patientiam. (Glacitati enim) id est passibilicati. morti et incinerationi (creatura) id est humana natura (subiecta est non volens) id est propria voluntate. et hoc propter peccatum ad quod non est voluntarium in nobis (sed propter eum). id est propter deum (qui subiecit eam in spe) scilicet resurrectionis future (quia et ipsa creatura) id est hu-

mana natura. (liberabitur a servitute corruptionis) scilicet quando in resurrectione ex gloria animi erit corpus immortale. (Scimus enim quod omnis creatura) scilicet irrationalis (ingemiscit et parturit usque adhuc) hic apostolus inducit nos ad tolerantiam passionis duplici exemplo. Primum est creaturarum irrationalium que sustinent multa. et tamen non habent spem remunerationis sicut nos habemus.

Secundum exemplum est ipsorum apostolorum qui primitus et plenius ceteris credentibus spiritum sanctum susceperunt et patienter tolerabant multa aduersa et dilationem gratie in spe resurrectionis future ergo deus (non solum illa) scilicet irrationalis creatura (sed et nos ipsi) scilicet apostoli (primitias spiritus habentes) et ipsi in maiori plenitudine spiritum sanctum habentes (et ipsi intra nos gemimus) existetibus in tribulationibus (adoptionem filioꝝ dei expectantes) id est primitum quod reservatur filiis adoptionis (redemptionem corporis nostri). quia tunc erit corpus immortale. et sic redimetur a corruptione (in christo iesu domino nostro)

cit eam in spe Quia et ipsa creatura liberabitur a servitute corruptionis in libertatem glorie filioꝝ dei. scimus enim quod omnis creatura ingemiscit et parturit usque adhuc Non solum autem illa. sed et nos ipsi primitias spiritus habentes Et ipsi intra nos gemimus adoptionem filioꝝ dei. expectantes redemptionem corporis nostri in christo iesu domino nostro

Dominica quinta post festum trinitatis pri. Petri. iij.

Vnes vnanimis in oratione estote te compatiētes. fraternitatis amatores. misericordes. modesti. humiles. non reddentes malum pro malo: vlt maledictum pro maledicto. scilicet ecclesia

Postilla
Vnes vnanimis in oratione estote etc. Ante incipit illius epistole scribit sanctus petrus in eodem ca. dicens Mulieres subdite sint viris suis Sicut sara obediebat abrahe dominum eum vocans cuius estis filie beneficientes Tunc sequitur epla hodierna in qua apostolus petrus instruit nos quomodo unusquisque se ad alterum habere debeat dicens. (Omnes vnanimis in oratione estote) Bona. id est cor vnum et animam vnam habentes non dissentientes (compatientes) ad inuicem sicut membra vni corporis mystici ipsi

christi. p hoc alleviat ille q patitur cū percipit alios sibi ppatientes. Ut dicit phus. ij. rhetoricoꝝ (fraternitatis amatores). i. fraternę vnitatis et cōcordię pseruatores (modesti). i. in oibus debitū modū seruando (miseri cordes). i. elemosynas indigentibus tribuendo (hūiles) scz omia bona deo attribuendo z nihil vobis nō reddentes malū pro malo) in factis iniurijs (nec maledictum p maledicto) verbis cōtētiōsis. (sed ecōtrario benedicentes) verbis benignis z pacificis (qz i hoc vocati estis) scz ad fidē chꝛi sti (vt benedictionē dei scz de q dicit. Mat. xxv. Venite benedicti patꝛ mei tē. (hereditate pos

trario benedicentes Quia in hoc vocati estis vt benedictionē hereditate pos/ fidatis. Qui em̄ vult vitaz diligere et videredies bonos. coerceat linguā suā a malo. z labia eius ne loquant̄ do lum Declinet aut̄ a malo z faciet bonū inquirat pacem z sequatur eam: quia oculi domini super iustos. vt aures e⁹ in preces eorū. Vultus aut̄ domini super facientes mala Et quis est qui vob noceat si boni emulatores fueritis. sed etsi quid patimini ppter iusticiā beati Timorem aut̄ eorum ne timueritis: vt nō cōturbemini Dñm aut̄ chꝛistum sanctificate in cordibus vestris

Domínica. vi. post festū trinita.

Rhomanoz. vi.

Vicunqz baptizati sum⁹ i chꝛi/ sto iesu in morte ipsi⁹ baptizati

iusticie (in qrat pacē) cū pꝛimo etiā iniurioso (z sequat̄ eā) scz pfecte (quia oculi dñi sup iustos ad remunerandū (z aures eius). i. volūtares (in pces eoz) exaudiendi (vult⁹ aut̄ dñi) scz ire z indignatiōis (sup faciētes mala) ad puniendū eos (et q̄s est) hō vel etiā diabolus (qui vobis noceat). i. no cere possit scz a bono violenter retrahendo. q. d. nullus (si boni) nota bo/ ni est hic gti casus (emulatores). i. amatores (fueritis) Sed et si quid) id ē modicū (patimini) in pñti tpe (ppter iusticiā bñi) estis iam in spe tandē in re. vt d: Mat. v. Bñi qui persecutionē patiūt̄ ppter iusticiā. qm̄ ipoz est regnū celozum (Timorem aut̄ eoz ne timueritis) Ly. id est timorē eij cētē a bono virtutis (vt nō pꝛurbemini) impatiēter aduersa sustinēdo (dñz autēz chꝛistū sc̄ficare). i. firmate (in cordib⁹ vestris). i. sibi firmiter adhgꝛē

Vicunqz baptizati sum⁹ in chꝛisto iesu tē An̄ iniciū illi⁹ enlę (do

f iij

Pagina

scri. scis pau. di. Ubi abūdauit delictū supabūdauit z grā Et sicut reg/
uit petm in morte sic z grā regē p iusticiā in vitā eternā p ielū xpm dñm
nrñ Tūc seq̃ epla hodierna in qua apls hortat nos ad vitę pfeciones
quę p̃sistit in hoc q̃ pctis mortui soli deo viuamus Und̃ dicit. Fratres
Quicūq̃ baptisati sumus id est nos cuiuscūq̃ cōditionis z sexus fue/
rimus (in x̃risto ielū) id est in forma tradita a x̃risto in euāgelio Dar.
vltimo Euntes in mūdum vnīuersum p̃dicare euāgelium omni crea/
turę baptizantes eos ī
noīne patris z filij z
spiritus sancti. Illa for/
ma verborum non de/
bet mutari et nihil de/
bet addi vel minui (in
morte ipsius baptiza/
ti sumus) id est in vit/
tute moris ipsi? Bap/
tismus enim habet s̃/
tutem ex passione x̃ri/
sti. In cuius signū de/
latere ipsius x̃risti x̃ri/
uit sanguis et aqua vt
pater Joannis. x̃ij. vt
significaretur q̃ aqua
baptismi habet virtu/
tem a sanguine passio/
nis x̃risti (Consepul/
ti enim sumus cum illo per baptismum in mortem) quasi diceret in bap/
tismo similes sum? mort̃i x̃risti. Ubi notandum q̃ baptismus tenet s̃/
militudinem mortis x̃risti in tribus. Primo quia baptismus totū bap/
tizatum in se concludit et regit. sicut sepultura totum x̃ristum inclusit.
Secundo quia sicut triduo fuit ibi inclusus sic fit trina immersio in bap/
tismo nisi vltus aliter habeat. Tercio quia sicut sepultus plene quiescit
ab omni molestia. sic baptizatus ab omni culpa et p̃cna. quia totū re/
laxatur in baptismo (vt quomodo surrexit x̃ristus a mortuis) id est a lo/
co mortuorum scilicet de sepulchro (per gloriā dei patris) id est ad lau/
dēz gloriā dei patris (ita et nos in nouitate vitę ambulem?) de bono in/
meli? pficiendo (si enim cōplāti) Vincēt? id est firmiter adherēdo x̃po
sicut radix plantę adheret (facti sumus similitudini moris eius) id est si/
cut x̃ristus post mortem resurrexit corporaliter sic et nos postq̃ semel
mortui fuerimus peccato debemus fieri noui homines spiritualiter (si/
mul et resurrectionis erimus) id est sicut ipse surrexit a morte p̃cni ad vi/
tam glorię. sic et nos a morte culpę ad vitam gratię (hoc sciētes quia ve/
tus homo noster) id est. fomes peccati quem ab adam qui est vetus ho/
mo traximus (simul crucifixus) id est delibutus est in baptismo vt iam
nos cogere non possit ad peccandum (vt destruatur corpus peccati) id est
congeries prauorum operum (vt vltra nos seruamus peccato) sed deo.

sumus Consepulci enim sumus cuz il
lo per baptismum in mortem vt quo/
modo surrexit x̃rist? a mortuis p glo
riam patris ita et nos in nouitate vitę
ambulemus. Si enīz complantati fa
cti sumus similitudini mortis eius. si
mul z resurrectionis erimus. Hoc sciē
tes quia vetus homo noster simul cru
cifixus est vt destruatur corpus pecca
ti vt vltra non seruiam? peccato. Qui
enim mortuus est iustificatus est a pec
cato. Si autem mortui sum? cuz x̃ri

quia nemo potest duobus dominis seruire Dat. vi. (qui em mortu⁹ est peccato) Ly. id est cōfiguratus morti christi p baptismū (iustificatus est a peccato) quia baptismus delet culpā z poenam (si autem mortui sum⁹ cum christo credimus quia simul etia⁹ viuem⁹ cum eo). Gorra. scz in gloria celesti (scientes q christus resurgēs ex mortuis iaz nō moritur. mors illi vltra nō dominabitur) Ly. quia surrexit ad vitam immortalē (q enī mortuus est peccato) scz christus pro peccato tollendo (mortu⁹ est semel).

sto credimus quia simul etia⁹ viuem⁹ cum christo. Scientes q christus re/surgens ex mortuis iam non moritur. mors illi vltra nō dominabitur. q enī mortuus est peccato mortu⁹ est semel. D⁹ autē viuit. viuit deo. ita z vos exi/stimate vos. mortuos quidem esse pec/cato. viuentes autē deo. in christo iesu domino nostro.

quia vnica mors chri/sti sufficit ad tollēduz omnia peccata pteri/ta. pzentia. z futura. q at viuit scz ipe chri/stus (viuit deo) id ē ad similitudinem dei pīs. vt sicut pater non pōt mori. sic christus fili⁹ dei z hominis (ita z vos estimare vos mortuos quidē esse peccato (per totalem dimissionem culpe). Et notanter di/cit estimare nō pro cer/to reputare. qz nescit homo si finaliter mortuus est peccato. Juxta illud Ecclesiastes.

Dominica septima Ad Rho. vi
Humanū dico propter infirmi/tatem carnis vestre. sicut ei exhi

it. Nescit homo an odio vel amore dignus sit (viuit autem deo) id est ad honorem dei (in christo iesu domino nostro) id est in fide iesu christi

Humanū dico ppter infirmitatē zē. Ante iniciū illius epistolę scribit sanctus paulus in eodēz capī. dicens Frēs fui fuistis pcti. liberati autē nunc a peccato serui facti estis iusticię. Tunc statim sequitur pīs epistola. in qua apls paulus hortat nos ad faciēdu bo na opa et ad viuendū scdm iusticiā. dicens (Humanū dico) Gor. id ē qd / dam leue vobis pcpio Vnus em iusticię quod vult eis imponere leue ē vt patet Dathei. xi. Yugum em meū suauē est. z onus meū leue (ppter infirmitatē carnis vestre) caro em in principio creationis fuit fortis z sa na z lb obedientia aīę. sed propter peccatum facta est debilis z infirma. aggravans z deprimens aīam. Unde Sapientie nono. Corpus qd corrumpitur aggravat animaz. (sicut enim exhibuistis membra vestra seruire immundicię) Gorra. id est ad seruendum peccatis mortalibus (z inquinati) id est peccatis spiritualibus (ad iniquitatem) id est ad mali cō summationem (ita nunc exhibete membra vestra) Lyra. per bonam con suetudinem habilitātes ea (seruire iusticię) quasi diceret. illud est leue. s. q non plus laboris requiritur in seruitio dei qui ducit ad glām q̄ in serui tio diaboli qui ducit ad gehennam. (in sanctificationem) id est sanctita/tis consummationem. (Cum enim serui essetis peccati). id est liberi

Postilla.

Pagina

fuiſtis iuſtis iuſticię) **Ly.** id eſt ſpoliati a bono iuſticię (queꝝ ergo fructū) id eſt vtilitatem (habuiſtis tunc in illis) ſupple peccatis. (in quibus nūc) id eſt poſt penitentiaꝝ (erubescitis) quaſi diceret nullā vtilitatē habuiſtis ſed maximū damnum (nam finis illoꝝ) ſcꝝ peccatis ſeruiētiū (mors eſt) ſcꝝ ęterna (nunc vero liberati a peccato) **Ly.** per eius dimiſſionem. (ſerui autem facti deo) per iuſticię operationem (habetis fructū veſtrum) **¶** **¶** id eſt vtilitateꝝ veſtrā (in ſanctificationem). **Lyra.** id eſt in gratiā in pſenti (finem vero). ſcꝝ vltimum (vitam ęternam). id eſt in futuro gloriā ęternam (ſtipendia enim peccati). **¶** **Vincentius.** id eſt premiaciones que debent militibꝝ diaboli (mors eſt) ſcꝝ culpęꝝ cōſequēte ęternę pęnę (gratiā autem dei) id eſt premium pro bono opere in gratia dei factuz (vita ęterna. in chriſto ieſu domino noſtro) id ē per chriſtum ieſum dominum noſtrum tanqꝝ mediatorē

¶ Poſtilla.

¶ **Ebitores ſumꝫ.** nō carni vt ſcōm carnem vi. 2c. Ante iſciū illius epiſtole ſcribit ſcꝝ paulus dicēſ Qui em ſm carnē ſūt que carnis ſunt ſapiunt. qui vero ſecundum ſpiritum ſunt que ſunt ſpiritus ſentiunt Nam prudentia carnis mors eſt. prudentia autē ſpiritus vita et pax Quoniam ſapientia carnis inimica eſt deo Tunc ſequitꝫ pꝛis epiſtola. in qua apoſtolus hortatur nos ad mortificationē carnis et ad imitationē ſpūs vel rationis. vt ſecundum ſpūm viuamus. Et ad hoc adducit rationes ſcilicet propter debitum. et propter future mercedis magnitudinem. Unde dicit (Fratres debitoꝝ ſumus) ſcilicet ſpiritu ſancto. vel rationi proprię (non carni vt ſecundum carnem viuamus) ſcilicet in voluptatibus carnis (ſi enim ſecundum carnem) **¶** **Bozza.** id eſt ſecundū carnis deſideria et voluptates (vixeritis) vita corporali (moriemini) morte ſpirituāli. et etiam ęterna (ſi autem ſpiritu) id eſt ratione (facta) id eſt opera (carnis mortificaueritis) pęnitentia ea abijciendo et fugiendo (viuetis)

buſtis mēbra veſtra ſeruire immūdie et iniquitati ad iniquitateꝝ. ita nūc exhibete mēbra veſtra ſuire iuſticię in ſanctificationem. Cum enim ſerui eētis peccati. liberi fuiſtis iuſticię. que ergo fructū habuiſtis tunc in illis in quibus nunc erubescitis. Nam finis illoꝝ mors eſt Nunc vero liberati a peccato ſerui autem facti deo habetis fructum veſtrum in ſanctificationem. finem vero vitam ęternam Stipendia emꝫ pccati mors. gratia autem dei vita ęterna. in chriſto ieſu domino noſtro

¶ **Dominica octaua Rhomanorꝫ. viij**
Ebitores ſumꝫ non carni vt ſecundum carnem viuamus. Si emꝫ ſcōm carnem vixeritis moriemini. Si autem ſpiritu facta carnis mortificaueritis viuetis Quicunqꝫ ei ſpū dei agūt. hi ſūt filij dei. Non enim

vita spūali hic in iusticia ⁊ in futuro in gloria(qui cumq; emi spū dei agumur) hoc i. regunt(hi filij dei sunt). seruientes ei nō tōte fuili. ⁊ filiati. (nō em accepistis spiritui seruitutis iterū in timore)sicut in veteri lege. q̄ fuit lex timoris(sed accepistis spūem adoptionis filiozū dei) id est spiritus sanctus datorum bonozum.per quem fit adoptio filiozū dei quod et bonitate est ⁊ misericordia dei(in quo clamamus abba pater) ⁊ ya. abba.

accepistis spiritum seruitutis iterum in timore. sed accepistis spiritum adoptionis filiorum dei. in quo clamamus abba pater Ipse enim spiritus testimonium reddit spiritui nostro quod sumus filii dei Si autem filii et heredes Heredes quidem dei. coheredes autem christi.

¶ Dominica nona.
pri. Corinthiorum decimo.

Onimus concupiscentes ma-
lorum sicut ⁊ illi concupierunt.
neque idolatre efficiamini. sicut q̄daz
ex iplis. quemadmodum scriptum est
Sed et populus manducare ⁊ bibere.
⁊ surrexerunt ludere. Neque fornice-
mur. sicut quidam ex iplis fornicati sūt
Et ceciderunt vna die viginti tria mil-
lia. Neque temtemus christum. sicut
quidam eorum tetauerunt. et a serpen-
tibus perierunt. neque murmuraueri-
tis sicut quidam murmurauerunt. et

pater duo sunt nomina
idem significantia v/
nū hebraici. alterū la-
tinū. ad significantibus
duplicem dei paterni-
tatem. Una est com-
nis bonis & malis. q̄
est pater creationis d̄
nium hominum. Alia
specialis gratie adop-
tione. de qua hic dicit
(ipse em̄ spiritus testi-
monium reddit spiri-
tui nostro) cum em̄ spi-
ritus noster per spiri-
tū sanctum bonū agit
est signum filiationis
Hoc autem signo q̄si
quodā testimōio nos
certificat (q̄ sumus fi-
lij dei.) Vincent⁹ nō
per naturam sicut chri-
stus. sed per adoptio-
nem per spiritū sanctū
(si autem filij dei) For-
sa. sum⁹. (et heredes).
erimus (heredes est quide
dei) cuius beatitudine
fruiamur (coheredes au-
tem dei iusti) in quo & tu
q̄ beati erimus

¶ On sumus concupiscentes malorum ⁊ c. **Do.** ¶ Postilla intellectu illius epistolę attendere oportet beneficia populo iudaico in deserto exhibita a deo. scilicet transiunt per mare rubrum defensionem columę. cibationem manę. ⁊ sic de alijs. que omnia deus miraculose eis exhibuit. ipsi autem de tantis beneficijs ingrati existeret concupierunt carnes comedere. paruipendentes manna Item idolatriã cõmiserunt. ad adorandum vitulum. Item fornicati sunt cum madianitis contra preceptum domini Item contra moysen et aaron murmurauerūt. et sic de alijs Et ideo plagas in hoc diebus epistola exp̃l̃as incurrerunt. **Do.**

Pagina

net ergo nos sanctus paulus in hodierna epistola ne talia faciamus. q̄
similes eis fuerimus in culpa. erimus ⁊ similes in poena Ergo dicit (fra-
tres nō sumus cōcupiscentes maloꝝ). quo ad affectū. (sicut ⁊ illi concupie-
runt) de quibus d̄r. Ps̄. lxxvij. Cōcupierunt cōcupiscentiaz ⁊c. Et Nu-
meri. xi. dicitur vulgus promiscuū flagellauit ⁊c. q̄ diceret. nō peccemus
sicut et illi. ne similiter puniamur sicut et illi. (neq̄ idolatre efficiamini).
Vincen. honorē soli deo debitū idolis ⁊ creaturis nullo modo exhibea-
tis (sicut quidaz ex ipsis) sc̄z ex filiis israhel fuerunt qui sibi vitulū cōsta-
tilem fecerunt ⁊ ipm pro deo adorauerunt. vt habetur. Numeri. xrv. (quē
admodū scriptum est) Exodi. xxxij. Sedit populus manducare) corā i/
dolo. sc̄z vitulo (et surrexerunt ludere) id est ludos facere. sicut choreas in
venerationē vituli No-
randum q̄ sicut olī fu-
erunt diuersa idola inf-
ideles. ita ⁊ nūc in-
ter christianos. quia
aliqui colunt diuitias
Aliqui honores. aliq̄
corporis delicias. ali/
qui pueros ⁊ vxoꝝ
Unde Aug⁹. hoc ab
homine colitur. quod
p̄ ceteris diligitur (ne/
q̄ fornicemur) Vincē
eius id est actum luxuriosum extra p̄p̄iam coniūgem nullo modo pepe-
tremus (sicut quidā ex ipsis fornicati sunt) Ly. sc̄z cum mulieribus ma-
dianitis. vt habetur Numeri. xrv. (Et ceciderūt vna die vigintitria mil-
lia. Lyra. nec est hoc cōtra illud quod d̄r. Numeri. xv. q̄ ceciderūt vigin-
tiquatuor millia. quia minor numerus cōcluditur in maiore. ⁊ ideo con-
cluditur quod v̄x est de maiori. est etia ⁊ v̄x de miōri. (neq̄ ceterū d̄xi-
sum) Gor. id est diffidendo de eius potentia (sicut quidā eoz temptaue-
runt) sc̄z ipsum deum dicentes. illud Ps̄. lxxvij. Nunquid poterit ⁊c. ⁊ a
serpentibus perierūt quia dominus iratus misit contra eos serpentes igni-
tos. ⁊ quoscūq̄ momoꝝ derunt statim moriebātur. donec moyses ex ius-
su domini serpentem eneū erexit. ad cuius aspectū sanabantur. vt habet
Numeri. xxi. (neq̄ murmuraueritis) sc̄z contra deū vel p̄elatos eius. (si-
cut quidaz eoz murmurauerunt) contra moysen. Numeri. xvi. ⁊ Exodi.
xvi. murmurauit omnis congregatio. ⁊c. (⁊ perierunt ab exterminatore)
sc̄z ab angelo eos percutiente (hec autem omia in figura contingebant il-
lis) sc̄z ad designandū q̄ sic vel grauius fiet nobis si fuerimus similes eis
(scripta sunt autem ad correptionem nostram) Vincencius. punitiones
⁊ p̄cē inflicte iudeis in veteri testamento sunt scripte ad nostram corre-
ptionem. vt visis vel auditis illis poenis caueamus peccata consimilia.
ne in illas vel maiores poenas incidamus. (in quos fines seculozum de-
uenerunt) Lyra. id est in nos qui sumus iam in sexta etate seculi. ⁊ di-
rat v̄ique in finem mundi. (ita qui se existimat stare). Vincencius.

id est opinetur se esse in gratia siue in charitate dei (videat) id est caueat (ne cadat) scilicet ab illa gratia per peccatum mortale (temptatio vos non apprehendat nisi humana) Vincentius quasi diceret si temptatio consurgit in vobis videatis quod vos non apprehendat per consensum quia si consensum adhibueritis non est temptatio humana sed diabolica Unde Gregorius in pastorali Humanum est in corde temptationem perpeti demonia cum vero in temptationis certamine superari (fidelis autem deus est) et in promissis implendis

(qui non patitur vos temptari supra id quod potestis) quia promissum sit adiutorium in temptationibus positus si fideliter recurrat ad ipsum (sed faciet cum temptatione etiam prouentus) vos adiuvando ut ipsa temptatio vobis proueniat ad augmentum meriti per eius superationem (ut possitis sustinere). Vincentius ne cadatis in peccatum et in consensum Unde.

Augustinus diabolus plerumque vult nocere et non potest quia potestas eius est sub potestate dei Nam si tantum posset nocere diabolus quantum vellet aliquis iustorum non remaneret.

ti supra id quod potestis. Sed faciet cum temptatione etiam prouentus ut possitis sustinere

¶ Dñica decima.

Prima Corinthior. xij.

Litis quoniam cum gentes essetis ad simulachra muta prout ducebamini eūtes. Ideo notum vobis

¶ Postilla.

Litis quoniam cum gentes essetis. etc. Ante initium illius epistolae scribit Sanctus paulus dicens quod si nosmetipsos diiudicemus non utique diiudicemur. Dum autem iudicamur a domino corripimur ut non cum hoc mundo damnemur Tunc sequitur epistola hodierna in qua apostolus loquitur de donis spiritus sancti ostendens quod omnium bonorum auctor est spiritus sanctus et nullus potest facere aliquid bonum meritorium saltem vite eterne nisi in spiritu sancto. Et hoc apostolus ostendit ex primis vite preterite dicens (Scitis quoniam cum gentes essetis) et scilicet gentiliter viuētes absque dei gratia ante conversionem ad fidem (ad simulachra muta eūtes) ea adorāda. Colebāt enim gētes ydola martis. mercurij. et sic de alijs. et dicebantur muta: quia per se vel ex se non habebant aptitudinem loquendi quous diabolus per ea quandoque dedit responsa (prout ducebamini) scilicet a maligno spiritu sicut equus et mulus quibus non est intellectus (ideo notum vobis facio quod nemo in spiritu dei loquens) Vera gratia dei vitens (dicit anathema iesu) id est. blasphemiam aliquā de iesu domino nostro (et nemo potest dicere dominus iesus) confitendo ipsum dominum et saluatorem scilicet quod ipse sit veraciter dominus et ipse seruus eius

Pagina

(nisi in spū sancto) id est p spūm scīm a quo est omne vey. Vñ Ambrosi⁹
omne vey a quocūq; dicatur a spū sancto est (diuisiones vero gratiarū
sunt) Nota q; grās hic appellat diuersos gradus ⁊ ordines qui sunt in ec
clesia (idē autē spūs) scz sanctus est distributor graduū ⁊ ordinū ⁊ officiorū
(⁊ diuisiones ministratiōnū sunt) id est diuersi effectus gratiē q̄bus ali
seruiunt alijs. ⁊ sic ordinantur in primū hoc exemplū dedit nobis chri
stus. vñ Dat. xx. Fili⁹ hoīs nō veit mī. ⁊c. Jc. i. Pe. iij. Unusquisq; si
cut accepit ⁊c. (idē autē
dñs) id est christus si
lius dei dans singulis
p voluntate sua (⁊ di
uisiones opationū sūt).
id est diuersi actus g
tiē quātū ad se. p. quā
grām facit opa meri
toria (idēz vero de⁹). i.
pater. Et notandū q;
apostol⁹ ponit hic tria
nomina vt intelligat
q; totius trinitatis sūt
dona grāz quo ad p
sonā spīritus sancti di
cit idēz autē spūs. q; ad
psonam filiū. idēz autē do
minus quo ad psonaz
pūs dicit. idē autē deus
Sed ne videret distin
ctio substantiē ⁊ opa
tionis subiungit idēti
tatez substantiē. ⁊ ope
rationis trium personaz (qui) scz deus pater. deus filius. ⁊ de⁹ spūs scīs.
vnus existens deus (operatur omnia) scz necēria saluti (in omnibus) non
omnia in singulis. quia vni nō tribuit omnia. sed in omnibus omnia. vt
quod quis in se nō habeat in alio sit. sicut in hūano corpore oculus sol⁹
videt. sed nō sibi soli. sed toti corpori. vt sic maneat charitas ⁊ hūilitas.
Vnde Esai. xxi. Omnia opera nostra operatus es in nobis. (vñ autē
q; autem) scilicet fidelium (datur manifestatio spiritus) id est gratia quē
manifestat spīritum inesse (ad vtilitatē) scilicet ecclesiē (Alij quidem p spi
ritum) scilicet sanctum (datur sermo sapientiē) scilicet de cōtemplatiōe cē
lestiū (Alij autem sermo scientiē) scilicet loquendi de actione rēporalium
(scdm eundem spīritū. alteri fides) id est cōstantia (sanitatus) scilicet cu
randi infirmos (in vno spīritu. Alij operatio virtutū) id est miraculorū
quē sunt supra naturam (Alij prophetia) scilicet p̄dicere futura (Alij di
cretio spirituum) Gōza. id est gratia discernendi quo spīritu ducuntur
id est bono vel malo. quia etiam diabolus bona seductorie dicit. (Alij gē
nera linguarū) id est loqui diuersis linguis (Alij interpretatio sēmonum)

id est interpretatio obscuritatum scripturarum que sunt in prophetis et euangelijis et in epistolis. (Hec autem omnia) licet diuersa sint (operatur vnus atque idem spiritus diuidens singulis prout vult) id est gratis. et sicut cuius scit expedire.

Quum vobis facio euangelium etc. Ante iniciu illius Postilla epistolę scribit sanctus paulus dicens Si quis ignorat ignorabitur. omnia autem honeste et secundum ordinem fiant in vobis. Tunc statim sequitur prius epistola. in qua apostolus commendat nobis doctrinam euangelicam per quam peruenitur ad gloriam resurrectionis dicens (Fratres) id est o Corinthij qui estis fratres in christo sicut omnes in christo per

monum. Hec autem omnia operatur vnus atque idem spiritus diuidens singulis prout vult

Dominica. xi.

.i. Loz. v.

Quum vobis facio euangelium quod predicauit vobis. quod et accepistis. in quo et statis. per quod et saluamini. qua ratione predicaueris vobis si tenetis. nisi frustra credidistis. Tradidi enim vobis in primis. quod et accepi. quoniam christus mortuus est pro peccatis nostris secundum scripturas. et quia sepultus est. et quia resur-

fide genti (notum vobis facio) Ly. id est ad memoriam reduco. (euangelium) id est doctrinam euangelicam. (quod predicauit) id est denunciaui. (vobis quod et accepistis) (in corde credendo et ore confitendo (in quo et statis). id est permanere et stare debetis. (per quod et saluamini) id est in spe et tande in resurrectione predicaueris vobis) Gor. scilicet per christi resurrectionem austruendo nostram resurrectionem (nisi frustra credidistis) id est sine aliquo vti-

litate. quia fides sine operibus mortua est (tradidi enim vobis in primis) ly id est inter principalia credenda. quia articuli fidei sunt principia ex quibus alia credenda deducuntur (quod et accepi) per reuelationem a spiritu sancto (quoniam christus mortuus est pro peccatis nostris) Lyza. non suis vt patet Esa. liij. propter scelus etc. Item in eodem capitulo propheta autem vulneratus etc. (scripturas) scilicet ipsorum prophetarum qui passionem christi predicauerunt (Tradidi Hier. xi. Ego quasi agnus etc. Item Esaie. liij. Sicut ouis ad occisionem etc. et quia sepultus est) Lyza. vt veritas mortis eius probaretur. (et quia resurrexit tertia die secundum scripturas) (Vnde) vii. iustificauit nos etc. (et quia visus est) Ly. post resurrectionem suam (cephē) id est petro (et post hunc) (scilicet apostolis. que apparitio fuit post dies octo sue resurrectionis prius) (et thoma) Ioan. xx. (deinde visus est plus quam quingentis fratribus simul) et illa apparitio facta fuit in galilea. in qua apparuit apostolis et multis aliis christifidelibus (ex quibus multi manent vsque adhuc viuentes in illo tempore) (Borra. qui testes sunt huius si ab eis requiratur) (quidam autem dormierunt) scilicet morte corporali. que dicitur dormitio. quia erit in spe resurrectionis future (deinde visus est iacobo) scilicet alpheo qui dicitur frater domini. et qui fuit episcopus hierosolymitanus. qui etiam sicut di-

Pagina

cit Haymo. vouerat se nō manducatur quousq; dominū post resurrectionem vidisset. ideo christus ei apparuit. tamen hoc nō legitur in euangelio (deinde apostolis omnibus) scz visus est. ⁊ hoc factū est in die ascensionis. vt patet Matthei. ultimo. (nouissime autē omnū) id est post ascensionem christi in celum (tanquā abortiuo visus est mihi) scz in via quando iui damascum. vt patet Actū. ix. Lyra. vocat autem se abortiuum. quia abortiuus dicitur fetus qui nascitur extra tempus debitū. vel qui cum violētia educitur

de vtero Sic apostolus. quia alij renati fuerunt ante aduentum spiritus sancti. ipse autem post Item alij cōuersi fuerunt spōre. ipse quasi violenter in actu persecutionis fidei (Ego enim sum minimus apostolorum). quia vltimus tempore (qui non sum dignus vocari apostolus) scilicet mea p̄cedētia merita attendiam (quoniam persecutus sum ecclesiam dei). Lyra. quod alij nō fecerunt. et in hoc minor fuit apostolis. hz ex gratia dei factus fuerit valde magnus. (gratia autē dei sum id quod sum). scz apostolus christi.

quia sine gratia homo nihil est (et gratia eius in me vacua non fuit) id ē carens bonis opibus. Sequitur in textu post epistolam illam (sed in omnibus illis abundantius laboraui) nullus enim apostolorum legitur i tot terris et prouincijs p̄dicasse. nec tot tribulationes in terra ⁊ in mari sustinuisse

¶ Postilla.

Fiduciam talem habemus per christum ad deum x̄. Ante iniciū illius epistolę scribit sanctus Paulus dicens. Christi bonus odor sumus deo in his qui salui fiunt ⁊ in his qui pereunt. ⁊ alijs quidem odor mortis in mortem. alijs autem odor vite in vitam Tunc sequitur p̄fens epistola. in qua apostolus ostendit cōfidentiam eē i deo Et hoc propter nostrum defectū. ⁊ diuini eius adiutorij. quod specialiter modo tempore gratię deus paratus est nobis impendere Unde dicit. (Fiduciam talem habemus ad deum) scilicet qui est vnus in substantia. ⁊ trinus in personis (per christum) id est ex merito passionis christi et

surrexit tertia die secundū scripturas et quia visus est cephe: ⁊ post hęc vnde cū. Deinde visus est plus quam quingentis fratribus simul ex quibus multi manent vsq; adhuc. quidam autem dormierunt Deinde visus est iacobo. Deinde apostolis omnibus Nouissi me autem omnium tanquā abortiuo visus est et mihi Ego enim sum minimus apostolorum. qui non sum dignus vocari apostolus. quoniam persecutus sum ecclesiam dei. Gratia autē dei sum id quod sum Et gratia eius in me vacua nō fuit

¶ Dominica duodecima.

.ij. Corinthiorum. iij..

Fiduciam talem habemus per christum ad deum. non quod sufficiat

per gratiam christi possumus saluari. (non quod sufficientes simus eo/
gitare aliquid) supple boni (a nobis quasi ex nobis) quanuis em omē bo
num quod agimus sit a nobis vt causa secundaria. non tamen ex nobis
vt causa primaria. Deus enim est qui operatur in nobis velle ⁊ perfice
re (sed sufficientia nostra) Gloria. rogitandi. volendi. faciendi bonum. (ex
deo est) vt patet Joannis. xv Sinz me nihil potestis facere (qui et idone
os nos fecit ministros) scilicet vita et scientia (noui testamenti) id est non

entes simus cogitare aliquid a nobis
quasi ex nobis. sed sufficientia nostra
ex deo est. Qui et idoneos nos fecit mi
nistros noui testamenti. non littera. s; spiritus. Littera enim occidit. spiritus
aut viuificat. quod si ministratio mor
tis litteris deformata in lapidibus fu
it in gloria. ita vt non possent intende
re filij israhel in faciem moysi propter
gloriam vultus eius que euacuatur. q
modo non magis ministratio spiritus
erit in gloria Nam si ministratio dā
nationis in gloria est multo magis a
būdat ministerium iusticie in gloria

existentes in littera tā
tum. sicut lex moysi qz
enāgelij parabolas n
semper ad litteram in
telligim⁹ (sed spiritu).
id est ad sensum spiri
tualē (Littera enim
occidit). quia testamē
tum vetus cognitioez
peccati dabat. non ta
men gratiam (spiritus
autem) id est spiritus
sanctus qui datur i sa
cramentis noui testa
menti. (viuificat) id ē
viuere facit (q si mini
stratio mortis). id est le
gis moysayce mortē tē
poralem inferētis trās
gressoribus (litterz de
formata in lapidib⁹).

id est scripta in tabulis lapideis. (fuit in gloria). id est reuerentia. (ita vt
non possent intendere filij israhel in faciem moysi) Nota q Exodi. xxij
dicitur. quod ex colloquio dei in monte synai facies moysi fuit facta qua
si cornuta. non quod fuissent realia cornua. sed quasi quidam radij proce
dentes sursum angulariter in figura cornuum. Et dicitur ibidem quod
filij israhel non potuerunt intendere in faciem eius. Et cum deberet eis
loqui oportebat quod velamen apponebat ante faciem eius (et hoc pro
pter gloriam) id est claritatem (vultus eius que euacuatur) quia illa glo
ria in moysē non diu permansit. sed transiuit. (quomodo non magis mini
stratio spiritus) id est noui testamenti (erit in gloria supple eterna) Nam
si ministratio damnationis) id est veteris legis. que ideo dicitur ministra
tio damnationis. eo quod non poterat ab ea saluari (in gloria est). multo
magis ministerium iusticie) id est legis euangelice (abundat in gloria) id
est perducit ad gloriam

Sequitur domini
ca decimatercia.

Pagina

Abrae dictę sunt promissiones 2c. Ante incipium illius epistole scribit sanctus paulus dicens Scriptum est Gen. xv. Credidit abraa deo et reputatum est ei ad iusticiam Tunc sequitur pñs epla (Abrae dictę sunt promissiones 2c). Ubi norandum q galatę gentiles fuerunt greci. et per apostolum paulum ad fidem christi conuersi sunt. Et recedēte ab eis apostolo per pseudo apostolos fuerūt seducti 7 decepti. ita q ad optione legalium veteris testamenti vterentur quasi per fidem christi absq legalium obseruatione saluari nō possent quod falsum est.

Quos apostol⁹ ad veram fidem reuocat in epistola hodierna dicēs (Frates abrae dictę sunt) supple a dō (pmissiones) eterne (et semini eius). i. christo qz per eum pmittebatur dāda benedictio vt patz Genesi. xxi. In semine tuo benedicentur omnes gentes (non dicit et scibus quasi in multis) s; quasi in vno et semini tuo qui ē christ⁹) Cui

Epistola. xiiij. Gala. iij

Abrae dectę sunt promissiones et semini eius. Non dicit et seminibus quasi in multis s; qñ in vno et semini tuo qui est xps. Hoc autem dico testamentum cōfirmatum a deo quę post quadringētos 7 triginta annos facta est lex. nō irritū facit 7 ad euacuandam promissionem. Nā si lex lege hereditas. iam nō ex promissione abrae autem p repromissionem donauit deus. Quid igit lex propter transgress⁹

illa promissio abrae impleta fuit quando christus ex maria virgine natus fuit 7 post xpī aduentū cessauit lex in cerimonijs 7 figuris. (Hoc autē dico testamentum confirmatum a deo) id est promissiones illę per modū testamenti sunt confirmatę a deo cum iuramento diuino vt patet Genesi. xxi. Per memetipsum iurauit dicit dominus 2c. Quince. Testamentum dicit scriptura autētica voluntate testatoris 7 testiū roborata 7 qz pmissio illa fuit iuramento dei firmata. ideo bene dicitur testamētū (q post qdringētos 7 triginta annos facta est lex) ideo sic lex cōstruēda est. Lex quę post quadringētos 7 triginta annos facta est. id est data est in monte synai. a pmissioe abrae ipsi moysi. 7 p tñ tēpus fuerūt filij isrl in egypto vt habetur Exo. xij. Illis annis expletis eadem die egress⁹ ē oīs exercit⁹. Cōputat autē hi anni a pmissione prima facta Abrae vsqz ad dationē legis (nō irritū facit ad euacuandam pmissionē) Lxxi. i. non euacuat pmissio nē abrae factam quasi irritam qd tamē faceret si daret hereditas 7 bñdictio ex lege (nā si ex lege hereditas). i. bñdictio eterna (iam non ēet ex promissione) 7 ita euacuare 7 frustrare pmissio scā abrae. q autē hoc non ē hoc pbat dicens (Abrae autē p repromissionē donauit deus) sup. bea. titudinē 7 gloriā 7 benedictionē. nō propter legē s; ppter pmissiones h ē propter fidem xpī sepe pmissi. quia abraam hoc credidit quod deus sibi promissit. 7 sic patet q omnes antiqui qui iustificati sunt ex ipsa fide christi iustificati sunt et non propter opera legis. Nam ipsi crediderunt hoc

futurū quod nūc credimus p̄eritū. et ideo iustificati sunt. et nō p̄pter legem. q̄ abrahā iustificatus est. et tamen legē nō habuit. quia multo tēpore aū legem vixit. **Un̄ Ber. di.** Multi aū saluatoris aduentū deum omnipotentem timentes et diligentes suę salutis gratissimū. p̄missorem credentes. in p̄missione fidelium sperantes certissimū redemptorē in hac fide et expectatione saluati sunt. **Un̄ Aug.** Nemo liberat a damnatiōe quę facta est p̄ adam. nisi p̄ fidem dñi nr̄i iesu ch̄risti (quid igitur lex?) **Ly.**

sores posita est donec veniret semē cui promiserat ordinata per angelos ī manu mediatoris. Mediator aut̄ vni⁹ nō est. Lex ergo aduers⁹ promissa dei. absit. Si em̄ data esset lex quę posset viuificare vere ex lege esset iusticia. Sed cōclusit scriptura om̄ia sub peccato. vt p̄missio ex fide iesu ch̄risti daretur credētib⁹

id est ad quid fuit ill. q. d. quia ergo lex nō iustificauit. sed sola fides. q̄re ergo posita ē et data? Ad hoc respōdetur q̄ tñ nō inuitiliter data est. (p̄pter trāsgressores posita ē). i. p̄pter punitiones peccatorum. q̄ in lege deterruntur graues poene p̄ determinatis vitijs. q̄z terrore cohibētur homines a peccatis (donec veniret semē). id est ch̄ristus (cui) id ē de quo (pmiserat). vtz Gen. xxx. In semine tuo benedicentur om̄es gētes. (ordinata p̄ angelos) id est ministerio angelorū. **Ly.** Lex ei nō fuit data immediate a deo. sed per angelum qui loquebat̄ moȳsi in mōte synai (in manu mediatoris). i. in p̄tate ch̄risti. vt sc̄z duraret quantū vellz q̄ v̄cit in mūdum qñ sibi placuit nō statiz post hominis casū (mediator aut̄ vnus nō est) sc̄z duorū extremorū q̄ iungit (deus at̄ vn⁹ est) sc̄z ch̄rist⁹ q̄ est vn⁹ cū p̄tē et sp̄scō. et hoc ē fm̄ diuinam naturā. Et ē etiā mediator dei et hom̄. recōciliās hōies deo p̄tē. et hoc fm̄ humanā naturā. (lex ergo aduersus p̄missa dei absit) **Un̄. q. d.** nullo mō lex fuit cōtra p̄missa dei. quauis p̄missio facta fuit p̄fectior q̄ lex (Si cū data eēt lex q̄ posset viuificare) id est vitā eternam cōferre (vere ex lege esset iusticia) non ex p̄missione abrahę (sed conclusit scriptura) id ex lege moȳsi. quę est lex scrip̄ta (sōa sub p̄cō) **Ly.** in quantum ostendebat p̄tin. nec tñ mūdabat. (vt p̄missio) eterne beatitudinis (ex fide iesu ch̄risti daretur credētib⁹). **Ly.** fide formata quę facit tendere in deū.

Dominica. xiiij. Ad Gal. v.
P̄ritu ambulate et desideria carnis non perficietis Caro ei

Postilla.
P̄ritu ambulate et desi. rē Ante iniciū illius eplę scribit̄ san. pau. dicens Om̄is lex in vno sermone impletur Diliges. primū tuūz sicut teipm̄ Tūc statim sequit̄ p̄ns eplā Ubi notandū q̄ epistola hodierna et eua. hodie in hoc cōcordant. quia sicut eua. gelii d̄r de decē leprosis q̄ sūt a ch̄risto mūdari Sic eplā enumerat opa carnis q̄ lepra sp̄ualē quę horribilior est lepra corporali. inducunt. Notatur autem nos

Pagina

apls in hac epistola vt caute ambulemus di. (Spiritu ambulate) **Uln.**
id est **1°** spm diuinum opa vestra facite (et desideria carnis) id est deli-
tiones et concupiscentias que caro suggerit (no perficietis). id est ope no
implebitis (caro em concupiscit aduersus spm) **Lyra.** id est sensualitas
tra rationem (spus autem) supple eo uerso (aduersus carnem. **Hec** em si
bi inuicem aduersantur) scz caro et sps **Caro** em natione terrestri **Spi-**
ritus autem celestis. et dum vnū quodqz ad patriam suam tendit fit pu-
gna vehemens intan-
tum. (vt non quecuqz
vultis) scdm rationes
(illa faciatis) impediti
motu sensualitatis (q
si spu ducemini) **Lyra**
sequētes instinctu spi-
ritu sancti (non estis sub
lege) **Bor.** q p mala a
gentibus posita est vt
puniantur p excessib⁹
suis. manifesta sūt au-
tez opera carnis) quia
sunt sensibilia. (q sunt
fornicatio) **Ly.** quan-
tum ad cōcubitum so-
luti cū soluta (imūn-
dicia) **Borra.** id est pec-
catū contra naturam.
quod est innominabi-
le (impudicia) hoc ē i
gestibus vel actibus.
vel oculis vel alijs cir-
cumstantijs illicitis (lu-
ruria) est nomen generale ad vitium illud (idolorum seruitus). **Lyra.** vt
pater de salomone rege. iij. Regum. xi. qui ex ardore libidinis cum muli-
eribus alienigenis motus fuit ad sequendū deos earum (veneficia) **Ly.**
id est fortilegia que ratione libidinis solent fieri (inimicitie) **Lyra.** laren-
tes animo (contentiones) in verbis clamorosis (emulationes) in factis (ri-
ge) in affectu nocendi. vt quando se inuicem percutiunt vel ledunt (disen-
siones) id est quando partes fieri incipiunt et scismata (secte) id est hereses
(inuidie) in animo (homicidia) in facto (ebrietates) **Borra.** id est assidue po-
tationes (superflue quo ad superfluitatem in potu (comestiones) super-
flue quo ad cibum (et his similia) ad q caro est prona. sicut vestimentorum
et lectoz et mollicies balneoz. et sic de alijs (q predicti vobis). scz antequā
veniet dies iudicii. qz tūc poenitere nō poteritis (sicut pdixi vobis añ hāc
epām (qm q talia agunt). i. aliqd hoz regnū dei nō consequentur). **Uln.**
ex hoc seqt q illa pctā iam enumerata in littera sunt peccata mortalia qz
nihil separāt a deo nisi mortale peccatum Post hoc describit viā spūale

dicens (fructus autem spiritus) id est opera spūs sancti (est charitas) sine qua ea quę sequuntur: nō valent ideo proponitur (gaudium) id est puritas conscientię et exultatio mentis et hęc est digna leticia (par id est concordia ad proximū quando se non inquietāt et turbant (patientia) scilicet in tolerantia aduersitatum (longanimitas) scz in expectatione premiorū (bonitas) id est dulcedo animi interius (hec benignitas) id ē largitas rerū

aduersus huiusmodi non est lex. Qui autem sunt christi carnem suam crucifixerunt cum vicijis et concupiscētijs.

¶ Dñica. xv.

Salathas. vi.

In spiritu viuimus spū et ambulemus. Nō efficiamur inanis glorię cupidi inuicem prouocantes. inuicem inuidētes. Fratres et si preoccupatus fuerit homo in aliquo delicto vos qui spirituales estis huiusmodi instruite in spiritu leuitatis considerans teipsum ne et tu tempteris

ostēdens bonitatem animi Job extra p opera (mansuetudo) quod ē tractabilis et conuersatius cum alijs (fides) id est certitudo de inuisibilibus vt credat deus credenda et nō alia (modestia) vt homo seruet modum in dictis et in factis et in oib⁹ agendis (continentia) vt hō etiam aliquando a licito se absteat ppter deum (castitas) vt rē vitatur licitis. vt vxore et huiusmodi (aduersus) huiusmodi scz opa nō est lex (quia iusto non

est lex posita sed malis imposita est lex. vt iniquitas eorum per penas legis puniatur sed bonis imposita est crux christi ergo dicit (qui autem sunt christi) i. hōi christi imitatores (carnē suā crucifixerūt) id est christo crucifixo se conformauerunt affligendo carnem suam (cum vicijis et concupiscētijs) Lxx. ita q concupiscētię et vicia mortua sunt in eis.

¶ Postilla.

In spū viuimus spū rē. Ante incipium illi⁹ eplę scribit scūs paul⁹ dicens Qui sunt christi carnem suā crucifixerūt cū vicijis et concupiscētijs. Tūc statim sequitur eplā presens quę cū euangelio hodierno cōcor- dari potest hoc modo. In euangelio dicitur. Nemo potest duobus dñis seruire Duo dñi sunt caro et spūs In epistola vero dicit qualiter spū sit ambulandum et non secundum carnem Item in euangelio prohibetur sollicitudo vitę presentis. In epistola hortamur ad opera spūs viuificant⁹ Unde apostol⁹ dicit (Fratres si spū viuimus) id ē per spū sanctum (spū et ambulamus) sequendo instinctum spūs sancti in operibus nostris vel dicam recte rationis. Et quia bonum op⁹ pnt frequēter est occasio vanę glorię ideo subdit (non efficiamur inanis glorię cupidi inuicem prouocantes) Lxx. verbis iniurijs (inuicem inuidētes) de bonis proximo- rum dolentes post hoc apostolus inducit nos ad mutuam supportationem dicens (Fratres et si preoccupatus fuerit homo). Lxx. per aliquam passionē insurgentē vel per aliquam ignorantiā (i. aliq delicto) Ubi scies

Pagina

q̄ peccatū est perpetratio mali et desertio boni (vos qui spūales estis). id est perfectiores in vita et scientia (huiusmodi instruite) id est ad bonū re-
ducite (in spū leuitatis) id est rationabiliter et leuiter nō in impetu furor̄
(considerans teipm) id est fragilitatē p̄riam (ne et tu tempteris) id est i si
mule peccatū cadere p̄mittaris. sicut petrus cadere p̄missus est vt sciret p̄
pati casibus subditox̄ (Alter alterius onera portate) id est infirmitates
mutuas et labores s̄b

ueniendo mutuo (et sic
adimplebit̄ legē chri-
sti) quē est lex charita-
tis Gorra. Lex enim
moysi fuit lex terroris
lex christi. lex amoris
Unde Aug⁹ Breuis
differentia legis et cū
gelij. timor et amor.

(Nam etsi quis existi-
mat se aliquid eē) id ē
magnum quid se senti-
ens in supbia (cū nihil
sit) de se nisi vanitas et
peccatū vt per. i. Cor.
iij. quid habes qd nō
accepisti? (ipse se sedu-
cit) id est seorsum a ve-
ritate se ducit. q̄ per s̄
in cōtempnū fr̄is. et in
alia peccata cadit. idō
subditur (opus autē su-
ūz probet vnusquisq̄)

id est diligenter examinet (et sic in semetipso tantū) id est in testimonio p̄
prię cōscientię (gloriam habebit et nō in altero) id est in falsa laude alter⁹
cui non est credendum (vnusquisq̄ em̄ onus suum portabit) id est mer-
cedem boni vel mali operis (communicet autem). Vera. scilicet p̄glato et
doctore (is) id est ille (qui cathezisatur) id est instruitur (verbo) scilicet do-
ctrinē (ei qui se) id est qui eum (cathezisat) id est instruit. (in omnibus bo-
nis) quē dicit et docet non in malis quē facit. vt patet Matthei. xxiij. q̄
dicunt facite. fin opera vero illorum nolite facere (nolite errare) scilicet cre-
dendo quod possitis eis conformari in malis et illicitis. sicut dicunt qui/
dam. quare nō faciam hoc ex quo sacerdos meus facit (deus non irides)
Gorra. id est non potest falli (quē enim seminauerit homo) in presentē vi-
tē la hore (hec et meter) in futura retributione quoniam qui seminat i car-
ne sua) scilicet fouendo vitia carnalia (de carne et meter corruptionem) sci-
licet poene eterne (qui autē seminat in spiritu) id est spūalibus operib⁹ (de
spū) id est virtute spūali (meter vitā eternā) p̄ p̄mio (bonum autem facie-
tes nō deficiamus) scz a bono inchoato (tpe enīz suo metemus non defici-

entes) qz merces erit eterna (ergo dñ tempus habem⁹) scz merendi qđ bre/ ue est (opemur bonū ad omnes) scz generaliter (maxime autē ad domesti/ cos fidei) **Bor.** i. ad christianos fideles qui domestici dicuntur. qz nobiscū sunt de familia eiusdē domus. s. ecclē. quē est domus dei

Postil. **H**secro vos ne deficiatis in tribu. zc Ante incitiū illius epistolē scri bit sanctus paulus dicens ipsis ephesijs **V**os qui aliquando erat⁹ longe facti estis ppe in sanguine christi **T**unc sequitur pñs epistola. in q

tempus habemus operemur bonum ad omnes. maxime autē ad domesticos fidei

Dominica. xv. **Ephef. iij.**

Ratres obsecro vos ne deficiatis in tribulationibus meis pro vobis. quē est gloria vestra **H**uius rei gratia flecto genua mea ad prēz domini nostri iesu christi. ex quo omīs paternitas in celis z in terra nomina/ tur vt det vobis secundū diuitias glo rię suę virtutem corroborari per spirituz eius in interiori homine habitare chri stū per fidē in cordibus vestris in cha/ ritate radicati z fundati vt possitis cō phendere cū omnibus scīs quē sit lati tudo. longitudo. sublimitas. z profun

apostolus paulus do cet nos qualiter nō so/ lum in pspicitatibus. sed etia z in tribulatōi bus a bono deficere nō debemus dicens. (Fra tres obsecro vos ne de ficiatis). **U**lin. scz in fi de z bonis opibus scz me existente (in tribu/ lationibus meis). id ē in vinculis z in carce ribus (pro vobis). id ē p doctrina z fide quā vobis pōcaui (q) scz fi des (est glā vestra) id ē meritū glie eterne (hu ius rei grā). id ē ppter hanc cām. s. vt nō defi ciatis in fide z scritate vite) flecto genua me/ a). scz cordis z corpo/ ris. (ad patrem domi/ ni nostri iesu christi).

Lra. id est ipsum deuote depcando (ex quo omnis paternitas) scz tanqđ ab auctore (in celis) id est in celestibus angelis (z in terra) id est i terrestri/ bus hōibus (nominatur vt det vobis scđm diuitias glorię suę) id est scđm abundantiā bonitatis suę (virtutem) **L**ra. patientie in aduersis (corroboreari per spiritum eius) id est per spiritū scđm (in interiori homie). scz in voluntate z intellectu (habitare christū in cordibus vestris p fidē) qui purificat habitaculuz cordis vestri (in charitate radicati) sed quēad/ modum arbor quē quanto profundius figit radices in terra. tanto min⁹ euelli porest (et fundati) ad similitudinem stabili⁹ edificij. quia quāto pl⁹ z melius domus fundatur. tanto diutius stat (vt possitis cōprehendere) id est perfecte intelligere (cum omnibus sanctis) scilicet apostolis. marty ribus confessoribus. z virginibus. et cum perfectis fidelib⁹ (quē sit) **Bor.** id est quanta debet esse (latitudo) charitatis. quia in extensione vsqz ad i/ micos. vt patet **Mat. v.** Diligite inimicos vestros (longitudo) scz chari tatis quia in perseverantia merito z. vt patet **Mat. x.** Qui autē perleue

Pagina

rauerit vsq; in finē hic saluus erit (sublimitas) scilicet charitas q; in intē
tione celestiu premioꝝ. Unde. Col. iij. Que sursum sūt gr̃te (z profundū)
scilicet charitatis quia in humilitate ex consideratione iudiciorum dei.
Unde ps. xxxv. Iudicia dei abyssi multa. Item oro vt possitis (scire)
id est intelligere (etiam supereminentem charitatem christi) quia animā
suam pro nobis posuit. vt pz Ioan. xiiij. Maiorem charitatem nemo

h; q; vt animam suā
ponat q; p. aicis suis
(vt impleamī in omnē
plenitudinē dei) Uin.
id ē omni fructu iusti/
cie in presenti et tandē
omni fructu gl̃ie in fu
turo (ei autē). i. deo pa/
tri (q; potēs ē omnia fa
cere) id ē omnipotens ē
(supabundanter) Gor.
id ē supra meritum vt
pz Ro. viij. Nō sūt cō
digne passiones huius
tēporis ad futurā glo
riam (q; petimus) id ē
pl^o q; petere sciam^o vlt^o
presumamus (aut itel
ligimus) id est plus q; intelligere possumus Ratio quia nostra intellec
tio sēp est finita s; suū posse ē infinitū igit^r (fm p̃tutē). s. diuinā (que ope
ratur in nobis) Gor. ra vltra q; petere presumemus. s. vt deus homo fie
ret et q; pro nobis moreretur (Ipsi) scilicet deo patri sit gloria in ecclesi
a) Vincentius quam in sāguine filij sui lauit (et in christo iesu) id est in
filio (in oēs generationes scli scli) id est in tota cōgregatione mūdi vbi
vna generatio preterit et altera aduenit et sic quodammodo succedunt se
cula seculis.

dum Scire etiā supeminentē charita
tem xpi vt impleamī in oēm plenitudi
nem dei. Ei autē qui potens est oīa face
re sup abūdāter quāpetimus aut itelli
gim^o scdm virtutē que opatī nobis ip
si gloria in ecclesia et in xpo iesu in oēs
generationes seculi seculoz. Amen.

¶ Dñica. xvij. Ephe. iij.

Bsecro vos itaq; ego vincus
in dño vt digne ambuletis vo
catione qua vocati estis. cū oī
humilitate z mansuetudie cū paciētia

¶ Postilla.

Bsecro vos itaq; ego vinc^o zc. An incūz illius epistolę scribit s̃a
ctus paulus dicens Deus q; potens est qui omnia facere superabun
danter q; petimus aut intelligim^o fm virtutem q; opatur in nobis. Tūc
sequitur presens epistola. Notandum q; presens epistola et euangelium
hodiernū cōcordant in hoc q; euāgelii dicit de hydropico quem domin^o
ies^o xps curauit z p^o hoc supbiam phariseoz i crepādo zcludit d. Qui
se exaltat humiliabit z q; se humiliat zc. Sic ap^ls paul^o i epla hodierna do
ct nos humilitatē paciāz z mānsuetudinem sicut in epla patebit. Ergo dē
fr̃s obsecro vos itaq; i. peto dās p h supb nō sp imperandi p̃tēz et
exercēdi s; piē amonēdi q; sicut Sen dē. Generos^o aim^o hoīs poti^o vult
p̃boz dulcedie duci q; ipoz tūritate trahi. i. facili^o ducitur pia amōitōe q;
violēt trahat ipio z p̃tate (ego). s. paul^o (vict^o). i. ligat^o i carcere Script
ei hāc eplāz romē detē^o i carcere p thimothēū discipulū suū (i dño). i. p
ter dñm (vt digne abulet) pcedēdo de virtute in virtutem vocatione qua

vocati estis) scz ad fidem catholicam p pōdicationē meas (cū omni humilitate) **L** yza. scz interiori quantū ad cōuersionem (z mansuetudinē) vt tractabiles sitis (cū patientia) (aduersoꝝ) suppoꝛtantes vos inuicē in defectibus z infirmitatibz (in charitate scz dei z pꝛimi) (solliciti) supple sitis. (seruare vnitatē spūs) id est vnitatem ecclē quā fecit spūs scs. z p oppositū eius scisma facit diabolus (in vinculo pacis) sicut em̄ vinculum corporale vnit ligata inter ipm̄ Sic par z tranquillitas seruant vnitatē credentium (vnū corpus) sp̄

sitis qđ est corp⁹ xꝛi / sit mysticum. ergo debemus esse in charitate sicut mēbra corpor⁹ (z vnus spiritus) **U**l. id ē idē velle z nolle. (sicut vocati estis i vna spe) scz bēitudinis eterne (vocationis vestre). ad fidē catholicam. p quā hēbitis vitā eternam (vnus dñs). i. cui seruitis (vna fides). qz licet articuli sint multi in fide catholica. tamen vna est fides. (vnū baptisma). **U**l. q̄ regeneramur (vnus de

supportantes inuicem charitate **S**olliciti seruare vnitatem spūs in vinculo pacis **U**num corpus. z vnus spūs sicut vocati estis in vna spe vocationis vestre **U**nus domin⁹. vna fides. vnū baptisma. vnus deus et pater omnium qui sup oēs z p oia z in oibus nobis. **Q**ui est benedictus in secula seculorū. **A**men

Dominica. xviij. pri. **L**oz. i. **R**atias ago dō meo semper pro vobis in grā dei q̄ data est vobis in christo iesu qz in oibz diuites scī estis

us z pater oim̄) scz per creationē. z ideo nemo pōt se alteri pferre (qui ē sup omnes) scz creaturas per excellentiā (et per omnia) per generalē rerū gubernationem (z in omnibus nobis) scz fidelibus spēaliter est p gratiā (qui est benedictus in secula seclorū. Amen)

Postilla **R**atias ago deo meo zc. Ante initū illius eplē scribit sanct⁹ paulus apls salutans amicabiliter corinthios dicens Gratia vobis et par a deo patre nostro z domino iesu christo **T**unc statim sequitur p̄s epistola q̄ p̄cordat cū euangelio hodierno in hoc. quia in euangelio legif de magno mādato dilectionis qđ absqz dono grē p̄fici nō p̄t. **U**l. ergo h̄ mandatū magnū implere possumus. tunc apls paulus in eplā hodierna nos inducit ad grām obtinendā. z principaliter p grā z actiones. qz grā rumactio est ad pl⁹ dandū inuitatio **E**rgo apls d̄t in eplā (Grās ago). **G**losa. corde. ore. opere **H**ic mos est apostoli. quia fere omnes epistolas suas incipit a grā z actione (deo meo semper) **L** y. id est in oibus horis m̄ hi ad orandū cōgruis z deputatis (pro vobis). sicut pro filiis meis charissimis (in gratia dei) id est ppter grām dei (quē data est vobis in christo iesu) **U**l. in. id est ex meritis z virtute iesu christi (quia in omnibus) scī licet p̄mentibus ad salutē (diuites facti estis in illo) scz christo. (in omni verbo) doctrine. (z in omni scientia). id est intelligentia scripturarum. (si aut testimonium christi). vt dicit **B**orra. id testimonium nostrum

Pagina

de christo (confirmatum est in vobis) id est a vobis firmiter retentū (ita vt nihil vobis desit in vlla grā) ad salutē necēriū (expectantibus reuelatōz) **Gor.** id est claraz vīsonem et agnitionem (dñi nostri iesu christi). quē erit in patriā celesti (qui et cōfirmabit vos) in donis collatis (vsq; in finē) id est vsq; ad mortem vt sitis (sine crimine) **Ly.** id est sine peccato mortali qā peccatū veniale nō potest etiā a perfectis oīno vitari. **Uñ Prouer. xxi.** Septies i die cadit iustus et resurget. (in die aduentus dñi iesu christi) id est in die iudicij. quia qui sine crimine mortali in die mortis inueniet. in die iudicij sine crimine p̄sentabit

Postilla.

Renouamini spū
ritu et Ante in-
ciū illius epistolę scri-
bit sanctus paulus di-
cens. **Unus dñs.** vna
fides. vnus baptisma.
vnus deus et p̄ omni-
um. Tunc sequitur
ep̄la hodierna q̄ in h
cōcordat cū euāgelio
hodierno. quia in euā-
gelio hodierno legit̄ d
paralitico quē dñs cu-
rauit. Sici epistola a/
postolus monet para-
liticos in aīa vt engā-
tur spūaliter a paralisi ad bona opa di. (renouamini). **Ly.** per grām dei
(spū mentis vestre) id est in spū qui est mens vestra (et induite nouū hōiez)
Tho. Vetus hō est adam per quem pctm̄ in omnes homines introiuit.
Sed nouus homo est christus qui est primū principii inuatiōis et re-
nouationis. qm̄ sicut in adā omnes moriūtur. ita et in christo oēs viuifi-
cabuntur (qui) scz nouus hō christus (fm̄ dei creatus est) id est a spū con-
ceptus est in vtero virginis et de ea natus est (in iusticia op̄is et sanctita-
te) cordis (veritatis) oris. **Ly.** quia nō fuit in christo duplicitas vel falsi-
tas aliqua vel hypocrisis. vt pz. i. **Pe. ij.** qui pctm̄ nō fecit nec inuenit̄ est
dolus in ore eius (ppter qd̄ deponentes mendaciū) **Lyra.** per quod proxi-
mus defraudatur (loquimini veritatem vnusquisq; cum proximo suo) p
quam cū eo recte viuif (qm̄ sumus inuicē mēbra) **Uñ.** nā vnū mēbrum
nō decipit alter in eodē corpe. sz plus cōdolet et adiuuat alter. Sic q̄ os
seruit capiti. oculi pedib⁹. et sic de alijs mēbris (Iracimini). **Propterea**
(et nolite peccare) nimis asperē arguendo. **Uñ Eccl. vii.** Noli esse iustus

in illo in omni verbo et in omni sciētia
sicut testimoniū christi confirmatū est
in vobis ita vt nihil vobis desit in vl-
la gratia expectantibus reuelationem
domini nostri iesu christi Qui et cōfir-
mabit vos vsq; in finem sine crimine. i
die aduentus domini nostri iesu xpi

Dñica. xix.

Ephes. iij.

Renouamini spū mentis vestre.
induite nouū hominem qui se-
cundum deum creatus est. in iu-
sticia et sanctitate veritatis. ppter qd̄
deponentes mendaciū loquimini ve-
ritatem vnusquisq; cū proximo suo. q̄
niam sumus inuicē mēbra. Irasci-
mini et nolite peccare. Sol nō occidat
sup̄ iracundiam vestraz. Nolite locuz
dare diabolo. Qui furabatur iam non

multum (Sol non occidat sup iracundiam vram) id est non daret vt que
ad occasum solis (nolite locum dare diabolo) Tincen. s. in ira pseuerando
(qui furabatur) Lya. ante puerionem de errore gentili (iam non furef)
scilicet christianitatis tempore (magis autē laborez operando manibus
suis) Bor. vnusq;que manibus suis diligenter z strennue. quia qui non
laborat non manducet (qd bonū est) id est vrile z honestū (vt habeat) non
tantū vnde viuat sed et (vnde tribuat necessitatem patiēti) id est indigēti

¶ Postilla

furef Magis autē laborez opando mai
bus suis quod bonū est vt habeat vn/
de tribuat necessitatem patienti

¶ Dñica. xx. Ephe. v.

¶ Idete itaq; quomodo caute ā
buletis: Non quasi insipientes
sed vt sapientes redimentes tē
pus quoniam dies mali sunt Proptē/
rea nolite fieri imprudētes sz intelligē
tes quē sit voluntas dei et nolite inebri
ari vino in quo est luxuria. sed implea/

Idete itaq; quo
modo cau. z. An
iniciū illi epistole.
scribit sanctus pau. di.
Surge qui dormis et
exurge a mortuis z il/
luminabit te christus
Tunc sequitur epistō
la hodierna q̄ recordat
cum euāgelio hodie/
no Nam in euangelio
legitur de nuptijs z q̄
modo quidam qui nō
fuit inductus veste nu/
ptiali traditus fuit ad
tēbras exteriores sic i
epistola p̄fēti aposto

lus paul⁹ monet nos vt caute ambulem⁹ ad illas nuptias de q̄b⁹ d̄t euā
gelium ne vestē nuptialē sine qua ad tenebras exteriores p̄iciamur p̄da
m⁹ dicēs (frēs) Bor. filiū eiūsdē scz p̄is dei z eiūsdē matris. s. ecclie (U
dete) Bor. oculo interiori. nō t̄m. exteriori (quō caute ābuletis) p̄pter viē
pericula q̄ sūt multa z varia (Nō quasi insipientes. sed vt sapientes) i oi/
b⁹ p̄uidētes (redimentes tempus) Lya. s. bonis opib⁹ insistentēs qm̄ dies
mali sūt T̄m. dies fm̄ se boni sunt z a deo p̄ oīa bñ ordiata. sz dicūt ma
li occasionalit vel p̄ accēs p̄pter miseriā z poenalitatem q̄s patiūt hoies
dieb⁹ istis vt p̄pter p̄cā vel malitias hoīn q̄ supabundant diebus istis.
Quia iā totus mūd⁹ in maligno poit⁹ ē (p̄pterea) qz dies mali sunt (noli
te fieri prudentes sz intelligētes quē sit voluntas dei) Tincen. vt fm̄ illaz
operemini vt sic voluntas vestra diuine voluntati conformet⁹ (z nolite in
ebriari vino) Ultero necessitatē z mēsurā vti vino (in quo est luxuria) scz
non formalter sed effectiue et causaliter. vt patuit in Lorch. q̄ post vinū
comisit incestū. vt patet Ben. xix (sed impleam⁹ in spū sancto) Lya. q̄ datur
sobrijs z castis (loquētes vobismetip̄is) T̄m. i. instructēs nō solum ali/
os sz etiā vsmetip̄os (in psalmis). i. i p̄bis sacre scripture de laude dei
(et canticis spiritualib⁹) id est in p̄bis sacre scripture de gaudijs eternis
tractatib⁹ (cāntes z psalētes in cordibus vris dño) T̄m. i. ad p̄ores do
mini (grās agētes semp p̄ oib⁹) scz donis quia gratitudo beneficij accep/
ti disponit ad receptionem alterius (in nomine domini nostri iesu christi)

b i

Pagina

Bor. id est ad exaltationem domini nostri iesu christi. qui dicitur domi-
nus propter potestatem. iesus ppter salutē. christus ppter benignitatem.
(deo patri) scz deo per creationem. patri per gubernationē z conseruationē
(Subiecti inuicem) non solū subditi platis hūiliter z cū timore obedie-
do. sed etiam plati humiliter cum timore curam eoz sollicitē gerendo. (in
timore christi) qui est custodia omnium p̄dictorum.

Postilla

Enfortamini in dño. zc Ante iniciū illius epistole scribit scūs pau-
lus in eodem ca. dicens Serui obedite dominis vris carnalibz cum

omni timore in simpli-
citare cordis vestri si-
cut christo. Non ad o-
culum seruientes. qua-
si hominibus placen-
tes. sed vt serui christi
facientes voluntatem
dei ex animo cū bona
voluntate seruientes si-
cut domino z non hōi-
bus Tunc sequitur p̄-
sens eplā in qua apo-
stolus nos instruit de
bello z armis cōtra dē-
abolū qui nos mul-
tipliciter impugnet di.

(Confortamini in do-
mino) Borra cōtra bel-
luz diaboli (z in potē-
tia virtutis eius) Ip̄e
em̄ dat virtutem z for-
titudinēz plebi sue (in-
duite vos armaturaz
dei) Lxx. id est virtu-
tibus que sunt arma
milituz christi (vt pos-

mini spiritus sancto loquentes vobis
metipsis in psalmis z hymnis et can-
ticis spiritalibus cātantes z psallētes
in cordibus vestris domino Brās agē-
tes semp pro ōnibus in nomine domi-
ni nostri iesu christi deo et patri. Sub-
iecti inuicem in timore christi

Dominica. xxi. Ephesios. vi.

Enfortamini in domino z i po-
tentia virtutis eius. Induite
vos armaturam dei vt possitis
stare aduersus insidias diaboli Quo-
niam nō est nobis colluctatio aduers⁹
carnem et sanguinem. scz aduersus p̄-
cipes et ptātes. aduersus mundi recto-
res tenebrarū. harū cōtra spūalia nequē-
in celestibz. p̄pterea accipite armaturā

sic stare) abscz casu peccati mortalis (aduersus insidias diaboli) qui est
mille artifex (quoniā non est nobis colluctatio aduersus carnē et sangui-
nem) id est aduersus hoīes qui sunt caro et sanguis. et per 2 sequens visi-
biles (sed aduersus principes et potestates) Tūc. per principes intelligū-
tur mediocres dēmones. qui p̄sunt minoribus. z potestates intelligun-
tur maiores dēmones. Nam de singulis ordinibz ceciderunt aliqui i qui
bus naturalia remanserunt integra. vt dicit Dionysius in de celesti hie-
rarchia Et inferiores dēmones obediunt supioribus vt magis et magis
possent nocere hominibus (aduersus mundi rectores) id est aduersus dēmo-
nes q̄ regunt mundū. id ē mūdialiter viuētes (tenebrarū harū) scz q̄ hoīes
mundiales habent tenebrosas animas. et sunt in tenebris vicioz. z per

ducentur post hoc ad tenebras exteriores (contra spūalia nequicie). id est
cōtra malignos spūs (in celestibus). i. exstentes in hoc acre caliginoso. d
quibus dicitur **Mat. xiiij.** Aues celi comederunt illud. scz semen semiatum
id est verbum dei (pterea accipere armaturā dei) id est virtutes qbus de
suos milites armat. Nō armaturā mundi. quia cū hostes sint spūales nī
hil valet cōtra eos armatura corpālis (vt possitis resistere) **Ly.** insulib⁹
demonum (in die malo) id est in pñti vita. vbi imminet pugna temptatio
nū (et in omnibus) rā prosperis q̄ aduersis (pfecti stare) ita q̄ nō franga
mini in aduersis. nec eleuamini in prosperis. (state ergo succincti lūbos
vestros) id est carnales cōcupiscentias cingulo castitatis frenantes. (in ve
ritate) **Bor.** nō simulatorie vt hypocrite qui sūt quasi virgines fatuē ha
bentes vasa sine oleo (induite lorica iusticie) **Ly.** sicut em lorica cooperit
torū corpus. sic iusticia reddit vnicuiq̄ debitū (et calciati pedes). id est af

vt possitis resistere in die malo z in om
nibus perfecti stare State ergo succin
ci lumbos vestros in veritate. z indui
te lorica iusticie et calciati pedes i p
paratione euangelij pacis In omnib⁹
sumentes scutū fidei. in quo possitis o
nia tela nequissimi ignea extinguere. z
galeam salutis assumere z gladiū spi
ritus quod est verbum dei

Dñica. xxiij. Philippen. ij.
Onfidimus in domino iesu qz d
cepit in vobis opus bonū pficiet

pugnationes sunt ex pte fidei. Itēz scuto ptegit sinistra ps corpis. sic fi
des habet solū protegere in hac vita. quia nō erit fides post hanc vitā (in
quo possitis tela nequissimi) **Bor.** id est acutas tēptationes diaboli (ig
nea) id est de vitio ad vitium inflammantia (extinguere) id est superare (z ga
leam salutis assumere) id est charitatem. sicut galea supponitur alijs ar
mis. sic charitas alijs virtutibus pponitur (et gladiū spūs) id est gladiū
spūalem (quod est verbū dei) qz percussus verbo dei diuidit a mūdo. de hoc
gladio dicitur **Matth. x.** Nō veni mittere pacē sed gladiū z c

¶ Postilla.

Onfidimus in dño zc. Ante iniciū illius epistole scribit san. pau. sa
lutādo Philippē di. Grā vobis z par a deo pte nro z dño iesu christo..
Tunc sequitur epla pñs Vbi notandū q̄ epla z euangelij hodiernum
cōcordant Quia in euangelio monemur ad habendam charitatem. Nō
vt em bñficiamus proximo. sed etiam dimittamus iniurias nobis ab eo
illatas. pte in euāgē. Et ad illā pfectam charitatem inducit apls nos in

Pagina

pñti ep̃la. vt patebit in textu dicens (Fratres cōfidimus) Vincen. id ē a/
duciam habemus (in domino iesu) nō in aliqua alia creatura (quia qui ce/
pit in vobis opus bonū perficiet) **L**ya. sicut em̃ inchoatio opis bona ē
a deo. ita ⁊ cōsummatio (vsq; in diem iesu ch̃risti) **V**in. id est ad mortem
cuiuslibet hominis tunc deus manifestabit se cuiuslibet homini. ⁊ tūc red/
det vniciūq; iuxta opa sua (Sicut est mihi iustum hoc sentire) id ē bonā
opinionem habere (pro omnibus vobis) q̃ dilectio facit bonum opinari
de dilecto. ergo subdit

(eo q̃ habeam vos in
corde) **B**or. id est in in/
tuno affectu charitat̃
(⁊ in vinculis meis).
Bor. id est in vincu/
lū euangelio pariendo (⁊
in defensiōe euāgelij).
id est diuin euangelij
cōtra infideles defēdo
(et cōfirmatione) id est
dū infirmos in doctri/
na euangelij. scz confir/
mo euz in omnib; his
iam enumeratis meōz
vestri sum desiderans.
(vos om̃es esse socios
gaudij mei) future re/
munerationis. quia c̃p/
to plures socij. tanto
maius gaudium (test̃
em̃ mihi est deus) **V**i.
id est prebet testimoni/
um (quō cupiam vos

vsq; in diem ch̃risti iesu. Sicut est mihi
iustum hoc sentire pro omnibus vob;
eo q̃ habeam vos in corde. ⁊ in vincu/
lis meis. ⁊ in defensione. ⁊ in confirma/
tione euangelij socios gaudij mei om/
nes vos esse **T**estis em̃ mihi est deus q̃
modo cupiā vos om̃es in viscerib; ie/
su ch̃risti. et hoc oro vt charitas vestra
magis ac magis abundet in omni sciē/
tia ⁊ in omni sensu. vt probetis potio/
ra. vt sitis sinceres ⁊ sine offensa in diē
ch̃risti **R**epleti fructu iusticię per iesuz
ch̃ristum in laudem ⁊ gloriam dei

Dominica. xxiij. **Philippen. iij**

Aditores mei estote et obser/
uate eos q̃ ita ambulant sic ha/
betis formam nostram. multi ei

esse in visceribus iesu ch̃risti id est intimo amore iesu ch̃risti (⁊ hoc oro vt
charitas vestra magis ac magis abundet) **L**y. quia charitas semp cre/
scere potest (in omni scientia) scz discretionis vt ametis proximos. ⁊ vitia
eorz nō ametis (⁊ in omni sensu) scz diligenter. quia omnibus bonis q̃ vi/
det in eo quem amet cōgaudet. ⁊ malis eius ꝑpatitur (vt probetis potio/
ra) **V**in. id est probare possitis nō solum bona. sed etiam potiora. i. meli/
ora ea sequendo (⁊ sitis sinceres) id est puri ⁊ mudi in vobis (⁊ sine offen/
sa) scz proximis vestris (in diem ch̃risti) id est vsq; in finē vitę (repleti fru/
ctu iusticię). id est bonis operibus que sunt fructus iusticię (p̃ iesum ch̃ri/
stum. a cuius gratia venit omne meritū in laudem ⁊ gloriam dei) **V**in.
vt digne possitis deum laudare ⁊ glorificare

Postilla.

Aditores mei estote ⁊c. Ante iniciū illius ep̃stole scribit sanct̃
paulus in eodem capi. dicens Fratres. ego nō arbitror meipm cō/
prehendisse. adhuc vnū autem **L**y. supple est quod de me aliter q̃

qdem retro sunt obliuiscēs. ad ea vero q̄ sunt priora extendēs meīpm.
Tunc sequitur epla p̄is Vbi notandum q̄ epla ⁊ euangelii cōcordant
Nam in euangelio legitur qualiter imaginez dei id est aīam similitudinē
sua insignitā deo reddere debem⁹ Lū dicitur Reddite q̄ sunt celsaris ce/
sari. ⁊ que sunt dei deo. Sic in epistola hodierna apls hortat nos vt red/
damus deo imaginē suaz. ⁊ hoc fit imitando doctrinaz ipsius apli. ergo
dicit (frēs imitatores mei estote) scz in fide ⁊ charitate (⁊ obseruate eos).
id est attendite diligenter vt vos eis cōformetis (qui ita ambulant) de vir/
tute in virtutem (sicut habetis formā nrām) scz viuendi vobis traditam
verbo. exemplo. ⁊ scripto. multi em ambulant scz via peruersa (quos se/
pe dicebam vobis) cū

ambulant quos sepe dicebam vobis

Hunc autem et fletus dico inimicos
crucis christi. quoz finis interitus. q̄/
rum deus venter est. et gloria in cōfusi/
one ipsorum qui terrena sapiūt. nostra
autem conuersatio in celis est. vnde eti/
am saluatorem expectamus dominuz
nostrum iesum christum. qui reforma/

pe dicebam vobis). cū
essent p̄is vobiscum.
(nunc autem ⁊ fletus di/
co) hic notatur cōpas/
sio apli q̄ fleuit alioz
miseriam ⁊ p̄ditionez
⁊ per hoc inducere nos
volens ad cōpassionez
p̄rimoz (inimicos cru/
cis christi) quia eozuz
vita erat crux christi
cōtraria. qz in delicijs
viuebant quales fue/

runt gulosi ⁊ luxuriosi (quoz finis interitus). scz eternus. qz in fine cōse/
quunt poenā eternā (q̄p de⁹ vter est) qz studēt ei satisfacere in oib⁹ Et q̄
qd faciunt p̄ vter faciūt. ⁊ ipm tanq̄ deū colūt (⁊ glā eoz). i. tpalis i
fusione ipoz). i. pducet eos ad pfusionē eternam (qui terrena sapiūt) L y
tūmodo ⁊ nō celestia (nostra at cōuersatio in celis est) Gor. i. i. sitis cōuer/
sationi celestium. quāuis sumus in terra (vñ saluatore). Gor. tā aīaz q̄
corpoz (expectam⁹ vctuz ad iudiciū dñm nrām iesū christū q̄ reformabir)
scz in gnali resurrectione (corp⁹ hūilitatis nostre) L y. nō in nob⁹ mō est
hūiliationis occasio. eo q̄ ē corruptibile ⁊ putrefactibile. ⁊ corrodē a ver/
mibus. ⁊ in cineres resoluatur (cōfiguratur). i. assilatur. (corp⁹ claritatis
sue) qz sc̄i resurgēt in corpe gloriozo. sicut ⁊ christus resurrexit (fm opa/
tionē). i. potentia opandi (q̄ possit etiā subicere sibi oīa) ppter creationez
em oīa sunt tibi subiecta q̄ de nullo sc̄a sunt Et nisi pseruarent a deo in
esse in nihil redigerentur (itaqz frēs mei charissimi) L y. i. mihi iūcti dile/
ctione spūali (⁊ desideratissimi). qz desiderabat eos videre tpaliter hic i vi/
ta. ⁊ eternaliter in p̄ia (gaudiū meū) de vrō. pfectu (⁊ corona mea) docto/
ribus em debet corona sp̄alis q̄ dz aureola (sic stare) scz firmi cōtra tri/
bulationes huius mundi (in dño charissimi) ita q̄ ab eo nullo mō euella/
mini (Euchodiam rogo ⁊ synthice de p̄cor idipm sape in dño) L y. i. firmi
ter stare p̄stērat duē matrone quas cōfortat sp̄aliter apls. Lū p̄ fra/
gilitatē sexus. Tum quia ministrauerant sibi necessaria. ⁊ alijs p̄dicato/
ribus. vt ostenderet se gratum (etiā rogo ⁊ te germane) est nomē pprium
sompax. id est socius ⁊ adiutor meus in p̄dicatione (adiuuas illas) scilicet

Pagina

mulieres. que mecum laborauerunt in euangelio). scilicet mihi necessaria ministrando. et non solum mecum sed cum clemente et ceteris adiutoribus in predicatione verbi dei ipsis scilicet et mihi necessaria ministrando. Postquam

Non cessamus pro vobis orantes et Ante initium illius epistolae scribit sanctus paulus in eodem capitulo dicens salutando amabili-

ter Colossenses. Gratia vobis et pax a deo patre nostro et domino nostro iesu christo. gratias agimus deo et patri domini nostri iesu christi. semper pro vobis orantes. scilicet ego paulus. et thymotheus discipulus meus audietes fide vestram in christo et dilectionem quam habetis in omnes sanctos propter spem que reposita est vobis in celis. Tunc sequitur praesens epistola Notandum quod euangelium et epistola praesens concordant. quia in euangelio legitur de filia archisynagoga iairi mortua quam dominus ad deuotam petitionem patris resuscitauit. Sic etiam in epistola praesenti apostolus hortatur nos ad deuotam orationem per quam mens in deum eleuatur dei.

(Fides Non cessamus) Hoc. hoc oportunitas (pro vobis orantes) Tunc te (et postulantes) scilicet ore (ut impleamini agnitione voluntatis eius) ut plenius voluntatem diuinam cognoscatis quod velit et quod non (in omni sapientia) quantum ad cognitionem rerum ad vitam actiuam pertinentium (et intellectu spiritali) quantum ad cognitionem spiritualium ad contemplatiuam vitam pertinentium (ut ambuletis digne) scilicet per viam huius vitae ad patriam (deo per omnia placentes) per rectam intentionem et bonam voluntatem (in omni opere bono fructificantes) id est per bonam operationem ad deum. ad proximum. et ad seipsum (et crescentes in scientia dei) id est in cognitione diuinitatis (In omni virtute confortati secundum potentiam claritatis eius). id est secundum filium qui est claritas patris per quam confortamur in bono.

bit corpus humilitatis nostrae conformatum corpori claritatis suae secundum operationem qua possit etiam subicere sibi omnia Itaque fratres mei charissimi. gaudium meum et corona mea sic stete in domino charissimi mi Eucharodiam rogo et synthece deprecor. id ipsum sapere in domino Etiam rogo et te germane propar adiuua illas qui mecum laborauerunt in euangelio cum clemente et ceteris adiutoribus meis Dominica. xxiii. Coloss. i.

Non cessamus pro vobis orantes et postulantes ut impleamini agnitione voluntatis eius. in omni sapientia et intellectu spiritali. ut abundetis digne. deo per omnia placentes in omni opere bono fructificantes et crescentes in scientia dei In omni virtute confortati secundum potentiam claritatis eius In omni patientia et longanimitate. cum gaudio gratias agentes deo et patri. qui dignos nos fecit in partem sortis sanctorum in lumine. Qui eripuit nos de

(in omni cōpatientia) Lyrā. per aduerforū tolerantiam (z lōganimitate) per certam premiorum expectationem (cum gaudio) Bozra nō ex tristitia aut necessitate (in christo iesu domino nostro).

¶ Postilla
Ecce dies veniunt dicit dominus &c. Ante initium illius pphetie.
Locutus est dominus deus per pphetam hieremiam dicentem. Ele pastores qui dispergunt et dilacerant gregem pascue mee dicit dominus. Ideo hec dicit dominus deus israel ad pastores qui pascunt populum meum. Vos dist

potestate tenebrarū z trāstulit in regnū filij dilectionis sue in quo habemus redemptionem z remissionē peccatorū p iesum xpm dñm nostrum.

¶ Dñica. xxv. Diere. xxij.

Ecce dies veniunt dicit dñs et suscitabo dauid germen iustū et regnabit rex z sapiēs erit. et faciet iudicium z iusticiā in terra In diebus illis saluabit iuda z israel habitabit confidenter. Et hoc est nomen quod vocabunt eum dominus iustus

peristis gregem z eiecitistis eos. et nō visitastis eos Ego visitabo super vos maliciā studiorum vestrorū ait dominus. Ecce cōgregabo reliquias gregū mei de omnib⁹ trīs ad q̄s eieceraz eos. Post hoc sequitur epistola hodierna que est vltia dominica anni Pro q̄ notandū q̄ in prima et vltima dominica ecclesia agit de aduentu christi In signū q̄ ipse est alpha et o prim⁹ z nouissimus. primus

in dignitate nouissimus in seruitute Unde Ber. Remo illi sublimior nemo illi humilior. Item in signū q̄ cuncta nostra opatio ab ipso semper inapiat et per ipsum cepra finitur (Ecce dies veniunt dicit dominus) Lyrā scz christi veri dei et hominis (et suscitabo dauid germen iustum) id est. christum qui factus est ex semine dauid secundum carnem (et regnabit rex) Matthei. xxvij. Data ē mihi oīs ptās ī cceloz in terra (z sapiēs erit) sapia increata z creata (z faciet iudicium) discretiōis ī pñti discernēdo fideles ab infidelib⁹ vocādo aliq̄s suo iusto iudicio licz nob occulto (z iusticiā ī fra). s. dādo legē euāgelicā q̄ p̄inet pfectā iusticiā (In diebus illis saluabitur iuda) id est quicumq̄s veraciter p̄fitetur corde z ore nomē dñi (et israel habitabit confidenter) Istud refertur ad statū ecclesie triūphantis vbi ē summa securitas (z hoc est nomen q̄ vocabūt eum domin⁹ iust⁹ noster) scz iustificās nos (p̄ter hoc ecce dies veniūt dicit domin⁹ z nō dicēt vltra viuit dñs qui eduxit filios isrl de terra egypti) scz per moysen. quia sicut ad p̄sentiam maioris luminis minus offuscatur sic aduentū ēte beneficio incarnationis iesu christi z redemptionis nostre per eūz perfecte obfuscata sunt omnia beneficia que fuerunt in veteri lege tanquāz modica aut nulla respectiue (sed viuit domin⁹ qui eduxit nos z adduxit) Glofa ordinaria per. christum (semen domus israel de terra aquilonis. et de cunctis terris ad quas eieceram eos illuc). Lyrā. ista aduocatio

Pagina

intelligitur de vocatione ad fidē christi. quia de omnibus partibus terre sunt aliqui vocati. et ista vocatio maior est et excellentior incōpabilitē omnibus beneficijs veteris testamenti (et habitabunt in terra sua) in ecclesia militante. et postea triūphante. quę est terra viuētū promissa fidelibus in premium (dicit dominus omnipotens).

¶ Postilla

¶ Iohi ciuitatem sanctam hierusalem zc. Ante incipium illius epistolę scribit sanctus Ioannes in eodem capitulo dicens. Vidi cęlum nouum et terram nouā. primūz em̄ cęlum et prima terra abiit.

¶ *Ly.* hęc omnia in fine mundi innouabūtur i claritate. vt patet *Lucę. xxi.* Cęlum et terra transibunt. non quantum ad substantiam. sed quantū ad formā et hoc totum cedet ad gloriā electorum. q̄ ex creaturę laudāt deum. Tunc sequitur p̄ sens epistolę (In diebus illis). Hic sanctus Ioannes describit innouationem humanę naturę quantūz ad electos dī. (Vidi citatem sanctam hierusalem) *Lyra.* id est electorū societatem perfectā charitate vnitam (nouam). *Lyra.* quantūz ad corporis gloriā. Corpora em̄ sanctorū que tunc sunt corruptibilia. grossa. ponderosa. et obscura. Resurgent immortalia. sublimia. agilia. clara. et hoc fit ex gloriā animarū ad corpa redundantia (de scendentem de celo) *Lyra.* Nam animę beatę descendunt de celo vt corpa resurgent et in iudicio compareant (a deo paratam) *Lyra.* dotibus animę et corporis (sicut sponsam ornatam) virtutibus (viro suo) id est ad honorem viri sui scilicet christi (Et audiui vocem magnā de throno) scilicet diuinitę maiestatis (dicentem Ecce tabernaculum dei cum hominibus et habitabit cum eis) *Lyra.* habitatio em̄ dei cum hominibus erit inseparabilis. Quia beati semper habebunt apertam visionem et perfectam fructiōem (Et ipsi populus eius erunt) scilicet beati erunt sicut et ipse beatus est (Vnde in ps. cxiij. Beatus populus cuius dñs deus eius) Vnde et *Leuiti. xxi.*

noster. propter hoc ecce dies veniet dicit dominus. et non dicent vltra viuit dominus qui eduxit filios israel de terra egypti. sed viuit dominus qui eduxit et adduxit semen domus israel de terra aquilonis et de cunctis terris ad quas eleceram eos illuc et habitabunt in terra sua dicit dominus omnipotens

¶ In festo Dedicacionis templi. Apocalip̄. xxi.

Iohi ciuitatem sanctam hierusalem nouam descendentez de celo a deo paratam. sicut sponsam ornatam viro suo. Et audiui vocē magnā de throno dicentem Ecce tabernaculum dei cū hominibus et habitabit cum eis Et ipsi populus eius erūt et ipse deus cum eis erit eorum deus Et absterget deus omnem lachrymaz

¶ *Lyra.* Nam animę beatę descendunt de celo vt corpa resurgent et in iudicio compareant (a deo paratam) *Lyra.* dotibus animę et corporis (sicut sponsam ornatam) virtutibus (viro suo) id est ad honorem viri sui scilicet christi (Et audiui vocem magnā de throno) scilicet diuinitę maiestatis (dicentem Ecce tabernaculum dei cum hominibus et habitabit cum eis) *Lyra.* habitatio em̄ dei cum hominibus erit inseparabilis. Quia beati semper habebunt apertam visionem et perfectam fructiōem (Et ipsi populus eius erunt) scilicet beati erunt sicut et ipse beatus est (Vnde in ps. cxiij. Beatus populus cuius dñs deus eius) Vnde et *Leuiti. xxi.*

Ego ero vester deus vosq; eritis mihi populus (z ipse deus cum eis erit eorum deus) Glo. ordinaria. Quia nūc ab eis expellitur qz nūc peccata hunc contra deū (Et absterget deus omnē lachrymā. ab oculis eorum) diuersi sunt lachrymę quibus in hac vita affliguntur electi. Et ideo in futurum fugatis doloribus omnis lachryma ab oculis eorum dicat abstergi (et mors vltra non erit) id est sepatio anime et corporis (neq; luctus) p aliis miseris (neque clamor). s. pro pugna spiritus ad carnem (neque

ab oculis eorum et mors vltra non erit neq; luctus neq; clamor neq; dolor erit vltra quia pma abierunt Et dixit qui sedebat in throno Ecce noua facio omnia.

Incipit vlti^o postilla sup eplas de factis panni circulum scdm solum lra^l lē. Primo scilicet. Andree apli. Roma. x.

Orde creditur ad iusticiam ore aut pfectio fit ad salutem. Dicit em scriptura. Dis q credit in illuz non confundet

Nō em est distinctio iudei z greci. Nā idē dñs oīm diues i oēs qui inuocant illum Dis em qcuq; inuocauerit nomē dñi salu^o erit. Quō ergo inuocabūt in quem nō crediderūt aut quō credēt ei:

dolor) de peccatis pro prijs (erit vltra) Unde Eia. li. Leticia semper pterna sup capita eorum. gaudium et leticia tenebunt et fugiet dolor et gemit^o (quia prima abierūt) Haymo i presenti vita boni hec iaz enumerata sustinent. sed in futura vita. nihil mali sustinebunt (et dixit qui sedebat in throno) scilicet deus omnipotens q pñdet ecclesie sug. (Ecce noua factio omnia) Lra. scilicet celos z elementa et electorum corpora vt patet Eia. lrv. Ecce ego creo cęlos novos z trā nouā

Postilla

Orde creditur ad iusticiam. rē. Ante incipium illius epistolę. Scribit sanctus paulus in eodem capitulo dicens. Si confitearis in ore tuo dominum iesum. et in corde tuo credideris. qz deus illum exaltauit a mortuis saluus eris. Tunc statim sequitur pñs epla (Fratres. Lor de creditur ad iusticiam) Bora id est ad iustificationem habendam (ore autem confessio fit ad salutem) id est ad perfectionē salutis necesse est emz fidem confiteri pro loco z tempore. In signū hui^o recipit homo sacramētū pñmationis in frōte Unde dicit i decretis Cōfirmatio iō in frōte possit vt a recipiēte fides sine erubescētia publice de pñe. dis. v. Nouissime Unde Lu. xij. Qui me pñssus fuerit corā hominibus pñtebor z ego cum corāz patre meo. Dicit enim scriptura) sacra veraciter (Dis q credit in illum nō pñdet) supple eternaliter (non em distinctio est iudei et greci) Lra. quātum ad iusticiam que est per fidem christi (nam idem dñs omnium) scilicet iudeoz z gētiliuz (diues in omnes) Bora. id est ditans omnes) q in uocant illuz) scilicet fide et corpore (omnis qcuq; inuocauerit) nō pñdet^o

Pagina

sed corde intimo (nomē domini) id est filium patris. in quo sicut p̄nomine est notificatio patris (salvus erit) ab eterno supplicio. (Quomodo ergo i uocabunt in quem nō crediderūt) *Lyra.* quia si dice nullo modo. quia oratio p̄supponit fidem orantis (aut quomodo credent ei quē nō audierūt) quia fides p̄supponit auditum. vel a deo intus p̄ inspirationē. vel ab homine exterius p̄ p̄dicationē. (Quomodo autē audient sine p̄dicatē) *Ac*

tus autē p̄dicandi p̄supponit auctoritatez officij. ideo dicitur. (q̄ modo p̄o p̄dicabūt nisi mittant?) scilicet a deo. sicut olim prophete vel apostoli eius locū tenentes sicut p̄dicatores alij. *Bor.* alij autem non est p̄dicandum. sic nec ipse christus filius dei p̄dicare voluit. nisi missus a patre. vt patet *Luc.* iij. *Oportet me etiā alij ciuitatibus euangelizare regnū dei.* q̄ ad h̄ missus sum (*Scripturaz est*) *Esaie.* liij. Quam speciosi id est bene formati (sunt pedes euangelizantium pacem) id est reconciliationem hominibus ad deū (euangelizantium bona). s. futura.

(sed nō omnes obediunt euangelio). *Bor.* quasi dī. *Oēs quidē audiunt.* sed nō oēs obediunt euangelio. p̄dicationem eius recipiēdo Quia gentiles et iudei et heretici nō obediūt. sed solum boni christiani (*Esaie* enim dicit) vt habetur *Esaie.* liij. (Domine quis credidit auditui nostro?) *Bor.* quod a nobis audiuit. quod a te audiuius. q. dī. aliquis credit. s. nō omnes (Ergo fides ex auditu) *Bor.* et si deus intus doceat. nō tñ p̄dicator exterius nūciat (auditus autē p̄ verbū christi) loquētis in aplis. vt *Mat.* x. Non enim estis vos qui loquimini. sed spūs p̄ris vestri qui loquit in vobis *Item* *Lu.* x. Qui vos audit me audit et c. (Sed dico. Nūquid non audierunt?) *Ly.* id est h̄nt ne excusationem suę infidelitatis p̄pter defectū publicationis. quasi diceret. nō ad qd̄ inducit auctoritatē p̄phetę dauid. quę h̄etur in ps. xviij. (Et quidē) *Bor.* id est certe (in omnē terrā) quantum ad terras medias (exiuit sonus) id est fama (eorum. et in fines orbis terre) id est in terras extremas (verba eorum) id est p̄dicatio vel auditus p̄dicationis eorum.

quem non audierunt Quomodo autē audient sine p̄dicante: quomodo vero p̄dicabunt nisi mittantur? Sicut scriptum est. Quam speciosi pedes euangelizantium pacem. euangelizantium bona Sed nō omnes obediunt euangelio *Esaie* enim dicit Domine quis credidit auditui nostro. ergo fides ex auditu. auditur autem per verbū christi. Sed dico Nunquid non audierunt? Et quidem in omnem terram exiuit sonus eorum: et in fines orbis terre verba eorum.

In festo sancti Nicolai episcopi et confessoris

*L*ee sacerdos magnus qui in tē. Quere infra in cōmuni sanctorū de confessoribus

Omnis possedit me ab. 7c. In festo conceptionis beate marie vtr-
ginis pro epistola pns lectio fm seculares legitur. que lectio princi-
paliter exponitur de eterna sapientia. que christus est filius marie virgi-
nis. honor aut filij est honor matris. z ecouerso. honor matris est honor
filij. Unde Bern. omel. iij. super. missus est. dicit. No est dubiu quicqd in
laudibus matris proferimus ad filium pertinere. Et rursum cu filiu ho-
noramus a laudibus matris no recedimus. Unde dicit eterna sapientia

**In festo conceptionis gloriosissime
virginis Marie. Prouer. viij.**

Omnis possedit me ab initio vi-
arum suaru anqz quicqz faceret a
principio ab eterno ordinata sum. z ex
antiquis anteqz terra fieret. Necdum
erant abyssi. et ego iam cōcepta eram.
Necdum fontes aquaz eruperāt. nec
dum montes graui mole constiterant.
An omnes colles ego parturiebar. ad
huc terrā nō fecerat z flumina z cardī-
nes orbis terre. Quando pparabat cē-
los aderam. Quando certa lege z giro
vallabat abyssos. Quando ethera fir-
mabat sursum z librabat fontes aqz.
Quando circūdabat mari terminum
suum et legem ponebat aquis ne tran-
sirent fines suos. Quando appēdebat
fundamenta terre cum eo eram cuncta
componens. Et delectabat per

(Dominus possedit me
ab initio viarū
L. y. id est opoz suoz
(anteqz quicqz faceret
a principio) id est an-
te oēm creationez. (ab
eterno ordinata sum
Necdum erant abyssi
et ego iam pcepta erā
Necdum fontes aqua-
rum eruperant). scz de
locz subterraneis. (nec
dum montes gūi mo-
le cōstiterant) id est su-
per terram planā ele-
uati. (Ante omnes col-
les ego parturiebar).
id est pro cedebam a fe-
cunditate paterna. (ad
huc terram nō fecerat
z flumina) id est crea-
turam visibiles (z car-
dines orbis terre). i. p-
tes mundi pncipales
que sunt. oriens. occi-
dens. austrum z aquī-
lo. (Quando pparaba-
bat celos aderam) in-

diuisa em sunt opa trinitatis Et iō filius q est sapia genita. semper ope-
rat cū prē. vtz Joan. v. Pater meus vscz mō opat et ego operor. (qn cer-
ta lege z giro vallabat abyssos). i. pcauitates vbi cōgregatē sunt aq vt
appareret arida habitatiōi hoīz z aīaliū terrestrīū apta (qn ethera firma-
bat sursum). i. spherā ignis q naturaliter sursum fert. Illa cū ps elemento
rū q cōtigua est spherē lune ether vocat (z librabat fontes aquaz) pstitu-
ens eos in pondere. in numero z mensura (qn circūdabat mari terminuz
sui) ne afflueret z opiret aridaz (qn appēdebat fundamēta frē). i. ptes ife-
riores terre circa centz. q sunt qdaz fundamēta supioz ptiū (cum eo etaz
cuncta cōponens) qz indiuisa sunt opa trinitatis (z delectabar per singu-
los dies) id est eternaliter gaudebam cum patre et spiritu sancto. (ludens

Pagina

coram eo omni tempore. et ludens in orbe terrarū. id est ludū faciens de orbe terrarū qui similis est ludo pile q̄ de vno transfertur ad aliū s^m quamdam reuolutionē. quia regna terre trāfert atq; p̄stituit de gente in gentē (et delitię meę ē cū filijs hoīm) scz per grām (nunc ergo filij) scz p̄ adoptionē (audite me) scz per debitā attentionē (beati qui custodiūt vias meas) id est viā mandatorū et viam p̄silioz (audite disciplinam) (de moribz humanis) (et estote sapientes) in diuinis. (et nolite abijcere eā. Beati hō qui audit me). scz mihi obediendo (et q̄ vigilat ad fores meas quotidiē). i. in loco diuini cultus deuote orando (et obfuerit ad postes hostij mei. Qui me inuenerit) p̄ grām (inueniet vitam) scilicet eternam (et hauriet salutem a dño) qui est fons salutis

¶ Postilla

Adiebus illis
Stephan⁹ ple
nus grā rē. An

te incitū illius epistolę scribit sanct⁹ Lucas. q̄ post ascensionē chriſti verbum domini creſcebat et multiplicabatur numerus discipulorū in hierusalem valde. mltā etiā turba sacerdotū obediabant fi

dei. Tunc statim seq̄r epistola p̄sēns (Stephanus plen⁹ gratia) Lyra. ad bene operandum (et fortitudine) aduersa tolerando (faciebat prodigia et signa magna in populo. Surrexerunt autem quidam de synagoga que appellabatur libertinorū et cyrene

singulos dies ludens corā omni tpe et ludēs in orbe terrarū. et delitię meę ē cū filijs hominū. Nūc ergo filij audite me beati qui custodiūt vias meas Audite disciplinam et estote sapientes et nolite abijcere eaz. Beati homo q̄ audit me et q̄ vigilat ad fores meas quotidiē et obseruat ad postes hostij mei. Qui me inuenerit inueniet vitam et hauriet salutem a domino.

¶ In festo sancti Thomę apostoli.

Am nō estis hospites rē: Quere ifra in cōmuni sanctorū.

¶ In festo sancti. Stephani p̄thomar tyris Actu. vi. et. viij.

Adiebus illis Stephan⁹ plenus gratia et fortitudine faciebat prodigia et signa magna in populo. Surrexerunt autem quidam de synagoga que appellabatur libertinorū et cyrene

(*et incircūcisi cordibus et auribus*) id est a vitijs et sordibus. (vos sp̄ spūfā
cto resistitis) qui locutus ē per pphetas de christo (cui nūc p̄ditores et
homicide fuistis) *Ly.* eius crucifixionē procurando (audientes autē hęc
dissecabantur cordibus suis) *Ly.* quia nō habebant rōnem interficiendi
eum *Et tñ* omnibus modis interficere volebant *Et sic* dissecabant inte
rius. quia passio p̄ualens discrepabat a rōne (*Et stridebant dentibus in*

nensium et alexandrinorū et eorū q̄ erant
a cilitia et asia disputantes euz stepha/
no *Et non* poterant resistere sapientiē
et spiritui qui loquebatur *Dura* cerui/
ce et incircūcisi cordibus et auribz vos
sp̄ spiritui scō resistitis sicut p̄cēs v̄ri et
vos *Quē* pphetarū nō p̄secuti sunt p̄cēs
vestri? *Et occiderunt* eos qui p̄gnun/
ciabant de aduentu iusti. cuius nunc
proditores et homicide fuistis *Audien*
tes autē hęc dissecabantur cordibz suis
et stridebant dentibus in eū *Cū* autem
esset stephanus plenus spiritu sancto.
intendens in celum vidit gloriā dei.
et iesum stantem a dextris virtutis dei
Ex ait *Ecce* video celos aptos et filiorū
hominis stantem a dextris virtutis dei.
Exclamantes autē voce magna cōti/
tinuerunt aures suas et impetum fece
runt vnanimiter in eum *Et eijcientes*
eum extra ciuitatem lapidabant *Et re*

eum) sicut canes rabi/
di (*Cum* autē esset ste/
phanus plenus spūfā
cto intendēs in celuz)
vbi fiduciaz suaz col/
locauerat (vidit glori/
am dei) ad p̄foratōez
suaz ex speciali grā (et
iesum stantē a dextris
virtutis dei) *Ly.* ad de
signandū q̄ erat para
tus ad eius roborati/
onem. quia stare p̄ri/
um est adiuvantis ī p̄
lio. *Sedere* autē p̄riū
est iudicantis vel reg/
nantis. (*Et* ait. *Ecce*
video celos apertos.
et filiorū hominis stātez
a dextris virtutis dei)
Ly. Nō est hic intel/
ligendū q̄ celi fuerit di
uisi. cum sint incorru/
ptibiles. s; q̄ clare vi
dit ac si nullū esset ob
staculum intermedi/
um (exclamantes autē
voce magna) ne audi/
rent stephani verba.

(Continuerunt aures suas et impetū fecerunt vnanimiter in euz) non rati/
ne sed furia moti (et eijcientes eum extra ciuitatem lapidabant) tanq̄ bla
sphemuz *Modus* em̄ erat blasphemus extra ciuitatem lapidari *Unde*
dicat dominus ad moysen *Leuitici. xliiij.* *Educ* blasphemuz et obruet e/
um omnis populus lapidibus (*Et deposuerunt* vestimenta sua sec̄ pe/
des adolescentis qui vocabatur saulus) *Lyra.* vt expeditius et celerius eū
interficerent (et lapidabant stephanū inuocantem et dicentem) *Domie* ie
su suscipe spūm meum *Positis* autē genibus) *Ly.* vt in orando mod⁹ esset
deuotus (clamauit voce magna) q̄ procedebat ex affectu magno ad p̄ri/
morū salutem dicēs (dñe ne statuas illis hoc peccatū) *Ly.* referuando eis
p̄enam eternam. sed da eis poenitentia *Unde* *Veda* Stephanus p̄ seip̄

Pagina

so stando orauit. sed pro inimicis flexis genibus etc. (Et cum hoc dixisset) ex seruitute charitatis secundum dictum saluatoris. **Dat. v.** Orate pro calumniantibus et persequentibus vos (obdormiuit in domino) Nam anima eius sanctissima ab hostibus fuit in abyssu superne claritatis etc. Sequitur in textu (Saulus autem erat consentiens ne ei eius. Facta autem est illa die persecutio magna in ecclesia quae erat a hierosolymis. et omnes dispersi sunt per regiones iudee et samarie propter apostolos Curauerunt autem stephanum) **Lyra.** id est decenter sepelierunt (virum timorati) id est timen-tes deum Inter quos galimael fuit principalis. (et fecerunt planctum magnum super eum)

Postilla.

A diebus illis videtur supra montem etc. **Lyra.** in ecclesia triumphante quae dicitur mons syon. ut habetur. **Hebreo. xij.** (agnus sanctum) id est christum qui est agnus dei. ut habetur **Jo. i. ca.** (et cum eo centum quadraginta quatuor millia). in tali numero venerant pueri innocentes. Quorum festus peragitur secundum illam visionem quae ostensa est octo annis quando a Domitiano cesare in exilium missus fuit. ubi scriptum est liberum **Apocalip. s.**

Sed tamen certus numerus puerorum innocentium non reperitur certitudinaliter in scripturis. (habentes nomen eius et nomen patris eius scriptum in frontibus suis Et audiui vocem de celo tanquam vocem aquarum multarum) id est multitudinis sanctorum (et tanquam vocem tonitruum magni) in quo designatur magnitudo laudis eius Non solum ex laudantium multitudine. sed etiam ex modo laudis et qualitate (Et vocem quam audiui sicut citharedorum citharisantium in citharis suis) Nam haec laus est coram deo et angelis eius gratiosa (et cantabatur quasi canticum nouum qui dicunt laudantes sunt de numero sanctorum noui testamenti (autem sedem) sedes dei (et autem quatuor aetates et seniores) id est in praesentia sanctorum patriarcharum et prophetarum in celo existentium (et nemo poterat dicere canticum novum. nisi illa centum quadraginta quatuor millia qui empti sunt de terra) scilicet de sanguine christi. (Hi sunt qui cum mulieribus

stes deposuerunt vestimenta sua secus pedes adolescentis qui vocabatur saul? Et lapidabant stephanum inuocantes et dicentes Domine iesu suscipe spiritum meum. Positis autem genibus clamauit voce magna dicens. Domine ne statuas illi hoc peccatum Et cum hoc dixisset obdormiuit in domino

In festo sancti Iohannis apostoli et euangelisti. **U**i timet deum faciet bona etc. **Quere etiam in comuni sanctorum cal. xiiij.**

In festo puerorum innocentium scri. **Apo** **A** diebus illis vidi supra montes syon agnum sanctum et cum eo centum quadraginta quatuor millia habentes nomen eius. et nomen patris eius scriptum in frontibus suis. Et audiui vocem de celo tanquam vocem aquarum multarum et tanquam vocem tonitruum magni.

us sunt coinquinati. virgines em̄ sunt) integritate carnis seruando (hi se/
quuntur agnū quocunqz ierit. Hi empti sunt ex hoibus primitiē deo) id ē
gratiosi sunt primi fruct⁹ ⁊ magis delectabiles (⁊ in ore eor⁹ non est inue/
tum mendaciū) Nam pueri isti veritatem fidei nō loquendo. s; mortēdo
cōfessi sunt (sine macula sunt aū thronū dei) nā macula peccati originalis
purgata fuit virtute sui martyrij.

¶ Postilla

Aulus autē adhuc spi. ⁊c. An̄ incitiū illi⁹ epistole scri. san. lucas q; di
scipuli qdaz erāt disp̄si post lapidatiōem sancti stephani petrāhibāt

Et vocē quā audiui sicut citharedorū
citharistantiū in citharis suis: ⁊ cāta/
bant quasi cāticū nouū aū sedē ⁊ aū q/
tuor aialia ⁊ seniores Et nemo poterat
dicere canticū. nisi illa centū quadragi/
ta qtuor millia q empti sūt de tra. Hi
sunt q cū mulierib; nō sunt coinquinati.
⁊ gines em̄ sūt Hi sequūt agnū qctūqz
ierit Hi empti sūt ex hoib; primitiē deo
⁊ agno Et in ore eor⁹ nō est inuētuz mē
daciū Sine macula sunt aū thronū di

¶ In cōuersione sci pauli apli Ac. ix

Aulus adhuc spirans minarū.
⁊ cēdis in discipulos dñi. accēs/
sit ad principem sacerdotū. ⁊ petijt ab
eo epl̄as in damascum ad synagogas.
vt si quos inueniret hui⁹ vie viros ac
mulieres vinctos pduceret in hierl̄ Et
cū iter faceret. cigit vt appropinqret

euangelizantes p̄buz
dei. Philippus autēz
descendens in ciuita/
tē samarie p̄dicabat il
lis christū. Intēdebāt
autē turbe his q a phi
lippo dicebant vna /
nūmter audientes ⁊ vi
dentes signa que faci/
ebat. multi em̄ eorū q
habebant spūs. immū
dos. diabolos. clamā/
tes voce magna exi/
bant. multi autē para/
litici ⁊ claudi curati
sūt Factū est ergo ma
gnū gaudiū in illa ci/
tate Tunc postmodū
sequitur epl̄a hodie/
na (Saul⁹ adhuc spi/
rans) Ly. i. ex vehēm
ti spū ignem psecutio/
nis in se accendens. et
in alijs contra eccliam
(minarum) in verbis i
uriōsis (et cēdis) id est
verberibus et flagell.
(in discipulos domi
ni). id est credentes in

christum qui tunc dicebantur discipuli. quia nondum nominabant chri/
stiani (accessit ad principem sacerdotum) Lyra. non vocat. sed se ingerēs
voluntate nocendi inflammatus (et petijt ab eo epistolas) vt ex eius au/
toritate magis posset nocere fidelibus (in damascum ad synagogas) Ly
vt ibi psequeret credētes. sicut fecerat in hierl̄m (vt si quos inueniret hui⁹
vie viros ac mulieres vinctos pduceret in hierl̄m Et cū iter faceret ⁊ ci/
git vt appiquaret damasco. ⁊ subito circumfulsit eū lux de celo) Ly. Sic
solet fieri in choruscatione ⁊ fulgure (⁊ cadens in terrā) p̄ stupore. ⁊ ad /

Pagina

miratione (audiuit vocem). scz auditu corporis ⁊ mentis. (dicentem sibi. *Saule saule*) hec duplicatio fit ad magis mouendam eius attentionem (quid me persequeris?) scilicet in membris meis. que persequabatur saulus. non christum in propria persona. quia iam sedebat ad patris dexteram gloriosus (qui dixit. quis es domine. Et ille. ego sum iesus quem tu persequeris. durū est tibi cōtra stimulū calcitrare) id est potentiori te incomparabiliter resistere (et tremens ac stupens) *Ly. de cogita christi potesta* te. quem aū non credebat in cēlo regnare. sed magis vt falsum prophetam cū damnatis esse (dixit. domine quid me vis facere?) qua. d. et nūc facere paratus sum tibi in oībus obedire (⁊ dñs ad euz. surge ⁊ ingredere ciuitatē ⁊ dicetur tibi quid te oporteat facere). In hōstēdit christ⁹ q̄ vult q̄ vn⁹ homo informe ab alio (viri autē illi qui comitabant cū eo stabant stupefacti. audientes qđem vocē). s. pauli. non autem christi. qui audiebāt paulum dicentē. quis es domine. quid me vis facere? (neminē autem videntes) quia non videbant aliquā personam ad quam dirigeret sermonem. ideo stabant stupefacti (surrexit autē saulus de terra apertisque oculis nihil videbat. ⁊c) *Lyra* scilicet visu corporali. videbat autem visu mentali. quia scđm doctores cōmuniter in illo triduo fuit raptus vsque ad celum tertium (et non manducauit neqz bibit) *Lyra.* sustentatus illa visione. sicut et moyses quadraginta diebus in monte synai (erat autem quidem discipulus damasci nomine ananias) *Lyra.* qui de iudaismo ad fidem christi conuersus fuit scientia ⁊ vita famosus (⁊ dixit ad illum in visu dominus anania. At ille ait Ecce ego domine. Et dominus ad eum Surge et vade in vicum qui vocatur rectus ⁊c) *Lyra* hospes enim pauli iudas vocabatur. (saulum nomine tharensem). id est de tharso oriundum (ecce enī orat) est enim oratio eleuatio mentis i deus

ut inquit hugo in de orōne. Fuerat autē vltz ad tertiū egliū raptus. z ex illo raptu egressus deo gratias agebat (z vidit) in reuelatione dñi (viru z ananiam nomine) ita q̄ reuelatio sibi facta fuit nō solum de persona. sed etiam p̄prio nomine (introcuntē z imponentē sibi man⁹ vt visum recipi/ ar) Lx. Hec autē impositio erat ad curationē corpalem. sicut de brō lau/ rentio legitur q̄ ponebat manus sup̄ cecorum oculos z illuminabantur (rādīt autē ananias) Lx. scz excusando. eo q̄ saulus erat famosus in per/

At ille ait Ecce ego dñe. Et dñs ad eū Surge z vade in vicū qui vocatur re/ ctus z quere in domo Iude Saulū no/ mine tharēsem Ecce em̄ orat Et vi/ dit virum ananiam noīe. introcuntē et imponentē sibi man⁹ vt visum reci/ piat Rñdit autē ananias Domine au/ diui a multis de viro hoc. quanta ma/ la fecerit sanctis tuis in hierusalem. Et hic habet potestates a principibz sacer/ dotum alligandi oēs qui inuocant no/ men tuum Dixit autē ad eum domin⁹ vade qm̄ vas electiōis est mihi vt por/ tet nomen meū coram gentibus z regi/ bus z filiis israhel. Ego em̄ ostendam illi quanta oporteat eum p̄ nomīe meo pati. z abijt ananias z introiuit in do/ mū z imponens ei manus dixit Sau/ le frater dñs misit me iesus qui appa/ ruit tibi in via qua veniebas vt vide/ as z implearis spū sancto Et confestiz ceciderunt ab oculis eius tanq̄ squa/

secutione credentium i christū. (dñe audiui a multis de viro hoc q̄ ta mala sanctis tuis in hierusalem zc) id ē spe/ cialiter vas electū gra/ tie z scientie p̄tentiū (vt porret nomē meū) scz ope z p̄dicatione. (corā gentibus z regi/ bus z filiis isrl̄ ego cō ostendam illi) scz p̄ ef/ fectum (quanta opor/ teat eum pati p̄ nomē meo) qz per mltas tribulationes oportet at nos intrare i rēgnū celoz (z abijt ananias) ad exequendū dñi mā datum (z introiuit in domū. z imponens ei manus et dixit Sau/ le frater dñs misit me iesus. qui apparuit tibi in via q̄ veniebas. vt videas z implearis spū sancto. z cōfestim ceciderunt ab oculis eius tanq̄ squame). Lx. i. macule albę z durę. si/

cut sunt squame pisciū. q̄ causatz fuerant in eo a lumine excessiuo ipm̄ ex/ cecantē (et visum recepit. z surgens baptizatus est) scz in noīe iesu christi (et cū accepisset cibum p̄fortat⁹ est) duplici p̄fortatione. s. spū et corpore (Fuit autē cum discipulis q̄ erant damasci p̄ dies aliquot. et continuo in/ gressus synagogam p̄dicabat iesum qm̄ hic est filius dei). statim post bap/ tismum Lx. illo pz q̄ doctrinā euangelicā nō habuit ab hoīe. sz a dō (stū/ pebant autē oēs qui eum audiebant) de tanta subita mutatione. p̄ quam atrocissimus fidei persecutor factus fuerat constantissimus eius predica/ tor (z dicebant Nonne hic est qui expugnabat in hierusalem eos qui in

Pagina

uocabant nomen istud. ⁊ huc ad hoc venit vt vincos illos duceret ad pñ-
cipes sacerdotū. Saulus autē multo magis cōualecebat ⁊ scz ꝑcedens se
per de bono in melius (et cōfundebar iudeos qui habitabant damasci af-
firmans quoniam hic est chzistus) *Ly.* id est q̄ iesus nazarenus est vere
chzistus in lege ⁊ in ꝑ-
phetis promissus. *Ad*
declarabat per scriptu-
ras veteris testamenti
q̄s didicerat a gamali-
ele. ⁊ postea multo ꝑfe-
ctius a deo illustrante

¶ Postilla.

Ec dicit domin⁹
deus ꝛc. In pñti
epla. nūciatur. vterq̄
aduentus chzisti. scz ī
carnem ⁊ in iudiciū. et
primo denūciatur pri-
mus aduentus in car-
nē cum dicit (*Hec dicit do-
minus de⁹*). i. pater (ec-
ce ego mitto angelum
meū) *Ly.* i. ioannē ba-
ptistam qui mag⁹ du-
xit in terris vitaz an-
gelicam q̄ humanam
Q̄ em̄ hec scriptura ī-
elligitur de ioāne ba-
ptista. h ꝑꝛ Matthe.
xi. vbi chzist⁹ dixit de
ioanne. Hic est de q̄
scriptum est (*Ece ego
mitto angelū meū ⁊*
ꝑparabit vias añ faciez meaz) id est añ filium meū. qz ꝑdicatio ⁊ baptis-
mus ioannis fuerunt q̄dam ꝑparationes ad baptismū ⁊ ꝑdicationē chri-
sti (et statim veniet ad templū sanctū suū) id est in hierl'm. qz ibi chzistus
hodie fuit oblat⁹ a matre ⁊ recept⁹ a symone Et postmodū ibi pluri-
es ꝑdicauit. ⁊ ibidē multa miracula fecit (dñator quē vos q̄ritis). i. quem
vos desideratis (⁊ angelus testamenti) id ē chzistus q̄ fuit nūcius noui te-
stamenti (quē vos vultis) videlicet iesus chzistus desiderat⁹ a sc̄is ꝑi-
bus ⁊ ꝑphetis Secūdo denūciatur hic aduentus chzisti ad iudiciū. cū di-
citur (*Ece veniet dicit dñs exercitūū*) *Ly.* i. veniet certitudinaliter ad iu-
diciū (*Et quis poterit cogitare diē aduentus ei⁹?*) q̄ d. null⁹. vñ *Mat.*
xxiij. de die illa ⁊ hora nemo scit. neq̄ angeli celoz. nisi solus pater (⁊ q̄s
stabit⁹) id est poterit stare (ad videndū eum) (*Ly.* qz sicut primus aduent⁹
fuit in humilitate et mansuetudine Ita et secundus erit in potestate ⁊ t/

me et visum recepit Et surgēs baptis-
tus est. Et cum accepisset cibum cōfor-
tatus est Fuit autē cum discipulis qui
erant damasci per dies aliquot Et con-
tinuo ingressus in synagogas ꝑdica-
bat iesum quoniā hic est fili⁹ dei. Stu-
pebant autem omnes qui eū audiebāt
⁊ dicebant Nonne hic est q̄ expugna-
bat in hierusalem eos qui inuocabant
nomen istud. et huc ad hoc venit vt vi-
ctos illos duceret ad ꝑncipes sacerdo-
tum? Saulus autē multo magis cōua-
lescebat et cōfundebar iudeos qui ha-
bitabant damasci affirmans quoniam
hic est chzistus

*In festo Purificationis sancte Ma-
rie virginis Malachie. iij.*

*Ec dicit dominus deus Ecce
ego mitto angelum meum ⁊ ꝑre-
parabit viam ante faciem meam. ⁊ sta-
tim veniet ad templum sanctum suum.*

roze (Ipse enim quasi ignis cōflans. et quasi herba fullonū) Ista referri-
tur ad primum et secundum aduentū. cū enī dicitur. Ipsi enī quasi ignis
cōflans ad secundum aduentū pertinet. et quasi herba fullonū ad primum.
Nam herba fullonū qua vtuntur fullones ad purificandū vestes. et faci-
endum eas mīdas. mitius et suauius lauat sordes pannoꝝ. Ignis autē
cū magna violentia purgat metallū. Sic in primo aduentu christus cū

dominator: quē vos queritis et angel⁹
testamenti quem vos vultis. Ecce vēit
dicit dominus exercitū. Et quis po-
terit cogitare diem aduentus eius. Et
quis stabit ad videndum eum. Ipsi ei
quasi ignis cōflans. et quasi herba ful-
lonū. Et sedebit cōflans et emundās ar-
gentū. Et purgabit filios leui. Et cola-
bit eos quasi aurū. et quasi argentum et
erunt domino offerētes sacrificia in iu-
sticia. Et placebit dño sacrificiū iuda et
hierl'm sicut dies seculi. et sicut dies an-
tiqui dicit dñs omnipotens.

In cathedra sancti Petri apostoli
pri. Petri. i.

Et rus apostol⁹ iesu christi elect⁹
aduenis dispersionis ponti gala-
thie. capodocie. asie. et bithinie scōm p
sciām dei prius in scificatione spūs. in

ciām deducēdo (erūt offerentes dño sacrificiū in iusticia) scz opm (et pla-
cebit deo sacrificiū) scz oblatum (p iuda et hierusalem) id ē p omibus ac-
tiuis q intelligūtur p iudam Et pteplatiuis q intelligūtur p hierl'm. (si-
cut dies seculi et sicut anni antiqui). i. sicut placuit sacrificiū abel melchi-
sedech et abrahā et alioꝝ scōꝝ patꝝ in seculis pteritis et annis antiquis.
(dicit dñs omnipotēs)

Postilla

Et apl's iesu. rē. Notādū q symō petr⁹ fili⁹ ioāna puincie galilee
vico de bethsaida fr andree apl'i. discipul⁹ saluatoris. scri. hanc eplam
pselit. i. his q p⁹ de gēlitate ad iudaismū. et postmodū de iudaismo ad
xp̄m pueri erant Qui p fide xp̄i pariebāt et disp̄si erāt post lapidationē
sā stephā. Illi scri. a rhoma tpe claudij celsi. vñ hic dī (Pet⁹) Ly. pmo
em vocat⁹ fuit symon. sz postea a christo noiat⁹ est petrus a petra. que

magna mansuetudine
et quadā suauitate pe-
nitentie purgabit pec-
catores. In secūdo ad-
uentu purgabit p ig-
nem (et sedebit dñs). i.
in iudicio. (cōflans et
emundans argentū)
qz sicut argentum cō-
flatur in igne vt pur-
getur. emundatū autē
in thesauros reponit.
Sic fiet in die iudicii
Nam in igne purga-
buntur electi qui non
duz plene sunt purga-
ti in purgatorio. qua-
renus purgati transe-
ant in thesauros dñi.
vt sint ibi quasi aurū
et argentū (et purgabit
filios leui). p leui hic i-
telligitur sacerdotalis
dignitas. purgandi s
sunt ministri sacerdo-
talis officij. (et colabit
eos quasi aurū et argen-
tū) ad pfectāz mūdi-

Pagina

est christus ppter fidei firmitatem (apostolus iesu christi) id est missus a iesu christo. **Bor.** ecce nomen officij. nobile officium est esse nunciū siue legatū christi (electis) scz a deo ad fidem catholicā (aduenis) scz qui de gentilitate venerant ad iudaismū. z de iudaismo ad fidez christi (dispersionis) id est q sunt de dispersione z extra terra iudez. z illis videtur bñs petrus specialiter scribere **Quod** pz ex hoc qd sub dicitur (ponti) **Bor.** puinde grece q ē iuxta mare (galathie) alia puincia est a q galathie dicte sunt (alie) minoris. s. in q p dicebat iohannes euangelista. alia vero maior media ps orbis (bi thini) alia puincia. et omnes iste puincie sunt grecoz. **In** his puicijs dispersi erāt (fili) pscientiam dei patris) **Ly.** z accipitur hic pscientia p pdestinatione (in scificationem spiritus) **Ly.** talis em scificationis appropinquatur spiritu scō (in obedientia) id est per obedientia z asperionem sanguinis iesu christi qui fuit obediens vsq ad mortē. mortē autem crucis. **Phil. ij.** Ab hac autē passione habent efficacā oīa sacramenta noue legis q sunt instrumēta nostre scificationis (gratia vobis) in vita pñti (z pax) in futura (multiplicetur) quia tunc quiescat totus hominis appetitus (**Bñdictus deus**) **Ly.** quantū ad totam trinitatē (z pater dñi nri iesu christi qui fm magnā misericordiam suā) **Ly.** z nō fm merita nrā (regenerauit nos) scz in sacramento baptismi p qd efficimur filij dei adoptiui (in spem viuā). id est certā p resurrectionē iesu christi ex mortuis p quam hēmus certitudinē future gloriificationis. qz cum esset homo passibilis sicut z nos ad vitam imortalez resurrexit. **Et** quia filij adoptiui hñt ius in hereditatis picipatione. id subditur (in hereditatem) **Bor.** in futuro hñdam (in incorruptibilem) **Ly.** nā hereditas celestis nunq deficit (z in cōtaminatā) quia nihil imundū recipit (z imarcessibilem) nā suū decorē nunq minuit (cōseruatam in celis) **Berū.** nō in pñti dandam. sed tpe pñito reddēdam. (in vobis) i. p illud qd in vobis est p grām z libez arbitriū z per bona merita vestra (q custodimini in virtute dei) nō vestra **Unde ps. cxxvi.** Nisi dñs custodierit ciuitatē (per fidem) quē facit homines fortes ad perseverandū (in salutē) **Ly.** consequendam (paratam reuelari) z ostendi et dari q mō latet (in tēpore nouissimo) **Ly.** in finali iudicio Nam electi apparebunt glorioz in anima z in corpore (in quo) scz tpe nouissimo (exultabitis). s. eternaliter. (modicū nūc sic oportet pñstari) **Ly.** equaliter (in varijs tēpationib) **Bor.**

eam interioribus q̄ exterioribus quo ad ipsaz multiplicatam Unde
 Ps. xxiij. multe tribulationes iustoz. et Actū. xiiij. p. multas tribu-
 lationes oportet nos intrare in regnum celozum (vt probatio fidei vestre
 multo p̄ciosior sit auro quod per ignē probatur) **L**y. sicut aux. in forna-
 re p̄ctum inde nō deterioratur. sed purius et melius efficit. sic. zē (inueni-
 atur) **G**oz. id est cedat (in laudem) hoim (et gloriam) angeloz (et honorez)

temptationibus vt probatio fidei ve-
 stre multo p̄ciosior sit auro quod per
 ignem probatur. Inueniatur in laudē
 et gloriam et honore in reuelatione ie-
 su christi

In festo sancti Mathie apli. Act. i.

Exurgens petrus in medio fratru
 suoz dixit Erat aut turba homi-
 nu simul fere centum viginti. Viri fra-
 tres oportet implere scripturas quas p̄
 dixit spiritus sanctus per os dauid. de
 iuda qui fuit dux eozum qui comprē-
 derunt iesum qui cōnumeratus erat in
 nobis. et sortitus est sortem ministe-
 rij huius. et hic quidez possedit agrum
 de mercede iniquitatis et suspensus cre-
 puit medius. Et diffusa sunt oīa viscē-
 ra eius. et notum factus est omnibz ha-
 bitantibus hierusalem. vt appellaret
 ager ille lingua eoz acheldemach. hoc
 ē ager sāguis Scriptū est ei libro psal-

dei (in reuelatione ie-
 su christi domini nri).
 id est tpe iudicii. i quo
 christus manifestabit
 gloriam electoz.

¶ Postilla

Exurgens petrus i
 medio. zē. Ante ii
 cū illius episto-
 le scribit sanctus **L**y.
 cas in eodē capi. dicēs
 q̄ postq̄ christus i die
 ascensionis videntibz
 discipulis elcatus ē i
 celum **T**unc oēs siml
 reuerfi sunt hierosoly-
 mā a monte qui voca-
 tur oliueti qui est iux-
 ta hierosolymā sabbā-
 tis habens iter. **L**y. a.
 id est mille passus. q̄
 nō licet iudeis in sab-
 bato vltra tale spaciū
 ambulare **E**t cū intro-
 issēt in coenaculū ascē-
 debant vbi manebāt
 petrus et iohannes et ia-
 cobus andreas philip-
 pus et thomas bartho-

lomeus et mattheus iacobus alpheus. scz fili? hoc d̄r ad drām alterius iaco-
 bi qui fuit filius zebedei et symon zelotes et iudas iacobi. hoc d̄r ad drām
 iude proditoris **H**i oēs erant persecutores vnanimiter in orōe cū mult
 eribus. **L**y. deuotis q̄ erant secute iesū a galilea **E**t maria matre iesu et fr̄
 b? ei? i. alijs de p̄gnatiōe iesu. q̄z plures erāt ibi zē. **T**ūc statim seq̄ p̄-
 lens epla (In dieb? illi) **L**y. i. tpe medio inter ascensionē dñi et pentheco-
 stes (**E**xurgens petrus) tanq̄ p̄ncipalis (erat aut turba hoim siml fere cen-
 ti viginti) (Viri fr̄es oportet impleri scripturā quā p̄dixit sp̄s sc̄s p os da-
 uid) **T**ūc verbū nō p̄t esse falsum (de iuda q̄ fuit dux eoz. qui p̄phendēte
 iesum q̄ cōnumeratus erat in nobis) **L**y. i. vñ de duodecim aplis (et sorti-
 tus ē sortē ministerij hui?) **L**y. id est dignitatē apostolicam quam habu-

k i

Pagina

it p christi electionē. sicut dicit Joh. vi. Nōne duodecim vos elegi et vnus ex vobis diabolus ē. fors em̄ aliqui accipit p pte et sic accipit hic. qz i pte aplosū vocat est et h qdē possedit agz de mercede iūctatis) L. y. i. possideri fecit ab alijs. qz. xxx. denarios qdō iniq christū vēdiderat i tēplū plicet. et qdō pncipes sacerdotū emerūt agz p sepultura peregrinorū. vt habet Mat. xxvij. et etiā aliq volūt q iudas fuit ibi sepultus. et sic possedit agrū illū et suspēsus crepuit medius Et diffusa sūt omnia viscera eius L. y. vt pma re sponderet culpe. Zu-

stū em̄ erat vt visce ra q tantā pditionem conceperāt enormiter de ventre caderent (et notum factum est) scz enorme factū iude (oi bus habitantibus hic rusalem ita vt appellaretur ager ille) scz epus de precio sanguinis christi (ligua eorū id ē pncipū sacerdotū qui emerunt agrum illū (acheldemach) h est ager sanguis. Scrip tū est em̄ in libro psal

moz. fiat cōmoratio id ē habitatio (eorū deserta et nō sit q inhabitet i ea) Hoc scribit i ps. lxxvij. In q pōixit dauid penā sacerdotū christi mores pcurātū. In penā em̄ mortis xpi tēplū et ciuitas hierlm fuerūt cōbusta p romanos et sacerdotes p tūm iterfeti xpm captiui et episcopatu ei ac ciuitatē alter) Hoc habet ps. cxiij. In q dauid pōixit penā iude p ditoris q christus vendidit pncipibz sacerdotū. Istō em̄ iuda gluspēsiem mortuo mathias successit ei i aplatu. Aplātus ē epāt dicit. vñ iaz epī successores sūt aplorū vt dicitur in decretis: Et hoc est quod dicitur hic. et epāz eius accipiat alter scz sanctus Mathias (oportet gl ad reinte grandū numerū apostolorū (ex his viris qui nobiscū sunt congregati in omni tempore. q intrauit et exiuit inter nos dominus iesus) L. y. scz qui p experitiā no uerūt conuersationem eius iesu christi (incipiens a baptismo iohannis vsque in diem qua assumptus est a nobis) L. y. a. non enim legitur iesus docuisse publice. et miracula fecisse. nisi post quam baptisatus fuit a iohanne (testan resurrectionis eius nobiscū fieri vnum ex istis. et statuerūt duos) L. y. ranqz magis notabiles (ioseph q vocat ē barabas q cognominat est iustus. et matthiā) L. y. licet em̄ istos duos elegissent vt notabiliores alijs. em̄ ignorabant quis eorū esset dignior ad apostolatū. p pte rea sup hoc implorauerūt diuinū indicium (et orātes dixerūt. Tu domine qui nosti corda omnium ostēde quem elegeris ex his duobz. vnus accipere locum ministerij huius et apostolatus de q preuaticatus est iudas vt abi ret in locum suum et dederunt sortes eis) Beda sup actus apostolorum

Mathias ante pentecostes ordināus sorte querit. quia nōdum pleni-
tudo spūs sancti in ecclesia effusa est. Septē autem diaconi postea nō for-
te. sed electiōe apostolorū sūt ordinati ppter hoc phibet rationabiliter ta-
lis electio extra de sorti ca. vlti. nō tamen peccauerunt apostoli eligēdo
mathiā per sorte qz nōdū erat prohibituz. Et qz hoc fecerūt familiari
cōsilio spūs sancti q nō ē retrahēdū ad cōsequētā (z cecidit fors sup mathi-
am) **L**y. iste ioseph

elegeris ex his duobus vnuz accipere
locum ministerij hui⁹ et apostolatus
di quo preuaticatus est iudas vt abi-
ret in locum suum et dederunt sortes
eis. z cecidit fors super mathiam. et
annumeratus est cum vndecim apo-
stolis.

In festo annuntiationis Marię vir-
ginis. Esa. xi.

Bredietur virga de radice iesse
et flos de radice ei⁹ ascendet et
requiescet sup eum spūs domini

fuit cognatus christi.
et tamē sibi preposu-
it mathiam per hoc
ostendens q ad officia
ecclesiastica non sunt
homines ex consangui-
nitate promouendi (z
annumeratus est cum
vndecim apostolis.

Postilla
Bredietur vir-
ga de radi. zc/
Sciendum q ista pro-
phetia exponitur ad
litterā de christo a do-
ctorib⁹ catholicis. vii
dei tamē adhuc expec-
tant futurū quod nos

christiani dicim⁹ esse impletū in christo iesu. Et scdm hoc dicit hic (hec dē
dominus. Egrediet virga de radice iesse) **L**y. id ē sgo maria que dicitur
virga gracilis paupertate z humilitate. flexibilis pietate (z flos de radi-
ce ei⁹ ascendet) id est christus q dicit flos ratione pueritatis. qmiam nul-
lum peccatum actule seu originale habuit i eo locum. i. Petri. ij. qui pec-
catum nō fecit nec inuent⁹ est dolus i ore ei⁹. Et quia protulit fructum
nostre salutis. Et dicit ascendit de radice iesse. quia patir dauid vocatus
fuit isai. z iesse. Christus autem descendit de dauid (z requiescet super
eum spiritus domini) **L**y. quia in baptismo ei⁹ apparuit spiritus sanct⁹
i specie columbe super eum. **M**atth. ij. Ad designādum plenitudinē om-
nis gratie in eo (spirit⁹ sapientię) **L**y. id est doctor sapientię. vel spiritus
qui est sapientiā (et intellectus spiritus cōsiliij. z fortitudinis. spiritus sciē-
tię z pietatis. z replebit eum spiritus timoris domini) **L**y. ista omnia
dona perfectissime fuerūt in anima christi que sunt perfectissima in om-
nibus donis z charismatib⁹ spiritus sancti (non scdm visionem oculorū)
corporaliū (iudicabit) quia christus per scientiam suam cognoscit omnia
que sunt fuerūt vl erāt quātūcūqz sunt occulta. quia homo videt ea que
parent deus autē intuet cor (neqz scdm auditum aurium arguet) **L**y. id ē
id ē non indigebit edoceri de veritate ab aliquo. quia p seipm cognoscit.
Un Joh. ij. **Q**ui ei nō erat vt qs testimonij phiberet de hoīe. Ipse em̄
sciebat quid esset in homine (sed iudicabit in iusticia pauperes) scilicet

Pagina

euangelicos iudicans eos diuitijs celestibus dignos. Unde Matth. v
Beati pauperes spū quoniam ipsoꝝ est regnū celoꝝ (z arguet in equita/
te pro mansuetis terre) L. y. qđ fuit impletū qñ phariseos arguit. p aplis
quos notabant false de trāsgressione sabbati. s. qñ reuellebāt spicas ma/
nibus in die sabbati (et percutiet terram) id est homines terrenos (virga o/
ris sui) id est doctrina sua arguendo eoꝝ p cā (et spū labioꝝ suoꝝ interfi/
ciet impiū) L. y. id est antichristū. fm qđ dicitur. ij. Ad Thessal. ij. Et
tūc reuelabitur ille inī
quus quē dñs iesus i
terficiet spū oris sui. z
dstruet illustratōes ad
uentus sui (z erit iusti
cia cingulū lumborū
eius. z fides cinctoriū
renū eius) L. y. id est iu
sti z fideles adhibebūt
sibi. sicut cingulū z lū
bare adhibet hōi. z h
pꝛz impletū in aplis.
alijsqz discipulis z fi/
delibus sibi p fidem z
charitatem adherenti
bus **¶** Postilla.

¶ Adiebus illis.

¶ Locutus est zc.

Ista scriptura Elaię.
pphetę loquitur de do/
mino nrō iesu christo.
vnde dicitur (In dieb/
illis) scz qñ Elaias p/
phetauit. (Locutus ē
dominus). p Elaiam
prophetam (ad achas)
qui fuit idola terra pesti/
mus. z regnauit xvi. ā
nis in hierlm Lūi Elaias ppheta pđixit liberationē ppli z potentiā du/
orum regum. scz regis syrie et regis samarie. p quam liberationē figura/
batur vera liberatio generis humani de prāte hostis antiqui Gerumta
men qz achas credere noluit. tunc dixit Elaias (pete tibi signū) L. y. libe/
ratōis tue et ppli tui ab hostibus (a dño deo tuo) L. y. z nō ab idolis. q tu
colis (in pfundū inferni). s. vt aliqs reducat ab inferis z ānunciet tibi li/
cuet factū fuit in trāsguratione dñi i qñ venit moyses ab inferis. z appa/
ruit cū helya qui adhuc est in paradyso (siue in excelsū supra) ac si dicat.
si vis hęc signū de celo sicut habuit ezechias rex qñ sol decē linceis regres/
sus ē. z tpe iō sue. qñ sol z luna steterunt in bello gabaon (et dixit achas.
nō petā) Siquē achas signū petere rēruit. ne in signo glificaret dñs. z vi

¶ Item de eodem festo scđm seculares
Elaię. septimo.

¶ Adiebus illis Locutus est do/
minus ad achas dicens. pete ti/
bi signū a domino deo tuo in pfundū
inferni. siue in excelsū supra Et dixit
achas Non petam z non tēprabo do/
minum Et dixit. audite ergo dom^{us} da

lipenderetur idola que colebat. et ideo dixit *Nō petam. vt excusationē hē*
ret nō petendi subiūrie (et nō tēptabo dñm) ac si diceret. si peterē signū tē
tarem deū. et facerē p̄tra leges q̄ dicit Nō tēptabis dñm deū tuū. S; ex q̄
iussus fuit petere debuisset. Tā mē alia trāslatio h; Nō petā et nō exalta
bo dñm. q. diceret Nolo dato signo exaltet deus. p̄pter qd̄ Elaias p̄phe
ta intulit dicens (Audite ergo dom⁹ dauid) quasi diceret Rex nō vult au

uid. Nunquid pax est vobis molestos
esse hōib⁹. quia molesti estis et dō meo
Propter hoc dabit dominus ip̄e vob⁹
signū. Ecce virgo cōcipiet et pariet fili
um. et vocabitur nomē eius emanuel.
Butirum et mel comedet. vt sciat rep/
bare malum et eligere bonum.

**In festo apostolorum Philippi et
Jacobi Sapien. v.**

Tabunt iusti in magna cōstan/
tia aduersus eos qui se angusti/
auerunt. et qui abstulerūt labo
res eorū videntes turbabūtur timore
horribili. et mirabuntur in subitatiōe
insperatē salutis. dicentes intra se. p̄e/
nitentiam agentes. et p̄ angustia spi/

go cōcipiet et pariet filium) L y. beata virgo Maria a prophetis denun
ciata. que concepit et peperit manens virgo (et vocabitur nomē ei⁹ ema
nuel) quod est interpretat⁹ nobisc⁹ deus (Butirum et mel comedet) L y
ra. hoc dicitur ad denotandum veram eius humanitatē. quia talibus nu
trit⁹ homo maxime in puericia (vt sciat reprobare malum et eligere bo
nū. nam ipsius christi infantia nō minuit eius sapientiam Nec plus sci
uit adultus quam paruulus

Postilla

Tabunt iusti) L y. a. tempore iudicij (in magna cōstantia) quia p
fecte iudicabunt (aduersus eos qui se angustiauerunt) L y. a. inferē
do nocumentum eis in personis (et qui abstulerunt labores eorū) eis no
cendo in rebus temporalibus. (Videntes autem turbabuntur timore hor
ribili. et mirabuntur in subitatione insperatē salutis dicentes) L y. a.
Quia videbunt iustos gloriosos in corpore et anima, quod non credide
runt futurum. (et p̄ angustia spiritus gerentes

dire. audiat⁹ vos do
mus dauid) (Nūqd̄ pa
rū vobis est molestos
esse hōib⁹. id est pro
phetis. quos sepe mo
lestabant deridēdo. af
figendo. et occidendo.
vt patz iij Regz. et ij.
li. Paralipome in plu
ribus locis. (q. mole
sti estis et deo meo) scz
signū ab eo oblatum.
renuendo ne nomē ei⁹
glorificet. (p̄pter hoc).
scz ad declarationē no
minis sui principalit.
(dabit dñs ip̄e vobis
signū) scz liberationis
vestre. Quis sitis in g/
ti. q. deus multa bona
facit inuitis et ingratis
vt dicit Mat. v. Pater
vester celestis solē lun
oziri facit super bonos
et malos etc. (Ecce vir
go cōcipiet et pariet filiū)
L y. beata virgo Maria a prophetis denun
ciata. que concepit et peperit manens virgo (et vocabitur nomē ei⁹ ema
nuel) quod est interpretat⁹ nobisc⁹ deus (Butirum et mel comedet) L y
ra. hoc dicitur ad denotandum veram eius humanitatē. quia talibus nu
trit⁹ homo maxime in puericia (vt sciat reprobare malum et eligere bo
nū. nam ipsius christi infantia nō minuit eius sapientiam Nec plus sci
uit adultus quam paruulus

k iij

Pagina

intra se penitentiam agentes) sed sine fructu Tum quia sunt extra statum meriti et demeriti Tum quia non dolent propter offensam dei sed propter poenas inferni Hi sunt quos aliquando habuimus in derisum scilicet in presenti vita (et in similitudinem improprij) *L y r a* (quia improprij rantes aliquibus ponebant christianos in exemplum dicentes ita miser fias sicut talis christianus vel iustus (Nos insensati) *L y r a*. per ignorantiam futurorum bonorum (vitam illorum estimabamus infantiam) eo quod contemnebant temporalem felicitatem et prosperitatem (et sine illorum sine honore) quia moriebantur in contemptu presentis vite (quo modo computati sunt inter filios dei) id est inter angelos (et inter sanctos fors illorum est) ad quod rum consortium tunc erunt assumendi cum corpore et anima.

Postilla

Confido de vobis
z c. Galat. he sunt greci et isti seducti erant a via veritatis per falsos apostolos qui predicabant simul circumcisionem cum euangelio esse necessariam ad salutem. Et illos apostolus paulus in prefati epistola inuocat ad viam veritatis dicens (Fratres. Confido de vobis) *L y r a* quod ad monitionem meam vos corrigatis (in domino) id est per adiutorium dei (quod nihil aliud sapiatis) nisi veritatem euangelij quam predicaui vobis (qui autem conturbat vos) *L y r a*. asserendo quod sine circumcisione saluari non poteritis (portabit iudicium) *B o r*. i. sustinebit condemnationem (quicunque est ille). i. quantumcumque sit (ego autem fratres si circumcisione adhuc predico) *L y*. dicendo quod necessaria sit ad salutem (quod adhuc persecutione patior) scilicet a iudeis quod si diceret non paterer si ita esset quia pro nulla re persequitur me iudei nisi hac de causa (ergo euacuatum est scandalum crucis). i. scandalum quo iudei in mea predicatione scandalisabantur quia iudei non scandalisabant de paulo predicante Iesum nazarenum crucifixum fuisse sed quia predicabat eum verum christum esse et circumcisionem euacuasse (veritatem abscindant) *L y*. id est totaliter a vobis separentur (qui vos conturbant) dicentes quod circumcisio sit vobis necessaria ad salutem (Quicumque enim volunt placere) scilicet iudeis

ritus gementes. Hi sunt quos aliquando habuimus in derisum et in similitudinem improprij. Nos insensati vitam illorum estimabamus infantiam. et sine illorum sine honore. Ecce quod putati sunt inter filios dei et inter sanctos fors illorum est.

In festo inuentionis sancte crucis. Ad Galathas. v.

Confido de vobis in domino quod nihil aliud sapiatis Qui autem conturbat vos portabit iudicium quicunque est ille Ego autem fratres si circumcisio non adhuc predico quod adhuc persecutione patior Ergo euacuatum est scandalum crucis veritatem et abscindant qui vos conturbant. Quicumque enim volunt placere in carne hi cogunt vos circumcidi. tantum ut

eame) id est legalibus obseruantijs (hi cogunt vos circumcidi) *Lyra*. id est ad hoc vos inducit (tantum) supple hoc faciunt (vt crucis christi persecutionem) *Borra* id est persecutione que pro predicatione crucis christi infertur (non patiantur). s. a iudeis qui persequerentur predicatorum crucis (neq. em q. circumcidit) *Lyra*. scilicet falsi apostoli (legem custodiunt) quia i multis transgrediebantur (sed volunt vos circumcidi vt in carne vestra glief). s. apud iudeos de v. a. circumsicione iactando se q. multos p. felitos le

crucis xpi p. secutione no. patiatur neq. em qui circumcidunt legem custodiunt Sed voluit vos circumcidi vt in carne v. a. glorient. Vbi autem absit gliari nisi i cruce dñi nri iesu christi p. que mibi mudo crucifixus e. z ego mudo

In festo sancti Joannis baptiste.
Elai. xlii.

Audite insule et attendite populi delonge dominus ab vtero vocauit me. de ventre matris mee. recordatus nominis mei. Et posuit os meum quasi gladium acutum. i. ymbra manus sue prexit me et posuit me sicut sagittam electam in pharetra sua abscondit me et dixit mihi. seruus meus es tu israel. q. a in te glorificabor

nus. Tunc statim sequitur presens lectio que p. cipaliter exponitur de christo (hec dicit dominus. Audite insule) *Glosa* ordinaria. sub insular. noie alloq. tur dñs de in p. sona filij ecclesias de g. erib. collectas (z atten/dite populi deloge). i. ab extremis terre (dñs ab vtero vocauit me z de v. tre mris mee recordat. est nois mei) *Lyra* hec dicit in p. sona xpi hois de q. ad hnc existente in vtero mris dixit dñs p. angelu suu ad *Ioseph*. *Dat.* i. Glorabis nome ei. iesuz Ipse em saluu faciet pplm suu a p. ctis eoz (z posuit os meu quasi gladiu acutum) *Lyra* in quo notatur efficacia p. bi xpi ad extirpadiu vicia (i. ymbra manus sue) i. p. tratis sue (prexit me) no ei fuit cap. a iudeis nisi qñ voluit z se sp. te obtulit vt p. z *Jo. xviij.* Dixi vobis q. ego sum. si ergo me queritis. sinite hos abire (z posuit me sicut sagitta electa) i. hebreo h. etur clara. i. lunata p. hoc itelligit puritas z claritas doctrine xpi in pharetra sua. i. i. sua p. uidentia (abscondit me). i. v. lq. ad t. ep. reuelationis mee (z dixit mihi seru. meus es tu) r. o. e. humanitatis

g. fecerunt (Vbi at ab sit gloriari nisi in cruce domi nostri iesu xpi) *Lyra* id est in fide z p. dicatione christi cruci fixi (per quem) scz christum crucifixum (mihi mundus crucifixus est) *Lyra*. id est concupiscentia mudi e. mor tua nulla virtutem habens in me (et ego mudo) quia ampli. nihil mundanum quero.

Postilla.

Audite insule et attendite. Ante initium illius p. phetie habetur. q. cum educeret dominus filios israel de egypto. Aliquam de petra produxit eis i. de seruo et scidit petraz z fluxerunt aque. Non e. pax impijs dicit domi

Pagina

in qua accepit formā serui. vt patet Phil. ij. Semetipm exinanuit for-
mam serui accipiens (isrl) sic nominatur christus. qđ de ppto isrl natus.
(quia in te gloriabor) p miracula diuine potestatis z excellentie dmonstra-
tiua (z nunc dicit dñs formans me ex vtero serui sibi) Lx. quia ab instan-
ti in incarnatione fuit diuinit corpus christi formatū z aiatum. z sic ex
tunc perfectus fuit christus oibus scientijs z charismatibus (dedi te i lu-
cem gentiū) Lx. z hoc p susceptionē luminis fidei (vt sis sal^a mea). i. a me

missa z data. (vsq; ad
extremū terre) Lx. z h
mō dixit christ^{us} aplis
Act. i. Eritis mihi te-
stes in hierlm. z in oī
iudea z samaria. z vs-
q; ad vltimū terre (re-
ges videbunt) Lx. mi-
rabilia in virtute noīs
christi fienda p aplos
et eoz successores (z cō-
surget pñapes) ad sta-
tus fidei christiane. qđ
maxime patuit tpe cō-
stantini. (et adorabūt
dominū deū tuū z sū-
ctū isrl) scz deuz pñm
(q̄ elegit te) Lx. i. chri-
stum hoīem ad op^o re-
demptionis humane.

Postilla

Isit herodes zc
Ante incium illi
us lōnis scri. scūs lu.
q̄ scūs paulus et scūs
barnabas p̄dicauerūt
in antiochia p integrū
annū z docuerunt mlti
taz turbam. ita vt co-
gnominarentur pñm antiochie discipuli christiani) Lxx. ante em cre-
dētes in christū vocabant cñ discipuli. sz tūc ceperūt noiari xpiani a xpo.
In his autem dieb^{us} supuenit ab hierosolymis pphē ātiochia et surgēs
vñ^{us} ex eis noīe agab^o scabar p spm scm famē magnā futurā in vniuerso
orbe fraz. Quē scā est sub claudio cesare Discipuli āt. put q̄sc hēbat ppo
suerunt singuli in ministeriū eoz mittere habitantibus in iudea sribus
Lx. Fuerāt ei bōis tpalib^{us} spoliati in psecutiōe quē mora fuit in morte
stephani. p̄p qđ indigebāt ab alijs credētib^{us} auxiliari. maxie tpe famis.
Qđ et fecerūt mittētes ad seniores. scz aurā multitudis hñtes p man^u bar-
nabē et pauli. Tunc statim sequitur p̄sēns lectio (In diebus illis mī

Et ego dixi. inuacui laboraui sine cau-
sa z vane fortitudinē meam cōsumpsi.
ergo iudiciū meū cū dño. z opus meū
cū deo meo: z nūc dō dñs formans me
ex vtero serui sibi Ecce dedi te in lucez
gentiū vt sis salus mea. vsq; ad extre-
mū terre Reges videbūt. et cōsurgent
principes z adorabunt dñm deū tuū z
scm isrl qui elegit te

In festo beatorū Petri et Pauli apo-
stolorum Actū. xij.

Isit herodes rex manus vt affli-
geret quosdā de ecclesia. Occi-
dit autem iacobum fratrem ioā

nis gladio. videns autem quia place-
ret iudeis apposuit apprehendere z pe-
tē Erāt autē dies azimoz. Quē cū app-
hendisset misit in carcerē: tradensq; eū
quatuor quaternionibus militum ad
stodiendum volens post pascha pro-
ducere eum populo. Et petrus qui

fit herodes rex (Pro intellectu lre sciendum q tres fuerunt herodes in iu/ dea. de quibus scriptura facit mentionem. Primus fuit herodes ascolo/ nita. et iste fuit rex iudee institutus a romanis. cuius pater fuit iudme/ us Et tpe istius herodis natus est christus. et iste herodes occidit pueros innocentes. vt habetur Mat. ij. Secundus vocatus fuit herodes anti/ pas Et iste decollauit iohannē baptistā. Tercius vocatus fuit agrippa.

de seruabatur in carcere. orō at fiebat sine intermissione ab eccia ad deū. p eo Lū aut pducturus euz esset herodes. in ipsa nocte erat petrus dormiēs in/ ter duos milites vinctus cathenis du/ abus. et custodes añ hostium custodie/ bant carcerem Et ecce angelus domi/ ni astitit et lumē refulsit in habitaculo: pculsoq latere petri excitauit eum di/ cens Surge velociter. et ceciderunt ca/ thende manib ei? Dixit at angel? ad eum. pcingere et calcia te caligas tuas et fecit sic. et dixit ei Circūda tibi vesti/ mentum tuū et seqre me: et exiēs seqba/ tur eū. et nesciebat quia vep est qd fie/ bat p angelū Existimabat aut se visus/ videre. Trāseūtes aut primā et secun/ dam custodiā venerunt ad portam fer/

et licet iste i principio fuit paup. tñ postea fauentibus sibi duob/ imperatorib: roma/ nis scz gayo et claudio fuit eleuatus ad reg/ nū Et iste de rhoma veniens in iudeaz ho/ norifice valde fuit re/ ceptus a iudeis. ppter qd in fauorē eoz occi/ dit iacobū frēm iohan/ nis. et incarcerationi pe/ trū Qñ? Ascolonica necat pueros. antipa iohannem. Agrippa ia/ cobum. claudens i car/ cere petrū Et hoc ē qd dicitur in principio le/ ctionis (In diebus ill/ Visit Herodes rex manus). i. prātē suaz (vt affligeret quosdaz de eccia) supple creden/ tium. (occidit aut iaco/

bū frēm iohannis gladio) Nō solū christianos afflixit. sz etiā occidit (vidēs aut qz placeret iudeis) scz occisio iacobi (apposuit apphendere et petruz) Glo. or. qz plus placeret iudeis si principes occiderent. (erant aut dies a/ zimorum) Ly. quando apphendit petrum. et hoc additur ad significādūz cām quare nō statim occidit petrū. sicut fecerat de iacobo. volebat em ex/ pectare transitū solēnitatis paschalis. in qua iudei septem diebus vescū/ tur panib azimis. et etiā qz nō licebat in pascha quēqz occidere (quē euz apphendisset misit in carcere) ly. ne possit effugere (eradesē quatuor qua/ terniōib? militū ad custodiēdū) dr at qtermio q hz qtuor milites sub se si/ cut ceterio q hēt centū (volēs p? pascha pducere eū pplo). i. exponere mor/ ti p volūtate ppli (et petr? quidē seruabat in carcere. orō aut fiebat sine intermissione ab eccia ad deū. p eo) Ly. vt christ? adhuc in vita seruaret suū vicariū (cū aut pducturus eū esset herodes) scz de carcere vt occideret. in ipsa nocte imediātē pcedēte (erat petr? dormiēs inter duos milites. vin/ ctus cathenis duabus et custodes añ ostiū custodiebāt carcerem) Ly. pe

Pagina

eris ita custoditus fuit qd nō patebat ei euasio vīa humana. Sed qd deficiente hūano subsidio solet adesse diuinū. iō subditur (et ecce angel⁹ do mini astitit) ad petri liberatōem (z lumen refulsit in habitaculo carceris) scz ad eius p̄solatōnē (percuſsoq; latere petri exarauit euz dices Surge velociter. z cederūt cathēne de manib⁹ eius. dixit autē angel⁹ ad eū p̄cūgere) *L̄y* vt sis aptus ad ambulandū Resoluerat em̄ petrus cingulū suū vt vestis posset pedes

coopire p̄tra frigiditatem carceris. (z calcia te caligas tuas) *L̄y* a est autē caliga gen⁹ cal ciamenti nō hñs cori/ um sup pedes. (z fecit sic. z dixit illi. Circūda tibi vestimentū tuum z seq̄re me. et exi/ ens sequebat eū. et ne sciebat qd verū est qd fiebat p̄ angeluz c̄stia bat autē se visū videre) *L̄y* fortitudo em̄ carceris et diligens custo

dia fecerāt sibi imagi nationē de euadēdi im potentia. p̄pter qd rez gesta somniuz estima bat (trāseuntes autē p̄ maz) Glo. oz. Primū q̄ternionē cum suis (z secundā custodiam) ad

est secundum quaternionē cum suis Qui omnes erāt op̄ssī somno. (ve/ nerunt ad portam ferream) *L̄y* a. erat exterior porta carceris. (quē ducit ad ciuitatem quē vltro aperta est eis) virtute diuina vel angelica. (z exētes proceſſerunt vicū vnum) ad maiorem petri assecurationē (z cōtinuo discessit ab eo angelus) subito disparendo (petrus ad se reuersus dixit. nūc scio vere quia misit dominus angelū suum z eripuit me de manu hero/ dis z de omni expectatione plebis iudeorum). *L̄y* a. tūc em̄ p̄cepit quod nō erat somnium. sed res gesta

¶ Postilla
Ecce iste veniens saliens zc. Ante incipium illius lectionis habet i eodem capitulo. *L̄y* a. eius sub capite mea. z dextera illius am/ plexabitur Tunc sequitur p̄sēns epistol⁹ (Ecce iste venit sa liens in montibus trā siliens colles) Glo. de sinu patris in vter⁹ virginis. de vtero virginis in p̄sepium. de p̄sepio in mūdum. de mundo in partib⁹ lum. de partib⁹ in sepulcrū. de sepulcro ecōuerso in mundum. z de mun do ad patris dexterā (similis est dilectus meus capreg⁹) propter visum ac tuum. quia tantum acūmē h̄z in vidēdo. qd a remotis vidit venatorē veniē

ream quē ducit ad ciuitatē quē vltro a perta est eis. z exeuntes p̄ceſſerunt vi/ cum vnū Et cōtinuo discessit ab eo ā/ gelus. z petrus ad se reuersus dixit. nūc scio vere. qd misit dñs angelū suū. z eripuit me de manu herodis. z de omni ex pectatione plebis iudeoz

¶ In festo visitationis virginis *Da/ rie.* Lanticoz. ij.

Ecce iste venit saliens in monti/ bus. transiliens colles. Simil est dilectus me⁹ capreg⁹. hinnuloq; cer/ uoz. En ipse stat post parietem nostr⁹. respiciens per fenestras. prospiciens p cancellos En dilectus meus loquitur mihi. Surge prope amica mea. co/ lumba mea. formosa mea. z veni Jam

rem. et loca a terra ascendit. et a venatore non videtur. sed venatore videtur Sic
spiritualiter deus cuncta videt. ut Hebræi. iij. Omnia nuda sunt et aperta oculi
eius (hinnullusq; ceruor) id est fortui cerui. vel capree propter velocitatem.
Hinnullus enim se cornibus non potest defendere. et ideo fugit insequentes
quodiu potest. (En ipse stat post parietem nostrum) id est carne assumendo. dei
unitas enim latet in humanitate (respiciens per fenestras) id est per aposto-
los illuminantes ecclesiam. sicut per fenestram radius solis illuminat domum.
sic christus per apostolos ecclesiam illuminauit (prospiciens) id est de longe
aspiciens (per cancellos) id est per patriarchas ecclesiam illuminando Si

enim hyems transijt. imber abiit et recessit
Flores apparuerunt in terra nostra. tempus
putationis aduenit. Vox turturis au-
dita est in terra nostra. Ficus protulit gros-
sos suos. vinee florentes dederunt odores
suos. Surge propterea amica mea. specio-
sa mea et veni. columba mea in forami-
bus petre in caverna macerie. Ostende
mibi faciem tuam. Sonet vox tua in auri-
bus meis. Vox ei tua dulcis. et facies
tua decora

transit. (En dilectus meus) id est christus. (loquitur mihi Surge) scilicet ab ocio
(propterea). quia in via in qua es periculosa est (amica mea) per charitatis latitu-
dinem (columba mea) per intentionis rectitudinem (formosa mea). per morem hone-
statem (et veni) scilicet in tuam recreationem (iam enim hyems transijt) id est cogela-
tio paganorum. nolentium fidem recipere (imber abiit et recessit). id est tyrannorum
persecutio (flores apparuerunt) id est odores bonorum operum (in terra nostra). id est
ecclesia (tempus putationis aduenit) id est tempus ad refecundum vitia. (vox turtu-
ris) id est spiritus sancti (audita est in terra nostra) id est in cordibus electorum. quia si-
cut turtur in occulto cantat. et in cattu gemit. sic spiritus sanctus occulta reue-
lat. et animam in qua habitat gemere facit per poenitentiam (ficus protulit
grossos suos) Ficus enim primo fert fructus inutiles. Secundo vero veri-
les et maturos. Sic similiter synagoga primo protulit fructus imaturos
et inutiles. Deinde christum et apostolos. tanquam fructus maturos et vi-
tiles nobis ministravit (vinee florentes). id est ecclesie particulares virtutibus su-
is (dederunt odorem suum) Surge propterea amica mea. speciosa mea et veni co-
lumba mea in foraminibus petre. id est christi vulneribus (in caverna macerie)
id est lateris christi vulnere (ostende mihi faciem tuam). id est conversationem tuam
non alienam. sicut hypocrite (sonet vox tua) id est predicatio tua (in auribus me-
is) scilicet honorem meum (vox enim tua dulcis) id est predicatio tua. (et facies
tua decora) scilicet quando predicationi correspondet vita

¶ In festo marie magdalene epla

Pagina

Uliorem fortē quis inueniet rē. Ante incipium illius lōnis locutus est spūs sanctus per salomonē dicens Aperi os tuū decerne qd iustū est. z iudica pauperē. **U**y. exquire iusticiam p paupibus qñ hñt iustā causam. **T**unc sequitur epla pñs (**U**liorem fortē qñ inueniet) In ista eplā stola ponitur cōmendatio fortis mulieris. et doctores catholici p̄muni- ter dicunt q p mulierem fortē intelligit sacra scriptura. et hanc expositio- nē p̄sequitur **A**lyco. de lyra. sup pñtam eplam dicens (**U**liore forem) id est sacra scripturaz.

q cōtinet veram smāz z inuolabilem veritatē (quis inueniet) qz pau- ci attingunt ad ei⁹ ple- nam noticiāz. (pcul et de vltimis finib⁹ pñiū eius. **C**ōfidit i ea cor viri sui) scz de bono p- mio recipiēdo. z dñ h vir ei⁹ doctor bonus i- cur⁹ psona dicit **S**ap viij. Hanc amauit z ex- q̄siuit a iuuitute mea. z q̄siuit sponsā assume- re (et spoljs nō indige- bit). quia in p̄mio du- plicem stolaz hēbit. s. stolā animę (reddet ei). s. spō- so tali (bonū z nō ma- lum oībus diebus vi- tē suę) scz bonū grē i p- senti. z gl̄ie in futuro. q̄siuit lanā z līnum. z opata est consilio ma- nuū suaz. p lanā z lī- nū. intelligitur hīc di-

eta sanctorum doctorum ad dēclarationem veritatis sacre scripturę (facta est quasi nauis institoris de longe portans panē suum) **U**y. sicut enim in nauis institoris portantur diueria vitę humane necessaria. sic in sacra scri- ptura continentur omnia necessaria ad salutem. (de nocte surrexit). id est surgere fecit. **A**mor eī sacre scripturę inducit doctores bonos z discipu- los ad surgendum de nocte pro studio et orōne (deditque p̄dam domesti- cis suis. et cibaria ancillis suis) In **H**ebreo habetur annonam. quia sa- cra scriptura reficit omnes studentes in ea fideliter et diligenter. (conside- rauit agrum) **A**ger iste est disciplina studij celestis. vt dicit **G**regorius in omelia. xxxvij. (et emit eum) id est emi fecit a studentibus per dēmonstrāz carnis redigendo eam in obsequium sp̄itus (fructu manuum suarū plā-

In festo beatę **M**arię magdalene **P**rouerbior. xxxi..

Uliore fortē quis inueniet pculz de vltimis finibus pñium e⁹. **C**ō- fidit in ea cor viri sui z spoljs nō indi- gebit. **R**eddet ei bonū z nō malū oīb⁹ diebus vitę suę. **Q**uesiuit lanā z līnum. et opata est cōsilio manuū suaz. facta est quasi nauis institoris de longe por- tans panem suū. **D**e nocte surrexit. de- ditqz p̄dam domesticis suis. et ciba- ria ancillis suis. **C**ōsiderauit agrus et emit eum de fructu manuū suarū plā- tauit vineam. **A**ccinxit fortitudinē lū- bos suos. z roborauit brachium suū. gustauit et vidit. quia bona est negoci- atio eius. nō extinguetur in nocte lu- cerna eius. **D**anum suum misit ad for- tia. z digiti eius apprehenderunt fulsū. **E**t palmas suas exēdit ad pauperes. nō

taue vineam) id est exemplo vite et verbo doctrine fecit fidelium multiplicacionem qui sunt palmites vinee domini. vt dicit Greg⁹ ome^l. vij. (accipit fortitudie lumbos suos) id est accingi fecit lumbos studiosoꝝ angulo castitatis (et roborauit brachiū suum) per multiplicacionem boni operis (gustauit et vidit. quia bona est negociatio eius) L^y. per experientiaz dulcedinis. et studio sacre scripture relucantis (nō exstinguetur in nocte) id est in morte (lucerna eius) id est claritas sue noticie. sed magis augebit (manū suam misit ad fortia) in hebreo habetur ad verteb^z. quod est quidam circulus aliquantulus ponderosus in inferiori pte fuisse positus. vt recte et ordinate et expedite vertatur. et huic dicto consonat quod subditur. (et digiti eius apphenderunt fufum) per vertebꝝ hic intelligitur recta intentio opus dirigens (manū suam aperuit inopi. et palmas suas extendit ad paupes). L^y 2a. sc^lptura enim sacra quasi vbiq; inducit ad opera misericordie (non timebit domui sue a frigoribus niuis) id est a pena gehenne. scōm quod dicit rabi salo. allegans illud Job. xxiij. Ab aquis niuium trālibit ad calorem niuiū. et loquitur ibi de homine damnato. (omnes enim domestici eius) id est boni doctores et discipuli. (vestiti sunt duplicibus) id est virtutibus intellectualibus et morali-

timebit domui sue a frigoribus niuis. omnes enim domestici eius vestiti sunt duplicibus. Stragulatam vestem fecit sibi. byssus et purpura indumentū eius. Nobilis in portis vir eius quando sederit cum senioribus terre Sinodonem fecit et vendidit et cingulum tradidit chananeo Fortitudo et decor indumentum eius. et ridebit in die nouissimo. Os suum aperuit sapientiē et lexclementiē in lingua eius Considerauit semitas domus sue et panes ociosa nō comedit. Surreperunt filij eius et bea-

buis. que sunt vestes anime (stragulatam vestem) id est diuersis colorib⁹ intertā (fecit sibi) qz sacra scriptura de omni genere virtutū et donozū tractat. et ad ea inducit (byssus) scz castitatis (et purpura) charitatis (indumentum eius) id est vere studentū in ea. scientia pariter et vita (in nobilis in portis vir ei⁹) i. doctor bon⁹ qd dicit nobilis in portis. i. inter sapientes antiquitus sedentes ad reddēdum veritatis iudiciū. iō subditur (qñ sederit cū senatoribus terre) i. cū sapientibus qd hnt regere terrā et iudicare. (synodonem fecit et vendidit et cingulū tradidit chananeo) in hebreo hētur mercatori. per synodonē que est vestis linea et mūda intelligitur puritas mentis. per cingulū vero castitas corpis. vñ dicit Grego. ome^l. xxiij. lumbos ei pcingimus cū carnis luxuriā per cōtinentiā coartamus. dicit aut sacra scriptura ista facere eo qd ad ea inducit (fortitudo) id est constantia mentis. (et decor) exterioris honestatis (indumentū eius. et ridebit) id est ridere faciet et studentes in ea fideliter (in die nouissimo) quādo audient vocē dñi dicētis Venite benedicti patris mei etc (os suū aperuit sapientiē) qz sacra scri^l

Pagina

ptura docet saplam desurfo descendente (z lex clementie in lingua eius). qz tā in nouo q̄ in veteri testamēto sacra scriptura ad clementiā inducit. (cōsideraui) id est cōsiderare fecit (semitas dom⁹ sue). i. p̄sciē secreta studē tium in ea. z qz hic labor ē optimus ideo sequit̄ (et panē ociosa nō come dit Surrexerūt filij eius). i. discipuli studiosi. (z beatissimā p̄dicauerunt) qz sacram scripturaz sup oēm aliā extollunt (vir ei⁹ z laudauit eaz) **Ly.** doctor bonus q̄ doctrinā suā incipit a cōmendatiōe sacre scripturę (mulie filie) **ly.** i. philosophorū

z sapientū scripturę (z gregauerūt diuitias). id ē mltas p̄gnitiōes veritatis (tu supgressa es vniuersas). qz sacra scriptura multoplu / res veritates tradidit q̄ alię scripturę Et eti am puriores. qz in ea nulla falsitas admisce tur cū immediate ema nat a prima veritate Scripturę vero hūa / nitus adinuente. z si cōtineant multas ve / ritates. cū habent ad / mixtas multas falsi / tates. sicut p̄z in scri / pturis Aristotelis z a / lioz phōz. qui negāt creationē mūdi zē (fal lax grā z vana est pul / chritudo) scz verborūz

rhetoricorū in hūanis scripturis. z maxie poeticis in q̄bus sub ornatz / bis latet multę falsitates (mulier timēs deū). i. sacra scriptura. q̄ quasi v / big inducit ad reuerentiā dei z timorē (ip̄a laudabitur) scz p̄ ceteris scrip / turis (date ei de fructu manūū suaz). i. studentib⁹ in ea dabit̄ fruct⁹ glo / riosorū (z laudent eā in portis opa ei⁹). i. sapiētes in portis sedentes cum iudicibus. z isti sapientes dicūtur opa sacre scripturę. in quā tuz p̄ ei⁹ stu dium sapiētiā cōsequūtur

¶ Item de eodem festo scđm seculares **Rhomanorū. v.**
Sicut per vni⁹ delictum in om / nes homines in cōdemnationē Sic per vnus iusticiam in omnes ho mines in iustificationem vitę. Sicut em̄ per inobedientiam vnus homis peccatores constituti sunt multi ita et per vnus obedientiam iusti constituē tur multi **Lex** autem subintrauit ve

tissimā p̄dicauerunt. vir eius z lau / dauit eaz **Mulie** filie p̄gregauerūt di / uitiās. tu supergressa es vniuersas fal lax gratia z vana est pulchritudo. mu / lier timens dominū. ip̄a laudabit̄ **Da** te ei de fructu manūū suaz z laudēt eā in portis opera eius

¶ Item de eodem festo scđm seculares **Rhomanorū. v.**

Sicut per vni⁹ delictum in om / nes homines in cōdemnationē Sic per vnus iusticiam in omnes ho mines in iustificationem vitę. Sicut em̄ per inobedientiam vnus homis peccatores constituti sunt multi ita et per vnus obedientiam iusti constituē tur multi **Lex** autem subintrauit ve

¶ Postilla.

Sicut per vni⁹ delictū zē **Ant** incitiū illius ep̄le scribit sc̄r̄s paul⁹ in eodem ca. di. Si em̄ vnus delicto mors regnauit p̄ vnū. multo ma gis abundantia grē z donatiōis z iusticie accipientes in vita. s. brā reg nunt p̄ vnū. s. iesum ch̄ristū **Tunc** sequit̄ p̄ns ep̄la (Frēs sicut p̄ vni⁹ de / lictū) **Ly.** s. adē (oēs hoies in cōdemnationē) **Gor.** i. sit aīę z corpis dāna tiōē (sic p̄ vnus hois iusticiā) scz ch̄risti (oēs hoies in iustificationē vitę) **Ly.** sicut p̄ delictū adē p̄ propagatiōē z originale peccatū oēs hoies in currunt damnationē simul aīę z corpis Sic per vni⁹ hois. s. ch̄risti. pas

Nonem omnes sunt liberati. s. ab eterna damnatione (Sicut ei per inobedientiam vnius hois) scz ade (pctores pstituti sunt multi. ita per vnius) scz christi (obedientiam iusti pstituent multi) Ly. qz sicut per inobedientiam ade comedentis lignu veru. posteru facti sunt iniusti. sic per obedientiam christi in ligno crucis passionis sunt iustificati. quat ad sufficientiam Sz quod per graa christi no oes iustificant. hoc non pzoenit ex defectu

abundauit delictum. superabundauit z gratia: z sicut rgnauit peccatu i mortem. ita z gratia regnat per iusticiam in vitam eternam per iesum christum do/ minum nostrum

In festo sancti Jacobi apostoli
Am non estis hospites z aduenz.
z Hanceplam quere infra in co
muni scoz de apostolis

In vincula sancti petri.

Isi herodes rex manu vt afflige.
z Hanceplam quere ante in fe/
sto sanctorum Petri et Pauli aposto/
lorum

In festo sancti Laurentij. secunda.
Corinthioz nono

Vi parce seminat parce z metet
et qui semiat in benedictionibus

z Ante inciu illius eplz scri. scus pau. di. Prouidemus ei bona non solu cora deo. sz etia cora hoibus. Tunc sequitur pns epistola (Frs. qui parce seminat) scz dando paruam elemosynam (parce et metet). Lyza. id est minus in pmo recipiet (et qui seminat in benedictionibus) scz largi ter dando (de benedictionibus et metet) scz largi retributione in pmo hē bit (vnusquisqz) supple der (put destinauit in corde suo) id est ordinauit p pria voluntate (no ex tristitia) Gor. qui em dat vt careat tedio interpel lantis. no vt reficiat viscera indigentis. et meritu et rem perdit (aut et ne cessitare) id est oact? sz sponte et liberaliter (hilarē em datorē diligite deus) id est appbat et remunerat. quia facit actū virtuosum. (potens est autē omnem gratiam). Gorra. non solum hanc gratiam largitionis elemosynarum. sed etiam quancunque aliam. (Abundare facere in

hoim ea repellentium (lex autē subintravit). post culpā vel legē naturalē (vt abūdarz de/ lictū). i. abundāti? co/ gnoscere delictū. mul ta em erant pctā ante legē q non credebant ee pctā. vel nō esse tan ta. Rhoma. iij. p. legē cognitio pcti. (vbi autē abundauit delictus) p legem (supabundauit z gratia) per christum peccatoribus venia z ferendo (vt sicut regna uit pctm in morte) ly. id est potentia habuit deiciendi ad mortem eternam. (ita z gratia regnat p iusticiam in vitā eternam). potēter nos inducendo ad vi tā eternam (p iesu chri stu dñm nostrum) qui est mediator dei z ho minū **P**ostilla.

Vi parce seminat

Abundare facere in

Pagina

vobis) **Ly.** vt sic nō doleatis de facto. sed magis gaudeatis (vt in omni-
bus) scz tpalibus (semper omnez sufficientiā habentes). tam in volūtatē
superiori. q̄ in facultate exteriori (abundetis in omne opus bonū) scz i da-
tione elemosynaz. z in alijs bonis opibus p̄tutum. sicut scriptū est Ps
cxl. (dispertit) **Ly.** Nam elemosyna pluribus ē faciēda (dedit paupib⁹) n̄
hystrionibus z alijs personis indignis (iusticia ē) qui sic dat elemosynā
(manet in seculū seculi). i. eternaliter. qz merces iusticię est corona eterna.
(qui autē amministrat

semen seminanti) **Ly.**
id est de⁹ qui dat facul-
tatē z voluntatē dan-
di elemosynaz. (z panē
ad manducandū p̄sta-
bit). i. necāria vict⁹. h
em videt omūiter ac-
cidere qz dantes elemo-
synas magis abūdāt
in tpalibus. q̄ elemo-
synas paupibus indi-
gentibus denegantes
Et si aliqui p̄tingit e/
os depauperi. de⁹ hoc
ordinat ad mai⁹ bonū
ipsoz spūale. (et mlti-
plicabit semen vestrū)
Ly. i. voluntatē z fa-
cultatē elemosynas fa-
ciendi (z augebit incre-
menta frugum iusticię
vestre). **Ly.** qz merce-
dem que ex hoc in pa-
tria colligitur

Postilla

Nonnibus req̄
em quesui zc.

Hodie beata virgo celos ascendens requiē quam quesui inuenit. Ho-
die sup omnes angeloꝝ choros fideliter exaltata pacem z requiē quesui
nit. et quod quesui inuenit. ergo dicat (In omnibus requiē quesui) accl
dicat Inter omnia z in omni desiderio z opere quesui requiem et pacē. s.
temporis p̄stitis et eternitatis Et datum est mihi qz (in hereditate domi-
ni morabor) vbi summa pax est et requies Et qz mentis desiderio hęc q/
sui (Tunc tpe a deo patre p̄finito. ipse pater omnipotēs (p̄cepit) scz gab-
eli. et per gabrielē (et dixit mihi creator omniū) salutationē angelicam
Luius effectus subditur (et qz creauit me requieuit in tabernaculo meo) cre-
ator em huius virginis deus est. qui requieuit in vtero eius nouem me-
sibus et sex dieb⁹. in q̄ vtero sicut miles in tabernaculo armaturā nrē hu-

de benedictionibus z metet **Anusq̄s**
qz pnt destinauit in corde suo. nō ex tri-
sticia. aut ex necessitate. Hilarēem da-
tozem diligit deus. potens est autē de⁹
omnē gratiam abundare facere in vob⁹
vt in omnibus semper omnē sufficiēti-
am habentes. abundetis in omne o-
pus bonum. sicut scriptum est Disper-
sit dedit pauperibus. iusticia eius ma-
net in seculum seculi Qui autem ammi-
nistrat semen seminanti z panē ad mā-
ducandum p̄stabit. z multiplicabit
semen vestrum. z augebit incrementa
frugum iusticię vestre

**In festo assumptionis virginis ma-
rie** **Ecci. xxiiij.**

Nonnibus requiem quesui z
in hereditate domini morabor.

Tunc p̄cepit et dixit mihi crea-
tor oīz. z qz creauit me r̄queuit i taberna

mantaris accepit cōtra diabolu pugnatur? (z dixit mihi). i. p̄bo sp̄iali i
p̄ssit mihi duplicē actiue z cōtemplatiue vitę p̄seruationē. qđ apparz cūz
bz (in iacob ihabita. z in isrl hereditare z in electis meis m̄rte radices) ac
si diceret. vtriusq; vitę ex^m electis z p̄destinatis meis tribuo. Et ei p̄paf
radici. nā sicut ex radice p̄cedit virga z de p̄ga fruct? Sic de exēplo p̄ci/
pitur affectio. z ex affectione p̄cedit op? (z sic in syon firmata sū) id ē in vi/
ta specularia (et in citate sc̄ificata). i. in vita actiua (sū r̄q̄eui). pace pe/
ctoris (z in hierl̄m prās mea). i. in visione pacis. Notandū qđ hic p̄ citatez
intelligit vita actiua. qđ in cōi hōim habitatione gerit. Per syon z hierl̄z
cōtemplatiua dem̄ratur (z radican). i. radices nisi (in p̄plo honorificato.

culo meo Et dixit mihi. in Jacob iha/
bita z in isrl hereditare. z in elcis meis
mitteradices. Ab inicio z añ scl̄a crea/
ta sū. z vsq; ad futurū scl̄m nō desinā. z
i habitationē sc̄a corā ip̄o m̄strau. z sic
in syon firmata sūz. z in citate sc̄ificata
sūl̄icet r̄q̄eui. z in hierl̄m prās mea Et
radican i p̄plo hōrificato. z in ptes dei
mei hereditas illi? z in plenitudie scō
rū des̄etio mea q̄si cedz? exaltata sū i li/
bano. z q̄si cypressus i mōre syon. qua
si palma exaltata sū in cades. z q̄si plā
tatio rosę in hiericho Quasi oliua spe/
ciosa in cāpis. z q̄si platan? exaltata sū

z in ptes dei mei here
ditas illi? i. p̄ fructū
de radicibus istis p̄ce
dent. erit hereditas il
lius p̄pli (z in plenitu
dine scōz p̄des̄etio mea)
.i. mora z p̄seueran
tia mea erit in plenitu
dine scōz (q̄si cedz? ex
altata sum in libano.
z quasi cypress? i mō
re syon). In libano qđ i
terptatur candor. sc̄at
candor virginitatis.
Lybanus etiā est ar
bor thuris. de qđ proce
dit thus qđ crematur
in sacrificijs in suau
itate odoris. z talis ar
bor brā p̄go est. huius

filius q̄si thus in igne passionis crematus est Et in hui? hostie fragran
tia delectatus est d̄s oipotens Itē cedrus odore serpentes fugat. bñ qđ cō
uenit matri christi. qz odore nois sui d̄mōnes expellit. Cyp̄ssus est arbor
in medendis apta corpibus Syon interpretatur speculū. speculū bonū f̄d
die imaginē suā deformat? em erat hō per p̄ctm. sz per beatā virgine que
fons est gr̄e reddit? imago hōi. quaz ip̄a ip̄etrat p̄ctōri a filio suo iesu chri
sto (quasi palma exaltata sum in cades. z q̄si plantatio rosę in hiericho).
palma in floribus angusta dilatando ascendit ad sup̄iora. Cades interp
tatur trāslatio vnde beatę virgīs trāslatio est eius assumptio. sicut hō
dierna die exaltata est sicut palma. sicut salomon d̄r. Quē est ista qđ p̄cedit
sicut auroz p̄surgens pulchra vt luna. electa vt sol. Hec em in vtero sc̄i
ficata. in natiuitate sua clariuit vt luna. hodie assumpta in celum clarescit
vt sol Hiericho interpretatur luna. z in rosa signatur martyriū Rosa igit
in luna est martyrium m̄ris in carne lucta. Unde symeon fenex dixit ad
beatam virgine. Tuam ip̄ius aīam p̄ransibit gladius doloris. Passa
est igitur beata virgo martyrium in anuna (quasi oliua speciosa in cam/
l iij

Pagina

pis) id est fons misericordie illis peccatoribus qui ambulant in capso. i. lata via que ducit ad vitam (et quasi platanus exaltata sum iuxta aquam in plateis) Platanus latis folijs vimbriam faciens refrigerat exterius et interius. Homo autem estuat dupliciter exterius in tribulationibus. interius in temptationibus. Ut si in virgine plenius ostendatur refrigerium dei platanus iuxta aquam in plateis. quia terra est interioris temptationis et incendium prestat remedium (sicut cynamomum et balsamum aromatisans odorem dedit). Cynamomum quanto gracilius tamen melius et adoratius. sic beata virgo gracilis et extenuata per abstinentiam. et acceptior deo. et mundo adoratiore fuerit. Similiter et in balsamo designat opinio scitatis (quasi mirra electa dedit suauitatem odoris) Illa mirra est electa que manat ab arbore mine vulnerata. Illa autem mine est peccata que de arboris vulnere manat. Per mirram peccata amara mortificationis. que si ex anima peccatoris vulnerata manat. minus est peccata. si autem absque vulnere peccata deo oblata fuerint. gratior erit deo et odore suauior.

Postilla

Bo quasi vitis etc.

In natiuitate be

ate virginis marie legitur per epistola lectio illa supra de ecclesiastico. xxiiiij. que principaliter exponitur de christo filio beate virginis. Honor autem filij est honor matris. et e converso honor matris est honor filij. Unde dicit beata virgo (Ego quasi vitis) Hic comparatur beata virgo se viti. Primo propter vimbriam. Nam sicut vitis gratia vimbriam facit. sic beata virgo obumbrando nos pregit. Unde ps. Sub vimbria alarum tuarum prege nos. Secundo propter flores. Flos siquidem vitis odore serpentes fugat. Sic nomen beate marie virginis fugat demones (fructificauit suauitate odoris) quia sicut sine lesione vitis de vite procedit odoris suauitas. et idem odor longe lateque diffundit. sic de beata virgine maria sine lesione pudoris processit filius. cuius patris et hostias replet orbem terrarum (et flores mei fructus honoris et honestatis) id est abundantiis et opulentis (ego mater pulchre dilectionis) hec est charitas que dile-

iuxta aquam in plateis. Sicut cynamomum et balsamum aromatisans odorem dedit. quasi mirra electa dedit suauitatem odoris

In festo Natiuitatis Marie virginis Ecclesiastici. xxiiij.

Bo quasi vitis fructificauit suauitate odoris. et flores mei fructus honoris et honestatis. Ego mater pulchre dilectionis et timoris. et agnitionis et sancte spei. In me gratia omnis vite et veritatis. in me omnis spes vite et virtutis. Transite ad me omnes que concupiscitis me: et a generationibus meis adimplemini. Spiritus enim meus super mel dulcis. et hereditas mea super mel et fauum. memoria mea in generationes seculorum. Qui edunt me adhuc esuriunt. et qui bibent me adhuc sitient. Qui au-

per dñm. quā nō maculauit aliquod peccati fragitium (z timoris). In fio-
re significatur hūilitas. Nā ex humilitate extimuit ad excellentiā saluta-
tionis angelicę. Un angel' ad eā. Ne timeas (et agnitiois). In agnitione
fides intelligitur. Nā per fidē agnouit qđ credidit. vñ Elizabeth dixit ad
eam Beata que credidisti. qm̄ perficietur ea qđ dicta sunt tibi a dño (z sã
et ipci in me grā ois vię et veritatis) ac si dicat. In me est ille p carnis as-

dit me nō confundetur. et qui operan-
tur in me non peccabunt. qui elucidat
me vitam eternam habebunt

Un exaltatione sanctę crucis epl'a
O cem̄ sentite in vobis quod in
christo iesu. Illam epistolam qđ
reante in dominica palmarum.

In festo bñ Barthel apłi Eph. iij
Niciq; nostrum data est gra-
tia scđm̄ mensuram donationis
christi. ppter qđ dicit Ascēdens
in altum captiuā duxit captiuitatē. de-
dit dona hōibus. qđ autē ascendit quid

sumptionem a quo est
vita z veritas. (in me
ois spes vite z p̄tutē)
Transite ad me omes
qui cōcupiscitis me) ac
si dicat. oēs qui deside-
ratis me habere fau-
tricem z adiutricē (trā-
site ad me) id ē ad fili-
tudinē et cōformitatē
meā vt sitis imitato-
res humilitatis meę.
castitatis. z pauperta-
tis (et a generatiōibus
meis adimplem̄). Ne sc̄z
ille generationes. de qđ
bus dicitur. Emissio-
nes tue paradys' ma-
lor' punicoz. zc. Se-
quens clausula illi' e-

pistolę exponitur d filio virgīs marie (Spūs em̄ meus). s. spūscūs. qui
pm̄niter pcedit a prē z filio. z qđ hic dat in via p inspirationē grāz. (sup
mel dulcē. z hereditas mea sup mel et fauū). s. incōpabiliter (mēoria mea
in gñationes sc̄loz) qđ sapiam dei hōies z āgeli sine fine laudabūt. Qui
edunt me adhuc esurient. z qui bibunt me adhuc sitient (edamus ei dei sa-
piāz z bibam' qđ ipā plena est z pfecta resectio. siqđez in corpalib' appeti-
tus placet. repletio displicet. Sz spūalis delectatio tāto pl' a comedente
esuritur. quāto pl' ab esuriente comedit. eterna em̄ satietas augz deside-
riū. Ecōtrario mādana resectio desiderii extinguit z tediū facit. vñ z de
angelis dictū est. Fruūtur nec fastidiūt. sz magis frui sitiūt. (qđ audit me)
obediēdo mādati meis (nō cōfundetur) sz eterna mercede coronabitur (z
qđ opantur in me z ego in eis (nō peccabūt) Qui ei manet in deo nō peccat
mortaliter (qđ elucidat me) sz p̄dicādo x̄bo z exēplo (vitā gērnā hēbunt).
qđ sicut dicit Danie. xij. Qui aut docti fuerint fulgebūt q̄si splendor firma-
menti. z qui ad iusticiā erudiunt multos. quasi stellę in perpetuas eterni-
tates

Postilla.

Niciq; nr̄m data est zc. An̄ incitū illi' epl'e scribit san. pau. dicens
Un' dñs. vna fides. vñū baptisma. vnus de' z pater oīm qui est su-
per oēs. z p oia. z in oibus nobis Tunc sequit statī pñs epl'a (Uniciq;

Pagina

nosty. **L**y. s. christi fidelium (data est gra fm mensura donatiois christi) id put voluit dare pl^{us} et min^{us} fm ordinatione dispositionis sue (ppter quod dr) sp^{iritus} scriptura in ps. lxxvij. Ascendes in altu captiuu duxit captiuitatem (dedit dona hoibus) scz christus in ascensione sua. captiuu duxit captiuitatem. i. pres q prius tenebant in limbo. dedit dona. s. sp^{iritus} scilicet hoib^{us} i die penthecostes visibiliter. s. in igneis linguis (Quo aut ascendit qd est) id est qualiter est intelligendu (nisi quia descendit primu) s. in sua morte (in inferiores pres terre). s. ad

limbu patz in inferno q dr esse sub terra. qui descendit ipse est). scz idē in psona (z qui ascendit sup oēs celos vt adimplet oia). scz scripta a pphetis. q nō solū pphetauerūt de e^{ius} incarnatione. morte. z resurrectione. sz etiā de eius ascensione (z ipse dedit quosdā qdem a / postolos). ly. i. xij. ad ordinandū z regendū ecciam (qsdā aut pphetas) ad futura p^{ro}dicendū (alios vero euāgelistas). s. qtuor ad scribendū euāgelia (alios aut pastores) scz ad curā aiaz (z doctōes) ad iformandū sermonib^{us}

populū (ad summationē scōz in opus ministerij) id est perfectionē fide / lium in moribus z fide (in edificationem corporis christi) **L**y. scz mystici quod est ecclesia in qua apostolis succedūt epi pphetis aut hñtes grām scripturaz scāz obscura interpretandi. et euāgelistis. archidiaconi. dyaconi. doctores. pastorib^{us}. p q^{ui}s intelligū. lxx. discipuli. succedūt sacerdotes curati. doctōrib^{us} oēs exercentes debitū actū docēdi seu p^{ro}dicandi (donec) **L**y. id est dicta officia exercebuntur in ecclesia militante. (occurrant^{ur} oēs in vnitatem fidē). i. q sumus vniti in fide z cognitiōe christi (in viz pfectum) id est occurramus christo venienti ad iudiciū. qui est vir oīno p / perfectus (in mensuram etatis plenitudinis christi) omnes em resurgēt in etate. xxxij. annoz. quē est etas plena perfecta. z in qua christus passus fuit **D**ec omnia **L**y. ponit

est. nisi quia descendit primū in inferiores partes terre Qui descendit ipse est. z qui ascendit sup oēs celos vt adimplet oīa Et ipse dedit quosdā quidez aplos. quosdā autē pphetas. alios p^{ro} euangelistas. alios aut pastores z doctores ad summationē sanctorum in opus ministerij. in edificationē corporis christi. donec occurrant^{ur} omnes in vnitatē fidē z agnitionis filiū dei in virū perfectū in mensuram etatis plenitudinis christi

In festo sancti Michaelis z oīm angelorum. **Apoca. i.**

Ignificauit deus q oportz fieri cito loquens p angeluz suū suo

Postilla.

Ignificauit de^{us} zc Ante incitū illi^{us} lcōnis scri. s. i. iohānes in principio illi^{us} li. di. Apo. Iesu christi. quam dedit illi de^{us} pater palam facere seruis suis quē oportet fieri cito. **T**unc sequitur statim p^{ro}phens

ep[isto]la (In dieb[us] ill[is] significauit de[us] q[uo]d oportet fieri cito (Et q[uo]d hodie pagit festu[m] oim[ni]u[m] angelor[um] tunc in illa leone que hodie in missa p[er] ep[isto]la legit. Q[ui]t[er] d[icit] qualis d[omi]n[us] misterio angelor[um] sua reuelat mysteria et secreta. Et q[ui]t[er] ad beatu[m] io[ann]em eu[an]gelista[m] que[m] ch[ri]stus specialiter dilexit p[er] a[ngeli]u[m] reuelatio p[er]uenit. Dicit itaq[ue] beat[us] Jo[ann]es (Significauit de[us] q[uo]d oportet fieri) .i. ea q[uo]d sue eccl[esi]e futura erat siue p[ro]sp[er]a siue aduersa (loquens p[er] an[ge]lu[m] suu[m] suo io[ann]i)

suo io[ann]i q[uo]d testimoniū phibuit p[ro]bo d[omi]ni et testimoniū iesu x[p]i q[uo]d cūq[ue] uidit Beatus q[uo]d legit et q[uo]d audit p[ro]ba p[ro]phetie hui[us]. et seruata ea q[uo]d ea scripta sūt T[em]p[us] e[ss]e p[er] Joannes septem ecclesijs que sunt in asia. Gratia vobis et pax ab eo q[uo]d est et q[uo]d erat et q[uo]d ventur[us] est et a septem spiritib[us] qui in conspectu throni eius sunt et a iesu x[p]o qui est testis fidelis p[ri]mogenitus mortuor[um] et p[ri]nceps regum terre q[uo]d dilexit nos. et lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo.

ni)angel[us] e[ss]e apparebat in similitudine ho[m]inis loquens io[ann]i (q[uo]d testi[moni]u[m] phibuit verbo dei (In p[ri]ncipio sui eu[an]gelij. cum dixit. In principio erat verbu[m]. (et testimoniū iesu ch[ri]sti). i. de Iesu ch[ri]sto. cū dixit. Et p[ro]bum caro factu[m] est et habitauit i[n] nob[is] (q[uo]d cūq[ue] uidit oculis corp[or]alib[us] in e[ss]e cōuersioe. miraculo r[ati]o op[er]atioe. morte et resurrectione sicut p[er] eu[an]gelio q[uo]d ip[s]e io[ann]es

nescripsit (Beatus qui legit) sibi vel alij (et qui audit) aure mentis (p[ro]ba p[ro]phetie hui[us] et seruata ea). i. in opere (que in ea scripta sunt) non e[ss]e auditores sed legis factores iustificabuntur apud deum (tempus eni[m] p[er]e[ss]t) V[er]o id e[st] cito transiens quia labor patientie brevis est et premium beatitudinis eternum. ideo aduersa non debent nos frangere nec prospera leuare (Joannes septem ecclesijs q[uo]d sūt i[n] asia) sibi specialiter commissis et ab ipso specialiter dilectis (gr[ati]a vobis) sc[ilicet] in p[re]s[en]ti vita (et pax) i[n] futura Nā ibi quiescat[is] totalit[er] appetit[us] h[um]an[us] (ab eo) sc[ilicet] x[p]o (qui e[st] essentialiter cōtern[us] deo patri (et qui erat) sc[ilicet] cū deo patri i[n] creatioe mūdi (et qui venturus est) sc[ilicet] i[n] gl[ori]a p[re]s[en]tis die iudicii (et a septem spiritib[us]) V[er]o id e[st] vniuersitate angelozum qui sūt m[in]istri n[ost]re salutis (q[uo]d i[n] p[re]s[en]ti throni e[ss]e sunt) parati exequi e[ss]e volūtatē (et a iesu ch[ri]sto q[uo]d e[st] testis fidelis) paternę gl[ori]e et maiestatis (p[ri]mogenit[us] mortuor[um]). i. p[ri]m[us] inter resurgētes a mortuis. Licet eni[m] añ ip[s]e lazarus p[er] plures alij fuerit a morte resuscitatus t[ame]n e[ss]e fuit ad vitā mortalem. quia post resurrectionem ecōuerso mortui sunt Sed ch[ri]stus surrexit ad vitā imortalem. quia mors illi vltra nō domabit[ur]. Rhomo vi. (et p[ri]nceps regū terre) p[ro]pter q[uo]d dixit post suā resurrectionem. Data est mihi modo o[mn]is p[ot]estas i[n] celo et i[n] terra. vt p[er] Dat. vlti. (qui dilexit nos) id e[st] sola dilectioe sua et nō meritis nostris (et lauit nos a peccatis n[ost]ris) V[er]o. originalib[us] et actualib[us] (in sanguine suo) quia sacramētū baptisimi et eciam sacramētum penitentie quibus deletur origi[n]ale et etiā actua[le] peccatū efficaciam habet a passione ch[ri]sti

Pagina

Ecce ego iohannes rē. Lectio ista legitur in festo oīm sanctorū p eo q
in ipsa agit de innumerabilitate scōz. Et etiā de grāz actione quā sā
eti reddūt dño qui est sanctus scōz. Dicit ergo scūs iohānes. (Ecce ego io
annes vidi alterū angelū) scz iesuz chzstū quē dicit angelū tanqz a dō pa
tre missum (Ascendentē ab ortu solis) id est de sinu patris hñtem signū dei
viui per qd apparet q ipse sit de⁹ verus. Hoc autē signū est potētia patris
equalis et imitatoris pec
cati (et clamauit) scz ā/
gel⁹ iste (voce magna)
id est cū magno impe/
rio (quatuor angelos)
id est vniuersis malig
nis spiritibus. qui per
quatuor mūdi pres i/
pedire nitūt salutes
hominū (quibus datū
est) nocere terre et ma/
ri (dicens). Nolite noce
re terrē id est illis q f/
rentis sunt dediti. sicut
auari (et mari). id est il
lis q voluptatibz car/
nis viuūt. scz luxurio
si et crapulosi. (neqz ar
boribus). id est illis q
se extollūt super alios
sicut superbi. Hęc em
phibitio est i frenatio
q dominus malignos
spirit⁹ refrenat. ne no/
ceant quantū cupiunt
iustis. vel peccatoribz
pdestinatis ad vitā e/
ternā. (quoadusqz sig/
nemus) scz ego interi⁹
et mistri mei exteri⁹ (et
uos dei nri). scz signo
crucis (i frontibz eoz).
i. ita eos signem⁹ sig/
no fidei q ipa fides in
pessione appareat Et ponit ibi qadusqz p nūqz. qz nūqz nocebūt mali
gni spūs electis dei quibz oia coogan⁹ in bonū Rhoma. viij. Qui si ca
dūt fortiores resurgūt. vñ Ambrosi⁹. Cent⁹ sū q de⁹ nullū electoz suoz
cadere pmitteret. si enī meliōrē a casu suo resurrectuz nō sensisset. et ego io
annes audiui. i. intellexi (numex signatoz centū qdragitaquoz millia
signati. ex oī tribu filioz isrl). i. ex oībz gētibz fide iacob unitatibz. Hęc

In festo scōz aplo. Symonis et Jude

Lumus qm diligentibz deū rē

Istā eplaz qre infra in cōi scōz aploz.

In festo oīm sanctorū. Apo. viij.

Ecce ego iohannes vidi alter an/
geluz ascendentē ab ortu sol' ha/
bentē signum dei viui. et clamauit vo/
ce magna quatuor angelis quibus da/
tum est nocere terrē et mari dicēs. Noli
te nocere terrē et mari neqz arboribus:
quoadusqz signemus seruos dei nostri
in frontibus eozū Et ego iohannes au/
diui numerū signatorū centū quoz
ginta quatuor millia signati. ex oī tri/
bu filiozū isrl' Ex tribu iuda. xij. millia
signati Ex tribu ruben. xij. millia sigti
Ex tribu gad. xij. millia signati Ex tri
bu asser. xij. millia signati. Ex tribu ne
ptalim. xij. millia signati. Ex tribu ma
nasse. xij. millia signati. Ex tribu syme
on. xij. millia signati Ex tribu leui. xij.
millia sigti. Ex tribu ysachar. xij. mil/
lia signati Ex tribu zabulon. xij. millia
signati. Ex tribu Joseph. xij. millia si/
gnati Ex tribu beniamin. xij. mil. sigti

autē numē p duodecim sequēs scriptura diu idit z vnicūqz tribui affi-
gnat duodecim millia. Itē attēdendū q hic iudas pponit ruben primo/
genito ppter dignitatē. quia de tribu iuda natus est christus. Et hic pter
mitit dan. de q nascetur antichristus. Et loco isti ponit hic manasses. q
fuit filius ioseph. quē frēs sui viderūt ducē fuit in egyptū. z ibi genu-
it duos filios. Effraim z manasses. z Effraim hic nō ponit. qd ideo fit.
quia de effraim nat⁹ est roboam q fecit scisma z diuisionē isrl. p qd osten-
ditur q scismatica z heretica a nūero scō p sunt pcentus alieni (post hęc vi-

Post hoc vidi turbā magnā quā dinu-
merare nemo poterat ex omnibus gen-
tibus z tribubus z populis et linguis
stantes ante thronū z in cōspectu agni
amicti stolis albis z palmē in manib⁹
eor. Et clamabant voce magna dicen-
tes salus deo nostro qui sedet sup thro-
num z agno. Et omnes angeli stabāt ī
circuitu throni z senior. z quatuor aia-
liū. z ceciderūt in cōspcū throni ī faci-
es suas z adorauerūt deū dicētes. Amē
Benedictio z claritas z sapiētia z gti-
arū actio z honor et virtus z fortitudo
deo nrō. ¶ In festo s. martini epla.

Ecce sacerdos magnus qui in die
bus suis placuit deo zc. Quā epi-
stolā qre ifra ī cōmuni sanctorum

Item de sancta Elizabeth

Ulierē forte quis inueniet zc

Hanc epistolam quere ante in fe-
sto marie Magdalene

os in quibus iudicat z ascribitur (agno). scz filio dei. (Et oēs angeli sta-
bant tanqz deo obedire parati (in circuitu throni z senior. z quatuor aia-
lium) id ē epōz z patriarchaz iā in celo regnātū (z ceciderūt in p̄spectu
throni in facies suas z adorauerūt deū) scz humiliātes se corā deo (dicen-
tes amen) Istud amen est p̄firmatio hui⁹ laudis (b̄ndictio). i. laus (z cla-
ritas). i. ipassibilitas (z sapiā) q nouit oīa (et honor) id est reuerētia (z g-
tia) p̄actio p̄colatis beneficijs (z virtus) id est potētia opandi (et fortitu-
do) id est effectus virtutis supernę potentie (deo nrō in secula seculorum

¶ In festo sanctę katherine p̄ginis

di turbaz magnā quā
nemo dinumerare po-
terat ex omnibus gen-
tibus) scz barbaris nati-
onibus (et tribub⁹) scz
vnius gētis scz filioz
isrl (et pplis) singulaz
vrbū (et linguis) q in
vna gēte qūqz diuerse
sunt (z erant stātes an-
te thronū) quasi para-
ti obedire deo (in cōspe-
ctu agni) scz vt p̄spice-
rentur ab agno. i. iesu
christo (amicti stol al-
bis) id est dealbati per
baptismū z penitētiāz
in hac vita p̄nti (z pal-
mē) id est gloria trium-
phalis (in manib⁹ eo-
rum) id est operib⁹ eo-
rū qd ad statū futurū
pertinet (z clamabant
voce magna) reddētes
p salute sua dño grāz
actiones (dicētes salus
deo nrō) scz deo patri.
(qui sedet sup thronū)
id est sup sanctos su-

Pagina

Linus qm̄ diligenti. &c. Ante unicum illius epl̄e scribit sc̄us paul⁹ i
eodem ca. di. Non sunt cōdigne passionēs hui⁹ t̄pis ad futurā glori
am q̄ reuelabitur in nobis. **T**ūc sequitur p̄ns epl̄a (fr̄es. scimus qm̄ dili
gentibus deū) Gor. i. charitatē dei & primi habentib⁹. (oīa cooꝑantur in
bonū) sc̄z sp̄m̄ sanctū tam prospera q̄ aduersa **E** contrario malis om̄ia
cooꝑantur in malum (his qui fm̄ p̄positum) **L**ya. i. p̄destinationem (vo
cati sunt sancti). sc̄z in

presenti p̄ grām. Istis
etiam p̄ctā p̄pria i bo
nū proueniunt. q̄ for
tiores & cautiore re/
surgunt **E**t etia i glo
ria ad bonū eorū facit
peccatorum memoria
sicut cicatrices vulne
rum ad gloriam mili
tis qui in bello finali
ter triumphauit (Nāz
quos p̄sciuit) id est an
tequā essent agnouit.
(& p̄destinauit) illis q̄
etiam in p̄nti & glām i
futuro p̄pauit. confor
mes fieri imaginis fi
lii sui) **L**y. quia filia
tio dei adoptiua ē que
dam similitudo filiati
onis naturalis diuinę
(vt sit ip̄e primogeni
tus in multis fratri
bus) id est inter mltos
fideles. **D**ebitorū ij.
Non confundit̄ur fr̄es
eos vocare dicēs **N**ar
rabo nomē tuum fratrib⁹ meis (quos autē p̄destinauit) Gor. id est ab eē
no ad gloriam elegit (hos & vocauit) ad fidē adducēdo. & hoc vel exterius
per p̄dicationem. vel interius p̄ inspirationem (& quos vocauit. hos et
iustificauit) Peccatorum remissione & bona operatione (quos autē iustifi
cauit) peccata remittendo (illos & magnificauit) in virtutibus amplificā
do vel in gloria exaltando. (Quid ergo dicemus ad hęc si de⁹ pro nob⁹) sc̄z
nos adiuians. **S**i hic accipitur pro quia. quia deus ē pro electis (q̄s
cōtra nos) quasi di. nullus. quia nullus pōt resistere potestati diuinę. (q̄
etiam p̄prio filio suo) sc̄z naturali (non pepercit. sed pro nob⁹) sc̄z p̄corib⁹
(omnib⁹ tradidit illū) ex maxima dilectione ad electos (Quo nō etiam
cū illo) sc̄z nob⁹ donato (omnia nob⁹ donauit). sc̄z ad salutem necēria.

In festo sanctę katherine virginis &
martyris

Vi gloriatur in domino gloriē.
&c. **H**anc epistolam quere infra i
in cōmuni sanctorum.

Incipit postilla de cōmuni sanctorū.
Et primo de apostolis **R**o. viij.

Linus quoniam diligentib⁹
deum omnia cooperantur i bo
nū his qui secundum p̄positū
vocati sunt sancti. Nam quos p̄sciuit
& p̄destinauit conformes fieri imagi
nis filij sui. vt ip̄e sit primogenitus in
multis fratrib⁹ Quos autem p̄de/
stinauit hos & vocauit. & quos voca/
uit hos et iustificauit Quos autem iu
stificauit illos & magnificauit Quid er
go dicemus ad hęc. si deus pro nob⁹.
quis contra nos: qui etiam proprio fi/
lio suo nō pepcit. s̄z p nob oib⁹ tradidit

gratiam in pñti. et gloriā in futuro (quis accusabit aduersus elcōs dei) scilicet in iudicio finali. q.d. nullus. et causa subditur (deus qui iustifi-
cat) sententia pro electis. ideo. ps. aduersa demonū nō audebit mutire (quis est qui condemnatur). q.d. nullus (iesus qui mortuus est) Bor. p. nobis reconciliādis (imo qui et resurrexit) pro nobis resuscitandis (qui ē ad dexteram dei) pro nobis in celum eleuatus (qui etiā interpellat pro no-
bis) L yza. apud patrem ostendo latus et vulnera. 7 sic tollitur omnis cō-
demnatiois causa Un̄ Bern̄de. Pater oñdit filio pectus et vbera. Filio ostendit patri latus et vulnera nulla potest esse repulsa vbi sunt tot amo-
ris insignia (quis ergo nos seperabit a charitate christi). q.d. nullus. Ni-

illum Quomodo nō etiam cū illo ñia nobis donauit. q̄s accusabit aduers⁹ electos dei. de⁹ qui iustificat. quis ē q̄ cōdemnet. xps iesus qui mortu⁹ ē im-
mo qui et resurrexit qui ē ad dexteram dei. qui etiā interpellat p nobis: quis ergo nos sepabit a charitate xpi. Tri-
bulatio. an angustia. an fames. an nu-
ditas. an periculum. an persecutio. an gladius sicut scriptu⁹ est. quia ppter te mortificamur tota die. estimati sum⁹ sicut oues occisionis: Sed in his ñi-
bus superamus propter eū. quia neq; mors neq; vita neq; angeli neq; princi-
pat⁹ neq; virtutes neq; instantia neq; futura neq; fortitudo neq; altitudo: ne-
que profundu⁹ neq; creatura alia pote-
rit nos seperare a charitate dei que est in christo iesu domino nostro.

hil enī potest hoīem a deo seperare nisi mor-
tale pctm (Tribula-
tio. an angustia. an p-
secutio. an fames. an
nuditas. an pericul⁹
an gladius) Nunquid
ergo sepabū nos ista
a charitate christi. non
qua charitas oīa sus-
fert. omnia sustinet. i.
Cor. in the. xij. Sicut
scriptum est i ps. xliij
(quia propter te morti-
ficamur tota die) id est
varijs tormentis du-
cimur ad mortem q̄si
cōtinue sicut patuit in
apostolis et martyri-
bus (estimati sumus
sicut oues occisionis)
L yza. quarū occisio re-
putat⁹ vtilis. sic xpiānt
bona martyru⁹ capie-
bant et cum hoc obse-
quium se prestare deo
reputabant. vt patet.

Joannis. xv. Venit hora vt omnis qui interficit vos arbitretur obse-
quium se prestare deo (sed i his omnibus) scilicet positus (superamus) id ē
vincimus (propter eum) id est eius virtutem (qui dilexit nos. Certus su⁹
enim quia neque mors) L yza. id est timor mortis (neque vita). id est
amor vite. (neque angeli). scilicet infimi (neque principatus) id est medi⁹
(neque virtutes) id est supremi. scilicet prime hierarchie quorum ē facere
miracula Et per hos etiam intelliguntur alij superiores illis (neque in-
stantia) id ē potentia mala vel bona (neque futura) mala vel bona (neque
fortitudo) id ē aliquis violentia (neq; altitudo) id est prosperitas for-
tune

Pagina

neq; pfundū) id est aduerſitas (neq; creatura alia) a p̄dictis (poterit nos ſe
parare a charitate dei) qua dei diligimus (que est in chriſto ieſu domino
noſtro) ſc; nobis oſtenſa Quia maiorem charitatē nemo h; rē Ioan. xv

Am nō eſtis hoſpites rē Ante iniciū illi? ep̄le ſcri. ſcūs pau. in eodē
ca. di. Deus q̄ diues eſt in mīa p̄pter nimitā charitatē ſuam q̄ dilexit
nos. cū eē? mortui peccatis p̄mificauit nos in chriſto. au? grā eſtis ſa
nati Poſtmodū ſequitur p̄ns ep̄la poſt pauca (Frēs iā nō eſtis hoſpites
z aduenē) L y. a. deo

z a ſanctiſe? (ſed eſtis
ciues ſcōr.) i. de nume
ro eorum (z domeſtici
dei) id eſt in ecclīa dei
recepti (ſup edificati) id
eſt inſtructi (ſup fūda/
mentū aploz z p̄phe/
tarum) id eſt ſup doct
nam noui z veteris te
ſtamenti (ipſo ſummo
angulari lapide chri/
ſto ieſu) L y. in edifica
tione templi ſalomo/
nis. vt d; fuit qdā la/
pis plures reſect? ab
edificatibus. eo q̄ nō
cōueiebat loco cui ap/
plicabatur finaliter o/
ptime ſed et in ſummi/
tate edificij in angulo
duos parietes p̄iugen
do. z fuit figura chriſti
iudeos z gentiles tan
quā duos parietes in
vnā ecclīam p̄iungētis
Unde d; in ps. cxvij
Lapidē quē reprobā/
uerūt edificantes. hic
factus eſt caput anguli. z a dño ſcū eſt iſtud Et iſtā figurā ponit hic a/
poſtolus vt dcm̄ eſt (in quo omnis edificatio p̄ſtructa) tam a iudeis q̄ a
gentibus (creſcit) ſc; per augmentū virtutum (in tēplum ſcū in dño) id eſt
quouſq; fit templū domini ſcū (in quo z vos coedificamini) cū alijs fide
libus (in habitaculū dei in ſpiritu ſcō) id eſt ipſos cooperante. ſunc q̄ mul
lum opus eſt acceptū deo

¶ Poſtilla.
¶ Qui timet deū rē Ante iniciū illi? lcois habetur in p̄cedenti ca. Be
atus vir q̄ in ſapientia morabitur. z qui in iuſticia meditabit. z in ſe
ſu cogitabit circūſpectiōe dei Tunc poſtmodū ſequitur p̄ns lectio (qui

¶ Item alia epiſtola de apoſtolis Ephēſios. ii

Am nō eſtis hoſpites z aduenē. ſz
eſtis ciues ſcōr. z domeſtici dei
ſuperedificati ſuper fundamentū apo/
ſtolorum et p̄phetarū. ipſo ſummo
angulari lapide chriſto ieſu in quo oīs
edificatio conſtructa creſcit in tēplum
ſanctum in domino. in quo z vos con
ficiamini in habitaculum dei in ſpiri/
tu ſancto

¶ Sequitur nunc epiſtola de euange/
liſtis Eccī. xv.

¶ Qui timet deū faciet bonum. z
qui continens eſt iuſticię apprehē
det illam. z obuiabit illi quaſi mater
honorificata: et quaſi mulier a virginī
tate ſuſcipiet illum. Libabit illū pane
vitę z intellectus z aqua ſapientię ſalu
taris potabit illum. z firmabitur in il/
lo. z non ſectetur. z continebit illum.

timet deum) *Lyra*. s. timore filiali (faciet bonum) sp^s opus (z qui trinitas est iusticie) *Lyra*. i. tenēs eā in corde sil et ope (apphendet illā) scz sapiam diuinaz (et obuiabit illi) Nam pccupat eos q se cōcupiscunt. vel illis pri or se ostendit Sapien. vi. (quasi mater honorificata). *Ly.* omni honore digna (ababit illū pane vite) id est verbo sacre scripture *Un Dat. liij.* Non in solo pane viuit homo. sed in oī verbo qd procedit de ore dei (z a qua sapientie salutaris potabit illū) id est spū sancti de qua dicitur *Joā.*

et nō confundetur z exaltabit illū apd proximos suos Et in medio ecclesie a/peruit os eius. z adimplebit illū spū tu sapientie z intellectus. z stola glorie vestiet eum Iucūditatē z exultatiōem thesaurizabit sup illū et noīe eterno hereditabit illū dominus deus noster!

Item epistola de vno martyre Ecclesiastici. xxxi.

Eatus vir qui inuentus est sine macula. qui post aurū non abiit nec sperauit in pecunia z thesauris. Quis est hic z laudabimus eum? fecit em̄ mirabilia in vita sua Qui probatus est in illo z perfectus inuent⁹ est et erit illi in gloria eterna. Qui potuit trāsgredi z non est transgressus. facere mala z non fecit Ideo stabilita sūt bona illius in domino. z elemosynas illius enarrabit omnis ecclesia sanctorū

thesaurizauit super eum) id est multiplicauit. z quoniam hęc gloria non est transitoria. ideo subditur (et nomine eterno hereditauit illum dominus deus noster

¶ Postilla

Eatus vir qui inuentus est sine macula. z qui post aurū non rē Ante incipium illius lectionis habetur Qui aurum diligit non iustificabitur Tunc post hoc sequitur p̄sens lectio (Beatus vir) scilicet dñes in acquisitione scilicet iusta (qui inuentus est sine macula) scilicet cupiditatis et auaricie. (z qui post aurum non abiit). *Lyra*. per cōcupiscentiam et voluntatem malam. sed magis aurum secutum est eum.

liij. Qui biberit ex aqua quā dabo ei fiet i eo fons aque salientis in vitam eternā (et firmabitur in illo) *Lyra* deo firmiter adherēdo (z nō flectet) a rectitudine iusticie (z continebit illum) id est de⁹ cōtinebit eum secū p̄ p̄ seuerantiam in bono. (z nō p̄fundet) cū rep̄bis. sed honorabit cū electis Ideo sequitur. z in medio eccleie aperuit os eius) scz ad docēdum pplm (z impleuit eū dñs spū sapientie). ad degustandū diuinā (z intellectus). ad pponendū ea lucide in ecclesia. (et stola glorie). scilicet corporis z anime (induit eū) quod sp̄s fir̄ perseverantibus in exemplari vita z salutarī doctrina (iucūditatem z exultationem

Pagina

aut obsequio vltus est in opibus pijs et honestis (nec sperauit in pecuniis et thesauris) ibi pstitueno finem suum (Quis est hic et laudabimus eum?) quasi diceret rarus est et laude dignus (fecit enim mirabilia in vita sua) 31. la enim que rara sunt homines mirantur (et probatus est in illo) scz auro (et perfectus inuentus est) in opibus liberalitatis et misericordie (et erit illi gloria eterna). vñ Dat. xxy. Venite benedicti ptes mei etc. (qui potuere transgredi) nā diuitie dant oportunitatē faciendi mala (et nō est transgressus) et facere mala et nō fecit) per stabilitatē voluntatis eius in bono (ideo stabilita sunt bona illius in domino).

Nā pro temporalibus recipit eterna (et elemosinas illius enarrabit omnis ecclesia scōrum) scz ad iformationē aliorum.

Eatus hō q̄ inuenit sapientiā etc. Ante iniciū illius lectionis hētur Quē enim diligit deus. corripit et quasi p̄ filiū oplacet sibi Tunc statim sequitur p̄ns lectio (Beatus hō q̄ inuenit sapientiā) Ly. i. noticiam de diuinis (et qui affluit prudentia) in agilibus humanis (melior ē acquisitio e⁹

negociatiōe auri et argenti) tanto meliora sunt spūalia bona corporali⁹ bus (primi et purissimi fructus ei⁹) et notanter dicit primi. qz nullū opus bonū est. nisi virtute prudentie dirigatur. et purissimi quia bona spiritus alia non habent aliquod malū admixtū. sicut frequenter habent corporalia. sicut aurum et argentū. et similia habent annexam sollicitudinem. eleuationem mentis ad deum ipēdie item. ideo subditur (preciosior est cunctis opibus sapientia. et omnia que desiderantur huic nō valent comparari) Longitudo dierum in dextera eius) quia talis primo et principaliter habet aspectū ad celestia et eterna (et in sinistra illius diuitie et gloria). quia secundario et ex consequenti aspectum ad temporalia bene administranda (vig eus vig pulchre. et omnes semite eius pacifice) quia nullam turpitudinē admittit. et ad decorem virtutū inducit. et sic hominē pacificatū reddit redigendo vires inferiores in obsequium rōnis (lignum vite est his qui apprehenderint eam) Lyra. sicut enim per lignum vite continuabatur. vita. vt sic homo manens in statu innocentie de vita nature transisset ad vi

Item alia epistola de vno martyre. Proverbior. iij.

Eatus homo qui inuenit sapientiam et qui affluit prudentia. Melior est acquisitio eius negociatiōe auri et argenti primi et purissimi fructus eius. preciosior est cunctis opibus sapientia. et omnia que desiderantur huic non valent comparari. Longitudo dierum in dextera eius. et in sinistra illius diuitie et gloria. vig eus vig pulchre et omnes semite eius pacifice Lignum vite est his qui apprehenderunt eas. et qui tenuerunt eum beati. domin⁹ sapientia fundauit terras. stabilauit celos prudentia. Sapientia illius eruperunt abyssi. et nubes rore concresecunt.

tam glorie sine morte media Sic et sapientia de vite gratie ducit hominem ad vitam glorie sine morte mortalis culpe intermedia. dum tamen hic in ea pleueret (et qui tenuerit eam beatus) quia certitudinaliter ad beatitudinem deducetur dominus fundauit terram per sapientiam suam (stabilivit celos prudentia) quia sunt incorruptibiles (sapientia illius eruperunt abyssi magne et nubes rore coalescunt) quia calore solis eleuatur exaltationes huius de et condensantur in nubes

Item alia epistola de vno martyre. Ecclesiastici. vicessimo quarto

Eatus vir qui in sapientia morabitur. et qui in iusticia sua meditabitur. et in sensu cogitabit circumspersionem dei. Libabit illum pane vite et intellectus. et aqua sapientie salutaris potabit illum. Et firmabitur in illo et non flectetur. et continebit illum. et non confundetur. et exaltabit illum apud proximos suos. et nomine eterno hereditabit illum dominus deus noster.

Item alia epistola de vno martyre Ecclesiastici. xxxix.

Vltus cor suum tradet ad vigilandum diluculo ad dominum qui fecit illum. et in conspectu altissimi deprecabitur. Aperiet os suum in oratione peccatis et delictis suis deprecabitur. Si enim dominus magnus voluerit. spiritum intelli-

spiritu sancti (et firmabitur in illo) Lyra. deo firmiter adherendo. (et non flectetur) scilicet a rectitudine iusticie et continebit illum et non confundetur) sed cum reprobis. sed honorificabitur cum electis (et exaltabitur apud proximos suos) id est apud sanctos suos qui sunt deo propinqui (et nomine eius non hereditabit illum dominus deus noster).

Postilla

Vltus cor suum tradet ad vigilandum. Ante initium illius lectionis habetur in eodem capitulo Sapientiam omnium antiquorum exquiret sapiens Et narrationem virosum nominatorum conseruabit. **T**unc statim sequitur presens lectio siue epistola.

m iij

Eatus vir qui in sapientia et ante initium huius lectionis habetur in eodem capitulo Beatus vir qui non est lapsus verbo ex ore suo. Tunc post hoc sequitur presens lectio non post pauca. (Beatus vir qui in sapientia morabitur) Lyra. meditando diuina. quorum cognitio proprie dicitur sapientia quasi sapida scientia (et qui in iusticia sua meditabitur). reddendo deo debitum cultum et proximo suo amore fraternum (et in sensu cogitabit circumspersionem dei) id est quod deus circumspectat omnia et vbique. Unde Hebr. iij Omnia nuda et aperta sunt oculis eius. (Et habuit illum pane vite). id est verbo sacre scripture (et intellectus et aqua sapientie salutaris potabit illum). id est gratia

Pagina

post pauca (Iustus cor suū tradet) **L**y. voluntarie (ad vigilandū diluca-
lo). id est a iuuentute (ad dñm qui fecit illū) scz ad ipsum intentionē diri-
gens deuote et attente (in cōspectu altissimi deprecabitur) pro impetratione
sapie (aperiet os suū in orōne p peccatis et delictis suis) scz emendandis.
(deprecabitur) vt sic ad receptionē diuine sapientiē disponatur. (si enī domi-
nus magnus voluerit spū intelligentiē replebit illū. et ipse) spū intelligen-
tiē repletus (tanq̃ ūmbres) id ē abundanter (mittet eloquia sapie sue) ad
docendū ignorantes (et in orōe confitebitur dño) totum effectū attribues
honorī diuino (et ipse) scz deus (diriget cōsiliū ei⁹) in agendis (et in absco-
ditis suis p̃siliabit) scz obscura clari⁹ sibi reuelando (et ipse) scz a dō illū
natus (palā faciet disciplinā doctrine sue) sibi reuelata alijs p̃palando (et
in lege testamenti do-
mini gl̃abitur) hęc enī
est gl̃a sapientis in le-
ge dñi meditari. (col-
laudariū mlti sapiāz
eius) nō dē oēs. qz ho-
mines mūdani ipm re-
putāt imprudētem eo
qz nō querit sciam lu-
cratiuā (et vsq̃ in sc̃lm
nō delebitur) scz doctri-
na sapie eius. vt patz
Mat. xxiiij Celum et
terra transibunt. s̃ba
autē mea nō transibūt
(non recedet memoria
eius) scz sapientis (et no-
men ei⁹ requirēt a gñā-
tione in gñationē). q̃a
p doctrinā ab eo scri-
ptam remanebit nomē
eius inter hoies q̃ vti-
tur illis scriptis ad p-
fectum suum. et ad sa-
lutē aīarum suarum

¶ Postilla.

¶ Istoz aīę i ma-
nu rē. **¶** An̄ incitū

illī lectōis habet sic Inuidia diaboli mors introiit in orbē terrarum.
Imitant autē illū qui sunt ex pre eius Tūc sequit p̃ns lectio siue eplā
(Iustoz aīę in manu dei sunt) **Lyra.** sunt aīę iustoz imortales et separa-
te a corporibus per mortē Et sunt in manu diuine mię per securitatē glo-
rie cōsequende Nam a tpe passionis ch̃risti postq̃ aperta est ianua glo-
rie si nō h̃nt aliqd ad purgandū statim euolant ad gl̃am Si autē habet
aliquid ad purgandū detinetur in manu diuine iusticię i poena purga-

gentiē replebit illuz. et ipse tāq̃ ūmbres
mittet eloquia sapientiē sue. et in orati-
one p̃fitebitur domino. et ipse diriget p-
siliū eius ad disciplinā. et in absco-
ditis suis p̃siliabitur. Ipse palam faciet
disciplinam doctrine sue. et in lege testa-
menti domini gloriabitur Collaudabūt
multi sapiām eius. et vsq̃ in sc̃lū nō
delebitur Nō recedet memoria eius. et
nomen eius requirēt a generatiōe i ge-
nerationē

¶ Epistola de pluribus martiribus.
Sapientiē. iij.

¶ Istoz animę in manu dei sunt. et
nō tanget illos tormentum mor-
tis **¶** Isti sunt oculi insipientiū mori.
et estimata est afflictio exitus illorū **¶** Et
ab itinere iusto abierūt inexterminūz
Et quod a nobis est iter exterminū. il-
li autem sunt in pace **¶** Et si coram homi-

torz ab tempus Sunt tñ secure de sua britudine psequenda. ergo dz hic.
(Iustoz anime in manu dei sunt. z nō tanger illos tormentū mortis). s.
tormentū gehenne (Glisi sunt oculis insipientiū mori) totaliter in anima z
corpore (et estimata est afflictio exitus illoz) Et ab itinere iusti abierunt
in exterminū de hoc mūdo reputata est mera afflictio ab illis q aliā vi/
tam hoīs nō credit post hanc vitā (z qd a nobis est iter exterminij) fm er
roz illoz qui dicūt hoies recedentes a nobis per mortem totaliter exter
minari (illi autē) scz iusti (sunt in pace Et si corā hominibz tormenta pas/
si sunt. spes illoz immortalitate plena est) qz nō pōt amitti. Immortalitas
vero a deo nō fuit plena. quia amitti poterat et fuit amissa (in paucis ve

nibus tormenta passi sunt spes illorū
immortalitate plena est. In paucis ve
rati. in multis bene disponētur. quo
niam deus tēptauit eos. z inuenit eos
dignos se Tanquā aux. in fornace pba
uit illos. z in tpe erit respectus illoruz
Fulgebunt iusti z tanqz scintille in arn
dineto discurrent. Judicabunt natio
nes et dominabūtur pplis Et regnabit
dñs illorum in ppetuū

¶ Item alia epistola de martyribus
Sapientie. v.

Usti autē in ppetuū uiuent z apd
dominū est merces eorum. z cogi
tatio illoz apud altissimū Ideo accipi
ent regnū decoris. et dyadema speciei
de manu domini. qm dextera sua teget
eos. et brachio sancto suo defendet il
los Et accipiet armatutā zelus illi. z

rati) id est tribulati (in
multis bñ disponētur)
per glām aīz z corpo
ris (qm deus tēptauit
eos) scz vt virtus pati
entiz eoz nota fieret a
lijs ad exemplū imita
tionis (et inuēit eos di
gnos se. tanqz aurū in
fornace. pbauit illos).
scz qd nō deteriorat sz
melioratur. (et in tēpo
re tribulationis erit ī
spectus illoz. nō solū
quantū ad aīam. sz e
tiam quantū ad corpus
qd resurget glorioluz
(fulgebunt iusti) p do
cem claritatis (z tan
quā scintille in arūdie
to discurrent) p dotem
agilitatis (iudicabunt
nationes) nam pfcī iu
dicabunt cū christo in
iudicio finali (et dabi
tur populis. et regna
bit dominus in ppe/
tuum ¶ Postilla.

Usti autē in perpetuū uiuent z An incitiū illius lectionis hētur i co
dem ca. q. damnati in inferno quotidie clamāt Quid nobis pfuit su
perbia aut diuitiaz iactantia: quid prulit nobis: transierūt oīa illa tan
quā ymbria Tunc sequitur pñs lectio q hodie p epla in missa legit. in q
demonstratur quē sit merces martyz. qualiter a dño pcepti armati ad pu
gnā contra inimicos fidei pcesserunt. et sic ad ęternā beatitudinem perue
nerunt. ergo hic dicit (Iusti autem in ppetuum uiuent) scilicet vita glorię
(et apud dominum est merces eoz) scilicet a quo sperant premiari. non a

Pagina

mundo (et cogitatio illorum apud altissimū) ad cuius honorem ordinauerunt facta sua (Ideo accipient regnū decoris et dyadema speciei de manu domini) scilicet celestem gloriā. vbi nihil est turpe. (quoniam dextera sua teget eos) reponendo eos in beatitudine. que per dexteram intelligitur (et brachio sancto suo defender illos) In hoc designatur securitas beatorum que a nullo potest auferri. Post hoc describit miseriam iniquorum dicens (et accipiet armaturam zelus illius). Nam ex zelo iusticie procedit ad turbationem malo

rum (et armabit creaturam ad ultionem inimicorum) **L**etra. Nam omnibus creaturis preteritur ad afflictionem reprobatorum. Sicut econverso omnes creature cedent ad gloriam electorum (Induet pro thorace iusticiam). a qua non poterit deflecti cum ipse sit figura iusticie (et accipiet pro galea iudicium certum). Nam iudicando non potest deficere (Sumer scutum inexpugnabile equitatis) que ita erit cindens quod nullus eam poterit impugnare (et ibunt directe emissiones fulgurum) ad afflictionem malorum (et ad certum locum deducet illos dominus deus noster). Nam secundum quod dominus ordinauit de ipsi. ira et ipsi perditionis et passionis certa loca adierunt

armabit creaturam ad ultionem inimicorum. Induet pro thorace iusticiam. et accipiet pro galea iudicium certum. Sumer scutum inexpugnabile equitatem ibunt directe emissiones fulgurum et ad certum locum deducet illos dominus deus noster

Item alia epistola de pluribus martiribus Sapientie decimo.

Ededit deus omnem mercedem laborum sanctorum suorum. et deduxit illos in via mirabili Et fuit illis in velamento diei et luce stellarum nocte. Transtulit illos per mare rubrum. et transiit illos per aquam nimiam. inimicos autem illorum dimersit in mare. et ab altitudine inferorum eduxit illos Ideo iusti tulerunt spolia impiorum. et decatauerunt domine sanctis

Postilla

Ededit deus omnem mercedem laborum sanctorum suorum et Ante initium illius lectionis habetur in eodem capitulo. Sapientia eterna venditum iustis. scilicet ioseph. quem fratres sui venderunt. non dereliquit. sed a peccatoribus liberauit eum. descenditque cum illo in fossam. et in vinculis non dereliquit illum. Et mendaces ostendit qui maculauerunt eum. et dedit claritatem eternam. Tunc sequitur prius lectio siue epistola (Redde deus) scilicet iustis omnem mercedem laborum suorum. Item Nam de mandato domini filii israel recedentes spoliauerunt egyptum. scilicet mutuo a vicis vasa aurea et ar

gentes accommodando. et hoc in recompensatione laborum quibus iniuste ag-
grauauerunt eos egyptij. vt habetur Exodi. xij. ca. (Et deduxit illos i via
mirabili. Et fuit illis in velamento diei. et in luce stellarum nocte) Nam colu-
na nubes per diem. ignis per noctem (translulit illos p mare rubrum. et transue-
xit illos per aquam magnam Inimicos illos dimerfit in mare. et ab altitu-
dine inferorum) id est de fundo maris (eduxit illos) Ideo iusti tulerunt spo-
lia impiorum) viderunt ei
egyptios mortuos su-
per litus maris Ex/
odi. xij. Et spoliave-
runt eos armis pcorum
et secundum Debreos Ista
pda fuit maior quam ista
quod prius spoliauerunt
egyptum vasibus aureis et
argenteis (et decarauerunt
domine scilicet nomen
tuum) dicentes illud can-
ticum Cantemus do-
mino. glo se enim magis
ficatus est equus et asinus
foram deiecit in mare.
(et victrice manus tu-
am) id est potentiam tu-
am egyptios submer-
gentem (laudauerunt pari-
ter. domine deus noster)

Item alia epistola de pluribus mar-
tyribus. Proverbiorum. xv.

Lingua sapientium ornat scientiam.
Os fatuorum ebullit stulticiam. In om-
ni loco oculi domini contemplantur bo-
nos et malos. lingua placabilis lignum
vite. que autem immoderata est conterit
spiritum Domus iusti plurima forti-
tudo. et in fructibus conturbatio La-
bia sapientium disseminabunt scientiam
Cor stultorum dissimile erit. victime im-
piorum abominabiles domino: vota
iustorum placabilia Qui sequitur ius-
ticiam diligitur a domino

Item alia epistola de pluribus mar-
tyribus. Proverbiorum. x.

Expectatio iustorum leticia: spes au-
tem impiorum peribit. fortitudo

Lingua sapientium
ornat etc. Ante in-
itium illius lectionis
habet in codice ca. Re-

sponsio mollis frangit iram. sermo durus suscitatur furorem Tunc statim sequi-
tur presens lectio (Lingua sapientium ornat scientiam) quia debito tempo-
re et loco et gratiose pponit eam (os fatuorum ebullit stulticiam) quia ipse
ose profert eam (in omni loco oculi domini contemplantur bonos et malos
lingua placabilis) id est suavis eloquio erga proximum et orationi intera
erga deum ad ipsum placandum (lignum vite) quia sicut per lignum vite con-
tinuabitur vita corporalis. ita per talem linguam vita spiritualis (Que
autem immoderata est) scilicet ad loquendum (conteret spiritum) quia in multilo-
quio non deerit peccatum (Domus iusti plurima fortitudo) quia dominus
pregit eam (et in fructibus) id est in operibus (impiorum conturbatio) quia malus
non potest habere pacem ad proximum. nec etiam ad seipsum (Labia sapientium
disseminabunt scientiam) scilicet populum docendo (cor stultorum dissimi-
le erit) scilicet cordi sapientis. et etiam sibi ipsi. quia diuersis et variis co-
gitationibus agitur (victime impiorum abominabiles domino). sicut
oblatio cayn. quia fuit de alieno vel mala voluntate (vota iustorum pla-

Pagina

rabilia) sicut patet de abel. quia ad abel respexit dñs ⁊ ad munera eius (q sequitur iusticiam) fin eam operando (diligetur a dño) qui est regula iusticie

Postilla

Expectatio iustoz leticia ⁊c. An incitū illius lectionis habetur in eodem capitulo sic. Timor dñi apponet dies. ⁊ anni impioz breuia buntur. Tunc statim sequitur presens epistola (Expectatio iustoz leticia) id est beatitudo eterna q̄ habet annexam leticiam (spes aut impioz peribit) id est presumptio eoz peribit. Quia presupponit habere beatitudinē sine meritis dicentes Deus nō fecit nos ad damnandū. s; ad saluandū (fortitudo simplicis via domini) id est eius iusticia simplices ⁊ reos pmiando ⁊ pauor his

qui opantur malū) s; impios puniendo (Justus in eternū nō pmo uebitur) s; a stabilitate virtutis (impū autē nō habitabit sup terram) s; viuētūz (os iusti perturiet sapiāz) s; alios docendo (lingua prauoz peribit). Unde diues epulo in inferno exñs magis cruciatur in lingua q̄ in alijs mēbris. vt patet Lu. xvi. (labia iusti considerāt placita) s; do ⁊ hōibus ⁊ os impiorū peruersa) id est blaspemias cōtra deum ⁊ iniurias ptra proximi (Simplicitas iustoz) scilicet qua procedūt in factis suis sine plica dolo sitatis (diriget eos) ad beatitudinem (et supplāratio p

simplicis via domini. ⁊ pauor his qui operātur malū Justus in eternū nō cō mouebitur. impū autē nō habitabit super terrā Os iusti parturiet sapiētiam lingua prauozū peribit. labia iusti considerant placita. ⁊ os impioz peruersa Simplicitas iustoz diriget eos. et supplantatio peruersozum vastabit illos Justicia rectorum liberabit eos. et in insidijs suis capientur iniusti Just⁹ de angustia liberatus est vt traderetur impius pro eo simulator ore decipit amicum suum. iusti autem liberabūtur scientia. In bonis iustozum exaltabitur ciuitas. ⁊ in perditione impiozū erit laudatio

Item epistola de pluribus martiribus Hebreo. xi.

uerfoz) q̄ decipiuntur simplices (vastabit illos) in pena inferni. ⁊ etiā a liquando ppter hoc destruuntur in vita presenti) iusticia rectorū liberabit eos) scilicet a morte gehenne (et in insidijs suis capientur iniqui). Sicut iniqui iudices insidiantes susanne fuerunt adiudicati morti (Justus de angustia liberatus est vt traderet impius p eo) quod patz de dauid iusto q̄ fuit in regno restituit. et impius ab salon cum tribus lanceis transsossus. vt patet. ij. Regū. xviij. (Simulator) id est hypocrita qui simulat sanctitatem (ore decipit amicum suum). id est illum a quo sperat promoueri cui adulatur (iusti autem liberabuntur) scilicet ab ista deceptione (scientia)

scilicet qua discernitur inter sanctitatem veram et fictam (in bonis iustorum exaltabitur ciuitas) scilicet a deo Sicut ezechias orōibus z lachrymis suis saluauit ciuitatem hierusalem a sennacharib. vt patet. iij. Regum. xix. Similiter sanctus basilys in nouo testamento oratione sua ciuitatem a Iuliano apostota

¶ Postilla.

Antei per fidem vicerunt regna z In hac epistola comemorat apostolus patientiam et passiones z victorias. z fidem sanctorum

Antei per fidem vicerunt regna. operati sunt iusticiam. adepti sūt repromissiones Obturauerunt ora leonum. extinperunt impetum ignis. effugauerunt aciem gladij. conualuerūt d infirmitate. fortes facti sunt in bello Castra verterunt exterozū. acceperunt mulieres de resurrectione mortuos suos Alij autem distenti sunt non suscipientes redemptionem. vt meliorem inuenirent resurrectionem: Alij vero ludibria et verbera experti: insuper z vincula. et carceres. lapidati sunt. secti sunt. temptati sunt. in occisione gladij mortui sunt Circuierunt in melotis in pellibus caprinis. Egentes angustati. afflicti. quibus dignus

martyrum. cuius virtute patientes fuerūt. z victores extiterunt. (Sancti per fidem vicerunt regna) Sic p3 in martyribus qui vicerunt reges z p3ides. (operati sunt iusticiam z adepti sūt repromissiones) Lyra. gratie via. z glorie in patria. (Obturauerūt ora leonū) Sic legit de danielē misso in lacū leonum. Et de pluribus martyribus z virginibus legit in legēdis saciorum. q fuerūt proiecti ante leones z viros z tamen māsērūt illesi (extinperunt impetū ignis) Sicut tres pueri missi a nabuchodonosor in fornacem ignis

nis. quibus ignis nō nocuit. nec eos in aliquo cōstruxit Simile etiam legitur de pluribus sanctis martyribus et virginibus in nouo testamento (effugauerunt aciem gladij) id est exercitum accinctū gladijs. vt David et multi alij reges et principes diuino adiutorio vicerunt exercitus magnos et fortes in veteri. et etiam in nouo testamento (conualuerunt de infirmitate) per preparationem z poenitentiam. vt Ezechias. Job z Tobias z c. Simile legitur de sanctis noui testamenti quod multi infirmi sunt curati per orationes sanctorum et per patientiam (Fortes facti sunt in bello) Sicut ioseph et Judas machabeus cum filijs suis. qui fortiter bellando obtinuerunt terras et ciuitates (castra verterunt exterozum). id est inimicorum quos verterunt in fugam (acceperunt mulieres). id est matres (de resurrectione mortuos suos). i. pueros suos resuscitans. sicut p3 Heriam et heliseum in veteri testamento Et etiam multi defuncti i nouo

Pagina

testamento suscitati sūt per xpm̄ et aplos et per alios sanctos sicut p̄p̄t
in legēdis sanctoz (alij autem diffēti sunt) scz in culeo et alijs tormentis
ppter fidem vni? veri dei (Nō suscipiētes redēptionē) id est nō accipiētes
liberationē sicut factus andreas qui de cruce deponi noluit. et sic de alijs
(vt meliorē inuenirēt resurrectionē vt q̄to grauiora sustinerēt p̄ christo
tāto glorioſius coronarēt) Alij vero ludibria et vbera exp̄i sup̄ et vici
la et carceres lapidati sūt vt Hieremias et Zacharias fili? ioiade (secti
sūt). s. sicut Esaias fra lignea exiussu regis manasses (tēptati sūt) p̄mis/
sionib? psecutoz et blā

tē nent? munerū vt ad
idolatriam inclinaren
tur (in occasione gladij
mortui sunt) quia mlti
in veteri testamento
nolētes cōsentire i ido
latriam gladio percussī
sūt. Et omnia tā enu
merata etiam in nouo
testamēto sanctis mar
tyribus etiam vir/
ginibus cōtingerūt ppter
fidem domini nos/
tri iesu christi. Post h
descēdit ad heremitas
et sanctos qui nō effu
derūt sanguinem suū
propter fidem charoli
cā. dicēs (Circūierūt
perdeſerta tper multa
mūdi loca (i melotis)
Ubi notandū q melo
ta est animal cui? pel
lis ē hispida sicut pel
lis heritij (et in pelli
b? caprimis). Nam

illis pellibus tegebātur sancti id est homīes siluestres viuentes in deser
tis locis sicut Helias et sanct? Ioannes baptista. et sic de alijs sanctis
(egētes) scilicet necessarijs (angustiat) scilicet anxietatibus (afflicti) labo
ribus et pressuris (quibus) id est quozum cōuersatione et habitatione
(dignus non erat mūdus) id est amatores mūdi nō erant digni tantozum
virorū presentia (in solitudinibus errantes et in montibus et in spelūcis
et in cauernis terrē) spelūca natura factē sunt. Lauernē arte vel casu
factē sunt. Talia enim loca inhabitabant antiqui patres vt essent in lo
co apto diuine cōtemplationi (et hi omnes) scz predicti sancti (testimonio
fidei) id est fide eoz attestante (probat) id est probabiles (inuenti) sunt in
christo iesu domino nostro

nō erat mūdus in solitudib? errātes et
i mōtib? et speluncis et in cauernis ter
re. Et hi oēs testimonio fidei p̄bati in
uenti sunt in xpo iesu dño nrō

¶ Sequē nunc epla de vno confessore et
et pōtifice Eccl. xliij.

Ecce sacerdos magn? qui i die
b? suis placuit deo et inuēt? est
iust?. et in tpe iracūdiē fact? est
recōciliatio: Nō ē inuētus similis illi
qui cōseruaret legē excelsi. Ido iureiu
rādo fecit illuz dñs crescere in plebem
suā. Bñdictionē oīm gētium dedit illi
et testamētum suuz cōfirmāuit sup̄ ea/
put eius. Lognouit eū i bñdictionib?
suis cōseruauit illi misericordiā suā. et
i uenit grām corā oculis dñi. Magni/
ficauit euz in cōspectu regū et dedit illi
coronā glē. Statuit illi testamētū eter
nuz et dedit illi sacerdotiuz magnum. et

Caelac erdos magn⁹ rē. Ante iūū illi⁹ lectiōis habet sic ¶ Postilla.
Enoch placuit deo et translatus est in paradysum viuus. Vbi sciē
dum quod hic sub noīe enoch designatur laus istius magni sacerdotis
et episcopi cuius festū hodie in ecclesia pagitur cum dicitur. (Ecce sacer
dos magnus qui in diebus suis placuit deo et inuentus est iustus. et i rē
porē iracundie factus est recōciliatio) id est causa recōciliationis diuine
(non est inuentus similis illi in gloria) scz in ope virtuosus (qui cōseruaret
legē ex celsi) scz legem naturalem menti humane impressā (ideo iure iurā
do fecit illū dominus crescere in plebē suam) ¶ 2^a. hoc p⁹rie dcm ē de
abraā. vt habetur Gen. xxij. per memetipm iurauit dicit dominus quia

beatificauit illū in gloria Fungi sacer
dotio et haberelaudē in noīe ipsius Et
offerre illi incensum dignū i odore sua
uitatē ¶ 3ª alia epla de vno cōfessore
Ecc. xlv.

Blect⁹ deo et hoīb⁹ cui⁹ memoria
in bñdictione ē. Simile illū fecit
in gloria scōrū; et magnificauit
eū in timore inimicōrū. et in verbis suis
mōstra placuit. Glorificauit illū i cō
spectu regū et iussit illi coram p⁹lo suo
et ostēdit illi gloriā suā in fide et leuitate
ipsi⁹ factū fecit illū. et elegit eū ex omni
carne: Audiuit em̄ eum et voces ipsi⁹
et induxit illū in nubē et dedit illi cor ad
pcepta et legē vitę et discipline

¶ 4ª alia epla de vno p⁹fel. Spien. x
Vltū deduxit dñs per vias rectas
et ostēdit illi regnū dei. et dedit illi
sciētiā sanctorū. Honestauit illū

illi coronam glorię. Statuit illi testamentū sempiternū et dedit illi sacer
dotium magnū id ē princeps sacerdotum (et beatificauit illum i gloria.
Fungi sacerdotio et habere laudes in nomine ipsius et offerre illi incensū
dignū in odorem suauitatis.

¶ Postilla

Blectus deo et hoīb⁹ rē In p⁹bis huius lēonis q̄ ad lram p⁹mendat⁹
est moyses. quia a puericia sic fuit gratiofns. vt esset diligibilis oīb⁹.
ppter quod filia regis in puericia ipsius eum in filium adoptauit. vt ha
betur Exo. ij. Et hic sub noīe ipsius moysi designatur laus istius sancti
p⁹fessoris cui⁹ festū hodie in ecclesia peragitur. cum dicitur Dilectus deo et

n i

Pagina

hoibus cuius memoria in bñdictiōe est) **L**y. i. in ōni bono (Silem illuz
fecit in gl'a scōp) scz videndo diuinā essentia. sicut d'r Aug. ad paulinū
de vidēdo deū (z magnificauit eū in timore inimicōz). i. egyptiorū inter
quos fuit magn' valde (z in p'b suis mōstra placauit q' plage egypti mō/
struosē cessauerūt ad e' oratiōem (glificauit illū i p'scū regū). i. pharao. //
nis regis egypti z Sed z og. vt habet Numeri. xx. (z iussit illi corā p'plo
suo). i. i mōre synai. vbi p'plus loquētē audiuit. vt habet Exo. xx. (z ostē
dit illi gloriā suā). i. in
visiōe p' essētiā (in fide)
.i. in fidelitate fuit em
valde fidel' (z leuitate
ipsi). **U**n dicit Nume
ri. xij. Erat em moyses
vir initissim' sup oēs
hoies q' morabātur in
terra (scm fecit illū) id
ē mūdū z firmū (z ele/
git eū ex oī carne). i. ad
educēduz filios isrl' de
egypto. vt essz legisla
tor veteris testamenti
(Audiuit em eū z vo
cē ipsi) scz depēcēz p'
relaxatiōe p'cti isrl' in
fabricatiōe vituli. vt

p'z Exo. xxxij. (z duxit illuz in nube. et dedit illi cor ad p'ceptū). i. si opa
adimplenda z alijs dicēda (z legem virg z discipline

Ultū dedux. zc In v'bis h' l'cōnis p'mēdat' ē iacob p'z filioz isrl' q'
iust' fuit z i mesopotamiā iuit fugiēs irā frīs sui esau. vt habet Gen
xxvij. Et hic sub nomine Jacob designatur laus istius sancti cōfessoris.
cuius festum hodie celebratur cum dicitur (Iustum deduxit domin' p'
vias rectas. et ostendit illi regnum dei) scilicet quando vidit scalam cui
summitas tangebāt celum et dominuz innixum scale. vt p'z Gen. xxvij.
Tunc enim habuit reuelationem de superna hierusalem Idarco cuius
lans dixit Non ē hic aliquid nisi dom' dei z porta celi (z dedit illi sciam
sanctorum). i. noticiā de sanctis angelis quos vidit ascendentes p' illā
scalam (honestauit illum in laboribus) id est reddidit eum diuitem et in
clitū p' laboribz suis i custodiēdis ouibz laban auiūculi sui. vt p'z Gen. xxx
Dicit' est homo ille vltra modum zc. (et p'pleuit labores illius) quādo
deo p'otegente recessit de mesopotamia cum vxoribus z liberis z diui
tijs suis in fraude circumuenientium id est laban et filiozū suozū q'
nuebantur eum decipere mutando frequenter mercedem suam. vt patet
Gen. xxxi. (illi affuit) multiplicando greges q' secū dū pactum debebant
cedere in mercedem iacob (z honestuz fecit eū) dicit' do cum tp'alibz z spūa
libz diuitijs (z custodiuit eū ab inimicis. et a seductoribz) tūcavit illū). i. a
laban z e' filijs insequētibz iacob recedētem ad spoliandū euz. vt habet

Gen. xxxi. (z certamen forte dedit illi) scz auz angelo luctanti. vt habetur Gen. xxxii. (vt vinceret z sciret quoniam omnium potentior ē sapientia) scz Esau fratrem suum proprium sibi aduersantem ad hoc enim fuit illa luctatio. vt iacob assecuraret de victoria contra esau que nimis timebat. Idcirco dixit sibi angelus. si cōtra deum fortis fuisti. quantomagis cōtra homines preualebis. Post hoc ponitur aliud exemplum de Joseph quem vendiderunt fratres sui ismaelitis dicens (hec venditū iustū) scilicet Joseph (non dereliquit. sz a peccatoribus liberauit eum) id est a fratribus

**De alia epistola de vno confessore
Sapient. vii.**

Præui et dat⁹ est mihi sensus
z inuocaui z venit i me spūs
sapie. Et pposui illā regnis z
sedib⁹ z diuitias nihil eē dixi i ppatio
ne illi⁹. Nec cōgaui illi lapidem p̄cio
suz. quoniā omne aurū in cōpatione il
li⁹ arena est exigua z tāq³ lutū estima
bit argentū in conspectu illi⁹ Sup
sa
lutē z spēm dilexi illam z preposui pro
luce habere illā qm̄ inextinguibile ē lu
men illi⁹. Venerūt autē mihi oīa bona
pariter cum illa. z innumerabilis bone

fuit cum occidere vo
lentibus (descēditque
cum illo in foueam) id
est in carcerem regis
egypti. vt patet Gene
sis. xxxix. Unde dicit
ibidem fuit autem do
minus cum ioseph de
ditq³ ei gratiam in cō
spectu principis carce
ris (et in vinculis nō
dereliquit eum. donec
afferret illi sceptrum
regni) id est dominati
onem in regno egypti
post regem immedia
te. vt patet Genesis.
quadragésimo primo
(et potentiam ad
uersus eos qui eum de
primebant) scilicet su

per putifar et vxorem eius quib⁹ superior factus fuit) z mendaces osten
dit qui maculauerunt illum) scilicet imponendo sibi iniuste adulterium.
nā malicia mulieris fuit detecta (et dedit illi claritatē eternā) scz bone fa
me. que manz ad huc z manebit vsq³ in finē (dñs deus nr)

Sequit^r epistola de vno confessore.

Præui et dat⁹ est mihi rē. An incituz illi⁹ leōnis dē rex salomō sic. Ne/
mo ex regib⁹ aliud habuit natiuitatis incitiū. Vm⁹ g̃ itroit⁹ ē oib⁹ ad vi
tā z filis eir⁹. Tūc seq^r p̄is lectio. Salomō desiderauit a dō sibi dari
sapiaz dices (Optaui. s. sapiētē donū (z dat⁹ ē mihi sēi⁹) id ē donū sapie
z intellect⁹ (z inuocaui z venit i me spūs sapie). i. spūs sc̄s q̄ dat sapiāz (z p
posui illā regnis z sedib⁹ z diuitias nihil eē dixi i ppatioe illi⁹ Nec pgaui
illi lapidem p̄ciosum qm̄ dñe aurum i comparatioe illius arena ē exigua
z tāq³ lutūz estimabitur argentū in p̄sp̄u illius) z rō est. Quia diuitie
temporales communes sunt obonīs et malīs. z frequenter conceduntur
malis plus quam bonīs. vt patet ad sensum Sapientia autem vera
de qua fit hic sermo solis bonis conceditur. Ideo bona exteriora re
spectu ipsius verē sapientie nullius valoris sunt reputanda. (super

Pagina

salutem et spēm). i. sup. sanitatē corpis et ei? pulchritudinē (dilexi illā) qz sanitas et pulchritudo sunt perfectiones corpis Sapiencia vero pfecti? o est mentis. et ideo quāta aīa est melior corpe. tanta sapiētia est illis pferenda (et pposui pro luce habere illam) qz sicut lux corpalis dirigit i. cor poralibus. sic sapiētia in spūalibus (qm̄ inextinguibile est lumē illi?). venerunt autē mihi oīa bona pariter cū illa) qd̄ pr. iij. Reg. iij. vbi dicit qz salomon petendo sapiam a dño nō solum illā obtinuit. sed etiā cū illa diuitias et honores sup. omnes reges (et innumerabilis honestas p. manus illius) id est p. opa ipi?

q̄ per manus designātur eo qz manus est organū organoz. vt pr. iij. li. de aīa (et letatus sum in oibus qm̄ aīce debat me ista sapiā) ostendēdo mihi q̄liter agere debere (z ignorābā) scz anteq̄ ipam habere (qm̄ hōz oīm mater est) s. ipa habita? gnoui (quā sine fictione didici). i. a dō a q̄ ipaz deuote postulauit. vtz iij. Reg. iij. Et a nachan propheta cui fuit traditus ad erudiendū (et sine inuidia comunico) verbo vel sc̄ptō Scripsit ei mltos libros ad nostrā eruditionem (z honestatē illius nō abscondo) Nā omnes reges circūquaqz desiderabāt audire sapientia salomonis (infinitus em̄ thesaurus est hōibus) id ē inappreciabilis. (quo qui vsi sunt) opa sapientis exercendo (p̄cipes facti sūt amiciqz dī) sed tanquā p̄formes ei in operibus suis quē cōformata est causa dilectionis. vt pr. Eccl. xij. Omne animal diligit sibi simile.

stas per manus illius. Et letatus sum in om̄ibus. quoniam antecedeat me ista sapiencia z ignorabaz. quoniā hōrū oīm mī est. Quā sine fictione didici z sine inuidia comunico. z honestatez illius nō abscondo. Infinit? em̄ thesaurus est hōibus. quo q̄ vsi sunt. p̄cipes facti sūt amiciqz dei

¶ Epistola de vno p̄fessore z pontifice Ad Hebreos. v.

Unis nāqz pontifex ex hōib? assumptus p. hōibus cōstituit i. his quē sunt ad deū vt offerat dona z sacrificia pro p̄ctis Qui cōdolere possit his q̄ ignorant z errant: qm̄ z ip̄e circūdat? us est infirmitate. z p̄pterea debz quē

¶ Postilla

Unis nāqz pontifex zc. An̄ incitū illi? epistole scribit sc̄us paulus dicens Non em̄ habemus pontificem qui nō possit cōpati in infirmitatibus nostris. temptatū autē per omnia. Audeam? ergo cū fiducia ad thronū gratiē et? vt mīam consequamur z grām inueniam? Tūc sequi tur p̄ns epistola (Unis nāqz pontifex) Glo. fm̄ legē (ex hōibus). i. de nūe ro hōim (assūptus) nō introductus (p. hōibus) scz saluādis (cōstituit) vt p. eum a deo impetrēt mīam. dz em̄ esse mediator dei z hominū. in his quē sunt ad deū) Lya. in spūalibus (vt offerat dona) id est voluntarie oblata non violenter extorta (et sacrificia pro peccatis). scz populi (qui condolere

possit his qui ignorant et errant id est qui peccant ex infirmitate *Lx. de*
 her em pontifex moueri ad passionem et misericordias ex consideratione
 pprie fragilitatis Un dñs pmisit bñm petrū in peccatū cadere. vt sciz a/
 līs cōpati ex cōsideratione pprii delicti (et ppter ea) scz qz infirm⁹ est mise
 rīs circūdat⁹ (qz quēadmodū p populo) sibi subdito (ita etiā p semetip
 so offerre dona p pctis) scz suis dimittebis. sicut et pro pctis ppli (nec dñs
 sibi assumat honorē) scz pontificat⁹ (sed qui vocatur a deo tanqz aaron).

quēadmodū pro pplō. ita etiā pro se/
 metipso offerre dona pro peccatis. nec
 quisqz sibi assumat honorē. sed qui vo
 catur a deo tanquā aarō Sic et christ⁹
 nō semetipm clarificauit vt pōtifer fie
 ret. sed qui locut⁹ est ad eū. Filius me⁹
 es tu. ego hodie genui te Quēadmodū
 et in alio loco dicit. Tu es sacerdos in
 eternum scdm ordinē melchisedech
 ¶ Sequūtur nūc vltorius eplē de vir
 ginibus .ij. *Lxx. x. et. xi.*

illem a deo vocatur.
 q debito mō instituit.
 (Sicut et christ⁹ non
 semetipm clarificauit.
 ita vt pontifex fieret).
 scz assumēdo sibi ho
 norē pontificat⁹ (sed q
 locutus est ad eū). i. p
 q clarificauit ipm fili
 um dicens (Fili⁹ me⁹)
 scz naturalis nō adop
 tiuus (es tu). singulari
 ter (ego hodie). i. in ef
 mitate (genui te). ille q
 sic locutus est ad eum.
 clarificauit eū (quēad

modū et in alio loco dicit) scz in ps. cix. (Tu es sacerdos in eternū) non ad
 tempus sicut aaron (fm ordinē melchisedech) id est fm dignitatē et ritum
 ordinis sacerdotalis melchisedech

¶ Gloriat⁹ in dño et An iniciū illi⁹ eplē scribit scūs paul⁹ in eod
 ca. di. Nō audem⁹ nos inlerere aut ppare qbusdā q seipos pmen
 dant Tūc sequitur psens eplā (Frēs Qui gloriatur) Gor. siue ego siue a
 lius (in domino gloriē) *Lx.* quasi di de bono ope nō mihi glāz attribuo
 sed deo a quo ome bonū est. sicut a principali agente (nō em q seipm com
 mendat) scz ppriam glāz querēs (ille pbatus est) id ē approbat⁹ a deo (sz
 quē de⁹ pmenat) *Lx.* id est cōmendabilē facit virtutibus. Hic incipit
 xi. ca. (Trinā sustineretis modicū quid insipienti⁹ mee) Gor. i. q modicū
 gloriari de regimine meo qz reuera plus possem gloriari. qd tñ fm estia
 tionē indiscretōz reputatur insipientia. (sed et supportate me) Gor. i. pati
 enter audite sicut subditi platum suūz. (Emulor em vos) *Lx.* i. feruētē
 diligo (dei emulatione) id est charitatiua dilectione (despōdi em vos) scz ā
 nulo fidei (vni viro) scz christo (virginem) *Lx.* quantū ad fidei integritatē
 (castā) quantū ad vitē puritatē (exhibere christo) qui solus est spōi ecclē.

¶ Postilla.

¶ E virginibus pcep. et. Ante iniciū illi⁹ epistole scribit scūs paul⁹ i
 eodem ca. di. Sanctificatus est vir infidelis p mulierem fidelē. Tunc
 sequitur psens eplā q legitur in missa de virginibus. (Frēs. de virginibus
 pceptum nō habeo) Gor. i. vt cōtineant vel vt nubāt (psilium autē do) *lx.*
 tanquā de meliori bono. scz de continendo (tanquam misericordiā conse

n ij

Pagina

auitis a deo) Gor. i. apostolatū mihi misericorditer ꝑcessum. (vt sim fide/
 lis) in dispensatiōe mihi credita. vñ credendū est mihi in cōsilijs. vnde ex h̄
 habetur q̄ acquiescendum est ꝑsilio ꝑlati (existimo em̄ hoc esse bonum)
 Gor. scz manere in virginitate (ꝑpter infirmitatem necessitatem. quoniam homini
 bonū est sic esse) 2y. scz ad vitandū occupationē circa necessaria vitę pñ/
 tis q̄ incumbit ꝑiugatis circa prouisione ꝑxoris 2 plis. per quam homo
 retrahitur a bono ꝑte
 plationis 2 diuine di/
 lectionis. (alligat̄ es
 ꝑxori. noli querere so/
 lutionem) 2y. qz forsi
 tan caderes ꝑ incōtine/
 tiam. Expti em̄ delec/
 tationem venereā in a/
 ctu cōiugali. reuertun/
 tur ad eā de facili (solu/
 t̄ es ab ꝑxore. noli q̄/
 rere ꝑxore). si vis cōti/
 nere qd̄ maius est bo/
 num. (si autē acceperis
 ꝑxorem. non peccasti)
 2y. quia hoc est licitū
 viro. 2 etiā mulieri. (2
 si nupserit virgo n̄ pec/
 cauit) et hoc manifeste
 est contra illos h̄reti/
 cos qui cōdemnāt ma/
 trimoniū (tribulatōez
 etiā carnis habebūt hu/
 iusmodi) Gor. scz ꝑiugati.
 quia habebunt sollicitudinem 2 afflic/
 tiōē ꝑ rebus necēarijs
 ꝑcurandis. 2 sibi 2 ꝑu/
 eris suis Unde leuius
 est esse sine cōiugio (2/
 go aut̄ vobis parco) ly
 quasi diceret non solū
 ostendam vobis viam perfectionis quę difficilis est in obseruantia virgi/
 nitatis. sed etiāz matrimoniū cōcedo. ad quod licite potestis accedere. cō/
 descendendo in hoc infirmitati vestre (hoc itaqz dico fratres. tempus est).
 2y. a scilicet vitę humane Ergo quilibet debet inquantū potest ad ꝑer/
 fectionē conari quamdiu habet tempus merendi (Reliquū est) id est hoc
 solum restat ad agendum. (vt qui habent ꝑxores. tanquam nō habentes
 sint) 2y. quod fit dupliciter Uno modo vt reddant debitū. nō tamē ex/
 igitant. Alio modo ꝑfectius vt vterqz cōiugum de cōmuni consensu inci/

Uigloriatur in domino gloriēf.

Nō em̄ qui seipsum cōmendat
 sed quē deꝑ ꝑmēdat Utinā sustineretis
 modicūz quid insipientię meę. scz 2 sup/
 portate me Emulor em̄ vos dei emula/
 tiōe Despondi em̄ vos vñ viro ꝑgi/
 nem castam exhibere christo

Alia epistola de virginibus .pri.
 Corinthioꝝ. vij.

E virginibus ꝑceptum nō ha/
 bemus. cōsiliū autem do tanq̄
 misericordiam consecutꝑ a deo vt sim
 fidelis Existimo em̄ hoc bonū eē ꝑro/
 ꝑter instantem necessitatem. quoniam
 homini bonum est sic esse. Alligat̄ es
 ꝑxori. noli querere solutionem Solu/
 tus es ab ꝑxore. noli querere ꝑxorem.
 Si autē acceperis ꝑxorem non pecca/
 sti Et si nupserit virgo nō peccauit.
 Tribulationez tamē carnis hēbūt hu/
 iusmodi Ego aut̄ vobis parco. hoc ita

plant cōtinere propter maius bonuz adipiscenduz (et qui flent). id est tristitie materiam habent. quod frequentius contingit in matrimonio propter varios casus cōtingentes circa cōiugem. prolem. et familiā (tanquaz non flentes) scilicet patienter sustinendo. et ex spe future retributionis et tamen consolationem recipiendo (et qui gaudent) id est materiā gaudendi habent et aliqua temporali prosperitate circa se et prolem vel familiam cōtingente (tanquam nō gaudentes) cogitando q nō est multū gaudenduz. nisi de bonis spūalibus et eternis. Prosperitas em̄ tpalis frequēter vertigit magis in nocumentū (et qui emunt tanq̄ nō possidentes) Lxxi. cogitando q nō habemus

quedico fratres Tempus breue est. reliquum est. et qui habent vxores tāquā non habentes sint. et qui flent tanquaz non flentes. et qui gaudent tanquaz nō gaudentes. et qui emunt tanquam nō possidentes. et qui vtuntur hoc mundo tanquam non vtantur. Preterit em̄ figura huius mundi. Volo autē vos sine sollicitudine esse. Qui sine vxore ē sollicitus est que domini sunt. quomodo placeat deo Qui autem cum vxore ē sollicitus est que sunt mundi. Amodo placeat vxori. et diuisus est. Et mulier innupta et virgo cogitat que domini sunt. vt sit sancta corpore et spiritu in christo iesu domino nostro

Item alia epistola de virginibus Ecclesiastici. li.

Onsitebor tibi domine rex et colaudabo te deum saluatore meum Cōsitebor nomini tuo quoniam adiutor et p̄tector factus es mihi

sunt quomodo placeat deo) id est habet aptitudinem vt sit sollicitus d bonis spūalibus et eternis. (qui autem cum vxore est). scilicet in matrimonio (sollicitus est que sunt mundi. quomodo placeat vxori) et in hoc casu vir potest se sollicite ornare. (et diuisus est) id est partim seruiens mūdo et partim deo q̄ntumamq̄ bene viuat in matrimonio. (et mulier innup-

hic manente ciuitates sed futuram inquiram? (et qui vtuntur hoc mundo) Lxxi. id ē qui possunt vt bonis huius mundi. eo q sunt diuites et corpore sat. tanq̄ nō vtantur) scilicet accipiendo de dōis presentibus quātomus potest fieri. salua tamen decentia status et personarum. (preterit em̄ figura huius mundi) quasi diceret mundo. quasi nihil est mandata sunt. quia preterit figura huius mundi. Lxxi. id ē exterior pulchritudo. que est i cōtinua variabilitate Idcirco parum curandum est de bonis presentis vite. quia nihil est stabile (volo autē vos sine sollicitudine esse). Lxxi. loquēdo de sollicitudine superflua spūritualia impediēte (q̄ autem sine vxore ē. sollicitus est que domini

Dagina

na) id est vidua (et virgo cogitat) id est maiore facultate habet cogitandi quæ
domini sunt. scz spūalia z eterna (vs sic sancta). s. magis q̃ nupta. (corpo
re) id est corporalibus bonis actionibus z opibus bonis (et spū) id est spūali
bus actionibus z virtutibus (in christo iesu dño nrō

Postilla.

Onfitebor tibi dñe zc Ante inciũ illius lectionis habet sic Doct
nam sapientie z discipline scripsit in codice isto iesus filius syrach hiero
solomyta .Beatus d

verlatur in istis bois.
qui ponit illa in corde
suo sapiens erit. Tūc
sequitur lectio p̄les q̄
legitur p̄ epla in mis-
sa de virginibus (Lō-
fitebor tibi dñe) L. v. o-
mīū rez p̄ creationem.
(rex p̄ eoꝝ gubernatio-
nē (z collaudabo te de
um saluator ē meus) p̄
speciale mei protectio-
nem (Lōfitebor nomi-
ni tuo). f. cōfessioe lau-
dis (qm̄ adiutor z pre-
tor factus es mihi). f.
p̄tor in rēparatione.
diaboli, z adiutor i p̄

hi. 2 liberaſti corpus meū a perditione
a laqueo lingue iniquę. 7 a labijs opor-
tium mendacium Et in conſpectu aſta-
tium factus es mihi adiutor. 7 libera-
ſti me ſcđm multitudinez miſericordię
nominis tui a rugientibus preparatis
ad eſcam. de manibus querentium ani-
mam meam. 7 de portis tribulationuz
quę circūdederunt mea preſſuris ſcđm
me. quę circumdedit me. 7 in medio
ignis non ſum eſtuat. De altitudine
ventris inferi. et a lingua coīdnata. 7
a verbo mendaciū a rege iniquo. 7 lin-
gua iniuſta liberaſti me

¶ **Alia epistola de virginibus Sapiē**
tię. viij.

Apientia vincit maliciam At
tingit ergo a fine vsque ad finem

(et in corpore affluenti) scilicet angelorum qui tibi stant. (factus es mihi adiutor) contra hostes corporales et spirituales (et liberaisti me) scilicet multitudinem misericordie nostre tui a rugientibus preparatis ad escam. de manibus quarentium animam meam (quod diabolus tanquam leo rugiens circuit: quarens quem deuoret. prout Petrus. v. (et de portis tribulationum que arcum dederunt me a pressura flammę) scilicet incensuarum libidinis (que arcum dedit me) scilicet per fornicationem existentem in carne mea (et in medio ignis). scilicet libidinis ardoris (non sum estuata de altitudine. id est profunditate. ventris inferi) scilicet in qua parte sunt damnati. Sed ad lumbum patrum descendebant tunc sancti (et a lingua coquina) id est a verbis scurrilibus et immundis (et a verbo mendacij) scilicet pueri (a rege iniquo). id est

a diabolo q̄ ē rex sup̄ ōnes filios sup̄big(et a lingua iniusta) .i. calūnāte
alios sine causa(liberaſti me fm̄ mltitudiez mīsericordie noīstui(**P**os.

Apientia vincit maliciā. Attingit a rē Ante inniciū illi? eplē
sine lectionis scribit salamon sic. Neminem em̄ diligit deus nisi
euz qui cū sapientia inhabitat rē. Tūc sequit̄ p̄ns lectio(Sapientia) scz
eterna(vincit maliciā. Attingit ergo a fine vsqz ad finē fortiter(scz oīa
creata penetrando sua p̄tute(rē disponit oīa suauiter) qz dat omnib⁹ crea-

fortiter. et disponit ōnia suauiter. Hāc
amaui et exquisiui eaz a iuuetute mea.
quesiui mihi eam sp̄sāam assumere. r
amator factus suz formę illius. genero
sitare; illius glorificat cōtuberniū ha
bens dei Sed r dominus omnīuz di
lexit eaz. Doctrinē est enī. discipline dī.
r electrix operum illius.

¶ Alia epistola que legitur in missis
cōmunib⁹ p̄ defunctis Apocalip. xiiij.

A diebus illis Audiui vocem de
cēlo dicentem mihi. Scribe beati
mortui qui in domino moriuntur
Ammodo iaz dicit spiritus vt requies
cant a laboribus suis opera enim illo
rum sequuntur illos

¶ Sequitur alia epistola que legitur
in p̄sentia defuncti. i. Ad Thessalo
nīenses. iij.

plīnē dei) Nā domū sapientię facit habentē in subdere mādatis diuinis
(r electrix operuz illius) Nam per ipsam elegit homo opera deo placita

A dieb⁹ illis. Audiui vocē de cēlo dicentē mihi. Scribe tanq̄
rem nobilissimā(Beati mortui qui in dño moriunt) R. id est
in cōfessione dñi nostri iesu christi(Ammodo iam dicit sp̄s) scz sanct⁹ quī
euz patre r filio est vnus deus(vt requiescāt a laborib⁹ suis) nam ī bea
titudine appetit⁹ totaliter quietabit⁹(opa em̄ illoz) scz que sunt merito
ria vite eterne. (sequit̄ illos). si b̄titudine q̄ recipiūt. p̄p̄is. **¶** Postilla

olumus autem vos ignorare fratres rē. Ante initiiū illius episto
lē scribit sc̄us paulus in eo/ ca. dicens Rogamus vos fr̄es vt hone
ste ambuletis ad eos qui foris sunt r nullus aliquis desideretis. Tunc

turis formas r incli
tiones p̄ quas mouent
naturaliter act⁹ suos.
Sicut lapidi gravita
tē p̄ quas naturalit̄ tē
dū deorsū(Hāc ama
ui) scz singulariter (et
exquisiui eā a iuuetu
te mea) scz petendo a
deo mihi dari (r q̄siui
mihi eam sp̄sāz assu
mere. i. eius meditatio
nib⁹ in sepabiliter ad
herē (et amator fact⁹
sū formę illi) Est enī
decoz aīę assimilans
eā decozi creatoris(ge
nerositate illi⁹ glorifi
cat). i. glōsā p̄fitei(cō
tuberniū habēs dī). i.
hō h̄ns cōtuberniū dei
p̄ charitatem p̄ quam
hō manet in deo r de⁹
in eo (scz r domin⁹ ō
nium dilexit eam) scz
in quantum ipsa facit
homīes deo diligibi
les(doctrinē ē em̄ disci

Página

Tunc statim sequit̃ presens epla. (Nolum⁹ vos ignorare fratres de dormi-
 (antibus) Gorra. i. de mortuis. quos dormientes appellat. ppter resurre-
 ctionem facilitatē. ita em̃ de facili excitabitur de morte. sicut dormientes
 a somno (vt nō cōstentini) incōsolabiliter de morte amicoꝝ (sicut ⁊ ceteri/
 ri) scz infideles (qui spem nō habent) scz resurrectionis future Sciendum
 q̃ infideles qui nō habent fidē resurrectionis. tales nō habent magnam
 causam amicos defunctos lugendi. quasi incōsolabiliter. nō autē sic chri-
 stiani qui habent spem
 resurgēdi. ppter quod
 reprehensibile est christi
 anis immoderate mor-
 tuos lugere. quia in h
 assumuntur infideli-
 bus spem future resur-
 rectionis non habenti-
 bus Lugere autem
 defunctos moderate ē
 opus pietatis. (Si ei
 credimus q̃ iesus mor-
 tuus est ⁊ resurrexit).
 Si pro quia Nam ad
 articulos fidei pertinz
 credere iesuz vere mor-
 tuū fuisse ⁊ vere resur-
 rexisse (ita ⁊ deus). s. p̃r
 qui suscitauit iesum.
 (eos qui dormierunt)
 scz somno mortis (p̃ ie-
 sum). id est in fide iesu
 christi (adducet) scilicet
 vt sint in eadē beatitu-
 dine ⁊ immortalitate (cū eo) id est cū christo Unde Joan. xij. Glo pa-
 ter vt vbi ego sum. illic ⁊ sit minister meus (hoc em̃ vobis dicimus i p̃bo
 domini) scilicet quod docuit nos (quia nos qui viuimus) Gor id est q̃ tūc
 viuimus (qui residui sumus) scilicet adhuc viui relictī ceteris iam mortu-
 is (in aduentu domini) scilicet ad iudiciū (non pueniemus) Lxx. in resur-
 rectione futura (eos qui dormierunt) id est longo tempore ante mortui stz
 quia resurrectio fiet virtute diuina que operatur in instanti. quia in mo-
 mento in actu oculi resurgent mortui (quoniam ipse dominus) scz in pro-
 pria persona (in iussu) Gorra. i. imperandi potestate. non in humilitate. si-
 cut in primo aduentu Non equitabit super asinam. nō portabit crucē in
 dorso suo. vt patz Mat. xxiij. Glorietur filium hominis venientē cum
 potestate magna ⁊ maiestate (et in voce archangeli) id est facto ministerio
 alicuius archangeli qua dicitur. Surgite mortui venite ad iudiciū. (⁊ in
 tuba dei) id est christi Et vocat vocem illam tubā. propter sonū ei⁹ ter-
 ribilem (descendet de celo) localiter in aera Nam iudicabit in forma hūa

Plumus autem vos ignorare
 fratres de dormiētib⁹ vt nō cō-
 tristemini sicut ⁊ ceteri qui sp̃e

non habent. Si enim credimus quod
 iesus mortuus est et resurrexit. ita ⁊ de
 us eos q̃ dormieſt p̃ iesū adducet cū eo
 Hoc ei dixim⁹ vob i p̃bo dñi. q̃a nos
 q̃ viuim⁹ q̃ residui sum⁹ i aduentu do-
 mini non preueniem⁹ eos qui dormie-
 runt Quoniam ipse dominus in iussu
 et in voce archangeli. ⁊ in tuba dei de-
 scendet de celo. ⁊ mortui qui in christo
 sunt resurgent p̃mi. deinde nos q̃ viu-
 imus qui relinq̃mur siml rapiemur
 cum illis in nubibus obuiam christo i
 aera. ⁊ sic semper cum domino erimus
 Itaqz cōsolamini inuicem in verbis istis

na. Sicut dicitur Actū. i. Hic iesus qui assumptus est a vobis in celū. sic venit quēadmodū vidistis eum euntem in celum. (et mortui qui in christo sunt) id est in eius fide mortui (resurgent primi) tempore f^m q^d daz scdm alios nō tempore. sed dignitate (deinde nos qui viui sumus). Gor. id ē illi de nobis qui ceteris mortuis tunc viui erunt (qui relinquimur). id est qui residui ab antichristi persecutionibus erimus (simul cum illis) q^d nos ad requiem pcesserunt (et rapiemur in nubibus) scz ab angelis. (obuiam christo) Lyra. id est venienti ad iudicium super vallem iosaphat. Unde

¶ Sequitur alia epistola in anniver/
sario defunctorū .ij. Machabe. xij

A diebus illis vir fortissimus
iudas facta collatione duodeci
millia drachmas argenti militi hieroso
lymam offerri ea pro peccatis mortuo
rum iuste et religiose de resurrectione co
gitans. Nisi enim eos qui ceciderant
resurrecturos speraret superfluum vi/
deretur: et vanum orare pro mortuis.
Et quia considerabat quod hi qui cum
pietate dormitionem acceperant. op/
timam haberent repositam gratiam
Sancta ergo et salubris est cogitatio
pro defunctis exorare. v^t a peccatis
soluantur

Joheis. ij. Congre/
gabo omnes gentes et
deducāz eos in vallem
iosaphat. quia ibi sede
bo v^t iudicem omnes
(et sic semper cū domi
no erimus) quia electi
a christo non separa/
buntur amplius. s^z se
per erunt sibi coniuncti
nō solum in anima. s^z
etiam in corpore. (ita /
q^d cōsolamini). Glosa
ordinaria. scz de mor/
te animāz. (in iudicem).
scilicet alter ad alterū.
(in verbis istis). scilicet
de resurrectione fidelū
um.

¶ Postilla

A diebus illis vir
fortis etc. Ante
initium illius epi
stole legitur de maxi
mis p^{ri}js et triūphis.

que iudas machabeus cum fratribus suis dei adiutorio obtinuit.

Primo quandam civitatem firmam muris nomine capsophym. i qua
habitabant turbe promiscuarum gentium. que confidebant in stabilitate
tem murorum remissius agebant maledictis lacscientes iudam ac blas
phemantes et loquentes. que fas non est dicere Machabeus autem in
vocatione diuino auxilio innumerabiles interfecit. v^t stagnū circa iacens
sanguine fluere. Item post hoc iudas machabeus cum sex millibus
fuit contra thimotheum. qui habuit. cxx. millia peditum. et equitū duo
millia quingenti. Et iudas cum sex millibus prostravit triginta millia
virozum. Item post hoc mouit iudas machabeus exercitū cōtra Gor
giam prepositū idumeg. cū tribus millib⁹ peditū. et equitū. xl. q^uib⁹ p^{re}g^{re}s

Pagina

sis pauci ruere iudeorū. Post hoc venerunt sepelire interfectos de iudeis, z inuenerūt sub tunicis interfectorū de donarijs idolorū. *Lx.* id est de reb⁹ p^ociosis cultui idolorū dedicatis. a quibus lex p^ohibet Deute. vij. *Omni-* bus ergo manifestū est ob hanc causam eos corruisse. omnes itaq⁹ bene- dixerunt iustū iudiciū domini. qui occulta fecerat manifesta. Tunc post sequitur p^oelens lectio (In diebus illis. vir fortissimus iudas facta col- latione duodecim millia dragmas argenti misit hierosolymaz offerri ea ibi pro peccatis mortuorū) *Lx.* scz interfectorū in bello (Iuste z religiose de resurrectione) scz futura (cogitans Nisi em̄ eos qui ceciderant resurre- cturos speraret. sup^ofluum videretur z vanū orare pro mortuis. Et quia cōsiderabat q⁹ hi qui cū pietate dormitionē acceperant optimā haberent repositam gratiaz Sancta ergo z salubris est cogitatio pro defunctis ex orare. vt a peccatis soluantur) Sed forte videretur alicui q⁹ factū hoc fuit frustra. eo q⁹ isti sic interfecti vidētur mortui in peccato mortali habentes secum donaria. Responder Nicolaus de *Lxx.* q⁹ iudas machabeus z so- cij ei⁹ audebāt probabiliter iudicare q⁹ illi interfecti penitissent i morte z sic orationes z oblationes valebant eis. eo q⁹ mortui erant i statu salu- tis.

¶ in it postilla super epistolas

**Incipit postilla super euangelia Et primo do-
minicalia scōm sensū litteralem. iuxta cōcordātiās euan-
gelistarum**

Um appropinquassent hierosolymis *Datt^h. xi. Lu. xix. Joannis. xij.* Historia huius euangelij scā est. Anno christi. *xxxiij. xij. kal. aprilis. dñica. luna. x. indictione. vi* Ante iniciū hodierni euangelij habetur *Joan. xij. q⁹ ante sex dies pasche. id est sabbato añ palma. z.* christus venit bethaniā. quod erat castellū marthe z marie magdalene. distans a hie- rusalem duo parua miliaria. quę faciunt vnū dimidiū miliare apud nos. s. i. partibus almanie. vbi fecerunt christo cenā. z martha ministrabat La- zarus vero erat vnus ex discipulis. Maria magdalena aperuit pixi- dem de alabastro vnguenti nardi spicati p^ociosi z vnxit pedes z caput do- mini. Conuenerunt aut bethaniā multi. nō tñ propter iesum. sed vt laza- rum viderent resuscitatu. Cogitauerūt aut principes sacerdotū vt laza- rū interficerent. qz multi ppter ipm abibant ex iudeis z credebāt in iesū. Sequenti vero die scz die palmarū mane factus christus de bethania re- gressus vt veniret in hierusalem (Cum autem appropinquassent hierosoly

mis ⁊ venissent betphage. *Ly.* que erat villa parua in descensu mōtis oliueti ꝑsus hierlm. ⁊ erat sacerdotū. qz licet sacerdotes non haberent here ditates ad colēdū habebāt tñ domos ad aialia nutrienda. (ad montem oliueti) q distat a hierlm mille passus. qui faciūt vnum miliare. i. iter sab bati habens. vt patet *Actu. i.* (Tūc misit duos de discipulis suis) q fue runt petrus ⁊ philippus. vt dicūt Ambro. et Cris. etiaꝝ Hilari⁹ dicēs. *Ite in castellū* id est ad hierusalem. que erat sita ad radices alterius mō

Dominica prima aduentus. Euange lium scōm Mattheū. xxi.

Nullo tempore. Cum appro pinquassent hierosolymis. ⁊ venissent betphage ad mon tem oliueti. tunc misit duos de discipulis suis dicens. Ite in castellū quod contra vos est. et sta/

tis scz syon. (quod est contra vos) i. vob ex opposito. Hic etiā di citur quod domin⁹ no ster iesus christus pre uidebat cōtradictōez futuram in hierusalem cōtra apostolos. quia post ascensionē christi iudgi persequabantur aplos ⁊ flagellabant eos omnes simul ⁊ ꝑ/ hibuerunt ne ampli⁹

predicarent populo in hoc noīe. Respondit petrus. *Opportet dō plus obe dire quam hominibus. Actu. v.* *Vñ. ⁊. ps. lviij.* Iniquitatem ⁊ cōtradic tionē vidi in ciuitate (et statim inuenietis asinam aligatam ⁊ pullum cū ea) ad literam dicitur quod in hierusalem erat asina cōmunis deputata communibus vsibz pauperz qui non poterant habere iumenta. ⁊ erat āte domū cuiusdaz ligata vñ in cōmuni loco vt qui ea indigebat die qua ha bebat eam ei pabulū dabat. pullus auteꝝcius nutriebat ad eosdēz vsus. Et hoc secūdm Hiero. et Rabanum (soluite et adducite michi. Et si quis vobis aliquid dixerit) s. impedire volens (dicite. quia dñs his op⁹ habet. et confesti) id est sine cōtradictione (dimittet eos) vñ. Cris. *Quir⁹* christi apparuit coram eo. i. custode illoꝝ animaliuꝝ ad dādum ignotis (Hoc autem factum est vt adimpleretur qd dictū ē ꝑ prophetam dicētē. *Zacha. ix.* (dicite filies syō) *Ly.* hoc est ciuitati hierusalē que dicebat filia syon. quia in mōte syon erat fortalicium ciuitatis ⁊ protegebat ciuitas ab illa pre sicut filia a matre (Ecce rex tuus) id est xps (venit tibi man/ suetus sedens super asinam ⁊ pullum filium subiugalis) Primo em̄ sedit sup pullum quia tamē non erat domitus. quia nōdum fuerat applicat⁹ humanis vsibus. vt dicūt *Mat. xi.* *Luc. xix.* ideo sedit postea sup asinā. Hoc autem factū est in figura. quia per pullū significatur populus genti lis q nō fuerat subiectus iugo legis. per asinam vero populus iudaicus qui laborauerat sub lege. Ad hoc auteꝝ veniebat xps in mūdū: vt vtrūꝝ pplm subiugaret sibi per fidē catholicā. Notandum auteꝝ q huic facto adhibetur ꝑphete zacharie testimoniū vt appareat dñm iesum ōnia que de ipso scripta sunt compleuisse scz scribē ⁊ pharisei cecati malicia nō in tellerunt ea que legerunt. Et istud dictum ꝑphete extenditur ad du/ plicem aduentum christi scilicet ad aduentum in carnem. ⁊ sic legitur *h*

Pagina

euangelium in prima dominica aduentus scdm rubricam orbis p̄dicatoꝝ
 ⁊ ad aduentum in hierusalem. ⁊ sic legitur in dominica palmarum. (Et
 tes autē discipuli fecerūt sicut precepit illis ies⁹. ⁊ adduxerūt asinas ⁊ pul
 lum. ⁊ imposuerūt sup̄ eos uestimenta sua. cum deluḡ sedere fecerunt) h̄c
 fuit reuerētia quā discipuli christo exhibuerūt. quia nō permiserūt eum
 equitare super nudo. sed ei loco selle uestimenta sua imposuerunt (plu
 rima auteꝝ turba stra
 uerunt uestimēta sua
 in via) scz sub pedibus
 asinꝝ ne offenderet ad
 lapidem. Et etiaꝝ hoc
 factum est ipsi christo
 a populo in signuꝝ re
 uerētię. (Alij autem
 cedebant ramos de ar
 boribus ⁊ sternebant
 in via) quod erat ala/
 critatis ⁊ gaudiij sig
 num. vt d̄ Hiero. Et
 est verisile q̄ de ōni ge

nere pulcrarum arborum ⁊ precipue oliuariū Unde ecclesia cantat. Pue
 ri hebreoꝝ tollentes ramos oliuarum et cetera. Tanta etiam de flori
 bus ⁊ palmis. In illa em̄ calida regione tūc arbores citi⁹ florēt. Ideo
 est credibile quod pulchiores frondes cum floribus suis. vel etiam flores
 alios de terra carpebant pro amēnitate ⁊ iocunditate ostendenda (turbe
 autem que precedebant ⁊ que sequebantur clamabant dicētes. Osanna
 filio dauid) cum em̄ christus esset i descensu mōtis oliueti auditiū est hu
 rosolymis de aduentu ei⁹. tūc turba multa que cōueniēter ad dieꝝ festum
 processit ei obuiā. q̄ audierāt miraculū de suscitandē lazari. Multa em̄
 turba comitabatur eum de bethania veniendo. ⁊ sic omnes simul scz ob
 uiantes ⁊ comitantes fecerunt ei reuerentiam clamantes ⁊ dicētes. Os
 na filio dauid. Osanna interpretatur. obsecro domine saluum me fac.
 Filio dauid. i. per filium dauid scz christuꝝ (benedictus qui venit) scz a do
 mino deo missus (in nomine domini) Un̄ Ps Narrabo nomē tuuꝝ fra
 tribus meis. Item secundum marcuꝝ turbe ad huc adiungerunt secun
 dam laudem dicentes. Benedictuꝝ regnuꝝ patris nostri dauid quasi
 diceretur. Benedictuꝝ regnum patris nostri dauid quod restitutum est
 nunc in aduentu tuo. Item secundum Lucā terciam laudem addide
 rant dicentes. Pax in celo ⁊ gloria in excelsis. Item secundum Ioānes
 quartam laudem addiderunt dicentes Benedictus rex israhel qui venit
 in nomine domini. Et sic receperunt eum omnes turbe tanquam regē.
 ¶ Circa p̄ns euangelium vbi dicitur. Ecce rex tuus venit tibi manue
 tus est diligēter sciendū quod aduentus christi desiderabatur a superio
 ribus scilicet ab angelis vt restaurarentur. Nam per incarnationē filij
 dei sedes demonuꝝ cadentium sunt impletę. Item desiderabatur ab in
 ferioribus scilicet a sanctis patribus de limbo vt inde extraherentur. q̄

ibi detinebantur. captiui. qui per aduentum filij dei sunt liberati. vt patz Sach. ix. Tu autem i sanguine testamēti tui eduxisti vinctos de lacu inq non erat aqua etcetera. Itē desiderabatur a medio cribi qui pro tūc erāt in medio id est in mundo vt in eius fide et merito saluarentur. non descenderes amplius in infernum. quia post eius aduentum celum ascendent omnes qui credunt in ipsum in vita glorie permanfuri. vt patet Job. iij.

lis. Euntēs autem et discipuli fecerūt sicut precepit illis iesus. Et adduxerūt asinam et pullum et imposuerunt sup eos vestimenta sua. et cum de super se/ dere fecerunt. Plurima autem turba strauerunt vestimenta sua in via. Alij autē cedebāt ramos de arboribz. et sternebāt in via. Ibi autem que pcedebāt et que sequebantur clamabant dicen/ tes: Osanna filio dauid. Benedictus qui venit in nomine domini.

Sic deus dilexit mū dum vt filium suum vnigenitum daret vt omnis qui credit in ip sum non pereat. sed habeat vitam eternam. Item diligenter no tandum quod totum tempus ante aduentū christi fuit tempus ri goris et iusticie. Nam deus in eo magnam iusticiā exercuit. vt pz in lucifero. et angelis ei⁹ quos ppter motū vniū superbie de celo pro / iecit. Esa. xliij. Itē pz

in primis parentibus. quos ppter vniū ponum veritum quod comede/ runt de paradiso eiecit. Gen. iij. Item patet in diluuiō. in quo propter peccatum carnis totum genus humanum submersit. exceptis octo homi bus. Genes. septimo. Item etiam patet in quinque ciuitatibus. sodo/ ma gomorra. abdoma. seboim. et segor. vt patz Gen. decimo nono. Plu it dominus super sodomam et gomorram sulphur et ignem de celo et sub uertit has ciuitates et omnem circa regionē vniuersos habitantes vt/ bium. cuncta virentia terre. Item patet in multis locis veteris testamen ti. vbi ostenditur quod deus magnas iusticias exercuit in homines. Nam hęc sententia et admiranda iusticia omnes patriarchas et prophetas. ac etiam omnes hominem quantumcumqz sancte vixeret mittebat ad car cerem inferni. Gen. xxvij. Descendam ad filium meum ludēs in infernum ac etiam ioānem baptistaz de quo christ⁹ testatus ē. Et inter natos mu liez non surrexit maior ioāne baptista. Mat. xi. ca. Unde ps. Dñe in celo misericordia tua. q̄a misericōdia p tunc videbat esse in celo cuz angel At vbi venit plenitudo tēporis. Gal. iij. scz tēp gratie et misericordie. quod incepit i aduentū christi. circūquaqz regnat et pualet misericōdia iusticie. Cū ps. cxvij. Misericordia tua dñe plena est terra. Hoc sic probatur. quia christus post aduentuz suū regnum celoꝝ preciosissimū vili precio ven didit. Nam pmo ipsuz dedit apostolis p nauē et reti. vt pz. Mat. quarto. Relictis retib⁹ et nauē secuti sūt eū Secūdo zacheo dedit p dimidio bo nor⁹ suoz vt pz Lu. xix. Ecce dimidiū bonoz meozū dñe do pauperib⁹ Tercio dedit alijs pro residua parte diuitiarum suarum vt pz. Lu. xi.

Pagina

Quos superest date elemosynā. et ecce oīa mūda sunt vobis. Quarto q̄
 hūsdaz dat. p̄ duobus tribus minutis. sicut paup̄culz viduē. vt p̄s Luc.
 xxi. Vidit autēz iesus z quādaꝝ viduā paup̄culaz mittētem era minuta
 duo Quinto q̄busdā pro calice aque frigide. vtz Dat. x. Quicunq̄ po
 tū dederit vni ex m̄inis meis istis calicē aque frigide nō perdet mercedē.
 Sexto quibusdā p̄ sola bona voluntate. vt latroni in cruce q̄ dixit Dñe
 memento mei dñi veneris in regnū tuū Et rñdit ei christus. Amē dico tū
 bi. hodie mecū eris in paradiso Unde Aug⁹ Coronat de⁹ int⁹ volunta
 tem vbi nō inuenit facultatem. ¶ Tē notandū q̄ Hugo de prato sup̄ p̄
 dicta verba Ecce rex tuus venit tibi māfuerus. dē q̄ dñs iesus christus
 venit nobis septe modis Primo venit vt lux ad nos illuminādū. q̄ oēs
 cecī eramus. vt Elaiḡ.
 ix. Dīcantib⁹ in regio
 ne vmbre mortis. lux
 orta est eis. Secundo
 venit vt medic⁹ ad sa
 nandū. q̄ oēs infirmi
 ad mortē facebam⁹ vñ
 ps. cxi. Visit verbus
 suum et sanauit eos.

Dominica secunda aduentus Euāg gelium scōm Lucam. xxi.

N illo tpe di. i. d. f. Erunt signa i
 sole z luna z stellis. z in terris ps/
 fura gētiuz p̄ pfusiōe sonit⁹ maris z flu

Tercio venit vt iustus ad iustificandū z peccata remittendū. q̄ oēs pec
 cauimus Juxta illud ad Rho. iij. Omnes peccauerunt z egent grā dei.
 Dat. ix. Cōfide fili remittātur tibi peccata tua Quarto venit vt ignis
 ad inflāmandū. quia in dei amore z p̄mi oēs frigidī manebam⁹. vt
 patet Lu. xij. Ignē veni mittere in terrā Quinto venit vt redēptor ad
 precium nobis soluendū. q̄ omnes pro delicto primorū parentū in carce
 re inferni detinebamur. Unde apostolus. i. Cor. vi. Empti em̄ elis p̄
 cio magno Sexto venit vt vita ad viuificandū. quia omnes vita glorie
 carebamur. propter originale peccatū Septimo venit vt dominus om
 nipotens ad patriam nostram nos deducēdo. vt patet. Michae. ij. Alce
 dit em̄ pandens iter ante eos Hec Hugo de prato ¶ Postilla

Runt signa in sole z luna z stellis zc Lu. xxi. Dat. xxij. Bar.
 xij. Hec p̄dixit domin⁹ iesus Anno eius. xxij. xi. kalendas aprilis. fe
 ria tertia. luna. xij. indictione. v. Ante iniciū hodierni euangelij scribit
 sanctus Lucas in eodem capitulo. q̄ christus p̄cedens tempus extremi
 iudicij. dixit Surget gens cōtra gentem. z regnū aduersus regnum. z ter
 remotus erūt magni per loca z pestilentie z fames. terroresq̄ de celo. z si
 gna magna erunt Ele pregnantibus z nutrientibus in illis dieb⁹ Item
 de extremo iudicio dī etiam Lu. xvij. Sicut fulgur choruscans de sub ce
 lo in ea que sunt sub celo. ita erit filius hoīs in die sua. scz aduentus ad
 iudiciū Et sicut factum est in diebus noe. ita erit in diebus filij hoīs.
 Edebant z bibebant vxores ducebāt z ducebantur ad nuptias vsq̄ in di
 em qua intrauit noe arcam. z venit diluuiū et perdidit omnes Simi
 liter sicut factum est in diebus Noe Edebant et bibebant. amebant et
 vendebant. plantabant z edificabant. Qua die autem erit Noe a so
 domis pluit ignem et sulphur de celo. et omnes p̄didit Scōm hec eri

hæc erit quæ die filius hominis reuelabitur. scilicet in die iudicii Unde et
etiam de hoc dicitur. pri. Thessaloni. v. Cum dixerint pax et securitas
tunc repentinus eis superueniet interitus.

Runt signa in sole ⁊ luna ⁊ stellis. Luce. xxi. Matthei. xxiiij.
 Marci. xij. Sed que erunt illa signa declaratur. Primo vt habe
 tur iohelis. ij. Sol conuertetur in tenebras. ⁊ luna in sanguinem.
 antequam veniet dies domini magnus ⁊ terribilis Item ostensum est

ctuum arescentibus hominibus præti-
more et expectatione quæ superuenient
vniuerso orbi. Nam virtutes celo-
rum mouebuntur. Et tunc vide-

xxiiij. Sol obscurabitur ⁊ luna non dabit lucem suam. et stelle cadent de celo. Hoc non intelligitur q̄ cadent de firmamento. quia minima stella secundum astronomos est maior quam rota terra. sed tante impetuosiores ⁊ conuulsiones erunt in aere decurrentes ad terrorem maiorꝝ vt a simplicibus hominibus stelle cadere putabuntur. Unde Augustinus 1a sermone in iudicia dei qđ ip̄s iudicet sol aspicere nō audebit ⁊ in terris plura gentiꝝ p̄ cōfusione sonitus maris ⁊ fluctuꝝ eius. Nam mare eleuabitur vltra altitudinem montiꝝ quadraginta cubitis Unde i psalmo. cxxj. Irribiles elationes maris. Tunc illi qui p̄p̄e mare habitabunt in vallibus. fugient ad loca montana. et oppriment se p̄pter sonitum maris (arscensibus hominibus) Bona quia sicut mentem securitas reficit et impugnat ^{fm} illud. Proverbiorꝝ. xv. Secura mens quasi iuge cōuiuium. sic timor attenuat et explicat ossa. p̄ timore / scilicet instantiꝝ malorum (et expectatione) scilicet futuroꝝ adhuc distantium (que) scilicet timor et expectatio (superueniet de super) scilicet de celo. (vniuerso orbi) nō tantum parti. Ex quo patet q̄ nullus erit locus refugij. vt patet Mat. xxiiij. Er̄ tunc tribulatio qualis non fuit ab initio mundi vique modo nec fiet. vt pater Danielis. decimo. Veniet tale tempus quale non fuit ex quo gentes esse ceperunt (nam virtutes celozum mouebuntur) id est angelozum ad modum tremorũ se habebunt. Et angeli dicũtur virtutes celozum. quia sunt inhabitatores celozum. Unde Enstosomus dicit. Angeli qui in iudicio affabunt nihil sibi conscij videbunt infiniteꝝ multitudine cōdēari non intrepide. sed cum magno tremore illic stabũt. (Et tunc videbũt filium hominis) scilicet tam boni quam mali Quia secundum magistrum sententiarum libro quarto Christus dominus in forma hominis iudicabit. et in illa ab omnibus videbitur. Er̄ tamen differentia ex parte videntiuꝝ. quia boni videbunt cum cum magno gaudio et gloria. sed mali cum confusione ⁊ poena. Unde etiā sanctus Thomas in. iij. distinctione. xlvij. Sicut visio glorie humanitatis christi erit iustus in premium. ita inimici christi erit in suppliciu (venietam) scilicet

၀ ၂၇

Pagina

ad iudicium (in nube) scz lucida (cū potestate magna z maiestate) qz cum angelis z omnibus sanctis in celo existentibus. Et tunc cōgregabit omnes gentes in vallē iofaphat. vt habet *Iohel. ij.* Hierony. vero dicit *Ag.* intelligendū est q in illa valle iofaphat cōcludant innumerabilia millia hominū. sed in locis circumiacentibz Nam boni in aere cū christo stabūt Mali vero in terra. quoz infinitus erit numerus. Cū quibus ver^o z iustus iudex contendet et discipabit. Cōsequenter in euangelio hodierno post timorez reproboz ponitur solatio electoz cū dī. (His aut fieri incipientibus respicite).

per fidē (z leuate) p spē (capita vestra) id ē cor/da vestra. *Uli Grego.* Capita leuare est mētes ad gaudia celestis patriz erigere. (quoniā appropinquabit redēptio vestra) id est glori-
ficatio animaz. z cor/porum. quia post munda ruina sequit beati-
tudo. que erit in glori-
ficatione corporis z ai-
mē (Et dicit illis fili-
andinem) Videte ficiu-
lneam z omnes arbo-
res. cuz pducunt iam

debunt filium hominis venientē in nu-
be cū potestate magna z maiestate. His aut fieri incipientibus respicite z leuate capita vestra. quoniam appropinquabit redēptio vestra Et dixit illis filitū-
dinem Videte ficulneam z omnes arbores cum producunt iam ex se fructū scitis quoniam prope est estas. Ita et vos cum videritis hec fieri scitote quoniam prope est regnum dei Amen dico vobis. quia non pteribit generatio hec donec omnia fiant Et dum et terra trās/

ex se fructum. scitis quia prope est estas. ita z vos cum videritis hec fieri scitote quoniam ppe est regnum dei) Unde Hierony. Cum ramus ficus tener est. et folia nata. z gemmę in florem germinant. z cortex folia parturit. tunc intelligitis veris z estatis aduentū Sic cū omnia que scripta sūt z que christi aduentū pcurrere debent videritis. sciatis quia prope ē aduentus christi ad iudiciū. Sequitur certitudo pdictoz. cū dicitur (Amen dico vobis. quia non pteribit generatio hec) id est genus humanum (donec omnia fiant) scilicet que dicta sunt (Celuz z terra transibunt) id ē deposita priori forma innouabūtur. permanente tñ substantia Nam terra. aqua. aer. z ignis. z omnia elementa cōflagratione ignis mundabunt. Erit em terra sicut cristallus pura. aqua et aer obscuritate. frigiditate. fumositate priuabūtur. et omnē frigiditatē. caliditatem. fumositatē z impuritatem ab elementis separebit. et in infernū detrudet. vt mali infinitiel plus habeant de frigore. de calore. de fetore. qz habuerunt. (verba autem mea nō transibunt) scz sine effectū impletiōis Unde Hiero. Facilius est transire terrā. quam christi verba Nā si omnia que in lege z pphetis scptasunt iplēta sunt z adimplebūtur. quomodo ergo christi vba q p se personaliter est locutus nō adimpleri debeant Ergo verba christi nō transibunt incōpleta. sed mima littera complebitur. vt patet *Matth. v.* Nota vñ aut vnus apex nō pteribit a lege donec oia fiant. ¶ Unde cir

ea fens euangelium vbi dicitur. tunc videbunt filius hois venientē i ma
be cum potestate magna. Notandū q̄ christus nō venit nisi prius veni
at antichristus. Quando autē antichrist' veniet? Respondet primo in tē
pore peccatorū abundantē. vt hētur. Danielis. viij. Lū creuerint iniqui
tates cōsurgēt rex impudens. Glosa. Omnīū iniquitatum plenus. Un
de 2. Reg. iij. dicitur q̄ tēpore antichristi plus q̄ prius abundabit men
dadum. adulterium. furtum. homicidiū. rapina. auaricia. superbia. 7 sic
de alijs vitijs. Unde etiā 2. Cor. xxiij. Abundabit iniquitas. 7 refrige
scet multoꝝ charitas. Quis dubitat iam primūz ipius tēpus fore. cum

ibunt. verba autem mea non transi
bunt

Dominica. iij. aduentus. Euange.
scdm Mattheum. xi.

Nillo tempore Cum audisset io
annes in vinculis opa christi mit
tes duos de discipul' suis ait illis Tu
es qui venturus es an alium expecta
mus? Et respondens iesus ait illis Eū
tes renunciate ioanni quē audistis 7 vi
distis. Eci vident. claudi ambulant. le
prosi mundantur. surdi audiunt. mor
tui resurgunt. pauperes euangeli/

iam ex mala cōsuetu
dine infinita mala fiāe
q̄ nrōꝝ parentum tem
pore nō modici fuerint
dedecoris. quē nunc tē
poris cōputatū inter
facta honoris. sic ha
bere amalias 7 houi
satrices. deceptōes in
emprionibus. Und
Prouer. ij. Legantur
cū malefecerint. Q̄ si
iam tot mala fiunt q̄n
ta mala tunc erunt tē
pore antichristi Und
quāto magis finis mū
di appropinquat. tanto
peiores hoies erunt
Secundo veniet tēp

pore licitum 7 plioꝝ. Unde Matthei. xxiij. Surgēt gens contra gentes
7 regnum aduersus regnū. Si ergo tot lites nostris temporibus sunt et
plia. quod tunc erunt tempore antichristi. quādo sathanas soluetur. qui
nūc ligatus tenetur. vt habetur Apoca. ij. Tercio veniet tēpore magne
famis. quia ex guerris cōtinuis sequitur fames Unde Lu. Omne rēgnū
in se diuisum desolabitur. quia agricolē tunc nec agros colere nec semina
re possunt. Quid demum? tunc fames 7 caristia nō modica sequet. Un
de dicitur in ps. Terra fructifera versa est in salūginē a malicia inhabi
tantiū in ea. Quarto veniet tēpore magne pestilentie Nam omne quod
vixit cibo indiget. Unde Aristoteles primo ethicorū. Nō possibile est
diu viuere sine cibo Ideo qui cibo caret. ac famis macie torquet ppter p
ditionem hūidi radicalis infirmabitur. 7 tandē leui superueniente febricu
la. homo subito quasi ex pestilentia. vt phisici naturales dicūt. morietur
Quinto veniet tempore discidiij regnorū a rhomano imperio. ij. ad 2. thes
salo. ij. Nisi venerit discessio primūz scz regnorū a rhomano imperio Un
de glosa super illud Danielis. vij. Et habebat cornua decē. dicit q̄ app
proquante die iudiciij rhomani imperiū scādetur in decē partes et in decē

Pagina

regna. Sexto venit tpe schismatis in ecclesia dei. vt dicit Glosa p[re]missa sup[er] verba apostoli. nisi venerit discessio primum. scilicet obediencia rhomane ecclesie Septimo venit tempore hyppocrisis illorum qui se putant religiosos p[re] ceteris hominibus. p[ri]. Thessaloni. iij. In hyppocrysi loquentium mendacii. Item Matthei. xxiij. Surgent pseudo christi. et pseudo prophete et multos seducunt. Octauo venit tempore heresis. Unde Apostolus. Prima ad Thimotheum. quarto. Descendent quidam a fide Nono venit in istius mundi fine. quia post mortem antichristi non longe mundus finietur

¶ Postilla.

Um audisset iohannes in vinculis opera christi mittens duos de discipulis. ait illi. Tu es qui venturus es an alium expectamus? Matthei. xi. Hoc euangelium factum est anno christi. tricenisimo primo. idus decembris. feria sexta. luna decimanona. indictio quarta. Ante initium illius euangelij scribit sanctus Mattheus in p[re]cedenti capitulo. quod christus dixit discipulis suis. Qui vos recipit me recipit. Et qui me recipit eum qui me misit recipit. Qui recipit prophetam in nomine prophete. mercedem prophete accipiet. Et qui recipit iustum in nomine iusti. mercedem iusti accipiet. Et quicumq[ue] potus dederit vni ex minimis istis calicem aque frigide tantum in nomine discipuli. Amen dico vobis non perdet mercedem suam. Tunc post hoc sequitur euangelium hodiernum. Cum audisset iohannes in vinculis opera christi. Lyra. Herodes antipas incarcerationem iohannem ad instantiam herodias adultere. propter hoc quod iohannes arguebat ipsum herodem. eo quod abstulerat fratri suo philippo uxorem suam nomine herodias. Et habetur Marci. sexto. Visit herodes et tenuit iohannem. et vinxit eum i carcerem iohannes ergo in carcere positus (misit duos de discipulis suis ad iesum) vt dicerent (Tu es qui venturus es) scilicet messias in lege promissus qui debes saluare israhel (an alium expectamus?). Hic queritur an iohannes dubitauit de christo. an ipse esset saluator mundi an e[ss]et mortuus in humana natura pro hominis salute. Respondetur quod non dubitauit quia ipsum prius baptizauit. Matthei. iij. Et vidit spiritum sanctum descendentem super eum. Et insuper de eo testificatus est dicens Ecce agnus dei. ecce qui tollit peccata mundi. Sed discipuli eius qui non sic erant illuminati. dubita uerunt ipsum esse christum. Et ideo misit discipulos suos vt viderent miracula christi. et sic crederent ipsum esse saluatorem mundi Isti autem duo discipuli recedentes a iohanne inueniunt christum cum turbis populorum qui venerant ad eum cum infirmis suis. et expectabant infirmorum curationem Et post predicationem tunc discipuli iohannis fecerunt sibi predictam questionem coram omni populo Christus autem non respondens eis verbo. sed facto. Et dicit Luc. septimo. In ipsa hora christus multos homines curauit a languoribus suis et plagis et spiritibus malis. et ceteris multis donauit visum (Et respondens dixit illis Euntes) id est reuertentes vnde venistis (reuer-

clate Joānis) sed ad suam consolationē. et ad vestram cōsolationē (que autē
disti) sed i mea p̄dicationē et vidistis) in miraculoꝝ opationē (ceteri vidēt. clau
di ambulāt. leprosi mundāf. surdi audiūt. mortui resurgūt. paupes euā
gelizant) id est denūciātur habere regnū celoꝝ. vt pz Lu. vi. Beati pau
peres spū qm̄ ipsoꝝ est regnum celoꝝ. Per hęc enī opera christi mani
feste probauit se esse messiam (et beatus qui non fuerit scandalizatus in

euāgelizāt Et bt̄us ē q̄ nō fuerit scāda
lizat⁹ i me. Illāt abeūtib⁹ cepit ies⁹ di
cē ad t̄bas de ioāne. Quid existis in de
sertū videre arūdiñz v̄cto agitātā. Sz
quid existis videre hoīez molliboz vestitū
Ecce q̄ molliboz vestiūt i domib⁹ reguꝝ
sūt Sz q̄o existis videre p̄phetā. Etia
dico vobis et pl⁹ q̄s p̄phetā. Dicem̄
est de quo scriptum est. Ecce ego mitto
angelum meum ante faciem tuā: qui
p̄parabit viam tuā ante te.

me. Gorra id est cum
post tot miracula vide
rit pari non me nega
bit Illis autē abeū
tibus) scilicet a christo
et reuertētib⁹ ad Jo
annem (cepit iesus di
cere de Joanne) scilicet
ipsus comēdādo. Hi
larius. Christus cō
mendauit Joannem
non presentibus disci
pulis eius. sed abeū
tibus ne videretur eū
adulatorie comēdare
Vos enī adulatorū
est in conspectu homi
num laudare. et in ab

sentia eorum vituperare. tales sunt similes scorpionibus qui cum acule
is anterioribus quasi applaudēt. sed cauda pungunt. Et christus com
mendat Joannem in quinque. Primo de virtute constantie. cum dicit
(quid existis in desertum) Lyra. id est vltra iordanem vbi ioannes bap
tizauit (videre arundinem vento agitātā) quasi diceret. vos existis in
desertum ad Joannem qui non fuit mobilis in mente sicut arundo a ven
to agitātā. sed est ita constans. quod nec timore nec amore a veritate de
clinat Secundo de austeritate vite. cum dicit (Sed quid existis in de
sertum videre hominem molliboz vestitum) Quasi diceret. non. quia
Joannes habebat vestimentum de pilis camelozum. et esca eius erant
locuste et mel siluestre Et ad hoc habitabat in deserto vt austeram vi
tam duceret (Ecce qui molliboz vestiuntur in domibus regum sunt)
Ad hoc enim multi magnatibus adulantur vt cum ipsis commorantes
delicijs vtantur. sz veritatis amatores talia aspernātur. Tercio cominē
dat eum christus a claritate. noticie cum dicit (Sz quid existis videre p̄
phetā) Quia Joannes plus fuit quam p̄pheta. quem alij p̄phete p̄e
dixerunt venturum ipse cum ad huc in vtero matris positus agnouit. et
postea ipsum baptizauit et digito monstrauit. Quarto commendat euz
autoritate doctrine dicens (Hic enim est de quo scriptum est) Malach
primo (Ecce ego mitto angelum meum) id est Joannem qui viam
duxit angelicā (ante faciem tuā. qui p̄parabit viam tuā ante te)
id est corda audientium ad recipiendum christum per predicationem suā

Página

Quinto cōmendat eum imēdiatē post hodiernū euangeliz super omēs sanctos dīces Inter natos mulier non surrexit maior Joāne baptista

Trerunt iudei ab hierosolymis sacerdotes Joan. i. Luce. iij. Historia huius euangelij facta est anno dñi. xxii. feria quarta. xvij. kalen. Maij. luna quintadecima. indictione quarta. Ante initium illius euangelij habet Lu. iij. q. anno quintodecimo imperij tyberij cesaris. s. sub quo passus est christus Factum est verbū dñi sup iohannes Zacharie filium in deserto scz cū Joannes esset triginta annorum. et venit in omnes regiones iordanis pōicans baptismum penitentię in remissionem peccatorum. Dicebat autē ad turbas q̄ erant ibi ut baptizarentur ab eo. Facite dignos fructus penitentię. Et em securis ad radicem arboris posita ē Om-

Dominica quarta aduentus Euangelium secundum Joannem. i.

In illo tpe Trerunt iudei ab hierosolymis sacerdotes et leuitas ad iohānez vt interrogaret eū tu q̄s es. et cōfessus est. et nō negauit. et confessus est. qz non sum ego christus Et interrogauerūt eum Quis g̃ helyas es tu. Et

nis ergo arbor nō facies fructū bonū excidetur et in ignē mittetur Multa quidē et alia exhortans euāgelizabat pplo Unde iudei vidētes Joannem baptizē mirabilem naturā et eius excellentē sanctitatē et austeritatem vite. ideo mori fuerūt ad opinandū ipm esse christū. propter qd miserunt nūcios ad Joānez volētes sup hoc scire veritatē Ly. Et i isto mō querendi exhibuerunt Joanni magnā reuerentiā. et hoc pz cum dicitur. (Trerunt iudei) id ē illi de tribu iuda. qui erāt nobiliores in pplo iudeorum. In signū huius de tribu iuda nasci voluit Secūdo ex loci nobilitate. qz (ab hierosolymis). que erat ciuitas sacerdotalis et regia. qz erat caput regni Tercio ex nūciozū solēnitāte. miserunt em sacerdotes et leuitas ad eū qui erant solēnes persone et in ipsis debebat scia et sanctitas eminerē. Quarto ex persona ad quam mittunt scz ex hoc qz requirit testimonium de seipso. et tantam fidem habuerunt in dictis eius vt ei crederent. etiam de seipso. ergo dicunt (Tu quis es). vt responsione eius discernent quis ipse eēt (et p̄fessus ē et nō negauit. et p̄fessus es qz nō sū ego christus) Nam christus id est messias fuit p̄missus iudeis ex dictis et scripturis prophetaz Audientes qz nō esset christus interrogauerunt consequenter si esset helyas. quia sicut aduentus christi. sic et aduentus helye fuerat iudeis p̄missus. Unde dicitur Malach. vlti. Ecce ego mitto vobis Heliam prophetā anteq̄ veniet dies domini magnus. (et dixit nō sum) scz ego Helias Si autem quis diceret Christus Dicitur Mat. xi. loquēs de iohanne dicit Ipse est helyas Et iohannes hic dicit Non sum helyas. Respondetur qz ipsi querebant de persona helye. et ideo ad eorū questio nem respondit. qz ipse nō erat helyas in persona Sed vt dicit Gregori⁹ in omelia Joannes fuit Helias in spū propter similitudinē et cōformi-

tatem ipsius ad Heliam Primo in austeritate vite, quia de Helia dicitur. iij. Regum. capitulo primo. q. fuit vir pilosus. et zona pellicea circa renes accinctus Et de iohanne dicitur Mat. iij. Et habebat vestimentum de pilis camelorum et zonam pelliceam circa lumbos eius. Secundo in dura reprehensione Helias enim rex Achab dure reprehendit. ut habetur iij. Regum. xviij. Iohannes Herodē arguebat. ut habetur Mat. vi. Fuit etiam filius Helie in officio. q. sicut Iohannes fuit p̄cursor p̄mi aduentus. sic Helias erit p̄cursor secundi aduentus Et hoc voluit ch̄stus

cu[m] dixit ip̄m esse Heliaz (propheta es tu: respōdit non) Gregori⁹ Iohannes negavit se eē p̄phetam tantum. quia plus erat q̄ propheta (dixerunt ergo iudei. Quis es tu? ut r̄sum demus his qui miser nos. Quid dicis de te ip̄so? Ait. scz Iohannes) Ego vox clamantis in deserto. dirigite viam domini. sicut dixit Esaias propheta) id est Ego sum ille de quo scriptura dicit Esai. xl. Qui debet clamare in deserto iudee. q. homines se preparare

dixit Non sum. Propheta es tu? et r̄sum dicit non. Dixerunt ergo iudei Quis es tu? ut r̄sponsum demus his qui miserunt nos Quid dicis de te ip̄so? Ait. Ego vox clamantis in deserto. dirigite viam domini. sicut dixit Esaias propheta Et qui missi fuerant erāt ex phariseis. et interrogauerunt eum et dixerunt ei. Quid ergo baptizas si tu nō es ch̄stus: neq. helias. neq. propheta R̄ndit eis Iohannes dicens Ego baptizo in aqua. medius autē vestrum stetit quem vos nescitis Ipse est qui post me ven-

ad aduentū ch̄sti in mundum Et bene signatur Iohannes in proprietate vocis. quia erat annunciator verbi diuini. id est ch̄sti. qui est verbum patris secundum diuinitatem Glor̄ enim ante verbum. sic iohannes añ ch̄stum. Item sicut vox manifestat verbum. sic Iohannes ch̄stum. tota enim vita et conuersatio Iohannis fuit preparatio ad susceptionē ch̄sti (et qui missi fuerant erant ex phariseis) Lyra. Pharisei inter alios v̄debantur magis religiosi. propter hoc dicebantur pharisei. a phares qd̄ est diuisio. quia in habitu. in vita et gestu erant ab alijs distincti. in signū maioris religionis Et ideo pharisei erant magnē fame in populo iudeorum (Et interrogauerūt eum et dixerunt ei. Quid ergo baptizas. si tu nō es ch̄stus neq. helias. neq. propheta) Unde Ch̄risostomus Interrogauerūt eum. nō quasi scire volentes. sed phibere eū a baptismo. (Respondit eis iohannes dicens Ego baptizo in aqua. scz lauando tñ corp⁹ ad designandum illum qui suo baptismo lauit animas. Consequenter ostendit ch̄sti excellentiam dicens (medius autē vestruz stetit) id est ē p̄sens inter vos in corpore apparuit. et cōmuni cōuērsatione inter homines conuersatus est. ut p̄z in euāgelij. cum eis manducans et bibens. ne propter austeritatem aliqui desperarent (quē vos nescitis) quantum ad diuī

Pagina

ritatem (ipse est qui post me ventur⁹ est) Tho. scz ad pōicandū. baptisan-
dum. et moriendum (qui an factus est) id ē in dignitate pposit⁹ est. qz dig-
nor est et honoratioz (Lu⁹ nō sum dignus) id est sufficiens (vt solū cor-
rigiā calciamenti eius) Unde Hieronym⁹ ad Eustochiū Christus nū-
q̄ fuit calciatus. ipse em portare calciamenta apostolis phibuit. Luc. x.
Et christus fecit opere quod docuit verbo Unde habet Actū. i. Lepit
iesus facere et docere Lya dī. q̄ hęc est locutio methaphorica Quia i hoc
Joannes exprimit se nō esse dignū exhibere christo etiā minimū ministe-
rium. hoc in verbis iam exprimens scōm modū loquendi cōmunem. Cū
em quis suā paruitatem. et excellentiā alterius vult exprimere. solet dice-
re cōmuniter. Nō sum

dignus tangere solu-
lares eius. vel aliquid
huiusmodi. (Hęc in
bethania facta sunt).
Ly. non est illa q̄ pro-
pe hierusalem est. vbi
lazarus fuit suscitāt⁹.
sed alia eodē noīe vo-
cata. sita supra iorda-
nez ex altera parte flu-
minis in forte duarū
tribūū. et dimidiē. Et
ideo ad hoc demorādū
subditur (trans iorda-

turus est. qui ante me factus est. cuius
ego nō sum dignus vt soluam ei⁹ cor-
rigiam calciamenti: Hęc in bethania
facta sunt trans iordanem vbi erat Jo-
annes baptizans

¶ Euangelium in gallicantu Natiui-
tatis christi

Nullo tempore. Exiit edictum a
cesare Augusto vt describeretur
vniuersus orbis. Hęc descriptio pri-

nem vbi erat iohannes baptizans) quē aqua distat a hierusalem ad vnam
dictā. et in eodem loco cōsueuerat morari et pōicare et baptizare. et mlti p-
uentebant illuc ad eū vt baptizarentur ab eo Unde circa pñs euangeliū
vbi dicitur Tu quis es? Augetur quare iudei magis de Joanne q̄ de
christo credebant. Respondit Chrysostomus q̄ triplex fuit ratio Pri-
ma ratio est. quia iohānes erat de magno genere. vtpote fili⁹ zacharie ma-
gri sacerdotis. Et quia miraculose natus est de vtroq̄ parente sterili et
sene Christus aut vt ipsi credebant erat filius fabri. et cuiusdā paupcu-
le mulieris. et nō miraculose natus. qz de iuuenicula. quāuis de sene patre.
Secunda ratio est. qz Joannes in victu et vestitu magis aspm vitā q̄
christus agere videbat Nā tunicā de pilis cameloz habebat. et zonā pel-
liceam ad lumbos eius. et cibus ei⁹ locustę et mel siluestre. vt patz Mat. xxi.
et hec. iij. Christus aut p̄munib⁹ vestibus induebatur. et cōmuni cibo vte-
bat. et cum hominibus in nuptijs et in cōuiujs comederat. Tercia rō ē
quia Joannes cōsortia hoīm deuītabat. et in deserto morabat lantans i
antris et in speluncis. donec spūs sanctus ei dixit vt exiret ad p̄hibendū
testimonium de christo Et tunc venit ad iordanem p̄dicans baptismū
penitentię. vt patet Lu. iij. Christus autem morabat cū hoīb⁹ et cō-
uersabat cū p̄cōrib⁹ et mādūcabat cū ipsis. vt patz Mat. xi. Propterea
ergo iudei ad iohāne legationē miserūt. vt eū interrogarent an eēt christ⁹
Et respondit. quia non sum ego christus

Hic edictum a cesare augusto. Lu. ij. Historia huius euangelij facta est anno christi primo vsuali. xij kalendas ianuarij. feria quarta luna. xxvij. indictione. iij. Ante initium illius euangelij scribit sacra Lu. cas in precedenti capitulo ortum sancti iohannis baptiste scilicet quomodo nunciatus est per angelum gabrielem patri suo zacharie in templo et quomodo natus est de sterili matre. et quomodo in circumcissione vocatum est nomen eius iohannes. Et quomodo ipse puer crescebat. quantum ad augmentum corporis. et confortabatur spiritu sancto quantum ad augmentum gratie et fructus. Et erat in deserto usque ad diem ostensionis sue ad israhel. Et de scribit ortum precursoris. Hic consequenter de scribit ortum saluatoris dei. Factum est autem in diebus illis (Et

ma facta est a p[re]sidente syrie cirino. Et ibat omnes ut profiterentur singuli in suam ciuitatem. Ascendit autem et ioseph a galilea de ciuitate nazareth in iudeam ciuitatem dauid que vocatur bethleem. eo quod esset de domo et familia dauid. ut profiteretur cum maria desponsata sibi vxori et pregnante. Et factum est dum essent ibi

hic edictum a cesare augusto) Lu. Hic ostenditur tempus natiuitatis christi. qui natus est imperante cesare octauiano qui nominatus est augustus ab augendo quia valde notabili ter auxit imperium romanum qui regnavit quadraginta duobus annis. et duodecim annis ante natiuitatem christi. et post tantum christi. et post tantum

ta fuit pax in toto orbe. vnde ad lram videat impletum. quod p[ro]pheta. Esa. ca. ij. Cosuabit gladios suos in vomeres. lanceas suas in falces. Tunc etiam in ps. lxxi. Dicit in diebus eius iusticia et abundantia pacis. Item Esa. ij. Non leuabit gens contra gentem gladium. Et sic in diebus cesaris augusti omnibus gentibus romano impio subiectis fuit pax vniuersal in orbe. Ideo mandauit (ut de scriberet vniuersus orbis) ut per hoc sciret qualiter terre esset populus. et quanta tributa sue glorie posset reddere. ut sic tributis indebitis non gaurent. Et etiam sciret per quem modum singule terre a romano imperio melius regeretur (Hec descriptio prima facta est a p[re]sidente syrie cirino) Hunc enim cirinum cesar augustus p[re]fecerat terre syrie ad ipsam regendam. Et quia syria est in medio terre habitabilis. et ibi fuit ista descriptio primo inchoata ut inde denunciaret fieri in alijs. prouincijs circulariter (et ibat omnes ut profiterentur singuli in ciuitate sua) sed vnde oriundi erant. Profitebatur autem dupliciter se subiectos esse romano impio sed scripto quoniam eo per scriberetur et factum quod soluebatur census impatori. sed vnum munus argentum valeret decem nummos vsuales (Ascendit autem et ioseph (scilicet vir. Maria a galilea) quod inferior erat quam iudea (de ciuitate nazareth) ubi christus conceptus erat. et in qua ioseph manebat (in iudea ciuitatem dauid) id est in bethleem que dicitur ciuitas dauid. quia inde oriundus fuit. i. Reg. xvij (eo quod esset de domo et familia) id est de genere (dauid ut profiteretur cum Maria sibi desponsata vxore pregnante) ipsa enim erat de eadem tribu cuius ioseph. et licet maria non fuisset obligata tamen pregnans illuc ire propter longitudinem viae. quia

Pagina

nazareth distat a bethleē quasi per tres dietas. tamē ppter exemplū obe-
dientie cū ipsīs mulieribus ire voluit. Itē ex diuina dispositiōe hoc fecim
est. vt sic christ⁹ nasceretur in bethleē. sicut p̄dictum fuit Michae. v. Et
tu bethleem terra iuda nequaquā mīma est in. principib⁹ iuda. ex te enī ex-
iet dux qui regat populū meū israhel (et scīm est dū essent ibi impleti sunt di-
es eius vt pareret) scz nouē menses impleti sunt a die cōceptiōis christi (et
peperit filiū suū primogenitū) dū autē primogenitus. nō qz post illū habu-
it filios alios. sed qz ante illū filiū aliu⁹ nō habuit. Quia sicut an̄ partū
ita in partu. et post partū inuoluta p̄go permansit. Tunc impleta ē ista
p̄phetia Esa. vij. Ec-

ce virgo cōcipiet et pa-
riet filiū. Et ip̄a bea-
ta virgo maria mag-
nū gaudiū habuit in
christi natiuitate. et h-
ideo. quia sine dolore.
sine afflictōe. et sine d-
bilitatione sui genuit
filiū quē sciuit esse deū
et hōiem. Nā sicut vir-
go cōcepit. sic et sine do-
lore genuit (et p̄anis e-
um inuoluit) scz p se/
ip̄am. Ly. ex quo patet falsitas q̄ scribitur in libro de infantia saluato-
ris. s. ip̄am obstetricēs habuisse. quē nō requirūt nisi ppter afflictiones
matris in partu. quē nō habuit locū in virgine uerpa. quē pepit sine do-
lore et sine debilitate (et reclinauit eū in p̄sepio). Ly. Joseph enī in itinere
adduxerat secūz asinū ad portandū vxorē pregnantē et bouem ad vendē-
dū vt de p̄cio solueret expensas in via. Et illis duobus aīa lib⁹ fecit p̄sep-
iū iuxta se. in quo beata virgo maria reclinauit filiū natū. qd fuerat p̄di-
ctum Esa. i. Cognouit bos possessorē suū et asinus p̄sepe dñi sui. Dicit
enī quidaz q̄ asinus et bos genuflexerunt coram christo Abacuc. iij. In
medio duū aīa lium cognosceris. vñ Bern. O christiane vide qual p te
factus est christus. qz si rex. vbi aula regia. vbi throni sublimitas. vbi au-
rie regalis frequentia. Ecce aula regia stabulū. throni sublimitas p̄sep-
iū. Lurie regalis frequentia. bos et asinus. (quia nō erat ei loc⁹ in diuerso-
rio) Bor. hic reprehendūtur christianoꝝ delitig. diuitig. et honores h⁹ mun-
di Delitig in hoc q̄ dei filius nō mollibus vel calidis pellicis induit⁹ fu-
it. sed vilib⁹ pannis inuoluit⁹. Honores in hoc q̄ nō in palacio. s. in p̄se-
pio eum reclinauit mater sua Diuitig. in hoc q̄ locū nō habuit in diuer-
sorio. Vñ Bern. O homo qd sollicitus es de regali palacio. Ecce rex tu-
us iacet in p̄sepio. Quid cogitas de p̄cioso indumento. rex tuus induit⁹
vili p̄niculo. Et pastores erāt in regione eadē vigilantes et custodiētes
vigilias noctis sup gregē suū) scz inter hierl'm et bethleē. quē ciuitates
distant ad duo miliaria abinuicē (et ecce angelus dñi stetit iuxta illos) scz
paratus ad reuelandū eis diuina (et claritas dei circūfulsit eos) nō tñ ex

impleti sunt dies vt pareret Et peperit
filiū suū primogenitū et pannis eū in-
uoluit. et reclinauit eū in p̄sepio: quia
non erat ei locus in diuersorio. Et pa-
stores erant in regione eadē vigilantes
et custodientes vigilias noctis sup gre-
gem suū Et ecce angelus domini stetit
iuxta illos et claritas dei circūfulsit il-
los. et timuerunt timore magno. Et di-

terius in corpore. sed etiā interius in mēte. et timuerūt timore magno. ex in-
solita visione Sed angelus dñi cōsolabatur eos dīcēs (nolite timere) cu-
ius cām subiungit (Ecce em̄ euāgelizo vobis gaudiū magnū quod erit
omī populo) nō solū iudeorū. sed etiā gentiliū. Et hoc gaudiū ē ma-
gnū scdm oēm dimensionem. qz altū. profundū. longū. z latū. Altū. qz
eius altitudo attingit celum. vñ Berni. Magna est hodierna festiuitas
celū replet anteqz terrā. Profundū. qz eius profunditas penetrat infer-
nū. scz vsqz ad scōs qui erant in limbo. Itē eius longitudo. p̄tendit a p̄n-
cipio mūdi vsqz ad finē mundi. Itē eius latitudo occupat orbēz terrarū.
Uñ hodie canit in pfatione missę secūde. p̄fusus gaudijs tot⁹ in orbe ter-
raz mūd⁹ exultat. (qā
natus est nobis). s. ho-
minib⁹ z angelis pari-
ter. qz consortio hoīm
reparanda est ruina ā
gelorū (hodie). ly. dicit
hodie. q̄uis esset nox.
qz nox illa ex clarita-
te diuina fuit ita illūi-
nata. ac si eēt dies cla-
rissima. scdm qd̄ fue-
rat p̄dictū i ps. cxxvij.
Et nox sicut dies illu-
minabit (saluator qui
est christus dñs in ci-
uitate dauid). id est in

pit illis angelus Nolite timere Ecce ei
euangelizo vobis gaudiū magnū qd̄
erit omni populo Quia natus est nob⁹
hodie saluator. qui est christ⁹ domin⁹
in ciuitate dauid Et hoc erit vobis si-
gnū Inuenietis infantem pannis inuo-
lutum z positum in p̄sepio. Et subito
facta est cū angelo multitudo militię cē-
lestis exercitus laudantiū deū z dicen-
tium Gloria in altissimis deo Et in ter-
ra pax hominibus bonę voluntatis

bethleem (z hoc erit vobis signū. inuenietis infantē pannis inuolutū) z n̄
sericis inuolutū (positū in p̄sepio) nō in palacio (z subito facta est cū āge-
lo) qui tanqz principalis inter alios nūciauerat christi natiuitatē (multi-
tudo militię celestis) id est angelo. qui nomine militię designatur. qz pro
salute hoīz cū āglī dāmonib⁹ p̄liant Unde Apoca. xij. Michael z āge-
li eius p̄liant cum dracone (laudantiū dominum) de christi natiuitate
(et dicentium. Gloria in excelsis deo) quia licz ei⁹ gloria vbic⁹ luceat. ma-
xime tamen in excelsis. id est in celo empireo. vbi est omnium sanctorum
habitatō (Et in terra pax hominibus bonę voluntatis) Et notāter di-
cit. pax in terra. z nō gloria. quia in terra est pax. et in celo gloria Annū-
ciatur autem pax hominibus bonę voluntatis. quia regnūz dei tm̄ valet
quantum habes Unde Remigius Si enī diuitias zachēi nō habes. si
desunt tibi duo minuta vidue. si nec calicē a quē frigide potes offerre. offer
deo bonam voluntatē Unde Augustinus Coronat deus intus volun-
tatem. vbi non inuenit facultatem. Unde Chrysostomus. Dextera tua
plena est muneribus. si fuerit plena bona voluntate.

**De multis miraculis fuit declarata
christi natiuitas.**

Pagina

Beatus christi scdm Innocentii papam multis miraculis fuit declarata. Nam ipsa nocte obscuritas noctis versa est in diem. Item aux re nativitatē xpī ante et post fuisse pacē in omnibz terris et puticijz ro mani templū pacis pulcherrimū cōstruxerūt. et cōsulētes apollinē deū suū q̄diu duraret tēplū hoc. Rēpōdit eis q̄diu h̄go non pariet his auditis dixerūt. templū pacis in eternum manet. Impossibile em̄ credebant virginē parere. Unde in foribz templi scripserūt. templū pacis manet in eternū. Sed ipsa nocte h̄go peperit et tēplū fundit⁹ corruit. Itēz secundum pphetiam Dier. signū datū est. quia oīa idola corruerent quando virgo pareret. Exptet hoc sa-

In diluculo Euangelium secundū Lucam. ij.

Al. tē. Pastores loq̄bant ad invicem
Trāsea⁹ vsqz bethleē et videā⁹ h̄ p̄bz

cerdotes idolorū imaginē virgīs puez in gremio baiulātem fecerūt. et in secreto loco templi ponētes adorauerūt. Item ex legenda lombardica habetur quod ipsa die nativitatē christi statua romuli et omnia idola in diuersis locis corruerūt. Itē ipso die tres soles in oriente apparuerūt qui paulatim i vniū corp⁹ sol are redacti sūt. Itē Innocē. papa. dī q̄ fōs a que in ipsa nocte in liquore olei versus est et tota die largissime manavit fluens vsque in tyberim. Sicut sibylla ppheteuerat. q̄ nisi erumperet fons olei nō nasceret saluator. Item Innocenti⁹ papa dicit q̄ octavian⁹ imperator cum vniuersum orbem iurisdicōi romane subiugaret intantum se natū placuit vt eum p deo colore vellent. Ad illorū ergo instantiam si byllam pphetiaz cōsultuit. si maior eo aliquando nasceret. Cum ergo in die natalis christi sibylla i camera imperatoris orationibus iūsteteret in die media aureus circulus apparuit circa solem. et in medio circuli virgo pulcherrima puerū gestans i gremio. tūc h̄c cesari ostēdit. Admiras autem imperator audiuit vocem dicētem. Hec est ara celi. Dirigez cili/bylla. Hic maior te est ipsum p deo adora. Eundemqz locū i honorē beatę marie virginis dedicauerūt. qui vsque hodie sancta maria ara celi dicitur. Imperator igitur illi puero hostias optulit et ipse deos suos de cetero colere recusavit. Huic dicto cōcordant thymothe⁹ historiographus et zozsius pro magna parte. ¶ Circa p̄sens euāgelii vbi dīat. Annūcio vobis gaudium. Notādum q̄ magnū gaudium instat toti populo christiano de nativitate filij dei in humana natura in pro pmo tolerāda per quē natura humana est per omnia exaltata et omnib⁹ bonis repleta. ¶ Nat⁹ est em̄ filius dei cum sacco pleno omnium gratiarum et virtutū q̄s nobis gratias donavit ad Rho. viij. Quomodo etia⁹ non omnia cum illo nobis donavit. p̄pterea angelus dīxit. Annūcio vobis gaudii magnū. quia natus est nobis saluator. Vbi sciendum q̄ primus homo scz adam productus fuit sine patre et matre. Secundu⁹ homo scz eua. pduc⁹ ta fuit ex patre sine matre. Omnes alij homines ex patre et matre. Restabat autē quart⁹ mod⁹ vt quis pduceret ex matre sine patre. Sic christus hodie natus est. Et in hac quarta generatione filij omnes in terrā

suam ſcꝝ celeſtem hſerlm ꝑ chꝛiſti meritū redierūt. Sicut in figura deus dixit abrahe. Gen. xxv. Generatiōe autē quarta reuertentur Poſtilla
 Et factū eſt cū diſceſſiſſent angeli ab eis. Hec hiſtoria ſignat vt ſu-
 pra. Ante incitiū illius euāgelij ſcribit ſan. Lu. illud euāgelij qđ
 hodie in nocte chꝛiſti lectū eſt. ⁊ ſtatim poſt verba angeloz laudantium
 deum ⁊ dicentiuꝝ. Gloria in altiffimis deo. ⁊ in terra pax hōibꝝ bōe vo-
 luntatis. ſequitur hoc ꝑñs euāgelij. Et factū eſt cum diſceſſiſſent ange-
 li ab eis in celū. paſtores loq̃bant adinuicē Tranſeamꝝ ꝑſcꝝ bethleē)

quod factū eſt quod fecit dominus ⁊ o-
 ſtendit nobis Et venerūt feſtinantes ⁊
 inuenerūt mariā ⁊ Joſeph ⁊ infantem
 poſitum in ꝑſepio Videntes autē ꝑꝑ-
 uerunt de ꝑbo qđ dictū eſt de puero h.
 Et oēs qui audierant mirati ſūt de his
 qđ dicta ſunt a paſtoribus ad ipſos Ma-
 ria autē ſeruabat oīa verba hec confe-
 rens in corde ſuo. Et reuerſi ſunt paſto-
 res gloriſicantes ⁊ laudantes deum in
 omnibus quę audierant ⁊ viderant ſi-
 cut dictum eſt ad illos

Ly. Hic deſcribit ꝑ-
 ſtoꝝ deuotio. qꝫ ſtatiz
 poſt viſionem iſtā di-
 miſſo grege iuerūt ad
 videndū natum. Scm
 eſt poſtqꝫ angeli diſceſ-
 ſiſſent ab eis. ſ. paſtori-
 bus in celum. i. poſtqꝫ
 a ſpectibus paſtorum
 ſe abſtraxerunt aſcen-
 dentes in celum. (Pa-
 ſtores loquebātur ad i-
 uicem) ſcꝝ de chꝛiſti na-
 tiuitate. Sicut ⁊ duo
 diſcipuli euntes in e-
 maꝝ de eius paſſione
 Luc. xxiiij. dicentes.
 (Trāſeamꝝ ꝑſcꝝ beth-

leem ⁊ videamꝝ hoc ꝑbum). i. puez natū ꝑ verba angeli nobis ſignifica-
 tum (qđ fecit dominus ⁊ oſtendit nobis) ſcꝝ ꝑ angelū. ⁊ venerūt feſtinan-
 tes) Ly. ex deſiderio videndi chꝛiſtū. ⁊ vt citius redirent ad gregē quē ſi-
 ne cuſtodia dimiſerant ⁊ inuenerunt Mariā ⁊ Joſeph ⁊ infantē). i. chꝛi-
 ſtum (poſitū in ꝑſepio) ſicut angelus eis dixerat (vidētes autē cognouerūt
 de verbo qđ dictū erat illis de puero hoc) quia nō ſolū fuerūt illuminati
 exterius. ſed etiā interius de cognitione verbi. Et ſic per cognitionem
 humanitatis venerūt ad cognitionē deitatis. Nec ſunt ſcandalizati de rā-
 ta paupertate. ſed ꝑamplius in fide roborati ſunt Et ceperunt ꝑdicare ma-
 rię ⁊ Joſeph. ⁊ cunctis aſtantiſꝝ illā quā viderāt claritatem. ⁊ qꝫ audie-
 rant angelicos hymnos ⁊ omnes qui audierant mirati ſunt de his qđ dice-
 bantur a paſtoribus ad illos) Glo. nō ſolum mirabant de incarnationis
 myſterio. ſed etiā de tanta ꝑſtoꝝ atteſtatione. quam ſimplices neſcirent
 fingere inaudita. ſed ſimplici ſacundia vera ꝑdicarent (Maria autē con-
 ſeruabat oīa verba hec) ſcꝝ quicqđ angelus ei retulerat gabriel. quicqđ
 a paſtoribus audierat. quicquid experia fuerat (cōferens in corde ſuo) ly.
 Illa collatio erat marię valde delectabilis ⁊ toti ecclē vtilis. qꝫ f^m quod
 dicit Hieron. in ſermone de aſſumptiōe beatę marię virginis ꝑ ꝑſa poſt
 aſcenſionem filij ſui remanſit ad tēpus in terris cum apoſtoliſ. vt eos ꝑle-
 niꝝ inſtrueret de verbo incarnato. de quo plenius erat docta ꝑ ꝑꝑſcꝝ
 p iij

Pagina

Et omnia familiarius viderat et tractauerat vniuersa. propter quod melius ex primere poterat. quia quod melius nouimus melius perferimus (et reuerſi ſunt paſtores) ſcilicet ad gregem ſuum (glorificantes). ſcilicet corde (et laudantes) ſcilicet ore (deum) de beneficio toti mundo collato generaliter. et eis oſtenſo ſpecialiter. (in omnibus qui audierant) ſcilicet ab angelis (et viderant) ſcilicet propriis oculis ſuis (ſicut dictum eſt ad illos) ſcilicet per angelum qui annuntiavit eis natiuitatem chriſti

A principio erat

ſolum. Ioan. i.

Tho. 30. euan

gelista per contemplatio /
ne ceteris euangelistis
altius eleuatus verſat
principaliter circa ſibi
diuinitatem. cum alij prin
cipaliter deſcribunt et
humanitatem. Et prius
oſtendit ſibi excellenti
am. prout conſiſtit in ſeip
ſo dicens (In principio
erat verbum) vnde Aug.
in pre erat fili? vel eter
nitate erat fili? vel in
pre filius eiusdeſ ſub
ſtantię cum eo (et ſolum e
rat apud deum). i. coeternus et coequalis ipſi (quia per ipſum facta ſunt) Tho. oia

In miſſa diei Euangelium ſcđ; Jo
annem pri.

A principio erat verbum. et ſolum
erat apud deum et deus erat ver
bum. hoc erat in principio apud deum.
Dia per ipſum facta ſunt. et ſine ipſo factum
eſt nihil. Quod factum eſt in ipſo vita erat.
et vita erat lux hominum. et lux in tenebris lu
cet. et tenebre eam non apprehenderunt. Fuit
homo miſſus a deo. cui nomen erat ioannes

viſibilia et inuiſibilia. ſpiritualia. et corporalia (ſine ipſo ſcđm eſt nihil) Gor. na
pi ſine ipſo nihil fecit. vñ dicit. (et ſine ipſo) ſp̄s ipſo oia faciente (ſcđm eſt nihil)
naturaliter ſubſiſtens propter partem quod deficit ab ente. (quod ſcđm eſt in ipſo).
ſcilicet verbo. i. incarnatio. paſſio. reſurrectio. et homini (vita erat). i. cum vite no
bis Io. xi. Ego ſum reſurrectio et vita. Sic exponit 8^m Hilarii (et vita e
rat lux hominum) ſcilicet quia homines illuminat et videre facit. vñ in ps. iij. Signa
tum eſt ſuper nos lumen vultus tui dñe. Unde Aug. ſicut ei non videtur oia
luſ niſi a luce corporali illuminetur. ſic non videtur intellectus niſi a lumine ſp̄ua
li illuminetur (et lux in tenebris lucet) cum peccatores facit vera intelligere. (et te
nebre eam non apprehenderunt). i. infidelitatis tenebris obtenebrati ipſum
non cognoscunt (Fuit homo miſſus a deo). Hic ponit commendatio paucioris. ſ.
Ioan. baptiſte di. Malachie. iij. Dat. xi. Dar. i. Ecce ego mitto an
gelum meum ante faciem tuam. qui præabit viam tuam ante te (fuit homo. etc.) ſcilicet ad bap
tiſandum et ad prædicandum. vñ ea que loquitur. non loquitur a ſeipſo. ſed ex deo que enim mi
ſit. et ideo ſerua eius ſunt recipienda que ſerua dei (cui nomen erat ioannes).
Tho. Ioannes interpretatur in que eſt gra. et ideo cõpetebat ſibi hoc nomen.
quia in ipſo maxime gratia diuina abundauit. vñ Lu. i. Sp̄s ſcđs replebit adhuc
ex utero matris ſue (hic venit in teſtimonium. vt teſtimonium perhiberet de lu
mine). i. de ieſu chriſto nato de virgine. ſicut radius naſcitur a ſole ſine ali
qua eius corruptione vel diminutione. Officiu ei eius fuit teſtificari de
chriſto que eſt vera lux. vt eius teſtimonio illuſtret. et ſic omnes in ipſum crede

rend)sz in christu(p illu). i. iohanne(nō erat ille lux)sz erat tātū testis illu-
minis. Tñ sequit(sz vt testimoniū phiberet de lumine). id est de incar-
nata diuinitate(erat lux vera). i. naturalis fons totius lumis p essentiam
(qz illuminat oēm hoīem venientē in hunc mundū) Lx. quātum est in se.
qz aliq nō sunt illuminati. hoc est qz subtrahit ab influentia h^u luc^{is}
Tñ Chri^{stus}. Paratus est illuminare. sed nō oēs illuminant. qz claudunt

*Hic venit in testimonium. vt testi-
monium perhiberet de lumine vt om-
nes crederent per illum. Non erat ille
lux. sed vt testimonium perhiberet de
lumine. Erat lux vera. que illuminat
omnem hominem venientem in hunc
mundum In mundo erat. et mundus
per ipsum factus est. et mundus eum
non cognouit. In propria venit: et sui
eum non receperunt. Quotquot au-
tem receperunt eum dedit eis potesta-
tem filios dei fieri. his qui credunt in
nomine ei? Qui non ex sanguinibus.
neque ex voluntate carnis. neque ex vo-
luntate viri. sed ex deo nati sunt. Et
verbum caro factum est. et habitauit
in nobis. et vidimus gloriam ei? glo-*

viam luminis. Exem
plum de ceco exite in
sole (in mūdo erat) p p̄
sentia diuinitatis q̄
nō est locus vbi nō est
deus (et mūdus eū nō
cognouit) id est peccā
tores mūdialiter viuē
tes (in pp̄ia venit) id ē
in mūdū q̄ suis ē.
vtpote ab eo factus
Beda. In mūdo erat
p diuinitatem In mū
dū venit p incarnati
onem venire quippe v̄l
abire est humanitatis
et manere diuinitatis
Un̄ sensus est venit. i.
visibilis apparuit p ī
carnationē (et sui cum
nō receperūt) id ē iudē
qui dicitur sui Quia
scdm carnem erat ex e
orū genere. q̄ de semē
dauid qui erat rex isrl̄

hel vsq; in sempiternum. secundum illud Deuterono. xxi. Elegit te do-
minus in populum peculiare (et sui) id est iudei (eum). scilicet conditorem
suum (non receperunt). scilicet per fidem. quia pauci de iudeis comparati
vix crediderunt christo Unde Esai. i. Filios emittui et exaltaui. ipsi au-
tem spreuerunt me (quotquot autem receperunt eum) Boz. siue iudeus. siue gentilis.
siue nobilis. siue ignobilis. siue femina. siue masculus. siue puer. siue fe-
me (receperunt eum) p. fidē credendo (dedit eis prātē filios dei fieri). p. gnatio-
nez baptisimi q. nō dat nisi. p. iustitio fidē christi p. se si sunt adulti vel per
aliū si sunt puuli. Et in hoc notat magna charitas dei. i. Jo. iij. Videte
quā dicit charitas dedit nobis p. v. filij dei noiemur et sim? Et insup magis vti-
litas hoīs. Unde Rho. viij. Si filij et heredes. heredes q. dei. cohe-
des autē christi S; poss; q. i. q. bus data fuit hec prās Idcirco subdit
(his qui credidit) christū eē v. dei et v. hoīan. Et istis data est prās q.
sunt filij dei. quod autem illa generatio spiritalis differt a carnali gene-
ratione. Ostendit sanct? Joannes euangelista (qui non ex sanguine

Pagina

bus. neq; ex voluntate carnis. neq; ex voluntate viri. sex ex deo nati sunt. For. q. d. hi sunt filii dei. nō qui generantur ex coniunctione sanguinū viri et foemine concupiscentia vtriusq; mouēte actū generationis. scz p gratiaz adoptionis in baptismo. Un̄ Joan. iij. Qd natū est ex carne caro est. et qd natum est ex spū. spūs est. (Et verbū caro factū est). i. deus hō factus ē (et habitauit in nobis) Tho. i. inter nos hoīes (et vidim⁹ glām eius). scz in miraculis. sicut est suscitatio mortui. illuminatio cecī. et sic de alijs. Et etia; viderūt q; creaturę obediebant ei ad nutū suū sicut dño et creatori.

Un̄ hoīes in nauī exi-
tes aīz aplīs qñ orta ē
magna tempestas. dix-
erunt. vt habes. Mat-
thei. viij. Qualis ē hic
q; venti et mare obedi-
unt ei? Sed possz qñ
qualem glām. Rādet
euangelista (glām qñ
vnigeniti a prē). nō li-
cut videmus glām a/
lioz pphetaz et scōrū.
sed tales et tantā vt de-
cet vnigenitū. q; chri-
stus cōiter miracula fa-
ciebat ioperando. vt pz
ex discursu euangelij.
p quod ostendebat. q
illa faciebat virtute p
pria. sicut deus q est
oīpotens. ppter hoc dicit
Lu. vi. q virtus de illo exibat et sanabat oīes (plenū grā) Tho. vt imit-
tat peccata (et veritatis) vt ip leat. pmissa.

riam quasi vnigeniti a prē. plenū grā/
tia et veritatis

Dominica infra octauas natiuitatis
domini.

In illo tempore Erat ioseph et ma-
ria mater iesu mirantes sup his q
dicebantur de illo Et benedixit illis sy-
meon. et dixit ad mariā matrē eius. Ec-
ce positus est hic in ruīnam. et in resur-
rectionē multoz in israhel. et in signū
cui contradicetur. Et tuam ipsius ani-
mam pertransibit gladius vt reuelen-
tur ex multis cordibus cogitationes.
Et erat Anna prophetissa filia pha-

Postilla

Rat ioseph et maria mater iesu et Luc. ij. Historia hui⁹ euangelij
scā est Anno incarnationis christi primo. iij. nonas February. se-
rita. v. luna. xi. indictione. quarta Ante iniciū illius euangelij scribit sā-
ctus Lucas in eo. ca. q symeon accepit puerū iesum in vlnas suas et bñ-
dixit deū et dixit Hūc dimitte seruū tuū dñe s^m pbi. et in pace Qui videt
oculi mei salu. tuū et. Tunc sequitur euangelij hodiernū. (Erat ioseph
et maria mater iesu) Et hodiernū euangelij factum est in die purificatio-
nis marie. scz quadragesimo die post natiuitatē christi. Et in h euā. ponit
parentum christi admiratio dicens (Erat ioseph) qui erat pater putati-
christi. Lu. iij. Et ipse iesus erat incipiens quasi annoz. xxx. vt putaba-
tur filius ioseph. vel quia nutrit pueri dicitur mater eius (et mater iesu)
scilicet virgo maria (mirantes sup his que dicebantur de illo). tunc a syme-
one et ab anna vidua. et prius a pastoribus in nocte christi. et etiam a re-
gibus quos stella adduxit ad christū. xij. die post natiuitatē xpi et bñdi

xit illis symeon et dixit ad mariā mīrēm eius dixit autē ad mariā magis qz ad ioseph. quia magis p̄nebat ad eā de puero. qz ip̄a erat vera mater christi. (Ecce hic) id ē christus (positus est). i. a deo statutus. (in ruinam et resurrectionē multoz in isrl) Bona. in ruinā nō credentiū (et in resurrectionē multoz) scz credentiū. Item in ruinā vitiōz. et in resurrectionē p̄tutum (et in signū) L. y. f. f. cōfēderis inter hōies et deū. (cui cōtradicitur) a sacerdotibus et legisperitis phariseis et multis alijs q̄ negauerūt eū ēē verum messiam et mediā

nuel de tribu aser Hec processerat i diebus multis et vixerat cum viro suo annis septē a virginitate sua. et hec vidua vsqz ad annos octogintaquatuor. que non discedebat de tēplo ieiunijs et obsecrationibus seruens nocte ac die. et hec ipsa superueniens confitebatur domino et loquebatur de illo omnibus q̄ expectabant redemptionem israhel.

Et ut perfecērunt omnia scdm legem domini. reuersi sunt in galileam in ciuitatem suam nazareth. Puer autem

torē dei et hōim (et tuā ipsius aiam p̄transibit gladi) i. dolor dominice passionis. Nō ē potuit videre filiū suū crucifigi sine affectu doloris materni. Damascen⁹ Dolores quos effugit maria p̄iens. hos tpe passionis christi sustinuit Et his patet q̄ maius fuit martiriūz brē marie virginis qz aliorū sanctorū Unde Hieron⁹ in sermone de assumptione beate marie p̄

ginis dicit qz in parte ip̄a passibili passa ē plus qz martyr fuit. qz alij martyres passi sunt in corpore ista in corde (ut reuelent ex multis cordibus). i. ex multoz cordibus cogitationes q̄ prius occultabant Nā tpe passionis christi patuit malicia sacerdotū. odiū iudeozum. duricia ppli. incōstātia pilati. auaricia iude. pusillanimitas petri et aliorū apostolorū. et cōstantia fidei in maria virgine. L. y. licet brā virgo ex passione filij marie afflicta fuerit. tñ in fide immobilis et firmiter stetit Alij autē ap̄li et discipuli quantumlibet solidi dicuntur dubitasse. et circa hanc fidē fluctuationē diuersarum cogitationūz habuisse vsqz duz viderunt ip̄m a mortuis resurrexisse (et erat anna pphetissa) qz donuz pphetie habuit (filia phanuel de tribu aser Bona. qui fuit patriarcha et in numero duodecim p̄iarcharum octau⁹). Et sic cōmendatur sancta anna a genere et nobilitate (hec) scz āna. (p̄cesserat in diebus multis. et vixerat cum viro suo annis septē) scz nō diuidēdo carnem suam cum alio Unde Gen. ij. Erunt duo in carne vna (a virginitate sua) quia vsqz ad matrimoniūz virginitatē suāz suauit. (et hec vidua erat vsqz ad annos octogintaquatuor) Hic cōmendatur qz tā longē tēpore in viduitate permanēsit. et quāuis iuuenis fuit quādo vir suus obiit tñ alium virum nō duxit (que nō discedebat de tēplo) L. y. nō q̄ ibi semp̄ esset. s; frequēter Sic in cōgruo tpe sollocite frequēti ecciam. dicitur cōmuni modo loquendi. talis est semp̄ in eccia (ieiunijs) quibus incētiūz carnis reprimitur (et obsecrationibz) id est sacris orōibz qbz mens i deuz

Pagina

elevatur (fulcēs nocte ac die) .i. valde frequēter (z hęc ipā hora supueniēs) scz in die purificationis marię Ly. nō a casu vel dispositiōe hūana. sz spi ritualli reuelatiōe. sicut dictū est de symeone (scitebat) scz grās agēs deo de tanto bñficio (z loquebatur de illo oibus qui expectabant redēptōem israhel) .i. ppli israhelitici. annūciāns eis natū esse saluatozē mūdi (z vt p fecerunt oīa fm legē domini) scz Maria z Joseph. scz nihil obmittētes q̄uis nō teneretur reuerſi sunt in galileam in ciuitatem suam nazareth.

Puer at̄ creſcebat. scz in corpe fm q̄ hō. (z p fortabatur). augmēto roboris. quo ad corp⁹. (plenus sapiā) qz in eo sunt oēs theſauri ſapi entię z ſcīe absconditi (z grā dei erat in illo) Ly. qz totā plenitudi nē gratię habuit ab in ſtanti ſuę cōceptionis. Sed quantū ad oſten

creſcebat z confortabatur plen⁹ sapiā. et gratia dei erat in illo

In octaua natiuitatis domini Lu/ angelium ſcōm Lucam. ij.

A illo tempore Postq̄s consum/ mati sunt dies octo vt circūcide/ retur puer vocatum est nomē eius iel⁹

ſionem in effectū magis apparebat fm q̄ ille in corpore creſcebat. Unde Theophilus dicit Si chriſtus a iuuenture oēm sapiām ſuā demōſtraſſi viſum fuiſſet quaſi p̄digiū. q̄ creſcebat. nō ſic intelligendū eſt. q̄ quaſi ali quo tpe min⁹ habuiſſet de grā z sapiā. z poſtea hōz recipit incrementum quia plenus fuit diuinitate sapiā et ſcīa ab inſtanti ſuę cōceptionis Di citur aut̄ notanter. (creſcebat) id eſt creſcere videbatur. nunc minus. nunc magis ſuā sapiām manifeſtans z grām Sicut ſol. q̄uis ei⁹ dē lucis et calor ſit mane ſicut in meridie. tñ creſcere z augere dicitur. quo ad eos qui magis ei⁹ lucē z calorē percipiunt. Unde circa p̄ns euangeliū vbi dicitur Et tuā ipſius aīam p̄tranſibit gladius. . Sciendū q̄ gladi⁹ ſyme onis nouies p̄tranſiuit aīam virginiſ Marię tpe paſſionis chriſti. Pri mo quādo audiuit eū captū z ligatū eſſe a iudeis. z p̄ntatum p̄rio Annę Poſtmodū Layp̄he Secūdo qñ in die paraſceues hora tertia vidit eūz exire. crucē portante inter duos latrones cōſputum. flagellatuz. z corona tum vadente ad locum paſſionis z mortis ſuę feſtinanter. Tercio quan do vidit eū exui nudū. et ſup crucē clauis affigi. Quarto qñ vidit eū i in cruce eleuari z a ſacerdotibus iudeoz. z ab alijs p̄terantibus ei con uictia inferri dicentibz. Glach qui deſtruiſ tēplū dei z in triduo reſtificas illud. Alios ſaluos fecit. ſeipm nō pōt ſaluū facere. ſi filius dei eſt deſcen dar nūc de cruce. Quinto qñ audiuit eū petere bibere. z nō potuit habere hauſtū aq̄. ſz datū fuit ſibi vinū felle mixtū. Sexto qñ vidit eū p̄ maxio dolore lachrymāte z dicentē. De me⁹ ds meus vt qd me dereliquiſti? Septimo qñ p̄ mag⁹ poena clamās in cruce voce mag⁹ emiſit ſp̄m Q̄ta/ uo qñ poſt ei⁹ mortē vidit cor ei⁹ lancea p̄forari. Nono qñ corpus ei⁹ ē depoſitū de cruce tūc ieſuz chriſtū filiū ſuū in brachia ſua ſuſcepit. z oſcu lata eſt vulnera ei⁹

I Poſtilla.

Postq̄s consummati sunt dies octo. Lu. ij. Quo die hoc euāgelii fa/

etū sit audit. qz die octauo a natiuitate christi. An incitū illi euāge. scri-
san. Lucas q reuerſi ſunt paſtores. ſ. poſtqz inuenerūt Mariam z Jo-
ſeph. et infantē poſitū in pſepio glificātes z laudātes deū in oībus q au-
dierant z uiderāt. ſicut ad illos eſt dictum ab angelis. Et tūc ſtatim ſeq-
tur illud euāgelii (Poſtqz coſummati ſunt dies octo) Gor. Hodiernum
euāgelium eſt breuiſſimū in lra. ſz pſundiffimū i ſina. Cōi noie z vocaba-
lo. vocatur feſtiuitas iſta noui ann. z merito. qz chriſtus q noui hō pro-
pter nos ſcūs eſt. nouū ſanguinē in ſua puericia hodie incepit effundere.
qn hodie circūciſus fuit. Sciendū q hodie recolimus tria feſta q tangū-
tur in euāgelio hodie. Primo octauā natiuitatis chriſti. et hoc exprimit

**Quod vocatum eſt ab angelo priuſqz
in vtero conciperetur**

**In epiphaniā domini Euangelium
ſcōm Mattheum. ij.**

**Am natus eſt ieſus in bethleem
iude in dieb herodis regis. Ecce
magi ab oriēte uenērūt hieroſolymā di-**

notāter cū dī (Poſtqz
coſummati ſunt dies oc-
to). ſ. a natiuitate chri-
ſti cōputando. ſcōm cir-
cumciſionez chriſti cū
dī (vt circūcidereſ pu-
er) ſic ei pceptū fuerat
Gen. xvij. Infans oc-
to diez circūcidet i vo-
bis. Et maſculi cui
ppuſqz caro circumci-
ſa nō fuerit pibit de po-

pul ſuis. qz pactū meū irritū fecit. z in nouo teſtamēto baptizamur loco
circumciſionis. Un chriſtus dicit in nouo teſtamēto. Ioan. iij. Niſi quis
renatus fuerit ex aqua et ſpū ſcō nō pōt introire in regnū celoz. Un Be-
da. ſup pñti euāgelio Illud qd nūc facit baptiſmus. hoc tūc fecit circum-
ciſio. Tercio ſalutiferi nois impoſitione cū dicit (vocatū eſt nomen eius
ieſus quod vocatū eſt ab angelo priuſquam in vtero) ſz virginis (cōcipe-
retur) vt patet. Lu. i. vocabis nomē eius ieſū. ſilicet angel⁹ dixit ad Jo-
ſeph. vt patet Mat. i. vocabis nomē eius ieſum. ipe ei ſaluū faciet pplm
ſuū z peccatis eoz. Q igitur ſi deus eſt ſaluator. quare tūc nō oēs hoīes
ſaluantur. rōdetur. q hoc nō accidit ex pte ieſu. ſed ex culpa ipſius homis
exemplum iſtius ponitur priuſ ſic. ſi quis ad oſtū vniuſ pulſet. et nō in-
grediatur. hoc nō eſt culpa pulſantis. ſed nō aperientis. ſic ſi ieſus ad oſtū
um cordis pulſet. et ſi nō ingreditur nō eſt culpa dei intrare volentis. ſed
hoīs additū prohibentis. Unde Apocal. iij. Ego ſto ad oſtū z pulſo zē
Unde ſanctus Dionyſius. q enim ſol domum exiſtentem clauſam fene-
ſtra nō illuminat. nō eſt culpa ſolis. ſed hominis feneltram non aperien-
tis. Tercium exemplū ponit Anſelmus. Si enim porrigo tibi pomum
et tu nō accipis. quod non habes pomum non eſt culpa mei dantis. ſed
tui non accipientis. Ideo dicitur ad Hebreos. duodecimo. Videte ne
quis deſit gratiā dei zē Circa hoc euangelium vbi dicitur. Vocatū eſt
nomen eius ieſus Notandū q papa Ioan. xxi. ſtatuit vt quicunque in
miſſa quando nomen ieſus nominatur gemiculatus fuerit. vel qui tūc tū-
dit pectus. vel inclinans facit reuerentia z huic ſanctiſſimo nomē ieſu obte-
net. xx. dies indulgentia. put habetur publicū inſtrumentū littere auctē

Pagina

et. Item notandus q̄ hodie s̄m Augusti. in sermone de kal. Januarij. Paganī olim maximū habuerunt festus in kal. Januarij. Nam crediderunt quēdā deū esse ⁊ duas facies ei figurabāt vnā a pte ante. in signū futuri anni. ⁊ aliam a pte post in signū p̄eriti anni. Unde ⁊ qdam serus vestes suas mutauerūt. alij faciem. alij p̄cedū vestes induerūt. ⁊ alij canticis luxuriosis cecinerāt. alij auguria seruabant. alij mensas nocte parabant credentes fatiscatē venturū fructū. alij screnas. i. locula trabi derunt amicis. hodie p̄mo manē in signū boni anni q̄ omnia p̄ christo dimittere debem⁹. ⁊ similia circa ecclesias ⁊ dei cultū complere debemus.

Postilla.

Bi est qui natus est rex iudorum: Dat. ij. Ante incitū illi? euan
gelij scribit san. Dat. in pcedenti ca. q. cū esset despōsara mater iesu
maria ioseph anteqz uenirent inuēta est in utero hñs de spūscō ioseph
autē vir eius cū esset iustus ⁊ nollet eā traducere. voluit occulte eā dimit
tere. Hic autē co cogit.

centes vbi est qui natus est rex iudeorū.
Vidimus em̄ stellā eius in oriente et v-
ninus adorare eum Audiens autē be-
rodes rex turbatus est et omnis hiero-
solyma cum illo. et congregans omnes
principes sacerdotū et scribas populi.
sciscitabatur ab eis vbi christus nasce-
retur. At illi dixerunt in bethleem iude
Sic enim scriptum est per prophetam

diernū. (Lū ergo) nat⁹
 esset iesus (supple) dulcis saluator de maria virgine fm humanitatem (in
 bethleem iude) Gor. hoc tō ad drām aliterius bethleem q̄ est in galilea in
 tribu zabulon. de qua habetur Josue. xix. (in diebus herodis) scz ascolo
 nite. qui fuit gentilis et idume⁹. et primus rex alienigena in hierlm. et sup
 pplm iudaicū constitutus Pro quo sciendū q̄ tres fuerunt herodes. i.
 asclonita. antipas. et agrippa. x. Asclonita necat pueros Antipa iōā
 nem Agrippa iacobū mirtens in carcere petz. Item sciendū q̄ tunc tē
 poris natus est cū primū ablatum fuit regnum a iudis. et q̄ alienigena
 regnauit vt adipleretur pphetia iacob Gen. xlix. Nō auferet sceptrum de
 iuda. nec dux de femore ē⁹ donec veniat q̄ mirtendus est. Et a tēp illo q̄
 Zacab pphetauerat pphetiam illā fluxerunt. 25. dy. anni (ecce magi ab
 oriente) q̄ dicitur magi pper magnitudinem sapiē et scie (venerit hieo
 solymaz) fm Glo. eo q̄ crederetur. qz talis puer nō nisi in vbe regia na.
 scz debuisse dicentes vbi est q̄ natus ē rex iudeoz. Christus rex iudeoz
 est dictus. qz ad ipos spēaliter est missus. vt ptz Mat. xv. Nō sum miss⁹
 nisi ad oues qz perierit dom⁹ isrl. Itē qz cum eis nutrit⁹ et cōuersatus
 est. in nazareth vt habet Lu. iiii. Notandū q̄ ille ptilulus a tribu regi
 bus est hodie nūciatus et a pilato in die parascues confirmatus. q̄ fecit

scribi titulu z cruce affigi Ies^{us} nazaren^{us} rex iudeoz (vidim^{us} em^{en} stellā ei^{us} in oriente z venim^{us} adorare eū) Un^{de} Aug^{ustinus} dī. Magi traditiōe balaā seq^{uuntur} bātū q^{ui} dixit vt habet Nume. xxiij. Dicit stella ex iacob. z scdm^{us} Chri^{stus}. Cū magi sup^{er} motē qui dī victorialis p^{er}sisterent z deū adorarent. stella ad instar pueri cruce in capite habētis eis apparuit ex cui^{us} aspectu erant valde gauisi vt suis t^{em}pib^{us} meruerūt videre stellam illā quā ppheta ba-

laā lōgis t^{em}pibus ante p^{re}dixerat. z statim arrip^{erunt} iter stella antecebat eos z venerūt ad puer^{um} adorādū. z munerā ei offerebāt z illa stella nō t^{em}p^{or}e in nocte. s^{ed} etiā in media die appa^{re}bat. z sol radios vici^{um} i claritate q^{uod} nō ē p^{er}tus aliarū stellaz. Fulgēt^{ur}. Puer nat^{us} nouā stellā fabricauit Sz quō in t^{em}p^{or}e dicit^{ur} die b^{ea}tā cito venerunt ab

Et tu bethleem terra iuda nequaquā minima es i principib^{us} iuda. Ex te em^{en} exiet dux qui regat popolū meum israhel. Tuncherodes clam vocatis magis. diligēter didicit ab eis tempus stelle q^{uod} apparuit eis. Et mittens illos in bethleem dixit Ite et diligenter interroga te de puero. et cum inueneritis renūciate mihi vt et ego veniens adorez eū

toriete i hierl^{us} q^{uod} ē i media p^{ar}te mūdi sita Rndet remig^{us} q^{ui} puer ad quē p^{er}trauerūt poruit eos tā i breui spacio t^{em}p^{or}is ad se reducere. Un^{de} Aug^{ustinus}. dī q^{ui} tres magi iter vni^{us} anni i tredecim dieb^{us} peregerūt (audies aut^{em} herodes rex). s^{ed} regē natū iudeis de genere iudeoz cū ipse esset idumeus z de alia gente (turbat^{ur} est) tūc nē regno reuoluto ad iudeos ipse expelleretur a regno z semē ei^{us} p^{er} ipm^{um} paderet. Jo^{hannes} f^{ilius} Bre. sup^{er} Mat. Codices q^{ui} genealogia iudeoz t^{em}p^{or}e cremauit (z ois hierosolyma cum illo cā rioris ne rex nat^{us} regiones z ppl^{um} vexaret z aggrauaret et p^{er}gregans oēs p^{ri}ncipes sacerdotū z scribas ppl^{um}) d^{er}at legis doctores (sciscitabat ab eis vbi xps nasceret. At illi) sic p^{er} i lege (miser^{is} t^{em}p^{or}e i bethleem iude). Sic eis p^{er} tū ē p^{ro}pham^{us} Mich^{as}. v. (Et tu bethleem fra iuda neq^{ue}q^{ue} minima es i p^{ri}ncipib^{us} iuda. ex te em^{en} exiet dux q^{ui} regat ppl^{um} meū israhel) Un^{de} i ps. xlvij. Ip^{se} reget nos i secula. Un^{de} leo papa. Chri^{stus} q^{ui} fuit formā accepit z nō venit iudicare. sed iudicari bethleem p^{er}legit natiuitati z hierosolymā passioni (tūc herodes) Ly. cognito loco natiuitatis chri^{stus}ti. s^{ed} ex iudeoz respōso (clam vocatis magis diligēter didicit ab eis tēp^{or}e stelle q^{uod} apparuit eis) d^{icitur} em^{en} clā. i. ocul^{um} te cū ell^{um} alienigena nō p^{er}stibat de iudeis. z ideo voluit suū p^{ri}liū eos la^{te}re (z mittēs illos i bethleem dī. Ite z diligēter interrogate de puero z cū inueneritis renūciare mihi vt et ego veniens adore eū) Ly. Spōdet falsū obsequiū vt facil^{iter} eos decipiat z ad redeūdū ad ipm^{um} iducat. Rab^{bi} fixit se vultu z v^{er}bis eū adorare velle quē iudicia cogitatiōe tractabat occidere (qui cū audisset regē abierunt) recedentes de hierusalē vt irēt p^{ro}p^{ri}us bethleem (et ecce stella quam viderant in oriente antecedebat eos) Ch^{ristus} philostomus. super Mattheum. Ex hoc ostenditur quia cum stella duxisset magos in hierusalem. abscondita est ab eis vt relicta stella cogerent de p^{ro}p^{ri}o

Geos d^{icitur} p^{ro}ph^{etia}
missio b^{ea}t^{us} i^{esu}s
h^{ab}uit rē

Pagina

interrogare. vt ipsi magi q̄ prius fuerāt cōmoti celesti signo. cōfirmarent
ex dicto pphetico. et ex doctor̄ hebraicoꝝ rīso. sicut iam supradictum est
(vsq̄ dum venies staret supra vbi erat puer. Stetit em̄ sup caput pueri.
quasi si. hic est. vt q̄ loquēdo mōstrare nō poterat. stando mōstraret. ⁊ i
erantes domū). i. diuersorū vbi puer natus fuerat (inueniūt puez cū ma
ria matre eius) pie credūt cū beata virgo añ diuersorū equitatū magnuz
vidisset recepit puez de p̄sepio sup gremiū. ⁊ in brachia sua. vt sic m̄rē
pueri ostenderet. Rabanus Diuino autē nutu factū est q̄ abiret Joseph
ne aliqua occasio sus

pitiois daret genti
bus (et p̄cidentes ado
rauerunt eū). **Ly.** et q̄
patet q̄ agnouerūt ip
sius diuinitatē p̄ diui
nam reuelatiōem. Lū
em̄ viderent puez pan
nis vilibz inuolutum
in gremio paupis ma
tris positū. nullū regē
dignitatē humanē hū
tē signū. nō est veris
mīle q̄ talē reuerentiā
ei exhibuissent. nisi ali
quid supra hōiem co
gnouissent. **Uñ** Chri
stus. Puez viderunt

hōiem ⁊ agnouerunt redēptōrem illuminatū in fide. credētes hunc puerū.
esse saluatōrem mūdi quē q̄sierant (et apertis thesauris suis obtulerunt
ei munera. aur. thus. et mirrhā) **Ly.** ista tria obtulit quilibet istorum.
scz aur ad sustentationem paupis mris ⁊ filij. thus contra fetorem loci.
mirrhā ad p̄solidanda mēbra pueri Item p̄ aur. significabāt regiam
dignitatem p̄ mirrhāz hōis mortalitatem. q̄ mirrhā solēt inungi corpo
ra mortuoz. p̄ thus ipsius diuinitatē. q̄ thus ad honorē diuinuz concre
matur. Item quia magi a puero habuerunt triplicē substantiā. i. corpus
aiam. ⁊ res p̄ales. Fecerunt igit homagiū regi puero nato de corpore. q̄
p̄ciderunt. In quo notat̄ eoz magna humilitas. Et in hoc reprehenditur
supbia illoꝝ ch̄ristianoꝝ qui nō flectunt genua sua in eleuatione corporis
ch̄risti in missa Deaia. q̄ adorauerunt eū. in quo notat̄ eoz fides De
substantia tpali. q̄ ei munera obtulerunt. Plus ei nō hz nisi corpus ani
mā. et tpalia. Sequit̄ (et rīso accepto) scz per angelū (ne redirent ad hero
dem. p̄ aliam viā reuersi sunt in regionē suā) **Ly.** p̄ acto obsequio. quia
descenderunt ad mare. ⁊ inde p̄ nauem transirentes abierunt in tharīs
Unde cognoscens herodes iratus postea naues tharēnsium incēdit. scdm̄
quod fuit ibi p̄phetatū per dauid in ps. xlvij In spū vehementi conteres
naues tharīs ¶ Unde circa p̄ns euangelij vbi dicit̄. In diebz herod̄
regis. Dic queritur q̄re nō dixit. In diebz Octauiani celsaris. Rndē

euangelista hoc dixit vt videatur impetu pphetia Jacob. que habetur Gene. xlij. Nō auferetur sceptru de iuda z dux z scemore eius donec veniat qui mittendus est. sz iam ablātū erat sceptru de iuda. Quia herodes erat alienigena. z erat primus rex iudeorū. z sic euangelista probat christū venisse et triplici pphetia Jacob qui pphetauerat tempus christi. vt iam dictū est. Et ex pphetia Bichee qui pphetauit de loco. vt p̄z hic in euāgelio. Et tu berthelem zc. Et ex pphetia Balaam qui prophetauit de ortu stelle. vt p̄z Numeri. xxiij. Dicitur stella ex Jacob. Manifestū est ergo christū natum esse cum omnes iste tres pphetie vno tempore sint implete.

¶ Postilla.

¶ Factus esset iesus annorum duodecim. Lu. ij.

**Dominica infra octauam epiphanię
Euangelium scđm Lucam**

A illo tpe cum factus esset iesus annorū duodecim ascendentibus illis hierosolymā scđm cōsuetudinem diei festi. consummatissq; diebus cū redirent. remansit puer iesus in hierusalem. z non cognouerunt parentes eius. Estimantes aut̄ illum esse in comitatu venerunt iter diei. z querebant eum inter cognatos z notos. z nō inueniētes reuersi sunt in hierusalem requirētes eum. Et factum est post triduū inuenērūt illum in templo sedentem in medio doctorū audientē illos. z interrogātes

euangelij facta est anno christi. xij. xvij. kal. maij. feria quarta. lūa decima quinta. indictiōe. iij. Cum euangelium Lucas nobis declarasset q̄modo christus fuit in templū p̄sentatus. z a symeone z ab anna vidua laudatus sicut dictum est in p̄cedenti dominica. Et postq; declarauit quomodo christus in egyptum potat⁹ fuit. Et cum iam rediisset de egypto post mortē herodis. z fuisset iam quinq; annis cū patrib⁹ suis in nazareth. (Factum est autem anno duodecimo. Ascen-

dentibus illis hierosolymam scđm consuetudinem diei festi). iudei enim ter hēbant i anno pceptū eundi in hierlm. in pascha qđ fuit festū azimorū. per hoc festum recolebant exitū z liberationem de egypto Secūdo in penthecosten. p qđ recolebant memoriā legis datę in qđragesima die ab exitu de egypto. Tercio in schenophegia. seu in festo tabernaculoz. p qđ recolebāt quō p. xl. annos in deserto habitabant in tabernaculis. In his festis quibz vir tenebat se p̄ntare in hierlm cū hostijs a deo determinat⁹. de mulieribus nō fuit pceptū. si tñ comitabant viros suos bonū erat et laudabile. Sz qđ erāt valde remoti poterāt se i duobz festis excusare. sz nō de festo pasche. nisi necessitate īfimitat⁹. qđ ē (ascēdētib⁹ ill⁹) Jorda. ad lraz qđ galilea erat i plāo vbi nazareth fuit sita. i qđ xps fuit annūciat⁹ z educa⁹. hierl⁹ at erat i mōtanis. z distat nazareth a hierl⁹ p tres dietas. Breuiter xpi actio ē nrā instructio. qđ xps h. i. xij. āno fecit vt nob ex. i. darz vt libe-

Pagina

ecclesias visitemus (Consummatisq; diebus) scz octo pñinentib; ad solennita-
tem (cuz rediret) scz maria z ioseph (remanſit puer in hierlm. z nō agnoue-
runt parentes ei⁹) i. non aduerterūt q; remaneret. hoc est ptra illos q; ra-
ro manent in ecclia vsq; ad finem missę aut sermonis. Sed diabolo insti-
gante cito exeunt z in cimiterio vel foro stant. z inutilibus z qñq; noci-
uis sermonibus se occupant. vt patz Joan. viij. Qui ex deo est. verba dñi
audit. p̄terea vos nō

auditis. q; ex deo non
estis (existimātes autē
illū esse in comitatu).
Bull. Filij isrl ad fe-
sta pfluētib;.. vel ad
ppria redētib; mos
erat seorsuz viros z se-
orsum fœminas ince-
dere. Pueri cū quoli-
bet parente indifferen-
ter ire poterant. z ideo
maria putauit iesū eē
in comitatu viroz cū
ioseph. z ioseph puta-
uit eū esse in comitatu

mulierū cū maria. z sic perdidērūt iesum (venerūt iter vnus dies) id ē in e-
adem die qua redierunt de hierlm (z q̄rebāt eū) scz secūda die (inter cogna-
tos z notos. z nō inuenientes eū. reuersi sunt) scz tertia die (in hierusalem
req̄rentes euz. Et factū est post triduu; inuenerūt illū in templo) hō i fo-
ro neq; in ludo. sicut pueri iā solent inueniri. sz in tēplo vbi domus oīs
est (sedentē in medio doctoꝝ audientē illos z interrogantem eos). Lx. vt
melius posset oēs audire z melius cū eis cōferre Hoc ē em̄ sapientis pri-
mo audire z post interrogare (Stupebant autē oēs qui eū audiebant) id ē
valde mirabant (sup prudentia z responsis eius) q; alias inauditum fue-
rat q; puer talis etatis tā sapiēter loq̄retur (z videtes) scz maria z ioseph
eū in medio doctoꝝ (admirati sunt. z dixit mater ei⁹ ad eū. Fili qd fecisti
nobis sic? Ecce pater tuus) scz putati⁹ vel nutriti⁹ (z ego dolentes q;
rebamus te) Hic instruitur parētes qualiter se in correctiōe debeāt hīc
ad filios vt p̄meliosos z maledicis nō cōturbent pueros suos Corri-
piendi em̄ sunt p̄rio cum benignitate. z si nō iuuat. tūc cum virga aspera
Vt patet Prouer. xxiij. Poli subtrahere puero disciplinā. si em̄ p̄uissē
eum virga nō morietur. z aīam eius de inferno liberabis Notandum q;
nunq; legitur in euangelij; ioseph iesu locutū fuisse. sz hoc semp virginī
Marię dimittebat. q; ad ipam tēp ad verā mirę p̄tinebat. Itē hic q̄rit
q̄re ioseph dī p̄ iesu. cum nō genuerit eū Dicendū q; dicebatur p̄ ei⁹ p̄
tertia Primo p̄pter hoīm opinionē. vt p̄ Lu. iij. vt purabatur fili⁹ Jo-
seph Secdo p̄pter eius nutritionē. Quia fm Origi. sic appellabatur Jo-
seph. i. pater iesu. q; nutritius eius fuit Tercio p̄pter cōiugale desponsa-
tionē. i. Joseph z Marię Nā fm Augusti. Multo puenientē dñs

dicat filius Joseph q̄ si esset aliunde adoptatus. Itē quare virgo maria
p̄posuit ioseph an̄ se dicens. Pater tuus et ego dolentes q̄rebamus te. cū
tū sit mater dei et regina celi. R̄ndetur p̄rio p̄pter humilitatez quā hēbat
excellētissimā. Secundo vt exēplū daret alijs mulieribz honorādi viros
suos (et ait ad illos Quid est q̄ me q̄rebatiz?) scz inter p̄sāguineos et no
tos (nesciebatiz qz in his q̄ p̄ris mei sunt) sp̄ celestis (oportet me eē) quia
aliū p̄rēm nō habeo. Orig. in celis sine nr̄e (et ipsi nō intellexerūt p̄bum
q̄ loquebatur) Ly. quia adhuc nō erant assueti talia audire ab eo (et de/

pservabat oīa verba hęc p̄ferēs i corde
suo. et iesus p̄ficiēbat etate et sapientia
et gratia apud deum et homines

Dominica prima post octauas epi/
phanie Evangelium sc̄dm Joā. ij.

Allo tem. Nuptie factę sunt in
chana galilee. et erat mater iesu i/
bi. vocatus est at̄ iesus et discipuli ei⁹ ad
nuptias Et deficiente vino. d̄t m̄r iesu
ad eū: vinum nō habent Et dicit ei ie/
sus Quid mihi et tibi est mulier? Non

scendit cū eis et venit na
zareth ad eoz p̄sola/
tionē (et erat ibi subdi
tus illis) ad nr̄am in/
structionē (et mater e⁹
cōservabat oīa verba
hęc p̄ferēs i corde suo)
ōnia ei que vidit l' au
diuit a christo fieri q̄/
rum tūc plenā cogniti
onem nō hēbat mēori
ter tenuit. Unde Be
da Virgo maria q̄ nō
intellexit. siue q̄ nodū
intelligere potuit. po
nit oīa in corde suo q̄st
ruminanda et diligēt

us scrutanda recondebat Hoc est contra nos obliuiofos qui nec aliquid
quod de deo et salute aīaz nostraz audiuimus. memoriter retinem⁹. Sz
sumus sicut vas cōfractū. quod nihil pōt cōtinere Vñ Eccl. xxi. Cor fa
cti quasi vas cōfractū omnē sapientiā nō tenebit (iesus aut̄ p̄ficiēbat etate)
Et cor. quo ad corporis incrementū. scz de infantia ad pueritiā. de pueri
cia ad iuuentutē (et sapia et grā) Ly. nō quantū ad rē. sed quantū ad offē
sionē in effectū. in quantū sapiam suaz. nō tm̄ humanā. sed etiā diuinam
magis ostēdebat f̄m suū beneplacitū. et prout nr̄e salutis expediebat (ap̄d
deū et apud hōies). i. deo ad laudē. et hominibz ad salutē p̄ficiēbat

¶ Postilla.

Nuptie factę sunt in chana galilee. Jo. ij. Miraculū istud dñs iesus
fecit Anno eius. xxxi. octauo idus Januarij. luna. xv. feria secunda
indictione. iij. Ante incitiū illius euangelij scribit sc̄us Joan. de vocatio
ne discipulor̄ christi. tunc dicit eis. Amen amen dico vobis. videbitis ce/
lum apertū et angelos dei descendentes et ascendentes sup filiū hominis
Tūc sequit̄ euan. hodiernū (Nuptie factę sūt in chana galilee) Et ista villa
distat a hierlm̄ q̄si tribz diebus Et iste nuptie factę sunt eadē die q̄ chri/
stus baptizatus est reuoluto vno āno (et erat mater iesu ibi) Nō d̄t q̄ fue
rit vocata qz rōe p̄sāguinar̄ venerat tāqz officiosa Sic et̄ alias i mōta
na ad elizabet ad f̄uēdū ei Ly. i. Rōch⁹ etiā vocat̄ fuit dñs iel⁹ cū disci
p

q iij

Pagina

pulis suis. *Chriſt* Vocatus eſt ieſus ad nuptias non vt aliquis magnus ſed vt conſanguineus. ⁊ ipſe vt humilis non reſpuit. ſed venit. Sed quo modo vocati ſunt ieſus ⁊ mater eius ⁊ diſcipuli ad nuptias cū eſſent pauperes quales nō ſolent ad conuiuia vocari. Reſpōdet qꝫ ſpōſus ⁊ ſponſa pauperes fuerūt. ⁊ ideo pauperes iuitabāt. *Chriſt* aut nuptijs intereſſe voluit. vt nuptias approbaret ⁊ errorē eorꝫ excluderet qꝫ nuptias dānāt

Unde Beda. Si tho
20 imaculato ⁊ nup/
tius debita caſtitate ce
lebratis culpa ineſſet.
nequaꝫ dñs ieſus ad
has venire voluiſſet.
Gñ. i. *Loz. vij.* Non
peccat mulier ſi nubat.
ſi vtorē accepit ſi non
peccati. ſi nupſerit ꝑ/
go nō peccat ⁊ deſicē
te vino. i. ipo conuiuio
qđ ē ſignū paupertatis

qđ mater ieſu ad eū. Gñū nō hñt. ſ. miniſtri ad ꝑꝑinādū ⁊ dñ ei iel. qđ
mihi et tibi ē mulier. *Tho. q. d.* defect' iſte nō ꝑꝑinꝫ ad me vel ad te. ſed
ad illos qꝫ ſūt nuptie (nōdū venit hora mea) *Chriſt. q. d.* qđ rogas ⁊ pe/
tis vt faciā miraculū āteꝫ ſit hora ꝑꝑenies ad h. Licet eñ vinū deſiceret
nōdūz tñ defect' vini erat ōnibꝫ māiſeſt'. *Chriſt* aut volebat vt omnes
ꝑꝑius ſcīrēt defectuz. vt ſic poſtea miraculū eſtꝫ ōnibꝫ certū ⁊ māiſeſtū
(dñ mater ieſu miſtris) .i. ſeruitoribꝫ cōuiuij (qđcūꝫ dixerit vobis facite)
Tho. credēduz ē qꝫ beata ꝑꝑo nunꝫ aliqđ ꝑꝑerit a filio qꝫ ipſe non fecerit
Et nota licet aliquātulū dure videret matrī rñdere. ipſa tamen ſimulſi
me ſciuit eū factuz qđ ꝑꝑeruerat. Et ideo dixit miſtris. quodcūꝫ dixerit
vobis facite (erāt autē ibi). ſ. in domo cōuiuij (lapideꝫ hydrie ſex poſite ſer/
cūdū purificatiōez iudeorꝫ). vt ꝑꝫ *Marci. vij.* phariſei ⁊ oēs iudeꝫ miſi cre/
bro lauēt man' nō māducāt panem (capiētes) id eſt capere valentes. ſi/
gule metretas) id eſt mēſuras (binas vel ternas. dicit eis) id ē miniſtris
(ieſus) rogatus a matre (Implete hydrias aqua. ⁊ impleuerunt eas vſꝫ
ad ſummuz) vt nihil vacuitatis remaneret ⁊ dicit ei ieſus *Tho.* iam fac
ta tranſmutatione cuius omnipotentia iam aquam in vinum conuerſe/
rat. Ergo poteſt ſimiliter panē in corpus ⁊ vinū in ſanguinez tranſmuta/
re (Haurite nūc ⁊ ferte architriclino) Gñ *Chriſt* ſtom'. Architriclin' dñi
tur qſi ordinatoz vel diſꝑſatoz in cōuiuij (⁊ tulerūt). ſ. mꝫ imperiū dñi nꝫ
ieſu xꝑi. Et notādum qꝫ miſtri obediētes fuerūt in fundēdo ⁊ i hauriēdo
⁊ i deferēdo (vt autē guſtauit architriclin' aquaz vinum factum ⁊ non ſcie/
bat vñ eſtꝫ miſtri autē ſciebāt qꝫ hauerāt aquam vocat ſpōſum architri/
clinuz ⁊ dicit ei. ōnis homo primū). i. in ꝑncipio cōuiuij. (bonū vinū ꝑo/
nit in menſa ⁊ cū inebriati fuerit) cibo ⁊ potu boni vini (ſic id qđ deterri/
us eſt) id eſt minus bonum (tu autēz ſeruaſti bonū vinum viſque ad huc
imō optimū) Et ſicut *Chriſt* dñ. h ē generale i ōnibꝫ miraculis qđ ſig ad

nobilius terminatur quam natura possit. nunquam natura fecit ita bonum vinum sicut illud fuit. Nunquam aliquis pistor ita bonum panem fecit sicut quando christus panes multiplicauit. vñ ppter hoc qui comederunt de panibus istis voluerunt eum facere regem. Joā. vi. Item natura nunquam potuit dare ita claritatem et auctū visū sicut ipse xps dedit ceconato. Joā. ik. (Hoc initium signorum fecit iesus in chana galilee et manifesta

uit gloriā suā) Glo.
i. latentem diuinitatem
et ratione edificatiōis discipulorum. Uñ subdit
(et crediderunt in eum
discipuli eius) id est firmi
crediderunt quia viso
miraculo roborati sunt
in fide amplius et in amore eius. Ubi notandum quod
sicut Thoma de aquino in
tercia parte summe. q.
xliij. di. quod dominus ait illud
miraculum conuerti
onis aque in vinum
nullū aliud fecit in huius
mana natura. et ideo li
bellus de ista salua

chitriclinus aquam vinum factum et non sciebat unde esset. ministri autem sciebant qui hauserant aquam vocat sponsus architriclinus et dicit ei. Omnis homo primum bonum vinum ponit et cum inebriati fuerint tunc id quod deterius est. Tu autem seruasti bonum vinum. usque ad huc. Hoc fecit initium signorum Iesus in chana galilee et manifestauit gloriam suam. Et crediderunt in eum discipuli eius.

Dñica secunda post octauas epiphanię

toris contrarium huius dicens reprobatus est tanquam ab hereticis confectus. ut patet in decreto gelasij. Unde circa prius euangelium ubi dicitur. nuptię facta sunt in chana etc. Querit quid efficit matrimonium. Respondet Hugo de prato consensu expressus volūtati et non fidei coactus de ybis de prius efficit matrimonium. Carnis autem copula ipsius consummar. Alia autem quod precedit ut promissio de accipiendo sunt sponsalia nec efficiunt matrimonium. sicut quod comitant ut missio annuli quod est signum matrimonij et instrumentum. Et omnia alia quod obseruant in matrimonio sunt quod solēnitates matrimonij non efficiunt matrimonium. Consensus autem ille est in cohabitatione perpetua et in copula carnale. Item notandum quod inter christianum et quācūque aliam personam non baptizatā nō potest esse coniugium cum baptismo sit ianua omnis sacramentorum sicut si aliquis infidelis conuertit ad fidem et alius propter nollet conuerti potest accipere aliam uxorem. Et si iste est de uxore quod non est conuentio lucis ad tenebras. neque christi ad belial. ut dicit apostolus. ij. ad Cor. vi. Item quoniam quis tunc re coactus accepit aliquam. Si enim postea quoniam est in loco tuto non sentit preteream dimittere quod matrimonium debent esse libera etc. Item notandum quod phariseus de hac non debet pretere aliam an. xxvij. annis alias sex ipsi cit quod mas et scia tunc non crescunt oportet tamen et pueniri prius prefata tempora aliquando propter incōtinentiam

I Postilla.

Um descendisset iesus de monte etc. De vij. Mar. i. Lu. v. Historia huius euangelij facta est anno christi xxxi. h. idus Julij feria v. luna. xvi. indictione quarta. Glo. postquam dominus docuerat disci

Pagina

pulos in monte descendit in valle vt turbas doceret z sanaret turbarum infirmos q̄ sequebant eū. Discipulis em̄ tanq̄ p̄fectioribus sermones fecit in monte. turbis aut̄ tanq̄ imp̄fectis in valle p̄dicauit. z f̄m̄ Haymonem. exēplo christi debent facere p̄dicatores vt in p̄dicatione sua habēat f̄monē r̄patum. z sicut sciunt vnūquēq̄ capere posse. ita z verbū dei annuncient. Vnde etia3 Grego. f̄m̄ capacitatem auditorū formādus est sermo doctoris. (secutē sunt eū turbe) Gor. p̄pter quaz seq̄lam z p̄dicationē mouebatur ad faciendū miracula (ecce leprosus veniens) sc3 cū fide cordis (z adorans eū) cū hūilitate corporis. vñ Dar. i. d̄r. genuflexit. Lu. v. dicitur. p̄cidit in facie q̄ om̄ia hūilitatem indicant. Orig. habuit enim tria iste leprosus in se. q̄ q̄ cūq̄ habuerit i se. nihil a deo sibi negatur. Prīmū est fides qd̄ t̄ agitur cū dicitur. Adorabat eū. Vñ Jacobi. i. Postuler aut̄ in fide nihil hesitans z dabit ei. Secundū est humilitas quod notat cum dicitur. p̄cidit in faciem.

Euangelium scdm̄ Mat. viij.

Vnde Eccl̄. xxxv. Orō humilitatē celos p̄neret. Tercū est deuota orō. qd̄ notat euz d̄r. Dñe si vis potes me mūdare. Hic est p̄siderandū q̄ sapienter se habuit ille leprosus tūc p̄rio ad fidē cōuersus. Nō em̄ desiderauit sanitatē corporis. nisi in quā tū illa esset aīne salus. Et ideo nō orauit vt dñs eū sanaret. sed illius voluntati p̄misit an eū sanare vellet. q̄ solus nouit. qd̄ sue cōgrueret saluti. A quo leproso ad huc in fide neophico nos a puericia in fide christi nutriti exemplū recipere debemus. vt bona fortune. bona naturę. z quęcūq̄ terrena q̄bus contingit bñ z male vti nō petam⁹ a deo. nec ea q̄ramus nisi inquantū necēria sunt sustentationi nostrę z expedientia nrē saluti. Nihil em̄ nob⁹ bonum est. nisi nostra foelicitas eterna. z ea quę nobis ad istā consequendam p̄ficiunt. siue prospera. siue aduersa (z extendens iesus manū retigit eum dicens Volo mūdare) Vnde Damascē. Humanitas christi erat organ⁹ z instrumentū diuinitatis. Et ideo sicut artifex mediante instrumēto opatur. sic x̄tus diuina in christo p̄ applicationē hūanitatē a qua miracula fiebāt qñq̄. sic hūc lepr̄sū rāgēdo sanauit (z p̄fēcti mūdara ē lep̄ ei⁹) sc3 totaliter nō tñ diminuta. Vnde in ps. xl. viij. Ip̄e dixit et facta sunt. Vnde Aug⁹. d̄r. q̄ nō statim post descensum de mōte fecit hoc miraculū Sed postq̄ sermonē in loco cāpestri fecit turbis. sicut d̄r. Lu. v. Chilo post sermonē imēdiate. p̄cedit ad miracula vt verbis p̄cedentib⁹ autoritate p̄staret vt mirabilis in verbis. mirabilior in ope (z ait illi iesus. vide ne mini dixeris) sc3 miraculū quod fecit est Lxiij. In his verbis docet nos nō eē vane gl̄iosos. z si aliqd̄ bonū circa nos ē. nō nobis sz dō ascribere dēm⁹. vñ ps. cxij. Nō nob dñe nō nob. sz noi tuo da gl̄az Sz vade oñde te facer. zc.) Leui. xiiij. i. duos passeres offerebat. p̄ em̄dationē suā vñ e/ oꝝ occidebat. z alē i sāguie illi⁹ irigebat. sic dñm⁹ euolauit i rethionē

illis). i. vt illoꝝ testimonio sanus habearis Quare christus leprosum sanatum misit ad sacerdotes Rñsio secundum Borra. Prio propter legis approbationem. Secundo ppter miraculi cōfirmatiōem scilicet vt testes essent miraculi Tercio. propter eorum vtilitatem. vt videntes crederent z saluarentur Quarto propter eruditionem nostram vt nos etiam sacerdotes honoramus Quinto in exemplum peccatoribus qui sunt lepra peccati infecti. qbus di. (Ite) id ē nō stare (ostēdite). nō o cūltate. (vos) nō alios (sacerdotib⁹) qui hñc p̄tatem remittēdi p̄tā. vt parz Joānis. xx. Accipite sp̄m sc̄m quoz remiseritis p̄tā remittuntur eis (Cū autē introisset capharnaum accessit ad eum cēturio). i. qdā gētilis q habebat hoīes in armis sub se ad custodiā ipsius galilee. tūc em terra iudeozū subiecta erat rhomanis a qb⁹ illuc erat positus centurio ille. iste autē centurio auditis xp̄i miraculis firmiter credi/

festim mūdāta est lepra eius. Et ait illi iesus. vide nemini dixeris. s; vade ostēde te sacerdotib⁹ z offer munus tuum qd p̄cepit Moyses ī testimonium illis Cū autem introisset chaphernaū. Accessit ad eum cēturio rogans euz z dicens Domine puer me⁹ iacet in domo paralyticus z male torquetur. z ait illi iesus. ego veniā z curabo euz. z respōdens Centurio ait. Domine non sum dignus vt intres sub tectum meum. s; tantuz dic verbo. z sanabitur puer meus. Nam z ego homo suz sub potestate cōstitutus habens sub me milites. z

bit q possz sanare fuū eius qui erat ei valde charus. vt dicitur Lu. v. z de eius sanatione fuit valde sollicitus (accessit ergo rogans eum dixit. Dñe puer me⁹) seruū nominās puer suū hoc ē contra supbos q famulos dedignant. (iacet ī domo). i. nō potens venire ad te. Hoc ē p̄tra ihūma nos dños q expellūt ifirmos famulos a domo sua z mittūt ad hospitale (palatū z male torquetur) Chri. Infirmitatem tātūmodo ex posuit s; sanitatis remediū ī p̄tate misericordie ei⁹ dimisit (z ait illi iesus. ego veniā z curabo eū) Un Beda. Qui ad sanādū filiū reguli ire noluit. ne diuitias hōiare videret. ad fuū vadit ne fuile p̄ditionē spreuisse putaret (z rñdēs centurio ait. dñe non sū dign⁹). i. qz gentilis sum Un Hiero. qz gentilis fuit z forte idola stabāt ī domo sua. iō noluit vt christus intraret ne in hoc offenderet. (vt intres sub tectuz meū) Bor. non ē palaciū licet p̄nceps effz. s; tectuz p̄e hūilitate sui z cōsideratione magnitudinis xp̄i. Un Aug⁹. dicēdo se indignū prestitit se dignū. nō in cui⁹ parietes. sed in cuius corpus xp̄s intraret. Un Origenes Un corpus z sāguinē xp̄i sup̄turus es. tūc dñs tectū tuū vult intrare. Et tu g hūiliās te ipm dic. Dñe non sū dignus vt intres sub tectū meuz. s; tantū dic p̄bo z sanabit puer meus Unde Beda. Magna fides que dicere credit eē facere (nam z ego homo sum sub potestate cōstitutus habens sub me milites et dico huic

Pagina

vade et vadit) scz quantū ad negociū implendū in absentia (z alio) antiq̃
est grammatica (z alio veni z venit) quātū ad officiū implendū in p̃ntia.
(z seruo meo fac hoc z facit) Ex his cōcludit q̃ si dicto eius vnus vadit z
alius venit. multo plus si ch̃ist⁹ deus et dñs dicat infirmitati vade z va
det. et sanitati veni z veniet (audiēs aut̃ iesus) scz q̃ sub velamento carnis
centurio agnouisset excellentiā maiestatis (miratus est) id est ad modum
mirantis se habuit (et sequentibus se dixit. Amen dico vobis. non inueni
tantam fidē in isrl̃) id ē in pplo iudaico. qz alij pl̃ibus signis visis credide
runt Ille vero nullo miraculo viso. s; solū audito credidit (Dico autē vo
bis q̃ multi ab orien

te z occidente venient.
et recumbent cū abra
ham. isaac. et iacob in
regno celoz). qz multi
tudo gentiū de diner
sis orbis p̃ibus cri
stentium p̃ p̃dicatiōez
aploz p̃uersa est ad fi
dem. z sic p̃ceperūt g̃ti
am in p̃nti. et gl̃am in
futuro (filij aut̃ regni)
id est iudei ex q̃bus e
rat natus. et q̃b⁹ erat
p̃ncipaliter miss⁹ ad
p̃dicandū eis. (eijciet
in tenebras exteriores

alio veni z venit. z seruo meo fac hoc z
facit. Audiens aut̃ iesus miratus ē z se
quentibus se dixit Amen dico vobis.
Nō inueni tātā fidē in isrl̃. dico autem
vobis. qd̃ multi ab oriente z occidēte
veniet z recubēt cū abrahā isaac z iacob
ī regno celozum Filij autē regni eijciet
tur in tenebras exteriores. ibi erit flet⁹
z stridor dentium. z dixit iesus centuri
oni. vade et sicut credidisti fiat tibi z
natus est puer ex illa hora

Uñ Gregori. interiores tenebrę sunt cecitas mentis. Exteriores. eterna
noy damnationis (ibi erit fletus et stridor dentium) Uñ Rabanus. fletus
de ardore. stridor dentium de frigore solet oriri. Unde Joan. xxiij. Tran
sibunt de aquis nium ad calozē nium. (et dixit iesus centurioni vade) id
est secure reuertere (et sicut credidisti) p̃fecte (sic fiat tibi) in sanatione serui
(et sanatus est puer) nō filius. s; seruus (ex illa hora). scz q̃ dñs iesus dixit
sibi (fiat tibi) Rabanus. fidei merito ondit ipetrasse salutē seruo. Ultio
notandū q̃ legitur in euāgelij ch̃istū tres paraliticos curasse. vñ q̃ la
cebat in porticu. xxvij. annos hñs in infirmitate. vt p̃z Joan. v. Aliuz
qui portabatur a quoz viris in grabato. vt p̃z Mar. ij. Tercū qui fuit
seruus centurionis. sicut habetur in euāgelio hodierno Circa p̃ns euan
gelium vbi d̃r. Extendens iesus manū tetigit eū dicens. Volo mundare
Dicit Hugo de prato. q̃ in scripturis inuenim⁹ trib⁹ modis leprā fuisse
mūdātā. q̃ fecit tres modos remissionis pctōz. Primus mod⁹ fuit in ab
lutione aque. vt lepra naaman. vt p̃z iij. Regū. v. Et significat baptis
mū in quo oia pctā mūdantur. sic fuit mūdatus p̃stantinus corporaliter et
spūaliter. i. in corpe z in aīa simul. Secūd⁹ mod⁹ fuit in onfione z missi
one ad sacerdotē. z h̃t p̃fessionē. in q̃ et p̃ quā pctā mūdant. vñ Jaco. v.
Cōfitemini alterut⁹ pctā vrā et orate p̃ inuicē vt saluamini. Terc⁹ mo
dus fuit in tactu manus ch̃isti. sicut hic d̃r. Extendēs manuz zc. z fecit

bonam opationē. Nam si hō in pctō mortali exīis non desperat. sed facit bona opa. orando. ieiunādo. elemosynas dando. verbū dei audiendo. tūc dñs iesus christus citi⁹ illuiat eū. et nō parit eū perire. sed reducit ad poenitentiaz. vt pz in Cornelio cēturione. de quo legit Act. x. Elemosyne tuę orōnes asclenderūt in cōspectu dei. et ad eū missus est beatus petrus apōstolus vt baptizaret eū. Sed si in pctō mortali existens negligit bōa opere.

Dominica tertia post octauas epi/phanie Euangelii scōz Mat. viij
A illo tempore. Ascendente iesu in nauiculam. secuti sunt eum discipuli eius. Et ecce motus magnus factus est in mari. ita vt nauicula operire //

rari. vt multi stulti faciunt dicētes Ad quid pdest mihi bona opere. tūc deus derelinquit qñqz tales. vt tādēz sic i pctis suis morientur z dānabūntur. Unde hoc dicitur i de cretis In pctis existētes dñt bona opa face

re vt deus cor eoz illustret. de pce. di. v. Falsas Sequitur Glade ostende te sacerdoti. Hic reprehenditur error pauper de lugduno dicentiu. nō eē ne cessarium sacerdoti pñteri. quia quilibet bon⁹ christianus est sacerdos

Postilla.

Scendente iesu in nauiculā. Mat. viij. Mat. iij. Lu. viij. Historia huius euangelij facta est anno christi. xxiiij. kal. augu. feria qñta. luna tertia. indictione. iij. Ante initium illius euangelij scribit sanctus Hieronymus in eodem capitulo. qz vnus de scribis accessit ad iesum. et ait illi. Magister sequar te quocūqz ieris. dicit ei. vulpes foueas habent. et volucres celi nidos. Filius autē hominis non habet vbi caput suum reclinet. Alius autem de discipulis eius ait illi. domine permittre me primum ire et sepelire patrem meū. Iesus autem ait illi. Sequere me et dimitte mortuos sepelire mortuos suos. Et statim sequitur euangelium hodiernum (Ascendente iesu in nauiculaz) Unde Chrysostomus. Cum multa et miranda dñs ostendisset in terra transijt ad mare vt ibidē excellētia opera demonstrarēz. quatenus terre marisqz dominum se ostenderēz (Secuti sunt eum discipuli eius) scilicet transfretantes cum eo (z ecce motus) id est maris turbatio. Unde ps. lxiiij. Qui conturbas profundum maris Et ista turbatio maris nō fuit naturalis. sed impio christi hec facta est diuina virtute vt manifestaretur pñtus christi discipulis eius (magno). s. vt maius appareret miraculū (factus est in mari) id est in stagno genazareth (ita vt nauicula operiretur fluctibz) sp⁹ fere. et dicit operiretur et non submergeretur. quia navis christi concuti potest. Cuius figura ostēsa est in arca noe. vt patet Genē. viij. (ipse vero dormiebat) Lxxa. Et hoc duplici de causa Prima vt veritas humane nature ostenderetur Dormiebat enim corpore sed vigilabat deitate. Secunda vt discipuli in periculo positi ad christum recurrerēt. et auxilium suum peterent Ideo sequuntur (accesserunt et suscitauerunt eum discipuli eius dicentes deuotis precibus domine perimus) id est perire timemus (salua nos). Rabanus. Veraces et benedicti discipuli iesu christi saluatorem vestrū vobiscum

habetis et periculū timetis. vita vobiscū ē. et de morte solliciti estis. (2 di-
xit. quid timidi estis?) *Lyra. q. d.* Nō deberetis timere cuz sim pñs vobi-
scum quē vidistis tot miracula facere in terra (modice fidei) *Chrysostom.*
Propter hoc vocat eos modice fidei. qz licet crederēt christū posse eos li-
berare a periculo cū esset excitatus. nō tñ credebant qz hoc posset dormire
facere. quia si pfectā fidē hērent. pgnoscerēt eū tantā virtutē habere dor-
miendo quātam vigi-
lando. et tantā i mari
qz tam in terra. Tunc
scz post pces discipu-
lorz (surgens). s. a som-
no (impauit vērē et ma-
ri) cōtra inundationes
fluctuū (et scā est tran-
quillitas magna i ma-
ri) *Ly. ex quo patet ē*
diuinitas qz miraculū
hoc fecit iperando. sic
dñs oī in creaturaturz.
Unde seqtur (porro o-
nes mirati sunt). *Uñ*
Dierony. nō discipuli
sed nautē. et ceteri qui
erant in nauī (dicētes.
qualis est hic?) *Ly. qz*
sicut hō dormit et sicut
de miracula facit *Gor.*
In miraculū christi sp
aliquid ponitur ad oñ
dendū veritatē hūanā
et ad ostendendā veri-
tatem deitatis. Unde
Chrys. Somnus ho-
minem tranquillitas
deū ostendebat. Tria
ergo admirantur. Et
hōiem dormientē et de-
um imperantē. et creaturā obediētē. vñ addunt (quia vērē et mare obedi-
unt ei) sicut creatori

tur fluctibus Ipse vero dormiebat Et
accesserunt et suscitauerunt eum disci-
puli eius dicentes Dñe salua nos peri-
mus Et dixit eis iesus. qd timidi estis
modice fidei. tūc surgens iperauit ven-
tis et mari. et scā est tranquillitas mag-
na Porro oñes mirati sunt dicētes. q
lis est hic: quia vērē et mare obediūt ei

Dominica quarta post octauā Epi-
phanie Euangelium fm *Dat. xij.*

A illo tpe dixit iesus discipulū su-
is parabolam hanc Simile sem-
is regnum celozum homini qui semia-
uit bonum semen in agro suo Cum au-
tem dormirent homines venit inimic⁹
et superseminauit zizania in medio tri-
tici et abijt. Cum autē creuisset herba et
fructum fecisset. tunc apparuerunt zi-
zania Ascendentes autē serui patris sui
lias. dixerunt ei. domine Nōne bonuz
semen seminasti in agro tuo. Unde er-
go habet zizania? Et ait illis Inimicus

Postilla

Simile factū est regnū celoz. *Dat. xij.* Historia hui⁹ euāgelij scā
est in mense aprili. videlicet prima die. Anno christi. xxxij. indictione
quinta (Simile factū est regnū celoz) id est status ecclie militantis. (hōi
qui seminauit bonuz semen in agro suo) *Ly.* homo ille christ⁹ est. Ager
autem ecclia labore et sanguine christi exculca. Bonū semen ē scā doctri-
na et fides catholica (cū autem dormirent hōies) id est custodes *Glosa.*
terri. qui ad tutelaz et custodiā sūt deputati. qz quos plati designatur (ve-

nie inimicus hō id est diabolus. vt pz Exodi. xv. dixit inimicus psequar et cōprehendaz zc (et supseminauit zizania in medio tritici) qe inter doct nam veritatē pmissit fallaciā erroris inter fideles et clectos cōmiscuit p uos hōies. inter virtutes cōmiscuit vitia (cū aut creuisset herba et fructū fecisset apparuit zizania) Chrib. q̄ si silem herbā habens. ita quantūz ad exteriorē apparentiā frequēter nō est dīa inter semen christi. et semen diaboli. sed in facto dephendit diuersitas (accedētes aut serui patrifamilias

homo hoc fecit. serui at dixerūt ei. vis imus z colligimus ea Et ait. nō. ne forte colligentes zizania eradiceis simul cū eis z triticū. sinite vtraz crescere vsqz ad messem. z in tempore messis dicā messoribus. colligite primū zizania. z alligate ea in fasciculos ad pburendūz triticum autē congregate i horreū meū

¶ Dominica quinta

Onfitebor tibi domine pater celi
z hoc euangelium quere de sctis. scz in festo sancti Matthei apli

¶ Dominica in septuagesima. Euan gelium. scdm Mattheum

A illo tempore Dixit Iesus discipulis suis parabolam hāc Si mile est regnū celozum homini patrifamilias. qui exiit primo mane cōducere operarios in vineā suāz Conuentione autem facta cum operarijs ex denario diurno. misit eos in vineā suā. Et e/

dixerūt ei dūe. Nonne bonū semē semiaſti in agro tuo. vñd ergo hz zizania. et ait illis. In inimicus hō fecit. Gor. diabolus dicit inimi cū hō. ex eo q hōi a pncipio inimicatur. (ser ui autēz dixerūt ei. vis imus z colligim⁹ ea. z ait nō. ne forte eradiceis simul cū eis z triticū sinite vtraz crescere) scz zizania z triticū id est bonos z malos. (vsqz ad messem). id est vsqz ad mundi summationē. (z in tpe messis) id ē iudicij dei. (dicā messoribz). i. angelis (colligite p̄mum zizania z alligate i fasciculos ad pburendū) qz ministerio angeloz sepabuntur mali tūc de medio iustoz z mit tētur in gehennā (tritici). i. fideles in horro re hui⁹ mundi p̄ritos

z flagellatos (congregate in horreū meū) id est in celeste gaudiū.

¶ Postilla.

Smile est regnū celozū Dar. xx. Historiā huius euangelij locusus est dominus iesus christus. anno eius. xxij. kal. octobris. dñica. luna. xij. indictione. v. Ante hoc euangelij scribit scūs Dar. in. xij. capt. q iesus dixit discipulis suis Amen dico vobis. quia diues difficile intra bit in regnū celoz. et itēz dico vobis. facilius est camelū per foramē acus transire. q̄ diuite intrare in regnū celozum. auditis autē his discipuli mirabantur valde dicentes Quis ergo poterit salu⁹ esse? aspiciens autē ies⁹ ait ill. apud hōies hoc ipossibile est. apud deum aut omia possibilia sunt

Pagina

Glo. diues difficile intrabit in regnū celoz. ly. difficile dr. z nō impossibi-
le. qz difficile est diuitias possidere. z nō teneri nimis amore eaz. Et itez
dico vobis facilius est camelū per foramē acus transire. Ly. hoc nō intel-
ligitur de quolibet diuite pstituyente finē in diuitijs z totaz pidentia su-
am. ergo **Bar. r.** dicitur. **Q.** difficile cōfidentes in pecunijs intrabūt in
regnū celoz. Ly. possessio diuitiaz reddit hōiem difficilem ad pfectionē
acquirendam. nō tamen facit impossibilem. qz abrahāz fuit diues valde
z tñ fuit pfect. vt hēt

Scā. xvij. z ideo **Eccā**
xxi. Btūs vir diues
qui inuēt^r est sine ma-
cula Et sequit^r Et qd
est hic z laudabim^r e/
um: q. d. vir z cū diffi-
cultate inuenit. Post/
modum sequit^r euāge-
lium hodiernum (Si-
mile est regnū celozū).
id est status ecclie mili-
tantis (hōi patrifami-
lias) Jte est deus pa-
ter q ita gubernat ro-
tūm mundū. sicut pa-
ter familias subditos
in dom. (q exijt primo

gressus circā horam tertia vidit alios
stantes in foro ociosos. z illis dixit Jte
z vos in vineaz meaz. z quodcūq in/
stum fuerit dabo vobis Illi autē abie/
runt. Jtez autē exijt circa sextam z no/
nam horā z fecit similiter Circa vnde/
cinam vero exijt. z inuenit alios stan-
tes Et dicit illis. quid hic statis tota
die ociosi. dicunt ei. quia nemo nos cō-
duxit. dicit illis Jte z vos in vineā me-
am Cum autē sero factū esset. dicit do/
minus vineę procuratori suo. voca o/

mane cōducere operarios in vineam suam). vinea est vniuersalis ecclia. cu-
ius palmites sunt iusti. q a primo homie iusto scz abel colligitur. vsq ad
vltimū hōiem iustū qui nasciturus est. vt dr Grego. Hęc vero vinea tot
de se prulit palmites. quot scōs prulit a iusto abel. vsq ad vltimū dñm
qui in fine mūdi nasciturus est. Operarij sunt doctores z plati a deo mis-
si ad culturā huius vineę p pōicationē z doctrinā. (Qui exijt primo ma-
ne) Ly. qz a principio mundi vsq ad noe fuerūt. **U.** de. lvi. anni In q
tpe aliquos scōs pīs ad eruditionē hōim misit Adaz. zeth. z Enoch. et
alios scōs z iustos (Cōuentione aut scā cū operarijs ex denario diurno)
Ly. Cōuentio ista est. pmissio vite eterne p labore. que quidē vita eter-
na erit equalis oībus quantū est ex pte finis. qz nūq finē habebit. (Et e-
gressus circa horā tertiaz) hora tertia intelligitur mūdi discursus a tēpo-
re noe vsq abrahā. in quo tpe elapsi sunt. ccc. lxxxix. anni. In quibus an-
nis aliqui scī ad eruditionem aliorum missi sunt a deo. vt noe. sem. tha-
re. z sic de alijs (Jtez exijt circa sextā z nonā horā. z fecit silti) Hora sexta
fuit ab abrahā vsq ad moysen. in quo tpe elapsi sunt. cccc. anni. in quibz
missi sunt abrahā. isaac. z iacob. z xij. priarche. z sic de alijs. Hora nona
a moysē vsq ad christum. In quo tpe elapsi sunt. **U.** d. xi. anni. In qui-
bus annis ad eruditionē ppli missi sunt Moyses z aaron z Josue iudi-
ces. reges z pphete z sacerdotes. Erant em versus de etatibus veteris
legis. vt infra. Sexcentū mille. sex quinquaginta dat adam. **U.** cōginta

noventis trecentos Noe sub archa. Circūcisus abraam q̄dringentos h̄z annos. Dat trīgintaq; sex q̄dringentos moysi lex Septuaginta tetras. q̄dringenta dauid et rex Sex quadringentos dat transmigrationē babilon/ q̄. An̄ iesū numerat mūdi hieronymus annos Unum ter mille. septingentos decies sex Ultraq; biblia dat. tā nr̄a q̄ iudeoz. Nota x̄sus sequens nō est beati hieronymi. An̄ iesū. cc. minus vno millia quinque

perarios et redde illis mercedem. inci/ piens a nouissimis vsq; ad primos. cū venissent ergo qui circa vndecimā ho/ ram venerant acceperūt singulos de/ narios Venientes autē et primi arbitra ti sunt q̄ plus essent accepturi. Accepe runt autē et ipsi singulos denarios. et accipiētes murmurabāt aduersus pa/ trē familias dicentes. hī nouissimi v/ na hora fecerūt. et pares illos nobis fe cisti: q̄ portauim⁹ pondus diei et stus Et ille respondens vni eorum dixit. ai

(Circa vndecimāz ve/ ro exiit et inuenit alios stantes. et dicit illis). Vndecima hora intel ligitur a tpe christi vsq; in finem mūdi. in q̄ tpe gentiles vocati sūt p̄ p̄dicationem aploz et alioz ecclē doctorū Et ideo sequitur. qd hic statim tota die ocio sit. q̄ em̄ a principio mundi vsq; tunc labo rare in bonis opib; ne glexerāt q̄li tota die o ciosi stabant (dicit ei quia nemo nos cōdu/ xit. id ē nullus ppheta

nullus doctor ad instruendū nos venit. quia lex et prophete filijs israhel datē fuerunt. vt illi in spiritali sanctificatione vigerent. ex quibus secun dum carnem christus erat nasciturus (Ite et vos in vineam meam) scilicet corde credendo. ore confitendo. ope laborando. Unde Chrysostomus Quisquis cum fide recta bonis operibus insistit. huius vineę operari⁹ ex igitur (Cum sero factum esset) Borra. Sero est mors hominis. vel sero est tempus iudici. quia illud erit in fine mundi Item sicut sero redit ho/ mo ad domum suam. animalia ad nidum. Ita in iudicio quilibet ad lo cum quem sibi preparauit ibi. vel ad sinistram. vel ad dexteram (dicit do/ minus vineę id est deus pater. qui est dominus iure creationis (procura/ tori suo). Para. iesu christo. qui missus est ad procuracionem salutis humane (voca) Ista vocatio generaliter fiet in iudicio Ut patet Joan/ nis. quinto. Venit hora quando mortui audient vocem filij dei. et qui audierint viuunt (operarios) siue bonos siue malos (et redde illis) statim sine dilatione (mercedem) suam. scilicet totam sine diminutione. Ut patz pri. Corinthiorum. tercio. vnusquisque propriam mercedem accipiet se/ cundum laborem suum (incipiens a nouissimis vsq; ad primos) Quan doque enim nouissimi in labore sunt primi in premio. Unde secundum Gregori. A nouissimo pater familias denarios reddere cepit. qui ad pa/ radysū requiem prius latronem quam petruz perduxit (atq; ergo venisset qui circa vndecimāz horam venerant) scilicet ad operandum in vinea. (ac

aperit et ipsi singulos denarios). i. vita eterna. q̄ equalis erit oibus nulli longior. nulli breuior. meritoꝝ tñ diuersitate fulgebūt. alij magis. alij minus. vt pz. i. *Loz. xv.* Differt stella a stella in claritate. hic autē denarius vnus in se est. multiplex autē ppter accipientū dñam (venientes autem et primi) id est illi qui primo vocati sunt ad pñiam (arbitrati sunt q̄ plus essent accepturi) *Glo. interl.* scz digniorē locū in regno. (acceperunt et ipsi singulos denarios). i. s̄c̄ia pñia iuxta cōuentionē pdictam. vñ Remigi. di. i. eandē eternitatem (et accipientes murmurabant) ista murmuratio p̄t dici longa extensio poene in limbo. vñ Grego. Anti qui qui post lōga in

femi tpa ad celum p/ ueniūt quasi post murmuratiōem denarium accipiunt. nos āt sine murmuratiōe. qz mor cū de corpe eximus. si ne mora p̄miz accipi mus. sed si iusti fueri mus. Silit̄ p̄t ex/ poni de diu poenitente et martyre qz vnus nō statim euolat sicut alius. dr̄ ergo (et accipien tes murmurabant) scz cōquerendo. (aduersus p̄z̄familias dicētes. hi nouissimi). i. marty res vel in pñia. et i bo nis opibus inferiores (vnā hora fecerunt) q̄a modico tpe laborē su/

stinuerunt (et illos pares nobis fecisti). i. in p̄mio (q̄ portauim⁹ pond⁹ dñi ei et estus) p̄odus scz p̄ceptoꝝ et estum carnalis cōcupiscentie quotidie ei/ dem resistendo (at ille r̄ndens vni eoꝝ dixit. amice. nō facio tibi iniuriāz nōne ex denario diurno uenisti mecū?). i. nōne promissisti p̄ vitā eterna seruare decalogū (tolle qd̄ tuū est) qz paratus sū tibi reddere mercedē tuā (et vade) scz ppter impletiōē mandatoꝝ. et intra in gaudiū dñi tui (uolo autē et huic nouissimo) scz in pñia feruenti (dare sicut et tibi) innocenti (an nō licet mihi qd̄ volo facere?) quia nō volo nisi bonū et licitū. *Th̄ Gre/ go.* stulta est questio p̄tra bonitatē dei (an oculus tuus) id est intentio tua q̄ ad primatū niteris (nequaz est. qz ego bonus sum) ex natura bonitatis meę. iō nulli facio iniuriā (sic erūt nouissimi) id est humiles hic et abiecti. (primi in futuro in sua exaltatione. vt patet *Lu. xviij.* *Dis* qui se humiliat exaltabitur (et primi) in estimatione hoīm in pñia erūt qñq̄ (nouissi mi) in iudicio dei qui est scrutator et cognitor cordiū. (Multi enī sunt vocati) *Ly.* scz ad fidē (sed pauci electi) ad glām. vñ Grego. Multi ad fidē veniunt. s̄z ad celeste regnū pauci pducuntur. *Mat. viij.* Arta est via que

ce nō facio tibi iniuriā. *Th̄one* ex de/ nario diurno cōuenisti mecū. Tolle ergo qd̄ tuum est et vade. Volo autē et huic nouissimo dare sicut et tibi An nō li/ cet mihi qd̄ volo facere? An ocul⁹ tuus neq̄ est. qz ego bonus sum. Sicerunt nouissimi primi. et p̄mi nouissimi. *At* ti ei sunt vocati. pauci vero electi

Dominica in septuagesima. Euāgelium secundum *Lu. viij*

A illo tpe *Lu* turba plurima p ueniret et de ciuitatibus ppera/ rent ad iesum dixit per similitudinem. Exiit qui seminat seminare semen su/ um. et dūz seminat aliud cecidit secus

Pagina

Audi filia q̄ ad pmū. z vide. q̄ ad f^m. z idia au. tuā. q̄ ad tciū. (Interro-
gabāt āt eū discipuli ei⁹ q̄ eēt hec pabola) Glo. nō iterrogabāt eū statim in
pntia ppli s; cū eēt sol⁹. vt hī Dat. xij. (q̄b). s. discipulis itrogātib; dixit
vob; q̄ fideles estis datū ē nosse mysteriū fgni dī id ē itelligētia scripturaz
(ceteris āt i pabol⁹). i. phariseis z iudis icredul⁹ (vt vidētes). i. vide se spū
rātes (nō vidēat) velut vidētes for; hūilitatē nō vidēat it⁹ diuinitatē. s. octo
fidi velut vidētes for;
miracla nō videant in
t⁹ p̄tutē dei opantē (z
audiētes). s. p̄bū exte-
ri⁹ (nō itelligāt) sēluz
spūalē interi⁹ (est autē
hec parabola) Hic i b
dit dominus parabo-
le expositionem. (semē
est verbum dei) dicitur
autem semē verbuz dī
ppter similitudinē.
Primo qz semē qd se-
minatur nisi sub terra
condatur sine fructu manebit. Sic verbum dei quod in predicatione au-
ditur nisi in profundo memorie seruetur. omīno perditur. Unde dauid in
psalmo. cxvij. In corde meo abscondi eloquia tua. vt non peccem tibi.
Secundo quia semē sine bñficio solis nō crescit. sic verbū dei p̄dicatuz
sine gratia dei adiuvante inutile existit Et hęc est ratio quare in primi-
pio sermonis gratia iplozatur. z sanctoruz inuocatio vt. s. q. possibilitas
nostra non obtinet eorum nobis intercessione donetur. Tercio propter
necessitatem proficiendi. Nam sicut semen est materia panis ad refectio-
nem corporis sic verbum dei est materia p̄dicationis ad refectiōem a-
nīmē vt patet. Deutero. octauo. Non in solo pane viuūt homo sed i omni
verbo quod procedit de ore dei Unde Greg⁹. Libus mentis est verbum
dei. postmodum subdit hic auditorum verbi dei quatuor dīas (quod au-
tem secus viam). i. vna pars seminis cecidit secus viam. i. in cor vanitati
z volu prati expositum (z conculcatum est). Conculcatio transeuntium
significat carnales affectiones. (z volucres celi comederunt illud). per vo-
lucres itelliguntur dēmones Ergo comestio volucrum significat sug-
gestionem demonum. vnde subdit (deide venit diabol⁹ z tollit p̄bū). i. me-
morā p̄bi. (de corde eorū ne credētes salui fiāt) iudet em̄ diabolus salutē
hominum. Gal⁹ āt p̄ fidē habet vt p̄t; Lu. vij. fides tua te saluū fecit (nā
qd supra petrā). Hī sūt duri z rebelles p̄ supbiā (q̄ cū audierit cū gaudio
suscipiūt verbū) qz tales in audiēdo p̄dicatōem delectant. s; cū de p̄dicatō-
ne recedūt statim decedūt a bono p̄posito qd habuerūt (z hī radice nō ha-
bēt). s. p̄funde firmitatē. Rō āt qre arbor radices nō hz aliqñ ē. qz nimis
sepe trāsplātāz. z hī frēqnter de bono ad malū mutāt. z iō nō radicant in
bono. vii subdit (qz ad tps credūt z in tpe tēratōis fcedūt) vt p̄t; Eccl. xviij
Amane vsq; ad vesgum imutabit tps (qd āt cecidit iter spinas hī sunt)

scz anrj p cupiditate tpaliu. Diuitie tpales spine vocantur qz aiam vul
nerat z pugnat (z a sollicitudinibus) i. a cura supflua i acqredo (et diuitijs)
id est ab ipsa rez abundancia i possidendo (z voluptatib⁹). i. a sequete luru
ria diuitijs vtredo (eures suffocat) qz qñ incipiunt cogitare de spualib⁹ stati
se inuicet cogitatio de tpalib⁹ z puales suffocat pbum (qd autē cecidit in
terrā bonā). i. in cor bonū z deuotiū. (Hi sunt qui in corde bono per indu

diuitijs et diuitijs et voluptatibus vi
scutes suffocantur et nō referūt fruc
tum. Quod autem in terram bonam:
hi sunt qui in corde bono et optimo au
dientes verbum retinent et fructum af
ferunt in patientia

Dominica in quinquagesima Euā/
gelium secundum Lucam xvij
A illo tempore. Assumpsit iesus duo
decim discipulos suos. z ait illis. Ec
ce ascendimus hierosolymam et con/
summabuntur omnia que scripta sunt
per prophetas de filio hominis Tra/
re

re. Et si predicat mundana contemni debet et ipse hoc facere. Si predi
cat abstinentiam z penitentiam debet z ipse facere. Si predicat predica
tozem vicia fugere z virtutes habere debet z ipse virtuosus esse. z sic de
alijs. sic docere verbo z exemplo. sic verus predicator dominus iesus fe
cit. vt patet Actū pmo. Epit iel⁹ facere z docere. Sequitur in euange
lio. (semen est verbum dei). vbi diligenter est aduertendum quod verbuz
dei est valde preciosum. quia comparatur corpori christi. Unde Aug⁹.
Interrogo inquit vos fratres vel sorores dicite mihi. Quid vobis plus
esse videtur. verbum dei an corpus christi? Si vultis verum respon
dere hoc vtique dicere debetis quod non sit minus verbum dei quam cor
pus christi. Et ideo quanta sollicitudine obseruamus quando nobis cor
pus christi ministratur vt nihil ex ipso in terram cadat. tanta sollicitudi
ne obseruamus ne verbum dei quod nobis erogatur dum aliud aut cogi
tamus aut loquimur de corde nostro depereat. Ex quibus iam dictis pa
tet qz scierit et ex proposito desidiose. vel saltē cōceptibiliter audiūt gra
uiter peccant. Unde Aug⁹. z etiam allegatur in decretis. Non minus re
erit qz pbum di negligēter audit qz ille qz corp⁹ xpi i trā cadere ex negligētia
sua pmissit. hec ille. Qd specialit⁹ itelligi pōt de illo qz negligētia leui i fraz
sineret cadē eucharistiā ille qz negligēter audit cū pceptū pbum di i de illo
qz nō curat verbū dei audire. in his qz sūt de necessitate salutis qz pri⁹ grauit

striā naturale (z opti/
mo) p grāz iesu christi
(audientes verbum dei
retinent). i. i memoria
(z fructū afferūt in pa
tientia). Uli. Dat.
xvii. di. Alij afferunt
fructuz tricesimū. vt qz
sunt in statu cōiugali.
Alij sexagesimū. vt qz
sūt statu viduali. Alij
centesimū. vt qui sunt
statu virginali. Cir
ca p̄sens enā gelium
vbi dicit Exijt qui se/
minat seminare semen
suū. Dicit Hugo de
prato quod predicator
pbi dei hoc qd p̄dicat
verbo. debet ope i ple/

Pagina
Postilla

Assumpsit iesus duodecim discip. zc. Lu. xviij. Dat. xx. Mar. x.
Historia huius euan. scā est anno. xxiiij. xviij. kal. aprilis. feria q̄r/
ta. luna. vi. indictione. vi. Ante incitū illi^o euan. scri. san. Luc. in eo. ca. q.
christus dixit discipulis suis. Amen dico vobis. Nemo est qui reliquerit
domū aut parentes. aut frēs. aut vxorē. aut filios ppter regnū dei. z non
recipiat multo plura in hoc tpe z in futuro seculo vitā eternā. postmodū
imēdiate sequitur euangeliū illud. (Assumpsit iesus. xij. discipulos suos)
Bor. domin⁹ iesus puidens ex sua passione discipulos suos pturbādos.
Ideo p̄dixit eis passionis poenā. resurrectionis glām. vt cū eū morientem
cernerent resurrectur
nō dubitarent (et ait il
lis) scz tanq̄ suis secre
tarijs z amicis. (Ecce
ascendimus hierosoly
mā) quia hierusalem i
montanis erat (et con
summabitur oīa que
scripta sunt per p̄phe
tas de filio hominis).
id est de virginis filio.
quia p̄phete scripse
runt de passione chri
sti futura. vt pater Hi
ere. xi. Quasi agnus
mansuetus qui porta
tur ad victimā. Item
Esa. liij. Sicut ouis
ad occisionē ducetur z
quasi agnus coram tondente se obmutescet et nō aperiet os suum. Item
Esa. v. Corpus meū dedi pcutientibus. z genas meas vellentibz faciē
meaz nō auerti ab increpantibz z conspuentibus in me. Hic notandum
est cum carnis priuū est tempus gaudiij et leticię secundum consuetudinem
mundi. scilicet comedere carnes et bibere vinum. et delitijs carnalibz per
frui. Quare ergo sancta mater ecclesia in tempore iucunditatis cōmēd
rat nobis et ad memoriam reducit tristitia insignia passionis christi? Rū
detur vt quilibet audiens hodie p̄dicare euangelium de passione christi.
sic trahatur a vanitatibz et gaudijs mundi. vnde sequitur. (tradetur enim
gentibus) Borra. traditus fuit christus Primo a discipulo suo iuda iu
dgis. vt patet Dat. xxvi. Quid vultis mihi dare vt ego eum vobis tra
dam? Secundo a iudgis pontio pilato qui erat p̄ses gentilis. Tercio tra
ditus est econuerso a pilato ipsis iudgis vt flagellaretur z crucifigeretur
et illuderetur. Primo enim illusus fuit in domo caphē pontificis dicen
tis. p̄pheta z nobis ch̄iste. q̄s est qui te percussit? Secundo in p̄torio he
rodis q̄ sp̄xit eū cū exercitu suo z illudit eū cū veste alba Tercio i atrio
pilati vbi fuit corōat⁹ z cū arūdie in capite p̄cussus. vtz Dat. xxi. xviij.

detur em̄ gentibus z illudet⁹ z flagella/
bitur z cōspuetur: z postq̄ flagellauē/
rint occident eum z tertia die resurget
Et ipsi nihil horz intellexerunt Et erat
verbum illud absconditum ab eis z nō
intelligebant que dicebantur Factum
est aut cū appropinquaret hiericho Lē/
cus quidā sedebat secus viā mendicās
Et cū audiret turbā p̄tereuntē. interro
gabatur quid hoc esset Dixerunt autē ei.
q̄ iesus nazarenus transiret. Et clama
uit dicens. iesu fili dauid miserere mei
Et q̄ p̄ibat increpabāt eū vt tacerz Jpe

Et genuflexo añ eum illudebant ei dicentes. Que rex iudeor. Quarto in patibulo crucis. vt pz Dar. xxvij. mouētes capita sua dirext. Vlti qui destruis templū dei (7 flagellabitur) Flagellatus em̄ fuit primo colaphis in facie. vt pz Dar. xxvij. Et colaphis eū ceciderunt. Secūdo añ dīne in capite. vt pz Dar. xxvij. Et accipiebant arundinē et percutiebāt caput eius. Tercio flagellis in toto corpe. vt pz Ioan. xix. Tunc apphēdit iesum pylatus. et flagellauit eū (et p̄spuerit) Cōsputus em̄ fuit. Prio a iudeis in domo caphē. vt pz Dar. xxvij. Tūc expuerunt in facie eius Secō a gentilibus in acro pylati. vt pz Ioan. xix. Et dabant ei alapas et expuentes in eū 22. (Et postq̄ flagellauerint occident eū) Vñ Gorra. Ecce magna crudelitas. quia nō sufficit eis alter. scz vel flagellare vt occidere. sed vtrūq̄ Vñ pylatus flagellatū voluit dimittere. fm̄ illud Joānis. xviij. Emendatū ergo illū dimitta Sed iudei noluerunt. sed p̄ fia/gellationem eū occidi procurauerūt (et tertia die resurget) In hoc p̄mitte eis p̄solationē de veloci eius resurrectione Et eius resurrectio exēplar est nr̄e resurrectionis (et ip̄i nihil hor̄ intellexerunt). Ly. qz adhuc rudes et imperiti erant. ergo nō intellexerunt (Factū est aut̄ cū appropinquaret hiericho) Superius iam christus p̄dixit discipulis suis passiōis infirmitatem. s. ne scandalizarent. Hic ostendit suā potentia. et hoc p̄ miraculo/sam cxi illuminationē.

vero multo magis clamabat. Fili dauid miserere mei Stans aut̄ iesus iussit illū adduci ad se. 7 cum appropinquaret interrogauit illū dicens. qd̄ tibi vis vt faciam? At ille dixit. dñe vt videam. et iesus dixit illi Respice. Fides

vn̄ quos terruit verbo p̄firmavit miraculo. Per primū astruit in eis fides humanitatis. p̄ secundū fides diuinitatis (Secus qui/ dam sedebat secus viam mendicans. et caz audiret turbaz p̄tereū

tem) multa em̄ turba p̄cebat. et etiam multa seq̄batur iesum. in quo ostēditur testimoniū doctrine (interrogabat qd̄ hoc esset) et hoc est valde vti/le interrogare de iesu. i. saluatore (dixerunt aut̄ ei. quia iesus nazaren? trā sired) Nazarenus est dictus. qz in nazareth est cōceptus. et etiā ibidez natus (et clamauit) nō tñ clamore exteriori. sed etia3 interiori De q̄ dicitur in ps. cxvij. Clamaui in toto corde meo. (dicens. fili dauid miserere mei) qd̄ nō pecuniam. sed mīaz peto. Et in hoc q̄ hic cecus clamauit. i. su fili dauid miserere mei. cōfiteatur vtranz̄ in christo naturā. s. humanā In hoc q̄ dicit fili dauid. scdm̄ em̄ humanā naturā natus est et p̄genie dauid Et diuinā p̄fiteatur. in hoc q̄ dicit miserere mei Dei em̄ est p̄rium misereri (7 q̄ p̄bant increpabant eū vt taceret) Isti significant homies a bono alios retrahentes (ipse vero multo magis clamabat Fili dauid miserere mei) in quo dat nobis exemplū q̄ quāto magis nobis occurrūt impedimenta. tanto magis est clamandū 7 inuocandū diuinū auxiliū. (stas aut̄ iesus iussit illū adduci ad se) in quo apparet clementia christi qz non indignatus est stare. et alloqui viles p̄sonas et paupes Vñ Hierony. Ceco qui sequi nō poterat stat dñs et eū vocare iubet. ne turba phibere

Pagina

Et sic debet facere principes nri. scilicet stare videret paupes cōquerentes
et facere vocare ad se vt audiret eorū querimōnias. faceretq̃ eis iusticiā vt
petiret. Et iam pr̃ dicit de aliquo illud Eia i. Pupillo nō iudicāt r causa
viduū nō igredit ad illos. et cū appropinq̃set iterrogauit illum dices. qd tibi
vis vt faciā. q̃d diceret. xps nō sanat iuitos q̃ voluntarios Vñ Aug⁹
Qui creauit te sine te nō iustificabit te sine te Et ille dixit. dñe vt videā

ecce bona ⁊ discreta pe
 titio. Non em̃ petiuit
 au ⁊ ⁊ ⁊ ⁊ ⁊ ⁊ ⁊ ⁊ ⁊ ⁊
 me. Uñ p̃s ⁊ ⁊ ⁊ ⁊ ⁊ ⁊
 illuait ꝑcos. (ipse aut̃
 dixit illi respice) nō ap
 posuit manū nec alī
 qđ vngētū ad sanādū
 eum (⁊ soluz ꝑbus qm̃
 ipse dixit ⁊ facta sunt.
 fides tua te saluaz ꝑ
 fecit) Gor. ex fide em̃ im
 petrat sal̃ sp̃ialis ⁊ eti
 az corporalis (⁊ cōfessit
 vidit). Nilul em̃ medi

tua tesalum fecit. Et confestim vidit
et sequebatur illum magnificans de-
us. Et omnis plebs ut vidit dedit lau-
dem deo

Dominica prima in quadragesima.
Euāgelium fm Mat. iij.

¶ Il. tē. Duct⁹ ē ier⁹ in desertū
a spū vt tēptareta diabolo. Et
cū ieiunassz quadragita dieb⁹ ⁊ q̄dora/
gita noctibz postea esuriūt. Et accedēs

ti inter deū ⁊ factum dei ⁊ sequebatur illum ecce signum perfecti illū
nationis . scilicet in corpore ⁊ in anima (magnificans deum) Gor. i. ma-
gnum dicens eum magnitudine ꝑctis. Un ꝑs cxi. Magnus dominus
noster ⁊ mag ꝑctis ei ⁊ ois plebs ꝑr vidit qđ factū est nō ꝑ videt ꝑ pha-
risei sꝫ laude dedit deo ꝑoretis dei cōgratulādot sanitati eci Un circa ꝑe-
ses māgeliū vbi dꝫ ois plebs ꝑr vidit debi laude dō. Sꝫ heu hodie ꝑe-
ses xpiani nō laudat sed dehonorat tripliciter. ꝑrō qđā dehonōrat mū-
dū ex cētes diuerfos malos ludos ⁊ ꝑ diuerfas malas leticias. Hūc lar-
uis demoni i signū qđ sit filij demoni ꝑredo. nūc alij paganici gestis
ꝑredo ꝑ recreatioē qđ putat corpus. sed reuera ꝑcorꝑis ⁊ aīę destructioē.
Scōo alij deū ihonōrat . corꝑ suū ꝑcedo ꝑtra laude dī. ꝑr ꝑꝫ a ꝑhi-
lipēses . iij. Quoz dꝫ vter ē. Et de illo deo qđ miracula faciat. Quere i
fmōe discipulū sup epꝫas dñicales fmōe. xlv. Tercio alij hodie ꝑtra lau-
de dicit choreas illicitas ꝑpter qđ torēs vni saltū faciūt ꝑꝫ ifernū. qđ
ens vnum in chorea faciūt saltum . in tali enim est peccatum mortale.
Unde beatus Augustinus dicit. Omnis metus perculant salus est
in ꝑfoundum cloacę. Et illa auctoritas etiā allegatur in summa ꝑicio-
rū in capitulo de chorea

Tunc est iesus i desertuz. Dat. iij. Marc. i. Lu. ij. Temptatus est
dñis iesus xps. Anno cl. xxx. vij. id. ianuarij. feria. ij. luna. v. In diebus
iij. An incitum illi euagelij habet. Lu. ij. Factū est autē vt oīs popul⁹
baptizaretur a ioanne. Et iesu baptizato et orante apertum est celum ⁊
descendit spūs sanctus corporali specie sicut columba in ipsu ⁊ e vox de
celo facta est Tu es fili⁹ me⁹ dilectus in te cōplacui mihi. Et ipse Iesus
erat incipiens quasi annorum. xxx. vt putabatur filius ioseph Iesus autē

Pagina

pli) Gor. pinnaculū dicit deambulatoriū circa furos templi. vbi ascen-
debant sacerdotes ppo p̄dicantes (dixitq; ei. si filius dei es. mitte te deor-
sum) **Lx. q. d.** hoc virtute ppria potes sine periculo. Et etia; ppter mini-
steriū angeloz tibi seruientiū (Scriptū est em̄ qm̄ angelis suis manda-
uit de te. et in manibus tollent te. ne forte offendas ad lapidē pedē tuum
Ait illi iesus) **Chriſt.** nihil motus vel indignatus. s; cū multa modestia
scripturari ei r̄ndit (Scriptū est) Deute. vi. (Nō temptabis dñm deū tu-
um) **Lx. tēptare em̄ deū est** querere expimentum de dei virtute ab; ne-
cessitate et hoc est pctm̄. qz qñcūq; hō h; aliqd qd pōt facere fm̄ viam
humanā ad euadendū periculū. nō debet illud obmittere qñdo diuinū
experimentū. Et propter hoc pbatio ferri candentis et duella tanq; illicita
phibent ab ecclia. p hoc cū r̄ndit dñs iel⁹ xps diabolo tēptanti ip̄s. quia
cū posset de pinnaculo tēpli descendere p viam humanā. s. p gradus ad h
factos in templo. uon debebat p alium locū descendere. qz hoc eēt deum

temptare. **Item** assump-
psit eū diabolus gor.
vt si nō ex vno tñ ex re-
ligio suparet (in mōrē
excelsū valde. et ostē-
dit ei oīa regna mūdi)
Lx. nō est sic intelligē-
dum q ex illo loco pos-
sūt oīa regna z oēs ci-
uitates d̄terminare vi-
deri. sed ostendendo di-
uersas partes orbis di-
xit ei. tale regnū est in
tali situ. et tale in tali
enarrādo breuiter ma-
gnitudinē z gloriāz il-
loz regnoz (et dicit ei.
hec oīa dabo tibi). qñ
diceret In oībus illis
faciam te regē. Et hoc
diabolus arroganter
loquebatur. nō ei po-
tuit facere. s; mentie-
batur. qz mendax ē. et
pater eius. s. mendaciū

vt p̄z Joan. viij. (si cadens) tanq; inferior (adoraueris me) tanq; supiorē.
Ecce diabolus cultū diuinū sibi nititur vsurpare. vñ et ab inuicō appeti-
it deo silem fieri. vt habetur **Esai. xxiij.** (Tūc dixit ei iesus. vada satha-
na) id est recede a me. qz aduersarius es veritati Hoc ait iesus qñ cum in
dignatione qd nō fecit in p̄cedentibus tēptationibus. Ad ostendendum
q pprias iniurias d; hō patienter portare Sed dei iniuriā nullo mō susti-
nere. et hanc veritatem p scripturam cōfirmat dicens (Scriptū est). **Mat**

angelis suis deus mandauit de te. z in
manibus tollent te. ne forte offēdas ad
lapidem pedem tuū. Ait illi iesus rur-
sus Scriptum est. Nō tētabis domi-
num deū tuū **Item** assumpsit eū diabo-
lus in montem excelsū valde. z osten-
dit ei oīa regna mundi z gloriā eorum
et dixit illi. hec oīa dabo tibi. si cadens
adoraueris me. Tunc dicit ei iesus: va-
de sathana. scriptum est em̄. Dominū
deū tuum adorabis. z illi soli serues.
Tunc reliquit eū diabolus Et ecce an-
geli accesserunt z ministrabant ei.

**Dominica secunda in quadragesi-
ma Euangelium secundum Mat. xv.**

A illo tpe **E**gressus iesus secessit
in partes tyri z sydonis: ecce mu-
lter chananica a finib⁹ illis egressa cla-

vi. (dominū deū tuū adorāb) **L**y. adoratione latrū que soli deo debetur. Sācti autē venerari pñt veneratione dulci (tunc reliquit eū diabolus) tanq̃ confusus ex dei triumpho. (et accesserunt angeli et ministrabant ei) sicut domino p̃prij serui. **E**t hoc apparet diuinitas christi. q̃ nulla natura est super angelicā nisi diuina. Circa p̃sens euāgelii. vbi dicit. **E**t tēptaret a diabolo. s. lucifero. **U**bi notāduz ē q̃ lucifer fuit de summo ordine superioris hierarchie et i illo ordine sup̃mū ordine tenuit. cui tāq̃ p̃cipi de singulis ordinibz

mauit dicēs ei. **M**iserē mei fili dauid **F**ilia mea male a dēmoio vexatur **Q**ui nō rōdit ei ṽbū. **E**t accedētes discipuli eius rogabat eū dicentes. dimitte eam quia clamat post nos. **I**p̃e autē respondēs ait. non sum miss⁹ nisi ad oues que perierūt dom⁹ israhel. **A**t illa venit et adorauit eū dicēs dñe adiuua me **Q**ui respōdēs ait. nō ē bonū sumere panē si liorū et mittere canibus. **A**t illa dixit etiam domine **N**am et catelli eount de

maḡ multitudo adhe-
sit. q̃s ōnes secū duxit
Lucifer autē dictus
quia p̃e ceteris luxit
suq̃ pulchritudis cō-
sideratio eū excecavit.
subditosq̃ h̃ze voluit
et nulli subiect⁹ esse cō-
cupiuit. Primū hoīez
tēptauit et vici⁹ xpm
tēptauit et vici⁹ est po-
testatez suā tūc amisit
quā in vltimis tempo-
ribz recipiabit. nunc
ligat⁹ s̃z in fine mundi
soluet⁹. ¶ Postilla.

Gressus iesus secessit in pres ry. x̃c. **H**ar. xv. **H**ar. xv. **H**istoria
hui⁹ euāgelij scā est anno xpi. xxxij. id⁹ maij. feria. vi. luna. xix. indi-
ctō. y. **I**stū inuēi ill⁹ euāgelij scri. scūs **H**arthe⁹ in eodē ca. q̃ xpus dixit
discipul⁹ suis. **M**is plātatio quā nō plātavit p̃z me⁹ celestis eradicabitur
Sinite illos. s. phariseos et scribas ceci sūt et duces cecoz. **L**ec⁹ autē si ce-
co ducatū p̃ster ābo i foueā cadūt. **T**ūc postmodum sequitur euāgelii
hodiernū. (**E**gressus iesus). s. de terra gerazenoz relictis scrib et pharise-
is calūniatoribz suis q̃ ex hoc calūnia bāt q̃z discipuli christi trāsgredrēt
traditiōes seniorū et nō lor⁹ manibz māducarēt. **E**t h̃ ipsi pharisei pu-
tabant eē grāde p̃ctm. **C**hristus autē dixit non lor⁹ manibz manducare
nō coīquāt hoīez. s̃z q̃ de corde exiit. ea coīquāt hoīez. de corde em̃ ex-
iit cogitatioēs malę homicidia adulteria. fornicatiōes. furta. falsa testi-
monia. et blasphemie. hęc sunt q̃ coīquāt hoīez (secessit i pres ry. et sy-
domis) et sydon sunt citates gētiliūz sitę in terra. p̃missiōis p̃pe mon-
tem libani (et ecce mlr chanaanē). s. natione. **N**am chanaanē habitauerūt
in terra p̃missiōis an filios isrl̃ nec poterāt per eos totaliter extirpari. vñ
ista mlr ab ill⁹ q̃ remāserāt descēderat **I**sta autē mlr audiuit de miraculis
iesu christi. et iō firmetur credebāt quia filiam suā sanare poterat (a finī
bus illis egressa) **E**t vt habet **H**ar. vij. **P**rimo venit ad iesum intra do-
mū. s̃z q̃ eā ibi nō exaudiuit secuta ē eū in itinere. (clamās miserere mei
fili dauid) **A**udiuerat em̃ christū. p̃missiōis iudeis descēdere de genere da-
uid q̃ clamauit. miserere mei fili dauid (filia mea male a dēmonio vexat⁹

Pagina

Qui non respondit ei verbum) hec est prima duricia quā christus ostendit huic mulieri. Non propter indignationem. s; vt ex pleuerantia ipsius in prece firmitas fidei eius et deuotio oñderet discipulis vt ipsi discipuli pro ea rogarent. vt sic ostenderet nos scōz precibus indigere. *Uñ sequit. Et accendentes discipuli ei⁹* rogabāt eū pro ea dicētes. *Dimitte eaz quia clamat post nos.* *L. y.* moti erant ad hoc ex compassione videntes fidē et deuotionē mulieris. ipse autē respondens ait. Non suz missus nisi ad oues quz perierunt domus

isrl. Ista fuit secunda duricia christi ad mulierem istam. q. d. eā nō esse de ouibus isrl. i. dī et p. psequēs relinquebat q. ipsa erat de ouibus diaboli. *L. y. a.*

antiquis patrib; iudeoz fuit facta promissio de xpo. sicut abrae et dauid. S; quia iudei p. maiori parte fidem christi repulerunt et gentiles eā susceperunt. Ideo dē Hiero. non dē christus hoc quin etiā ad gentes miss⁹ sit. Cū autē hec mlti videret nihil posse ipetrare p. apostolos tūc psonalit⁹ ppius accessit. bñ sequit. *(At illa venit et pedit ad pedes ei⁹ et adorauit eū).* i. tāq; dñz et creatorē oim creaturaz. tāq; deū celi et terre. tāq; pcepto re angeloz. et hoiz (dicēs. dñe adiuua me) et q. filij iherimitatē suā estimat. *Idē dē dñe adiuua me.* q. mōdes ait nō ē bonū sumere panē filioz et mitte- re caib;). Hec ē tertia duricia q. eā canē appellauit. et nō esse dignā panē *(At illa dixit etiā dñe)* Hic oñdit hūilitas mulieris hui⁹ q. ipsa fatebat se esse canē dicēs (etiam dñe) q. vix est qd dñs. nec peto panēz itegz s; mi cā. (nā et catelli edūt de micis q. cadūt de mēsa dñoz suoz). q. d. q. sicut catelli aliq. modica vt pote micas cadētes de mensa papiūt. sic et ego gētil. debeo saltē modicū qd paup. de bñficijs tuis. Queritur hic qre xps huic mulieri tāta; oñdit duriciā. Rñdet Hiero. Hoc fecit vt exemplū pleuerantiē nobis daret et ei⁹ fidez et cōstantiā pbaret et pbatam manifestaret (tūc respondēs iesus ait illi. *o mulier magna est fides tua*) Jacobi paritificis hoc patet ex hoc q. filiam nō secum adduxit ad ierusalem. sed eaz dimisit in domo nec christum ad eam ire petiuit. quia credebatur eum posse filiā suā liberare solo verbo (fiat tibi sicut vis). *L. y.* quasi diceret fides tua hoc meretur. *Chriz.* Hic ostenditur quantum valet constantia orationis. quia quod apli nō optinuerūt ista pficit (et sanata ē filia ei⁹ ex illa hora) s; quādo sermo xpi. pcessit ex ore ei⁹. quia cum rediit domū inuenit filiā sane mētis. et plene liberatā et sanatā. *Circa pñs auāgelij vbi dē filia mea a demonio vexat.* Notādū q. ad h. q. q. nō possideat a diabolo duo valēt. Pñs vt q. sibi a pctō caueat pñertiz mortali. et si incidit. statim cōuertat q. i. tale demon prātē nō hz. vt pbat *L. assian⁹* collatione patz p. exēplū de scō Antonio quē duo magi odiētes per tres successiue dñmo nes eicere de cella sua cōabāt. Cū autē bñs Antonius rēparationem amarissimā sentiens oraret. et signo crucis se muniret sēper vacuidemonēs re- cesserūt. Et sic tandem magi illi a beato Antonio virtutem crucis xpi

et fidei catholice discerentes conuersi sunt. Tunc definit beatus Antonius nullatenus demonones posse mentē cuiusdā vel corpus inuadere. nisi eā primūz destituerint oibus cogitationibz scis. et nisi prius mentē possiderit. Secundo valet fidei simbolū dictū vel crucis signū p se vel suis impsum. Exemplūz patet in dialogo Grego. li. iij. ca. vij. de iudeo custodito p sicut gñū sancte crucis

¶ Postilla

Rat iesus eiciens demoniū. Lu. xi. Dat. xij. Mar. iij. Hoc euāgelium factū est anno christi. xxxi. kal. decēbris. feria. v. indictione. iij. lūa

Dominica tertia in quadragesima
Euangelium scdm Lu. xi.

Allo tempore Erat iesus eiciens demonium. et illud erat mutū Et cum eiecisset demoniū locutus ē mutus et admirare sunt turbe. Quidā autē ex eis dixerūt in belzebug p̄cipe demoniorū eicit demonia Et alij tēantes signum de celo q̄rebāt ab eo. ipse vt vidit cogitationes eorū dixit eis. Omne regnū i se ipsum diuisum desolabitur. et domus supra domū cadet. si autem et sathanas in seipsum diuisus est: quō stabit regnū eius? quia dicitis in belzebug eicere me et nomina. Si autē ego i belzebug eicio demonia. filij vī in q̄ eiciunt. Ideo ipi iudi

xvij. An incipit illius euāgelij scri. scis Lu. in eo. ca. Factū est cū eēt iesus i loco quodā orans. vt cessauit dixit vnus ex discipulis ei ad ipm. Dñe doce nos orare. sicut iohānes docuit discipulos suos. Et ait illis cū oratis dicite. Pater noster q̄ es in celis scilicet nomē tuū rē Tūc post modū sequitur euā. ho. (Erat iesus eiciens demoniū). Gor. Cōuenienter autē post documētū orōis ponit miraculūz expulsionis demonis. q̄ hic est vnus effectus orōis. vtz Dat. ix. Hoc genus demoniorū in nullo p̄t exire.

nisi in oratione et ieiunio (et illud) scilicet obsessum nō demoniū (erat mutū) Gorra. scilicet ab effectu. quia mutū faciebat hominem. et Dat. thei. xij. habetur q̄ etiam cecus erat. et Marci. ix. q̄ etiam surdus erat. Unde Beda. In vno homine tria perpetrata sunt miracula. cecus vidz mutus loquitur. possessus a demonio liberatur. (et cum eiecisset locutus est mutus. et admirare sunt turbe). scilicet simplices et minores. Dauides autē calumniabantur miraculum et blasphemabant. Unde sequitur (quidam autem) scz scribz et pharisei dixerunt in belzebug p̄ncipe demoniorū eicit demonia) miraculum illud erat publicū. et iō denegare non poterant. sz peruertere conabantur dicentes q̄ virtute demonis factū esset. Dñi ei et inuidia puertūt iudicia et facta interpretant ad deteriorē p̄tē Scribz autē et pharisei valde oderūt christūsq̄ acriter arguebat eorū vitia et iō miracula diuina frute scā dixerūt fieri arte magica. s. in belzebug p̄ncipe demoniorū. vñ Beda. cultus idolatrię a fge citatis Plinius ortū hūit. Qui de morte patris sui nomīne Bel. incantum doluit quod ob memoriam

Pagina

sui aureā statuam patris sui imaginem ⁊ similitudinem habentem fecit
quam hūit in tanta reuerentia vt si aliqui fugitiui vel facinorosi ad eam
cōfugerēt. essent securi de vita sua. id ēperūt ⁊ hōres diuinos ei. s. imagini
exhibere volētes regi placere i hoc. Quo exēplo ceteri de locis adiacētibz
in honore patz suo ⁊ statuas aureas facerūt. ⁊ sic creauit idolatria. Beel
zebub iterprat vir muscarz sive hñs muscas. qz muscē ⁊ gregabantur ad
idolū illud ppter cruo

rez aialū q̄ ibi imola/
bātur. In pōctō aut si
mulachro dicebāt iudī
pncipē dēmonioz ha
bitare. Lū qz illud di
citur p̄mū fuisse idolū
sicut dicit in historijs.
Cum qz cultus eius
apud gētiles genera
lior erat atqz celebrior
Et per ipsum dicebāt

christū eijcere dēmonia. h̄ autē ex maḡ iudicia dixerūt. Un̄. Ch̄is? Ymud?
non querit qd dicat. s. soluz vt dicat. (aliq̄ tēptātes signum de celo q̄rebāt
ab eo) Glo. fortassis q̄rebāt descēsum ignis de celo sicut factum fuit tpe
heliē. iij. Reguz. xviij. aut māne descēsum sicut tpe moyſi vt pr̄z. Exo.
xvi. vel sicut tpe Josue sol stetit spacio vni⁹ diei. Josue. x. Vel sicut tpe
ezechie. sol retrocessit. x. gradibz. vt habet Esa. xxvii. (ipse at vt vidit co
gitatiōes eoz). Beda nō ad dicta. s. ad cogita rps m̄dit. Ut sic p̄pelle
rētur credere p̄i ei⁹ q̄ cordis occulta videbat. Hoc em̄ nō p̄t dēmo nec ali
qua creatura sed sol⁹ de⁹. vt ⁊ ipsi i sua sēptura habebāt Un̄. iij. Regum.
vii. Tu sol⁹ nosti corda filioz hōim. Irē. i. Regū. xvi. Nō videt ea q̄
patēt. de⁹ autē ituet cor. dixit eis dñe regnū in seipz diuisum desolabitur
.i. destruetur. Nā vt d̄t Hieronym⁹ paruz res cōcordia crescūt discordia
maxie res dilabūt. Un̄ Aristoteles. Dis em̄ p̄t vnita fortior est se ip̄a
disp̄sa (⁊ dom⁹ supra domū cadet) Glo. dom⁹ supra domū cadit cū habi
tatores vni⁹ dom⁹ a familia alter⁹ dom⁹ oppmūt. (si autē sathanas i se ip
sū diuul⁹). s. ita vt vn⁹ expellat aliū (quō stabit regnum ei⁹). i. p̄tās ei⁹ (si
autē ego i beelzebub eijcio dēmonia). vt vos dicitis. (filij v̄i). i. apli q̄ fm
carnē a iudeis nati sūt (i q̄ eijciūt). q̄si diceret. Si filij v̄i id ē apli q̄b de
di pr̄tāt sup dēmonia. ⁊ i nomie meo dēmonia eijciūt. Iniquū ē dicere me
in p̄tute beelzebub dēmonia eijcere (ideo ipsi iudices v̄i erūt). qz existētes
assessores mei i finali iudicio suāz meā approbabit (potro si i digito di)
.i. i p̄tute sp̄s̄s̄ci qui bñ digito p̄p af. Sicut em̄ digitus p̄cedit a corpe ⁊
manu. sic sp̄s̄s̄cūs p̄cedit a p̄ze ⁊ filio (p̄fco puenit in vos regnū di) Gor.
snia diuini iudicij. Un̄ Aug⁹. Regnū dei ē p̄tās iudiciaria q̄ dānāt ip̄i
et a fidelibus secernūt (cum fortis armatus). id ē diabol⁹ (custodit arti
uz suum) Gor. i. mundum. quia diabolus ante aduentū filij dei i mundo
sine contradicōne pncipabat (in pace sunt omnia que possidet). id ē oēs
pctōres q̄ obediūt ⁊ fauēt ei i pace sūt q̄ntum ad diabolum. Un̄. Greg⁹.

illos pulsare negligit quos quiete iure possidere sentit. (si autē fortior eo
superueniens) scilicet christus (vicerit eū. vniuersa arma ei⁹ auferet in quib⁹ confi-
debat) Christus ei⁹ cui⁹ factus fuit hō inuasit diabolū. et arma ei⁹ abstulit.
i. astutias et neccias ipsius (et spolia) i. hōies ab eo deceptos christus p se
et psequenter p aplos suos ad noticiā veritatis et fidē scē trinitatis reuo-
cauit. Quia spolia christus distribuit cū fideles suos custodie angeloz
mācipauit. et dona spūscī eis tribuit. resistēdo āplius tēptatiōibus suis
(q nō est mecū cōtra me ē). q. d. fm Glu. Opa mea nō cōueniunt cūz opi-

me est. et qui nō colligit mecū. dispēgit:
cū imund⁹ spūs exierit ab homine am-
bulat p loca inaquosa quēres requiem
et nō inueniēs dicit. reuertar in domū
meā vnde exiui Et cū venerit inuenit eā
scopis mūdātā et ornātā. et tūc vadit et
assumit alios septē spūs secūz nequio

bus diaboli. Ego enī
volo bonum. ille vero
malū. Ego amo huī-
litate. ille supbiā. Ego
diligo castitate. ille lu-
xuriā. Ego volo aīas
saluare. ille p̄dere. (et q
nō colligit mecum) i.
vinitate fidei et dilcōis
dei et p̄mi (dispēgit)
qz sicut officiū christi

est disp̄sa congregare. Sic cōuerso officiū diaboli est p̄gregata disper-
gere (cū imund⁹ spūs exierit ab hōie) scilicet p p̄tritiōē. p̄fessionē. et veraz
p̄niam (ābulat per loca ināq̄sa) i. arida. Et intelligunt corda fideliz in
quibus efficitur ē humor mundane lasciuie q diabolo resistunt. nō p̄len-
tientes suis suggestiōib⁹ vt peccēt. s. viriliter resistunt sibi (q̄res requiē
et nō inueniēs) qz vbi requiescit spūscīus per bōas meditaciōes. spūs ma-
lignus illuc intrare nō audet (dē reuertar in domū meā) i. q̄ oli erat mea
(vñ exiui) i. expulsi⁹ suz per p̄niam (Et cū venerit inuenit eā scopis mūd-
ātā et ornātā) scilicet per p̄niam et vacatiōez boni opi. vñ necē est vere poenitē
ti vt sp̄ aliqd boni opis faciat. ne diabolus inueniat eū ociosū. (tūc vadit
et assumit septē spūs neq̄ores se) p̄ septenariū numerū intelligūtur septem
pccā mortalia. vñ Greg⁹. Magdalena septē dēmonia habuit quē vni-
uersis vitijis plena fuit (et ingressi hīcant ibi) qz de domo dei fit habitatio
demonū (et erūt nouissima hōis illi⁹ peiora priorib⁹) qz qdlibet pccm i re-
ciduātē per⁹ est q̄ sile aū recidiuū ppter magnitudinē (sem est aūc cū hęc
diceret) i. q. d. xpi loq̄ndo p̄ iudeos ipos redarguendo (extolles vocē) scilicet in
christi p̄mendatiōē (qdā mulier de turba) Boz. nō diues. nō nobil. s. de
cōi plebe q fuit scā marcella faūla scē marthe. q audīes christū a iudeis
et phariseis blasphemari et dehonēstari. et nō valēs vltērius sustinere. Ad
laudē filij dei et p̄futatiōē iudeoz et phariseoz et scribarū. prupit i laudē
filij mris dicens (Beātus venter q te portauit). Et sic matrem dei ex filio
laudat. quia ab ipso filio habet gratiā et gloriā. Et vere beatus vē-
ter. quia ibi deus factus est homo. eternus. temporalis. immortal. mor-
talis. Et patet Joannis. capitulo primo. Et verbum caro factum est.
(et vbera quē suscipisti). scilicet a quibus alimentum lactis suscipisti. (Et
ille dixit quiniūmo). quasi diceret. non tantum illa est beata quē me por-
tauit in vtero suo. et lactauit me ex vberibus suis. immo etiam. (beati

Pagina

qui audiuit verbū deſaure interius corde credētes (z cuſtodiunt illud). o/
pere implētes. quia nō auditores legis iuſtificabūt. ſed factores legis. vt
p3 Rho. ij. Beati ergo in ſpe in pñti. ſed in futuro in re. Circa pñs cuan
gelii vbi dī: Erat ieſus eiciens demoniū et illud erat mutū. Quisqz cu
chriſtus fecit multa miracula et ſuam miam pluribz hōibz indulſit eos
ab infirmitatibus liberādo. Quibus vel cui ſuā miaz magis dī exhibu
iſſe Rñdetur qz dñs noſter ieſu. chriſtus. vt dicūt doctores. Auguſtinus
Hiero. Chriſt. nunquā liberauit aliquē corpaliſter. quin etiā ſpūaliter
Et nunquā partē liberādo. quin etiā totuz hominem liberaret. Nihilominus ſi hēmus reſpe
ctū ad grauitatē. cum
vna iſirmitas ſit gñi/
or alia Al grauiori li
berādo infirmitate dī
miſericordi? ſe hūiſſe.
Sed qritur qz tñ inter
alias ē maior infirmi
tas Rñdeo qz illa qz to
cum occupat hōiem z
corpaliſter et ſpūaliter
plus qz illa qz ſolū cor
poraliſter. ſed quē eſt il
la? Rñdeo qz poſſeſſio
hōis a diabolo. in ali
is infirmitatibz corp?
affligitur et aīa nō. qz
ſtat in ſuo ſenſu. Sed
qñ homo a diabolo in
uaditur et vexatur vtz
et experiētia. tūc qz ad
qñam homo affligitur
et rōnis vſu priuatur.
Et deinde corpus vexatur. ergo dñs noſter ieſus chriſtus hōiez a diabo
li manibus liberādo ſuā miaz magis in his qz in alijs oſtendit

¶ Poſtilla.

Bijt ieſus trans mare galilee Joan. vi. Mart. xiiij. et Mar. vi
Hoc euangelium factū eſt. Anno chriſti. xxxij. idus aprilis. dñica.
luna. xxij. indictione. v. Ante initū illi? euā. habet Joan. v. qz chriſt? dī
xit iudēis et phariſeis et ſcribis. Ego cognoui vos. quia dilectionez dei
nō habetis in vobis Ego vti in noie pñs mei z nō accep iſtis me. Si ali
us venerit in noie ſuo illū accipietis. Quō poteſtis credere vos qz gloriā
abinuicē accipietis. Et glām quē a deo ſolo nō eſt qritis. Nolite cogita
re qz ego accuſaturus ſū vos apud prēm. eſt qz accuſat vos Moyſes i qz
vos ſperatis. Si enī crederetis moyſi. crederetis forſitā et mihi. de mei
ille ſcripſit. ſi autē illius lris nō creditis. quō verbis meis credet? (Poſt
hēc abijt ieſus trās mare galilee) Iudēi enī querebāt chriſtū interficere z

nō erat adhuc tēpus passionis sue. Ideo abiit trans mare galileę. et tunc
pauit multitudinem in deserto. Et istō miraculū scī ē in pīcipio tercij
anni pōicatiois christi circa pascha. in quo die festo decollatus fuit scīus
Joan. baptista. Itē notandū sū Nicola. de h. mare galileę est qđā lac⁹
magnus p quē transiit iordanis fluuius. Et dī mare sū modū loquen/
di hebreicu. in q̄ oīs ȳgregatio magna aquaz vocat mare. et dī mare ga/
lileę a puincia vel regione. sicut mare anglicanuz. et dī mare tyberiadis.
et noīe ciuitatis edificatę in litore. q̄ antīq̄us cenereth dicebat. Sz ab
herode tetrarcha reedificata et ampliata tyberias est vocata ī honorem
tyberij cesaris (et seq̄batur euz multitudo magna. qz videbat siḡ q̄ facie
bat sup̄ his qui infirmabāt) vñ Dat. vi. pcurrētes vniuersā regioneꝝ il
lā cepērūt in grabatis eos q̄ se male hēbant circūferre. vbi cum audiebāt

esse et sanabat omnes
(Subiit ergo in mon
tem) Lx. qz erat locus
deuotionis et doctrine
ap̄ (et ibi sedebat cuꝝ
discipulis suis). docēs
eos et cōsolando eos.
Erat autē primū pas
cha dies fest⁹ iudeoz.).
Sciendū sū Thomā
de adno q̄ in sequenti
pascha fuit christ⁹ cru
cifixus. vt hētur Joā.
xiiij. Vñ ab isto mira
culo. scz de quinqz paī

iudeorum Lum subleuasset ergo ocu/
los iesus ⁊ vidisset quia mltitudo ma
xima venit ad eū. dicit ad philippum.
vnde ememus panes vt māducent hi?
Hoc autē dicebat tēptans eum Ipse ei
sciebat quid esset factururus. Respondit
ei philippus. ducentoz denarioꝝ pa
nes nō sufficiūt eis. vt vnusquisqz mo
dicum qđ accipiat Dicit ei vnus ex di
scipulis suis Andreas frater symonis

bus vsqz ad passionē christi fluxit vnus ann⁹. Ad istud pascha nō ascen
dit christus vt aspectu suo nō excitaret furore et inuidiā iudeoz (Lū sub
leuasset ergo oculos iesus. et vidisset qz multitudo maxia venit ad euz)
scz ppter deuotionē. vñ dī Dat. xiiij. q̄ secutę sunt eū turbe pedestres de
ciuitatibus. .Lx. tñ em desiderabant audire christū. q̄ obmiserūt appor
tare alimenta. ppter qđ necāriuz fuit fieri hoc miraculū. (dixit ad philip
pus) Sed qre nō qrit a iuda q̄ erat dispensator. Rñdit br̄s Tho. super
Jo. q̄ philipp⁹ erat oriūdu de illa patria. ⁊ iō spēalan sollicitudinē ge
rebat de turba (vñ enem⁹ panes vt māducent hi? Hoc autē dicebat tēptas
eum) Tho. christ⁹ nō q̄siuit vt addiceret. sz vt philippū pbarct. (ipse ei
sciebat qđ scīrus eēt Rñdit philipp⁹. ducentoz denarioꝝ panes nō suf
ficiunt eis) Lx. q. d. Paupes sum⁹. tantā pecuniā hēre non possum⁹. et si
haberemus nō sufficeret pro refectiōe eoz. Ideo seq̄ (vt vnusqzqz modi
cum qđ accipiat) Tho. et ē argumentū exp̄ssuz q̄ christus cuꝝ tota fāilia
sua nō hēbat dūctos denarios. Hodie tñ paꝝ videt vni clerico l' ep̄o hēre
centū marcas annuatim. et vtiā bñ expendāt (dī ei vñ ex discipul⁹ ei⁹ an
dreas frater symonis petri. Est puer vñ hic q̄ hz qnqz panes ordeaceos ⁊
duos pisces Et puer iste dī fuisse Marcia. q̄ fuit de parentela scī petri
et andree fratꝝ. vñ Lūc. andreas erat excellentior ī fide q̄ philipp⁹ nō

Pagina

dum pfectus. qz videtur aliqliter credidisse p christu multiplicari panes
isti. qd aut addit. (sed hęc qd sunt inter tantos?) ostēdit imbecillitatē fidei
Putabat em̄ q nō sic sufficeret paz sicut multū. Nec plene capiebat om̄
nipotentia christi. Equaliter em̄ poterat satiare multitudinē de paucis.
sicut de multis. (dixit ḡ iesus facite hōies discibere). i. ordinate sedere ad
comedendū. z apli obediētes verbo christi ita fecerūt. nō interrogātes qd
dērent hōies comedere (erat aut̄ fenū multū in loco) hoc interponit ad oñ
dendū q locus erat aptus ad sedēdum. Tho. terra ei illa valde calida est
z iō tēpestiuus metūt qz nos hic in terris nostris. ḡ circa pascha habue
runt fœnum in pratis. (discubuerunt ergo viri quasi numero quinqz mil
lia. (exceptis mulieri
bus et paruulis. que
non numerantur hic
secundum consuetudi
nem. sed solūmodo vi
ri a viginti annis. z
supra. Ut habetur.
Numeri. primo capi
tulo. Attēdo. secundū
Dico q cuilibz mil
lenario correspōdebat
vnus panis (accepit ḡ
iesus panes) scz in mat
b^o suis. Tho. z sic pa
nes illi mltiplicati sūt
in manibus suis p̄u
te oipotentie suę Et q potuit panes illos sic mirabiliter multiplicare. p̄t
etiam panē in corpus suū vertere (et cum grās egisset) id est cum benedi
xisset panes eo mō quo solitus erat bñdicere mensam. In hoc dat nobis
exemplū vt in principio mense dicamus benedicite. qui sciūt. aut vnū pa
ter noster Et in fine mēse grās deo. qz oīa bona t̄palia sunt dona dei (di
stribuit discubentibz) Tho. nō ip̄e p se sed p discipulos. dedit em̄ discipul^o
z discipuli apposuerūt turbis. vt dicit *Mat. xiiij.* (sicut ex piscibz quātūz
volebant). i. vsqz ad saturitatē vt autē ipleri sunt). i. abundanter refectione
dixit discipulis suis nō turbis. quia discipuli fuerunt seruatores. z iō vo
luit vt ipsi reliquias leuaret (colligite q supauerant fragmenta ne pereāt)
pcepit hęc christus ad p̄firmationem deitatis z manifestationē miraculi
Tho. in hoc dat nobis christianis exemplū vt post prādiū reliquie nō di
spendant. sed ppter paupes colligantur (collegerūt ergo z iplerūt. xij. co
phinos fragmentorūz ex qnqz panibz ordeaceis z ex duobz piscibz q sup
fuerunt his qui māducauerāt) *Lx.* hoc dē ad euidentia miraculi q plus
remāsit q̄ i principio appositū fuit Tho. ex iā deis pz q pares erāt co
phini nūero ap̄loz In quo mōstratur q doctrina ap̄loz p totū orbem
erat distribuenda ex reliquijs doctrine christi (illi ḡ hōies cum vidisset qd
fecisset signū) Tho. tā magnū et apertū z tā oportū in multiplicatiōe
panū. z in multitudie reliquiaz. dixerūt hic ē p̄e ppheta. *Lx.* iudg. scilicet

Pagina

deo. hoc abrahā nō fecit. Et p^a pauca vos ex p^re diabolo estis z desideria p^ris v^ri vultis facere. Ille hōicida erat ab inicio z in p^ritate nō stetit. q^a nō est veritas in eo. Lū loq^uur mēdaciū ex p^rip^ris loq^uur. q^r mēdax ē z p^re e^o. Tūc imēdiate seq^uitur euan. hō. (Quis ex vobis ar. me de pec^r?) L y. q. d. Si hētis aliq^d pctm q^d possitis sup me oñdere par^o sū audire. z merō nabiliter purgare. z iō cū h nō possitis facere (si p^ritate dico vobis) si p q^r (q^re nō creditis mihi.) Et subdit cām dicēs (q^d ex deo est p^rba dei audire) Notandū q^d aliq^d ex deo ē dupliciter. Vno mō fm naturā. z sic ois creatura ē ex deo q^d est largit^r ei ēē. Alio mō sūt sp^réaliter ex deo p grāz vt q^d re

cte credūt in deū z mā data ei^o seruāt. De ill^o d^r dñs (q^d ex deo ē p^rba dei audit). delcābiliter z libenter. Nā q^d deūz diligit. libēter de eo lo qui audit. p^rpterea vos nō auditis). i. nō reci/ pitis nec creditis. nec e riā intelligere curatis p^rba dei de ore meo (q^a ex deo nō estis). z p cō sequens seq^uit^r q^d sitis ex diabolo. nō per creati/ onē. s^z p imitationem.

Tho. ex deo nāq^s sūt vitio z praua affectione (Rñderūt g iudei z dixerūt ei) L y. mod^o hōiz in uidoz z pessimoz q^d nesciūt rōnabiliter rñdere. ē ad p^ruitia le cōuertere et iō iudei nō hñtes q^d rōnabiliter christo rñderēt ad p^ruitia se p^ruertūt dicē res (nōne bñ dicim^o nos q^r samaritan^o es) et in hoc intēdunt christo p^ruitiari. **Tho.** erāt eū samaritani viles z abiectissimi. f^m op^rionē iudeozum **Uñ** Jo. iij. Nō eū coicātur iudei samaritanis. l y. s^z christ^o ēē iude^o ge nere. z nō samaritan^o. tñ vocāt eū samaritanū. q^r vulgare erat ap^d iude/ os q^d hōies malos z eis odibiles vocabant samaritanos. q^ruis ēēnt iu/ de^o. talis aut erat christ^o fm reputationē eoz. iō vocabāt eū samaritanū. (z demoniū hēs) L y. hoc ei dicebāt de christo p^rio p^rter miracula q^d fa/ ciebat q^d magicis artib^o iputabāt. vtz Lu. xi. In belzebub p^rncipe dño nioz ejat demonia. Scōs q^r secreta cordiū ipoz frequēter dicebat. Et q^d aliqⁿ q^daz alia z pfunda loq^ubat q^d nō intelligebāt. p^rter q^d eū arre/ p^riciū dicebāt z insanū. vtz Jo. x. Dicebāt aut multi ex ip^sis. demoniūz habet z insanitur. vultis eū audire? (Rñt iesus) Dic ponit ip^sius christi mansueta rñsio. q^r cū malidiceret nō maledicebat. i. Pe. ij. (ego demoniū nō hēs) q^d p^r q^r dños expellebat (s^z hōisico p^rez meū). i. oia q^d facio re ferēdo ad glāz ei^o z p^rutū ei^o attribuēdo (z vos ihonorastis me). i. intuli/ stis mihi opp^rbia z p^ruitia. vocando me samaritanū z demoniacum (ego glāz meā nō q^ro) sp^r in p^rnti. q^r vita christi in paup^rate z abiectiōe exis

credit^ris mihi. Qui ex deo ē p^rba dei au dit. p^rpterea vos nō auditis. q^r ex deo nō estis Rñderūt g iudei z dixerūt ei. nō ne bñ dicim^o q^r samaritan^o es tu z de/ moniū hēs. Rñdit iesus. ego demoniū nō hēs: s^z hōisico p^rez meū. z vos in/ hōrastis me. Ego aut nō q^ro glāz meā Est q^d q^rrat z iudicet. Amē amē dico vo bis. si q^s fmonē meū seruauerit moriē nō videbit in eternū. dixerūt g iudei nē p^rgnouim^o q^r demoniū habes. abraāz

Cui

glie mūdane erat cōtraria (ē q̄ q̄rar). s. deus p̄r (z iudicē) de illis q̄ me iho-
norat vindictā faciendo de ip̄is. Qd̄ sc̄m est. q̄n in vindictā mortis christi
destructa est cītas z tēplū z ppl̄s occisus ē z captiuat⁹ p̄ r̄omanos ip̄a/
tores. Amē amē dico vobis). i. fideliter. z duplicat⁹ ad maiorē affirmatōz
(si q̄s sermonē meū seruauerit) Tho. in corde p̄ fidē. in ore p̄ p̄stantē p̄fē-
sionē in ope p̄ bonā opationē (nō gustabit mortē in ḡternū). s. ḡterne dam-
nationis dixerūt ei iudei) intelligētes qd̄ loq̄ret de morte corporali (nūc co-
gnouim⁹ qz demoniū hēs) Ly. q. d. p̄us t̄m opinabamur te h̄rē demoniū.
s. nūc sum⁹ certi q̄ ita est. qz nulla falsitas est a deo. s. a diabolo q̄ est pa-
ter mēdaciū. Ad cuius

mortu⁹ ēz p̄ph̄e: z tu dicis. si q̄s sermo
nē meū seruauerit: mortē nō gustabit ī
ḡternū. nūquid tu maior es p̄rē nrō a/
braaz qui mortu⁹ est. z p̄phete q̄ mor-
tui sunt. Quem teip̄m facis: r̄ndit ier⁹
si ego gl̄ifico meip̄m. gl̄ia mea nihil est.
est pater me⁹ qui gl̄oriat me quē vos
dicitis. qz de⁹ noster est. z nō cognoui/
stis eū. ego aut̄ noui eū. z si dixerō. qz
nō scio eū. ero similis vobis mendax.
s. scio eū z sermonē ei⁹ seruo. Abraam
pater vester exultauit vt videret diem

phationem inducunt.
(Abraā mortu⁹ est. et
p̄phete). q̄ t̄m sermones
dei seruauerūt. qui est
maioris virtutis q̄ sit
sermo tuus. z iō patet
falsū qd̄ tu dicis (si q̄s
sermonē meū seruauē-
rit nō gustabit mortē
in ḡternū. nūq̄d tu ma-
ior es p̄rē nrō abraā q̄
mortu⁹ est?). Cui pri-
mū data est circūcisio.
et sc̄a est promissio de
christo. vt p̄3 Gen. xxiij
In semine tuo bene-
dicetur omēs gentes.

(Et p̄phete) quibus deus locutus est (mortui sunt) Sciendū q̄ christus
loq̄batur de morte spirituali. Ip̄si autem acceperunt de morte corporali.
(quē teip̄m facis?) scilicet tu fili carpentarij. Marci. vi. quia manifestus
est quod de te lactas et ad vanā gl̄oriam de te falsa dicis. (Respondit ie-
sus. si ego) scilicet inquantū homo (gl̄orifico meip̄m. gl̄ia mea nihil ē)
id est vanū quid et falsa gl̄oria (est pater meus qui gl̄orificat me) Lyra. p̄
miraculorum operationem. Et postea gl̄orificabit per resurrectionis z
ascensionis gl̄oriam (quem vos dicitis quia deus noster est. et nō cogno-
uistis eum) Thomas. licet per fidem cognoscerent vnum deū. non tamē
nouerant eum inquantum pater. nec sciebant eum habere filium natura-
lem. hoc enim per christum declaratum fuit. Unde Ioannes. xiiij. Pa-
ter manifestauit nomen tuum hominibus quos dedisti mihi. (ego autem
noui eum. et si dixerō quia nescio eum. ero similis vobis mendax) Lyra.
Sicut estis mendaces asserendo vos eum agnoscere. cum tamen eum nō
cognoscatis. ita esse mendax si assererē meip̄m ignorare. Sed scio eū
et sermonem eius seruo) id est voluntatem eius facio. hoc christus addi-
dit. quia vera cognitio per opera demonstratur. (Abraam pater vester) nō
imitatione sanctitatis. sed propagatione carnis (exultauit). id est cum q̄/
dam fiducia et exultatione desiderauit vehementer. (vt videret di-

Pagina

deret die meū). i. tps illud incarnationis meę. (vidit et gaudius est) Tho. vidit ei abraam p fide et spūm pphetie incarnationē christi futurā. Et ex hoc gaudius est ppter redēptionē suā et totius generis humani (dixerūt ergo iudei ad eū) Quinquaginta annos nōdū habes et abrahā vidisti (q. d. in eternis) L. i. f. Quadraginta ānos nō habebat. qre tot annos pposuerunt. Rñdet ppter delicatā naturę pplexionē. ppter laborę multitudinez. ppter illius terre caliditatē. ppter multaz paupertatem et sūptus et attenuatē vī debatur maioris etatis qz eēt (dixit eis iesus Amen amē dico vobis ante qz abrahā fieret ego sum). vñ Aug. nō dē ego scūs sum. qe ei? esse nō incepit. nec dicit fuit qz pteritū tps diuinitas nō hz. Tho. Verbuz pñtis tps marie puenit eternitati. vbi nulla ē pteritis nec successio. sed oīa sunt pñtia (tulerūt ergo lapides vt iacerēt in eū) tā quā blasphemū. repuerunt eū ideo blasphemū. qz pferebat se abrahę equabat se dō et ideo volebant euz lapidare. Sciendum q christus quotidie lapidatur a malis christianis. qz quot malas cogitationes quis scienter recipit in cor suuz cū delectatione et cōsensu. qsi tot lapides mittit in iesū (et autē abscondit se) L. y. nō occultando se retro parietē. vel aliud huiusmodi s; virtute diuinitatis se reddēdo eis inuisibilē (et exiuit de tēplo) nō ex timore. sed ex dispensatione. qz noluit lapidari. sed crucifigi. cū a suis discipulis videbatur q secuti sunt eū. vñ Aug. Quid magnū erat vt eos cōtinuo terra absorberet. et p lapidibz infernū daret. sed tunc patientia erat exercenda. nō potentia. vt nobis patiētē daret exemplū. Circa pñtes euangelii vbi dicit. Tulerūt ergo lapides vt iacerēt in eū. Notanduz q Hugo de prato dē q christus passus est p nobis ablūendis. qz magnis sordibus pctōz inuoluti eramus Vñ Apoca. i. Lauit nos in sanguine suo Secūdo passus est p nobis redimendis. qz oēs sub potestate diaboli tenebamur. p debito primoz parentū ad inferos descendētes Tercio passus se tradidit vsqz ad mortē. vt nos liberaret. Esa. liij. Vulnerat ē ppter iniquitates nrās. et attrit⁹ est propter scelera nrā. Et sic christus nos lauit et redemit. In cuius figura de latere christi pendētis in cruce. exiuit sanguis et aqua vt br. Jo. xij. s. aqz ablutiōis et s; sanguis redēptionis. Tercio passus est p nobis viuificandis. qz oēs in pctis mortui eram⁹ Vñ Bre. Dōrē nrām scz culpe moriendo destruxit. Exemplū. sicut pellicanus

meū. vidit. et gaudius est Dixerūt ergo ad eum iudei. Quinquaginta ānos nōdū habes et abrahā vidisti. dixit eis iesus Amen amen dico vobis. antequā abrahā fieret. ego sum. Tulerunt ergo lapides vt iacerent in eū Iesus autem abscondit se et exiuit de templo

¶ In die palmarum

A illo tempore Cum appinqset iesus hierosolymis. et venisset betphage ad montem oliueti zc Hoc euangelium cū sua postilla quere in pma dominica aduentus

effundendo sanguinē suū sup filios mortuos resuscitat et viuificat. Sic et
christus p suū sanguinē nos viuificauit. Un in ps. ci. Siliis fact⁹ sum
pellicano. Quarto passus ē p nob saluandis. quia omnes mortali infir
mitate prostrati iacebamus. vnde psalmo .cvi. Misit verbum suum et
sanauit eos. vñ Aug⁹. de latere in passioe xpi fluxerūt oīa sacra q sūt aīe
laquer⁹ efficacissimē medicāe. Quinto passus ē p nobis. ad celū citatē nrāz
reducēdis et itromittēdis. qz oēs exulaba⁹. Et m sic rex vices regē iūmiciū
suū q terrā et subditos
suos sibi abstulēat vi
cit eū cathēis i carcere
et bōa⁹ diripit. et oēs
captiuos qz tenebat
liberat et exules ad ci
uitatē reducit. Sic xps
fecit diabolo quē i cru
ce debellauit et i infer
nū cathēis victū mi
sit. Et oēs hoīes quos
tenebat captiuos libe
rauit et ad celū reduxit

In festo Pasche. Euangeliz scōz Marcum: xvi.

Ail. tē. Maria magdalene et ma
ria iacobi et salome emerūt aroma
ta vt veniētes vngerent iesum. Et val
de mane vna sabbatoz veniunt ad mo
numētum orto iam sole: Et dicebāt ad
inuicē. Quis reuoluet nob lapidez ab

Aria magdalene et maria ia. et sa. tē. Marci. xvi. Historia hui⁹ euā
gelij scā est āno xpi. xxxiij. Et totidē diebz qe fluxerūt a festo natalis
dñi vsq ad pascha sequēs. vi. kal. apł. lūa. xvij. idicōe. vi. An incitū illi⁹
euāgelij scri. scūs Mar. q Joseph ab animarhia citate. accepto corpe ie
su inuoluit sindone mūda. et posuit i monumēto suo nouo qd erat excisū i
petra in q nōdū qscqz posie⁹ fuerat. et aduoluit lapidē ad ostiū monumēti
Maria autē magdalene et maria iacobi aspiciēbant vbi poneretur (Et
cum transisset sabbatum Maria magdalene et maria iacobi et salome).
In hoc euangelio primo fit mentio de deuotione illarum sanctarū mu
lierum que fuerunt tres. que dilexerunt christum in vita. quia sequebant
eum. et alię multe mulieres que ministrabant ei de facultatibus suis. Di
lexerūt eū etiā i morte. qz seqbant eum in cruce pēdēte. Dilexerūt eū p⁹ mor
tē iō vnguēta portauerūt vt corp⁹ ei vngerēt et h⁹ ē qd dī. Maria mag
dalene q fuit soror scē marthe et scī lazari et maria iacobi minoris. q deo
phē filia fuit. et vxor ipsi⁹ alpheī. et maria Salome. filia et vxor Sebedei
et mater illoz duoz apłoz. scz iacobi minoris et iōānis euangeliste. Et
pma illaz nihil xpo attrigebat nisi fide et deuotionē. s. magdalene. Alię due
erāt materetē xpi. s. sorores Marie vgis (emerūt aromata) id ē vnguēta
aromatica (vt veniētes) ad monumētū (vngerēt iesū). i. corp⁹ dñi iesu qd
de cruce positū viderūt i sepulchro repōi. Cōsuetudo ei erat iudeoz vn
gere corpa mortuoz vt p⁹uarēt a fetore. ab icineratōe. et a pmiū corro
sioe. S; ille mulieres erāt deceptę. qz cū corp⁹ xpi deitate essz ibalsama
tū si p mille ānos iacuissz in tēra nec potuissz putrefieri. nec icinerari. nec i
de vñes generari. Un in ps. xv. dī. Nec dab scīm tuū videre corruptioez
et valde mane Jacoby ianuēsis. Si erat valde mane. quō or⁹ erat tā sol
Dicedū est q ille mulieres i ciuitate habitabāt. sepulchz autē extra citatē

Pagina

erat Et sic valde mane veniūt id est venire iūcipiūt s; iā or̃ erat sol qñ p̃ uenerūt Uel sol dicit ip̃e xps. q̃ or̃ erat. i. surrexit. (vna sabbatoꝝ) itelli gēdū ē prima die a sabbato q̃ nūc dñica dies dī. Iudei em̃ dies nō iant a sabbato dicentes. Prima sabbatoꝝ. sc̃da sabbati. sc̃ia sabbati rē. (veniūt ad monumētū) qñ q̃re xgo maria nō venit cū istis mulierib; ad monumētū. Rñdet q̃ brā xgo sciebat q̃ christus. resurrexerat. r q̃ i monu/

mento corpus ei' non erat. Nam pie creden/ duz est q̃ añ oēs hoies sibi apparuerat Nam christ' p̃cepit hōiare p̃m r m̃rē. Sed q̃l hōr esset si aliquis vl/ tra mare veniens p̃so/ nas extraneas primo visitatz. r m̃rē de sua absentia desolatā vlti mo visitandā accederz Sic christus m̃rēz nō multū honorasset. si p̃ us alios de sua resur/ rectione lērificass; r tā dez m̃ri desolatē appa ruisse Itē q̃ ip̃a p̃ cē/

teris hōib; in morte sua maiori dolore p̃fusa fuit. Ideo merito p̃ omi/ bus de resurrectione sua p̃rio lērificari debuit (r dicebāt ad inuicē. q̃s fuol uet nobis lapidē ab ostio monumenti) L y. q. d. Nō possum' reuoluere p̃ nos ip̃as. q̃ est magnus valde. ¶ Pro quo sciendū q̃ monumentum tri pliciter clausū erat. i. gr̃adis lapidis ad ostiūz aduolutiōe. sigilli apposi/ tione. r militū deputatiōe. S; christus q̃ exiuit de clauso vtero p̃ginis. ip̃e de sepulchro exiuit saluis sigillis r respicientes viderūt reuolutūz la pidē per angelū qui venerat ad manifestandā christi resurrectionē. vt p̃z V at. xxviij. Angel' at dñi descendit de celo r reuoluit lapidē r sedit rē. (Et introeuntes in monumentū) i. intra clausurā q̃ erat circa monumē tum viderūt iuuenē sedentē in dextris coop̃tū stola candida r obstupue runt V at. xxviij. Ecce terrimotus sc̃us est magnus. Glo. sicut terra i passione tremuit r mora est in tristitiē signū. sic in resurrectionē mora est i signū leticiē. s; l̃r sol clarior apparuit in illa die. vñ Maxim' in sermone Nā r solē ip̃m arbitroz clariorē solito i hac die. Accē est ei vt in ei' resur rectione gaudeat in ei' passione p̃doluit (q̃ dē illis. nolite expauescere). In uaserat ei eas tior ex insolita apparitiōe angeli. et ex visione custodiū. q̃a iacebāt ibi tanq̃ mortui (iesū q̃ritis nazarenū crucifixū. surrexit n̄ ē hic) Raba. Non est hic p̃ p̃ntiā carnis. q̃ tñ vbiq̃ est p̃ p̃ntiā maiestatis (Ec ce loc' vbi posuerūt eū) q. d. Si mihi nō vultis credere. vacuo credatē se pulchro (sed ite dicite discipulis eius r petro) Vñ Bre. Petz vocat ex no mine. ne desperet ex negatione. Si ei eū noiātum nō exprimeret. q̃ m̃rū

ostio monumenti. r respicientes viderūt reuolutū lapidē Erat quippe ma gnus valde Et introeuntes in monu/ mentū viderunt iuuenē sedentē inde/ xtris coopertū stola candida: r obstu/ puerūt. qui dicit illis. nolite expauesce re. iesum queritis nazarenū crucifixus surrexit nō est hic. Ecce locus vbi po/ fuerunt eū. Sed ite r dicite discipulis r petro. quia precedet vos in galileaz. ibi eum videbitis sicut dixit vobis.

¶ Feria secunda pasche Euangelium

negauerat. vñre ad discipulos nō aunderet. Vñ Hiero. spēaliter dē petro
qz indigni se iudicabat disciplatu dū ter negauit mgrūz. s3 petā nō nocēt
qñ nō placēt qz pcedz vos in galileā ibi eū videbitis. s. psonaliter. (sic dī
xit vobis). s. iminēte sue passionis tpe. vt pz **Mat. xxvij. P. Q** autē resur
rexero pcedā vos i galileā. ibi me videbitis. vñ de h etiā dī **Mat. xxvij**
q post resurrectōez christi. xi. discipuli abierūt in galileā in montes vbi
stauerat ill' iel'. z vidētes eū adorauerūt. Et notāduz q ex euāgelij col
ligit q christus dedec appuit post resurrectōem suā. z in ipsa die resurrex
tionis qnquies appuit ad corroborandū fidē in cordibz fidelū suorum

secundum Lucam. xxiij.

A illo tempore. Duo ex discipul
iesu ibant ipsa die in castelluz qd
erat in spacio stadior. lx. ab hierusalem
nomine emaus. z ipsi loquebant ad in
uicem de his omnibus que acciderant
Et factum est dum fabularentur z se
cum qugerent. et ipse iesus appropin
quans ibat cum illis. oculi autem il
lorum tenebantur ne eum agnoscerent
et alii ad illos Qui sunt hi sermōes qd
confertis ad inuicem ambulantes: z e
stis tristes Et respōdens vnus cui no

Prio soli **Marie** ma
gdalene sub spē hortu
lani. vtz **Jo. xx.** Secū
do mulieribz de sepul
chro reuerentibz se oñ
dit. z eas de sua resur
rectione letificauit. vt
Joan. xx. Tercio pe
tro ppter abnegatōez
christi moesto. christus
se manifestauit. vt pz
Lu. xxiij. Surrexit
dn̄s p̄z apparuit sy
moni. Quarto duobz
discipul in emaus eū
tibus. z de ipso loquen
tibus in spē peregrinū
vt pz **Lu. xxiij.** Qui
to decē aplis eūz sero

ecē z fores essent clausē ppter metū iudeorū venit iel' z stetit i medio eorū
z dixit eis pax vobis. z thomas tūc n̄ erat eūz eis. vt habet **Jo. xx.** Istas
dn̄qz apparitiōes repñrat sacerdos i missa dn̄qz p̄tendo se ad pplz. ita q
fctā q sit i silentio fr apparitōz scāz petro eo q nescit vbi scā sit Sexto
appuit oibz discipulis pñte thoma. s. viij. die resurrectōis. vtz **Jo. xx.** Sep
tio ad mare tyberiadis. vtz **Jo. xxi.** Octauo. xi. discipulis i galileā i mon
te. vtz **Mat. xxvij.** Nono. xi. aplis recubētibz i cenactō i hierl'. vt pz
Mat. vl. Decio i mōte oliueti qñ ascēdit i celū. vtz **Lu. xxiij.** z quis
p̄lis apparuerit nō legūt. tñ in euāgelij p̄lis e' apparitiōes p' resurrectōz
suā. q oia n̄ sūt septa. vt **Jo. fatet.** vñ circa pñs euāge. qd loq̄ de tñ mli
eribz. ē scē⁹ q mulieres cōit hñt tres laudabiles p̄ditiōes. P̄ia q frequē
ter sūt p̄ditiōe. Rō qz timide sūt z valde appetitē laudis. iō timēt inhōe
sta facere Scōa p̄ditiō. q cōit sūt pig z misericordes. rō. qz molle cor hñt
nō potētes duz qd sustinere. Tercia q cōiter excedūt. vl si sūt micordes
nis sūt t̄les. si crudes tē nis sūt t̄les. sili' de p̄ditiōia z iuerēditiōia. Sili
ter hñt mulieres tres malas cogitatiōes. P̄ia q cōiter sūt garrulz z litigi
ole. Scōa q sunt supbe Tercia q sunt incredulz z supstitiose plus qz
viri. hoc hñt ab eua q plus credidit serpenti qz deo

Pagina

Postilla.

Glo ex discipulis iesu. Lu. xxiij. Hoc euangelii factum est eode die q supra immediate signatum est. Ante incipit illi⁹ euan. scribit sa. **D**ar⁹ q iesus surgens mane pma sabbati apparuit pmo marie magdalene de q eiecerat septē demonia. Illa vadēs nūciauit his q cū eo fuerāt. Et illi audientes qz viueret z visus eet ab ea nō crediderūt. Tunc sequit euāge liū hodiernū (Duo ex discipulis iesu zc.) Superi⁹ pbata est resurrectio christi p apparitionez factam deuotis mulie ribus. sicut in euange lio hesternō dcm est. **H**ic aut pbatur resur rectio christi p appari tionē scām duobz dis cipulis itinerantibz. q dicit euangelii hodi grnuz. (duo ex discipul iesu) **G**oz. nō ex vndēci aplis. sz ex septuagin/ taduobus discipulis. quoz vn⁹ vocabat cle ophas. alius dz fuisse Lucas euangelista. q ex humilitate nomen suū tacuit. (ibant ipsa die) sz resurrectōis do minice (in castellū qd erat) sz distans (spacio stadiōz. lx. ab hierlm) **S**ci endū q stadiū dz a stādo. et hz centū viginti pass⁹. vñ dz q hercules tot passus sub vno anhelitu currebat z tunc stabat. vñ stadiū dz spaciū vñ us cursus. Et sedecim stadia faciūt vñ miliare. Et vnuz miliare mille passus cōtinet. vñ prz q emaus non distat a hierlm p qtuor leucas inte/ grz. sed deficiūt qtuor stadia (et scām est dū fabularent z secū qrerēt) nō de vanis. sed de his q acciderant. sz de opibus iesu z morte ei⁹ (et ipe iesus appropinquans) **G**oz. sz corporaliter z etiā spūaliter (ibat cū illis) tanquāz socius itineris. Et fm **G**lo. vt suaz pmissionem impleret. Dixerat eni vt habet. **D**ar. xviij. vbi duo vel tres gregati fuerint in noīe meo. ibi ego sum in medio eoz. **N**ā de corpe glorificato dixit Aug⁹ q vbiqz vo luerit spūs. ibi ptnus erit z corpus (oculi aut eoz tenebant ne eū agno/ scerent) **L**y. qz incredulitas z dubietas eoz demerebat q christus cogni/ tionē sui corpis ab eis retardaret. vñ **G**rego. de se loquētibz pntiā exhi bet. sed de se dubitantibz spēm cognitionis aufert (q sunt hi sermones qz cōferti adinuicē ambulantes z estis tristes?) nō querit eo ignorante. sed vt ex eoz respōsione incredulitas z dubietas cōuenient⁹ arguat (z rñdēs vnus cui nomē cleophas dixit ei. tu sol⁹ peregrin⁹ es in hierlm?) **L**y. id ē cū multi peregrini his dieb venerit in hierlm de diuersis pibus mundi **D**ixit est q tu solus inter alios peregrinos ea q sunt nota alijs peregrin/

his ignoras (Quibus ille dixit. que? Et illi dixerunt ei. de iesu nazareno. qui fuit vir propheta potēs in ope / scz miraculoz / et sermone) id est p̄dica-
tionis z doctrinę Omnes ei sicut p̄phetā uerū hēbant. ergo dicit corā dō et
omni p̄plo) Hō corā sup̄mis sacerdotibz. vñ seq̄tur. z quō summi sacerdo-
tes z principes nri) Hōz. summi sacerdotes vocant hīc plati clericoz. p̄n-
apes plati laicoz (tradiderūt eū) scz pilato (in damnationē mortis z cru-
cifixerunt eū) qz ad instantiā z petitionem iudeoz pilatus fecit eū cruci-

que antelucē fuerūt ad monumentum
et non inuento corpore eius venerunt
dicentes se etiam visionem angeloz
vidisse qui dicunt eū viuere. z abierūt
quidam ex nostris ad monumentū z i-
ta inuenerunt sicut mulieres dixerunt
Ipsum vero nō inuenerūt Et ipse dixit
ad eos **D** stulti z tardi corde ad creden-
dum in ōnibus que locuti sunt p̄phete
Honne sic oportuit pati christū z ita i-
trare in gloriā suam. z incipiēs a moy-
se z omnibus prophetis interpretaba-
tur illis in omnibus scripturas que de
ipso erant. et appropinquauerunt castel-
lo quo ibant. z ipse finxit se longi⁹ ire.
Et coegerunt illum dicentes. **D**ane

figi (nos autē speraba-
mus qz ipse redēptur⁹
eēt israhel) Hōz. s. a tē-
porali seruitute Rho-
manoz. et de sp̄iali s
uitute demonū z pctō-
rum. Sic ei p̄dictum
erat in ps. cxxix. Ap̄d
dñm mia et copiosa a-
pud eū redēptio. (et nē
super hęc oīa tertia di-
es est hodie qz hęc fctā
sunt). s. dies resurrecti-
onis a die. s. qz hęc fctā
sūt. i. a die paraſceues
qua christus pass⁹ fu-
it z sepultus (sz z mu-
lieres qdaz ex nris). s.
maria Magdalene z
maria iacobi z salome
(terruerūt nos qz ante
lucē fuerūt ad monu-
mētum z non inuento

corpe eius) qz christus iā surrexerat. nō de nocte. sed in ipso puncto dici-
q̄b vocatur diluculū (venerūt dicentes se etiā visionē angeloz vidisse). scz
visionē corpali in assumptis corporibz (qz dicūt eū viuere) sz discipuli non
credebant p̄bis muliez plene (z abierūt qdam ex nris ad monumentū)
sz petrus z iohannes (et ita inuenerūt sicut mulieres dixerūt) qz inuene-
runt sepulchrū vacuū corpe. z sola lintheamina remansisse (ipm vero non
inuenerūt. et ipse dixit ad eos) scz ex r̄sione eoz arguens eos (**D** stulti).
p̄pter cecitātē intellectus (z tardi corde) p̄pter tarditatē affectus (ad credē-
dum) tñ oībz qz locuti sunt p̄phete de christi morte z resurrectionē. q̄s scri-
pturas debebāt intelligere maxie. qz fuerāt cū christo principaliter quā-
do discipulis talia loq̄batur (nōne sic oportuit pati christū) **Lx. Tū** p̄p̄-
tis p̄ordinationē. tū p̄pter humanā redēptionē. tū p̄pter scripturę ipleri-
onē (et ita intrare in gl̄iam suā). s. p̄ passionē z mortē tanq̄ per artā viāz
z per angustā portā. ex hoc p̄z. qz fatui sunt qz sine tribulationibz volūt in-
trare in gl̄iaz alienā. cū christ⁹ p̄ passionē suā intrauit in gl̄iaz p̄p̄riā. z h̄
p̄pter nram infirmationē. scz vt discamus qz p̄ multas tribulationes ōz

Pagina

nos intrare in regnū celoz. vt habetur Act. xiiij. (z incipēs a moyse z oī
bus prophetis) oēs eīm de ipso pphetauerūt. vt testat beatus petrus Act. x.
Huic oēs pphete testimoniū phibent (interpretabat). i. exponebat (illis iō
nibus scripturas q̄ de ipso erant). L. y. non q̄ oēs scripturas q̄ de christo
sunt explicaret. q̄d tam in breui tpe non fieret. sed explicabat quantū suf
ficebat ad ppositū ostendendū (et appropinquauerūt castello quo ibāt) scz
duo p̄dicti discipuli (z ipse) scz dñs iesus christus (suxit se longi⁹ ire) Glo.
ralem exhibuit se eis i

corpe. q̄lis apud eos e
rat in mente. s. extrane
um z longius itur⁹ vñ
Udalricus de. Si q̄s
dat p aliq̄d opus. vñ p
verbuz duplex aliq̄d i
telligere. q̄d non ē aio
z intentione fallēdi. sz
intentione utilitatis z/
sequētis. talē simula
tionem nō esse p̄tūm
(et coegerūt illū). i. ob
nixte rogauerūt. deside
rātes adhuc audire ip
sum. vñ Bre. hoc ex
plo colligitur q̄ pere
grini nō solū ad hospi
tium vocādi sunt. sz e
tiam trahendi (dicētes
mane nobiscū) Ecce o
prima petitio. petunt
eīm diuinā coh̄itatio/
nez z māsionē (q̄m ad
uesperat⁹) quo ad no
ctis appropinquatiōem
(z inclinata est iam di

nobiscum quoniam aduersperat⁹. z i
clinata est iam dies Et intrauit cū illis
Et factū est cum recumberet cum illis
accepit panē et benedixit z fregit. z por
rigebat illis. z aperti sunt oculi eorum
et ipse euauit ab oculis eorum. Et
dixerunt adinuicem. Nonne cor no
strum ardens erat in nobis dum loque
retur in via. et apeririret nobis scriptu
ras? z resurgentes eadem hora regressi
sunt in hierusalem. z inuenerunt agre
gatos vñdecim et eos qui cū ipsi serāt
dicētes. q̄ surrexit do minus vere z ap
paruit symoni. z ipsi narrabant quē ge
sta erant in via. z quomodo cognoue
runt eum in fractione panis

¶ Sequitur feria tertia pasche
Euangelium scdm Lucam. xiiij.

A illo tempore Stetit iesus in

quo ad diei inclinationē (z intrauit cū illis) Ecce hospes ille cū q̄ vent
unt oīa bona. Sapient. viij. (et factū est cum discuberet cū illis) sicut magi
ster cū discipulis (accepit panē et benedixit z fregit et porrigebat illis) ly
ra. sicut p̄sueuerat facere añ passionē. sic eīm frangebatur panē ac si scander
tur cū castello (et apti sunt oculi eoz) L. y. q̄ volūtarie se eis ostēdit in ef
figie qua erat cognoscibilis ab eis (et cognouerūt euz) scz in benedictione
z fractione panis (et ipse euauit ex oculis eoz) scz subtrahēdo ab eorū
aspectu corpali suā p̄ntiam corpalem (et dixerūt adinuicē. Nonne cor nrm
ardens erat in nobis) scz ardore charitatis (dū loq̄retur nobis in via z a
periret). i. exponeret (nobis scripturas) scz nos instruendo (et surgētes eadē
hora regressi sunt i hierlm) L. y. quauis eīm iā eēt tarde. tñ ex fidei serui
te et remoto iudoz timore statim regressi sunt in hierlm ad alios disci

Et

pulos q̄ erant inclusi ppter metū iudeorū. vt h̄et Jo. xx. ad nunciandū eis
christi resurrectionē (et inuenerunt vndecim congregatos). scz aplos. qz iu
das ab eorū cōsortio recesserat. et Mathias nondū electus erat. z eos q̄
cū ipsis erāt). i. lxxij. discipulos v̄l oēs vel aliq̄s. (dicētes illis). i. q̄s gre
garos inuenerāt (qz resurrexit dñs vere et apparuit symoni). i. petro. Qñ
at ista apparitio scā sit nō legit̄ exp̄sse. sed tūc credit̄ fuisse scā qñ petrus
postq̄ cucurrerat ad monumentū. et viderat lintheamīa posita abijt mī
rans secū qđ scīz fuerat. Notanduz qđ p̄ oibz viris petro prius apparu

medio discipulorum suorum. z dixit eis
par vobis ego sum nolite timere. Con
turbati vero et cōterriti estimabant se
sp̄m videre. Et dixit eis. quid turbati
estis. et cogitationes ascēdunt in corda
vrā. Videte manus meas z pedes: qđ
ego ipse sū. palpare z videte qz sp̄s car
nē z ossa nō hz. sicut me videtis h̄c Et
cū hoc dixiss̄. oñdit eis manus z pedes
Adhuc at illis nō credētibz z mirātibz
p̄ gaudio dixit H̄etis hic aliqđ qđ mā
ducat. At illi obtulerūt ei p̄c̄ pulcis assi.
z fauū mellis Et cum manducass̄ co
ram eis sumens reliquias dedit eis. z
dixit ad eos H̄c sunt verba quē locu
t⁹ sū ad vos cū adhuc essem vobiscum

distribucere panē. sicut solebat facere inter discipulos suos añ mortē suā
Tēte iesus in medio disc. zc. Lu. xxij. Joan. xx. Hoc euang. factuz
est Anno et die quo supra videlicet in die pasche. An̄ incitiū illi? euā
gelij scribit sc̄us Jo. qđ maria magdalena vidit iesuz stantē. et nō sciebat
qz iesus est. Dicit ei iesus. mulier qđ ploras. quē q̄ris? Illa estimans qđ
hortulanus eēt. dicit ei. dñe si tu sustulisti eū dicitō mihi vbi posuisti eūz
et eū tollā. Tunc postmoduz sequit̄ euangeliuz hōdier. (Stetit iesus in
medio discipulorū suorū). Bz. cum discipuli inter se loquerēt̄ de resurre
ctione dñi nr̄i christi. Jā ei erat eis nūciata a mulieribz et a petro. et
a iōanne qđ currebāt sil̄ ad monumētuz. Et ab istis duobz discipulis de
emaus redeuntibz. Et isti duo narrabant discipul̄ qđ gesta erāt in via. et
quō cognouerunt eūz i fractiōe pais. Luz at̄ h̄c loq̄rent̄. (stetit ies⁹ i me
dio eorū). Erāt ei discipul̄ cōgregati in noīe eius. et iō stetit in medio eorū
implens illud quod ante dixerat Math. xviij. Ubi duo vel tres fue
rint congregati in nomine meo. ibi sum in medio eorum. (Et dixit eis.
par vobis ego sum. nolite timere). Quasi diceret. non timeatis. ego sum

it post resurrectionem
suam. Et scdm̄ Bor.
triplici rōe. Primo vt
peccatū trine negatio
nis ei indultū ostēderz
ne desperaret Secūdo
vt facto eūz docerz s̄b
ditis suis penitentibz
cōdescendere dēret. qñ
tuncūqz peccassent
Tercio vt p̄cōribz
oibz spem mię z ve
nię daret. ostēdendo qđ
p̄cōres nō despiceret.
(et ipsi narrabāt qđ ge
sta fuerant in via). scz
quō arguebat duriciā
eorū. et q̄liter exposuit
eis scripturas. et quō
cognouerūt eū in frac
tiōe panis. qz viderūt
eū bñdicere. frangere z

Pagina

q̄ pacē vob̄ pmisi z p̄dicauit. z iō ex auditu saluatiōis potestis me d̄ḡscā
(t̄r̄r̄bati p̄o z cōterriti) q̄ clausis ianuis dñs iel⁹ ad eos intrauit (est
mabāt se sp̄m videre). **L**y. diuina puidētia p̄missi sūt dubitare ad maiore
certificatiōes fidi de xpi resurrectiōe (z dixit eis) s. eos dulater p̄solādo (q̄d)
.i. de q̄ cā (f̄bati estis z cogitatiōes ascēdūt i corda v̄ra. videte ma⁹ meas
z pedes meos) s̄ d̄t p̄pter cicatrices vulnez. q̄s retinuerat i m̄ib⁹ z pedi
b⁹ q̄ ego ipse sū. q̄ pas
sus fui z resurrexi (pal
pate z videte. q̄ sp̄s
carnez z ossa nō h̄z sic
me videtis h̄z). **B**or.
resurrectio eim vera est
in vera carne z ossib⁹
(z cū hoc dixisset. ostēdit
eis man⁹ z pedes. i. ci
catrices manū z pe/
dūz (ad huc ill nō credē
tib⁹). s. p̄fē. incipiebāt
en̄ itaz aliquantulū credē
re (z miratib⁹). s. de renouitate (p̄regaudio). s. p̄ntē ei⁹. p̄mo q̄dē territi s̄z
postmodū gauisi vt. **J**oā. xx. Gauisi sūt discipuli viso dño. **E**t postq̄ xps
discipulis resurrectiōes suā pbauit p̄ visu z tactū. tūc p̄ hoc statim pbauit
eā p̄ gustū di. (Habetis hic aliq̄d q̄d māduceat. **E**t illi obulerūt ei p̄te pi
scis assū z fauū mell⁹) Ipse eim erat piscis assus p̄ hūane nature passiōes.
vñ **E**lo. piscis assus ē xps pass⁹ s̄z in genere passiōis assat⁹. z fau⁹ mell⁹
p̄ diuine nature dulcedinē. **B**orra. h̄c duo signāt duo quē deo offerre de
bemus s̄z piscem assū p̄ carnis mortificationē. et fauum mellis p̄ m̄as
deuotiōez (z cū māducaisset corā eis) s̄z ad maiore certitudiez vt testes es
sent de visu. (sumēs reliq̄as dedit eis). s. ad maiores p̄batiōez. q̄ veraciter
residuū māducaisset. z postq̄ xps pbauit resurrectiōez suā q̄ntū ad visu.
tactū. z gustū. **H**ic p̄bat eā q̄ntū ad auditū dicens (Hec sūt p̄ba q̄ locu
t⁹ suz ad vos cū ad huc eēm vobiscū). s. in carne mortali añ passiōez meā
(qm̄ necē est ipleri oīa q̄ sc̄pta sunt in lege moysi z p̄phetis z psalmis de
me) vt pr̄z. **M**at. v. Donec trāseat celū z terra. iota vñ aut vnus apex
nō p̄teribit a lege donec oīa fiāt (tūc aperuit illis sc̄lū). i. intellectū p̄ gra
ciā internā vt itelligerēt sc̄pturas (z d̄t eis. qm̄ sic sc̄ptū est z sic oportuit
christū pati z resurgere a mortuis. z p̄dicare in noīe ei⁹ p̄niam) s̄z ex p̄te
hoīs (z remissionēz p̄ctōz) ex p̄te dei⁹ sol⁹ est p̄ctā dimittere. **A**ctū. iiii.
nō ē aliud nomen sub celo datū hoīb⁹ in q̄ oīz nos saluos fieri (in oēs gen/
tes). nō vñ tñ vt pr̄z **M**at. xvi. incipientes a iherl̄m. q̄ iherl̄m ē i medio
terre habitabilis. z ab illo loco p̄ueniēter icipit p̄dicatio euāgelij vt per
ap̄los et alios xpi discip̄los circūq̄q̄ p̄ orbē dis̄p̄sos. in oēm terrā exiuit
son⁹ eoz p̄dicatiōis s̄m q̄d p̄phetarū fuerat in ps. xviij. **I**n oēs terrā exi
uit son⁹ eoz. **E**t i signū h̄ christus in die ascēsiōis mittens discip̄los suos
dixit eis. **I**te i mūdūz vniuersū p̄dicare euāgelij dñi ceatur. **E**t Circa
p̄s euāgelium vbi d̄r. **S**eruit̄ iel⁹ in medio discip̄loz. **N**otandū q̄ ielus

qm̄ necesse est impleri oīa q̄ scripta sūt
in lege moysi z p̄phet̄ z psalmis de me
Tunc aperuit illis sensum vt intellige
rent scripturas. z dixit eis. Quoniam
sic scriptū est: z sic oportebat xpm̄ pa
ti. z resurgere a mortuis die tertia z p̄/
dicari in noīe eius penitentiā z remissio
nem peccatoz in oēs gentes.

post resurrectionem suam in medio discipulorum suorum stetit. In hoc docet nos
mediū tenere in cunctis verbis et opibus nostris. Locus enim mediū tu/
tus est. Exemplū si chordas in cythara artifex tendit muleū rumpitur. si
pax murmurat vel nihil sonat. si mediū dulciter cantat. Sequitur hic in e/
uangelio Lū māducaisset corā eis. Augritur vix resurgentes amplius co/
medat et bibat. Rūdet hugo de prato. q. nec boni nec mali amplius come/
dunt et bibunt. Ad quid enim comederēt beati cū nunq̃ famelcāt vt p̃z Apo/
ca. vii. Sancti nō esuriēt neq̃ sitient amplius. Dammati autē si famelcant

¶ Cris quarta Euange. fm Jo. xxi

Illo tpe Manifestauit se iterū
iesus discipulis suis ad mare ty/
beriadis Manifestauit autē se sic. erāt
autē simul symō petr⁹ et thomas qui di/
citur didim⁹ et nathanael q̃ erat a cha/
na galilee. et filii zebedei. et alij ex disci/
pulis e⁹ duo Dicit eis symon petr⁹ va

non hēbunt qd come/
dant. Et si obijciat q̃
christus post resurrec/
tionē comedit. dicēdū
est q̃ non comedit p̃p̃
necitatem vel delicti/
onem. sed vt ostēderet
se eundem esse q̃ prius
cū eis comederat et bi/
berat.

Manifestauit se iterū
iesus Joā. xxi. Lu/
ca. xxiij. Historia hu/
e. xxiij.

ius euan. scā est post dies octo festi pasche Anno christi quo supra Ante
initium illi euan. scribit san. Jo. in. xx. ca. q. iel⁹ dixit thome. qz vidisti me
thoma credidisti. Bt q̃ nō viderūt et crediderūt. Tūc postmodū sequit
euangelium hodiernū (Manifestauit se iterū iesus) Tho. supradictę mani/
festationes christi factę sunt in iudea. Hec autē in galilea. illa int⁹. ista fo/
ris. qz magnā p̃tē timoris discipuli postposuerāt. iō vltra i domo cōdu/
si nō erant vt prius. s. in galileā iuerūt. vbi illa apparitio scā est. Dicit
ergo (Postea autē manifestauit se iterū iesus) Ly. scō interuallo tēp̃is. quia
nō manebat cōtinue cū aplis. nec cōuersabat cōtinue cū eis. vt ostēderet
se resurrexisse ad vitā immortalē ab hōibus h⁹ mūdi sepatam (ad mare
tyberiadis) qd est stagnū in genazareth. alio noīe dī mare galilee. Ex q̃/
bus manifeste apparet q̃ illa apparitio scā est in galilea vbi est illō ma/
re (manifestauit se autē sic). i. p̃ modū qui sequit (erāt autē simul symō pe/
trus) ista duo noīa euāgelista ioā. simul coniungit. qz symon fuit nomen
eius p̃mū. Petrus autē erat nomē sibi de nouo a christo ipo sitū. et hoc p̃p̃
ter fidēle christi p̃fessionē qua dixit Tu es christus fili⁹ dei viui (et Tho/
mas q̃ dicit didim⁹ et nathanael q̃ erat a chana galilee et filij zebedei. et a/
lij ex discipulis eius duo) Tho. et ita erant septē Ad insinuandum q̃ illi
digni sunt diuina vissione et allocutione. q̃ septē donis spūscā sunt ornati
(dicit eis symon petr⁹. vado piscari. dicūt ei. venimus et nos tecum) Lya
erant em̃ paupes. et iō ad pcurandū necēria vite licite poterant redire ad
exercendū negociū qd sine pctō poterat exerceri. p̃pter qd paulus artē sce/
nos factoriā didicit. quā ante nō sciuit. vt cū necitas occurreret vel vtilitas
ecclē de labore suo viueret. vt hētur Act. xx. (et exierunt et ascenderūt na/
uim. et illa nocte nihil prendiderūt) Ly. hoc factū est vt captio sequēs ma

Pagina

nifette miraculosa apparet (mane aut scō stetit iesus in littore) nō appa-
ruit sup aquā sicut an passionē fecit qñ viderūt ipm sup mare ambulan-
tem. s; in littore. i. in terra solida. ad ostendēdū q̄ amplius nō erat i flucti-
bus vite corruptibilis. sed magis transierat ad statū vite immortalis (non
tñ discipuli pgnouerūt q̄ deus esset). Tñ Chrif. nō mor ondit scipm vt
p miraculum qd̄ factur⁹ erat cū pgnoscerent. ḡ locut⁹ est eis tanq̄ extra-
neus dicēs. (pueri nūqd̄ pulmentariū hētis) pulmentariū est qd̄cuq; pa-
nis p̄dimentū. siue piscis sit. siue aliud qd̄ nos cōiter dicim⁹ pulmentū
(respōderūt ei nō). **L**y credebāt em̄ cū eē ali-
quē mercatorē qui vel-
let pisces emere (dixit ei-
s. mittite in dexteraz
nauiq̄ rhete ⁊ inueni-
etis) **ly**. p̄dicat certitu-
dinaliter effectū futu-
ruz. vt ad sequētia ha-
beat aīm magis atten-
tum (misērūt ergo ⁊ iā
nō valebant illud tra-
here p̄ multitudie pis-
cium) **L**y. ex quo p̄z
q̄ pisces illi fuerūt ibi
miraculose adducti. vlt
virtute diuina deuouo
formati. qz tota nocte
ibi q̄sierant ⁊ nihil in-
uenerant (dixit ergo discipulus ille quē diligebat iesus). i. iōānes. (petro).
erat em̄ sibi familiaris. **T**ho. norandū q̄ hic notant p̄prietates illorum
duoz ap̄loz. s. petri ⁊ Joannis Petr⁹ em̄ fuit feruentior. iō p̄mus ad ie-
sum venit Joannes acutior. iō p̄rio cū agnouit (dñs est) sic em̄ vocabant
christū aī passionē. **L**y. a. puritas mentis ⁊ corpis maxime dispositi hōi-
nem ad p̄gnitionē dei. **E**t iō Joannes q̄ ceteris purior erat tanq̄ p̄go ci-
tius alijs cognouit christū (symon petri⁹ cū audisset qz dñs est tunica suc-
cinxit se) **L**y. vt cū maiori reuerentia accederet ad christū (erat em̄ nud⁹).
i. p̄z vestitus. sicut solent piscatores eē in aqua. vt sint expeditiores ad
piscationis opus (et misit se in mare). **H**ic notat feruens dilectio petri. in
hoc q̄ nō potuit se cōtinere. quin statim curreret ad christū iesū. ergo mi-
sit se in mare. vt citius veniret ad christū ex deuotionē. qz petrus meo fu-
it pristina ambulationis sup aq̄s. qñ ad christū venerat. vt hētur **Mat.**
xiiij. dñe si tu es iube me ad te venire (alijs aut discipuli nauigio venerunt)
qz nō erant ita feruētes nō audientes mare intrare. **E**t alia rō est (qz non
erant longe a terra) ⁊ iō etiā cito venire poterant (sed qñ cubitis ducentis
trahentes rhete pisciū. vt ergo descenderūt in terrā). i. de nauā ad lit⁹ (vi-
derūt priuas). i. carbonēs (positas ⁊ pisces superpositā ⁊ panē). i. nō super
priuas. sed ibi paratū p̄o refectione eoz. **U**nde Chrif. **I**sta em̄ oīa dī-

uina prout fuerunt de nouo formata ad maiorum discipulorum confirmationem in fide resurrectionis christi (de eis iesus) nunc familiariter loquitur eis tanquam discipulis (afferre de piscibus quos praevidistis nunc) vñ Christus. Ne credat falsum / rasmata esse quod videbat panem et piscem Subet etiam de piscibus capris afferri ut etiam coqueretur et comedant (ascendit symon petrus) ut ingratum iussione ipsorum (et traxit) etiam alijs adiuvantibus (rhete in terram plenum magnis piscibus) et eum quinquaginta tribus et per alios apostoli ceperunt ibi ex omni genere piscium. quod secus / 318. omnium piscium qui in aqua nascuntur. centum quinquaginta tria genera per hi enunciant

etiam nudus et misit se in mare. Alij autem discipuli nauigio venerunt. non enim longe erant a terra. sed quasi cubitis ducentis trahentes rhete piscium. ut ergo descenderunt in terram viderunt prius positas et piscem superpositum et panem Dicit eis iesus Afferre de piscibus quos praevidistis nunc. Ascendit symon petrus et traxit rhete in terram plenum magnis piscibus. Centum quinquaginta tribus. et cum tanti essent non est scissum rhete Dicit eis iesus venite prandete. Et nemo audebat discumbentium interrogare eum Tu quis es? scientes quod dominus est Et venit iesus et accepit panem et dedit eis. et piscem similiter. hoc itaque tercio manifestatus est iesus discipulis suis cum resurrexisset a mortuis

In octaua pasche Evangelium secundum Ioan. xx.

Illo tpe. Cum esset sero die illa vna sabbatorum et fores essent clausae

biliter quod sic diuidebat cibaria sola manu. sicut alius cum cultello. et in hoc discipuli cognouerunt eum (hoc iam tercio manifestatus est iesus discipulis suis cum resurrexisset a mortuis) certum est quod iam pluries manifestauerat seipsum. cum in ipsa die resurrectionis quinquies apparuit. Ergo ista apparitio dicitur tertia. non in numero apparitionum. sed in ordine dierum. ut primo dicitur manifestatus in die resurrectionis. Secundo in

(et cum tanti essent) nunc / ro et quantitate. quod multi magni. (non est scissum rhete. de eis iesus venite et prandete) Ly. hic nota tur dei benignitas. quod iuvit eos dulci ad comedendum secum. quod cum eis tunc comedit. ad declarandam suae resurrectionis veritatem. vñ Tu. vi. cum manducasset coram eis sumens reliquias dedit eis. (et nemo audebat discumbentium interrogare eum. Tu quis es?) et hoc propter cognitionis certitudinem quam de ipso habebant. (scientes quod dominus est) et ideo frustra fecisset de hoc questionem (et venit iesus). i. accessit ad meum (et accepit panem) quem de nouo sua oipio / terti virtute creauerat. (et dabat eis et piscem sicut ter) eo modo diuidebat eis et distribuere. sicut ante passionem ad declarandam suam resurrectionem. Dicunt enim alij doctores et satis proba

Pagina

octaua pasche Et tercio hic Un circa pñs euan. vbi dicitur Manifestauit se iterum iesus discipulis suis ad mare galilee Chriſt. dicit q euangelista nominat hic locū vbi hec manifestatio ē facta. quia illic et apli iuerūt. in q ostendit q iam magnā prem timoris eoz chriſtus abstulerat vt auberet manifeste exire de domo Nō em vltra in domo reclusi erant Unde hic qritur quur iā z nō prius iuerūt piscari? Rñdeo fm Aug. q iam mgro fcedente nō hēbant vñ viuerent. quā penuriā etiā chriſtus induxit vt i piscatione eū agnosceret

Secūdo qrit. quur petrus ad piscatiōem rediit quā semel reliqit? Rñdet. Gre. qz licet ars erat nutriendi sep artem piscandi igit zc scis martheus ad theloneū nō vltra recedit quia sit vix sine pctō Queritur tercio vñ receperunt nauē z thetia q resignarant? Rñdet Chriſt. mutauerunt a ppinquis Quarto qritur. quur nihil potuerunt capere? Rñdetur q deus ita disposuit. vt p miraculū doceret eos chriſtum agnosce

re Um ergo sero eēt zc. Jo. xx. Lu. xx. iij. Historia hui⁹ euangelij scā est in ipso resurrectionis dñi die p priā parte. p secūda at pte in octaua pasche Ante incitū illi⁹ euāgelij scri. sanctus ioan

nes in eodē ca. q iesus dixit marię magdalene. vade ad frēs meos z dice/ is. Ascendo ad prēm meū z ad prēm vrñ. deū meum z deum vestrū. Venit maria magdalena annūcians discipulis. qz vidi dñz Et hec dixit mihi Tunc statim seqtur euan. hodie. (Cum ergo sero esset) Ly. in die apostoli erāt disp si ppter metū iudoz. sed in sero cōueniebant ad locū vnum Et ideo tali hora chriſtus eis apparuit (die illo). s. dñice resurrectionis (v) na sabbatoz. id est priā die post sabbatū. Sed quare chriſtus vsq ad vesperam distulit? Rñdeo fm Chriſt. vt omnes simul inueniret in domo. z nisi in sero nō inuenisset eos simul pgregatos Item in sero solent hoies

vbi discipuli erant congregati propter metum iudoz. venit iesus z stetit i medio eorum z dixit eis par vobis. Et cum hoc dixisset ostendit eis man⁹ z la tus. gaudiū sunt discipuli viso domino Dixit ergo eis itez par vobis. sicut me misit pater z ego mitto vos. Hec cum dixisset insufflauit z dixit eis Ac/ cipite spūm sanctum. quorum remis/ ritis peccata remittūtur eis. z quoz retinueritis retenta sunt. thomas aut vnus ex duodecim qui dicitur didim⁹ non erat cum eis quando venit iesus Dixerunt ergo ei alij discipuli. vidi/ mus dominum. Ille autem dixit eis Nisi videro in manibus eius figuram clauozum. z mittam digitum meū i lo cum clauozum. z mittam manū meā i latus eius nō credam. Et post dies octo iterum erant discipuli eius intus et thomas cum eis. venit iesus ianu/ is clausis et stetit in medio. z dixit eis

Criij

magis tere. et illa hora voluit eo solari sua a paritioe (et fores erat clau-
se ubi discipuli erant congregati propter metum iudeorum) quod ex diuina ordinati-
one factum est ut iesus intrans ad discipulos ianuis clausis ostenderet se ha-
bere corpus glorificatum. (venit iesus et stetit in medio eorum) vtz **Mat. xviij**
Ubi duo vel tres congregati fuerint in nomine meo. ibi sum in medio eorum (et
dixit eis. pax vobis) **Th. q. d.** Non turbemini nec timeatis. ego sum qui pacem
vobis promisi. et pax vobis predicavi. et ideo ex auditu salutationis potestis

pax vobis. Deinde dicit thome. infer
digitum tuum huc. et vide manus meas
et asser manum tuam. et mitte in latrum me-
um. et noli esse incredulus. sed fidelis
Respondit thomas et dixit. Dominus
meus et deus meus. dicit ei iesus: quia
vidisti me thoma credidisti Beati qui
non viderunt et crediderunt Multa qui-
dem et alia signa fecit iesus in conspectu di-
scipulorum suorum que non sunt scripta
in libro hoc. hec autem scripta sunt ut

me agnoscere (et cum hoc
dixisset. ostendit eis ma-
nus et latus) ut non so-
lum auditu. sed etiam
visu certificarent. (ga-
uisi sunt discipuli vi-
so domino). **Th.** Contri-
stati fuerunt in eius mor-
te letantur de resurrecti-
one. et sic socij passionis
fiunt participes solati-
onis (et ergo eis iterum
pax vobis) Iterat ob-
lationem pacis. ut mon-
stret propter suum adventum
esse pacificata. et qui in ce-

lis et qui in terra sunt (sicut misit me pater) sed ad veritatem fidei nuntiandas
in iudea (et ego mitto vos) ad eandem publicandam per uniuersum mundum.
In signum huius dixit eis in die ascensionis. Ite in mundum uniuersum pre-
dicare euangelium omni creature. **Ubi in ps. xviij.** In omnem terram exiit so-
lus eorum. Et quia executio huius officij non potest convenienter fieri sine gratia spi-
ritus sancti. ideo sequitur (et cum hec dixisset insufflauit et dixit eis Accipite spi-
ritum sanctum) **Th.** ostendens per hoc quod sicut flatus predebat de ore ipsius iesu chris-
ti. sic spiritus sanctus dabatur in flatu et precebat ab ipso filio iesu christo. sic precebat
a patre quod est contra grecos. qui negant spiritum sanctum precedere a filio (quorum remiserunt
eis peccata remittuntur eis). i. quorum solueritis soluta sunt (et quorum retinueritis
retenta sunt). i. quos ligaueritis. ligati sunt. ut per **Mat. xvi.** Quicunque
ligaueritis super terram. erunt ligati et in celis. et quicunque solueritis super ter-
ram. erunt soluti et in celis. **Cor.** ista precepta intelligenda est clauem non erran-
te. Tunc autem errat quando sacerdos soluit illum quem deus non soluit. vel quando ligat
quem deus non ligat (thomas autem vnus ex duodecim qui dicitur didimus). i. du-
bius (non erat cum eis quando venit iesus) **Ly.** ipse inter alios discipulos videtur
fuisse magis didimus. ut per **Joan. xi.** Et ideo tardius venit ad locum ubi con-
gregabantur discipuli. Et ideo propter tarditatem suam priuatus est illa visioe chris-
ti. hoc autem factum est diuina ordinatione propter nostram confirmationem. Unde
Bede dicit ille ad fidem palpando reducit. nostra mens omni dubitatione postposita
ita in fide solidatur (dixerunt ergo ei alij discipuli) quod boni rumores cito nunci-
antur (vidimus dominum). sic ei ante passionem eius notabat (ille autem dixit eis. nisi ve-
dero in manibus eius figuram clauorum) sed per ipsum visu (et mittam digitum meum in

Pagina

cum clauoz ⁊ mittam manum meam in lac^u ei⁹ vt pbeñ tactu. Isti em̃
sūt duo sensus q̃ minus pñt decipi scz vis⁹ ⁊ tact⁹ (Et post dies octo itez
erāt discipuli eius i⁹ et thomas cū eis). Lx. facto itervallo xps appare/
bat discipul⁹. qz nō puerabat quortidie vel cōtinue cū eis. vt ostenderet se
resurrexisse ad vitā immortale ab hoib⁹ huius mūdi sepatā (venit iesus
ianuis clausis) vt ostenderet corpus glorificatū (⁊ stetit in medio eoz) vt
possz ab oib⁹ videri (⁊ dixit eis. pax vobis) qz sic salutare p̃senerat disci/
plos suos. Et etiā sic
docuerat discipulos sa/
lutare alios hoies. vt ⁊

credatis. quia ies⁹ ē fili⁹ dei ⁊ vt credē/
tes vitā habeat⁹ i nomine eius.

**Dominica prima p⁹ octauas pasche
Euangelium fm Jo. x.**

**¶ Il. tē. Dixit iesus discipulis su.
Ego sum pastor bon⁹. bon⁹ pastor**

domū intraueritis. p̃/
mū dicite. pax huic do/
miui. (deide d^r thome
infer digitū tuū huc).
vt pbes p tactum ⁊ vi/
de manus meas) vt p/
bes p visuz. (⁊ affer). i.
applica (manū tuā et
mitte i lac^u meū ⁊ noli
esse incredul⁹ ⁊ fidel⁹ q. d. ppter tuam dubitationes
sanandā ostēdo tibi vulnera mea. Unde Aug⁹. in li. de tri. dic. q. thomas
palpauit cicatrices christi (Respondit thomas ⁊ dixit ei dñs meus ⁊ de⁹
meus) Tho. ecce pfecta fides. qz cōfiteatur humanitates ⁊ deitātē christi.
dominus quantum ad humanitatem qua nos redemit. deus quātum ad
deitātē q̃ nos creauit (dicit ei ies⁹ qz vidisti me thoma) scz hoies (credidisti)
scz deum. Lx. nam thomas aliud vidit ⁊ aliud credidit. qz humanitates
vidit. ⁊ deitātē que in pñti videri non p̃t credidit. (beati qui non viderūt ⁊
crediderunt). Lx. in hoc stat p̃solatio nostra qui christum non vidimus.
tamen credimus ipsuz veraciter eē sub specie panis in sacramento (multa
quidem et alia signa fecit iesus in conspectu discipuloz suoz. que non sūt
scripta in hoc libro). Joā. euangelista. pauciora signa narrauit quaz alij
euangeliste. qz vltimo scrip̃sit ⁊ signa que alij scrip̃serūt omisit (hic autē
sc̃pta sunt vt credatis qz christus est filius dei). i. naturalis in potētia su/
bi p ōnia gēlis. ⁊ psequēs idē i diuinitate. qz natura diuina est diuinitati
lis (⁊ vt credētes) qz iesus incarnatus. passus. mortuus. sepultus. regress⁹
ab inferis. celū ascendens. verus ē dei filius (vitā habeatis). scz eterna. in
q̃ dare videbit⁹ qd nunc credit (in nomine eius) id est fidem nominis eius.
quia dicitur. Act. iij. Nec aliud est nomen sub celo datum hominibus
in quo oporteat nos saluos fieri Unde circa presens euangelium vbi d^r.
Accipite spiritum sanctum quorum remisistis peccata ⁊ cetera.
Videtur quod nisi sacerdos habeat sp̃m sc̃m non potest absoluerē quia
dicit primo. accipite sp̃m sc̃m. ⁊ postea subdit. Quorum remisistis p̃cā
remittit⁹ eis Rūdel q̃ sacerdos absoluit ex officio ⁊ nō ex p̃re merito.
Et sic sacerdos bon⁹ ⁊ malus i p̃re sp̃s sc̃i remittit p̃cā. quia i p̃re
caracteris ordinis. que datur a sp̃s sc̃o qui op̃at in sacramentis. Blosa
Quoz remisistis id est quos dignos remissioe iudicaueritis dyabo da

uobis. scilicet p[re]t[er]itis et discretiōis. remittunt eis. id est tūc dñs approbabit re-
missionē peccator[um]. Et q[uod] nō remiseritis deus non approbabit. Chri[stus]
sicut rex p[ri]ncipem mittēs dat ei p[re]t[er]ez mittere in carcerē et emittere. Et q[uod]
pater q[uod] sacerdos est m[is]ter et instrumētū aīar[um] dei.

¶ Postilla
Bo sū pastor bon[us]. Joā. x. Historia h[uius] euangelij scā est Anno xpī.
xxxij. vi. kal. octobris in sabbato. lūa. xij. indictiōe. v. An incitū illi

euangelij scribit sanct[us]
Joānes in eodē ca. q[uod]
xps dixit discipul[is] suis
ego sū ostiū p[er] me si q[ui]
iterierit saluabit[ur] et in
grediet[ur] et egredietur et
pascua inueniet. Tūc
postmodū seq[uitur] euāge-
liū hodiernū. (Ego sū
pastor bon[us]) Lx. In
p[ri]m[us] euangelio ponit
euāgelista conditiōes
boni pastoris. et etiam
mercēarij. Quia bo[ne]
pastor debet habere af-
fectiōez ad greges itā
tū q[uod] pro eo si necesse ē
sustineat mortē. ergo
dicit (bonus pastor aī-
mam suam) id est vitā

animā suam dat pro ouib[us] suis. Ver-
cēarius autē et qui nō est pastor. cuius
non sunt oues proprię vidit lupum ve-
nientem et dimittit oues. et fugit. et lu-
pus rapit et dispergit oues: Mercēna-
rius autem fugit. quia mercēarius est
et non pertinet ad eum de ouibus. Ego
sum pastor bonus et cognosco oues me-
as. et cognoscunt me meę. Sicut nouit
me pater. et ego agnosco patrem: et ani-
mam meā pono pro ouibus meis. Et
alias oues habeo quę non sunt ex hoc

corporalem (dat) sponte et voluntarie (pro ouibus suis). impleuit hoc ipse
christus quia animam suam preciosissimam dedit pro salute mundi. vtz
Joannis. iij. Chrysostomus animam suam pro nobis posuit. et nos de-
benus pro fratribus animas ponere. (mercēarius autem et qui non est
pastor) hic tangit conditiones mali pastoris scilicet ipsius mercēarij qui in
officio p[re]lacionis attendit commodum rei temporalis et honores seculi.
Unde Aug[ustinus]. Sunt in ecclesia quidā p[ro]positi non dñm q[ue]rentes. temporalia
commoda sectātes. honores ab hominibus appetētes. quisquis talis est
mercēarius est (cui nō sūt oues p[ro]prie) s[ed] reputat eas q[ua]si alienas. (videt
lupum venientē. i. hereticū cum falsa doctrina eos corrumpētē et di-
mittit oues et fugit). s. non resistendo p[er] sanā doctrinā hereticę p[er]uicaci-
tati (et lup[us] rapit) ad malum pertrahendo (et dispergit oues). ab unitate eccle-
sie saparando (mercēarius autem fugit) id est auxilium debitū subtra-
hit. (mercēarius ē). id est curans solū de lana et lacte id est de commo-
dis temporalibus (et non pertinet ad eum de ouibus). id est quia non cu-
rat de salute et utilitate ouium nec habet affectū debitē ordinatū ad eas.
(Ego sum pastor bonus). sollicitudinem habens et curam de ouibus. (et
cognosco oues meas). scilicet cognitione affectiua. quia diligo salutem
et bonum earum (et cognoscunt me meę). Lxx. quia veri fideles cogno-
scunt beneficia christi (sicut nouit me pater. et ego agnosco patrem) Unde

Pagina

Aug^r. Ea dilectione q̄ pater me diligit. diligo patrē et aīam meāz pono p ouibus meis) Hic ostendit q passio sua fuit ad gregis redemptionem. Ergo dicit et aīam meā pono p ouibus meis) saluandis. Et q̄ aīa christi p fidelibus fuit sepata a corpore. et oblata deo patrī. cū dixit. ps. xxx. In manus tuas dōmō spūm meū. Hier. xij. Reliqui domū meā dimisi here/ ditatē meāz dedi dilectaz aīaz meā in man^u inimicōz meoz (et alias oues hēo q̄ nō sunt ex hoc ouili). i. de synagoga iudeoz. sed de aplo gentili. (et illas oportet me adducere) qd factū est p p̄dicationē aploz (et vocē meam audient) Et q̄ iude/

ouili. et illas oportet me adducere. et vocem meā audient Et fiet vnū ouile et vnus pastor

Dominica secūda post oc. pasche.
Euangelium scdm Joan. xvi.

In illo tpe Dixit iesus discipulis suis **M**odicū et iam nō videbitis me. et iterū modicum et videbitis me. q̄ vado ad patrem. Dixerunt ergo disci/

lens euangelii vbi dicit. Ego sum pastor bonus. Queritur. vtz hō prudens et virtuosus possit appetere sine pctō grad^u eminentiā. i. planuram. Rñdeo f^o Hugo. de prato. posito q̄ talis sit dign^u gradu quē appetit. Talis pōt appetere dupliciter. Vno mō ppter status altitudinē. ad quā sequit^r honor. et reuerentia et sufficientia t̄paliū. Et hoc mō est pctūz mortale. et pertinet ad cupiditatē et ambitionem. Alio mō p̄t intelligi vt appetat vt possit. primis prodesse. et si hoc laudabile sit. nihilomin^u tñ sic appetere p̄sumptuosum est. Et p̄nter cum p̄sumptio sit filia supbie et detesta/ bilis. Vinct est q̄ talis grad^u nō pōt sine pctō appeti Et ad hoc sūt dicta doctoꝝ. Vñ Aug^r li. ix. de ciui. dei. dicit. q̄ locus supior et si admistraretur vt decet. indecenter tñ appetitur. et Bern. Quoties hōibus p̄esse desidero deū meū p̄ire contendo. et tūc nō sapio q̄ dei sunt et. vñ etiā L̄yris. super Mat. et allegatur in decretis. dist. iij. Quicūq̄ desiderauerit p̄matum i terra. inueniet p̄fusionē in c̄lo. Nec inter seruos christi p̄putabit qui de primatu tractauerit. Et ad hoc est exemplū christi q̄ fugit qñ eū reges facere voluerunt. vt habetur Joan. vi. Unde apls ad Hebrēos. v. c. Nō assumat sibi honorē. nisi qui vocatus fuerit sicut aaron. imo scī electi fuerunt rēnuerunt et resisterūt. vt p̄tz in beato Nicolao Martino. Grego/ rio. et alijs multis sanctis

Postilla

Modicum et iam nō videbitis me. Joan. xvi. Historia huius euange/ lij scā est anno christi. xxxij. nono kal. aplis. feria. v. viz. cenē dñi. luna. xiiij. indictione. vi. Ante incipit illius euan. scri. scūs Jo. in codē ca. q̄ christus post cenā dixit discipulis suis Adhuc multa habeo vobis dicere. sed nō potestis portare mō. Cum autē venerit ille spūs veritat^{is} do

cedit vos oēm veritate. Tunc postmodū sequitur euangeliiū hodiernuz
(Modiciū z iam nō videbitis me) s^m Chriſt. p. modiciū z iam nō videbi/
tis me. intelligitur tēpus ab hora mortis vsq; ad resurrectionē. scz quan
do per triduiū iacuit in sepulchro tūc nō viderunt eū (itez modiciū z vide
bitis me) intelligit tēpus ab hora resurrectionis vsq; ad ascensionē. in
quo apparuit eis loquēs de regno dei. vt habetur Act. i. Et illud tēpus
fuit modiciū respectu tēpis sequentis vsq; ad finē mundi. Itō subditur (qz

puli eius adinuicem. Quid est hoc qd
dicit nobis modiciū z nō videbitis me
z itez modicum z videbitis me. quia
vado ad patrem. Dicebant ergo quid
ē hoc qd dicit modiciū: nescim⁹ qd loq
tur? Cognouit autē iesus qz volebāt eū
interrogare. z dixit eis. de hoc queritis
inter vos. qz dixi. modiciū z nō videbi
tis me. z iterū modiciū z videbitis me.
Amen amē dico vobis qz plorabitis z
flebitis vos. mūd⁹ autē gaudebit. vos
autē cōtristabimini. sz tristitia vrā p̄tēf
in gaudiū. Mulier cū parit tristitiam

vado ad p̄m). i. quā
do celum ascendam. z
tunc nō videbitis me.
cōiter loquendo. nisi i
generali resurrectione
p̄ter hoc dī. Actu. ij.
Gali galilei quid sta
tis aspicientes in celū
Hic iesus qui assum
ptus est a vobis i celū
sic veniet quēadmodū
vidistis eū eunē in ce
lum. q. d. Ampli⁹ non
videbitur in terra p̄n
tia corpali vsq; q̄ veni
et ad iudiciū. q. em̄ ali
quib⁹ sc̄tis postea ap
paruit. vel adhuc ap
parere possit. h̄ ex speci

ali grā fuit. sicut apparuit Joanni euangeliste aū mortem suā vocās eū
ad celestem grām. Silt̄ beato petro exanti rhomā a facie Aeronis ap
paruit christus. cui Pet⁹ dixit. dñe quo vadis Rñdit christus. vado rho
mā itez crucifigi. Silt̄ apparuit brō Paulo ap̄lo. qñ fuit p̄stratus de ce
lo. vt h̄etur Act. ix. (dixerūt ergo discipuli adinuicē. quid est hoc qd dī nō
bis. modiciū z iam nō videbitis me. z itez modiciū z videbitis me) p̄dicta
verba christi erāt discipulis obscura anteq̄ essent opere impleta. qz vide
batur eis quō in christi p̄bis esset qdam cōtrarietas. cū dixit modicum z
iam videbitis me. z itez modiciū z videbitis me) qz nō sciuerūt illa refer
re ad diuersa tempora (dixerūt ergo qd est hoc qd dicit nobis. modicum
nescimus quid loq̄tur? Cognouit ergo iesus qz volebant eū interrogare).
Hoc cognouit diuina p̄tute. cui⁹ p̄p̄riū est cognoscere secreta cordiū. z itō
dixit eis de hoc q̄ritis inter vos qz dixi. modiciū z nō videbitis me. z ite
rū modiciū z videbitis me) Hic rñdendo puenit eoz interrogatiōnē. vt o
stenderet se scire mentis eoz intentionē (Amen amen dico vobis. qz plo
rabitis) Thō. i. dolebitis in mente de morte z passione mea (z flebitis) ex
terius scz interiorē mentis tristitiā signis exteriorib⁹ ostendetis (mundus
autē gaudebit). i. iudei mūdi amatores. T. y. qz in triduo mortis christi iu
dei mūdialiter viuentes. gauisi sunt credētes se christū totaliter extirpis
se z nomē suū totaliter deleuisse (vos autē z tristabimini. sed tristitia vrā p̄tēf

retur in gaudiū) Hoc impletū ē in resurrectione christi qñ gaudiū sunt bi
scipuli viso dño. z in ascensione qñ vidētibz illis eleuatus ē in celū (mulier
cū parit tristitiā hz) ppter dolorē quē sentit. Gn. iij. In dolore p̄ies (qz ve
nit hora ē) scz hora piendi (cū at̄ peperit puez iā nō meminit p̄surre) p̄ce
dētis (ppter gaudiū. qz natus ē hō in mundū) Lx. qz in natiuitate pueri
gaudiū supuenies absorbet p̄cedetē tristitiā (z vos igit nūc qdē tristiti
am hētis). s. meē passionis z mortis (itez at̄ videbo vos). s. post resurre
ctōem meā (z gaudebit cor vrm) de visione mea (z gaudiū vrm nemo tol
let a vobis) Gor. qz xps iesus q̄ erat ipsoz gaudiū relurgēs a mortuis iā
nō morit̄. Rhoma. vi. Istud vero gaudiū aploz de xpi visione fuit icho
atū post resurrectionem

xpi s. post p̄summatū
in glā in celo ¶ Circa
p̄ns euangelii vbi d̄r
Vos at̄ p̄tristabim̄.
Notādū q nemo i hac
vita p̄t diu eē sine tristi
cia Glā Job. xij. Hō
nat̄ de muliere breui
viues tpe. zc. Sz qñ
cur d̄s sic ordinauit?
Rñdet̄ primo vt scia
nos eē hic nō ciues. sz
aduēnas z p̄grinos q̄
diu in mūdo sumus. q̄
vallis lachrymarz d̄r.
q̄ ē locus mediū inter
celū vbi ē summū gaudiū. z infernū vbi ē summa poena Scdō vt stimu
lemur penis q̄ si calcaribus ad currēdum in viā mādato z dei. Tercio vt
purgemur igne tribulationū ne in purgatorio lauemur. q̄to vt fugam̄
infernū vbi oēs penē in summo sunt. q̄to vt plus de gaudio mereamur
nā vitē est circa difficile fin p̄m̄. z Act. xij. Per multas tribulacōnes
oz nos intrare in regnū celoz. It̄ notādū q̄ due passiones necāt qñqz
hōiem s. tristitia z leticia. Tristitia occidit sed tardē. nā in tristitia p̄mo
retrahit̄ calor naturalis ad interiora. z postea exalat ad exteriora. z talis
et alatio caloris phibet nutrimentū in mēbris z opatur p̄sumptiōem in
illis. Glā Prover. xix. Spūs tristis exiccat ossa. leticia at̄ nimia cito oc
cidit. qz tunc cor magis dilatat̄ z calor naturalis ad exteriora transit z a
corde recedit z mors interuenit. Glā Prover. i. Prospicitas stultoꝝ p̄det
illos. vtz qz etiam occidit aīam tam vita p̄spera q̄ aduersa. sz magis p̄
spera. Glā Augus. multi res aduersas timent. p̄spas nō timēt. Periculo
sior est tñ aīe res p̄spera q̄ aduersa. It̄ p̄z in Dauid q̄ in aduersis quē
passus ē a Saul nō cecidit. sz in p̄speris iam in regno positus cū Ber
labec peccando cecidit

hz qz venit hora ē? Dum at̄ pepit puez
iā non meminit p̄surre ppter gaudiū. qz
nat̄ est hō in mundū. Et vos igit nūc
qdē tristitiā hētis. itez at̄ videbo vos
z gaudebit cor vrm. z gaudiū vrm ne
mo tollet a vobis.

Dñica tertia post octauas pasche Eu
angelium scdm Jo. xvi.

¶ Il. tē. d. i. d. s. Vado ad eū q̄ me
misit z nemo ex vobis iterrogat me
quo vadis: Sz qz hēc locutus sum vo
bis. tristitia impleuit cor vrm Sz ego

¶ Postilla.

Vado ad eum q̄ me misit. Jo. xvi. Ante incipm illius euangelii

christus prebuit apostolis persecutionem quam passuri essent. sic quos eijcendi erant de synagoga. et quicumque eos occideret crederet se obsequium prestare deo. Et postea subiunxit de recessu suo. cum dixit in euangelio hodierno (Glad ad eum) id est in proximo ascendo ad patrem (qui me misit) *Lra.* quia impleui officium predicationis mee ad quod missus sum (et nemo ex vobis interrogat me) quasi diceret. ita aperte ascendam ad patrem. quod nullus vestrum interrogabit quo vadam. quia certi eritis quod vado ad gloriam patris (sed quia hec locutus sum vobis) sed de recessu meo (tristitia impleuit cor vestrum) id est vehementer facti estis tristes. *Lra.* a

veritatem dico vobis. expedit vobis ut ego vadam. si enim non abiero paracletus non veniet ad vos. si autem abiero mitram eum ad vos. Et cum venerit ille arguet mundum de peccato. et de iusticia. et de iudicio De peccato quidem quia non credunt in me De iusticia vestroque ad patrem vado. et non videbitis me.

postoli tristabantur de recessu christi. de cuius presentia confidebant in tribulationibus suis consolari (sed ego veritatem dico vobis. expedit vobis ut ego vadam) id est subtrahatur aspectui vestro presentia mea corporalis et ideo subditur (Si enim non abiero paracletus non veniet ad vos) *Lra.*

quia plenitudo sancti spiritus non erat danda. nisi post ascensionem christi Unde *Thylosto.* Apostoli nimis corporalem presentiam christi diligebant. et ideo ad susceptionem spiritus sancti idonei erant. Sciendum tamen secundum Thomam de aquino super Joannem. quod ille amor quod discipuli diligebant corporalem presentiam christi non erat peccatum. reddebantur tamen ex hoc minus idonei ad perceptionem spiritus sancti. habita enim una consolatione non queritur alia. unde quia delectabantur in presentia christi non petebant nec desiderabant aduentum paradisi. Ipse enim non veniet ad mentem hominis. nisi vocatus et desideratus Unde Sapientie vij. Optavi et datus est mihi sensus. vocavi et venit in me spiritus sapientie (et cum venerit ille arguet mundum de peccato). *Tho.* spiritus sancto attribuitur correctio. quia correctio debet procedere ex charitate. (de peccato). *Thomas.* quod habet vel fecit. (et de iusticia). quam non habet (et de iudicio) quod non timet (de peccato quidem. quia non credunt in me) *Thomas.* iudei peccabant in christum. quia non credebant eum esse christum vel messiam (de iusticia) scilicet christi quia non acceptauerunt homines mundani. nec imitari voluerunt. (quia vado ad patrem) *Lra.* per hoc enim quod christus resurrexit. et ad celum ascendit declarata est eius iusticia. quia soli iusti intrant celum. Unde *Psalmus.* multi ps. cxvij. Hec porta domini et iusti intrabunt in eam (et iam non videbitis me) presentia corporali habitantem vobiscum quia post ascensionem apostoli amplius non viderunt in terris christum (de iudicio vero) scilicet futuro quod mundus non timuit. oportebat tamen timere. (Quia princeps huius mundi iam iudicatus est).. Unde *Gregorius* dicit.

Pagina

i. p̄demnatus diuina sententia tanq̄ obstinatus. Et p̄ consequens officii ei adherentes eodē iudicio ostendūtur p̄demnabiles. Si em̄ deus angel̄ peccatib⁹ nō pep̄cit. nec hōib⁹ parceret (adhuc multo habeo vobis dicere sed nō potestis portare mō) sc̄z p̄pter v̄rām imp̄fectionē. z illor̄ dicendor̄ de altissimis fidei arduitate z profunditate (cū aut̄ venerit ille sp̄s veritatis) **Ly.** i. sp̄s sc̄s qui est veritas per essentiā z effectiue docēdo eā (ille docebit vos oēm veritatē). i. n̄cāriam ad salutē. nō solū p̄ personis v̄ris sed etiam ad regimē eccl̄ie z fidelīū instructionē (nō em̄ loquet̄ a semetip̄o) **Ly.** q̄z sicut nō est a semetip̄o. sed a p̄rē z filio. ita nec a se loquit̄. (s̄z q̄m q̄s audiet) a me z a p̄rē. q̄z suū audire est ab eis. p̄cedere (loquet̄). sc̄z vobis (z q̄ ventura sunt annūciabit vobis) **Ly.** multa em̄ de futuris p̄ sp̄m sc̄a cū reuelata fuerūt apl̄is. Sicut apostolo Joanni reuelatus ē p̄cell⁹ et̄ el̄sie vsq̄z ad finē mundi in Apocal. Et petro suū martyriū. sc̄dm q̄ ipse met̄ d̄t. ij. **Pe.** i. sc̄to. q̄z velox est depositio ta/ bernaculi mei. z Pau/ lo reuelatū est q̄ in no uissimis diebus disce/ dant q̄dem a fide. Et habetur. i. ad Thimo theū. iij. (ille me clari/ ficabit) **Thō.** q̄z ad in uocationē nois mei fa cietis opa mirabilia. (Quia de meo accipi/ er). i. sc̄iam z cognitio nem hēbit a p̄rē. sicut z ego (z annūciabit vo bis

De iudicio autem. q̄z princeps h⁹ mū di iam iudicatus est. Adhuc multa ha beo vobis dicere: sed nō potestis por/ tare modo. Cum aut̄ venerit ille sp̄s veritatis: docebit vos omnem verita/ tem. Nō em̄ loquetur a semetip̄o. s̄z q̄ cunq̄ audiet loquetur Et quē ventura sunt annūciabit vobis. Ille me clari/ ficabit. q̄z de meo accipiet z annūcia/ bit vobis

Domínica quarta post octauas pas/ sche Euāgelium fm̄ Joan. xvi.

Veni amē dico vobis. Joā. xvi.

Historia hui⁹ euā. sc̄a est Anno christi. xxxij. ix. kal. apl̄is. feria. v. in coena dñi. luna. xij. indictiōe. vi. Antē initū illi⁹ euāgelij scribit sc̄us io annes in eo. ca. q̄ christus post cenā dixit discipulis suis. Nūc vos q̄dez tristitiā habetis. Itēz aut̄ videbo vos z gaudebit cor vestrū. z gaudium vestrū nemo tollet a vobis. Tūc postmodū sequit̄ euāgelīū hodiernum (Amen amen dico vobis) **Bor.** hic dñs iesus p̄solatur discipulos ex peti tione suāz exauditione. Et iuramentū p̄mittit vt hō non hesitet de peti tione dicens (Amen amē dico vobis. Si quid petieritis p̄rēm in nomine meo). i. p̄r̄nens ad salutē. q̄z iesus qd̄ est nomē christi saluator interpretat̄. (dabit vobis) Et si nō statim. tñ finaliter dabit. vel illud qd̄ petitis v̄l co melius (vsq̄z mō nō petistis quicq̄z in noīe meo) q̄z nō erat tēpus oportu num. q̄z dñs iesus erat cū eis p̄ncialiter. q̄z oīa dabat. vñ **Chri.** qd̄ pete rent q̄ oīa bona secū haberent (Petite z accipietis vt gaudiū vestrū ple/ nū sit) **Thō.** q̄z oīs petitiō ad illud gaudiū referri debet. hoc gaudiū cōsi/ stit in dotibus aīę et corporis. Et erit plenū gaudiū in beatis. vñ d̄t i ps

Crui

xvi. Satiabor cū apparuerit gl'a tua (h'c in puerb'is locutus sum vob')
 Ies ego sū v'itis vera z vos palmites. Item ibi mulier cū parit tristitiam
 habet. qz v'it hora e' (venit hora cū iam nō in puerb'is loq'r vobis. sed
 palam de prē meo annūciabo vob') Ch'is. hoc erit temp' resurrectionis.
 qz tunc oīa manifeste eos docuit. Nā per quadraginta dies apparuit eis
 post resurrectionem suam loquēs eis de regno dei. Act. i. 1. y. ch'is post
 resurrectionem clarius z exp'ssius docuit ap'los de regno dei q' ante. Ipi ei
 erant magis capaces. qz habebant sensū apertū ad intellectū scripturarū
 Et habet Lu. vi. (in illo die). s. in die penthecostes (in noie meo peteris)
 .i. petēdo nomē meū inuocabitis. qz post ascensionē z post missionē spūs
 scī apli magis frutē noīs iesu ch'risti sentiebāt q' ante. Et iō petitiones
 suas in noie iesu formabāt. et ppter hoc oīdes eccl'ie in fine formant in no
 mine ch'risti. dicendo p dñm nr̄m iesum ch'ristū zc (z nō dico vobis. quia
 rogabo prēs de vob').

Illo tpe Di. i. d. f. Amen amen
 dico vobis. Si quid petierit' pa
 trem in nomine meo dabit vobis. vsqz
 mō nō petistis quicqz in noie meo. Pe
 tite z accipietis vt gaudiū vest' sit ple
 nū. Hec in prouerbijs locutus suz vo
 bis: venit hora cum iam nō in prouer
 bijs loquar vobis. sed palam de patre
 meo annūciabo vobis. in illo die i no
 mine meo petetis Et nō dico vobis qz
 ego rogabo prēm de vobis. Ipe em̄ pa
 ter amat vos. quia vos me amastis et
 credidistis qz a deo exiui Exiui a patre
 z veni in mundum. Itēz relinquo mū
 dum z vado ad prēm. Dicūt ei discipu
 li eius. Ecce nūc palam loqueris z pro
 uerbiū nullum dicis Nunc scimus qz

Tho. q. d. ad exaudiē
 dum vr̄as petitiones
 apud prēm. nō erit ne
 cessaria orō mea. quia
 solus amor quo dili
 gitis me. sufficit prō
 cinari (ipe em̄ pater a
 met vos) amans faci
 le dat amanti. (qz vos
 me amastis) vtz Joā.
 xiiij. Qui diligit me
 diligitur a prē meo (z
 credidistis quia a deo
 exiui. Exiui a prē) per
 eternam generationē
 (z veni in mundū). p
 carnis assumptionem
 (itēz relinquo mūdū)
 p passionē z corpalem
 pñtiam (z vado ad pa
 trem) per ascensionem
 qñ exaltatus est vsque
 ad dexteraz dei patris

(dicūt ei discipuli ei. ecce nūc palam loq'ris z puerb'ū nullum dicis) Ly
 clarius loquebat de p'cessu ei' a prē. z de aduentu eius in mūdū p carnis
 assumptionē. q' fecerat ante (nūc scimus. qz scis oīa) Ly. ex doctrina enīz
 eius z miraculis plenius ei' deitātē cognoscebant (z non est opus vt q's
 te interroget) sepe ei d' Glo. volentes ab eo q'rere audiebant solutionem
 antequā pponerent q'stionē. z sic prius eis r'ndit anteqz q'rerent (in h' cre
 dimus. qz a deo existi) Tho. q. di. Intelligentia oīm occultoz facit nos
 credere qz tu sis verus z naturalis filius dei in quo sunt oēs thesauri sa
 pientię z scīz dei absconditę. Qñ circa pñs euangelii vbi d'r. Petite z ac

Pagina

capitis Notandum fm Aug^o q triplicia sūt bona in genere infima. media. z summa. Infima bona sunt tpalia q̄ quasi nihil sunt. Unde Hieronim^{us}. Asperi terrā. z ecce quasi vacua erat z nihil etc. Et salia sub conditōe peti p̄nt moderate. viz si placet da sanitatē. tpalia. z vitā e. etc. z rō est. q̄ aliquibus bona tpalia. vt scia. hōres z amici. diuitiē. z silia. quādoq; sūt occasiones peccādi. alijs occasio merendi Sz q̄bus profint. z q̄bus obfint solus deus fac. iō sibi cōmittēda sunt Alia sunt bona media. s. frutes. q̄ nullo obesse p̄nt. z illa

feruenter sunt petēda. Alia optima. vt bea/ titudo celestis. z illa bona petenda sunt feruētissime. Sz q̄nt quur deus nō statim dat qd petis. Rōdetur p̄mo. qz tūc hō minus meriti hāberet nō iterādo ordē. Secūdo q̄a vt lipendēs vel min^{us} curaretur illud qd cum modico labore acquireretur Tercio vt deficiat augeat. vt p̄z i muliere chananea. Quarto vt hō humilietur. p̄z in eadez chananea q̄ se canē fatebatur Quinto qz meliora interdū dare vult de^{us} tpe oportuno. z q̄ ipsi hōmini fuerit vtile

scis oia. z nō opus est tibi vt quis te interroget. In hoc credim^{us} qz a dō existi
Indie ascensiois dñi Euāgelij scōz
Mat. xvi.

¶ Illo tpe Recūbentibus vndecī discipulis apparuit illis iesus z exprobrauit incredulitatē illoz z duriciam cordis. qz his qui viderāt euz re/ surrexisse. nō crediderunt. z dixit eis. Euntes in mundū vniuersum p̄dica te euāgelium omni creature Qui cre/ diderit z baptizatus fuerit salu^s erit. q̄ nō n̄ crediderit cōdenabit^{ur} Sig^{na} autē eos q̄ crediderit hęc seq̄nt In noīe meo demo

Postilla.

Recūbentibus vndecī discipulis. **Mat. xvi.** Historia hui^{us} euāgelij scā est anno christi. xxxij. iij. nonas Junij. lūa. xxvij. feria. v. viz ipso die ascensionis. indictione. vi. Ante incipit illius euā. scri. scis lucas. qz christus dixit discipulis suis. Vos estis testes hoꝝ. V. scz passionis z r̄ surrectiois Et ego mittā p̄missum p̄is in vos. s. sp̄m sc̄m. vos autē sedete in ciuitate quousq; induamini virtute ex alto. Tūc postmodū sequitur euāgelij hodiernū (Recūbentibus vndecī discipulis) dñs n̄r iesus christ^{us} cū in his quadraginta diebus p̄ multas apparitiones discipul^{is} scās resurrexerit eandē suā apparisset Hodie in die ascensionis his ipsis voluit apparere scz in mensa dū prandebant. Nam vt d̄t m̄g^{is} i historia scholastica Omnes tā apli q̄ alij discipuli z mulieres habitabant in ista p̄te hierlm. q̄ d̄t mellos in monte syon vbi dauid p̄struxerat sibi palaciū. z ibi erat illud cū naculum grande stratū. in quo p̄cepit dominus sibi parare pascha. z i coenaculo illo habitabant tūc vndecim apostoli Ceteri vero discipuli z mulieres habitabāt circūquaq; per diuersa hospitā. Et vt d̄t in principio hodierni euāgelij (recūbentibus) i. comedētibus (xi. discipulis) s. in illo coenaculo hodierna die apparuit illis iesus z exprobrauit incredulitatē illoz z du

ritia cordis) Ly. nō q̄ tunc erat in eis s; q̄ añ fuerat (n̄ ip̄is discipulis: q̄a
his q̄ viderant eū resurrexisse nō crediderūt) vtz de Thoma q̄ non credi-
dit alijs discipulis. z silit̄er alijs discipuli nō crediderūt Marię magdale-
nę z alijs mulierib; z comedit cū eis. In Act. i. Conuolens p̄cepit eis
ab hierosolymis ne discederent. s; expectarent p̄missionē pr̄is. i. aductum
sp̄sū a pr̄e p̄ christum p̄missuz. z scdm̄ m̄grin̄ in historijs. Hoc dō p̄-
cepit eis vt egredieretur de ciuitate. z sic statim euauit ab oculis eorū
Et immediate post comestionē yndecim apli et alijs discipuli z mulieres
ynanimiter de ciuitate egressi venerūt ad montē oliueti. z ibi dñs iesus se-
cundario hodierna die apparuit. z vt ait magister in historijs hanc p̄ces-
sionem discipuloz qua ynanimiter de ciuitate sunt egressi. rep̄ntat eccl̄ia
singulis diebus dñicis p̄cessionē faciēs egrediēdo extra eccl̄iam p̄ferendo
crucē ante p̄cessionē. Nam per crucē quę p̄fertur rep̄ntatur dñs noster ie-
sus christus qui nos p̄cessit. z suo exemplo nobis viā ad celū ostendit. et

niā eiūciēt: linguis loquēt nouis. spen
tes tollēt: z si qd mortifex biberit n̄ eis

q̄ ordinate vn' post a-
lium crucē sequit vltz
ad eccl̄iaz. significat q̄
omnes christiani viā.
mores z doctrinā chi-

sti semp̄ p̄ oculis habere debeant. z suam vitā exemplo christi p̄forma-
re. z sic proficere de virtute in virtutem transeundo. donec intrent celestes
ecclesiam. id est patriam eternā. vbi videant facie ad facie diuinā natū-
ram scdm̄ illud in ps. lxxxiij. Ibunt de virtute in virtutē. sic videbit de-
deoz in syon. Post hoc cōmisit dñs iesus apostolis officiū p̄dicatiōis di-
cēs (Euntes in mundū vn̄uersum p̄dicate euangelium) Hugo nō phi-
losophoz vanitates. aut certe pp̄rias fictiones Ad Rhoma. i. Non cru-
belco euangelium (omni creaturę) Lyra. Omni homini qui habet cōue-
nientiā cum omni creatura. per esse enim conuenit cum inanimatis. per
viuere cum vegetabilibus z plantis. per sentire cū aialibus. per intelli-
gere cum angelis. ideo designatur nomine omnis creaturę (qui crediderit
z baptizatus fuerit) Ly. nō em̄ sufficit fides sine baptismo. p̄ quē quis
incorporatur christo. si alit̄ facultas recipiendi baptismū fluminis. Si
aut̄ nō alit̄ facultas. sufficit baptismus sanguinis. vt in martyribus. q̄
pro christo interfecti sunt antequā essent baptizati. vel baptismō flamis
sicut est in habentib; fidē christi z desiderant baptismum. s; p̄ueniuntur
morte anteq̄ p̄nt implere (salu' erit) s; salute eterna. si saltē opib; tenet.
vñ Jaco. ij. Fides sine opibus mortua est (qui vero non crediderit cōdem-
nabit) s; eterna damnatiōe Signa aut̄ eos q̄ crediderint hęc sequentur)
Ly. in p̄mitiua em̄ eccl̄ia fides erat nutrienda z firmāda miraculis. Jō
grā miraculoz dabat. nō solū apl̄is christi. sed multis alijs creditibus
vt pz in exemplis. z in legēdis sanctorū (in nomine meo) i. in frute nom̄is
mei (demonia eiūcient) Hęc oīa ad lram̄ impleta sunt. Sepe ei apl̄i z a-
lii fideles dmones eiecerūt Sicut beatus Bartholomeus. z sic de alijs
(linguis loquent nouis) Ly. hoc est factum in apostolis. z in alijs credē-
tibus q̄ erant cum eis. quando per gratiam spiritus sc̄i in die p̄thecostes
receperunt donum linguarum. vt patet Actūz. ij. Loquebantur va-

Pagina

rijs linguis apostoli (serpentes tollere) hoc pz in paulo. **Un Actu. xxvij.**
Qui percussus a vipera in nullo lesus fuit. sz viperam pendente ad ma-
 nu eius in ignem exussit. Et iacobus apostolus duos ingētes dracones
 remisit in desertū quos hernogenes et philetus percauerūt ptra eū. et si
 quid mortiferū biberint non eis nocēbit. hoc ad lram impletum est in io-
 anne euāgelista q̄ venenum bibit qđ ei non nocuit (sup egros manus im-
 ponent. et bñ habebunt) qz multi infirmi a diuersis languoribus sunt cu-
 rati ex impositōe manū aploz et ex tactu vestimentoz. immo qđ etia3
 plus est. ex umbra Petri apli sanabantur infirmi. vt hētur Act. ij. et v.
 Item per manus aploz fiebant signa et prodigia magna in populo. et nō
 solū infirmos curabāt. sz p impositōem manū ipsoz dabat spūs sanctus.
 Unde hētur Actu. viij. tunc imponebāt manus sup illos et accipiebāt
 spūs sanctum (et dñs quidē iesus postq̄ locutus ē eis) sz hec oīa verba iā
 pōicta et plura alia q̄ hēntur Act. i. (assumptus est in celū) Lx. virtute p-
 pria et cū gratulatione totius familię celestis. **Un Lu. xxiij.** Et eleuans
 manib⁹ ferebat in celū

nocebit. Sup egros manus imponēt
 et bene habebunt. Et dominus quidē
 iesus postq̄ locutus ē eis. assumptus
 est in celū et sedet a dextris dei. Illi au-

et bñdixit eis. id ē apo-
 stolis et alijs fidelibus
 Et hoc loco in cōsue-
 tudine3 duxit ecclā vt
 sicut dñs iesus postq̄
 omnib⁹ pactis ascen-
 dere voluit in celū. bñ-
 dixit fidelib⁹ suis. qz sic epī et ceteri pshiteri pacto diuino officio volētes
 iam ab altari recedere dant sup pplm bñdictionem signātes eos signo sc̄i
 cruce crucis. et impcantes eis bona in nomīe sc̄i trinitatis (et sedet a dextris
 dei) sz conregnans pzi in oī equalitate scđm deitātē (illi at) Lx. sz apli
 et christi discipuli (pfecti) ad mādātum dñi nostri iesu christi pōicauerūt
 vbiqz. **Un in ps. xvij.** In oīm terrā exiuit sonus eoz et (dño cooante)
 eos dirigendo et p̄gendo (et sermonē confirmante sequentibus signis)
 Hu. super Bar. Opera miraculoz in exordio ecclesie necāria fuerunt
 vt fides miraculis nutritet. mō non sunt necāria. qz fides ecclesie confir-
 mata est. ¶ Circa pñs euāgelium et sup illa verba. Euntes in mundū3
 vniuersum pōicate euāgelium omni creature. et. Notandū qz scđm tho-
 mam de aquino. Maximū miraculum christi in terris fuit qz p simpli-
 ces mundū subiecit fidei. qz apostoli fuerunt simplices scđm mundū et
 paupes mechanici sz piscatores. et. et nullus nobilis fuit nisi scūs Bar-
 tholomeus. Un queritur. quare non elegit christus prudentes huius se-
 culi. scribas qui fuerunt docti in lege. nec diuites. nec potētes? Rōdes pp-
 ter certitudinē fidei. qz si sapiētes seculi elegissz et misissz ad pōicādū fidē
 christianā. tūc pfidi et inimici fidei dixissent qz fidē finxissent cū prudētia
 et astutia. si diuites tūc dixissent qz p dona et munera hōies iduxissent ad
 fidē illā. Si at potētes et nobiles tūc dixissent qz p potētiā et coactionem
 hōies iduxissent ad fidē. sz vt nullū illoz pfidi allegare possent. igit. et. No-
 tād qz xps int oēs sapiētes h⁹ mūdi nisi vnū3 puerit. s. gamalielē legis
 doctore. et is oēs diuites solū zachēū. et de oib⁹ nobilib⁹ et pncipib⁹ nō tres

Epit

Pycedemū. Centurionem. 2 Regulū. Sed de pauperibus 2 simpli-
cibus 2 ignobilibus multos conuertit. quia christiani a pauperibus 2 sim-
plicibus ortum habuerunt. Unde Apostolus. **Glibere vocationē vram**
fratres. quia nō multa sapientes scdm carnē. non multa potentes. sed in
firma mundi elegit deus

Postilla.

Um venerit para. 2c. Jo. xv. Historia huius euangelij facta est a
no christi. xxiiij. kal. aprilis. luna. xiiij. feria. v. indictione sexta. An-
te incipium illius euangelij scribit scūs Joān. in eodem cap. q. christus di-

tem profecti **p**redicauerunt vbiq; do-
mino cooperante 2 sermonem confir-
mante sequentibus signis

Dominica post ascensionem domi-
ni Euangelium scdm Jo. xv.

A illo tempore **D**ixit iesus disci-
pulis suis **E**um venerit paraci-
tus quem ego mittam vobis a patre spi-
ritū veritatis qui a patre procedit. ille
testimonium perhibebit de me. 2 vos
testimonium phibebitis. quia ab ūcio
mecum estis. **H**ec locutus sum vobis
vt nō scādalizemini absq; synagogis
facient vos **S**ed venit hora vt omnis
qui interficit vos arbitretur se obseq-
um p̄stare deo. **E**t hec faciet vobis. q̄a

xit discipulis suis. si o-
pera non fecissem i eis
quē nemo alius fecit.
peccatū non haberent
Nunc autē viderunt
2 oderūt me et patres
meū. Sed vt impleat
sermo qui in lege eorū
scriptus est. quia odio
habuerunt me gratis.
Tunc statim sequitur
euangelium hodiernū
(Eum venerit paraci-
tus) Postquam chri-
stus dixerat apostolis
de iudeis. „Si me per-
sequitur. 2 vos perse-
quentur. Ne desperent
2 nimis turbentur. p-
miserit eis spūm̄ factum
mittere. quo conforta-
ti omnes persecutiōes
vincerent 2 tolerarent
Ergo dicit (Eum autē

venerit paracitus) **L**y. id est consolator Bernar. dicit. Spiritus. i. merē-
rium consolator. (quem ego mittam vobis a patre) **L**ya. in hoc ostēdit
spūm̄ sanctum a se procedere. inquantū dicit se illū mittere. (spiritum vi-
tatis) quia docebit vos omnē veritatē. sed ecōtrario spūs malignus docet
omne mendacium (qui a patre procedit) **T**ho. ex hoc arguunt greci spiri-
tū sanctum tantū procedere a patre. et nō a filio. sed hoc nō ē ver. quia
quicquid de patre dicitur conuenit filio. ergo christiani tenent credere q̄
spūm̄ sanctus procedit a patre 2 filio (ille testimonium phibebit de me. Nā
spūm̄ sanctus testimonium perhibuit de christo in hoc q̄ apostolos tales fe-
cit q̄ sciuerūt 2 audiebant p̄dicare euāgeliū 2 fidē christi corā omnibus
intrepide. q̄ ei homines prius illrati 2 simplices de pfunditate scriptura
rū subito plene loquebantur. et in oībus linguis fuit maximū signū ad
cōfirmandā fidem christi (et vos testimonium perhibebitis). scz p̄dicando

Pagina

omnibus populis (qz ab initio mecum fuistis) *L* yza. nō est intelligendus q fuerint cum eo in principio vite eius. sed ab initio pōicationis sue quādo incepit docere. z miracula facere (hēc locutus sum vobis) ad pfortationem vestram cōtra futuras tribulationes (vt scandalisemini). scz p im- patientiam quando euenient vobis (absqz synagogis faciet vos) Jam ei iudei pspirauerunt q si quis pfectus esset christum extra synagogam eij- ceretur. Et talis eiectio de synagoga reputabatur magna. Sicut apud christianos eiectio de ecclesia per maiorem excoicationem. Ergo ipsa ex- cōmunicatio valde timenda est cuilibet christiano. quia separat a deo. et a sanctis z a sacramentis. z a cōmunione fidelium. Et ipse excoicatus ē quasi palmites absisus a vite vt pater Ioan. xv. Ego sum vitis vera et vos palmites (sed venit hora) Hora. hora ista fuit tempus pēdicationis apostolorz (vt omnis qui interficit vos arbitretur se obsequium prestare deo) Omnis enim iu- deus occidens christi pēdicatores putat se obsequiū p̄stare deo. cre- dens q desereret deuz israhel. quicunqz con- uerteretur ad christu;

nō nouerunt prēm neqz me. sed hēc lo- cutus sum vobis. vt cum venerit hora eorum. reminiscamini: quia ego dixi vobis.

Ita fuerunt iudei excoicati z ignorantes. Sed illa ignorantia non excusa- bit eos. quia illa pcedebat ex odio z inuidia contra christu z contra doc- nam eius (hēc facient vobis qz nō nouerunt prēm neqz me) Hoc dicit eis in cōsolationem. quasi diceret. fm *Ch*rist. Sufficit in p̄solatione hēc pa- ti ppter patrem z propter me (sed hēc locutus sum vobis. vt cum venerit hora eorum. reminiscamini quia ego dixi vobis) *L* yza. ista ei pōxit chri- stus apostolis. vt puiderent sibi de patientia. quia minus ferunt iacula p̄uila. vt dicit Gregorius Circa p̄sens euangelii vbi dicitur. Vos testimonium perhibebitis. Notandum q Hugo de prato dicit q chri- stus habuit testimonii de omni loco z ab omni creatura. Nam oīa testi- ficata sunt christum suuz auctorem esse. Nam de celo habuit testimonii patris z spūs sancti. *L*uce. ij. Descendit spiritus sanctus corporali specie sicut columba in ipm. Et vox patris de celo audita est. hic est filius me- dilectus *Mat.* ij. Item testimonium angeloz. vt pater *L*uce. ij. Euāge- gelizo vobis gaudium magnuz. quia natus est nobis saluator. Item celi dum ipso orante aperti sunt super eum. p̄stati sunt ipsum esse verum deum. *L*uce. ij. Item de paradyso z de limbo patrum habuit testimoni- um moysi z helie. vt pater *Mat.* xvij. Apparuerunt ei moyses z heli- as. Item corpora sanctorum surrexerunt. vt pater. *Mat.* xxvij. Item demones ei testimonii reddiderunt. vt pater. *Lu.* ij. Exhibant dēmonia clamantia z dicentia. Quia tu es christus filius dei viui. Item de mun- do habuit testimonium. xij. apostolorz. lxxij. discipuloz. z alioz multoz. vt pater *Act.* iij. virtute magna reddebant apostoli testimonii iesu chri- sto. Item habuit testimonii ab omni creatura Nā stella noua in sua na- riuitate testificata est. vt p̄ *Mat.* ij. *V*idim? stellā eius in oriente Item sol obscuratus in morte eius p̄status est eū esse deū. *Lu.* xxij. Item mare

dum se solidū p̄buit ip̄m confessum est Lu. vi. Item infernus dū quos
tenebat reddidit ip̄m auctore vite esse protestatus est. ps. xxiij. Itē terra
dum ip̄o moriente et resurgente tremuit. Item panes et pisces dū ad eius
imperii multiplicati sunt. ip̄m esse demonstrabant. vt pz Joan. vi. Ope
ra q̄ ego facio ip̄a sunt que testimonium perhibent de me. Et breuiter o
nis creatura p̄ter peccatorem qui ip̄sum negat factis testimoniū christo
reddidit. Unde Apl̄s ad Tytū. i. Confitentur se nosse deū. factis autem
negant peccator quādoq; pro vno denario negat christū. cum in nomi
ne eius scienter piurat. Sequitur hic in euangelio p̄nti Absq; synagogis
facient vos. Vbi notandum q̄ excoicatio maior valde timenda est pro
pter tria Primo quia excoicatus separatur a deo et ab omnibus christifi
delibus. tam in vita quam in morte. sicut palmes a vite. vt pater Joan.
xv. Ego sum vitis vera. et vos palmites. Et sicut palmes abscissa nihil

**On die sancto penthecostes Euāge/
lium scdm Joan. xiiij.**

Al. t. D. i. d. f. Si quis diligit

um sanctorum. et etiā oīb; missis. orōib; elemosynis. et oīb; suffragiis et
indulgentiis. et oīb; bonis eccl̄e. et oīno et totaliter remanet nudus et mi
ser. et miserabilis et paup et cecus Et p̄terea d̄t Aug⁹ Nihil d̄t christia
n⁹ sic formidare. sicut separari a corpore christi. s. p̄ excoicationē maiore. Ter
cio q̄ excoicatur multos inficit. qz oēs q̄ participant ei sciēter publice dñi
ciato. vñ d̄t in decretis. Cōicā excoicatio idēbit excoicationē incurrit.
xi. q. iij. p̄cipue. et ca. si q̄s c̄ps. Vñ est morbi cōtagiosus sicut lepra. ideo
ab hoīb; sicut lepra d̄t vitari. Nā mag⁹ infamia ē et vituperiū ab eccl̄a ex
pelli vel vitari ab hoībus sicut leprosus Vñ excoicatur est magis infamis
q̄ iude⁹ vel saracen⁹. qz cū illis l̄z plus loq̄ q̄ cū excoicato. vñ d̄t i decre
tis Pagano plus licet p̄icare q̄ excoicato. xi. q. iij. ad mensaz. Et tā d̄cis
pz q̄ periculosū est p̄icare excoicato. Sz pctis nr̄is exigentibus de excoi
catione maiori hodie curatur modicū. Sed de participatione cū excoica
tis quasi nihil curatur. Vñ de hoc exemplū legitur. q̄ demonia⁹ inter
rogatus a quodā an excoicatio vel pctm plus placeat diabolo. R̄ndit.
excoicatio maior. qz p̄ illū plures inficiūtur. et qñq; excoicatus dūctos
inficit vno die sicut in p̄ntiis. in symbolis. et sic de alijs

¶ Postil.
¶ Si quis diligit me sermonē meū seruabit Joan. xiiij. Hoc euangeli
um locutus est dominus ad discipulos suos. Anno eius. xxxij. ix.
kal. apl̄is. lūa. xiiij. quinta feria coenę dñi. indictione sexta Ante incitū
illius euangelij scribit sanctus Joan. in eodem ca. dicens quod christus
dixit discipulis suis. qui habet mandata mea et seruauit ea. ille est qui dili
git me. qui autem diligit me. diligitur a patre meo. et ego diligam eum.
et manifestabo ei meisum. Tunc sequitur euangelij hodiernū (Si q̄s
diligit me) Buit. Hodie recolit eccl̄a illam superabundantem et excellen
tem donationem spiritus sancti. que facta est discipulis. quinquagesima
die a resurrectione. quando repleti sunt omnes apostoli spiritu sancto.

Pagina

sed qz spūſſanctus q̄ est amor p̄ris z filij hodie mittitur. Jdcirco hodie legitur euan. in quo agit de dilectione quaz deus nobis infundit p̄ spūſſanctum (Si quis diligit me) scz affectu hoc ostendit effectū. qz videlicet (sermone meū seruabit et pater meus diligit eū) p̄ qd̄ oñdit se vñ cū patri essentia (z ad eū veniemus) Guil. Ego z p̄r z spūſſcūs (et mansione ap̄d eum faciem⁹) in p̄nti p̄ grām z in futuro p̄ glām (q̄ nō diligit me sermone meum nō seruat) Ly. tales sunt mundani hoies z pueri (et simonem quem audistis non est meus) supple tātū (sed eius qui misit me p̄r)

Hec locutus suz vobis apud vos manens) scz p̄ntia corporali. Paraclitus autē spūſſanctus quē mittet pater in nomine meo) Lho. Ad laudē et glām nomis mei (ille vos docebit omnia) Ly. id ē faciet vos intelligere oīa q̄ dico vobis. Apli adhuc erant rudes. z in timore positi ex auditu passionis christi Jd̄ ad h̄ba christi nō diligēter attendebant. et p̄ p̄ns nō capiebant ea ad plenū. ppter qd̄ dē gratiā spūſſci postea supple re istū defectum (et suggeret vobis omnia q̄ cumqz dixero vobis). i. ad memoriā vobis reducet oblita. quia apostoli multa de illis que christus dicebat obliti sunt timore passionis concussi (pacē relinq̄ vobis). i. itur⁹ ad p̄rē relinq̄ vobis pacē pectoris in p̄nti (z pacē meā do vobis. i. p̄nitentis in futuro (nō quo mūdus dat ego do vobis) q. d. nō do vobis pacē mundanā. q̄ ē brevis. i. ad Thessa. v. Eum ei dixerint pax z securitas. tūc repentin⁹ eis supueniet interit⁹ (nō turbet cor v̄rūm) Ly. i. nō turbati dētis de recessu meo. i. de morte mea. (neqz formidet) Ly. hoc addit eos assicurādo. qz timebāt mori cū eo (audistis. q̄ ego dixi vobis vado) Lho. i. p̄ passiōem vt parē vobis locus (z venio ad vos) p̄ resurrectōes meā vt vos illuc introducā. vtz Jo. xliij. Si abiero z p̄pauero vobis locū. itēz venio et accipiam vos ad meipm. vt vbi ego sum et vos sitis (si diligeritis me) scz pura z sincera dilectione ab oī carnali abstracta (gauderetis vtiqz. qz vado) scdm̄ q̄ homo (ad p̄rē). scz ad

me sermonem meum seruabit. z pater me⁹ diligit eū. z ad eum veniem⁹ z mansionem apud eum faciemus. Qui non diligit me sermones meos non seruat. Et sermonem quem audistis non ē meus. sed eius qui misit me patris Hec locutus sū vobis. apud vos manēs. Paraclitus autē spiritus quem mittet pater in nomine meo. ille vos docebit omnia. z suggeret vobis omnia quecūqz dixero vobis. Pacem relinquo vobis pacem meam do vobis. non quomodo mundus dat ego do vobis. Nō turbet cor vestrū neqz formidet. Audistis qz ego dixi vobis vado z venio ad vos Si diligeritis me: gauderetis vtiqz qz vado ad patrem. quia pater maior me est Et nūc dixi vobis priusqz fiat vt cū factum fuerit credatis Jam non mul-

Cxxi

et⁹ gloriam (q⁹ p^r maior me ē) **L**y. nō fm deitate in qua fili⁹ ei⁹ eq^lis pa-
tri ē s^z fm hūanitate in qua fili⁹ est minor p^rē (z nūc) **T**ho. existens vo-
biscū passibil⁹. z mortal⁹ (dixi vob⁹). s. q⁹ p^r passionē vado ad patres (pūscū
fiat vt cū scitū fuerit fūiscamī) **L**y. q⁹ nō tū sū hō sed etiā de⁹ q⁹ certitu-
dinaliter pōico futura p^rigētia. qd⁹ ē p^rriū ipsius dei. fm quod d^r. **E**sa.
xl. Annunciate nobis q⁹ futura sūt. z dicem⁹ q⁹ dī estis (iam nō multa lo-

ta loquar vobiscum. venit enim prin-
ceps mundi huius et in me non habet
quicq⁹. S^z vt cognoscat mundus q⁹a
diligō patrem. z sicut mandatū dedit
mihi pater sic facio.

¶ Sequitur. feria scda pēthe.

et subiūciunt venit enī in ministris suis ad me capiēdum z ducendū ad
mortem (z in me non habet quicquam) id est nullum peccatum. et per con-
sequens nullā mortis causam. quia mors intrauit mundum per peccatū
ad. **R**o. v. sed vt cognoscat mundus id est humanū genus (q⁹ diligo p^rēz)
q⁹d. Non morior q⁹ hēam culpā s^z vt ipse patris obediētia cui⁹ volū-
tas ē vt p^riciat fōp^rio humani gⁿis q⁹ nō p^r impleri ex dei ordinatiōe nisi
p^r mortē meā (z sicut mādatū dedit mihi p^r. sic facio). i. ex obediētia p^ris
libenter subeo mortē. Circa p^ris euāgeliū vbi d^r ad deū vēiem⁹ z māfio
nē apud eū faciemus **H**orādū q⁹ **H**ugo de prato d^r apl⁹ fuerit plei spū/
scō. q⁹ plenū esse spūscō ondit qd⁹ duplici. signo. Primū est i t^rbulatiōibus
z i^rfirmitatibus nō murmurare. Nā vas plenū nō r^rsonat duz t^ragit. s^z va-
cūū Sic apl⁹ i i^rfirmitatib⁹ nō murmurauerūt vtz. **L**u. x. Ecce ego mitto
vos sicut agnos i medio lupoz. imo apl⁹ nō soluz nō murmurauerūt in p^r
secutiōib⁹ z t^ribulatiōibus. sed z gaudebāt vtz. **A**ct. v. Zbant apl⁹ gau-
dentes a p^rscū p^rsilij q⁹niā digni hiri sūt p^r noie iesu p^rumeliā pati. Quid
apls ad **R**ho. v. s^z vt glāmur i t^ribulatiōibus Secūdu est firmiter cō/
sistere. Nā res pleā stat firma. Sic apl⁹ postq⁹ spūscū i^rcepit in fide et
bois opibus firmiter steterūt Nā nec r^rges nec p^rncipes mundi cuz tormēt⁹
nec caro p^ria cuz oblcāmēt⁹ nec dēnōes cum temptament⁹ potuerūt
ip⁹os mouere. vtz. **R**ho. viij. Quis nos sepabit a charitate dei. q⁹d. null⁹
Terciū est de plenitudine effūdere. Nam fōs plenus effūdīt aquā. Sic
apl⁹ tanq⁹ plenus fōs z sup^rescens totū mundum gratijs z donis spi-
ritualibus i^rpleuerunt vtz. **H**ester. x. Fōs pu⁹ creuit in fluuiū maximum
z in aq⁹ plūmas redundauit. Quartum est nihil plus recipere Nam vas
plenum nihil plus recipit Sic apl⁹ nihil t^renum z a spūscō alienum
repperūt vñ nec diuitias. nec hōres nec delicias corpis apl⁹ recipere vo-
luerunt. vtz. **M**at. xix. Dixit petrus apl⁹. Ecce nos reliquimus ōnia
z secuti sumus te. vñ etiā apl⁹ paulus ad **Phil.** iij. Via arbitrat⁹ suz vt
xp⁹m. lucrificerez zc. Si āt q⁹s vult scire an spūscō plen⁹ sit pōca q⁹t⁹
ayoz i se p^riderz z sic bonā sp^rez hēat q⁹ hodie recepit spūscū cuz apl⁹s

x i

Pagina

Iede dilexit mūdū Jo. iij. Historia h^o euā. p̄pleta ē anno dñi
 xxxij. ix. kal. apl̄ feria vi. idiatōe. vi. luā xv. s̄z dñs hec locut⁹ ē āno
 e^o xxxij. vi. nonas Maij. sabbato luā xij. idcōe. v. An̄ iūcū ill⁹ eu. scri-
 scūs Jo. i. eo. c. q̄ xps dixit discipul⁹ suis Sic moyses exaltauit sp̄itē i de-
 fto ita exaltari oīz filiū hoīs vt oīs q̄ credit i ipm n̄ pereat s̄z hēat vitā et
 nā Tūc statū seq̄t euāgelū hodiernū(Sic de⁹ dilexit mūdū). i. hoīez vt
 filiū suū vnigeitū darz) Lx. q̄ ē bonum infinitū Et quo apparēt maris
 ma dilectio vtz. Ro. viij. q̄ p̄prio filio suo nō pegat. sed p nobis omnib⁹
 tradidit illum(daret).

Tho. non vt venderz
 sed daret gratis et libe-
 raliter nullis meritis
 nostris exigentibus ē
 incarnatus et crucifi-
 xus (vt omnis qui cre-
 dit in eu) Tho. fide p
 dilectionem operante
 et vsq; in finem perse-
 uerāte (non pereat sed
 habeat vitam eternāz
 Tho. Vodo i spe s̄z
 tunc in re (non enī mi-
 sit deus) s̄z pater filiū
 suū in mundum vt
 iudicet mundum) Lx.

In pmo aduētū suo
 tē ei nō veit iudicare. s̄z mag⁹ iudicari. p mūdi salute iō seq̄t (s̄z vt saluetur
 mūd⁹ p ipm) vtz Jo. xij. Nō veit vt iudicet mūdū. s̄z vt saluificet mūdū (q̄
 credit i eu) Lx. rēdēdo in eu p charitatē (n̄ iudicat) i. nō h̄z cāz vñ pde-
 netur (q̄ at n̄ credit iā iudicat⁹ e) Lx. i. h̄z in se cāz manifestā sue pdenatō-
 nis (q̄ n̄ credit i noīe vnigeitū filij dī) q̄ veit p salute mūdi Nā ad salutē
 pueitur p nomē vnigeitū filij dī (h̄ ē at iudiciū. i. cā dānationis (q̄ lux).
 Lx. i. xps q̄ ē lux p̄a (veit i mūdū). i. carnē affūcēdoz i ea apparēs salutē
 hūani gnīs opādo (z dilexerit hoīes mag⁹ tēbras) Tho. i. delicias carnis
 z diuitias mūdi (q̄s lucē). i. aptā p̄dicatōez xpi arguētē p̄tā (erant ei opa
 eoz mala) Tho. q̄ a luce dīscordāt z tenebras q̄rēt. et iō dicuntur opera
 tēbrāz (oīs ei q̄ male agit). i. q̄ mal⁹ opib⁹ delcātur (odit lucē) q̄ enī natura
 liter oīb⁹ ē amabil⁹ (z nō veit ad lucē vt nō arguātur opa e⁹) Tho. oīs ei
 q̄ delcātur i mal⁹ opib⁹ s̄z tēfugit lucē p̄dicatōis z p̄tātē z odit eos q̄ ma-
 la sua manifestāt z tēphēdūt (q̄ at fāt p̄tatez). i. opa p̄formia volūtati dei
 (veit ad lucēz). i. i palā (vt manifestent opa e⁹) Tho. i. ad alioz exēplar z e-
 dificationēz (q̄ i dō s̄z scā). i. ad glīaz dī. Circa p̄ns euāgē. vbi dī. Sic
 de⁹ dilexit mūdū dī Tu. d̄ p̄to q̄ maria charitas dī p̄tīs ad hoīez q̄ntū
 ad q̄tuor demātr Primo q̄ filiū suū hoīez z nāram hūanā tāq; i spōsāz
 sibi accepit vt cātāz hodie celesti spōso iūcta est ecclīa. Ecce mirabil⁹ aōz
 q̄ i gator diues potens z pulcher sapiens z cēt⁹ accepit paup̄culā iua-

liba suppleat et morte dēnata ad Heb. ij. Huius agnos apshēdit s; sentē
abrae. Sed eo i eo q eūde filiū p q carnē assumpsit fecit xxiiij. annis fui/
re hoies erudiēdo et informādo et tādē p ipso fōmendo pstituit eū mo/
ri. Tercio in eo q hoies sibi in filios adoptauit et frēs xpī esse voluit. vñ
i. Joan. iij. Videte q̄lē dīcōes dedit nobis de^o vt filij dei noiemur et si/
m^o. Quarto q hoies sic redēpros et in filios adoptatos heredes rēni sui
fecit cū filio suo iesu xpo. Ad Ro. viij. Filij dei su^o. Si at filij et heredes
heredes qdē dei coheredes at christi.

Postilla

opa^e. Qui at fecit p̄tate. venit ad lu/
cē vt maifestet opa^e q̄a i deo sūt facta.

¶ Feria tēcia pēthecostes Luā. fm Jo.

Ail. t. d. i. d. s. Amen amē dico .x.
vob Qui nō intrat p ostiū in ouile
ouū s; ascēdit aliūde ille ē fur et latro.
qui at intrat p ostiū pastor ē ouū. huic
ostiari^o apit et oues vocē^e audiūt. Et
pprias oues vocat nominatū. et educit
eas: Et cū pprias oues emisierit an eas
vadit et oues illū sequūt. q; sciūt vocē
ei^o. Alienū at nō sequūt s; fugiūt ab eo
q; n. nouerūt vocem alienorum. Hoc

Den amen dico
vobis.. Joann. x.
Historia hui^o euāge.
scā est anno xpī. xxij.
vi. kal. octobris. sab /
bato. indictione. v. lu /
na. xij. Ante incitium
illius euangelij scribie
sanctus Joannes i p /
cedenti capi. q; chris^o
dixit In iudiciū ego
in hunc mundum veni
vt qui non vident ce /
ci fiant Et audierunt
quidaz ex phariseis q;
cum ipso erant. Et di /
xerunt ei nunquid et
nos ceci sumus. Dixit
eis iesus. Si ceci ēē

q; nō haberet p̄ctm. Ly. q; si nō vidisset opa xpī hēret aliquā excausatioē
de hoc q; nō crediderūt. Nūc p̄o dicat q; videm^o. p̄ctm vrm manet. i. ag
guat. Tūc statū sequitur euāgelium hodiernū (Amē amē dico vob) Tho
i. in p̄tate dico vob (q; nō intrat p ostiū). i. p me huilem et paupem (in
ouile ouū). i. i gregationē fidelū et i ecclīaz dei in q; grex diuinit^o cōtiet
(s; ascēdit aliūde) siue p pecuniā siue p fallaz iusticiā siue p violētiā (ille
fur ē) rapiendo quod nō ē suū (et latro) retinendo quod rapuit. Ly. s; faciūt
mali hoies statū plarōis i debite assequeutes (q; aut intrat p ostiū) id est p
christū (pastor ē ouū. huic ostiari^o aperit) Ly. i. spūs sanctus reuelat p̄
tate vt sciat oues pascere (et oues vocē^e audiūt) Ly. i. doctrinaz rēpiūt
(et pprias oues vocat nominatū) id est certissime nouit dñs q; sunt eius et
vocat eas non solum voce exterioris predicationis sed interne inspirati
onis (et educit eas) Ly. a. de tenebris ignorantē (et cum proprias oues
emisierit an eas vadit) p exempla bonoz operū (et oues illum sequuntur)
Exempla et vestigia sui pastoris (q; sciūt vocē eius) per inspirationes di
uinas (alienū autem nō sequuntur). s. q; ē alien^o a deo vita et doctrina sicut
ē hereticus et q; libz pueri^o doctor (s; fugiūt ab eo q; nō nouerūt vocē alie
norū). i. nō appbat nec sequitur Bor. Ipsi aliei sūt pseudo pphete d q; d^o d^o
Bar. vij. Attēdite a falsis pphetis qui veniunt ad vos in vestimentis

Pagina

ouium intrinsec⁹ at⁹ sūt lupi rapaces h⁹ puerbiū dixit eis ies⁹ illi at⁹ nō p⁹uerūt q⁹ loq⁹ret eis. Tho. i. nō intellexerūt q⁹ eēt pastor. q⁹ fur z q⁹ oues dixit ergo eis iter ies⁹. Amē amē dico vob q⁹ ego sū ostiū ouium (p⁹ q⁹ i/ trāt oues ad fidē) Qēs q⁹q⁹ venerūt añ me) Tho. i. ex se. nō missi v⁹ nō ispirati a deo (fures sūt) rex z dignitatū (z latrones) atq⁹ q⁹ eos occidunt per falsā doctrinā (ego sū ostiū p⁹ me si q⁹ introierit). s. i. eccl⁹iaz z societate fidelium (saluabitur) p⁹ gratiam (z igreditur) scz ad contemplationē deitatis (z egreditur) scz ad considerationē gloriose humanitatis in christo (et pascua i/ neni et) q⁹ vtracq⁹ consideratio erit delectabil⁹ et iocunda vt patz Esa xxxij. Regem in deco re suo videbunt (fur). i. quicumq⁹ per me non ingredit⁹ (non veit nisi vt furetur) id ē. vt sibi vsurpet dñatū z hōrez i plebe (z mactz) p⁹ falsā doctrinā (z pdat). i. mittat i dānatōez et/ nā (Ego veit vt vitaz habeant) Tho. in p⁹ sententiā p⁹ gratiā (z abū dātius habeat) i futu ro per gl⁹iaz Un apls pri. Cor. ij. Ocul⁹ nō vidit nec auris audiuit nec in cor hominis ascendit quē preparauit deus his qui diligunt eum. Circa presens euangelium vbi dicitur. Per me si quis introi erit. Notandum q⁹ Hugo de prato di/ cit q⁹ christus dei filius propter n⁹ o⁹stram salutem quattuor itinera pere/ git Primum fuit de celo in terram veniendo. quando carnem assumpsit de gloriosa virgine maria. Joan. xv. Exiit a patre et venit i n⁹ mundum. Et hoc iter fuit poenosiū. q⁹ poenalitates hūane naturę assumpsit vt p⁹z Esa. liij. Vtere lāguozes nrōs ipse portauit. q⁹ hic i mūdo triginta tribus annis vixit z nūq⁹ risit. Scdm iter fuit de mūdo ad iferos descēdēdo qñ sedētes in tēbs visitauit z hoc fuit iter victoriosū q⁹ portas inferni p⁹re git Terciū fuit d⁹ iferno ad mūdū rdeūdo. qñ fractis iferis cū mag⁹ pda a mortuis surrexit Quartū fuit de mūdo ad celū ascēdēdo qñ in die as sectōis videtib⁹ apls eleuat⁹ ē z nubes suscepit eū ab ocul⁹ eoz z hoc it fuit valde gaudiōsū Un ps. Ascēdit de⁹ i iubilatōe z dñs in voce tube. Eō p⁹ vt. ad me Jo. vi. Histo. h⁹ euā. scā ē āno xpi. Postilla xxxij. xviij kl. Dñi feria. iij. lūa. xxiij. idic. v. An iūciū illi euange

puerbiū dixit eis iesus Illi at⁹ nō p⁹no uerūt q⁹ loq⁹ret eis Dixit ergo eis iteri iesus Amen amē dico vob: q⁹ ego sum ostiū ouīū. Qēs q⁹quot venerunt ante me fures sunt z latrōes. s. nō audierūt eos oues. Ego sum ostiū p⁹ me si q⁹ in/ troierit saluabit⁹ z igrediet⁹. egrediet⁹. z pascua inueniet Fur non veit nisi vt furetur z mactet z pdat ego veni vt vi/ taz habeāt et abūdātius habeant

¶ Feria quarta pēthecostes. Euāgeli um fm Jo. vi..

¶ Fil. i. dixit iesus turbis iudeorū neō p⁹ vt ire ad me n⁹ p⁹ me⁹ q⁹ mi sit me traxerit eū. Ego resuscitabo eū i nouissimo die. scriptū ē i p⁹phetis. Erūt oēs docibiles dī Dis q⁹ audiuit a p⁹re z

pri. Cor. ij. Ocul⁹ nō vidit nec auris audiuit nec in cor hominis ascendit quē preparauit deus his qui diligunt eum. Circa presens euangelium vbi dicitur. Per me si quis introi erit. Notandum q⁹ Hugo de prato di/ cit q⁹ christus dei filius propter n⁹ o⁹stram salutem quattuor itinera pere/ git Primum fuit de celo in terram veniendo. quando carnem assumpsit de gloriosa virgine maria. Joan. xv. Exiit a patre et venit i n⁹ mundum. Et hoc iter fuit poenosiū. q⁹ poenalitates hūane naturę assumpsit vt p⁹z Esa. liij. Vtere lāguozes nrōs ipse portauit. q⁹ hic i mūdo triginta tribus annis vixit z nūq⁹ risit. Scdm iter fuit de mūdo ad iferos descēdēdo qñ sedētes in tēbs visitauit z hoc fuit iter victoriosū q⁹ portas inferni p⁹re git Terciū fuit d⁹ iferno ad mūdū rdeūdo. qñ fractis iferis cū mag⁹ pda a mortuis surrexit Quartū fuit de mūdo ad celū ascēdēdo qñ in die as sectōis videtib⁹ apls eleuat⁹ ē z nubes suscepit eū ab ocul⁹ eoz z hoc it fuit valde gaudiōsū Un ps. Ascēdit de⁹ i iubilatōe z dñs in voce tube. Eō p⁹ vt. ad me Jo. vi. Histo. h⁹ euā. scā ē āno xpi. Postilla xxxij. xviij kl. Dñi feria. iij. lūa. xxiij. idic. v. An iūciū illi euange

Exxiiij

scribit sc̃us Jo. in eo ca. q. iudei murmurauerūt de illo p̃bo qđ ch̃ist⁹ dī
xit. Ego sū p̃is viū⁹ qđ de c̃lo descēdi. ⁊ dicebāt. Nōne hic est iel⁹ fili⁹ io
seph cur⁹ nos nouim⁹ p̃rē ⁊ matrē? Qūo g̃ dī hic. qđ de c̃lo descēdi. Rñ/
dit ergo iel⁹ ⁊ dixit eis. Nolite murmurare inuicēz. (Nemo p̃t venire ad
me) Tho. per fidē credēdo ⁊ amādo (nisi p̃r meus traxerit eū) id ē iūuz eū
per grām suā. Notandū est fm Tho. qđ p̃r oēs trahit. qđ oibus offert gra

didicit veit ad me. Nō qđ p̃rēm vidit qđ
qđ. nisi is qđ a deo ē. hic vidit p̃rē Amen
amē dico vobis qđ credit in me h̃z vitā
eternā. Ego sū panis vitē. p̃rēs vī man
ducauerūt manna in deserto ⁊ mortui
sunt. hic est panis de c̃lo descēdens. vt
si qđ ex ip̃o māducauerit nō moriatur.
Ego sū panis viū⁹ qđ de c̃lo descēdi. si
qđ māducauerit ex h̃ pane viuet in eter
nū. Et panis quē ego dabo caro mea est
p̃ mūdi vita. ¶ In oc. pē. Euā. f. 3. io. iij.

Nillo tpe. Erat hō ex phariseis
nycodemus noīe princeps iudeo
rum. hic venit ad iel⁹ nocte et dixit ei
Rabbi. scimus quia a deo venisti m̃g̃
Nō ē ip̃ote est hęc signa facere quē tu fa
cis. nisi fuerit deus cū illo. Rñdit iel⁹

bet vitā eternā. Tho. i. meip̃m qđ sum vitā eterna. (ego sū panis vitē) qđ il
le est ver⁹ p̃is qđ p̃r p̃seruare a morte ⁊ dare vitā eternā. talis p̃is ē ch̃i
stus (p̃rēs vī māducauerūt manna in deserto) per qđraginta ānos. vt hē
tur Exodi. xvi. Deute. viij. ⁊ mortui sunt) omnes corpali morte. (hic est
panis de c̃lo descēdens) p̃ incarnationē quem p̃figurabat manna (vt si
quis ex ip̃o māducauerit) .i. digne (non morietur) Tho. in p̃nti p̃ culpaz
⁊ in futuro p̃ eternā poenā (ego sū panis viūus) id est viuificās comedē
tem (qui de c̃lo descēdi) vt essem panis hoīm qđ eram panis angeloz (si qđ
māducauerit ex hoc pane viuet in eternū) qđ iste panis in māducantē non
puertit. sed eū in se cōuertit. fm qđ dñi est brō Augustio. Nec tu me mu
tabis in te sicut abū carnis tuē. s. tu mutaberis in me ⁊ p̃is quē ego
dabo caro mea est (ip̃a em̃ caro ch̃risti ⁊ ip̃e totus ch̃rist⁹) ibi veraciter cō
tinet fm deitate corpus ⁊ animā

¶ Rat hō ex phariseis nycodemus noīe Jo. iij. Historia h̃ euā scā ē
āno ch̃risti. xxxi. xvi. kal. maij. feria. iij. lūa. v. indictionē. iij. Añ ini
ciū illi. euā. scri. fā. Jo. in p̃cedēti ca. Lū iel⁹ ēēt in hierosolymis i pasca

Pagina

in die festo multi crediderunt in noie e. videntes sig eius q faciebat. Tūc postmodū sequitur euan. hodie. (Erat hō ex phariseis) Iste em̄ fuit vn̄ illoz de qbus Jo. ij. d. q multi crediderunt in iesū videntes sig q faciebat sz ppter iudeos n̄ p̄fitebant. vt de synagoga n̄ eijcerent (ex phariseis) T hō hēc secta erat p̄babilior z honorabilior inter oēs sectas iudeoz. (nycodemus noie) ipe em̄ postmodū sepe iuit ad christū. vt hētur Jo. xix. (p̄iceps iudeoz) fuit em̄ magnus inter iudeos z honoratus (hic venit ad iesū nocte) t̄muit em̄ venire in die ne incurreret indignationē iudeoz q iā p̄p̄t rauerunt Jo. ix. vt si q̄s confiteret christum extra synagoga fieret. (z dixit ei Rabbi Samus qz a deo venisti mgt) Ly. i. certū est m̄hi q tua doctrina est vera z a deo data. z nō humanitus p̄ficta (Neō p̄t hēc sig facere q tu facis. nisi de⁹ fuerit cū eo. r̄ndit iesus z dixit) ly. hic poit̄ christi m̄sio qz videbat nycodemū fideliter z veraciter q̄rere doctrinā q̄rū ad secreta fidei. Et iō incipit a p̄io sacramento. i. baptis̄m. in q̄ est regnatio spūalis z p̄ p̄is necētia ad salutē (Amen amē dico tibi. nisi q̄s renatus fuerit denuo. i. iter p̄ regnationē spūalem. (n̄ p̄t videre regnū dei) ly. visio ei dei nō p̄t hōi bus p̄petere nisi p̄ gratiā. z ad hanc grāz cōsequēdā requiritur gñatio spūalis. p̄ quā hōies fiūt filij dei. z per p̄is heredes vitę celestis (d̄t ad eū nycodemus quō p̄t hō renasci cū sit senex? nūquid p̄t in ventrē m̄ris sue iterato introire z renasci? q. d. nō. qz q̄ritas nō p̄mittit (r̄ndit ei iesus. amen amen dico tibi. nisi quis renatus fuerit ex aqua z spūscō) q. d. tu de carnali gñatione intelligis. q̄ ego de spūali gñatione dico (nisi quis renatus fuerit spūali gñatione q̄ fit (ex aq̄ z spūscō nō p̄t introire in regnū dei) Et hoc hēm̄us q̄ baptis̄m⁹ est q̄daz spūalis gñatio. Et est p̄m̄us sacramentū z iūmo oim̄ sacramento z. z sine eo nullus saluat (q̄d natū est

z dixit ei Amen amē dico tibi. Nisi q̄s renatus fuerit denuo nō p̄t videre regnū dei. Dicit ad eū nycodem⁹ Quō p̄t hō renasci cū sit senex? Nūquid p̄t in ventrem matris sue iterato introire et renasci? Respondit iesus. amen amen dico tibi Nisi q̄s renatus fuerit ex aqua et spūscō. nō p̄t introire in regnū dei. Quō natū est ex carne caro est. z q̄d natū est ex spū spūs est. Non mireris qz dixi tibi. oportet vos nasci denuo Spūs vbi vult spirat z vocē⁹ audis. sz nescis vñ veniat aut quo vadat Sic est om̄is q̄ natus ē ex spū. R̄ndit nycodem⁹ z dixit ei Quō p̄nt hēc fieri? R̄ndit iesus et dixit ei Tu es magister in isrl̄ z hēc ignoras? Amen amen dico tibi. qz q̄d sci mus loquimur. z q̄d vidim⁹ testamur z testimoniū nostrū non accipitis. Si terrena dixi vobis z nō creditis. quō si dixerō vobis celestia credetis? Et neō ascendit in celuz. nisi qui descendit de celo. filius hominis qui est in celo. Et sic

Tertium

ex carne) s'm virtutē carnal' gnatiōis (caro est). i. constituit in vita carnali
 em (z qd natū ē ex spū spūs ē) i. p'stituit in vita spūali (nō mireris). i. non
 debes admirari (qz dixi tibi) qz nō loqz de gnatione carnali de q tu ar/
 guis. sed de spūali (spūs vbi vult spirat). i. dando grām cui vult. vt Ad
 Rho. x. Cui vult miseret' z quē vult indurat (z vocē eius audis). i. in pōi/
 cationibus. vt p'z Mat. x. Nō ei vos estis q loqmini. s' spūs p'ris v'ri q
 loqutur in vob' (z nescis vñ veniat aut q vadat) vñ Aug' d'r. q illa verba
 de spūscō intelligēda s't. q in pphetis z in scripturis sacris loq't. s' p'nci/
 piū h' scripturē. i. spūscūs z e' finis. i. b'itudo celestis nobis occultat. et
 sola fide tenet' (Sic est oīs q nat' ē ex spū). i. scō. i. in vita spūali cōstituit.

**moyses exaltauit serpētē in deserto ita ex
 altari o'z filiū hōis. q credit in ipm non
 pereat sed habeat vitam eternam**

nec intelligeret (n't iel' z dixit ei. tu es mgz in isrl' z h'c i'gras? gor. q. di. te
 iudei magnū doctore reputāt. z tñ i'gras fidei incitā z viā salutē (amē a/
 mē di. zc). s' ego z mei apli (z qd vi. tel. zc) sicut pbatū z certū (si t'rena di
 xi vob'z) Tho. de regnatiōe baptis'mi q fit i aq z spū (z nō credit'z). i. g'na
 tōez e'gnā filij dei a p're z filio credet'z (z neō al. zc). i. neō h'z x'tutē illuc as/
 cēdēdi p'pā p'tatē (nisi q descē zc) p p'ntiaz z imēsitatē diuitiaz. q qlibz hō
 q ascēdit z saluat ascēdit p xpm (z sic. moy. zc) Hic xps agit de sua passi
 one a q v'utē h'z baptis'm'. z oia alia sacra di. (sic moy. zc) vt legist' Aue.
 xxi. q murmurātibz iudeis d' deū z moysen z dicētibz Aia nrā nauseat su
 p cibo isto leuissimo. imisit d's spentes ignitos q eos infliciebat Lamā
 te at moysē ad dñz iussit spente fieri enēū z affigi in palo vt aspiciētes in
 eū paull' a spentibz sanaret. h' spens fuit figura passiois xpi. qz spēs e/
 ne' affix' i palo fuit xps inocēs affix' i pariblo crucis. ad e' aspēū. i. p fi/
 dē z adē sanat i nob'z venenū pcti. z ignite deupiscētie (ita exal. zc). tho.
 h' oñt modū sue passiois Voluit at dñs nr iel' xps illo mō mori. i. exal
 tat' i cruce. vt sic terrā purgauerat sua puerlatiōe. ita purgaret aerē z oia
 celestia sua passioe. z vt terrena cū celestibz pacificarz Et iō stertit q'si me
 di' in t' celū z terrā. vt p apl'z di. Pacificas p sāguiez crucis e' siue q st'z i
 terris. siue q i cel' st'z (vt d. q cre. in ipm). i. p'a fide (nō pereat) moztū serpētū
 i. demonū infectiōe vitioz z morte supplicioz (s' h'eat vitā eternā) hic in
 spe z postea in re.. Circa pñs eūā. vbi d'r. Nisi q's renat' fu. Nōtā q hu
 go de p'to d'r q d's a pñcio mūdi v'lez mō d' pctūz origiale tollēdū r'me
 dia ordiauit Nā hō fec' morbiū z d's fec' remediū Prīmū remediū fuit sa
 crificiū p adultis Et ide ē q āti q p'ēs dō sacrificiū offerebat Si at puu
 li moriebant aū vsqz liberi arbitrij sufficiebat eis fides pentū. vt sic fuit
 a pentibz introductū pctūz. ita p eos dē deleret Si at pentes puuloz qui
 moriebāt nō erāt fideles. puuli nō sanabāt Scdm remediū fuit circūci/
 sio t'pe abrahe qz d's mādauit abrahe vt ipē z posteri e' debant circumci/
 di Tertiu remediū fuit baptis'm' quē xps i'stituit q nō solū purgat pctūz
 origiale z actuale. s' etiā agit celū qd circūcisio nō fec' et h' facit bap'ti/
 mus in p'tute passiois xpi. z in signū h' extitit de latere xpi sāguis z aq.

(rñdit nycodem' z dix
 it ei. quō pñt h'c fie/
 ri?) Gor. in h' notat di
 ligentia in nycodemo.
 qz nō cessauit q'rere do

Pagina

Caro mea ꝑe est cibo ꝛc Jo. vi. Historia hꝝ euā. scā est Anno dꝝ isti
 pꝛij. xviij. kal. maij. feria. iij. indictione. v. lūa. xxiij. An̄ incū illi
 us euā. scri. sā. Jo. in eo. ca. q. dꝝ iꝛstus dicit turbis iudeoz. Tūc amē di
 co vobis nisi māducaveritis carnes filij hōis ꝛ biberitis eiꝝ sanguinem:
 nō habebitis vitā in vobis. Tūc postmodū sequitꝝ euāgelij hōdier.
 nū (Caro mea vere est cibo). hic dꝝ iꝛstus loqꝛur de sacꝛo eucharistꝛ. in q̄
 sacꝛo ꝓinetur ꝑa caro dꝝ iꝛsti crucifꝛi in cruce. ꝛ sāguis eiꝝ effusus i pal
 lide dices. (Caro mea
 vere est cibo ꝛ sāguis
 meus ꝑe est potꝛ) Lꝝ.
 caro em ꝛ sāguis dꝝ i
 sti reficitꝛ aiam q̄ im
 mortalis est Libꝝ aut
 corpaliter reficit tātū
 corpus qd ē corrupti/
 bile. vñ Augꝝ. Cū in
 ciboꝝ potu homies id
 appetāt vt oīno nō esuriant neqꝝ sitiant. sꝫ ꝫaciter nō ꝑstat. nisi iste ciboꝝ
 q̄ eos a quibꝫ sumitꝛ immortales ꝛ incorruptibiles reddit ꝛ facit scios scō/
 rū vbi pax erit ꝛ vnitas (q̄ māducāt meā carnem) spūali māducatione (ꝛ
 bibit meū sanguinē) ꝓ dilectiōem (in me manet ꝛ ego in eo) Tho. qꝛiaz
 dcās verbis dat dꝝ iꝛstꝫ intelligere dꝛām istiꝫ cū ad alios carnales cibos
 Alij em cū quertūtꝛ in māducantēꝫ Iste cibo manducantē in se ꝓuer/
 tit. vt dcā est scō Augꝝ. Nō tu me mutabis in te. sꝫ tu mutaberis in me
 (sicut mūt me viuens ꝓ) Tho. i. hō iem fecit (sic ego viuꝫ ꝓpter ꝓiēm) refe
 rendo totā vitā meā ad ipm (ꝛ q̄ manducat ꝛc) qꝛ vñtꝛ deo ꝓ fidem
 ꝛ dilectionē in ꝓceptione sacramenti (hic est panis q̄ de cēlo descendit) id
 est de sinu ꝓis Ancelmꝝ. Et panem angeloz manducaret homo rex an
 geloꝝ factus est hō (nō sicut ꝓiēs vñ ꝛc) Lꝝ. ꝛ iō nō fuit vere ciboꝝ cēle/
 stis. sꝫ tñ figura eius. qꝛ vitā spūalem nō conferebat. sꝫ eandē dari in h
 sacꝛamento ꝑfigurabat. sicut enim māna deuotis ꝛ gratis dabat omniū
 ciboꝝ delectamentū Valis autem erat insipidū. sicut dicitꝛ Numeri
 xxi. Anima nostra nauseat sup cibo isto leuissimō. sic eucharistia digne
 sumentibus est vitę spūalis solaciū. ꝛ indigne sumentibus iudiciū. (qui
 manducat hūc panem) Lꝝ. digne (viuet in eternū) Vñ Augꝝ. qui ex nob
 vitā eternā habere nō possumus. panes cēli manducare debemꝫ vt vi/
 uamꝫ. Unde Remigꝝ. Cū omnis salus corporis ꝛ anime est in corporis
 ꝛ sanguinis susceꝓtione. honoremꝫ dꝝ iꝛstū in hoc sacꝛamēto. vt mediante
 hoc sacꝛatissimo sacꝛamēto ad eternā salutem ꝓuenire mereamꝫ. Unde
 circa ꝓiēs euan. vbi dꝛ Qui māducāt hunc carneꝫ Notandū qꝫ ꝓais ꝛ vi
 nū inter ꝓiūeta nutrimenta maxime corpus nutriunt ꝛ sustentant ꝫnst/
 tuit ergo dominus iesus dꝝ iꝛstus sub his speciebus vt intelligeremꝫ ꝓer
 hoc qꝫ sicut panis ꝛ vinū maxime nutriunt corpus ꝛ sustentāt. sic conten
 tum sub istis ꝓēbus maxime sustentat nutrit ꝛ reficit animā. hoc em sa
 cramentū digne sumptū inter oīa sacramenta plus efficit ꝛ augeꝫ chari/
 tatem. ꝛ cōsequenter omnes virtutes. ꝛ maxime valet ad dimissionem

**In festo corporis christi Euangelij
 secundum Joannem. vi.**

**Nillo tpe Dixit iesus discipulis
 suis ꝛ turbis iudeoz. Caro mea
 vere est cibo ꝛ sāguis meus ꝑe ē potꝛ
 Qui māducāt meā carnē. ꝛ bibit meus**

Erru

oim pctōz. **Un** etiā magister sen. li. iij. dist. xi. de q sub hmoi spēbus panis z vini post cōsecrationē sunt oīa quē sūt in chris̄to in sua ex̄stia na turali. qz ibi est purissima caro chris̄ti siue corpus ei⁹ qd fabricante spū / scō tractū fuit de superbenedicto vtero virginis gloriose. z qd nūc glifica tū est in cēlo. Scdo qz caro chris̄ti nō viuūt sine sanguine. ideo est etiam ibi sanguis iste p̄ciosus qui emanauit abundanter p multiplicia vulne / ra dñi nri iesu chris̄ti. Tercio qz nō est ver⁹ hō sine anima rōnali. pp̄ qd etiā est ibi aīa chris̄ti. cui⁹ dat⁹ est spūscūs nō ad mensurā. Quarto quia

sanguine in me manet z ego in eo. **Si** cut misit me viuens pater. z ego uiuo propter patrem. Et qui māducat me et ipse uiuet propter me. **Hic** est panis q de cēlo descendit. Nō sicut manducaue runt patres vestri manna in deserto. et mortui sunt. Qui manducat hunc pa nem uiuet in eternum

chris̄t⁹ est ver⁹ de⁹. ideo psequēter est ibi p̄sōa fili⁹ dei sue humanita ti vnica in vnitate sup positi. Et sicut hēc q / tuoz sūt q qdlibz eoz est veraciter sub specie panis. ita et oīa siml. z qdlibz in calice sub specie vini cōtinet. nec plus sub specie panis qz in calice sub spē vi / ni cōtinet aut ecouer /

so. sed idem p oīa z eodē modo. zc. Itē notandū q chris̄tiani nō adorant in hoc sacramento panē. cū ex fide sciūt illū ibi nō esse. sed subnāliter ver / sum in chris̄ti vez corpus. Nec adorant spēs sacramēta les vt deū. z accē dentia q remāserunt. sed adorāt chris̄tū dñm vez deū z hōiem sub istis spēbus inuisibiliter ex̄ntem z realiter p̄ntem. Sic siliter in calice post cō secrationē nō adorāt vinū cū nō sit ibi. sed est substācialiter versuz in s̄a / guine chris̄ti. Nec adorant spēs vini vt deū. sed adorāt chris̄tū dñm. vez deū z hōiem sub istis speciebus sic inuisibiliter ex̄ntem z realiter p̄ntem. Itē notandum q nō dz quisq credere q in diuisiōe hostie diuidat⁹ z lace / retur corpus chris̄ti. aut q in hostie sumptione corpus chris̄ti p̄terat⁹ den tibus. aut q corpus chris̄ti digeratur z in corpus fumentis cōuertat⁹ sicq alij cūbi. sed sole spēs frangūtur z atterūtur. quibus cōsumptis desinit i / bi esse corpus chris̄ti z remanet in aīa solus sacramenti effectus. q est aīe resectio p augmentū gratie z virtutū. **Un** etiā Damascenus dū spēs sentit sacramentū est. dū autem desinit sentiri sacramentū nō est. zc. Itē sciendum q rota ecclia catholica isto sacramento refic̄t. **Unde** Grego. **O**fferitur em p gloria beatoz. p salute viuoz. et pro subita liberatione in purgatorio detentozum. Ad quod designādū hostia frangitur in tres p / tes. z chris̄tus integraliter est in qualibet. **Unde** de hoc dicitur in decre / tis. In qualibet pte hostie totus z integer est chris̄tus deus. decimasexta questione secunda. Singuli. **Unde** etiam Grego. papa. Particula in ca lice nulla significat beatos in patria qui vino eterne dulcedinis inebrian tur. Alię vero duę particule quę dentibus atteruntur significat illos qui vel in p̄senti vita vel etiam in purgatorio in p̄enis transitorijs affli / guntur.

¶ **Un** ca prima post oc. penche.

Pagina

Omo qdaz erat diues Lu. xv. Historia h' euā. scā est āno christi. rrrj. v. kal. octobris. dnica. indicōe. v. luna. xij. An̄ incitū illi? euā gelij scri. scūs Lu. in eo. ca. q. christ' dixit q̄ fidel est in mūno. r. in maio ri fidelis ē Et qui in modico iniquus est. r. in maiori iniquus est Nō po testis deo seruire r. māmonē. Audiebāt aut oia hēc pharisei. q̄ erant aua ri r. deridebāt eum. Et ait illis. vos estis q̄ iustificatis vos corā hōibz. Deus aut nouit corda vrā qz qd hōibus altū est abominatio est apd de um Tūc postmodū se

quitur euangelii hō / diernū. (Hō qdā erat diues) Guill. hoc euā gelii dcm ē ptra pha / riseos auaros iriden tes dñm exhortātē ad largitiōez elemosynaz Et describit hic chri / stus duos hōies. vñū diuitē r. alterz paupe (Hō qdā) Glo. diues ignotus fuit añ deum iō noīe nō designatur (erat diues) ly. ecce sup fluitas in cēsu. (q̄ indu ebatur purpura r. bys so) ecce excessus in ve / stitu Beda dīc q̄ byssus ē gen' cādidiūm r. nobilissimū lint. q̄ tñ nascit in egipto. Lino igit vtebat interi' ad carnē ppter molliciē. purpura exte rius ppter inanē gliaz (r. erat qdaz mendic' noīe lazarus) Ly. exprimitur aut ei' nomen. qz erat pgnitus deo per appbationē. Nō fuit iste lazarus frater magdalene r. marthe. sed fuit alius lazarus q̄ diu vixit añ christum (q̄ iacebat ad ianuā diuitis vlceribz plen') Ly. vt ex vicinitate magis ap pareret duricia diuitis r. pbaret patia paupis (cupiēs saturari de micis). Ly. nō dīc p̄ciosus (q̄ cadebāt de mēsa diuitis In q̄ apparz maria duricia diuitis) Eo q̄ p̄terē p̄mittebat vñ paup poterat saturari (r. nō illi dabat) Glo. qz q̄lis dñs tal' r. failia (Et canes veniebāt r. lingebāt vlcera eius) Ly. Brutalis pietas in lingēdo vlcera paupis arguit duriciā diuitis. qz magis fauebant canes paupī q̄ eoz dñs (Scm̄ est aut vt moreret mē dīcus) in patia pbatus r. purificatus sicut auz in igne (r. portaret ab an gelis in sinū abrahe) Ly. i. ad limbū scōz p̄m. vbi descendebāt iusti mo rientes añ q̄ ip̄dimentū gl'e p passionē christi eēt amorū (mortu' est aut r. diues) qz diuitig nō p̄t hōiem a morte p̄seruare (r. sepul' est in inferno) Ly. f. dānatoz. qz erat diaboli prophan'. q̄ sepul' ē in e' cimiterio Guill. i. in pfunditate poenaz ē positus. vñ Lpo. xviij. Quātū in delictis fuit. tantū date ei tormentū r. luctū (eleuās at oculos cū esset in tormentis) Ly. qz oculi ap̄ti sūt p poenā q̄ ante clausi erāt p culpā (vidit abrahā a lon ge) Ly. qz multū etiā añ agitiōē ianuē celestis distabat stat' electorū a

Dñica. i. post octauas pēthecostes.
Euangelium fm̄ Lucam. xvi

Allo. t. Dixit iesus turb iudeoz et phariseoz. Hō quidā erat di ues q̄ induebat purpura r. bysso. r. epu labatur quotidie splēdide. Et erat qdā mēdicus noīe lazarus q̄ iacebat ad ianu az e' vlceribz plen': cupiēs saturari de micis q̄ cadebāt de mēsa diuitis. r. nō illi dabat. Sz r. canes veniebāt r. lige bāt vlcera e' Scm̄ ē aut vt moreret mē dīcus. r. portaret ab angelis in sinum

Cxxvi

statu rephoz. intm q' impossibil' erat transire ab vno in aliū. Nota fm be
ati Gre. z etiā ponit in. iij. li. sen in fine. q' dānati in inferno positi añ diē
iudicij brōs sup se in rege intendūt. z etiā bri in celo viderēt poenas malo
rū in inferno eternaliter ad augmētū suę glie. q' illa mala euaserūt (z ipe
clamans dixit. p' abrahā) Bor. fili' abrahę fuit iste diues gñe. sz nō imi
tatione (miserere mei) Ecce stulta petitio. Petie ei sibi misereri q' nec sui
miserus est nec lazari Luz āē scriptū sit Jaco. ij. Iudiciū sit ei sine miā

abrahę **D**ortuus ē āt z diues z sepul
tus ē in inferno **E**leuās aut oculos su
os cū ēēt in torinēt' vidit abrahā a lōge
z lazaz in sinu e'. z ipe clamās dixit p'z
abrahā miserere mei z mitte lazaz vt i
tingat extremū digiti sui i aquā vt refri
geret linguā meā. qz crucior in hac flā/
ma **E**t dixit illi abrahā. **F**ili recordare
qz recepisti bōa i vita tua. z lazaz' silit
mala. **H**ē āthic p'solat. tu s' cruciariis
Et in his oibus inter nos z vos chaos
magnū firmatum est. vt hi qui volunt

q' hic nō scit miām (z
mitte lazaz vt intigat
extremū digiti sui i a
quā) **U**n Gre. gutta z
aque petiuit q' micam
panis negauit **B**uillt
plus q' mille annis pe
tiuit nec vnq's obrinu
it (vt refrigeret linguā
meā. qz crucior in hac
flamma) **L**y. in lingua
pl' cruciabat. qz p' eaz
ampli' peccauerat. z h
in duobus **P**rio p' gu
stū comedēdo delicata
fercula z bibēdo p'cio
sa pocula. **S**cdo s'ba
vana z nociua. p'feren

do. qz inter epulas splēdidas magis relaxat lingua ad loquēdū inepta..
vñ Sapi. xi. Per q' q's peccat. p' hęc z torquet' z dixit illi abrahā. fili i cor
dare qz recepisti bōa). s. trāsitōria (in vita tua zc) **L**y. s' sibi dī ad augmē
tū poenę suę. qz marumū infortunij gen' ē fuisse foelicē. vt dī. i. de p'sol.
phie (nūc āē hic p'solat) p'pter meritū patie (tu s' cruciariis) p'pter defectū
mie (z in his oibus inter nos z vos chaos magnū firmatū ē). i. distantiā
meritorū z distantiā locoꝝ aut statūū (vt hi q' volūt hęc ad vos ire n' pñt)
.s. de loco brōꝝ ad loca tormētoꝝ (neq's inde huc trāsmearē) **L**y. qz aīē sepa
rē sunt extra statū meriti z demeriti (z ait **R**ogo g' te p'z vt mittas euz in
domū pris mei **H**eo ei quinq's frēs vt testet illis. ne z ipsi veniāt in hunc
locū tormētoꝝ) **L**y. nō dixit h' charitate ducet' cū illā nō hēret. sed timo
re seruili ne ipioꝝ cōsortio e' poena augetet. qz fuerat eis occasio peccādi
Tū rōne diuiciāz q's eis dimiserat ad abusum **T**ū exēplo male viŕe qd
eis dederat ad sequēdum (z ait illi abrahā. hñt moysen) qui docuit agen
da. qz lex instruit de agēdis (z pphetas) qui docuerūt que sunt credēda **E**t
ista sufficiunt ad salutē **I**deo sequitur (audiat illos) **L**y. ex hoc p'z q' iste di
ues z amici eius erant de gente iudeoꝝ quia gentiles nō hēbant doctrinā
moysi z pphetaz (non pater abrahā. sed si quis ex mortuis ierit ad eos
penitentia agent) q. d. plus credēt mortuis q's scripturis (ait autē illi. si mo
ysen z pphetas non audiūt. neq's si quis ex mortuis resurrexerit credent).
Ly. hoc paruit per effectum. quia lazaro resurgenti et d' x' isto testimo.

nō

Pagina

nium phibenti nō crediderunt. sed magis eū interficere voluerunt. vt hē
Joan. xi. Similiter nec christo resurgenti. sed magis sua serūt falso ipsū
nō resurrexisse. z corpus eius a discipulis suis de sepulchro furatū fuisse.
vt habetur Mat. vlti. Unde circa pñs euangelii vbi dicitur Hō qdaz
erat diues Sciendum q diuitijs fm se nō sunt male. nec oēs diuites. s; ab
utentes diuitijs. si enī male essent tūc deus qd ab sit esset malus. q est di-
tissimus Insuper multi sancti fuerūt diuites qui p' acuerunt deo Sicut

abraham. isaac. z ia-
cob. ac patriarchez ce-
teri plures scī noui z
veteris testamenti Se-
quitur in euā. Hōz/
tuus est diues z sepul-
tus est in inferno Un-
queritur hic qre ds in
fernū fecit Rñdetur q
h; celuz pro bonis q
ei fideliter seruiūt. S;
q; in mūdo sunt mī-
ti malefactores mira-
biliter deū. puocantes
eū pctis Ideo cōgru-
issimū fuit vt iustissi-
mus deus carcerē ha-
beret p talibus. s. infer-
nū. Sed qritur vbi sit
infernus. Rñdetur q
sub terra Primo quia
iustū ē vt pessimi max-
ime distent a bonis pa-
eria. sc; a beatis. s; hoc
fit p mediū intra ter-
ram Secundo cōgrui-
um est ppter ignobili-
tatem loci. sc; vt igno-
bilissimus locus a nobilissimo loco. sc; celo maxime distet Tercio ratio-
ne affectus vt qui hic terrena pro deo coluerunt. perpetue in terra claudā-
tur Sequitur Inter nos z vos chaos magnū firmatum est. id est distā-
tia Primo locoz quia boni in celo. z mali in inferno Secūdo meritoz
quia boni habent magna merita. mali habent demerita. Tercio volūta-
tum. quia boni cōfirmant se in oibus voluntati diuinz. mali vero sūt in
mala voluntate obstinati.

Postilla

Omo qdā fecit cenā magnā Lu. xiiij. Mat. xx. Hīsto. h; euā. fa-
cta est āno christi. xxxij. v. kal. octobris. dñica. indictōe. v. luna. xij.
An incitiū il. euā. scribit san. Lu. in eo. ca. q christ' dixit ad quēdā q esset

hinc transire ad vos non possunt neq;
indehuc trāsmear Et ait Rogo ergo
te pater vt mittas eū in domuz patris
mei Habeo enim quinq; frēs vt testet
illis. neet ipsi veniant in hunc locū tor-
mentoz Et ait illi abrahā. hñt moysen
z pphetas audiant illos At ille dixit
Hō pater abrahā. sed si quis ex mor-
tuis ierit ad eos. pñaz agent Ait autez
illi si moysen z pphetas nō audiūt. sed
neq; si qs ex mortuis resurrexerit credet

Dñica secūda post octauas pētheco-
stes Euangelium fm Lu. xiiij

Ail. tpe D. i. d. s. similitudine hanc

Hō quidā fecit cenā magnā z vo-
cauit multos. et misit seruum suum ho-
ra cēnēdicere iuitatis vt venirent. q; iā
pata sūt oīa Et ceperunt oēs se excusare
Primus dixit ei villaz emi. z necē ba-
beo exire z videre illā. rogo te habe me

Exrbū

etiā alios inuitauerat Cum facis prādiū aut coenam noli vocare aīcos
tuos. neq. cognatos neq. vicinos. neq. diuites. ne forte et ipsi te reuincūt
et fiet tibi retributio. Sed cū facis cōiuiuiū voca paupes. debiles et cecos
et claudos. et beatus eris. qz nō hñt vnde retribuāt tibi. retribuēt em̄ tibi
in retributione iustoz. Hec cū audisset quidā de sīc discumbentibz dixit il
li. Beatus qz māducabit panē in regno dei. Et ipse dixit (Hō qdam) id ē
christus ver⁹ hō et verus de⁹ (fecit coenā magnā) Lx. id est statuit celestes
britudinem q̄ vocatur coena. eo q̄ est refectio vltima Gre. Hec coena ma

excusatum Et alter dixit. Iuga boum
emi quinq. et eo probare illa. rogo te ha
beme excusatum Et alius dixit. vxorē
duri. et ideo nō possum venire Et reuer
sus seruus nūciauit hec dñō suo Tunc
iratus pater familias dixit seruo suo Exi
cito in plateas et vicos ciuitatis et pau
peres ac debiles cecos et claudos intro
duchuc. et ait seruus. dñe. sc̄m est vt i/
perasti et adhuc locus est. et ait domin⁹
seruo Exi in vias et sepes et compelle i
trare vt impleatur domus mea. Dico
autem vobis q̄ nemo viroz illoz q̄

gna est satietas inter/
ne dulcedinis quā no/
bis dñs pparauit (et vo
cauit multos) qz vult
oēs hoies saluos fieri
p̄ ad Thimo. ij. (et mi
hi seruū suū) fm Gre.
p̄ seruū intelligere de/
bemus quemlibet p̄/
dicatores q̄ tūc hoies
ad coenā dñi vocat qñ
aliqd ad eoz edificati
onem loq̄tur (hora coe
ne) Finis est seculi. scz
vltima etas in q̄ nos
sumus. vñ apts. Nos
sumus in q̄s fines se/
culoz deuenerūt (dice
re inuitatis vt vñrēt)

Nam deus nos oī tpe vocat ad coenā suam. aut p̄ inspirationē. aut p̄ p/
dicationē. aut p̄ p̄sentatē. aut p̄ flagellationē. et sic de alijs (qz parata
sunt om̄ia) christo in cruce imolato apertus est introit⁹ in regnū celoz
In signū h⁹ christ⁹ p̄dens in cruce dixit Cōsummatū est rē. (et cepit o/
nes sīc excusare) Lx. i. p̄ mala opa se retrahere Et accipit oēs p̄ maio
re pte. qz pauci saluāt resp̄ci dānatoz. vt p̄z Bar. xx. Multi sunt voca
ti. pauci vero electi (et prim⁹ dixit. villā ami. et necē hēo exire et videre illā)
Lx. hic notant supbi p̄ dñm villē. qz supbi cupiūt alijs dñari (rogo te ha
beme excusatū) vñ Gre. Humilitas sonat in voce. s̄z supbia est in actiōe
dñi venire cōtemnit (et alter dixit. iuga boum emi quinq. et eo p̄bare illa)
Lx. p̄ hoc intelligūtur cupidi terrenis nimis intenti finē suū ibi p̄stiuē
tes. et quinq. sensus nīmū circa tpalia occupantes. (rogo te habeme ex/
cusatū) Et alius dixit. vxorē duri. et ideo nō possum venire) p̄ hoc intelli
gūtur viri luxuriosi. Quis em̄ oīa vitia mortalia impediāt venire ad coe
naz refectiōis eterne. tñ illa tria peccā. s̄z supbia. auaricia. luxuria. p̄cipue
ipediūt vñre ad coenā celestē Quis q̄ luxuriosus nō rogauit seruū
de excusatiōe sua. sicut et ali⁹ duo Rñdetur fm Gor q̄ l̄ multa alia pecca
ta sint grauiora q̄ luxuria. tñ luxuria fortius ligat et magis ipedit a bo
nis opibz (et reuer⁹ su⁹ nūciauit hec dñō suo) Guil. p̄dicatores p̄bi dei dñi

1. archy & m. 11
Rena supbi appetit
p̄lo vñre q̄ hō
d̄roptat q̄ arq̄
nō glōsif dñi nō p̄
i. q̄ nō p̄stiuē
p̄alud. d̄ p̄stiuē
m̄tā. d̄ m̄tā
m̄ illud q̄

1. archy & m. 11
Rena supbi appetit
p̄lo vñre q̄ hō
d̄roptat q̄ arq̄
nō glōsif dñi nō p̄
i. q̄ nō p̄stiuē
p̄alud. d̄ p̄stiuē
m̄tā. d̄ m̄tā
m̄ illud q̄

Pagina

pficiūt. ad eū redeūt grās agēdo Sz cū obstaculū inueniūt. q̄si ei nūcāte
consiliū z auxiliū eius īplorando (tūc p̄familias) Sūit Euangelista hic
loq̄tur de deo more hoīs irati. in quē tū motus ire non cadit. sed dē irasci
q̄n facit opa quē p̄gruunt irato dixit seruo suo Exi cito in plateas z vi
cos ciuitatis z paupes ac debiles. cecos z claudos introduc huc) Omni
potēs et misericors deus quos mūdus abijcit īpe misericordialiter reci
pit Hī Greg^o. Paupes ac debiles. ceci et claudi vocant z veniūt. qz in/

firmi quicqz atqz ī mū
do despecti plerūqz tā
to celer^o vocē dei au
diunt. q̄to in h mūdo
nō hnt vñ delectātur.
(z ait seruus. dñe scīm
est vt impasti z adhuc
locus est Et ait dñs f
uo Exi i vias z sepes)
Per vocatos de plate
is. intelligūtur publi
ci pctōres. Per voca
tos de vicis intelligū
tur oculati peccatores
q̄ saltē erubescunt pec
catores videri Per vo
catos de vijs intelligūtur pctōres qui parati sunt conueri de facili. Per
vocatos de sepibus intelligūtur pctōres qui de pctis suis iam dolere in
cipiūt z cōpungūtur (z cōpelle intrare) Sūit. Hanc p̄pulsionē facit ad
uersitas Hī Greg^o. Vtala q̄ nos hic p̄munt ad deū nos ire p̄pellunt.
Sūit. Nōne christus p̄pulsit paulū qui p̄stratus z viso amisso cōuersus
est. vt p̄ Actū. ix. Item filiū pdigū qui fame compulsus rediit ad p̄rēz
suū. vt p̄z Lucē. xv. Augustinus Felix nccitas q̄ cōpelit ad meliora
(vt impleatur dom^o mea) Glosa interlinearis. Numerus p̄destinatorum
fidelium. qui numerus inexplētus nō remanebit (dico autēz vobis quod
nemo viroz illoz qui vocati sunt) Sūit. se excusantium z nolentū veni
re (gustabit coenaz meam) Q̄ q̄ grātis z dura priuatio excludi a visiōe
dei z societate marie z omniū sanctorū. z quod grauius est q̄ sic exclusus
erit in inferno inclusus vbi velit vel nolit gustabit coenā diaboli

vocati sunt gustabit coenam meam

Dñica tertia post octauas pētheco.
Euangelium fm Lucam. xv.

Ail. t Erāt app̄p̄quātes ad iesū
publicani et peccatores vt audirēt illū
z murmurabant pharisei z scribē dicē/
tes. quia hic peccatores recipit et man
ducat cū illis. Et ait ad illos pabolam
istā dicens Quis ex vobis homo q̄ ha
bet centum oues. et si perdidit vnā

Postilla

Rant appropinquantes ad iesum. Lucē. xv. Dat xvij. Dñi h.
Historia huius euā. facta est Anno christi. xxxij. vi. kal. septēbris.
feria. v. indictione. v. luna. xij. Ante incitiū illius euā. scribit scās. Lucas
in p̄cedenti ca. q̄ christus dixit discipulis suis. qui non bauulat cruce suā
z venit post me. nō potest meus esse discipulus. Tunc postmodum sequi
tur euangelium hodiernū (Erant appropinquātes ad iesum publicāi et
peccatores) L. y. ex proposito emēdationis vite Publicani dicūtur pecca
tores notorij. peccatores vero occulti (vt audirēt illū) L. y. parati ei obedi
re (z murmurabant scribē z pharisei) Gor. scribē dicūtur p̄minentes ī sē

Cxxiiij

entia. pharisei peminētes ī vita (dicētes qz h pētores recipit z māducat cū eis) **L. v.** no tantes christū de mala vita. eo q talibus amicabile se pbebat (z ait ad illos parabolam istaz dicēs. Quis ex vobis homo q hz centuz oues) **Bor.** Iste homo est ielus christus q hz centū oues. i. angelos z ho/ mines (z si perdidit vnā ex illis) **Bor.** quod factū fuit qñ homo pascuā vitę reliquit. z ouis vna. i. humana natura totaliter perditā fuit. qz om/ nes in adam peccauerūt. vtz **Rho. v.** (nōne dimittit nonaginta nouem ī deserto z vadit ad illā que perierat donec inueniat) **Bor.** hoc ei fecit chri/ stus ielus qñ descrens nouē ordines angeloz. venit ad qrendū hoīem p/ dicitū. i. qñ carnē assumpsit z eū q sunt per pñam p̄dicando z miracula fa/ ciendo (z inuenit). i. qñ aliqui pētores pueri ad eū pñam agunt (z cum inuenerit eam. ponit in humeros suos) **Un̄ Ambro.** hoc ielus fecit quā do penam peccatorum in corpore suo super lignū crucis portauit. vtz **pr̄z Esa. liij.** Utere languores nostros ipse portauit (gaudens) de humani ge/ neris liberatione (z veniens domū) scz cœlum empireum scz in die ascen/ sionis (conuocat amicos z vicinos) **Buill.** id est nouem choros angeloz.

ex illis Nonne dimittit nonagintano/ uem in deserto z vadit ad illā que perie/ rat. donec inueniat illam. z cū inuene/ rit eam imponit in humeros suos gau/ dens z veniens domū cōuocat aīcos et vicinos dicens illis Congratulamini mihi. quia inueni ouem meam que pe/ rierat. dico vobis q ita gaudium erit ī celo super vno peccatore pñaz agente: q̄ super nonagintanouem iustis qui n̄ indigent penitentia. Aut qñ mulier habens drachmas decez. si perdidit

qui amici eius sūt. qz voluntatem eius con/ tinue faciunt. vicini e/ quoz sunt. qz clarita/ te visionis ei⁹ assidue perfruitur. **Matth. xviij.** Angeli eoz sem/ per vident facies pñis mei qui in celis est (di/ co vobis q ita gaudiū erit in celo super vno peccatore pñaz agen/ te. q̄ sup nonagintano/ uē iustis qui nō indī/ gent pñā) **Buill.** hoc ī intelligit de penitenti feruenti. z de iustis in/ telligentibz z nō feruē

tibus. quod autē angeli dei magis gaudēt de peccatoribus conuersis q̄ de iustis stantibus. non est propter peccatum cōmissum. sed ex hoc quia ex peccatis cōmissis sepe meliores efficiūtur z sanctiores. z in bono feruē/ tiores. sicut sanctus Gregorius exponit in omelia hodierna. **Magis in/ quit de peccatore conuerso. quam de stante iusto gaudium fit in celis. qz et dur in prelio magis illum milite diligit. qui post fugam reuerſus ho/ stem fortiter premit. quam illum qui nunquaz terga prebuit. z nunquaz aliquid fortiter fecit. sic etiam agricola amplius illam terram amat que post spinas vberes fruges profert. quam eam que nunquam spinas ha/ buit. et nunquam fertilem messē produxit** Item **Buill.** Et sicut ma/ ter habens decem pueros. si decimus fortiter egrotat. magis est sollicita de eo q̄ de alijs nouem. z si sanitatem recuper. magis gaudet de salute e⁹

Pagina

recuperata. q̄ de sanitate in alijs nouē cōseruata. ita magis est gaudium in celo sup vno peccatore cōuerso q̄ de multis iustis (aut q̄ mulier habēs drachmas decē. z si perdidit drachmā vnā) **Lx.** mulier ista est sapia diuina hñs nouem ordines angeloz. quasi drachmas nouē. z decima drachma est humana natura ad imaginē dei facta. z capax ipsius p cognitio nem z amorē. ista drachma decima fuit p̄dita per peccatū primoz paren tū (nonne accendit lucernā) **Lucerna** est lux vera. id est ch̄istus. q̄ illuz minat oēm hominem venientēz in hunc mū dum. **Joā. i.** z lucerna tunc fuit accensa quā do deitas humanita ei fuit vnita. Et lucer na tunc luxit quando ch̄istus inter homies perfecta cōuersatione claruit z exemplariter vixit. **Unde Augusti nus** de vera religione. Quicquid ch̄ist⁹ ges sit i terris doctrina morū fuit (z evertit domū) **Bor.** quādo cōscias hoīz p̄ dicando de reatu suo perturbauit z purgauit (z quēnt diligētē) scz nihil de illis que pertinet ad redemptionē nostrā obmittendo. scdm illud **Elia v.** Quid est q̄ vltra debui facere vineq̄ mee z nō feci: (z cū inuenerit dra chma) vnde drachma inuenit cum in homine similitudo cōditoris repa ratur. hoc aut̄ sit p grām q̄ est imago recreationis **Unde ps. iij.** Signa tū est sup nos lumē vultus tui dñc (z cōuocat aīcas z vicinas) id est ange licas preces que de primis deū contemplantur et ei amicablem famulā tur (dicēs. congratulamini mihi quia inueni drachmā quam perdidēz) **Et notāter** dicit. congratulamini mihi z non drachmē. **Ad ostendēdum** suam liberalitatē. quia gaudiū suum vult oīmbus cōmunicare. (ita dico vobis gaudiū erit corā angelis dei super vno peccatore penitētiāz agē te) **Et notāter** dicit penitentiam agente. z nō dicit cogitāre solum. aut di cente. aut ostendente. vt hypocrite. sed agente scilicet realiter z veraciter.

Pro quo sciendum q̄ maius est gaudium angelis de conuersione vni peccatoris. quā si filius alicui⁹ a mortuis resuscitaretur. vel si filius ali cuius in impatorem vel papam eligeretur **Unde** circa p̄ns euangeliū vbi dicitur. Qui habet ceterum oues **Est sciendum** q̄ ouis est animal de sua natura innocens **Cetera** autem animalia aut mordēt dentibus vt canis et lupus. aut pungūt vel impugnant. cornibus. vt arietes z thau rus. aut percutiunt pedibus. vt equus z mulus. aut dilaniant vnguibus vt leo z vrsus. **Ouis** autē nihil horum facit. **Quem** autem ch̄isti sciat se nō esse. qui vel mordet dentibus detrahēdo. vel impugnat cornib⁹ ali os violenter opprimēdo. aut pede percutit proximo irascendo. aut dilani at vnguibus aliena rapiendo

¶ **Domica. iij.**

Cxxix

Estote misericordes sicut et pater vester. *Lu. vi. Dat. vij. Mar. iij. In*
fortia huius euan. dixit dominus iesus Anno d. cxxij. id. iulij. feria. v. in
dictione. quarta. luna. xvi. An. incipit illi euan. scri. san. Lu. q. christus di
xit mutui date nihil inde sperantes. et erit merces vestra multa et eritis filij
altissimi. quia ipse benigne est super ingratos et malos. Tunc statim sequi
tur euan. hodie. (Estote misericordes) In hoc euangelio docet nos christus

Omnia quarta post octavas penthe
 costes Euangelium secundum *Lu. vi.*

A illo tpe d. i. d. s. Estote miseri
 cordes sicut et pater vester misericors
 est. Nolite iudicare ut non iudicabimini.
 Nolite condemnare et non condemnabimini
 Dimitte et dimitte tibi Date et dabi
 tur vobis mensuram bonam et confertur
 et coagitatam et superfluentem dabitur
 in sinum vestrum. eadem quippe mensura
 qua mensi fueritis remetietur vobis.
 Dicebat autem et illis similitudinem

misericordes esse et pau
 peres. ponens preter cele
 stem in *ex^m* cum dicit.
 (Estote misericordes)
 Hoc. non dicitur potes
 tes sicut pater vester est. sed sa
 pientes sicut filij dei es
 se (estote misericordes
 sicut pater vester celestis mi
 sericors est) *Ly. ds et*
releuat miseras nostras
propter suam bonitatem.
Sic et homo debet moue
ri ad releuandam miseri
am. primi propter amorem
bonitatis diuine (noli
te iudicare) scilicet temera
rie de primo (et non uo

dicabimini) scilicet a deo (nolite condemnare et non condemnabimini) quod. et si for
 te ex fragilitate humana pringat vos suspiciose iudicare. nolite tamen condem
 nare. i. aliquem dignum condemnatione condemnationi definire. quia aliquis est ho
 die malus. qui fortassis cras erit bonus. *ex^m* in paulo. ut pater *Act. ix. et in*
publicano. ut pater Lu. xviij. (dimitte. i. iniurias vobis illatas a primo..
(et dimitte te vobis) i. peccata vestra a deo cui frequenter iniuriati fuistis (date) scilicet
reparata (et dabit vobis) Glo. interli. vita eterna. Buill. danti pauperibus. non
solum dant spiritualia in presenti et celestia in futuro. imo etiam temporalia et naturalia
bona ei multiplicant. G. de (mensuram bonam) quantum ad bona fortune quod alij
quoniam conferuntur propter opera pietatis (et confertur) quantum ad bona nature. scilicet salu
tas et homo qui etiam aliquando proferuntur propter opera pietatis (et coagitatam) quantum ad
bona gratie (et superfluentem) dabunt in sinum vestrum quantum ad bona glorie. Et ideo
de Aplos. i. ad Thimo. iij. Pietas ad omnia valet. permissione vestra quod nunc est
homo et future (eadem quippe mensura quam mensi fueritis remetiet vobis). Ly.
quia secundum quod opera pietatis sunt maiora. erit et retributio maior. Ista tamen maio
ritas est attendenda semper secundum magnitudinem interioris affectus. Unum et
Mar. xij. Vidua quam misit duo minuta in gazophylacium secundum testimonium
saluatoris de plus misisse quam multi diuites quam magna dona miserant. Unum
de Hiero. quam offeruntur non suo pondere. sed offerentis voluntate pensant (di
cebat autem et illis). i. discipulis suis et turbis (similitudinem) Numquid pater ecclesie
id est caris sapia et scia (quoniam ducere). i. ignorantes docere et dirigere. quod di
non (nonne ambo in foueam cadunt). i. in perditionem. Primo enim cadit in fo

y iij

no. qz et si sit iniuria alicui. nō at ex pmo. hęc ille. Sequitur nūc. Date et dabit vobis. Qñ hic qritur. vtz dare elemosynā sit in pcepto? Rñdeo s; scñ Tho. vbi supra. qz cū dilectio pximi sit in pcepto. necē est oīa illa ca dere sub pcepto. sine quib; dilectio pximi nō seruatur. ad dilectionē autēz pximi pertinet vt ei nō solū velim bonū. sed etiā opemur bonū. fm illud .i. Ioan. ij. Nō diligam? pbo nec; lingua. sed ope et veritate. Et iō ele mosynā largitio est sub pcepto debitis circūstantijs obseruatis. qz i dā te sit supfluum. et in recipiente necitas. alias est in cōsilio et nō in pcepto.

Um turbę irruerent in ie. et Lu. v. Historia Postilla
huius euan. scā est anno christi. xxxi. viij. kal. maij. feria. iij. indicti
one. iij. luna. xv. Ante iniciū illius euan. scribit scūs Lu. qz oēs q habe

i oculo tuo n̄ vides hypocrita eijce pñū
trabem de oculo tuo. et tunc perspicies
vt educas festucā de oculo fratris tui

Dñica quinta post octa. pentheco..
Euangelium scđm Lu. v.

Illo tempore Cum turbę irruerent in iesum vt audirent verbum dei. Et ipse stabat secus stagnum genazareth. et vidit duas naues stantes secus stagnum. Piscatores autem descendebant et lauabant rheria sua. Ascendens

bant infirmos varijs languoribus ducebāt illos ad iesū. at ille singulis man⁹ imponēs curabat oēs Post hoc sequitur euāgelij hō / diernū (Cū turbę irruerent in iesū). Gorra: Ecce turbaz deuotio Nunq; legistis? scri baz et phariseoruz ad christū cōcurfus ppter verbū dei. Dulcedinē em suā deus abscondit a sapientib; et prudentib; et reuelat eā par uulis. vt pr; Matth xi. (vt audiret eū) quia

esuriebant audire pñū dei. ideo irruerunt in eū p nimia deuotione audien di ipsum (et ipse stabat secus stagnum genazareth) Ly. est lacus magnus q quē transit iordanis. Et aliquando vocatur mare galilee. quia transit p medium galilee (et vidit duas naues secus stagnum) id est ad littus sta gni (Piscatores autē descendebant). scz de nauibus in littus (et lauabant rheria) scz amouentes immundicias vt rheria plicarent (ascendens autem in vnam nauim que erat symonis) id est petri (rogauit eum a terra redu cere pusillum) Lya. vt de nauī populū sedentem in littore conuenientius doceret (et sedens) tanquam doctoris auctoritate vtens. (de nauicula docebat turbas. vt autem cessauit loqui) id est postquam finiuit sermo nem suū (dixit ad symonē) id est ad petrū (duc in altus) Lya. hoc est ad lo cum aque magis pfundū qui est cōuenientior ad piscādum (et laxate rheria vtrā in capturam) scz piscium (et rñdens perrus dixit Preceptoz p totā noctē laborantes nihil cepimus) Lya. quāuis diligentiaz magnā adhibuerimus (in verbo aut tuo) Gorra. id est in obediendo pbo tuo (laxabo rheria. et cum hoc fecissent (id est cū laxassent rheria in verbo dñi) (cōdulse unt pisciū multitudinem copiosam) Gorra. obediebāt pisces christo cui

Pagina

subiecta sunt ola. volucres celi z pisces maris Ps. viij. (rumpebat autem
rhetor eoz) Ly. ex quo patet duplex miraculū Prīmū q̄ ceperūt magnaz
multitudinē pisciū supra modū insolitū z impossibile per viāz hyānam
Secūdo q̄ illa magna multitudo pisciū tenebat in rheti rupto (z annu
erūt socijs q̄ fuerunt in alia nauī vt veniret z adiunaret eos. z venerūt et
impleuerūt ambas nauiculas. ita vt pene mergerētur. qd̄ cū videret sy/
mon petrus) Gor. i. q̄ ad primū verbū dñi cepissent tā ineffabilē multitu

autem in vna; nauim quērat symōis
rogauit eū a terra reducere pusillū. Et
sedens docebat de nauicula turbas
Ut cessauit autē loqui dixit ad symonē
Duc in altū z laxate rhetia vestra ī ca/
pturā. et respondens petrus dixit illi..
Preceptor per totam noctem laboran
tes nihil cepimus.. In verbo autē tuo
laxabo rhetē Et cum hoc fecissent con/
cluserūt piscium multitudinem copio
sam. rumpebatur autē rhetor eorum. et
annuerunt socijs qui erant in alia na/
ui vt venirent et adiunarent eos. z ve/
nerunt et impleuerunt ambas nauicu
las. ita vt pene mergerentur Quod cū
videret symon petrus. pcidit ad genua
iesu dicens Eri a me domine. quia hō
peccator sum. Stupor em̄ circumde/
derat eum. z omnes qui cum illo erant
in captura piscium quam ceperant Si

dinē pisciū. (pcidit ad
genua iesu) tanq̄ do/
minū suūz p̄gnoscens
dices (eri a me dñe). id
est recede (q̄ hō pecca/
tor lux) ly. reputabat ei
se indignū p̄ntia xpi/
sti Sili mō dixit cen/
turio. Dat. viij Dñe
nō sum dignus vt in/
tres sibi lectū meū. (sta
por ei circumdederat eū)
id ē admiratio magna
ppter facta xpi inso
lita (z oēs q̄ cū eo erāt
in captura pisciū quā
ceperant. Sili autē et
stupor circumdederat ia
cobū z iōānē filios ze
bedei q̄ erant socij sy/
monis) isti filij zebedei
erāt ī alia nauī. z erāt
consanguinei xpi. i.
sez filij sororis br̄e ma
rie p̄ginis (z ait ad sy
monē iesus) sez ipm z
solādo. (noli timere ex
hoc) id est de cetero (e

ris hoīs capiens). p̄ sanā doctrināz trahens ad vitam eternā Hoc
postmodum ostensum est. vt habetur Actuum secundo.. Vbi petrus in
p̄mo sermone conuertit tria millia iudeoz (et subductis ad terram nauī/
bus relictis omnibus). scilicet nauibus et nauium instrumentis (secuti
sunt eum). scilicet symon petrus et alij qui erant cum eo secuti sūt dñm
¶ Circa p̄gens euāgelium vbi dicitur. Irruerunt in iesum vt eum
audirent. Hugo de prato dicit quod trisarie homines diuiduntur circa
verbum dei. Quidam audiūt et nō faciunt. et isti sunt mali et a critter ver
berant. Vñ Lu. xij. Seruus sciens voluntatē dñi z nō faciēs. plagis m̄
tis vapulabit Quidā nec audiunt nec faciūt. z isti sunt pessimi. q̄ p̄m
nūt z audire et facere. z qd̄libet istorum potest esse peccatū mortale. quia

quis aliqua ignorantia excuset. fm illud. i. ad Thi. i. Ideo mias psecutus sum. qz ignoras feci in incredulitate. tñ ignorantia crassa z supina z affectata nō excusat. imo de se p̄t esse mortale pctm. cū sepet a regno christi. i. Cor. xiiij. Qui ignorat ignorabit Quidā audiunt verbū dei z faciunt. z isti sunt beati. vt pz Lu. xi. Beati qui audiūt x̄bum dei z custodiunt illud

militer autē iacobum z iohannez filios zebedei qui erant socij symonis. .z ait ad symonem iesus Noli timere ex hoc tam eris homines capiens. z subductus ad terrā nauibus relictis omnibus secuti sunt eum.

Dñica. vi. post octa. penthecostes. .
Euangelium fm Mat. v.

Illo tempore Dixit iesus discipulis suis Amen dico vobis. nisi abundauerit iusticia vestra plusq̄ scribarum z phariseorum. non intrabitis i regnū celorum. Audistis quia dictum est antiquis Non occides: qui autem occiderit reus erit iudicio Ego autem dico vobis. quia oīs qui irascitur fratri suo reus erit iudicio Qui autem dirperit frī suo racha: reus erit p̄silio Qui autem dixerit fatue. reus erit gebenne ignis. Si autem offers munus tuum

Postilla
Isti abundauerit iusticia v̄ra. Mat. v. Historia h̄ euā scā ē anno christi. xxxi. . id̄ iulij. feria. v. lūa. xvi. i. decōe. iij. . An̄ incitum illius euā. scribit. sc̄is Mat. qz christus dixit discipulis suis. Sic luceat lux v̄ra coram hōibus vt videāt opa v̄ra bona. z glificēt patre v̄m qui in celis ē. Nolite putare qm̄ veni solvere legē aut prophetas nō veni solvere. sed adimplere Amē dico vobis donec transeat celus z terra. iota vnū aut vnus apex nō p̄teribit a lege donec omnia fiant Itē apex masculini gnis d̄r sum. mitas a pedibus imota. . z qñqz apex dicit lucerna. z p̄rie dicunt

tur apices l̄q̄ ille alē q̄ in frontispicijs muroz scribuntur. Frontispiciū d̄r frontis spaciū. z q̄libet l̄rā d̄r qñqz apex. Item fm Aug. sup̄ illud Mat. v. Iota vnū aut vnus apex zc Iota est minor de ceteris l̄ris. apex est in summitate ipsius p̄ricula Tunc postmodū sequitur euangelij hodiernū (Nisi abundauerit iusticia vestra plusq̄ scribarum z phariseorum non intrabitis in regnum celorum) Sciendū qz iusticia scribarum z phariseorum erat falsa. quia solum cauebunt sibi a malis opibus exterioribus. z nō a malis voluntatibus putantes p̄cepta dei. phibitiua esse soluz per mala opera exteriora. quibus vn̄ alteri nocet. et nō prohibitos ēē actus interiores. scz rancores. odia. malas voluntates z desideria nocendi. Lyra. et eodem modo dicebant de hoc p̄cepto (non occides) quod hoc prohibetur occidēdi factū z nō occidēdi p̄positū. z h̄ ē qz christ̄ d̄r (audistis qz dēn̄ est antiquis Non occides) scz hōiem (qui autem occiderit) actualiter z in

luste/re^o erit iudicio) Ly. i. restitui accusatiōe vt legē iudicio punitā. i. mo-
te corpalī qz lex puit s'm talione. Un Gen. ix. Quicūqz effuderit huānū
sanguine fūdet sanguis ei⁹. Itē. Ero. xxi. Oculū p oculo dētem. p dēte (ego
at dico vob) Gen. i. pl⁹ ipono vob (ois q irascitur) motu interior⁹ odi (sui
suo). i. psoe z nō vicio. vt sic iā p vicū nō p zelū (re^o erit iudicio). i. dign⁹
accusatiōe apud deū (q
autē dixerit fratri suo
racha) secūdu August
Hiero. Crisost. Ra-
cha est quedā vox pro-
rumpens ex ira. signi-
ficans peruiersionem
vel vilipensionem. vel
etia vox interiectiua.
quē oritur ex indigni-
tate contra aliquē quē/
admodum .ioch. heu z
cōsiles q ostēdūt mo-
tum indignantis ani-
mi (reus erit cōsilio). i.
consensu iudicium esse
dandam sēntentiam cō-
tra eum z dictandam

ad altare: z ibi recordat⁹ fueris. quia
frater tuus habet aliquid aduersum te
Relinque ibi munus tuuz ante altare
et vade prius reconciliari fratri tuo. et
tunc veniens offeres munus tuum.

Dominica septima post octauas pē-
thecostes. Euāgelium secūdu Mar-
cum. viij.

A illo tē. Cum turba plurima ef-
set cum iesu nec haberēt quod mā-
ducarent. cōuocatis discipulis ait. mi-
sereor sup turbam quia ecce iam triduo

sibi pēnam qz peccatū eius venit in noticiam hominū per exterius sig-
num indignantis animi (qu i autē dixerit facies) id est qui vscqz ad yba cō-
tumeliosa pcesserit (reus erit gehēne ignis) quē est certa damnatio z ger-
na (si offers munus tuum ad altare) id ē si offerre pponis munus boni o-
peris chriso (z ibi recordat⁹ fueris. qz frater tu⁹) scz quē lesisti (habet ali-
quid aduersū te) p illata iniuria (relinque ibi mun⁹ tuum ante altare) siue
coram deo non dicit reportā. qz deus non munus repellit sed charitatem
proximi querit (et vade prius recōciliari fratri tuo) Lyrā. h pōt itelligi
dupliciter. Uno modo pedibus corporis et hoc debet fieri si cōmode pos-
sit haberi ipsius fratris offēsi pēsentia. Si autem non possit. sufficit
adeum ire pedibus mentis. quod fit quando habet propositum satisfā-
ciendi loco et tempore competentē et hoc modo vritur ecclesia romana qū
reum cōfitemtem absoluit et sibi satisfāctionem lēso sciendam impōit
(reconciliari fratri tuo) Gen. i. si lēseris. satisfāciendo vel veniā petendo
Si oderis rancorem deponendo. si te oderit ad amicitiam reuocando. vñ
etiam Cris. Si cogitatu offēdisti. cogitatu recōciliare. si vbis. vbis. si
factis. factis (z tūc) post recōciliationē (venies offeres mun⁹ tuū) Grego.
Quin⁹ nō accipitur nisi añ discordia ab aīo spellatur. Postilla.

Um turba plima eēt cum iesu zc. Mar. viij. Mar. xv. Lu. ix. Jo-
vi. Historia hui⁹ euāgelij scā est Anno xpi. xxij. xij. kal. iulij sab-
bato luā. xij. indeoe. v. An incitiū illius euāgelij scābit sanct⁹ Mar. xvj
qz accesserunt ad iesu turbę multę habētes secū multos claudos. cecos.
debiles. z alios infirmos multos z pēcerāt eos ad pedes ei⁹ et. curauit

Errij

eos ita vt turbe miraretur Vidētes autē multos loquētes claudos ābulā
tes. ⁊ cecos vidētes magnificabāt deum isrl. ergo dī euāgelij hodiernuz
(Cum turba plima esset cū iesu. nec haberēt qđ māducarēt) Hec turba se
quebatur dñm iesum ppter yborz suor dulcedines ⁊ ppter infirmoz ⁊ sanatio
ne (cōuocatisq; discipulis ait. misereor sup turbā) L y. hoc pōixit discipul.
vt ipsos induceret ad pietatem (quia iam triduo

sustinent me. nechūt qđ māducent Et
si dimisero eos ieiunos in domū suam
deficiēt in via. Quidā em̄ ex eis delon
ge venerūt. Et responderūt ei discipuli
qui vnde istos poterit hic suis satura/
re panib⁹ in solitudine Et interrogauit
eos quot panes habetis: qui dixerunt
septem. ⁊ pcepit turbe discumbere su
per terrā. ⁊ accipiens septem panes g/
tias agens fregit. ⁊ dabat discipulis suis
vt apponerent ⁊ apposuerūt turbe Et
habebant pisciculos paucos. et ipsos

sustinent me) L y. quia
tātum afficiebatur ad
doctrinā christi audie
dam et videndum ei⁹
miracula. quia p tres
dies redierant ad loca
propria manētes cum
christo in loco deserto
et sub diuo. ex quo p
eorum deuotio (necha
bent quod māducent)
L yra. quia cibaria q̄
d domibus suis aspor
tabant iam erāt con sū
pra Ideo nec pma die
nec secunda die hoc mi
raculum fecit. Tū q̄a
alimenta habebāt. tū
quia magis apparuit

tunc hoc miraculum qñ eis victus omnino defuit (et si dimisero eos ieiu
nos i domū suam deficient in via. quidam enim ex eis delonge venerunt)
Iacobus i li delonge veniūt qui de peccatis se ad deum conuertunt Vñ
Ps. cxvij. Longe a peccatoribus salus ⁊c. (et responderunt ei discipuli
sui. Vñ istos poterit hic dñs saturare panibus in solitudine) qñ d. locus
iste desertus est. et vllē multum distant. ideo non possumus habere ad sa
tiandum tantam multitudinem populi et tam famelicam (et interrogauit
eos quot panes habetis: qui dixerunt septem) quod erat quasi nihil re/
spectu tante multitudinis. Remi. Nō interrogat dominus quasi nesciēs
quot panes haberent. sed ad hoc vt cum responderent septem quo pauci
ores dicerent eo magis miraculum diffamaretur et notius fieret (et pce
pit turbe discumbere super terram et accipiens septem panes ḡtias agēs
fregit) multiplicauit autem christus panes. Primo benedicendo per qđ
instruimur q abum benedicere debemus Secdo frangēdo ad innuendū
q i nostris puiijs pauperibus panem frāgere debemus. Tercio ḡtias
agendo ad innuendum q in nostris refectionibus ḡtias agere debemus
Vñ Remi. sup Barth. In eo q grās egit nobis reliquit exemplū vt d
omnib⁹ donis celtus collar⁹ gratias referamus (⁊ dabat discipulis suis
vt apponerent ⁊ a pposuerēt turbe) Vñ Bēda. q dñs discipulis dedit pa
nes vt apponerent turbe. designat q spiritual scientiē doā tribuit apo
stol ⁊ per eoz ministerium voluit ecclesie vitę cibaria distribui (et habe
bant paucos pisciculos quos dominus iesus christus similiter bñdixit.

Pagina

et iussit apponi. **¶** In notandū q dñs dedit eis panes. ⁊ panis est cib⁹ q su-
stentat vita. ⁊ fecit verbū dei. ⁊ dedit eis pisces ad p̄dimentū cibi. p quos
signantur exēpla. et ita dñs designauit q pani. i. verbo dei addēdus ē cō/
dimentū boni exēpli. magis eīn suadent exēpla q̄s verba ⁊ sustulerunt
qđ superauerat de fragmentis septē spozas. **¶** Iaco. Voluit autē christ⁹ vt
colligerēt fragmenta. Primo ppter exēplū. In hoc datur nobis exēplū vt
ea q nobis sup sunt. vel etiā ea q nobis ieiunādo subtrahim⁹ pauperib⁹
erogemus. **¶** In Aug⁹ De tuo ieiunio fames paupis satiet. Scđo ppter
documētum vt ex hoc
istruamur q illis qui
sunt misericordes pau-
peribus t̄galia multi-
plicant. hoc pz. iij. Re-
gū. xviij. in vidua q̄ he-
līa paup cui dñs fari-
nā multiplicauit ⁊ o-
leum erant autē q̄ mā-
ducauerūt quasi q̄tu-
or millia. scz viri. exce-
ptis mulieribus ⁊ p-
uulis q̄ in lege nō nūe-
rabant. ⁊ dimisit eos.

¶ Circa pñs euāge. vbi
dicitur. Accepit iesus septē
panes. Est diligenter
notandū q̄ hec ffectō
differt ab illa d̄ quin-
qz panib⁹ or deaceis et
duob⁹ piscib⁹. quā po-
nit Ioan in euange-
lio suo quātū ad sex.

Primo qz ibi fuerunt
quinqz panes. hic p̄o septem. Secundo quia ibi fuerunt or deacei. hic
vero triticeī. Tercio quia ibi fuerunt duo pisces solum. hic vero plures
licet pauci et parui. Quarto qz ibi sederūt sup fenū. hic vero sup terrā.
Quinto qz ibi fuerūt quinqz millia hoīm ad māducandū. hic vero q̄tu-
or millia. Sexto quia de illis duodecim cophinis fragmentōz fuerūt e-
leuati. hic autē septē spozte fuerunt eleuatz plene.

¶ Postilla

Tendite a fals⁹ pphis. **¶** Mat. viij. Lu. vi. Historia b⁹ euā. scā ē an-
no christi. xxxi. q̄. id⁹ Julij. sc. v. luna. xvi. indi. iij. An inciū il. euā.
scri. s̄a. **¶** Mat. in eodē ca. q̄ christ⁹ dixit discipulis suis. Omnia quęcum-
qz vultis vt faciant vobis hoīes ⁊ vos facite eis s̄c̄l. hec est vī. ler ⁊ pro-
phete. Intra per angustā portā. qz lata est porta ⁊ spaciōsa via q̄ ducit
ad p̄ditiōem. ⁊ mlti sunt q̄ intrant p illā. et angusta porta ⁊ arcta via quę

Exxiiij

ducit ad vitam et pauci sunt qui inveniunt eam. Et postmodum statim sequitur euangelium hodiernum (Attende a falsis prophetis) In hoc euangelio docet dominus fideles suos sibi diligenter cauere a falsis prophetis et pueris christiatis qui vobis presentem deum et factis negant. ergo de attendite id est diligenter cauete a falsis prophetis (Hor. i. a deceptoribus. Hereticis Hypocritis. et a falsis christianis. et huiusmodi. Et hoc ideo ne tales corrupta vita sua et malis moribus fideles alliciatur ad mala

arbor bona fructus malos facere. neque arbor mala fructus bonos facere. Omnis arbor quae non facit fructum bonum excidetur. et in ignem mittetur: Igiter fructibus eorum cognoscetis eos. Non omnis qui dicit mihi domine domine. intra

et singlariter amonit eos cauere sibi ab hypocritis dicentes (qui veniunt ad vos in vestimentis ovium) id est sub simulatione exterioris sanctitatis (intrinsicus autem sunt lupi rapaces) quia interiorius sunt pleni malis

lo simulant exteriorem sanctitatem propter inanem gloriam et mundanam laudem. aut propter temporalia aliqua cum aliorum damno (a fructibus eorum) id est opibus (cognoscetis eos). scilicet finaliter. quia hypocrite et heretici diu latere non possunt qui erupant in aliquo signo per quod se prodant quia. sicut nuncius vel vir potest ignis abscondi quod fumum non emittat. Sic simulator vir potest diu latere quin signo habeo vel opere seipsum ostendat (nunc quod colligitur de spinis vias). opera iusticie (aut de tribulacione) scilicet humilis conversationis ad deum (sic omnis arbor bona) id est homo huius bonam voluntatem (bonos fructus facit). Item. quia talis vir sic semper facit opera bona. Unde dicitur. Arbor bona est bonus homo huius bonam voluntatem. radices sunt cogitationes. folia habet. fructus opera. Notandum quod homo bonus potest bonam voluntatem deserere. et sic mala arbor fieri. Ubi gratia. Judas. qui diu in vocacione apostolica permansit bona arbor fuit et postmodum malum fructum produxit quoniam christum tradidit. Magdalenam in primis mala arbor fuit quoniam peccauit. et postmodum bona arbor quoniam penituit. et sic tunc bonum fructum produxit (omnis arbor quae non facit fructum bonum excidetur) (Hor. a consortio omnium beatorum quod est grauissimum in damnationis supplicium. et in ignem mittetur) scilicet gehene. Et sic. duo sunt pene excidi. et in ignem mitti (igitur ex fructibus eorum cognoscetis eos) scilicet in futuro. Quauis heretici et hypocrite et falsi christiani in hoc seculo quicquid non plene cognoscant tamen pacto possunt seculo ex fructibus. id est ex finalibus eorum promissis et rebus utiobis manifeste cognoscantur quales fuerint (non omnis qui dicit mihi domine domine. intrabit in regnum celorum) semel dicit qui credit corde. His qui etiam fidem presentem ore scilicet non opere. Et talis non intrabit in regnum celorum (scilicet qui facit voluntatem patris mei qui in celis est). id est qui habet veram fidem christi in corde et eadem confirmet ore. et cum hoc operatur opera ad fidem pertinentia et maxime qui seruat mandata dei. Talis dicitur ter domine. et talis facit voluntatem dei. et sic consequenter ipse intrabit in regnum celorum) ut patet Mat. xix. Si vis ad vitam ingredi serua mandata. Circa presens euangelium vbi dicitur. Omnis arbor bona bonos fructus facit. Notandum quod Hugo de prato dicit. quod opus fructus dicitur bonum propter quicquid. Primo quia est a bono scilicet deo. hoc patet. Etiam. xxxvi. Omnia opera nostra operantur es in nobis domine.

Pagina

Opa mala sunt a diabolo instigare et a mala voluntate operantis. *vtz Jo. viij. Hecax e z pz ei. Scdo qz pcedit de loco bono. s. d. celo vt pz Jaco. i. Omne datu optimu z oē donu psem desursu e zc. Item pcedit de cor/ de bono. vt pz Mat. xij. Bon' homo de bono thesauro cordis sui pfert bonu. Valu at op' de malo pcedit. s. de regione demonu. z cupidientia carnis z de malicia mudi. vt pz. i. Jo. v. Tot' mud' in maligno positus e Tercio qz facit hoi/ nem bonu. Nihil e qd facit homine bonum. nisi opus pcurtis neqz dignitas. neqz diuitie. neqz scia. neqz aliqd aliud Unde. Aristo. ij. Ethi. Vir' e q hntē bonu facit et op' eius laudabile reddit. Valum autem opus hominem malum facit qz tamen nasaliter bon' e vt pz. Mosee ix. Facti sūt abominabiles. sicut ea q dilexerūt Quarto bonu op' oibz placet z sapit hntib' rectu z nō infectu gustu. Nā bonu est qd oēs hoies appetit. Un Boc. de pso. phi. Ventibus hoim nasaliter inferta e cupiditas p boi zc. Etia ipf malis bonu op' videt bonu qus iterdu p corruptione gust' nō sapit ipf malis. Un pz q bonu op' deo z hoib' placet. vt pz Eccl. xlv. Dilectus deo z hoibus moyses qz sez bo n' erat zc. Valu at qstioibz displicet ac etiā ipf malis qn scz rone vnt z redeit ad scpos. Quito qz ad locu bonu ducit. s. ad celu q e locus bto/ z vt pz Mat. xxv. Ueite bndicti pīs mei possidere zc. Mala at opa ad malu locu ducit. s. ad ifernu vt pz Lu. xvi. Fortius e diues z sepl' tus in inferno. Un etiā Mat. xxv. Ite maledci in ignē eternu. Postil*

Omo qdā erat diues zc. Lu. vi. Historia h' euāgelij scā est. anno. xpi. xxxij. quito kal. octobris dnica luna xij indictōe. v. In incitū sūt euāgelij scri. scūs Lucas d filio pdigo q dissipauit oēm substantiaz suā viuēdo luxuriose. Et p' modū cepit egere z cupiebat implere ventrē suū de filiis qz porci māducabāt z neō illi dabat. q surgēs vēit ad patrē suū dicēs. Pater peccauī i celu z corā te iā nō sum dignus vocari filius tu' Quare pat' cū gaudio suscepit eū z fecit iuniū solēne dicēs Hic fili' m' mortu' erat z fuxit perierat z iuc' est Hoc euāgelij legis in qdā gesima sabbato añ dnica Oculi mei: Tūc postmodū seqt euāgelium hodiernū (Hō qdam) Ly. i. ipe deus p nob' humanatus (erat diues) qz ipsius sūt celu z terra z ōnia in eis pēta. Un p's. xxij. Dñi e fra z plentudo o' orbis terraz z vniuersi q habitāt i eo (q habebat villicū) Ly. i. dispēsatorē cui tradidit boā sua ad dispēsā d. z sic quilibet hō e vllt' di eo q deus cullibz hoi pmittit gubnādas z ad voluntatē dñi sui dispēsādas splices res. s. res tpales corpus z aiām. z hoc e pēra illos qui dicūt Ego sū dñs oīm facultatū meaz. Un Ambro. Bona homis nō sunt

bit in regnū celoz. s. qui facit voluntatē patris mei qui in celis est ipse intrabit i regnum celorum
xvi.
Dñica ix. p' octa. pēt. Euā. fm Lucas
Al. tē. D. i. d. s. pabolā hāc. Hō
qda erat diues q habebat villicū
Ethic diffamatus ē apud illum quasi
dissipasset bona illi. z vocauit eū z ait

Exxiii

recte ferre nō potest (hic diffamatus est apud illum q̄si dissipasset bona il-
li) q̄d frequenter p̄tigit q̄n quis male vrit his q̄ ei a deo p̄missa sunt. i. ex-
ponendo in supbia. in crapula. i. luxuria. et sic de alijs. vñ vires sui corporis i-
petris cōsumit (et vocavit illū) Bor. vocat dñs quēlibz hoīem inspiratio-
nis inter. p̄dicatōib⁹ exteri. bñficijs flagellis et icutiedo terrorem ex-
tremi iudicij et timorē eternę dānationis (et ait illi. qd hoc audio de te). q.

illi Quid hoc audio de te? Redde rōem
villicationis tuę Jam em̄ non poteris
villicare Ait autem villicus intra se
Quid faciam: qz dñs me⁹ aufert a me
villicationes. fodere non valeo. mendi-
care erubesco.. Scio quid faciam.

tem (ait autē villic⁹ intra se. quid faciā). sic pctōz intra cogitare d̄z qd faciā
vt eternam dānationem euadā (qz dñs meus aufert a me villicationē). id
ē dispensationē oīm rez mihi p̄missa. qz tunc ampli⁹ nō erit tps meren-
di neqz penitēdi (fodere nō valeo. medicare erubesco). Cōsiderandū est q
in alia vita hō nō potest bona opari. qbus mereat⁹ et iuuetur ad gl̄iam.
Nec p̄ medicare. i. orando obtinere tūc veniā pctōz aut augmentū gl̄ie
qz tps p̄ntis vite p̄patur estat. Alia vero vita. s. futura est lītis h̄yem.
qz q homo hic semiat ibi et metet (scio qd faciā vt cū amotus fuero a villa-
tione). i. cū per mortem subtractus fuero a p̄nti vita in q homo p̄t mere-
ri et demereri (recipiāt me in domos suas). i. p eoz suffragia et merita reci-
pant in vitā brām in regnū cēloz. quę domus pauperū est. vt p̄z Bar.
v. Bti paupes spū. qm̄ ipsoz est regnū cēloz (cōuocatis singulis) Bor. i.
singularim (debitoribus dñi sui) Singularim eos alloq̄bat vt quilibz re-
puraret sibi fām bñficiū speciale. nesciēs q alijs etiam facta est relaxatio.
Secundo ne indignaretur aliq̄s ipsoz. quia plus remitteret alijs q̄ sibi.
Nec relaxat totū vt magis lateret dñm suū (dicebat primo. q̄tum debes
dño meo? at ille dixit centū cados olei) Bēda. Cadus gręce est amphora
latine cōtinens tres vinas (dixit illi. accipe cautionē tuā) Bor. cautio est
instrumentū quod ad cautelam de cōtractu debiti pp̄ia manu scriptum
est. quod alio nomine dicit⁹ chyrographū (et sede cito scribe quinquaginta)
et sic dimidiā partem annalium redditū ei dimisit (deinde alio dixit Tu
quātum debes dño meo? qui ait. centum choros tritici). Bor. Chorus
triginta modijs impletur. Et chorus est mēsurā aridoz. Ladus liqui-
dorum (ait illi. accipe litteras tuas et sede et scribe octoginta) Borra. Et
sic quintā partē debitorum dimisit ei Preciosius est autem oleum quam
tritium sustentamentum. ideo p̄ponit debitorem olei. debitor tritici.
(laudauit autem dominus villicum iniquitatis) id est villicū iniquum.
Villicus fuit iniquus duplici iniquitate. Primo quia bona domini sui
dissipauit. Secundo quia de residuo furatus est (laudauit cum) non sim-
pliciter. sed secundum quid. quia vt dicit Glo. Nō laudauit eū de fraude

Pagina

sed de prudentia. qz sibi puidit in postez (qz filij huius scilicet) **Lx. i.** hoies se
poralibz intenti (prudentiores). i. magis astuti et feruidi sunt in tpalibus
negocijs agendis (qz filij lucis). i. qz hoies spūalibus deputati. sicut i ne/
gocijs spūalibus. et hoc videmus ad sensum frequenter accidere. Cuius
yna rō est corruptio nature. ppter quā hō pnior est ad malū qz ad bonum
Alia rō est. qz bona tpalia sunt pntia. et iō fortius mouent animum. qz **fl.**
Arist. Pns obiectū mouet sensuz (et ego dico vobis). Hic dñs pabolam

istā adaptat ad nrām
enuditionez et salutem
et ad elemosynaz lar/
gitionez (facite vobis
amicos). i. pauperes et
bonos hoies. et etiā sā
ctos angelos (de mā
mona iniquitatis) Mā
mon est demon tem/
prans de diuitijs ma/
le acqrendis Dñr autē
diuitijs māmona iniq/
tatis. qz frequenter ad
iniquitatem inducūt.
qz faciūt hoīem supbi
re. inebriari. luxuriari
ludere et. **Un Aug.**
Dis diues aut est ini
quus. aut heres iniq.
Item qz raro sine pec
cato acqrit. vñ **Apl's**
Qui volunt diuites fi

eri incidunt in laqos diaboli. Item qz inequaliter possidentur ab hōibz
Nam vnus in ipis abūdat. et alius par aut nihil de ipsis habet (vt cum
defeceritis) **Lx.** id est in vita per mortem (recipiant vos in eterna taberna
cula) id est per sua merita et suffragia impetrent apud deū vos finaliter re
cipi in vitam eternā. Unde circa pñs euangelium vbi dicit Facite vo
bis aicos de māmona iniquitatis. Notandū qz quatuor modis possum
nobis facere amicos cū rebus tpalibus. Primo cum integre restituunt
hereditibus ea que per rapinam vel per furtū male habita sunt. Et humi
liter petit remissionem de iniuria eis illata differendo restitutionē. Se
cundo cū ignoratur cui restituatur. et tunc de cōsilio cōfessoris paupibz
erogetur. Tercio cum aliquis cōtra institutionem ecclē lucratur. vt labo/
rando diebus festiuis vel aliter. ita tamē qz nō tenetur ad restitutionem.
vt ē lux de iure meretricio. Tēci faciēda ē medecia vñ scā sūt vulnera.
Et dāda ē de h elemosyna paupibz Quarto faciēdi sūt aīa de diuitijs q
iniqz vuant cū nimia tenacitate Pōt em̄ qd dānari eo qz nō dat sua. vt p
Mat. xxv. Discedite a me maledicti in ignē eternū. Esuriui et nō dedi
stis mihi māducare. Un diues epulo dānat? ē. qz nō dedit sua vtz **Lx. pñ**

Exxi

Um appropinquet iesus hierlm rē. Lu. xix. Historia h' eua. scā ē
 āno christi. xxxij. xij. kal. aprilis. dñca palmar. luna. x. indictione
 vi. Ante inciū. illi' euan. scribit scūs Lu. in eo. ca q dñs iesus cuz in die
 palmarū appinquaret ad descēsz montis oliueti. ceperunt turbē descē
 dentiū gaudentes laudare deū voce mag' sup oibus q's viderāt p'utib?
 dicentes. Bñdictus q venit in noie dñi. pax in celo z gl'ia in excelsis. Et

Dñca. x. post octauas penthecostes
Euangelium fm Lucam. xix.

Nillo rē. Lū apppīquaret iesus
 hierusalem videns ciuitatē fleuit
 sup illā dicens. Quia si pgnouisses. z tu
 Et quidē in hac die tua q ad pazez tibi

quidā phariseoruz de
 turbis dixerunt ad il
 lum Vg' increpa di
 scipulos tuos. qbr ipse
 ait. dico vobis qz si hi
 taquerint lapides cla
 mabunt Tunc sequit
 euangelii hodiernum
 (Lū appinquaret ie
 sus hierlm. Ly. nō so

lū corpis gressu. sz etiam ppassionis affectu (vidēs ciuitatē). s. hierlm. in
 q diu vigerat cul' diuin' (fleuit sup illā) Ly. s. fletu ppassionis. Tū pp
 ter mala culpe q ibi multiplicata fuerūt. tū ppter mala pœue q futura i
 minebant Notandū q christus qter fleuit Prio in natiuitate. vt pz Sap
 vij. Prio vocē silem oibz emissi plorās. vñ etiā canit Vagit infans in
 ter arta positus psepia. Scdo in lazari suscitatiōe. Tercio sup citatem
 hierlm. Quarto in passione sua. vt pz Heb. v. Lū clamore palido z la
 chrymis exaudir' est (qz si cognouisses) Bor. s. ruinā et subuersionē q ti
 bi iminet (z tu) sp' feres (z qdē in hac die tua). s. p'spa in q facis volūntatez
 tuā (q ad pacē tibi) sz modico tpe duraturā Et iō nūc gaudes. qz iminē
 tia nō vides (nūc at abscondita sūt ab oculis tuis) sz mala q futura sunt
 tibi (qz veniet dies in te z circūdabunt te inimici tui) Bor. pncipes rho
 ni cū exercitu valde forti (vallo) ad lrāz. qz tres aggeres dñi rhomani fe
 cisse circa hierlm capiendā (z coangustabūt te vndiqz) szcludēdo z pro
 hibendo introitū z exitū introductionē victualū z armor. vñ Ioseph
 dē q p angustia famis mulieres pueros ppios comederūt (z ad terrā p
 sternēt te) Lapta em citate turres z muros diruerūt z cūcta edificia ele
 cerunt ad terrā (z filios tuos q in te sūt) Bor. i. hitatores tuos aliq's oc
 cidendo. aliq'us captiuādo (z nō relinquent in te lapidē sup lapidē). s. fū
 ditus euertēdo. hoc iā pz ad oculuz. qz sepulchrū christi qd olim erat ex
 tra citatem. iā est in medio citatis (eo q nō pgnouer' tps visitatiōis tue)
 sz quo creator oim p incarnationis mysteriū z p pōicationis officiūz te
 visitare dignat' est. quē nō recepisti. sz vsq ad mortē psecuta fuisti

Sciendū q misericors deus nō statim punit hoies cū peccāt. sz prolo
 gat ipis vitā ppter emendā. Sicut homo cū videt foranē in forularib?
 vel in vestimentis suis. nō statim eos pijcit. sz facit eos refici quousqz nō
 sit āplius spes de reparatiōe ipoz Sicut dñs iesus christus nō statim pu
 niuit hierlm. sz p qdraginta duos ānos p'raxit. sed quia inuenit eā incor
 rigibilē. tunc p'mittit eam destrui a rhomanis pncipibus. s. Lyto z Vels
 passiano (z ingressus in tēplum) z hoc ppter nrām instructionem. Unde

Pagina

Chriſtoſtomus. Tu chriſti imitator ſcūs. cū ingreſſus fueris aliquā ciuitatē ante omnes actū ad eccliam curras. qz ppiū boni filij eſt vt veniens p̄mū currat ad domū p̄is (cepit eicere vendentes z ementes) **Lxxa.** nā ſacerdotes ppter cupiditatē z auariciāz ſuā in primo atrio tēplī fecerūt tria loca venalia vt venientes ſi nō haberent qd offerrent inuenirēt ibi ad emēdūz. z ſi aliqui nō hēnt vñ emerent poſuerūt ibi nūmularios a qbus acciperēt mutuo pecuniā. Sed qñ hīc qre nō reſtiterunt chriſto. Rñdet **Lxx.** q ex oculis ei⁹ z a facie exibat qdaz fulgor terrēs eos. ita q nō au⁹ debāt ſiſtere. ſicut etiā in voce ſua terruit eos q veniebant ad capiendū eū. qui cū au⁹ dīrent ipm dicentē ego ſum. abierunt retroz / ſum z ceciderūt in terraz. vt hētur **Jo. xviij.** In voluntate chriſti erat oſtendere infirmitatē aſſumptā. z etiāz ſue diuinitatis p̄tutes. (dicēs illis. ſcriptū eſt eim) **Eſa. lvi.** (domus mea) **Gor. i.** meo cultui dedicata In qbus vbiſ oñ dīc ſe eſſe deū. qz tēplum ſolū dei eſt (dom⁹ oꝝis eſt) nō domus negociationis. nō vane locutionis. nō ſpectaculoꝝ. Et iō dr Aug⁹ in regula. in oratorio neō aliquid agat niſi ad qd ſcū eſt vñ et nomē accepit (vos autē feciſtis illā ſpeluncā latronū) qz ipſi nō curabāt de cultu dei. ſed de excoꝛiatione ppli per aſtutias ezq̄ſitas. Spelunca autē latronū dr eſſe loc⁹ vbi ſpolia q rapiūtur ponūtur. z hoc fecerūt ſacerdotes de templo vt iā dīctū eſt (z erat docēs quotidie in tēplo) **Uñ Grego.** Redip̄toꝝ nū nec ab i dignis nec ingratīs p̄dicationis p̄ba ſubtraxit. In hoc dat nobis ex⁹ p̄dicandi. Notandūz q illi ad q̄s pertinet vt p̄dicēt frequēter dñt p̄dicare. z q hoc negligūt multas p̄minationēs q habent in ſacr̄ ſc̄ptur̄. ſm Guit incurrit. vñ **Ezech. xxxij.** Si dicēte me ad impiū unpie morte moriet⁹ z nō annūciaueris nec locutus fueris vt ſe cuſtodiat impius in impietate ſua morietur ſanguinē eius de manu tua regram. vñ. **Eſa. vi.** Ue mihi qz tacui. quia vir pollutus labijs ego ſum Item. i. ad **Cor. ix.** Ue mihi eſt ſi nō euangelizauero vobis Circa p̄ns euangelij vbi dr. Uidens ieſus ciuitatē fleuit ſup eaz Notādum q vt ex ſcriptura hī pōt qd̄uplex eſt ſletus chriſti. q ſignat qd̄uplicem ſletum quē in hac vita hēre debem⁹

Primus ē ſletus infantie. ſicut de chriſto canit **Uagit infans in terra poſitus p̄ſepia.** **Uñ Sapient. vij.** Silētiū vocē oib⁹ emiſſi plorās. q ſignificat ſletū quē debem⁹ hēre p̄ incolatū p̄ncis miſerie. **Uñ Aug⁹** Puer q naſcitur a ploratu incipit nec ridere p̄t. ſtatim natus plorat p̄pheta ſu⁹ calamitatis Secundus eſt ſletus q fleuit ſup lazaz ad vitā eū reuocando. qui ſignificat ſletum quēz habere dēmus p̄ patrie dilatioē. vnde **P̄ſer. xix.** Deu mihi quia incolatus meus prolongat⁹ eſt. Tercius eſt ſlet⁹ quo

fleuit sup ciuitate hierlm in die palmar. qui fecit q̄ fletū h̄rē debem⁹ pro
cōpassione miseroꝝ. vt pz Hiere. ix. Quis dabit capiti meo aquā ⁊ ocul
meis fontes lachrymar. ⁊ plorabo die ac nocte interfectos filie ppli mei.
Un etiā. ij. Cor. xi. Quis infirmat ⁊ ego nō infirmor. Quis scādalizat
⁊ ego nō vroz. Quart⁹ est fletus q̄ fleuit in cruce. vtz ad Hebre. v. Cum
clamore valido ⁊ lachrymis offerēs exauditus est p sua reuerētia q̄ signi-

Scriptū est. quia domus mea dom⁹
orōis est. Vos autē fecistis illā spelun/
cam latronum. ⁊ erat quotidie docens
in templo

Dñica. xi. post octauas pēthecostes
Euangelium fm Lu. xviij.

Al. t. Dixit iesus ad quosdā qui in se
psidebāt tāq̄ iusti ⁊ aspernebant cete
ros parabolam istā Duo hōies ascen

ficat fletū quē h̄rē de/
bemus in cruce penitē
tię ex cōpunctiōe peccō
rum. vii ps. vi. Laua
bo p singulas noctes
lectū meū. i. cor meum
⁊ faciem aīę meę. Sic
fleuit ⁊ lauit magda/
lena ⁊ mundata ē Lu
cē. viij. Sic fleuit ⁊ la/
uit petrus pctm suum
vt pz Lu. xxij. Egres
sus foras fleuit ama/
re

Dixit iesus ad quosdā qui. tē Lu. xviij. **Historiā hui⁹** eūā dixit dñs
Anno eius. xxvij. kal. aprilis. dñica. luna. x. indictione. vi. Ante incium
illius euan. feri. san. Lu. in eo. ca. q̄ christus dixit pabolā istā **Iudex q̄**
dam erat in quadā ciuitate q̄ deū nō timebat ⁊ hōiem nō reuerēbatur.
Vidua autē q̄dam erat in ciuitate illa ⁊ veniebat ad eū dicens. vindica me
de aduersario meo. ⁊ nolebat per multū tēpus. post hoc dixit intra se. et si
deū nō timeo nec hōiem reuereor. tñ quia molesta est mihi hęc vidua. vin
dicabo illā. scz faciendo ei iusticiā. ne in nouissimo veniens fugillet me. i.
suffocet me tediosis clamoribus **Lucan⁹** Item sugillare. i. suffocare. strā
gulare cōdemnare. Tunc postmodū sequit euangelii hōdier. (Dixit ies⁹
ad quosdam qui in se confidebant) id est suis meritis (tanquam iusti) atq̄
tamen iniusti. quia humilitatem non habebant sine qua nullus est iust⁹.
(et aspernabantur ceteros) quia non attendebant illud **Esaię. xxxij. Ue**
qui spernis nonne et ipse sperneris. (duo homines ascenderunt in tēplum)
Lyra. quia ad litterā templum erat in alto sitū. scz in monte. vt habet
ij. Paralipo. ij. (vt orarent) non ad cōfabulandū. non ad mulieres vidēdū
(vnus phariseus) **Gozra.** apparēs iustus. Pharisei em̄ distinguebantur
ab alijs in habitu et in obseruantijs ⁊ cultu religionis. ppter quod dicti
sunt pharisei id est diuisi ab alijs hōibus (et alter publicanus) id ē publi
cis negocijs intentus. quē de cōmuni cursu implicat ad peccatum (phari
seus stans) **Gozra.** ecce superbia. cū tamen deberet flectere genua. vel ali/
quo alio modo se inclinare (hęc apud se orabat) **Lyra.** Iste phariseus pro
prie nō orauit. sed magis se iactabat dicens (deus gratias ago tibi) **Goz.**
Vale incepit iste phariseus orationem suā. debuit em̄ incipere i sui ac
cusationem. scdm illud **Prover. xvij.** Iustus in principio accusator est
sui In medio supplicare et orare Et i fine grās agere. sic sciūt sacerdotes

Página

missa sua Prius em accusat se in gñali pessione dicēdo . Cōfiteor Scōdo
deū supplexiter deprecatur multiplici orōe Et vltimo deo regratiat i grā
actione cū dē 3te missa .i. vel bñdicamus dñō . deo grās (qz nō sum sic ce
teri hoies) qd . solus iustus sū . oēs ceteri pctōres (raptōres iniusti r adul
teri) Bor . Raptōres em sunt q primoz suoz sub 3 rapitiū . 3niusti q p
sonas eoz lebūt r pmiūit 3ulteri q vxores primoz pollunt . (velut
etiā hic publicanus) qd iudicat r pdemnat Dñs hoc enumerat bñs sua
dicēs 3eiuo bis in sabbato .i. hebdomoda q apd iudcos tora denotaba
tur a sabbato tanq̃ a digniori (decimas de oim q possideo) ly . pharisai de
multis decias dabāt vt de mīro . de aneto r de cimino . vt pz Bar . xxiij .
ad qd nō tenebāt vt ceteris iustioribus apparerēt (sz publicanus a longe
flans) ly . ecce dei tior .

debant in templū vt orarent. vn^o phariseus ⁊ alter publican^o phariseus hęc apud se orabat. d's gratias agorū bi. quia nō sū sicut ceteri hoīes. raptores iusti. ⁊ adulteri. velut etiā h' publican^o Ieiuno bis ī sabbato decimas dō ō nū q̄ possideo Et publican^o a lōge stā

qñi nō eēt dign⁹ ad al
 tare ap̄pinq̄re (nole/
 bare nec oculos ad celū
 leuare) Ecce pudor. q̄
 p̄pter pctā sua nō au/
 debat celū respicere. (s̄
 percutiebāt pctā suā)
 Ecce dolor de pctis ⁊
 missis dices. **D**e pro
 pitius esto mihi pctō
 ri) Ecce h̄az pura ⁊ f̄s̄
 sio. ⁊ ista iā deā suffici
 ter (dico vobis descēd
 de ipso f̄cis iust⁹ p̄ grā
 ab illo). s̄. phariseo fup̄
 g⁹ Supbia etiā bonis
 p̄ fupbiā (humiliabitur)
 tabitur) in gl̄ia p̄ remū
 p̄ssā. altera eleuatur. ⁊
 vt q̄ eleuā⁹ p̄ fupbiā in
 sura ⁊ cōuersio. **U**ni
 eleuabitur Circa p̄
 eandū q̄ q̄libet pccō d
 Primo p̄pter acerbitatē
 infernali. scdm̄ Thom
 in quarto dialogo. ca. i.
 natus. Unde magister
 na est grauior oibus a
 passi sunt martyres S
 ucrifecōs diuersitatē
 peccati erit et plagaz
 q̄ ibi an⁹ p̄ die sp̄tual
 p̄nti tempore. pro anno
 quia illa p̄ pena non p̄

nt ad remissionē pccōz. iō seq̃tur. (Amen). i. vera
t hic). s. de tēplo dei qđ erat in mōte (iustificat). s.
z miam dei. qđ os hoibz dat gr̃z (in domū suā z
s. supbia corripiebat oīa bōa opa ē. vii. Au
pibz infidiat vt pereant qđ oīs qđ exaltatibz
pccnā (z qđ schūliat) p verā pfessione pccōz (exal
tationē). Sicut em̃ in statera material vna pte d
cōuerso. Sicut in statera diuine iusticie decretū est.
vita pñti depmānt p pccnā fūsilibz in vita fū
ponte hūilant in pñti ppter deū. in fūto ad gl̃iam
is eūā. vbi dī. De^p ppius esto mihi pctori. Ho
p. p posse laborare vt pñtāz verā agar in pñti vita
e ignis purgatorij. qđ ignis ille est idem cum igne
am de aquino. Unde etiam sanctus Gregorius.
ly. In eodem igne purgat electus. et detinetur dā
sententia. z. li. iiij. distinctio. xliij. ca. vi. Illa po
ijs Excedit em̃ oīm pccnā vite pñtis. etiam quā
dō rōc diuersitas pccnāz. qđ ibi fūne pccm di
peccatorz. est ibi z pccnāz modus Nam p mēsurā
modus Deutero. xxy. Tercio rōne diuturnitas
Uñ Ezech. iij. Sic. p anno dedi tibi diem scz in
scz in futuro Quarto ratione in fructuositas
et ad meritum. sed solum ad satisfactionem.

Cxxvii

et est inuoluntaria Poena sicut in vita punitur est voluntaria Quinto ratione dam-
nificatus. quia quod diu aia est in poena caret gloria. Quod retardari a gloria excedit
omnem poenam vite punitis. et punitum in talibus quod nisi esset adhuc poena illa per
soluenda statim deum videret. quia tales in gratia moriuntur et nihil im-
pediunt qui quis in gratia dei ab hac vita decedit. nisi solutio poene pro peccatis
pro quibus hic non plene satisfecit etc. Unde Hugo. Nunquam enim a quoque
dei facies videbitur donec per poenam venialium peccatorum quod trans mini-
mus persoluat

mus persoluat

Postilla

Exiens iesus de fini-
bus tyri. etc. Marc.
vij. Marc. xv. Hoc si-
gnificavit iesus christus
anno ei. xxix. kal.
decembris. feria. v. luna
xvij. indictione. iij. An in
icium illud euangelij scri-
ptis Marcus. ca. vi.
quod ubique dominus iesus
introducebat in vicis vel
in villas aut in ciuita-
tes in plateis ponebat
infirmos et decubaban-
tur eum. ut vel sumbram
vestimenti eius tra-
gerent. et quotquot tra-
gebant eum salui fie-
bant Postmodum sequi-
tur euangelium hodie-
rum extiens iesus de fi-
nibus tyri venit per sy-
donem ad mare galilee
Tyra. tyrus et sydon
sunt quedam ciuitates
sitae in terra promissionis
prope montem libani.

nolebat nec oculos ad celum leuare. sed
percutiebat pectus suum dicens. Deus
propicius esto mihi peccatori Amen di-
co vobis descendit hic iustificatus in do-
mum suam ab illo. quia omnes qui se exaltat
humiliabitur. et qui se humiliat exal-
tabitur.

Die duodecima post octavas pen-
thecostes Euangelium secundum Marc. vij.

In illo tempore. Exiens iesus de
finibus tyri venit per sydonez ad
mare galilee inter medios fines decapo-
leos et adducunt ei surdum et mutum et de-
precabantur eum ut imponat illi manum.
et apprehendens eum de turba seorsum.
misit digitos suos in auriculas eius.
et expuens in terram tetigit linguam eius.
Et suspirans in celum ingemuit.
et ait. Effeta. quod est adaperire. Et sta-
tim aperte sunt aures eius et solutus est

Dare galilee est quidam lacus per quem transit iordanis (inter medios fi-
nes decapoleos) Unde Jacobus Decapolis est regio decem urbium trans ior-
danem ad orientem. et cum venisset iesus christus ad locum illum (adducit ei sur-
dum et mutum) non erat talis a natiuitate nec ab infirmitate superueniente. sed
a demone ipsum obsidente. et auditum impediente et loquelam (et decubant eum
ut imponat illi manum) ut ipsum sic curaret. per quod datur intelligi quod aliqui per
hoc signum etiam bonorum hominum salutem alicui impetrat (et apprehendens eum de turba se-
orsum) Unde Jacobus per quod datur intelligi quod ille qui saluari desiderat malas socie-
tates dimittat (misit digitos suos in auriculas eius) id est per digitos intelligitur
gratia spiritualis quam infudit christus in cor peccatoris (et expuens in terram tetigit linguam eius) per

Pagina

salus sapia diuina intelligitur. Theo. Via q̄ in christi corpe fuerit. sc̄
 z diuina fuerit. siue vestimenta ei⁹. siue digiti eius. siue spū eius Et iō
 aliqñ curabat p tactū vestimento z. aliqñ p digitum. aliqñ per spū. sic
 p3 hīc in euangelio (z suspiciēs in celū) p quod docet nos vt sepe ad celum
 respiciamus. qz est amicus noster. auxiliū nr̄m z hereditas nr̄a (ingemu-
 it) qd̄ facere voluit vt ostēderet hūanę naturę veritatē. Item vt ostēderet
 pctorib⁹ gemendi ne citatem. qz q̄ sanari vult a pctis prius d3 ingemere
 vt p3 Ezech. xviij. In

quacūq; hora pctor i/
 gemuerit. zc. (et ait ef-
 feta. qd̄ est adaperire)
 Ly. ostendens se vep-
 deni curando p imperi-
 um (et statim apte sūt
 aures eius. z solutum
 est vinculu3 lingue ei⁹.
 et loq̄batur recte) Jaco.

Vinculum lingue tunc solutū est quādo homo
 lingua vtit ad ordē. ad proximī edificationem z informationē. ad pcti
 pfessionem. z ad dei laudē (z pcepit illis ne cui dicerent vt vanā glām
 fugiendā esse doceret) quanto autē eis p̄cipiebat. tāto amplius p̄dicabāt.
 Uū Aug⁹. per hoc christus volebat p̄gnis ostendere cū quāto seruiote p̄
 dicare dñt qbus iubet vt p̄dicet qñ illi qui prohibent tacere nō poterant.
 Ly. beneficiatus de bñficijs acceptis debet se gratū oñdere z bñfactores
 laudare. Quis bñfactor hoc nō querat (z eo amplius admirabātur) Ly.
 de tanta humilitate (dicētes Bene oīa fecit z surdos fecit audire z mu-
 tos loqui) Circa p̄ns euangeliū vbi d3. suspiciēs in celum. Notādum
 q̄ hugo de prato dicit. q̄ quater legimus iesū oculos subleuasse. Primo
 turbā pastur⁹ vt3 Jo. vi. Lū subleuasset oculos iesus zc Secūdo rñsuz
 legisperito daturus. vt pater. Lu. x. Tercio surdū z mutū sanaturus. si
 cut p3 in verbis pmissis Suspiciens in celum. Quarto lazari suscitatu-
 rus. vt p3 Joan. xi. Ubi sciendū q̄ oculos mentis nr̄e celum respicere de
 beamus. z ad ipsum anhelare. z hoc ppter tria. Primo qz ciuitas nr̄a est
 vbi perpetue manere debem⁹. vt p3 Hebre. xij. Nō hāmus hīc manētē
 ciuitatem. sed futurā inquirim⁹ Exemplum de illis qui in aliena patria
 demorātur quō cor ad terrā suāz ponūt si illuc redire intendūt Alias nō
 habent ibi cor suū si in terra in qua habitāt edificāt z de patria sua am-
 plius nō cogitant. Secundo qz ibi est p̄f noster z mī nostra z fr̄es z so-
 rores z amici nostri. s. christus z brā virgo. z alij scī q̄ amplius nos dili-
 gunt q̄ parentes carnales pueros suos. Sperare etiā debem⁹ q̄ ibi sint
 anīme p̄decessorū nostrorū qui in fide christi mortui sunt. Omnia ista tra-
 hunt desiderii hominis ad celum. Tercio qz ibi est thesaurus noster. scz
 merces operum nostrorū z etiam meritū christi z brē virginis maris. om-
 nium electorū in cōlo existentū. qui est thesaurus indeficiens omnē suffi-
 cientiā habens. quia nec auferri nec corrūpi pōt. Magnus autē z p̄ciolus
 thesaurus multū trahit cor hoīs. vt p3 Mat. vi. Ubi est thesaurus tu-
 us. ibi est z cor tuum

Extrahit

Domínica. xliij.

Beati oculi q̄ vident q̄ vos videtis. Lu. x. Dat. xliij. An̄ in lectu illius
cuan. scribit san. Lu. q̄ christus dixit discipulis suis. qui vos audit
me audit. et qui vos spernit me spernit. Et cōuersus ad discipulos suos
dixit (Beati oculi q̄ vident) Ly. nō solū humanitatē christi et facta ex te
riora sp̄ciendo. sed p̄tē diuinitatis latentē intelligēdo (q̄ vos videtis)
Bor. viderūt em̄ apli gratiosam p̄ntiam dñi nri iesu christi in assumpta
humanitate. et crediderūt eū vep̄ deū et hōiem. ergo dā sunt bñi. Sz iu/
dei pharisei. cayphas. herodes. et pylatus. solū viderūt foris christi hūa

Dñica. xliij. post octauas p̄thecostes
Euangelium fm̄ Lucam. x.

In illo tempore. Dixit iesus disci
pulis suis Beati oculi qui vident
quē vos videtis. Dico em̄ vobis q̄ ml̄
tiphet̄ et reges voluerūt videre q̄ vos
videtis. et nō viderunt: et audire q̄ vos
auditis et non audierūt. Et ecce q̄dam
legisperitus surrexit temprans illuz di
cens. Magister quid faciendo vitā ē
ternam possidebo? At ille dixit ad eum.
In lege quid scriptuz est. quomō legis.

multi p̄phet̄ et reges voluerunt videre q̄ vos videtis) sicut. Esa. lxiiij. q̄
dixit. Et inuam disrūperes celos et descenderes Item sicut aggeus q̄ dixit
Aggei. ij. Veniat desideratus cūctis gentibus. Item sicut moyses q̄ di
xit. Virte domine quē missurus es. Item et p̄pheta dauid. ps. Lxiiij. q̄
dixit. Inclina dñe celos tuos et descēde. et plures alij. (et nō viderūt) Bor/
ra. i. eo modo quo vos videtis. viderūt em̄ ipm̄ sp̄ualiter. sed isti corpora
liter et p̄ntialiter habentes eum. et ab eo quē volebant interrogātes (et ecce
q̄dam legisperitus) scz peritia litterali. nō intelligētia sp̄uali. Unde Am
brosius sup̄ Lucam. Quidaz legisperitus verba legis tenens. et verba
legis ignorans (surrexit). scz vt melius audiret (temprans eum et dicens.
magister) Borra. magistru vocabat cuius discipulus esse volebat. (quid
faciendo vitam eternam possidebo) Borra. videtur em̄ querere humiliter
cum dixit. Magister. Sapienter cū dixit. quid faciendo? Utiliter. cum
addidit vitā ternam possidebo (At ille dixit ad eum in lege qd̄ scriptū est)
scilicet in lege diuina. quē lex legum est (quomodo legis) id est quomodo
doces discipulos tuos qui adhuc nescis per quid perueniatur ad vitā et
nam (at ille respōdens dixit. diliges dñm deū tuuz ex toto corde tuo) scdm̄
Bern. id est sapienter (ex tota aia). id est dulciter (ex tota mēte) id est fortiter

nitatē. sz nō agnouerit
eius deitatē. q̄ nō sunt
dei bñi. Vñ Hiero. in
omel. Illo p̄oclos be
atos dixit q̄ hōiem vi
dentes deū crediderūt.
Vbi notandū q̄ si be
ati fuerūt oculi q̄ vide
rūt christū et crediderūt
eū eē deū. multo beati
ores sunt q̄ nō viderūt
christū in humanita
te. et tñ crediderūt ipsū
vep̄ deum in sacramē
to eucharistie. Unde
Joā. xx. qz vidisti me
thoma credidisti Bñi
q̄ non viderunt et credi
derūt. dico em̄ vob q̄

Pagina

(et proximum tuum sicut teipsum) id ē ad qđ teipm scz ad gratiā in pñti
z ad gloriā in futuro. vel eo ordine quo teipsum. s. infra deum z sup oia
spalia (dixitq; illi). s. iesus phariseo z legispito (recte respōdisti) nō autē re/
cte fecisti. qz vt dicit Glo. xps laudauit ei' respōsum nō ei' fcm (hoc fac z
viues) q. d. hoc dicis z nō facis. id ad vitā eternā nō vadis (ille autē). s. pha/
rise' z legispitus volēs iustificare seipm) .i. demonstrare iustū (dixit ad ie/
sum quis est meus proximus) Gor. for. sitan purabat qđ christus dixisset
Iudeus est. primus tuus. Et tunc responderet oēm iudeum diligo z sic
appareret iust' (suspi/
ciēs iel' dixit. Nō qđā
descendebat ab hieru/
salem in hiericho) qđ dis/
tat a hierlm ad vnam
dietam (z incidit in la/
trones qui etiā spoli/
auerūt eum et plagis
impositis abierunt se/
minuo relicto) erat ei
ad hram inter hierlm
et hiericho solitudo vl'
desertū in quo spolia/
bantur aliqn homies
transētes a latronibz
z occidebātur in qđ so/
litudie captus fuit se/
dehcias rex fugiens d'
hierlm a satellitibz re/
g' babilois. vt habet
Hiere. ultimo. Lxxa
Moralit' tamē expoi/
tur d' peccatore descēde/
re a statu iusticie i pec/
catū mortale qđ spoliatur a demoibz et fliqitur seminiuus quia tollit ab
eo vita gracie remanente vita nature. Vystice etiam per hominē iustuz
secūdam Gor. intelligit adam vel omne genus humanū. ergo dicit' Nō
qđā. s. adā vel genus humanū (descēdebat ab hierlm) id est de paradiso et
incidit i latrones). i. in dmonū prātes (qđ spoliauerūt eū). s. indumēta grē
imortalitatz z innocētie auferēdo vt pz Bñ. iij. Primi parētes post pē/
tū zgnouerūt se esse nudos (z plagis impositis) id est naturalibz vulne/
ratis z debilitatis p pētm (abierūt seminiuus relicto) hō seminiuus relin/
quitur. qñ remanēte vita nature pūatur vita gracie (accidit autē vt sacer/
dos quidam descenderet et viso illo preterijt similiter et leuita) (sacerdos
legem significat quē data est per moysen. Leuita prophetas significat qđ
descenderunt post moysen. Hi viderunt genus humanum sauciaturū qđ
per legem fuit cognitio peccati. sed non potuerūt sanare gen' huānū sama/
ritan' at qđā). s. qđ custos i pērat. i. xps qđ ē custos ver' (iter faciēs). i. d' cōlo

Ille respōdes dixit. Diliges dominuz
deum tuum ex toto corde tuo. ex tota
anima tua. ex omnibus viribus tuis.
ex omni mente tua. et proximum tuum
sicut teipsum. Dixitq; illi. recte respō/
disti. Hoc fac z viues. Ille autem vo/
lēs seipsum iustificare dixit ad iesū. Et
quis est meus proximus? Suspiciens
autem iesus dixit. Homo quidam de/
scēdebat ab hierusalē in hiericho. z i/
cit in latrones. qui etiā despoliauerūt
eū z plagis impositis abierunt semini/
uo relicto. Accidit autē vt sacerdos qđ
dam descēderet eadem via. z viso illo p/
terijt. Similiter z leuita cum esset sec/
locum z videret illum pertransijt. Sa/
maritanus autem quidam iter faciēs

descendens in hūc mundū ppter nrām salutē (videns eum). scz oculo mte.
(mīa motus est). s. et passione (et approprians alligauit vulnera et). s. in
baptismo pctā eius remittēdo (infundes oleū et vinū). Oleū infundit in
vulnera cū spem penitētiā tribuit. Vinū infundit cū terrore mortis et
ne et poenā inferni et diē iudicij hōi incutit et imponēs illū in iumentum
suum. Vñ Greg? Timentū caro ipius est in quo vulneratū posuit quan
do pctā nrā ipse portauit sup lignū in corpe suo. vtz Esa. liij. Clere lan

venit secus eum. et videns eū mīa mo
tus est et approprians alligauit vulne
ra eius infundens oleum et vinū Et i/
ponens illū in iumentū suum duxit in
stabulum et curam eius egit. Et alte
ra die protulit duos denarios. et dedit
stabulario. et ait Curam illius habe.
Et qd cūq; superogaueris ego cū redie

guores nrōs ipse por
tauit (duxit in stabu
lū). i. in pntē ecciam.
et curā e? egit qz circa
egrotū sollicitus fuit.
sicut bon? et fidelis me
dicus (altera die) Pri
ma dies fuit dies pas
sionis. Altera dies re
surrectionis. et hec est
immortalitatis (petu
lit duos denarios) id ē

duo testamēta (et dedit stabulario). i. summo pōtifici. s. petro et alijs aplīs
quibus aperuit sensus vt intelligerēt scpturas veteris et noui testamen
ti. (et ait curā illi? habe) sup corpis et atē q dixit pmo stabulario. s. petro
pascē oues meas (et qd cūq; superogaueris) sp? pceptis meis. s. pñlia su
peraddēdo. et cū subditis et fidelib; laborādo (ego cū rediero). s. in iudicio
extremo. vtz Act. i. Sic veniet quēadmodū vidistis eū euntes in celū (red
dā tibi) qz dñs iesus reddet vnicuiq; iuxta opa sua (Quis horū triū vide
tur tibi prim? fuisse illi q incidit in latrones? At ille dixit. q fecit mīaz in
illū) Vbi notandū q opinionioni iudeoz erat q nō qlibet hō prim? ē. s. z m
iudeus. q dicit iudeū primū suū. et oēm aliū hōiem alienū. Ergo chris?
oñdit in pñti euāgelio oēm hōiem esse primū omni homini q facit ei mī/
sericordiā. Vñ Ambro. Cognatio nō facit primū sed mīa. vñ etiā Au
gusti. de doctrina christiana. p̄pinq̄itas generis nō facit primū. sed op
mie impensum. Ex quo p̄tz q quilibet est primus noster q hic viuūt. q
quilibet p̄ra nobis ipendi mīa vel nobis ipendere. (ait illi iesus. vade et
tu fac similiter). s. vt hōies eē amīcū et primū reputes et ei mīam ipēdas
affectu et effectu. sicut samaritanus illi iudeo fecit Vñ arca pñs euāge
liū vbi dicit Vbi oculi qui vidēt Quis in quo p̄sistit bñctudo? Rñde
tur q quidā posuerūt beatitudinē in bonis corpis vt epicuri Quidā in
bonis mundi. s. diuitijs. honore. potētia et sic de alijs Quidā in virtuti
bus moralibus et cognitione creaturaz. et maxime substantiaz separatz.
vt peripatetici Christus autē veniēs in mundū q ad hoc nat? ē vt testio
nium p̄beret beatitudinē in bonis corpis vt epicuri Quidā in bñctudo nō p̄sistit. s.
in visione et in pgnitione dei di. Beati oculi q? Item q̄ritur hic. beatitu
do cui? sit. an aīe vel corporis Ad qd rñdet Hugo de priato q beatitu
do consistit p̄ncipaliter in pgnoscēdo et amando et possidendo deum. Et
beatitudo principaliter erit in aīa q deū per essentiaz cognoscat et nō p ali

Pagina

quā similitudinē et ipm pfectē possidebit in se tanq̃ p̃p̃riū et intrinsecū bonuz
 Corp⁹ at̃ hēbit quatuor dotes suas q̃ sūt agilitas. vt subito ferat q̃cuq̃ aia
 volder. Impassibilitas vt a nulla re possit ledi vlt̃ pati. Subtilitas ita vt
 montes penetret Et claritas ita q̃ ipa claritate corpis claritas. et gl̃a aie
 p̃gl̃scet. qz aia magis brā clari⁹ corpus hēbit Et ōnia p̃dca hēbit corpus
 ex redūdantia gl̃e aie in corpus. Ecōtrario de corpibus ipior̃ erit. quia
 erunt grossa. grauiā. passibilia. et obscura Hec ille ¶ Postilla.

Um iret iesus i
 hierl̃m rē. Luc. xviij. Historia hui⁹ e/
 nan. scā ē anno christi
 xxxij. ij. id⁹ marcij. fe/
 ria. ij. lūa. iij. indecō. vi
 Añ int. il. euan. scribit
 san. lu. q̃ christ⁹ dixit
 dis suis. Lū oīa fecerit
 eis q̃ p̃cepta sunt vob
 dicite serui inuitiles su
 mus. qd̃ debui⁹ fa/
 cere fecim⁹. (Et sc̃m ē
 dū iret iesus i hierl̃m)
 .f. ad locū suę passiois
 in q̃ oñt se sp̃ote passu
 rū (transibat p̃ mediā

samariaz et galileaz) Samaria erat terra gentium. Galilea iudeoz. et
 go vtrascq̃ p̃transibat qui ad saluādos gentiles et iudeos venerat (et cum
 ingrederet quoddā castellum. occurrerunt ei decē leprosi). Ly. qz audie/
 rant famā de miraculis christi (qui steterunt a lōge) Ly. cum p̃pter chri/
 sti reuerentiā. cum qz nō debebāt appiñg̃re sanis hōib⁹ ne eos inficeret.
 (et leuauerunt vocē suā) Ly. ex magno desiderio sanitatis (dicētes dñe ie
 su p̃ceptor. miserere nr̃i). i. solo verbo potes nos curare (q̃s vt vidit dixit.
 ite oñdite. vos sacerdotib⁹) (hoc iussit christus p̃pter legis iptionē) Lex ei
 p̃cepit. Leuit. xij. vt mūdatus a lepra sacerdotib⁹ se offerret. et h̃ duplici
 de cā Una cā qz sacerdotes debebāt iudicare vtz talis eēt vere curatus.
 Scōda cā qz p̃ sua emundatione tenebat offerre sacrificiū determinatum
 in lege. Item vt daret nobis exemplum hōiandi sacerdotes. Item vt p̃
 hoc sacramentū p̃fessionis exprimeret Dicit ei christ⁹ oib⁹ pctōrib⁹. Ite
 qd̃ nō expectetis vt cogami vrgente infirmitate qñ oꝝ sacerdotes ad se
 vocari. sed ite dū sani estis ostendite nō palliate. vos nō alios. qz alię per
 sonę nō sunt noīandę in p̃fessione sacerdotib⁹ q̃bus data ē p̃t̃is a christo.
 ligādi et soluendi. vtz Ioan. xx. Accipite sp̃m sc̃m q̃z remisistis pctā re
 mittunt eis (et sc̃m ē duz irēt mūdati sūt). in h̃ oñdit q̃ in p̃a p̃t̃itione pctā
 dimittunt pctōri a deo. etiā anq̃z pueniat ad p̃fessionē Uñ in ps. xxxi
 Dixi cōfitebor sp̃ in futuro. et tu remisisti impietate pcti mei. Quis po/
 t̃ea teneat cōfiteri sacerdoti loco dei (vñ) Gex illis vt vidit qz mūdāt est
 reuersus est cū magna voce magnificās deum) Borra. magnitudo vocis.

dat intelligere magnitudinem fidei et deuotionis (et cecidit i faciem ante pedes ei). In quo notat mag^{is} humilitas (grās agēs) est at deo acceptabilis grā p actio. vñ Aug^{us} ad aurelianus. Quid meli^{us} aio gerim^{us}. aut ore probamus. aut calamo exprimimus: quam vt deo gratias agamus. nec dici breuius. nec agi fructuosius pōt (z h erat samaritan^{us}). Vñ in h innuitur q alij nouē erant iudei. nec reuerſi sunt ad grās agendū. qz iudei semper erat ingēti. tā in veteri q in nouo testamēto de bñficijs dei (mō autem

Ite ostendite vos sacerdotib^{us} Et factum ē dum irēt mundati sunt. Unus ē ex illis vt vidit qz mūdatus ē regresus est cū magna voce magnificās deū et cecidit in faciē añ pedes eius gratias agens. et hic erat samaritanus. Respōdens autē iesus dixit Nonne decez mūdati sunt. et nouem vbi sunt. Non est

iesus dixit. nōne decez mundati sunt. z nouē vbi sunt. q. d. Dulci mūdant z baptizantur. tñ pauci saluātur vtz Vñ. x. Dulci sunt vocati pauci vero electi (Nō est innuē q rediret z daret gloria deo. nisi hic alienigena) Vñ. In h figuratū fuit q gētiles vñ tū erant deuote ad fi

dē christi. iudis remanentib^{us} in suo errore (z ait illi Surge vade) Noluit em surgere nisi iustus (qz fides tua te saluū fecit). In hoc innuit q mag^{is} nū est meritū fidei. qz p fidem peccator mūdatur. Item p fidem hō iustificatur ad Rho. v. Iustificati igit ex fide pacem habeamus ad deum per dñm nrñ iēsum christū Itē per fidē hō filius dei efficit. vtz Joan. p. De dñs eis prātem filios dei fieri zē. Item per fidem hō saluatur. Ergo hic christ^{us} dixit samaritano. fides tua te saluū fecit ¶ Un circa pñs euāgeliū vbi dñ. Ite ostendite vos sacerdotib^{us}. z cum irēt mundati sunt. Unde hic qritur si pctor in ipius cordis pñtione absoluit añq pueniat ad sacerdotē vt h innuit. qz dñz irēt mūdati sūt. Quid facit postmodū sacerdos z a q absoluit eū. Rñdeo q sol^{us} dñs absoluit pctorē a culpa in ipā cordis contritiōe. vtz Esa. xliij. Ego sum q deleo iniquitates tuas p p me Sacerdos mīsterialiter z instrumentaliter pctorē a pctorē absoluit. z nō solum ostendit absolutum. Est em sacerdos mīster dei z eius instrumentū aiatum. et hoc optime ostendit christus i lazari resurrectione p quē pctor rediēs ad dei grās designatur. quē christ^{us} sol^{us} a mortuis reuocauit. sz aplīs mādauit vt eū soluerēt. sic p q fuit a christo resuscitat^{us} z ab aplīs resolut^{us} Sile ē in iustificatione pctoris quē sol^{us} dñs resuscitat a morte culpe rediens ei grām suā. sed sacerdos soluit eū a cathenis pctoris qv p talibus culpis ligat^{us} tēbat. Ex¹¹ rex vel ptās in pñsio absoluit malefactorē. q te nē in carcere cathenis ligat^{us}. z mīstri regis vadūt ad carcerē. z ex pte regis absoluit eū a carcere z cathenis Et mīstri regis vadunt ad domū eius. z reddūt ei oīa bona sua pñs pñta. sic fuit sacerdos q tanq mīster dei absoluit pctorē a cathenis pctoris z rōducit eū ad ecclā dei z rōducit oīa bona sua. q an pñm fecerat. et facit eum pñcipem oīm bonorū. opex q fiunt i ecclā dei. z dat ei cibū vitē mādūcare. s. corp^{us} christi. z docz quō deat

Pagina

viuere ⁊ in via dei ambulare ⁊ nō stare. q̄ stare regredi est. Sic p̄ q̄ sacer
dos h̄z magna facere in iustificatione pctō: is. ⁊ nō solū eū oñdere abso/
lutū. Gl̄a hic iter querit que sit forma absolutionis a peccatis. Rñso
fm sc̄m Tho. de aq̄no q̄ de substantia forme est. Ego absoluo te a pctis
tuis. Sed p̄mittit orō. sc̄z. Discreatur tui oipotens deus ⁊c. ne effectus
sacramenti impediatur ex p̄penitētis. Et cōmuniter apponit in noie pa/
tris ⁊ filij ⁊ spūs sancti.

Itē q̄ritur an ipositiō
manus sup caput p̄fi/
tentis requiratur. Rñdet
fm sc̄m Tho. de aq̄
no q̄ nō. quia hoc sa/
cramentū nō ordinat
ad p̄sequendā aliquāz
excellentiā gr̄e. sed ad
remissionem peccatoꝝ.
Magis aut̄ in hoc sa/
cramēto p̄petit crucis
signatio q̄ manus im/
positio. in signum q̄ p̄
sanguine cruc̄ christi
remittitur pctā ⁊ non
est de necessitate sacra
m̄ti ⁊c. Item Thomas
dicit quod qui impe/
trat absolutionē a pa
pa vel legato caute fa
cit si faciat se absolui
ab oībus excoīcātiōi/
bus ⁊ peccatis de qui
bus nō recolat. quia si
postea recolat de aliq̄/
bus nō tenet iter ab/
solutionē petere ab ex
coīcātionē. licz de
peccato si sit mortale teneatur cōfiteri

inuentus qui rediret ⁊ daret gloriā dō
nisi hic alienigena: ⁊ ait illi. surge ⁊ va
de. quia fides tua te saluū fecit

Dominica. xv. post octauas pentheco
stes Euangelium sc̄m Mattheum
sexto

A illo tempore Dixit iesus disci
pulis suis. Nemo potest duobus
dominis seruire. aut em̄ vnū odio ha/
bet et alter diliget. aut vnū sustine/
bit et alter contēnet. nō potestis deo ō
iure ⁊ māmonē. Ideo dico vobis nē sol
liciti sitis aīe vestre quid manducetis.
neq̄ corpori vestro qd induamini. Nō
ne anima plus est quam esca. et corpus
plusquam vestimentum. Respiciat vo
latilia celi qm̄ nō serūt neq̄ metūt neq̄
congregant in horrea. et pater vester cē
lestis pascite ea. Nonne vos magis plu
ris estis illis.

Postilla

Nemo potest duobus dñis seruire Matthei sexto. Luc. xv. Hec
ba euāgelij locutus est iesus Anno eius. xxxij. idus iulij. feria. v. lu
na. xvi. indictione. iij. Ante incitū p̄ntis euāgelij scribit sanctus
Mattheus in eodē ca. q̄ christus dixit discipulis suis. Nolite thesauriza
re vobis thesauros in terra. vbi erugo ⁊ tinea demolitur. ⁊ vbi fures effo
diunt et furantur. Thesaurizate autem vobis thesauros in celo. vbi
nec erugo. nec tinea demolitur. ⁊ vbi fures nō effodiunt nec furantur.
Tibi enim est thesaurus tuus ibi est cor tuum. Tunc postmodū sequi
tur euāgelij hodiernū. (Nemo p̄t duobus dñis seruire) Bor. p̄ris int̄ se

*Quo vobis q̄
bat q̄e in m̄
p̄mum p̄lunt
m̄m?*

diversibus z contrariis pceptis. Et dlibet hoim hz vnū illoz duorum.
Hoc sic phatur. qz ois hō aut est in grā. aut in peccō mortali Si aut est
in grā tūc hz p dñō deū Si aut est in peccō mortali tūc hz diabolu p dñō
(Aut vnū odio habebit) Hor. s. diabolu (z altez diligit). s. deū (aut vnū
sustinebit). s. diabolu quē hō peccādo patit. sed nō diligit (z altez ptenet)
scz deū quē hō mortaliter peccādo cōtēnnit Sz deū neō pē odire. qz sū /

Quis autē vestrū cogitās ptheadere
ad staturā suā cubitū vnū Et de vesti/
mentis qd solliciti estis. cōsiderate lilia
agri quō crescūt. nō laborāt neqz nent
Dico aut vobis q neqz salomon in om
ni glia sua coopertus est sicut vnuz ex
istis. Si eis enū agri qd hodie ē z cras
in cibānū mittitur. deus sic vestit. qz /
to magis vos modice fidei Nolite er/
go solliciti esse dicētes quid māducabi
mus aut quid bibemus. aut quo ope/
riemur. Hec enī oīa gentes inquirunt
Sicut enī pater vester quia his omni

probis. ita pbis sunt adiūmēta virtutis. z talis sumus pē seruire deo z v/
ti ipis (ideo dico vobis ne solliciti sitis). s. sollicitudine nimia Horādum
qz christus hic nō phibet laborē. qz hō ad laborē nascit sicut auis ad vo/
landū. sz phibet sollicitudinē supflūā z inordinatā p quā postponit spū
alia z etiā gēna (aię vřē) i. aīa li vitę q cibo sustēat (qd māducetis neqz
corpi vřō qd induamī nōne aīa plus est qz esca?) q. d. lōge plus est (z cor/
pus plus qz vestimentū) q. d. si de⁹ dedit vobis maiora. s. corpus z aimas
cōsequēter etiā dabit minora. s. escā z vestimentū (respicite volatilia celi
qm nō serunt neqz metūt neqz cōgregant in hoīrea. z tū pī vř cēlestis pa/
sat ea) Glī ps. cxlvi. Qui dat iumentis escā ipoz z pullis coruoz zc. Bē
toforti hoīez sufficiēter pascet. vñ Rab. Quis rex militibz deuotis de/
bitā nō pcurat alimonia? Quis dñs mīstris suis nō mīstrat cibaria?

Quis pī nō dat filijs alimēta zc. (nōne vos magis pluris estz illz) q. d.
multo maioris pēij estis. ly. natura hūana maioris pōderis est corā deo.
qz alię creaturę scē sūt ppter hoīez. finis āt nobilior ē his q stz ad finē Si
g de ill curat. multo forti⁹ de nobis curā hz (qs āt vřm ptheadere ad sta
turā suā cubitū vnū) q. d. null⁹ Ergo ds q dat hōi incrementū z quātī
tatē stature p vñs etiā dabit nutrimentū pueniētes stature. put vident ex
pedire (z de vestimētis qd solliciti estis cōsiderate lilia agri quō crescūt) scz
tā pōis coloribz induta (nō laborāt). s. ad ornandū se (neqz nent). i. filāt.
ad faciēdum sibi vestimētum. z tū optime vestitūtur. sic qz regalīa vestimē

*Et d. cap. 11
nobis qz p
duo p. 11
vñs p. 11
vñs p. 11*

Pagina

ea excedunt (dico autem vobis quod neque salomon) qui fuit ditissimus? .. sapientissimus? .. potentissimus inter alios reges. (in omni gloria sua coopertus est). i. vestitus ornatus tam pulchre (sicut vnum ex istis) **Bor.** quod in salomone fuerunt vestes alienae. in illis autem propriis. Sic ille ab arte. istae a natura. Et ideo omnes tinctores pannorum non possunt facere colore viridis sicut natura in terra nascensibus. **Ubi Hiero.** Quid rubet ut rosa. quid candet ut lilium? (si enim tenuis agri quod hodie est). i. in presentia

et cras in cubanum mittitur. i. in furno ponetur. (de? sic vestit). i. sic pulchre sic optime sine sollicitudine (pro magis

bus indigetis. querite ergo primum regnum dei et iusticiam eius. et haec omnia adicientur vobis.

vobis modice fidei). **ly.** vocat autem eos qui nostris sollicitant de temporalibus modice fidei. quod ex defectu fidei praedit talis sollicitudo superflua (nolite ergo solliciti esse dicentes. quod manducabimus? aut quid bibemus? hoc pertinet ad vestimentum (haec enim omnia gentes inquirunt) **Bor.** quod infideles sunt. et de eternorum promissione non confidunt. **Ly.** gentiles diuinam prudentiam circa actus humanos negant. (Sed enim per vestem celestis quod his omnibus indigetis) **Bor.** non est pariter plus quam non tribuit necessaria filijs quorum nouit indigentiam. Sed de? est pariter vestem. quod seruientibus sibi temporalia sufficienter ministrabit. **Querite ergo primum.** i. percipite (regnum dei) **De quo dicit Bar. xxij.** Fulgebunt iusti sicut sol in regno patris mei. Quis huius regnum non desiderat ubi omnes erunt reges et regine. Ergo seruenter et diligenter hoc regnum est querendum (et iusticia eius) quod iusti in perpetuum viuunt et apud dominum est merces eorum. **Sapient. v.** (et haec omnia) spiritualia (adicientur vobis) **Ubi ps. liij.** Facta cogitatum tuum in domino ipse te eruet et item ps. xxxv. Nunquam vidi iustum derelictum. ¶ Circa hoc prius euangelium ubi dicitur **Primum querite regnum dei et iusticiam eius.** Notandum quod peccator querit regnum dei non primo sed ultimo. scilicet in morte. quando enim peccator non potest plus viuere. vel quando credit mortem sibi imminere. tunc querit regnum dei. et accipit exemplum a latrone in cruce. sed non a iohanne baptista. qui a carnalibus quesitum regnum dei. Similiter sanctus Nicolaus episcopus qui quod et sexta feria semel fugebat ybera. Similiter Dominicus? pater noster quia a puericia sua domino nostro seruire studuit. et sic de alijs pluribus sanctis. Contra quos nota exemplum de quinque virginibus que petierunt oleum in media nocte in vasis suis. id est in vicinitate mortis et non obtinuerunt. Sic lampades earum sunt extinctae et ipsae exclusae sunt a regno celorum. Unde Augustinus. Legi et perlegi sacram scripturam et non inueni in quocumque millibus annorum saluatum in fine. nisi solum latronem. Unde etiam albertus magnus. Rarum est quod aliquis ex amore in fine vite sue peniteat. Sic peccator querit regnum dei. sed non iusticiam eius. Omnis enim homo vult esse beatus. quia ut dicit Boetius de consolatione philosophiae. De tribus hominum naturaliter summi boni cupido inserta est. sed opera beatitudinis non curat facere. Tota die peccator fabricat sibi domum in inferno et intendit post hanc vitam quiescere et habitare in celo etc.

¶ Postilla

Bar. iesus in ciuitatem que vocatur Naim. Lu. viij. Docuit illi

lum fecit dominus iesus anno eius. xxxi. xliij. kalen. augusti. dñi ca. luna
xliij. indictione. liij. Ante hoc euangelium sanauit christus seruū Centu-
rionis q̄ accessit ad iesū rogās eū dicēs. Dñe puer meus iacet in domo pa-
ralitico et male torquet. Et ait illi iesus. Ego veniā et curabo eū. et mī-
dens Centurio ait Dñe nō sum dign⁹ vt intres sub tectū meū. s; cū dic-

Dñica. xv. post octauas pentecostes
Euangelium fm Lu. viij.

Aillo tpe Ibat iesus in ciuitate
que vocatur Naim et ibant cū eo
discipuli eius et turba copiosa. Cū au-
tem appropinquaret porte ciuitatis. ec-
ce defunct⁹ efferebat fili⁹ vnici⁹ mris sue
et hęc vidua erat. et turba citatis mltā

verbo et sanabit puer
meus. et dixit iei⁹. Le-
turi. vade et sic cre-
didisti fiat tibi. et sa-
nat⁹ est puer ex illa
hora. Et factū est dei-
ceps. Ibat iesus i ciui-
tate q̄ vocatur Naim
Naim est ciuitas par-
ua in galilea ppe mō-
tem thabor q̄ distat a
hierlm ad duas dietas

(et ibant cū eo discipuli eius et turba copiosa) **Lx.** turba multa cū dñō f-
ba multa cū vidua. Hoc factum est vt euidentius esset miraculū corā mul-
tis factū vt viso miraculo multi fierent laudatores dei et testes (cū app-
pinquaret porte ciuitatis ecce defunctus efferebatur. s; ad sepeliendum
(filius vnici⁹ mris sue. et hęc vidua erat) **Lx.** antiquis loca sepulture e-
rant extra ciuitatem. ne ex cadauerib⁹ inficeretur inhabitatores ciuitatis
(quā cū vidisset iesus mīa motus sup eam) qz erat vidua. tum quia non
habebat aliū filiū a quo posset in senectute sustentari dixit illi. Noli fle-
re. q. d. cito solaberis (et accessit et tetigit loculū) **Lx.** id est feretrum. Ad h-
retigit vt ostenderet q̄ corpus suū deitaci vnitum erat instrumentū dei/
tatis etiam in miraculis faciendis. **Hi** autem qui portabant steterūt. et
ait. Adolecens tibi dico. **Bor.** id est ppria virtute impero (surge). s. a lco
mortis (et resedit q̄ erat mortuus). s; prius. qz statim redijt vita p chei-
stū (et cepit loqui) **Lx.** vt manifeste appareret q̄ erat vere resuscitatus (et
reddidit illi mīa sue) prius em dederat in cōceptione (accepit aut omēs ti-
mor) **Bor.** s. admirationis de tā mirabili suscitacione. Legitur in euāge-
liis dñm tres mortuos suscitasse. s. puellā in domo. vt patet Barthel. ix.
Adolecentem in porta. vt habetur in euangelio hodierno. Lazarum in
sepulchro. vt habetur Joannis. v. decimo. (et magnificabant deū). id est
magnum predicabant. Hoc est em magnificare deū. de ipso magna cre-
dere et dicere (dicētes. quia propheta magnus surrexit i nobis). in lege et i
prophetis promissus (et quia deus visitauit plebē suam) **Lx.** ysa. Vnde
do cis saluatorem. **C**irca hoc euangelium vbi dicitur. Noli flere
Queritur vtrum de amici morte aliquis licite possit lugere. Responde-
tur q̄ sic sed moderate. Sic Bartha et Maria magdalena fleuerunt
super lazariū fratrem suū defunctum. quez postmodum chris⁹ a mor-
te suscitauit. Secūdo queritur. vt magis flendum sit pro morte ani-
me q̄ corpis. Rñdetur q̄ sic. qz quanto aia ē nobilior corpore. tāto magis
est dolendū de morte aīe q̄ de morte corpis. **Uñ Aug⁹.** mai⁹ ē damnuū de

Pagina

amissioe vni⁹ aie q̄ mille corpoz. vñ Ber. Tot⁹ mūd⁹ p̄ciū vni⁹ aie q̄
mare nō p̄t. s; vñ Aug⁹ Mirabil⁹ miseria i hōibz apparer q̄ cū morit⁹
hō fm corpe oēs aici pueniūt z plorat. s; cū morit⁹ aiaz null⁹ dolz. n̄
lus plorat A corpe mortuo nō recedūt donec sepulture tradat. Sic vero
mortue null⁹ assistit. null⁹ curat eā ad vitā reducere. vñ tōt facerēt ai/
ci p aia resuscitāda. q̄t facerēt si possent amicū mortuū ad vitā reuocare

Tercio q̄ritur que dñt nos p̄solari sup morte pueroz et cōsanguineoz
rū Rñdet q̄ ad hoc va
lent q̄ncz p̄sideratōes
q̄s fere oēs tangit bea
tus Hiero. in q̄dam
epla. Prima ē p̄sidera
tio diuine voluntatis
cui debem⁹ nos in oi/
bus cōformare. Vñ
Seneca i epla ad Lu
cillū. Placeat hō i q̄/
quid deo placet. In sig
nū h⁹ q̄t die oram⁹ si
at volūtas tua sicut i
celo z in terra. Nā cre

dere dēmus q̄ dñs in meliori statu hoiez reuocat. Si bon⁹ est nēma⁹ si/
at Si mal⁹ ne peior efficiat. Scōa p̄sideratio ē diuie eq̄tatis. q̄ licitū est
vnicuiq̄ qd suū ē repetere. dñs ei hz ius z p̄tātē repetēdi pueros z p̄sagui
neos tuos. qz ip̄i sunt. vñ ps. Ip̄e fecit nos z nō ip̄i nos. Insup tenemur
deo soluere debitū mortis. qz oēs sum⁹ ad mortē astricti. vñ Ben. ij. Quo
cūq̄ die comederitis ex eo morte moriemini. vñ Heb. ix. Statutū ē hoibz
semel mori. Tercia p̄sideratio ē diuie dispōis q̄ nouit q̄dū expediat hōi
h viuere z q̄n mori. vñ Aug⁹ i li. soliloq̄oz. de salute corpe mei q̄dū mi
hi sit vtile nescio. tibi dñe h p̄mitto. Sic etiā bt̄us martin⁹ fecit di. Dñe
si adhuc p̄p̄o tuo sū neciūt⁹ nō recuso laborē fiat volūtas tua. Q̄ hō at
tende diligēter quō tot⁹ mūdus plen⁹ est tribulatiōibz z miserijs. h p̄z qz
nūc frig⁹. nūc est⁹ fames z sitis. san⁹ z infirm⁹. let⁹ z tristis. risus z flet⁹.
diues z pauper. viu⁹ z mortu⁹. vñ Job. xij. Nunq̄ in eodē statu p̄ma/
net. Itē Job. xij. Nō nat⁹ de muliere breui viuēs tpe replet multz misē
rijs. Vñ refert solm⁹ de barbaris. qz q̄n pueri nascūtū rūt magnū plan
ctū faciūt z q̄n mortuū magnū festū. Et bt̄us Hiero. refert de q̄da terra
vbi vxores cū maritis sepeliūt eligētes pot⁹ mori q̄n in miseria viuere.
Quarta cōsideratio ē inutilitatis z dānificatiōis. qz luce⁹ z tristitia dā
nificāt hoiez in corpe z in aia. fm illud Eccl. xxx. Multos occidit tristi
tia z nō est vtilitas i ea. vñ Prouer. xxv. Sicut tinea vestimēto. s; mis
ligio: ita tristitia nocet cordi. Etia z nocet aie defūcte. qz tales p̄pter ni
miaz tristitiā erūt indeuoti z indispositi ad orādū z suffragādi aiabz.
Et sic aie pueroz z cōsanguineoz retardant. Exēplū de hoc q̄r in pm/
ptuario exēploz discipuli. xcvij. P. Quarta p̄sideratio ē future resurrec
tiōis in q̄ lēte ad vitā reuocet q̄ hic deplāgit. Vñ. i. ad Thessa. iij. Ho

Ex liij

tum? vos igrare d' dormiētibz vt nō p'risseint sic? ceteri qui spem non habent Nam quilibet christianus credere debet resurrectionem. et si hic charus et fidelis tibi fuit. millesies tibi charior erit in celo. Et si hic tibi vitil fuit. millesies tibi vtilior erit in celo q'a omnia merita tecum cōdiui det. Unde Anselmus. Unusq'sqz tñ gaudz de alterius merito quātum de suo p'prio. ¶ Postilla.

¶ Cum intraret iesus i domū. Lu. xiiij. Mat. xij. Hoc signum et hāc phariseorū increpationē fecit dñs iesus Anno ei⁹. xxxij sabbato. v. no

nas octobr̃. luna. xiiij
indictione quinta An
iniciū illius euange
lij scribit sanctus. Lu
cas in precedenti capi
tulo. q' qdam dixit ad
iesum Domine si pau
ci sunt qui saluantur.
Ipse autem dixit ad
illos. Contendite in
trare et angustam por
tam. quia multi q' di
co vobis querēt intra
re et non poterūt. Cū
autem intrauerit p'z
familias et clauferit.
ostius incipietis foris
stare et pulsare ad osti
um dicentes. Domie
aperi nobis Et respo
dens dicat vobis Ne
scio vos vñd' sit? Tūc
incipietis dicere man
ducauimus coram te

visitauit plebem suam:

Dñica. xvij. post octauas pēthecostes
Euāgelium fm Luc. xiiij.

¶ Illo tempore Cum intraret iesus in
domum cuiusdam p'ncipis phariseorū
sabbato manducare panē. Et ipsi ob
seruabāt eum. Et ecce homo quidam
hydropicus erat ante illū. et respōdēs
iesus dixit ad legisperitos et phariseos
Si lice sabbato curarz? At illi tacue
runt. Ipse vero apprehensum sanauit.
eum ac dimisit. Et respondēs dixit ad
illos. Cuius vestrum asinus aut bos i
puteum cadet et non cōtinuo extrahet
illum die sabbati. et nō poterāt ad hęc.

et bibim? et i plateis nostris docuisti. et dicit vobis. Nescio vos vñd' sitis
discedite a me oparij iūqtatē i ignē gēnū ibi erit flet⁹ et stridor dēntū. Et tē
postmodum sequitur euāgelium hodiernum. Cum intraret iesus in do
mum cuiusdam p'ncipis phariseorum. Gor. in domo p'ncipis phari
seorum et aliorum aduersariorum suorum comedit christus. et hoc p'p
eorum edificationem et ppter perfectē charitatis ostensionem que est di
ligere iūmicos. vt p'z Luce. vi. Diligite iūmicos v'ros etc. (sabbato mādu
care panem) Gor. noie panis. vitę necessaria designant. Intrauit autē ad
comedēdum nō fercula voluptatis. s'z panem necessitatis. Lx. Ipse p'n
ceps phariseorū iuitauit xpm maliciose. et nō ex deuotione. Cū ibidit (et ibi
obseruabāt eū) Lx. attēdēs si inf' epulas aliqd' dicerz aut facerz. vñ eū pos
sent acculare (et ecce homo q'dā hydropicus) Lx. Hydropic⁹ dicit a hy
dor q'd ē aqua. q' hydropic⁹ habz aquam inf' carnē et cutem et h' est p'p'riū
hydropici. q' quātoplus bibit tāto plus sitit (erat ante illum) Lx. et

Pagina

q̄ ille nō petiuit a x̄po sanari timore phariseor̄ z iudeor̄. s̄z solū se ostē/
 debat vt x̄ps vidēs eū ei⁹ misereret (z respondēs ies⁹ dixit ad legispositos z
 phariseos) **Ly.** nō r̄ndet ipsis ad verba. q̄ q̄stio nō p̄ponebat. s̄z ad cogi/
 tationes eor̄ r̄ndit. vñ **Beda.** Per hoc r̄ndit se eē v̄x dei. q̄ solus nouit
 corda hoīm (si licet sabbato curare) **Bor.** i. si licet opa pietatis z mie face
 re sine sabbati violatiōe cuiusmōi op⁹ est infirmū curare (at illi tacuēre).
Beda. Merito tacēt q̄ cōtra sedcīn quicqd̄ dixerint vidēt. Si em̄ licet
 sabbato curare cur ipm̄ obseruant. Si nō licet cur pecora curāt (ipe vero
 apphenfū sanauit eū)

Ly. q̄ p̄ ipositionem
 manus ipm̄ curauit. z
 postmodū manū retra/
 xit (ac dimisit). s. abire
 corporaliter sanatiū (z re/
 spondēs adillos dixit
 cuius v̄m̄ asinus aut
 bos i puteū cadz z nō
 cōtinuo extrahet illuz
 in die sabbati) **Bor.** q.
 d. Si sabbatū nō frā/
 gitis subueniēdo peco/
 ribus. q̄to min⁹ frā/
 go ipsuz subueniēdo
 hoīb⁹ (z nō poterāt ad
 hec r̄ndere illi) **ly.** tanq̄ p̄fusi euidentī rōe Sed notādū q̄ magna fuit pha/
 riseor̄ malicia. q̄ plus curabāt de aīalibus q̄ de hoīb⁹ Sic et multi
 plebani z plati maiorē curam hñt de rebus sp̄alib⁹ q̄ de aīalibus. Unde
L̄rib. Cadit asina et est q̄ subleuet. perit aīa et nō est q̄ recogitet (dicebat
 aut ad inuitatos pabolam istā) **Ly.** p̄futādo eos de supbia et ambitiōe
 indebita intendēs quō primos accubitus eligerent). **Bor.** i. quō de p̄mis
 accubitis obtinēdis laborarent (cū inuitatus fueris ad nuptias). **L̄rib.**
 ad nuptias celestes. de q̄bus d̄r. **Apo. xix.** Beati qui ad cenā aāni nup/
 tiaz vocati sunt (nō discumbas in primo loco) ille in priō loco discumbit
 q̄ se in corde p̄fert alijs Sicut phariseus qui dixit. nō sū sicut ceteri hoīes
 Sedō dignitatē seu platurā indebite ambiendo. sicut lucifer. **Uñ** **Esa.**
xiij. Ero s̄ilis altissimū (ne forte honoratior te sit inuitatus ab eo. z ve/
 niens is q̄ te et illū inuitauit. dicat tibi. da huic locū. Et tunc incipias
 cuz rubore). i. cum p̄fusione (nouissimuz locū tenere Sed cum vocat⁹ fue/
 ris ad nuptias vade et recumbe in nouissimū loco). s. minorē te alijs repu/
 tando. Sicut apl⁹ fecit q̄ dixit. ego sū minimus ap̄loz (vt cuz venerit qui
 te inuitauit dicat tibi Amice ascende supius). s. in p̄ntia p̄ grām. et in fu/
 turo p̄ glām (et tunc erit tibi gl̄ia coram sūl discumbētib⁹). i. in eadē bea/
 titudine quiescētibus (q̄ oīs q̄ se exaltat). s. supbiendo (humiliabit⁹) **ncā**/
 rio hic vel in futuro. **Uñ** **Prover. xx.** Supbium sequit⁹ humilitas. (et q̄ se
 humiliat) voluntarie ex corde (exaltabit⁹) hic vel in futuro. sicut ostendit **Bre.**
 quadruplici exemplo dī. Pupilla oculi quāto est nigrior tāto lucidior cū

r̄ndere illi Dicebat at ad inuitatos pa/
 rabolā. intendēs quō primos accubi/
 tus eligerent dicens ad illos Lū inui/
 tatus fueris ad nuptias nō discūbas i
 primo loco Ne forte honoratior te sit i
 uitatus ab eo. z veniēs is q̄ te z illū vo/
 cauit. dicat tibi da huic locū. Et tūc in/
 cipias cū rubore nouissimū locum te/
 nere. Sed cū vocatus fueris. vade et
 recumbe in nouissimo loco. vt cum ve/
 nerit q̄ te inuitauit dicat tibi aīce ascen

Cxlviij

delat. q̄to magis inclinā tanto maiori luce fundit. Arbor q̄to pfundi
us radicā tanto alti⁹ crescit. Aqua q̄to magis descēdit deorsuz. tāto ma
gis ascendit sursum. Sic hō q̄to magis vilescit sibi ⁊ inclinā p̄ humili
tatē. tanto magis lumine gr̄e ⁊ gl̄e replet. Et q̄to magis descēdit humi
liando se. tanto magis ascendit ad deū. . . Qñ circa p̄ns euāgelij vbi dē
Et ipsi obseruabāt eum. Queritur hic an christus debuit tenere vitā so
litariā aut sociali. Re

de supius. tunc erit tibi gl̄a corā simul
discūbentibz. qz oīs qui se exaltat hūi
liabitur. ⁊ q̄ se humiliat exaltabitur

Dominica decima octaua post octa
uas penthecostes Euangelium secun
dum Mattheum. xxij.

A illo tempore Pharisei audien
tes q̄ iesus silentium imposuisset
saduceis conuenerunt in vnum ⁊ inter
rogauit eum vnus ex eis legis doctor
temprans eum. . . Magister quod

litariā aut sociali. Re
spōdeo Considerato fine
ad quez venerat. tunc
magis deuit eū tene
re vitā sociali q̄ soli
tariā Venerat em̄ p̄
mo ad oñdendū se ve
rū deū ⁊ hōiem quod
oportebat opibus ap
probare. ⁊ sic vitā soci
alem tenere. Secun
do venerat ad nos in
formanduz moribz et
exemplis q̄ nō poruis
set solitarie semp stan
do. quare deuit eū vi
tā sociale tenere

Tercio venerat ad liberandū nos tam ab infirmitatibz corporalibus q̄
sp̄ialibz. q̄re deuit eū talē vitā tenere vt se domesticū hōibus oñdēdo
os attraheret ad bonū. hō exēplo ⁊ cōsideratione. ⁊ sic eū fecisse oñdū
euangelizē dicentes q̄ ibat de citate in ciuitatem ⁊ in castella ⁊ in villas
⁊ de iudea in galileam. ⁊ ecōuerso. Et in trū laborabat p̄dicādo. infirmos
sanando. ⁊ miracula faciendo. vt daret posteris intelligere se talē vitam
elegisse q̄ esset nobis magis virilis ⁊ melior ⁊ vtilior ⁊ tutior. qz frater q̄
inuatur a fr̄e. est vt ciuitas minura ⁊ firma. . . Et ve hōi soli. qz si ceciderit
nō habet subleuantē se

Pharisei audientes q̄ iesus rē. Mat. xxij. Mar. xij. Lu. xx. Hāc di
sputationē cū phariseis fecit dñs iel' āno e'. xxxij. xi. kal. apl. fe. iij
lūa. xij. indi. vi. Ly. p̄. intellcū illi⁹ euā. Notāduz q̄ inter iudeos qdam
erant q̄ vocabant saducei. q̄ recipiebant tm̄ quinqz libros moysi. ⁊ dice
bant aīam hōis esse mortalē. ⁊ per p̄ns negabāt resurrectionē corporum.
Et isti saducei accesserūt ad ielū ⁊ interrogauerunt eum dicentes Nume
ri. xxij. Moyses dixit Si q̄s mortu⁹ fuerit nō hñs filiū ducat frater v
orē eius vt suscitaret semen fr̄is sui. Erant āt apud nos septē fr̄es. ⁊ prim⁹
vxoze ducta defunctus ē ⁊ nō hñs semen reliquit vxoze fratri suo. Si l
secūduz ⁊ tertius vsqz ad septimū Nouissime autē oīm mulier defuncta ē
In resurrectione ergo cuius erit de septē vxoze. Soēs em̄ habuerūt eaz. Scri
ptū est Deutero. xxxij. Qñ habitauerint fr̄es simul ⁊ vnus ex eis absqz
liberis mortuus fuerit vxoze defuncti nō nubet alteri. sed accipiet eā fra
ter eius ⁊ suscitabit semen fr̄is sui. Et primogenitum ex ea filium nomē

Pagina

alius appellabit. vt nō deleatur nomē eius ex israel. Cū autem noluerit accipere vxorem fratris sui que ei lege debetur. perget mulier ad portam ciuitatis. ⁊ interpellabit maiores nati dicetq;. Non vult frater viri mei suscitare semen fratris sui in israel. nec me in coniugem sumere. Statimq; accersiri eum facient ⁊ interrogabunt. si responderit nolo eam accipere vxorem. accedat mulier ad eum coram senioribus ⁊ tollet calciamentū de pede eius spuetq; in facie illi⁹ et dicer. Sic fiet homini qui nō edificat domū fratris sui et vocabit nomē illi⁹ i israel domus discalciati.

Rūs autem iei⁹ ait illi. Erratis nesciētes scripturas neq; virtutē dei. In resurrectione enī neque nubēt. l. y. i. viri nō accipiēt vxores. neque nubēt. i. mulieres nō accipientur a viris sed sunt sicut ageli dei scz. incorruptibiles immortales. Gor. In h. seculo morimur. ergo nascimur sed in futura vita nullus moritur. nullus nascitur. Ideo post resurrectionem generalem homines non nubent neq; nubēt.

Et audientes turbę mirabantur in doctrina eius. scz q; ita prudētē responderet. Tunc statim sequitur euangelium hodiernum (Pharisei autē audientes q; iesus silentium imposuisset saduceis) l. y. Licet ei pharisei contrarij essent saduceis in opinione de anime immortalitate et de mortuorum resurrectione. tamen conueniebant cum eis in christi persecutione. Et ideo audientes q; silentium imposuisset eis (conuenerunt in vniū) l. y. ad inuadendum christum et venerunt ad ipsum in magna multitudine ad magis eum terrendum (et interrogauit eum vn⁹ ex eis legisdoctor) l. y. ideo vnus vt si confusus esset solus videretur confundi. Si autem vinceret omnes viderentur per ipsum viciisse secundum quod dicit. (Lisostomus temptans eum). s. capere in sermone. Magister quod est mandatum magnum in lege) Unde. Lisostomus. Magistrum vocat autus non vult esse discipulus. (Ait illi iesus Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo) Isidorus. Ex toto corde vt omnes cogitationes. in deum reflectas (in tota anima) vt omnes affectiones in deum conuertas (et in tota mente tua) vt omnes quinque sensus christo vacent. Unde

est mandatum magnum i lege. Ait illi iesus Diliges dominum deum tuum. ex toto corde tuo et in tota anima tua ⁊ in tota mēte tua. Hoc enī est maximū et primum mandatum. Secundū autem simile est huic. Diliges proximum tuum sicut teipsum. In his duob; mandatis vniuersa lex pendet et prophete. Congregatis autem phariseis. interrogauit eos iesus dicēs. Quid vobis videtur de christo cui⁹ filius est? dicūt ei Dauid. ait illis. Quomodo ergo dauid in spiritu vocat eum dominum dicēs. Dixit dominus domino meo sede a dextris meis Donec ponam inimicos tuo scabellum pedum tuorum: Si ergo dauid vocat eum dominū. quomo

Bernard^o. toto corde id est sapienter. tota anima id est dulciter. tota me-
te id est fortiter (hoc est maximū et p̄mū mādatum) scz in dignitate. quia cha-
ritas maior est et dignior omnibz p̄curibz (secundum autē simile est huic.
Diligēs primum tuū sicut teipsum) Ly. id est in eandem beatitudinem
ad quam diligis te (in his duobus mādatīs vnīuersa lex p̄dēt et p̄phete)
Ly. quia omnia p̄cepta ordinant ad dilectionem dei et p̄mi. quia tā p̄-

filio eius est Et nemo poterat ei respō-
dere p̄bum. nec ausus fuit quisquaz ex
illa die eum amplius interrogare

cepta prime tabule p-
tinent ad dilectionem
dei. Et p̄cepta secū-
de tabule p̄tinent ad
dilectionem p̄ximi.

Unde Cris. Nō po-
test hominem odire q̄

deum amat. Nec potest deū amare qui hominem odit. Magister in j.
dist. xxiij. Qui deum diligit nō potest eum contēnere quem deus p̄ce-
pit diligere. et qui diligit primum qd in eo diligit nisi deum. igitur verazē.
(Gregaris autem phariseis) Gor. scz quia ad temptādum venerāt (in
terrogauit eos iesus dicens. quid vobz videt de christo) id est de messia in
lege p̄misso (cuius filius est. dicunt ei dauid) sicut dz i ps. cxxi. De fruc-
tu vetry tui ponā sup sedē tuā (ait ill. quō ergo dauid in spū) id est spūscō
inspirat (vocat eū dominū dicens in ps. cix. Dixit dñs domino meo id
est filio suo) sede a dextris meis) id ē. in equalitate mea scdm qd de^o vel in
porioribz bonis p̄ omnibz creaturis (donec ponā inimicos tuos scabellum
pedum tuorum) Lyra. istud complebitur in iudicio quando omnia
perfecte subicientur iesu christo (si autem dauid vocat eum. dominum
suum quomodo filius eius est) Gor. est enim christ^o filius dauid et etiaz
domin^o Dauid. Fili^o dauid fuit fm carnem. et domin^o dauid scdm deita-
tem. Et sic restat qd christ^o est deus et homo (et nemo potuit ei r̄ndere ver-
bum) Nō inmerito cum seruo xpī scz scō stephano disputātibz iudeis
et phariseis non poterāt resistere nec cōtradicere spūitui qui in eo loq̄ba-
tur. Vultomin^o christo qui est fōs sapiētie et gracie (nec ausus fuit quis
q̄ ex illa die eum ampli^o interrogare) ppter timorem similis cōfutatōis
Unde Hieremie. Cōfutati sermonibz vltra nō interrogāt. ex his osten-
ditur qd nō ex desiderio discēdi. sed ex malitia temptādi eum iterrogabāt
¶ Circa presens euāgelium vbi dicitur. Diliges primum tuum sicut te-
ipsum. dicit Hugo de prato. qd ordo charitatis est vt deus super ōnia di-
ligatur. Secundo anima p̄pria. Tercio anima p̄mi et magis q̄ vita
p̄pria. Unde hic queritur vtrum mori p salute p̄mi sit de necessitate salu-
tis. Respōdet Hugo de prato. qd mori pro p̄mo ē perfectę charitatis
q̄ nō requiritur de necessitate salutis. sed solū est in viris perfectis h mul-
ti doctores tenent. Unde Hugo. Nō tenemur ita p̄fectam habere cha-
ritatem sicut christ^o habuit ne cōsilia quę christ^o obfauit tenemur ob-
seruare. Sed hoc est maius et p̄fectius. qd vnus alteri possit facere. scz.
mori pro ipso. Unde Joānis. xv. Maiorem charitatē nemo habet q̄
vt animā suam ponat quis pro amicis suis. Unde Augustinus dicit.
Perfecta autem charitas est vt paratus sit quis mori p fribus suis

B i

Pagina

Scēdēs iēsus i nauī. 7c. Dat. ix. Lu. v. Hoc signū fecit domin⁹ iēsus
anno ei⁹. xxi. xij. kal. septēbris. feria. v. lūa. xxiij. idcōe. iij. An̄ iūciū
illi⁹ euāgelij scribit scūs Dat. q. xpo venīte in regionē gerasenoz oc/
currit ei hō hñs mltos spūs imūdos q. lepi⁹ ppedib⁹ z cathenis vict⁹ di
rupit cathenas z ppedes cōminuit. z nemo potuit eū domare Et sp̄s noc
tu ac die i moumētis z mōtib⁹ erat clamās z cōcidēs se lapidib⁹. Uī/
dēs āt iēsu a longe cu/
currit z adorauit eum
Et itrogabat eū ihs
dicēs. Qd̄ tibi nomē
est. Et dixit ei. legio
mihi nomē est qz mlti
sumus. Erat ibi circa
montē grex porcorum
magn⁹ pascēs in agr⁹
z deprecabantur eum
spūs dicētes. Si eijs
nos hinc mitte nos in
porcos vt introeamus
in eos. Et cōcessit eis
iēsus statim z exēntes
spūs inmundi introie
runt i porcos. Et m̄g
no impetu grex preci/
pitat⁹ ē i mare ad duo milia porcor⁹ z suffocati sūt i mari. Pastores aut
fugierūt z nūciauerūt i ciuitatē z in agros Et egressi sūt videre qd̄ eēt fac
ti. Et vidēt eū q. a demonio verabāt sedētē vestitū z saē ment⁹. rogabāt
iēsu vt trasirz a finib⁹ eoz (z ascēdēs iel⁹ in nauiculā) Ly. vt p nauigiū
de tra gerasenoz rediret in galileā vñ illuc venerat (z veit in ciuitatem suaz
scz capharnaū q. fuit metropolis galileē. Et dī: ciuitas sua. q. frequēter
ibi hitabat. Et i pncipio p̄dicatiois suē mltā miracula ibi fecit. sicut i
bertheē fuit sua. qz in ea nasci elegit. Et etiā nazareth sua. qz in ea ānūci
at⁹ eēt nutritus fuit (z ecce offerebāt ei palitici) Hod⁹ aut offerēdi de/
scribit Dat. ij. qz nō potētes intrare ad christi pñciā p̄t fba circūstātē
de tecto dom⁹ i bmisērūt eum in lecto. z h̄ fuit magnū signū fidei ipoz p
p̄t qd̄ seq̄t (vidēs āt iel⁹ fidē illoz) Ly. s. palitici z offerētū (Zit paliti
co. Cōfide fili. remittunt tibi pctā tua) Ly. ad modū boni medici. q. pmo
remouet causam morbi. z tūc postmodū intēdit curatiōi Infirmas āt
hēc fuit influcta paralitico p̄t pctm̄. z iō xps pmo remouit cām dicēs. re/
mittūt t pctā tua) Ad maiores p̄dōz intelligentiā sciendū q. infirmitas
corporal̄ istigat alicui a deo mltis de caus. P̄io p̄t pbatōem patientē
sicut in Job. z Thobia excecato. Uñ Tho. ij. Hāc temptatōz iō per
misit dñs euēire illi vt postet dare exemplū patiē ei⁹. Scdō p̄t hūilia
tōz alicui⁹ ne i supbiā eleuet. sic i paulo aplo vtz. ij. Loz. xij. He m̄g/
nitudo fūclatōnū extollat me dat⁹ ē m̄ stimul⁹ carnis meē ags⁹ sathā q

Dominica decimanona post octauas
penthecostes. Euangelium secunduz
Mattheum. ix.

Illo tempore. Ascēdēs iēsus i
nauiculam trāsiretauit. z veni i
ciuitatem suam. Et ecce offerebāt ei pa
raliticum iacētem in lecto. Vidēs au/
tem iēsus fidem illoz. dixit paralitico.
Cōfide fili. remittuntur tibi pctā tua.
Et ecce quidā de scribis dixerunt intra
se. hic blasphemāt. z cum vidissēt iel⁹.
cogitationes eozum dixit eis. vt quid

Exlvi

me colaphis. Tercio ad glaz di manifestada sic d ceco nato dr Jo. ix. Ne qz peccavit neqz parces ei. s. vt ceus nasceret sz vt manifestaret opa dei in illo Quarto igitur ppe peccati pmissi purgationem sicut pz i maria sorore moysi murmurare ptra moysen q fuit sca ppe h ad rep lepta et i palitico isto d q fit metio in euangelio hodierno Quinto ppe puitores peccatoz sic q de icipit pctores i hoc mundo puitre. vt lectu puiat. sic pz in

cogitatis mala in cordibz vestris Quid est facilius dicere Dimittunt tibi pctā tua. an dicere surge z ambula. Ut aut scias quoniam filius hois habet pta tem in terra dimittendi peccata. Tunc ait paralitico. Surge tolle lectum tu/ umet vade in domum tuam. z surret/ iterabiit in domum suam. Videntes

atiochio i veteri testa/ into z etia i herode in nouo testamto qs am bossdina vltio tli mor bo pculsit. vt putresce rent. z viscera de ipsis fluert. qui mortem i/ serabili mortui sunt z in pnti incipit eorum infernus z durabit in ppetuus. Hier. xviij. Duplici cotritioe co/ tere eos die. Et ecce q

da de scribis. i. leg. pitis (dicebat itra se) qz sz hge expmere n audebat p pte pmln b blasphemar. i. qd dei e sibi vsurpat. Blasphemare e creaturę attribuire illd qd e ppiu dei. ditte autē pctā soli deo puenit. Per sz igit q xpo blasphemā in pōebāt. qz pctā dittebat pz qz negabāt christuz ee deū. dicetes ipm ee puz hoiez (z cū vidissz ies cogitatioes eoz). i. iniqs qs habebāt ptra eū. iponebāt sibi blasphemias (dixit vt qd cogitatis ma la i cordibz vris) z in hoc ondit xps se ee deū. Un Cris Soli di e pgsce re cogitatioes hoiz (qd e facill dicere dittebāt t pctā tua). i. solo xpo effi cere vt ditte tibi pctā tua (an dicere surge z ābula). i. in xpo efficeret a liqs palitico surgat san z ābulz (vt aut scias) vos pharisei (qz fili hois i. xgis) bz pta tem ditte di pctā in tra Ly. vt de n vt put hō. (tūc aut palitico. surge tolle lectū tuuz z vade in domū tuā. q statim surrexit) ad iperium iesu xpi (z abiit in domuz suā) Ly. in signū pfectę curatōis. vi/ detes at fbe). i. miraculm factuz in palitico (timuerūt Ly. in pōere blas phemiā (z glificauit deū q dedit pta te tales). i. xpm q est vt di patris (hoib). i. salutes hoim ¶ Un circa pns euāgelii vbi dr ditte tibi pec cata tua Notā d. q Hugo d prato dr q de miordi f caput pctores de hoc habem exemplū i mltis Nā peti/ cuz iuramēto negauit christū z postea fleuit. z xps miorditer sibi indulsit et i gōū pstinuz eum rstituit. vt pz. Joh. xxi. Pasce oues meas. Itēz maria magdalena cuz mltis fornicata ē. et p ea accessit verēcūda cuz magna pēritōe et fide ad xpm et saluata est vt pz Lu. viij. Fides tua saluā te fecit Itēz paul/ apls pscut est ce/ clefiā di z stephanū iuuit lapidare. z p ea dixit Dñe quid me vis facere. Act. ix. z p modū scūs ē doctor gētiuz et lumen ecclie. Itēz latro i cru/ ce itca multa latrocinia z scelera pmissit. et p ea dixit Demēto mei dñi venerz i rgnū tuuz. Lu. xxiij. Et xps p ei dedit q petiuit. Hodie iqt mecum eris in paradiso. Charissimi imitemur istos et non sumus sicut

Pagina

iudas q̄ de dei mīa despauit ⁊ laq̄o se suspēdit. **Mat. xxvij.** In quo deū
 gūius offēdit q̄ q̄ christū. p. xxx. denarijs vēdidit. **Uñ** de hoc dicit in decre-
 tis Judas magis peccauit despando q̄ christū tradēdo. **xxij. q. iij.** S3
 nō licet. **Nō** etiā sicut cayn q̄ ait Maior est iniquitas mea q̄ vt veniā me
 rear. **Gen. iij. vñ Bern.** Dēctis cayn Maior est dei pietas q̄ quis ini-
 quitas Sequitur in euāgelio Quidā de scribis dixerūt iera se hic blasphemā-
 mar. **Ubi** notandū q̄ tribus modis blasphemāat deus Primo dū quid

attribuit deo vel ipu/
 tatur ei qd̄ sibi nō cō/
 uenit. vt q̄ sit malus i/
 ustus maledictus ⁊ c.
 Scdō cū q̄s remouet
 a deo qd̄ ei cōuenit. dī-
 cēdo q̄ nō sit oīpōtēs.
 misericors ⁊ iustus ⁊ c.
 talia. Tercio cū q̄s
 sibi attribuit qd̄ ē pro-
 priū dei. s. pctā dimit-
 tere ⁊ curare Et isto tē-
 cio mō dicebant isti q̄

autē turbēt imuerunt ⁊ glorificauerūt
 deū qui dedit potestatem talem homi-
 nibus.

Dñica. xx. post octauas penthecostes.
Euangelium fm̄ Barthuum. xxij.

**Illo tempore Loquebatur iesus cū discipulis suis i pabol di-
 cens Simile factum est regnum ce-**

christi blasphemabat. q̄ qd̄ erat propriū dei. s. pctā dimittere. sibi attri-
 buerat dices. dimittūt tibi pctā tua **Hec ille**

¶ Postilla
Simile sc̄m est regnū celoz ⁊ c. Mat. xxij. Hanc historā dixit dñs
 anno eius. **xxij. xi. kal. aplis. feria. iij. luna. xij. indecē. vi.** Ante in-
 ciū illius euāgelij scribit sc̄us **Mat. in pcedēti ca. q̄** christus dixit pncipi-
 bus sacerdotū ⁊ senioribz iudeoz Quid vobis videt̄. **Nō** qdam hēbat
 duos filios. Et accedēs ad p̄mū dixit Fili vade i vineā meā Ille at̄ m̄s
 ait. nolo Postea p̄mā mot⁹ abiit. accedēs autē ad alterz dixit silit̄. ⁊ ille
 m̄s ait. eo dñe ⁊ nō iuit Quis ex duobz fecit voluntatē patris? Dicit ei p̄-
 mus. **Et ill' Amē** dico vobis q̄ publicani ⁊ meretrices pcedēt vos i regno
 dei **Uēit** enī ad vos iōānes i via iusticię ⁊ nō credidistis ei. ⁊ publicani ⁊
 meretrices crediderūt ei. vos at̄ vidētes nec p̄māz habuistis postea vt cre-
 deret̄ ei ⁊ c. Tūc postmodū sequitur euā. **hodie.** (Sic sc̄m est regnū celo-
 rū) **Ly. i.** status ecclie militantis (hōi regi q̄ fecit nuptias filio suo) tūc ei de-
 us p̄r fecit nuptias filio qm̄ naturā hūanāz copulauit diuine in vno sup-
 posito **Quę** qdem nuptię celebratę sunt in vtero virginali. de q̄ christ⁹ ex-
 ĩt tāq̄ sp̄s p̄cedēs de thalamo suo (⁊ misit suos) **Bor. i.** pphetas p̄ce-
 dentes (vocare inuitatos). i. iudeos (ad nuptias). i. ad fidē incarnationis
 christi. pmissā in priarchis figuratiue i lege p̄dictā in p̄phis p̄nūciatam
 (⁊ nolebant venire) **ly.** credēdo scripturis. q̄ nolebāt p̄ba p̄phaz credere ⁊
 obedire (itez misit alios suos). i. ap̄los q̄s misit in oēs citatē ⁊ locū q̄ ip̄e
 vētur⁹ erat. vt hēt **Lu. x.** (Dicēs. dicite inuitatis ecce p̄rādū meū parauī)
Ly. videlz sac̄a ecclie ⁊ doctrinā fidelū ⁊ sac̄ę scripture. ex q̄b̄ reficitur
 aīa ⁊ potissime in sac̄o eucharistię in q̄ dat nobis caro christi in cibū ⁊ s̄a
 guis ei⁹ in potū (thauri mei). i. p̄rēs veteres testam̄ti (⁊ altilia). i. p̄rēs no-
 ui testam̄ti p̄iguedine charitatis saginati (occuli sunt ⁊ omīa parata) (s3

quicquid requirit ad salutem hoim. locus. cib. et vestes (veitē ad nuptias) cre-
dendo diligendo. opando. (Et autē neglexerūt) qz nō timuerunt dñm. qui
em̄ timet deū nihil negligit. Et hic qrit vtz negligentia sit pctm̄ mor-
tale. Rñdeo fm̄ Thō. q negligentia si puenit ex qdaz remissione volun-
tatis. vt nō pcpiant ea q debent Si obmittāt ea q sunt de necessitate salu-
tis. siue sit actus. siue sit circūstantia erit pctm̄ mortale. Et si voluntas

lorum hominū regi qui fecit nuptias fi-
lio suo. Et misit seruos suos vocare in-
uitatos ad nuptias et volebant venire
Itē misit alios seruos dicens. dicite i-
uitatis Ecce prandiiū meum parauī
Thauri mei et altitia mea occisa sunt.
et omnia parata. venite ad nuptias Et
li autem neglexerūt et abierunt. alius i
villam suam. alius vero ad negociati-

cupationē corporales circa terrenarū acquisitionē (alius ad negociationem
suā) p negociatiōem intelligitur nimia occupatio mētalis circa palia im-
pediens diuinā (reliq̄ vero tenuerūt seruos ei⁹. et cōtumelia affectos occi-
derūt). s. post ascensionē christi iudei flagellauerunt aplos oēs sūt. et post
modū stephanus lapidauerūt Act. viij Et iacobus frēs iōānis occiderunt
Act. xij. Rex autē cū audisset iratus est et missis exercitib⁹ suis) L. i. ex-
ercitu rhomanorū sub principib⁹ Tyto et Vespasiano q ex diuina ordi-
natione venerūt ptra hierl'm qdragesimo secūdo anno post passionē chri-
sti (pdidit homicidas illos) qz in vltionē sāguinis christi et suorū discipulo-
rū ab exercitu rhomanorū sunt trucidati et captiuati de iudeis vsqz ad de-
cies centū millia. vt dicit Ioseph⁹ in li. de iudaico bello (et citatez illos suc-
cendit) qz tūc hierl'm succensa est et tēplum in ea (tūc aut rex seruis suis). et
seq̄tib⁹ eorū p diuinā reuelationē (nuptie qdem paratē sūt) sacm̄ incarna-
tionis paratū est. vt nativitas pōicatio. passio christi et introit⁹ regni ap-
tus ē p passionē christi. q an clausus fuit. s. q inuitati fuerāt). s. iudei (nō
fuerūt digni) L. y. ppter suā incredulitatē (ite q ad exit⁹ viaz). i. ad gētes q
nō erāt in via mādatorū dei et sine lege viuētes et lege ignorātes. Ad il-
las em̄ gentes iueit apli iudeis nolentib⁹ fidē christianā recipere. sic hēc
Act. xij. dicentib⁹ Paulo et barnaba ad iudeos. vobis oportebat p̄mū
loq̄ vbi dei. s. qm̄ repellitis illō et indignos vos iudicatis eterne vitę. ec-
ce p̄uertimur ad gentes. sic cū pcepit nob⁹ dñs (et qscunqz inueneritis vocate
ad nuptias) qz null⁹ volens fidē catholicā recipere repellend⁹ ē (et egressi ser-
uit⁹). s. de iudea (in vias. i. in terras gentiliū) (qgregauerūt oēs qscunqz in-
uenerit bonos et malos) L. y. qz in ecclia militāte admixti sūt bōi cū mal⁹
(et impleti sunt nuptie discubentū) L. y. qz fides catholica diffusa ē p orbē
vniuersū (intrauit aut rex vt videret discubentes) L. y. intrat aut christ⁹ di-
plicitet p̄mo specialiter in morte cuiuslibet hoīs Scdo gñaliter intra

hic in iudicio futuro discernendo merita et demerita cuiuslibet hominis (et vi-
dit ibi hominem non vestitum veste nuptiali). i. hunc fide sine charitate Nam
vestis nuptialis est charitas que diuidit inter filios regni et perditionis. vt
dicit Aug⁹ (et ait illi amice) *Ly.* vocat autem peccator alius propter naturam quam
deus creauit que bona est et que ad imaginem dei facta est (quo huc intrasti). i. sa-
cramenta ecclesie suscipiendo. fide ecclesie confortando (non hunc vestem nuptialem). i. si
charitate per bona opera. *Uñ* Vero vestis nuptialis decem precepta que includuntur
in charitate dei et primi (at ille obmutuit) *Ly.* quia in extremo iudicio
propria arguente scientia
homo peccator quincies et mu-
tus efficit. (tunc dixit
rex ministris) *Ly.* i. a-
gelis executoribus diui-
ne iusticie ligatis ma-
nibus et pedibus) *Ly.*
quia post mortem non potest
peccator bonum operari. nec
ad salutem reuertere (mit-
tite enim in tenebras ex-
teriores). peccator in hac
vita est in tenebris in-
terioribus. quia adhuc est
in spe venie In infer-
no autem erit in tenebris
exterioribus. quia erit ex-
tra ambitum diuine mi-
sericordie. et sine omni spe
 eterne glorie. *Uñ* Beda
In inferno nulla est re-
demptio. nec dolorum
mitigatio (et ibi erit fle-
tus) *Sor.* ex vehemen-
tia ardoris. (et stridor
dentium) ex vehementia
frigoris. vt Job. xliij. Transbunt ab aquis niui-
um in calorem nimium (multi enim sunt vocati) *Ly.* ad fide catholicam. (pauci
vero electi) ad gloriam. Circa prius euangelium vbi dicitur Simile est regnum
celorum Hugo de prato dicit. i. ecclesia prius. quia sicut deus habitat in ecclesia
per gloriam. ita habitat in populo ecclesia in sacramento eucharistie. vt dicit
xxvij. Ecce ego vobiscum super omnibus diebus usque ad consummationem secu-
li. Item sicut in celo sunt quidam corpora magis et minus clara. et vnum illumi-
nat aliud Et sic quidam sunt illuminantes. et quidam illuminati. et quidam ma-
gis lucent. et quidam minus. vt per Damianum. xij. qui autem docti fuerint fulge-
bunt quasi splendor firmamenti. ecce minus lucetres Et qui ad iusticiam erudi-
unt multos. quasi stelle in perpetuas eternitates. ecce magis lucetres. sequitur.
Hoc regi. christus enim est verus rex et potens rex in omnibus. et omnes reges ex-
cedit. quia regit in celo. in mundo. et in inferno. Ad Phil. ij. Donauit illi

Cr. Iiiij

nomen quod est sup oē nomen. vt in noīe iesu ofne genu flectatur. celestia terrarū. et infernoꝝ. In celo em̄ regē per totalem ⁊ vniuersalē brōꝝ sub iectionē. qꝫ ei oēs scī ⁊ angeli ad nutū obediūt. ⁊ ei in oibus subijciuntur qđ etiā quotidie petim⁹ in nobis fieri. di. Fiat volūtas tua sicut in celo ⁊ in terra. vt pꝫ **Dat. vi.** Regnat em̄ in celo per sug glē oñsionē. ⁊ brām

eius mittite eum in tenebras exterioꝝ res. ibi erit fletus et stridor dentiū. Et tamen sunt vocati. pauci vero electi

Dominica vicesima prima post octauas penthecostes Euangelium scđ Joannem. iij

Illo tempore Erat quidam re/gulus cuius filius infirmabatur capharnaum. Hic cum audisset. quia iesus adueniret a iudca in galileam. a/bijꝫ ad eū et rogabat eū vt descenderet

visionē. qꝫ ibi ei⁹ ma/ iestas ⁊ glā demōstra/ tur. vñ in ps. Ostēde nobis faciē tuā ⁊ sal/ ui erimus. vñ Fulgen/ tius dei faciē si oēs in carcere inferni inclusi viderēt. nullā poenam nullū dolorē. nullam/ qꝫ tristitiā sentiret. Itē rex nꝫ iesus chꝫst⁹ re/ gnat in mundo p pa/ tientiā ⁊ miam. Nam in magna paciā ⁊ mi/ sericordiā regē super pctōres Patienter em̄ expectat eos vt cōuer/ tātur ⁊ misericorditer

recipit eos si puerātur. vt pꝫ **Esa. xxx.** Propterea expectat dñs vt misere/ atur nrī. Vñ etiā. Hiere. iij. Tu āt fornicata es cū amatorib⁹ multis. nꝫ reuertere ad me ⁊ ego suscipiā te. Sed multi miseri pctōres pñiaz ⁊ miāz ei⁹ ptemnūt. ⁊ eo ipso magis peccāt. vñ **Eccl̄s. viij.** Quia nō cito p̄fertur p̄ malos sīma. filij hoīm absqꝫ vllō timore ppetrāt mala. Itē sup iustos regnat in magnificis gratijs spūaliter hīrans in eis ⁊ ipos dirigēs ⁊ pte/ gens ⁊ gubernās. Ipsi em̄ sunt tēplum dei spūale. ⁊ spūscūs habitat in eis. vt dī. i. **Cor. iij.** Templū dei scīm est qđ estis vos. Ipsi etiā sunt re/ gnū dei qꝫ pro honore dei ⁊ p̄pria salute quotidie certāt cōtra diabolum. mundū. ⁊ p̄p̄riam carnē. Et de illis hostibus triūphat. vñ **Dat. xi.** Re/ gnū celoꝝ vim patit⁹ ⁊ violenti. i. cū violentia p̄liantes rapiūt illud. Itē in inferno regnat p iusticiē executionē. qꝫ effectū iusticie. s. punitionē ⁊ vñ dictā in damnatos ibi exercet. vt patet. **Deute. xxxij.** Reddam vltionem hostib⁹. Vñ ex hoc seq̄tur qꝫ in inferno pgnoscat impij chꝫstū eē regē om/ nipotentē qui in hoc mundo noluerūt eū p̄gscere regē mīe. Seq̄tur s. li/ gatis manibus ⁊ pedib⁹. Vbi notāduz qꝫ pctōꝝ strictius ligat⁹ qꝫ aīalia li/ gantur. Nam ligat meōꝝia ne recolat beneficia dei. ligatur volūtas ne de/ sideret verba bona. ligat⁹ cor ne poenas inferni ⁊ mortē cogitet ⁊ mala qꝫ incurrit in statu pcti manens. Et sīlē est de oibus potētijz aīe interi⁹ ⁊ ex/ teri⁹. qꝫ oēs fortit⁹ alligant⁹. ⁊ sic pctōꝝ fuit ligat⁹ i culpa. sic digne erit liga/ tur qđā regu. **Jo. iij.** **Dat. viij.** **Lu. viij.** (e) i p̄cena xē. **¶** Postul.

Dirackm. h̄ fecit chꝫst⁹ āno e⁹. xxxi. vi. kal. nouēbris. feria. ij. lūa. xix. indictione. v. An̄ incitū illi⁹ euā. scri. scūs Joān. in eodē. ca. quō chꝫst⁹

Pagina

sedens loq̃bat mulieri. postmodū extert samaritani de citate ⁊ rogauerūt
euz vt ibi maneret. ⁊ māsit ibi p̃ duos dies ⁊ multi ex samaritanorū diu
rate crediderūt in euz di. *¶* Hic ē vere saluator mundi. Et post duos di
es extert inde ⁊ abiit in galileā. ip̃e iesus testimoniuꝝ phibuit. q̃z p̃pha in
sua patria hōiem nō h̃et. Euz ḡ venisset in galileā acceperunt euz gali
lei cum oīa vidissent q̃ fecerat hierosolymis in die festo. veit ḡ iesus itez
in chana galilee vbi fe
cit ex aq̃ vinū. (Et q̃/
dā regulus) Ly. nō ac
cipit hic regulus. p̃ p̃/
uo rege vt videt nomē
sonare. q̃z rhomani vo
lentes frangere iudeo/
rū sup̃biam abstulerūt
ab eis regiā dignitatē
regnuꝝ iudeꝝ in q̃tuor
tetrarchias diuidētes
p̃cauere volentes eorū
rebellionem. vñ p̃ illo
tpe nullus rex erat in
iudea. *¶* Ergo iste re/
gul⁹ q̃ erat officialis

imperatoris deputatus ad custodiā galilee. p̃pter qd̃ manebat in caphar
naum. q̃ erat metropolis illius terre. ⁊ distat tribus diebus a hierlm̃. No
tandum q̃ sicut dicit Tho. iste regulus interfuit miraculo facto in nup̃
tijs quando christus aquaz in vinum mutauit. quia tunc credidit s̃z ta
men christi diuinitatem non perfecte agnouit. Et ad hoc innuendū euan
gelista illud miraculū rememorat dicens. Venit itez iesus in chana ga
lilee vbi vinum ex aqua fecit (et erat qdam regulus cuius filius infirma
batur capharnaum) Lyza. et licet esset gentilis ysis et auditis miracu
lis christi sperauit ab eo sanitatem impetrare filio suo. Ideo sequitur (hic
cum audisset) per famam que p̃currebat aduentum eius in omnem regio
nem galilee. quia iesus veniret a iudea in galileam. abiit ad eum ⁊ roga
bat eum) instanter ⁊ humiliter flexis genibus et complois manibus. p̃
fusus lachrymis (vt descenderet) quia capharnaum erat in valle sua. respe
ctu chana galilee in qua erat christus. (et sanaret filium eius. incipiebat
em̃ mori). id est signa vicine mortis in eo apparebant euidenter (dixit er/
go iesus ad eum. nisi signa et prodigia videritis nō creditis) non enim rep
hendit eum de petitione salutis filij sui. sed de defectu fidei. quia non cre
didit plene Credidit enim in christo esse virtutem scilicet ad sanandum fi
lium. sed non credidit in eo esse diuinitatem per quam est vbique. et vbi/
q̃ potest sanare. Unde fides fuit quando petijt salutem. sed defectus fi
dei quando req̃rebat p̃sentiam christi corpalem. ex quo patet q̃ non cre
didit christum esse verū deum. si credidisset quod deus vbiq̃ p̃sens est ⁊
per p̃sentiam maiestatis sue. non dixisset descende. sed dixisset cum cen
turione. Sic verbo et sanabitur puer meus.. (Dixit autem ad

Cxxix

cum regulus. dñe descēde p̄iusq̄ moriat fili⁹ meus Tho. Manifestat i-
git hic regulus incredulitatē suam. Rogat enī vt descēdat p̄usq̄ fili⁹ et
moriat. quasi christ⁹ posset sanare infirmū. sed nō suscitare defunctū. Vt
venit q̄ ex deuotione repetit petitionē suā. di. dñe descēde. iō exaudiat
a christo. vñ sequitur (Dicit ei iesus. vade) lē in domū tuā (q̄ filius tu⁹ vi-
uit) id ē p̄fecte sanitati restitutus ē de ianuis mortis. q̄ incipiebat mori..

tima reliquit eū febris Lognouit ergo
pater quia illa hora erat in qua dixit ei
iesus. filius tuus viuit. Et credidit ip-
se et domus eius tota

**Dominica vicesima secunda post octa-
uas penthecostes Euangelii secundū
Mattheum. xviij.**

**Illo tpe dixit. i. discipulis suis
Simile est regnum celorum ho-
mini regi qui voluit rationem ponere
cum seruis suis. Et cum cepisset ratio-
nem ponere. oblat⁹ est ei vnus qui de-
bebat decem millia talenta. Cum au-
tem non haberet vnde redderet. iussit
eum dominus eius vendari z vxores
eius z filios. et omnia quę habebat. et
reddi. Procidens autem seruus ille
rogabat eum dicens. patientiam ha-
be in me z omnia reddam tibi. Diser-**

alis qualescētia. Et hoc etiam famulos ipsius reguli suscitauit ad fili-
den. quia subito viderūt eum cōualuisse. quod natura facere nō potest..
(Lognouit ergo pater quia illa hora erat in qua dixit ei iesus. fili⁹ tuus
viuit) Referens verbū suū ad verbum christi. et horam imperantis. ad
horam receptę sanitatis (et credidit ipse et domus eius tota). Vt ad h
enī factum est illud miraculū. vt iste regulus gentilis cū familia sua cre-
deret in christum Tho. Christus nō solū sanauit filiū reguli ab infirmi-
tate. sed ipm regulū z totam eius familiā ab infidelitate. quia credidit
ipse et domus eius tota.

**Simile ē regnū ce. zc. Mat. xviij. Historia hui⁹ euā. scā est āno xpi
xxij. vi. kal. septēbris. lūa. xij. feria. v. idcōe. v. An̄ iniciū ill⁹ euāgelij
dixit petri⁹ ad iesum Dñe q̄tēs peccabit i me fr̄ meus z dimittam ei vsq̄**

Un̄ Lix. Christus
ad domū reguli ire no-
luit. sed absces sanauit
filiū eius vt p̄ h mag⁹
declararet diuinitates
suā. z sic regulū illū
ret ad verā fidē. (credi-
dit hō sermoni quē di-
xit ei iesus z ibat) Vt
q̄ fides req̄rit ad obri-
nēdum dei bñficia (ia z
aut eo descēdente. ser-
ui occurrerūt ei. z nun-
ciauerūt dicētes. quia
filius ei⁹ viueret). scilz
p̄gaudēdo ipi (interro-
gauit aut horā ab eis
i qua mel⁹ habuerat)
hoc fecit ad certificandū
nam miraculi respectu
sui Et etiā vt serui et
astantes agnoscerēt f-
tutē christi (z dixerunt
ei. q̄ heri hora septia
reliquit eū febris) Un̄
Lix. Repēte dimisit
eū febris totaliter. vt
appareret nō esse natu-

Pagina

septies. dixit illis iesus. nō dico tibi vsq; septies. sed vsq; septuagesies septies. id est assilatum est regnū celoz. **L** y. a. i. status ecclie militatis (hōi regu). i. christo q̄ est ver⁹ hō z verus deus. rex regū z dñs dñantiū (q̄ volu) it rōem ponere cū seruis suis. id est rōem erigere de factis humanis. z cū cepisset rōem ponere oblat⁹ est ei vnus q̄ debebat ei decē millia talenta. **h** y. ra. id est obligatus ad magnaz pœnam ppter multa pctā (cū autē nō habe

ret vñ redderet). **B**or. id est cū virib; suis sat; facere nō valeret. hō ei p se p̄t ruere. sz nō per se resurgere. iussit euz dñs venūdari. quantū ad aiam (z vxore) q̄tū ad corpus (et filios) q̄tū ad opa (z oia q̄ habebat) q̄tū ad tpalia.

(z reddi). Nam ista omnia venūdantur. id est per peccatum mortale auferūtur. (prociens autem seruus ille rogabat eum dicens. patientiam habe in me) dando locū z tps p̄nig (z oia reddā tibi) p opa p̄nig satisfaciendo iuxta posse (misertus autē dñs serui illi) qz misericors z miserator dñs (dimisit illū). **B**or. libez a captiuitate culpę (z debitū dimisit ei). **T**ñ. **L** n. i. solomus. **U**ide misericordiaz dei petierat dilationē z accipit oim pctōz remissionē (egressus autē seruus ille). i. a facie dñi sui p recidiuū pcti. (inuenit vñ de cōseruis suis). **L** y. i. de hōib; qui sūt serui dei cū ipso. (q̄ debebat ei centū denarios). i. modicū eū offendebat. qz offensa in hōiem modica ē respēū offense pmissē in deū (z tenēs suffocabat eū). **L** y. i. strāgulabat (dicens. redde qd̄ debes). **L** y. in q̄ ondit austeritas in repetēdo vindictā a p̄ximo (z pctidēs cōseruus eius). **B**or. id est debuit misereri qz p̄didit. z qz fuus eiusdē dei fuit (rogauit eū dicens. Patientiā habe in me z oia reddā tibi). **L** y. q. d. Parat⁹ suz fm possibilitatē meā satisfacere tibi (ille autē noluit sed abste z misit eū in carcerē donec redderet debitū). **h** y. in q̄ notat crudelitās in mō repetēdi vindictā (vidētes autē cōserui eius). **G**lo. interli. i. angelū q̄ referūt ad deū gesta hōim. vt p̄z **Apo. xxiij. cōseru⁹ tui** z fr̄m tuoz. (q̄ fiebant) oia em̄ opa q̄ agimus z supplicia q̄ patimur vidēt (cōtristati sūt valde). **G**lo. ppter afflictionē christiani. **N**otāduz q̄ āgelī cristianī ad aul paz. z letātur ad p̄maz. vt p̄z **Lu. xv. Gaudiū est angel⁹ dei sup vno pccō repenī. zc.** (z venerūt z narrauerūt dño oia q̄ scā fuerāt). i. q̄rimoniā de p̄secutorib; pponēdam (tūc vocauit eū dñs su⁹). **L** y. ista vocatio fit i morte. vbi de omib; reddemus rōem. (serue neq; omne debitū dimisi tibi). **L** y. id est magnā offensaz in me cōmissam (quoniā rogasti me. **N**ōne q̄ oportuit et te misereri cōserui tui) pua remittēdo (sicut z ego tui misertus suz). **E**t iratus dñs ei tradidit eū tortorib;). **L** y. i. demonib; q̄ in h̄ executores sūt diuīe iusticie (donec redderet vniuersū debitū). **B**or. i. in perpetuū. quia ibi nō est locus redēptiōis vl̄ satisfactiōis. sz p̄denatiōis (sic z p̄ me⁹ celestis faciet vobis si nō dimiseritis vnusquisq; fr̄i suo). **U**nde **Hiero.** For mudolosa sentētia si parua fratri nō dimittim⁹. magna nobis a deo nō di

mittitur. **Un Greg.** Cōstat ex iā dictis q si hoc qd in nos delinqtur ex corde non dimitim? illud a nobis p pñam dimissum fuisse non gaudeamus (ex cordib vestris) quia nō sufficit ore dimittere solū. sed ⁊ corde. **Un Hay. sup. Dat.** Nihil pdest ore dimittere q seruat iracūdia ⁊ mēte. **Un** circa pñs euāgelium vbi dicit **Disertus** aut dñs serui illius dimisit eū ⁊ debitu di misit ei. Queritur vtz deus sit magis misericors q iustus vel econuerso. Rñdetur q deus sicut est misericors sic et iustus. et econuerso

scientiam habe in me ⁊ omnia reddam tibi. **Ille** autem noluit. sed abijt ⁊ misit eū in carcerē donec redderet vniuersū debitu. **Uidentes** autē pserui eius q fiebant cōtristati sunt valde. et venerunt et narrauerunt domino suo omnia que facta fuerant. **Tunc** vocauit illum dominus suus et ait illi **Serue** nequam omne debitu dimisi tibi quoniā

Tamē misericordie et factus plus in nob re- lucet q iusticie. ⁊ ideo qz de parit in se peccantibus. ⁊ misericordia eius a pgenie i pgenies ⁊ qz effectus mie in nobis magis re- luct q iusticie. iō de dicitur nobis magis misericors q iustus. ⁊ c. **Hec mirū** si de modo sit misericors. **Habet**

en triplex for **Unū** est in pñi vīta totius mie. qz mō mia audit causas ⁊ iusticia facit serias. vñ **Esa. xvi.** Preparabitur in mia solū eius **3o** omnes causas iusticia mittit ad thronū grē. vñ ad **Hebre. iij.** Adeamus cū fiducia ad thronū grē eius vt mīaz cōsequimur **Aliud** for erit i iudicio extremo qd erit pure iusticie. vbi iusticia audit cās. ⁊ mia facit serias **Et iō** mia omnes causas deinceps remittit ad solū iusticie. **Unde Esa. ix.** **Sup** solū dauid ⁊ sup regnū eius sedebit ⁊ cōfirmet illud. ⁊ corroboret in iudicio. ⁊ iusticia amodo ⁊ vsq in sempiternū **Tercū** for erit i purgatorio qd est for mixtum. qz ibi erit iusticia q poenā infligit. ⁊ mīam et glīam dabit vñ **Ps. lxxviii.** **Misericordia** et veritas pcedēt facie tuaz. ⁊ ibi epñs dicit p illud **Ps. c.** **Misericordia** ⁊ iudiciū cātabo tibi dñe. et duo hec audiui. qz prās dei est ⁊ tibi dñe mia. quia tu reddes vnicuiq iuxta opera sua ⁊ c. sequitur. **Donec** redderet vniuersū debitu. **Un** notā dum q dupliciter dicitur peccata redire. **Primo** q nō redeant quātūz ad maculaz vel reatu. sed quantūz ad ingratitudinē. qui enī post acceptam remissionem ad peccatū vadit grauius delinquit. quia ingratus de tāto beneficio existit **Et ita** ingratitudo pctm reciduiantis aggrauat q poenaz peccatorum preteritoz videtur secum reducere. **Unde** dicitur in decretis **Iteratio** culpe inducit aggrauationē poenē. ij. questione. viij. **Di** qui. **Secundo** dicitur redire quantūz ad poenam substantialem. sicut enī in celo ē vnus denarius. i. vna beatitudo substantialis. licet vnus magis altero participat **Unde** de hoc dicit apostolus **Sicut** stella differt a stella i claritate ⁊ c. **Un** etiā magister sentē. li. iij. di. xlix. dicit. electus ab elcō differt in claritate mentis ⁊ corporis **Unde** etiam **Joan. iij.** **In** domo patris mei māsioēs multe sūt ⁊ c. **Sic** in inferno ē vna poena sbalis p modū

Pagina

damni. s. carētia visionis diuine Alia p modū sensus .s. vermis ⁊ ignis. Et vtraq; pena debetur p quolibet peccato mortali. s. scdm plus vl minus dicitur ergo peccata redire. qz recidiuati eadē pena debet gñe q prius licet sit maior. sicut dicit beatus Jacobus. ij. ca. q in vno offendit scūs com nūi reus

Postilla.

Beates pharisei.

zē. Matthei. xij.

Darci. xij. Lu. xij.

Hanc historiaz dixit

dñs anno ei⁹. xxxij. xi

kal. aprilis feria. iij.

luna. xij. indcōe. vi.

Ant incitū illius euan

gelij scribit scūs Mat

theus in pcedēti capi

tulo. qz christ⁹ loqbat

principibus iudeorū et

phariseis parabolam

istā dicens. Homo pa

terfamilias plantauit

vineā ⁊ locauit eam a

gricolis Lū autē tēp⁹

fructuū appropinqz

misit seruos suos ad

agricolas vt acciperēt

fructus ei⁹ Et agrico

le apphensis seruis ei⁹

aliū ceciderūt. aliū oc

ciderūt. aliū vero lapī

dauerūt Nouissime in

fit ad eos filiū suū di

cens. Verēbūtur forsi

tan filiū meum. Agri

colę vero a pphensuz eiecerūt extra vineam ⁊ occiderūt Et cum audisset

principes sacerdotū parabolam istā cognouerunt quia de ipsis diceret.

Et querentes eum tenere timuerunt turbas. quia sicut pphetam euz ha

bebant. ⁊ relicto eo (abeuntes pharisei) Unde Crisostomus. ab ipso chri

sto (consiliū inierunt vt caperēt iesum in sermone) Lira. quia nō poterāt

eum capere in malo opere Et quia facili⁹ capitur homo in verbis quam

in factis (et mittunt ei discipulos suos) Lira. quasi homines sibi in cogi

tos secundum estimatiōem eorum vt coram ipsis audaci⁹ loqueretur.

⁊ laxaret linguā ad aliquid dicendū vnde posset capi in verbis (cū hero

dianis) Lira. isti herodianī erant milites herodis qui interfecit iohannem

baptistam. et venerat ad diē festum in hierusalem. quia ista questio fuit

facta feria terciā ante passionem christi Et de herode legitur quod ipse

erat p tunc in hierusalem in die passionis christi. quia venerat in hierusa

rogasti me. Nonne ergo oportuit ⁊ te misereri cōserui tui sicut ⁊ ego tui mi/ sertus sum. et iratus dñs eius tradidit eum tortoribus quousq; redderet vni uersum debitū Sic et pater meus cele stis faciet vobis si nō remiseritis vnus quisq; fratri suo de cordibus vestris

Dominica vicesimatercia post octa uas penthecostes. Euangelium scdm Mattheum vicesimosecundo

A illo tempore Abeuntes phari sei cōsiliū inierunt vt caperēt ie sum in sermone. Et mittunt ei discipu los cum herodianis dicentes Vagi/ ster scimus quia verax es ⁊ viam dei i veritate doces ⁊ non est tibi cura de ali quo Non em respicias personam homi num. Dic ergo nobis quid tibi vide/ tur. licet censum dari cēsari an nō? Log

lem propter solennitatē paschale. sic ergo milites herodis missi sunt cum discipulis phariseorum ut discipuli phariseorum possent eum capere in sermone et milites herodis statim caperent eum ut puniretur in corpore. Sic ergo patet qualiter maliciose agebant contra eum adulando ut facilius inducerent eum ad dicendum aliquid contra potestatem cesaris (dicentes. magister sumus quia verax es et viam dei in veritate doces). *Lyra.* scilicet i

nita autem iesus nequicia eorum dixit. Quid me tentatis hypocrite. *Qstē* ditem mihi nummissa census. At illi obtulerunt ei denarium. et ait illi iesus. cuius est imago hec et superscriptio. *Di-* cunt ei: cesaris. tunc ait illis. Reddite ergo que sunt cesaris cesari. et que sunt dei deo

sana doctrina (et non est tibi cura de aliquo. nisi enim respicias personam hominum) quasi diceret non dimittis timore cuiuscunque hominis etiam imperatoris dicere veritatem. (dic ergo nobis quod tibi videtur licet censum dare cesari an non?) Beda in omelia presentis euangelij. dissensio erat in populo iudeorum

Aliqui dicebant illicitum esse iudeis. quod recognoscerent habere aliquem dominum in terra sed solum deum qui est in celis. idcirco non esse licitum censum dare cesari. qui dant decimas victimas. et oblationes deo celi. *Ecō-* trario autem alij asseriebant quod erat dare licitum tributum romanis. quia pro defensione patrie et terre militabant et ab hostibus et latronibus defendebant et pacem inter homines conservabant. Hanc autem questionem maliciose proponebant christo. Cogitauerunt enim intra se. aut respondebit pro nobis quod non debemus soluere tributum. tunc incurrit indignationem cesaris. et statim milites herodis capient eum ut puniatur. Si respondebit pro cesare quod debemus cesari soluere tributum. tunc incurrit indignationem populi. Si omnino tacebit tunc dicemus. quia veritatem timet dicere propter timorem hominum vel humanum (cognita autem iesus nequicia eorum). *Lyra* quasi diceret. non queritis veritatem addiscere. sed me verbis capere. (ostendite mihi nummissa census) id est nummum qui datur pro censu annuo imperatori (at illi obtulerunt ei denarium). *Lyra.* quia iste nummus qui debebatur pro annuo censu a quolibet capitaneo domus valebat decem nummos versusuales. Et ideo vocabatur denarius et erat argenteus (et ait illis iesus. cuius est imago hec et superscriptio). *Lyra.* quia imago cesaris erat impressa in illo et non mentis in circuitu (dicunt ei cesaris). Unde Hieronymus. tiberij sub quo passus est dominus (tunc ait illis reddite quod sunt cesaris cesari). *Bor.* scilicet tributum et pecunias per quas confitemini vos vere subiectos esse illi (et que sunt dei deo) id est decimas primitias oblationes et victimas. sic fecit ipse christus qui reddidit tributa cesari pro se et pro petro. Et deo reddidit quod dei patris sunt faciens voluntatem eius semper.

¶ Sequitur Dñica. xxiiij

L i

Pagina

Quæte iesu ad turbas. **Dar. ix. Dar. v. Lu. viij. Historia** h' eu
agelij scâ e anno christi. **xxxi. iij. id'** nouebr'. feria. **ij. luna. viij. idoe.**
iiij. An ieiun illi' euagelij scribit scâus **Dar. i. eo. ca. q. discipuli** iohis bap
tiste accesserit ad iesu dicentes. **Quare nos** z pharisei ieiunam? frequ' dis
cipuli at tui nō ieiunāt. **At illis iesu.** Nūqd pñt filij spōsi q̄dū cū illis ē.
spōsus lugere. **Veniet** at dies euz ab eis auferetur spōs'. z tē ieiunabūt.

Lunc seqt euagelijuz
hodiernum (Loqnte
iesu ad fbas. ecce prin
ceps vn' accessit) **Ly.**
q̄ autē fuerit pnceps
iste n expmūt hic. **Is hē**
f. Dar. v. z. Lu. viij
vbi dicitur q' erat pri
ceps synagoge nomie
iayrus **Judei** enī ha
bebāt tāuz vnuū tē
plum vbi poterant of
ferre vel immolare. **f.**

Dñica. xxiiij. post octauas pētecostes
Euagelijum fm Dar. ix.

A illo t. Loqnte iesu ad fbas. cc/
ce pnceps vn' accessit z adorabat
eū dicēs Dñe filia mea mō defūcta ē. Is
vei impoē manū tuā sup eā z viuz. Et
surgēs ihs seqbat eū z d'scipuli ei'. Et
ecce mulier q fluxū sāguis patiebat.

in hierl'm Sz i alijs ciuitatibz z villis hēbant loca determinata in qbz
ueiebat ppls ad orādūz: z audiēdum v'bz dei z tractādum d' his q pti
nebat ad p'mūz vtilitatē ppli. Et ille q p'erat cuius auctoritate pgrega
tio fiebat dicebat pnceps synagoge. Et tal' erat iste q accessit ad iesum z
adorabat eū huilit' qz cecidit ad pedes ei'. **f. faciedo** sibi reuerēciam debi
tam (dicens. dñe filia mea mō defūcta est. sed vei impone manū tuā sup
eā z viuz) **Dar. v. dr. q dixit eā eē in extremis. Lu. viij. dr. q moriebat**
Et hoc ē v'z qñ p' ab ea f'cessit añq̄. v'it ad iesu mortua ē p' qd nūcū
venerūt d' domo q dixē. noli vexare m'g'm. qz defūcta ē filia tua. Credē
tes q xps nō possz suscitare eā a mortuis. licz possz eā sanare ab infirmita
te (z surgēs iesu seqbat eū z d'scipuli ei'). Ly. p'ges ad domū e' p'p' fidei suz
mentū (z ecce mulier q sāguis fluxū patiebat. duodec' ānis) Lu. viij. dr.
q i medicos erogauerat oēs s'bstāciam suā nec ab v'lo potuit curari (ac/
cessit retro xps enī erat i fba mag' q eū p'p'iebat vt h'et Dar. v. z ideo de
facili. nō potuit h're accessū ad eū (z fimbriā vestimēti ei') Bor. indignā se
reputabat tangere pedes dñi. vel etiā plenitudinem vestimenti. habebat
enim christ' fimbrias iuxta p'suetudiēs iudeoz. secundū p'ceptūz legz vt
p3 Num. xv. (dicebat enī itra se). f. firmū credēdo si tangerē tm vestimē/
tū salua ero). f. ab hac infirmitate. Hag' fides mulierz. q credidit tātam
virtutē eē in vestimētis christi q a tactu sanaret q p medicos sanari n po
terat. p qb' tm expēdit q depaupata fuit. vt dr. Lu. viij. (z iesu) quersus
vidēs eā dixit. Lōside filia. fides tua te saluā fecit. Bor. Nō dixit ego sa/
naui te. sz fides tua te saluā fecit vt vitandā offētarēz doceat z meritiuz
fidei extollat (salua facta ē mulier ex illa hora z Ambro. videt velle q b
ml'ier erat martha hgo soror brē marie magdalene z sci lazari. Florādū
q i via cundo ad filiā p'cipis archisynagogi. sanauit mulierem istā per
tactū vest' suz vt sic pnceps ille in fide solidaret (z cū vei illet i' domuz

principis et vidissis tibicines). s. carne lugubre canētes Antiquē ei cōtes ad
exequas vocabā f. vt suo carmine alios puocarēt ad luctū (et fba tumultu
ante). a. lachrymātes et eiulātem (dicebat recedite) nolite flere. vt hēf. Lu.
viij. p hoc q dō. nolite flere docz nos q mortuos nrōs nō debem⁹ exēssi.
ue dñere. p̄m cū fuerit boni hoies. qz ligz moriāt mundo. viuūt tñ deo
ipōs em nō amittim⁹. s. p̄mittim⁹ vt dō Aug⁹. In veteri testamēto fte

duodeci ānis. accessit retro et tētegit si
briā vestimēti ei⁹ Dicebat autē itra se
Si tetigero tantū vestimentum eius
salua ero. At iesus cōuersus et vidēs
eā dixit. Cōfide filia fides tua saluā te
fecit et salua facta ē mulier ex illa hora.
Et cū venisset iesus in domū principis
et vidissis tibicines et turbā tumultuan
tē dicebat recedite. non est enī mortua
puella sed dormit et deridebāt eū. et cū
electa esset turba intrauit

fuit mori et terribile. qz
tunc oēs in infernū de
scēderūt vñ Job. xviij
Infern⁹ dō⁹ mea est. et
in tenebris stravi lec
tulū meum etc. Unde
Jsi. li. xx. de sumo bo
no. illi plorandi sunt t
morte quos miseros i
fermus rēpit ex hac vi
ta non quos celestis au
la letificans includit.
etc. Non est enī mor
tuapuellā. sed dormit)
Ly. hoc dixerat. quia
poterat eam ita facili

ter suscitare a morte sicut homo potest alium hominem a somno excitare
re (et deridebāt eum Ecce deridetur dominus ies⁹. nec irascitur nec arguit
eos (et auz electa ēēt turba) lamentatū tumultuātum et deridentius. qz
ex quo erant increduli et derisores xpi non erant digni videre miraculum
(intrauit). s. locū vbi puella iacebat cū patre et mē ei⁹ cū Petro Jacobo
Joāne. vt habet Mar. v. ad hoc vt essent testes miraculi (et tenuit ma
nū ei⁹ et dixit) clamādo vt hētur Mar. v. Tabie hacumī qd interpretatur
puella tibi dico surge. s. de lecto mortis (et p̄festum surrexit puella et ambu
labat et iussit illi dare māducare) et h in signum vere resurrectionis et stu
puerūt parētes eius. qbus p̄cepit ne alicui dicerēt. qd factum erat vt ha
beatur Lu. viij. ad insinuandum humilitatem (et exijt fama hēc). s. tanq
potētē (in vniuersā terram illā) Nota circa p̄ns euāgelii vbi dicit. Con
fide filia fides etc. Notā dum q fides christiana est firma et p̄a. Hoc p̄rio
patet ex miraculo. factione. in nulla enim alia fide seu secta fiunt mira
cula nisi in nostra fide. q ab initio mundi fuit miraculis confirmata vt
patet tpe pphaz. q cā pphabāt Jte in nouo testamēto tempore christi et
tpe aploz q eam p̄dicabāt et i cordib⁹ hoīm plātabāt. Sicut et sci q p
aplos p̄dicauerūt fide. sic p̄z i legēdis scōz Jte etiā saraceni p̄stēt q ma
mer nullū miraculū fecit. p̄z ex tyrānoz p̄secutōe. De ei rgnū vidē eē
p̄stētū qz ab iūmic p̄f eoz potētā Ex de regno assyrio et grecoz
et roānoz et sic d alijs fideles at p̄f fidē xpi q tenebāt et dēfēdebāt in
imas et gñales p̄secutōes mltō tpe ab ipatoib⁹ a rēgib⁹ p̄ncipib⁹ a iudic
b⁹ et potētib⁹ mūdi passi sūt vt dō Au. et n̄ potuerūt ipaz fidē xpianā ex tpe
re s. q tēdie cēcebat et augmētābat Jte nōnd h q qñ hoī i fūdē fides tūcē

Pagina

infunduntur oēs alle virtutes. et ideo oportet vt hō agat f^m fidē z alias p-
tutes q̄s recipit Alias in eo fides z virtutes cēnt frustra. z mel^r eēt fidē
nō hēre q̄ eā malis opib⁹ ipugnare z negare. vii. Apl^s. Cōfiteat se nosse
deū. scīs aut negāt. Vbi diligēter est notandū q̄ mali christiani peiores
sunt saracenis q̄tū ad q̄tuor. Prio qz saraceni christū negant p̄bo. s; isti
facto Pāus em̄ est scm̄ q̄ verbū. Tales em̄ sunt siles milibus pilati q̄

genua flectebant corā
iesu dicētes Ave rex iu-
deoz. z pcuriebāt euz
palmis Tales etiam
sūt significati p illā fi-
cū habentē solū folia.
cui christ⁹ maledixit.
q̄ statim aruit. Secō
qz saraceni ex ignoran-
tia christū negāt. Nō
em̄ credūt ipm̄ eē vēr
deū z dñm suū Si em̄
scirēt multi eoz salua-
rētur per bona opa q̄
faciūt Christiani aut
sciūt z firmiter credūt
iesum christū eē dñm
suū. z tñ ei negāt debi-
tū obsequiū. qd̄ mal⁹
malū videt esse. Exē/
plū si duo hoīes nega-
rēt debitū obsequiū re-
gl. ita q̄ vnus diceret.
Dñe nescio q̄ debeam
vobis obsequiū hoc
exhibere. si em̄ scirē li-
benter exhiberē Alter
vero diceret scio q̄ hoc
obsequiū vobis debeo
sed nolo vobis exhibe-

re. Manifestū est q̄ magis offenderet regē Tercio quia saraceni legē su-
am obseruant. tales aut nullius legis esse videtur. quia nec saraceni. nec
christiani sunt Et ideo tales sine lege pibunt Quarto quia tales vidi-
tur esse apostotē a fide. quantū ad rē fidei Vnde tur etiā pueri eoz qui in
baptismo promiserunt. scz renunciare diabolo et pompis eius. Et ideo
malo christiano fides erit ad cumulū damnationis eius. quia grauius
peccat christianus fornicādo z alia q̄ phibent in lege z euāgelio trāsgre/
diendo. q̄ paganus Etā plus puniet et profundius damnatur. Vñ de
hoc dī in decre. Fedelis malus peior ē infidelis z grauius peccat. z pena
grauior sibi debet. i. q. i. Noui

et tenuit manum eius. z dixit. Puella
surge. et surrexit puella Et exiuit fama
hec in vniuersam terrā

Dominica vicesima quinta post octa/
uas penthecostes

A illo tempore Lum subleuasset
oculos iesus z vidisset qz multi/
tudo maxima venit ad eū zc De hoc
euangelio require in medio quadrage-
sime scz dominica letare Nam bis legi-
tur hoc euangelium in anno

In festo dedicationis templi. Euan-
gelium Luce. xix.

A illo tempore Egressus iesus
perambulabat hiericho. Et ecce
vir nomie zacheus: et hic erat p̄cept
publicanorum. et ipse diues. z quere/
bat videre iesum quis esset z non pote-
rat p̄re turba. quia statura pusill⁹ erat.
et precurrens ascendit in arborē fico/
morum vt videret illuz. quia inde erat

Postilla

Bressus iesus pām. 2c Lu. xix. Historia huius euā. scā anno dñi /
sti. xxiiij. xvi. kal. aplis. lūa. vij. indicōe. vi. An̄ incitū illi euā. scri.
san. Lu. in pcedēti ca. q. qdaz adolescēs interrogauit iesū di. Vgr̄ quid
faciendo vitā eternā possidebo? Dixit at ei iesus Si vis ad vitā ingredi
serua mandata Qui ait. hęc oīa custodiui a iuuetute mea qd adhuc mi /
hi deest: ait illi iesus Si vis pfectus esse. vade z vde oīa q hēs z da pau
peribz z habebis thesaurū in celo z veni seqre me. His ille auditis p̄ri /
status ē. qz diues erat valde Quidēs illū iesus triste fēm dixit. qd difficile

transiturus Et cum venisset ad locum
suspiciens iesus vidit illum. z dixit ad
eū. Zachee festinans descende. qā ho /
die in domo tua oportet me manere / et
festinans descendit. z excepit illū gau /
dens. et cū viderent oēs. murmurabāt
dicentes q ad hominem peccatorem di
uertisset. Stans autem zachaeus di /
xit ad dominum. Ecce dimidiuz bo
norum meorum domine do pauperi /

q pecunias hnt in re /
gnū dei intrabūt. 2c. /
difficile dicit z nō im /
possibile. qz difficile ē
diuitias possidere z nō
teneri nimis amore ca
rū. Facilius est came
lū per foramen ac trā
sire. qz diuitem intrare
in regnū dei 2c. hoc nō
intelligitur de qlibet
diuite. s. de diuite con
stituente finē in diui
tijs z totā pfidentiam
suaz Dat. x. d. q. dif

ficile pfidētes in pecunijs intrabūt in regnū celoz. 2c. possessio diuitiaz
reddit hoīem difficile ad pfectionē acquirendaz. nō tñ facit impossibile Qz
abrahā fuit diues valde. z tñ fuit p̄fctus. vt hctur. Gen. xviij. Et ideo dicit
Eccl. xxxi. Brūs vir diues q inuentus est sine macula Et seqtur. Et
qs est hic z laudabim? euz? q. d. vix z cū difficultate inueniet. z audis his
discipuli mirabātur valde di. Quis g poterit salu? fieri? ait illis. qm̄qz
impossibilia sūt apud hoīes. possibilia sunt apud deū. qz sicut dicit Bern.
De? pōr a cupiditate terrenoz. puertere ad cupiditatē eternoz. vtz Sa
pien. xiiij. Potens es dñe ex oībz saluare. vñ q illud qd sup̄est pauperibus
tribuit. z eos sibi aīcos p̄stituūt. regnū celoz intrare pnt. vtz Lu. xvi. fa
cite vobis aīcos de māmōna inq̄tat. vt cū defeceritis recipiāt vos in e
terna tabernacula. Silt q diuitijs suis opa miē exercēt. scibādo. esurien
tē. potādo sitientē. hospitādo peregrinū. vestiēdo nudū. 2c. vñ Dat
xxv. Esuriui et dedistis mihi mā. 2c. Venite bene. p̄is mei. possidete vob
regnū paratū a cōstitutione mūdi. Tunc postmodū seqtur euan. hodie.
(Egressus iesus pābulabat hiericho) q citas distat ad vñā diētā a hierz
(z ecce vir noīe zachaeus) Bor. noīatur exp̄sse tanq̄ dign? noīe. qz in libro
vitē erat scriptū nomē ei? (z hic erat princeps publicanoz) 2c. n̄ tñ pub
licanus. s. p̄nceps publicanoz. In quo apparet maior mīa dei in ei? vo
catiōe. vt vbi abūdauit delictū supabūdaret z grā (z ipse diues) 2c. qz a
uar? fuit in acq̄rendo (z q̄rebat). i. desiderabat (videre iesū qs eēt) in p̄sona
z h̄ ex deuotiōe (z nō poterat p̄ turba) 2c. ex q pz deuotiō p̄li ad christū
(qz statā p̄uill? erat). i. p̄sona corpis (z p̄cūres). i. p̄ alijs cūres (ascēdit

Pagina

in arborē sicomoz. **Bor.** i. qđ natura min⁹ hēet ascensu arboris suppleat
 Sicomorus est arbor moro filis in folijs. s. altitudine pstant. et interp/
 ratur ficus satua. et fecit crucem christi. q̄ gentib⁹ stulticia ē. iudēis pō scā
 dalū. christiānis autē dulcedo et honor (vt videret illū. qz inde erat trāsinu
 rus). s. ex illa pte q̄ erat sicomorus. Querit quid mouet eū ad h⁹ vt sic
 desiderabat videre iesum. Rñdetur fm Aug⁹. qz ipse audit⁹ Audiuē em
 famā yndēz circūvolantē de iesu q̄ solo verbo infirmos curaret. q̄ desi/
 derabat ipm videre (et
 cū venisset). s. iesus ad
 locū (vidit illū) nō tā
 tū vsu corpis. sed etiā
 respēu pietatis et miē.
 (et dixit ad illū) tanq̄
 iam dignū diuino elo
 quio (zachee festinans
 descende) vocat euz et
 noie ad oñsionem suę infinite sapiē q̄ et nos oēs nouit et nomiat. **Un P⁹**
exlvi. Qui nūerat multitudinē stellaz. et oib⁹ eis noia vocat (qz hodie in
 domo tua oportet me manere) **Ly.** i. in domo materiali ppter refectioes
 christi et discipuloz suoz. et in domo spūali psciē per grē infusionē (at ille)
 scz zacheus (festinās) **Bor.** nō perastinās nō se excusans (descendit) nō tm
 descensu locali. sed et mentali p humilitatē (et excepit illū). s. christū (gau/
 dens) scz de tanti hospitis aduentu (et cū videret oēs). i. pharisei et alij ma
 lignantes. s. q̄ intrauit domū publicani (murmurabāt dicentes. q̄ ad ho/
 minē pctōrez diuertisset) **Ly.** et hoc irrōnabiliter fecerūt. qz nullus rōna/
 biliter p̄t murmurare si medic⁹ visitet egrotū ad ipm sanandū **Insup** sal
 se iudicauerūt de zacheo q̄ iam pctōz nō era t. s. vere penitēs (stans autē za
 cheus dixit ad dñm) quasi paratus ei obedire (ecce dimidiū bonoz meoz
 dñe do paupibus) nō dicit dabo in futuro. s. post mortē meā. s. do in pñti
 qz vnus denarius in vita plus valet q̄ mille post mortē (et si qđ aliquem
 defraudauit. reddo qđuplū) ego in quantūcūqz modico. **In hoc autē q̄**
ponit sub dubitatione dicēs. Si quid aliquē defraudauit. oñdit se nō mē
 tum defraudasse. reddo. nō dicit reddā. qz tenet hō statim restituere res in
 iustas iuxta omē posse suū. **Un Aug⁹** Nō dimittit pctm nisi ablatū re/
 stituitur. quadruplū. vrinā vsurarij et raptōres et redderent simplū. (ait
 autē iesus. qz hodie huic domui salus a deo scā est) **Bor.** i. toti familie **Et**
specialiter psciē zachei q̄ scā est dom⁹ dei p grām inhabitatōis (eo q̄ et
 ipse sit filius abrahe) **Un Beda.** zacheus fili⁹ abrahe dī. Nō qz de stir/
 pe eius genitus. s. qz est fidem eius imitatus. et sicut ille terrā domūqz pa
 ternā deseruit. Ita iste zacheus dimidiā ptem bonoz suoz paupibus dī
 stribuit. ex his videt q̄ nō fuit iudēus. s. paganus. qz omēs iudei de stirpe
 abrahe descenderūt. et idē videt dicere Ambro. (venit em filius hoīs) **Bor**
 de celo in mūdum p humanitatis assumptionē (querere) p doctrinā suam
 (et saluū facere) p grām (qđ petierat) p culpam

Euāgelioz dñcaliū postilla p circulū āni finit feliciter

Pagina

et sunt iesu. aplius ad p̄dca negocia nō reuersuri. sed intendētes doctrīne
christi. ergo dixit eis (faciā vos fieri piscatores hoīm. ⁊ p̄cedens inde. ⁊ c)
Eor. i. a loco illo ad aliū (vidit duos alios fr̄es Jacobū zebedei ⁊ ioannē
fr̄em eius in navi cū zebedeo p̄r̄ eoꝝ reficientes r̄heria sua). Eli Lrf. i.
repantes. qđ maxie est paup̄tatis iudiciū. vetera repab̄r̄. q̄ noua vnde
emerant nō hēbant (⁊ vocauit eos) Eor. duos vocat ⁊ destinat. vt p̄z Lu
c. x. Primo p̄pter duos p̄p̄los p̄uertendos sc̄z iudeoꝝ ⁊ gentiliū Secun
do p̄pter duplicē salu
tem. s. corpis ⁊ aīme

Tercio p̄pter testimo
monij veritatem. vt
Deute. xix. In ore du
orū stat oīne testioni/
um (illi aut̄ statim reli
ctis r̄hetibus ⁊ p̄r̄ se/
auti sunt eū). s̄z q̄ritur
hic qūo isti apli relict̄
oīnibus secuti sunt eū
Dicendū f̄m Ly. q̄ i
christo erat virtus di
uinitatis. ⁊ ideo sic po
terat exterius vocare
p̄ vocem. ita potuit in
terius attrahere. p̄ vo
luntate sua per inspi
rationem Item notā
dum q̄ christ̄ simpli/
ces piscatores potius
p̄stituit ap̄los ⁊ p̄dica
tores euāgelij q̄ l̄r̄a/
tos. vt fides euāgelij
magis attribueret sa/
pientie diuine q̄ hūa
ne ¶ Postilla

¶ Itebat iesus turbis iudeoꝝ. Dat. xxiij. Lu. xi. Historia hui⁹ euā
fca ē an. xpi. xxiij. xi. kl. apl̄ se. iij. lūa. xij. indecō. vi. An̄ ini. ii. euā. scri
fā. Dat. i. eo. c. q̄ christ̄ maledixit scrib̄ ⁊ phariseis d. Ue vob̄ scrib̄e et
pharisei ⁊ hypocrit̄e q̄ clauditis r̄gnū celoꝝ an̄ hōies. vos em̄ nō intrat̄
nec introeūtes sinit̄ intrare. Ue vob̄ scri. ⁊ pha. ⁊ hy. q̄ decimas mētū ⁊
anetū ⁊ ciminū. ⁊ reliq̄s q̄ quōra s̄z leḡs iudiciū miaz ⁊ fidē Hec opo
ruit facere ⁊ illa nō omittre Duces cēci ercolātes culicē Lameliū āt glu
ciētes Ue vobis scri. ⁊ pha. ⁊ hy. q̄ siles estis sepulchr̄ dealbatis q̄ a fo
ris apparēt hōibz sp̄iosa Interi⁹ p̄o s̄z pl̄ea ossibz mortuoꝝ. ⁊ oi spurci
cia. sic vos a for̄ qđē apparēt hōibz iusti. int̄ āt estz pl̄ci hypocrit̄i ⁊ in
q̄rate Tē statim seq̄t euā. ho. (dicebat āt iel⁹ turbis iudeoꝝ ⁊ pn̄. sa. Ecce
ego mitto ad vos. i. struēdos ⁊ ruōcādos ad mel̄ p̄phas ⁊ sapiētes scri

et vocauit eos Illi autē statim relictis
rhetibus ⁊ patre secuti sunt eum

In die sc̄i Nicolai
¶ Nil. t. d. i. d. s. Sint lumbi viri
p̄cincti ⁊ lucernę ardētes in manibz ve
stris ⁊ c Hoc euangelium quere infra i
cōmuni sanctorum

In festo sancti Thome apostoli
¶ Nil. tē. Thomas vn⁹ ex duode/
cim q̄ dicat didim⁹ nō erat cū eis
qū venit iesus ⁊ c Hoc euangelij
cū sua postilla quere in dñica ioc. pas.
¶ In die sc̄i stephani. p̄thomartyris
Euangelium f̄m Dat. xxiij.

¶ Illo tempore dixit iesus turbis
iudeoꝝ et principibus sacerdo
tum Ecce ego mitto ad vos p̄phetas ⁊
sapientes ⁊ scribas ⁊ ex illis occidetis
et crucifigetis. et ex eis flagellabi

bas) 2. qz in discipulis christi multi huerunt spm ppheticu, sicut Joa /
nes euangelista. vtz i Apoca. Aliqui etiā fuerūt scribe. sicut qtuor euan /
geliste qui scripserūt verba z facta christi. z etiā apli q scripserunt eplās /
ad instructiōem ppli christiani. Fuerūt etiā sapientes. qz de diuīs z celesti /
bus a deo illuminati (z ex eis occideris) qz iacobus frater iōānis ab eis ē /
occisus. vt pz Actz. viij. z multi alij (z crucifigētis) vt Petz z Andream

frēm eius z philippuz
aplm z multos alios.
(z ex eis flagellabitis.
in synagogis vris). H
pz in Acti. aploz vbi
dī q oēs apli fuerunt
sūt flagellati a iudeis.
z phibiti ne pōdicarent
in noie iesu Actz. iij.
z petrus mōdit dicens.
Sporret deo pl' obe /
dire q hōibus (z p seq
mini de ciuitate i ciui
tate). In signū huius
christus discipulis su
is dixit Joan. xv. Si
me psecuti sunt z vos
psequēti. nō est seruus
maior dño suo. Item

christus dixit discipulis suis **Hec** x. Cū vos psecuti fuerint in vna ci /
uitate fugite in aliā (et venit sup vos). i. gnationē istā (oīs sanguis iusti).
id est debita vltio pro effusione sanguinis iustoz (qui effusus est sup ter /
ram a sanguine abel iusti) quem frater suus cayn occidit. ideo quia de re /
spexit aabel z ad munera eius. sed ad cayn z munera eius non respexit.
(vsqz ad sanguinē zacharię filij barachie quē occidistis) ppter ea qz argue
bat ex iussu z inspiratione dei regē israhel cū ppl'o sua. vt habetur. ij. Pa
ral. xxiij. Spūs dñi induit zachariā filiū Joiade sacerdotis z stetit i cō
spectu ppli dicens Quare trāsgredimini pceptū dñi. z cōgregati aduer /
eum miserūt lapides iuxta pceptū regis z ipm occiderūt (inter tēplum et
altare). i. holocaustoz qd erat extra templum. i. in atrio tēpli. Potādum
ēm Lyriam. q abel fuit simplex hō. pastor ouū z illiteratus. zacharias
fuit latus z legisperitus. Per hos em duos intelligunt oēs iusti ab eis
ocasi. et est sensus **Et** veniat sup vos oīs sanguis iustus q effusus est a
sanguine abel iustivsqz ad sanguinē zacharię filij barachie. i. a sāguie iu
sti minimi vsqz ad sanguinē maximi iusti (amē) 2. y. i. fideliter dico vob.
veniet hec oia sup gnationē istā. i. sup pplm iudaicu. q p crimibz istz pu
nitus ē multipliciter diuersis tpibus (hierlm hierlm) Hic ponit pñcis
p pñcis. qz frāqñt dī citas h facere qd ppl's in ea hitās fāt (q occidis pro
phetas) ly. i. pfluuisti occidere (z lapidas eos q ad te missi sūt). i. ad istru /
ctōez tuā. sicut pz in antiqz pphetis (qñes volui cōgregare) ly. sub cultu

Pagina

vnus dei p fidem ⁊ charitatē (filios tuos) .i. iudeos (quēadmodū pgre-
gar gallina pullos suos sub alas) Poit hic ex^m de gallina ad ostendū
affcū suū ad plm suū Inter alias aues gallina videt magis affcū ad cō-
seruationē ⁊ nutritiōē pulloꝝ. vñ Amb. Hec auis tā magnū affectū
h3 ad pullos. vt eoꝝ infirmitate affecta infirmet. ⁊ eos alis suis pges
⁊ miluū pugnet (⁊ noluit) L. y. qz pphetas ad eos missos ptemperit. ⁊
postea scū iōannē baptistā. ⁊ vltimo dñm nr̄m iesū ch̄istū cū discipulis
suis ptemperunt. ppter

qđ subdit hic p̄ena.
(ecce relin. vob̄ domus
vr̄a) gor. .i. tēplū ⁊ ci-
uitas (deserta). .i. ppter
destructionē citatis et
tēpli q̄ scā ē p̄ tēplū et
vespalianū i vindictā
mortis ch̄isti. ⁊ suoz
p̄phaz ⁊ etiaz aploꝝ.
(dico em̄ vobis nō me
videbitis amodo) L. y.
.i. tpe passiōis ch̄isti
q̄ de primo iminebat
futura qñ ch̄ist⁹ dixit
illa p̄ba (donec dicat
b̄ndictus q̄ v̄it in no-
mine dñi) L. y. hoc erit
qñ ch̄istus veniet ad
iudiciū Tūc em̄ iudei
qui in fine mūdi credi-
turi sunt in ch̄istū qñ
p̄gissent se ab antichri-
sto esse deceptos. tūc
tp̄is laudabunt ⁊ con-
fitebūtur ch̄istū ¶ Postilla

⁊rit iel⁹ pe. ⁊c Joā. xxi. Historia h⁹ euā. scā ē āno ch̄isti. xxxij. no-
nas aprilis. feria. iij. lūa. xvi. indecō. vi. An̄ incitū illius euā. scri. s̄a. Jo-
an. in eo. ca. q. ch̄istus post resurrectionē suā dixit petro. Amē amē dico
tibi. cū eēs iūior cingebas te. ⁊ ābulabas q̄ volebas. Cū aut̄ senueris ex-
tendes man⁹ tuas. ⁊ ali⁹ te cingat ⁊ ducet q̄ tu nō vis. h̄ aut̄ dixit. f̄cans
q̄ morte clarificatur⁹ esset deū. ⁊ h̄ cū dixisset d̄t ei (Seque me) Th̄o. s̄. ad
passiōē volūtariē. q. d. Nō t̄cas mori p me. qz ego p̄us p te mortū sū
(puer⁹ pet⁹ vidit illū discipulū quē diligebat iesus sequēte) l. y. q. cepat
ire post ch̄istū. sicut ⁊ pet⁹ (q̄ recubuit i cena sup pect⁹ e⁹ ⁊ dixit). i. sua
dente petro silēter interrogauit (Dñe q̄s est q̄ te tradet) hūc cū vidisset pe-
trus dixit (Dñe hic āt quid⁹) diligebat āt pet⁹ iōānez speciali dilectiōe
Et cū intellexisset ex verbis ch̄isti qñ dixit ei. Seque me. s̄. in codez gñe
mortis q̄ eēt p ch̄isto crucifigēdus. sollicitat⁹ ⁊ q̄rit de fine iōānis. hic āt

deserta: dico em̄ vobis Nō me vide-
bitis amodo donec dicatis. b̄ndictus
q̄ venit in noie dñi

In die sancti Joannis euangelistę :
Euangelium fm̄ Jo. xxi.

Ail. t. Dixit iesus petro Seque
re me. cōuersus petrus vidit illū
discipulū quē diligebat iesus sequētes
q̄ ⁊ recubuit in cena sup pectus ei⁹. ⁊ di-
xit. Dñe q̄s est q̄ te tradet. Hunc ergo
cū vidisset petrus. dixit iesu. Dñe hic
āt qđ: Dicit ei iesus Siceū volo mane-
re donec veniā Quid ad te tu me seque-
re Exiit ergo fmo iste inter fr̄es. quia
discipulus ille nō moritur. ⁊ nō dixit ie-
sus qz nō moris s̄z siceū volo manere.
donec veniam. quid ad te: Dicit disci-
pulus ille qui testimoniū p̄hibet de b̄f

Cbi

quid? s. sustinebit nūq̄ occiderē nūquid crucifigeret sicut et ego? **Lx. q. d.**
Bonū esset ut iste adiungeret mihi soci? (de ei ielus Sic volo eū manere)
Tho. i. ad sentiū venire (donec veniā) **Lx.** ad vocandū euz ad glāz celestē
 de statu hui? mūdi. **Hetur** em̄ in legēda scī ioan. q̄ ch̄rist? apparuit ei cir
 ca finem vite sue vocās eum ad glām (qd̄ ad te?) **Lx.** qz ad petz nō pri
 nebat scire qd̄ deus ordinabat de ioāne in futurz Sicut dcm̄ ē aplis **Ac**
 tui. i. Nō est vzm̄ nosse tpa vel momēta. q̄ p̄z posuit in sua prāte. **Sz** cā
 cum p̄nebat ad ipm̄ p̄bo ch̄risti. p̄mp̄te et hūiliter obedire. iō subdit (tu

et scripsit hēc. et scimus quia verum est
 testimonium eius

In die Innocentum Euangelium
secundum Mattheum secundo
Al. l. c. Ecce āgel? dñi apparuit in som
 nis ioseph dicens Surge et accipe pue
 rū et mr̄ez e? et fuge in egyptū et esto ibi
 vsq̄ dū dicā tibi. futurz ē ei ut herodes
 q̄rat puez ad p̄dendū eum **Qui** consur

me seq̄re). q. d. **fm̄ Au**
g? Nolo euz seq̄ me p
 cruce et passionē. sicut
 tu me seq̄ris. sz mane/
 re in carne donec veni
 am receptur? eū in et/
 nā b̄titudinē. (extit er/
 go semo iste inter fra
 tres) **Lx. i.** aplos qui
 erant vnti in charita
 te fraterna (q̄ dīcipu/
 lus ille n̄ morit) **Tho**
 putauerūt q̄ dñs dixē
 rit eū sic debere mane

re. i. sp̄ viuere et nō esse mortuū donec veniret ch̄ristus ad iudiciū. vñ q̄
 nō esset sic intelligēdum ip̄e ioannes p̄nter declarat cū dē (et nō dixit ielus
 qz nō moritur) **Lx.** qz fm̄ veritatē moritur? est p̄ sepiationē aīe a corpore
 qz ql̄bet hō debitor est mortis ex p̄mo p̄ pentū transgressionē. fm̄ qd̄ dē
 ad **Heb. ix.** Statutū est hōibz semel mori (sz sic eū volo manere) **ly.** h̄ est
 nō p̄ martyriū me seq̄. tñ qz in eo fuit p̄mp̄tudo ad tolerandū in martyri
 um. qñ fuit p̄iect? in seruētis olei dolū. **Jo** illd̄ p̄ martyrio ab ecclia colit
 qz f? q̄ dē brās **Aug?** Nō est ip̄ar meritū patie in ioan. q̄ passus nō est.
 et in petro q̄ passionē sustinuit (donec veniā) **ly.** assumēs aīam e? a corpo/
 re absq̄ m̄ angustia et dolore. qz ioan. dolore mortis nō sensit ex speciali
 p̄uilegio in signū integritatis virginalis (hic est discipul? ille) **ly. f.** ioānes
 (q̄ testimoniiū perhibet de his). f. q̄ vidit et audiuit (et scripsit hēc) **Lx.** mo
 dus em̄ antiquoz fuit q̄ illi scribebāt historiā q̄ vidissent. et iō dē histo/
 ria ab historiis qd̄ ē videre. et iō ioānes q̄ vidit et audiuit. f. verba et facta
 ch̄risti cōuenientissime potuit scribere (et scim? qz v̄ez est testimoniiū eius
Tho. cui vtiq̄ credēdum est

Postilla

Ecce āge. do. et **Mat. ij.** Historia huius euan. scā ē āno ch̄risti. p̄ri
 mo v̄uali p̄die nonas february. sabbato. līa. xij. indi. iij. **An̄** int.
 il. eua. sc̄i. **Mat. i. eo. c.** q̄ tres magi accepto r̄iso i sōnis ne redirēt ad he/
 rode p̄ aliā viā reuersi sūt in r̄giōez suā q̄ cū f̄cessisset (ecce an. dñi appuit
 ioseph in sōnis di. Surge et acci. pu. et ma. e? et fuge in egypt. et esto ibi vsq̄
 dū di. t. fu. ei ē ut hero. q̄. pu. ad p̄dendū eū. **ly.** d̄s p̄uidēs p̄secutōz herod̄s
 p̄ āglm̄ amonuit ioseph ut puez in egyptū portarz **Ad** et̄ itellcām notā d̄
 q̄ herodes credidit p̄ magos fuisse d̄ylos ex apparitōe stellē f̄arastice. iō

Pagina

tūc nō curauit de pueri inq̄sitione Sz postea oblato puero ī templo ī die purificationis ⁊ a symone iusto p̄dicato ⁊ manifestato. ⁊ etiā ab anna p̄phetissa corā toto p̄plo. vt p̄z Lu. ij. Tunc fama pueri nati crescēte voluit herodes ip̄m p̄dere. Sed interī iesus porrat⁹ est p̄ ioseph in egyptū vñ sequitur (qui cōsurgēs accepit puer ⁊ m̄rē eius nocte) Ly p̄pter tiorē herodis. vt negociū fieret magis occultū ⁊ secessit in egyptū. ⁊ erat ibi vsq; ad obitū herodis. s. p̄ septē annos.

vt adimpleretur qđ dīc: tū est a dño p̄ p̄phetā) **¶** See. xi. (dicentē ex egypto vocauī filiū meū. tunc herodes vidēs qm̄ illūsus esset a magis iratus est valde) tūc herodes vidēs qm̄ illūsus esset a magis iratus est valde Et mittēs occidit omēs pueros qui erant in bethleē iuda. ⁊ in oībus finibus eius a bima/ tu et infra s̄m tempus. quod exquisie/ rata magis. tunc adimplet⁹ est quod dictum est per hieremiam p̄phetā di/ centem. Vox in rama audita est plora/ tus et vlulatus multus. Rachael plo/ rans filios suos. et noluit cōsolari. q̄a non sunt

gens accepit puerum ⁊ matrē eius nocte et secessit in egyptum. Erat ibi vsq; ad obitū herodis vt adimpleret qđ dictum est a domino per p̄phetā di/ centem Ex egypto vocauī filiū meū. tunc herodes vidēs qm̄ illūsus esset a magis iratus est valde Et mittēs occidit omēs pueros qui erant in bethleē iuda. ⁊ in oībus finibus eius a bima/ tu et infra s̄m tempus. quod exquisie/ rata magis. tunc adimplet⁹ est quod dictum est per hieremiam p̄phetā di/ centem. Vox in rama audita est plora/ tus et vlulatus multus. Rachael plo/ rans filios suos. et noluit cōsolari. q̄a

non sunt

¶ In festo cōuersionis Pauli. Euan/ geliū s̄m **¶** Dat. xix.

In illo tempore Dixit symō petr⁹ ad iesum Ecce nos reliquimus omnia et secuti sum⁹ te. quid ergo erit nō/

nem filioꝝ suozum ip̄m accusantiꝝ. postq̄ reuersus fuit ⁊ in regno confirmatus. tūc ipleuit de nece pueroꝝ qđ prius cōcepit (tūc adimplet⁹ est qđ dñi est per hieremias p̄phetā dicentē. vox in rama) i. in excel(s)is (audi ta ē plorat⁹) **¶** Gor. q̄tū ad fletū pueroꝝ ⁊ vlulat⁹) q̄tū ad fletū matꝝ p̄u li ei vñ patiebāt dolorē. s. p̄p̄iū. s. m̄rēs duplicē. s. p̄p̄z ⁊ alienū (Ra/ chel plorans fi. su.) **¶** Gor. p̄ rachael intelligit bethleē. q̄ rachael sepultra fuit iuxta bethleē. vt Gen. xxv. Et iō rōe sepulture dca ē m̄r ipsi⁹ bethleē hītantū in ea (⁊ noluit cōsolari. q̄ n̄ sūt) ly. subitelligit viuētēs **¶** Postil. Ecce nos reliqm⁹ oīa ⁊ c. **¶** Dat. xix. Historia hui⁹ euā. scā ē anno christi. xxxij. v. kal. octobris. dñica. lūa. xij. idcōe v. An̄ inical. euā.

scribit sanctus Mattheus in eodē capitulo q̄ christ⁹ dixit discipul⁹ suis
 Amē dico vob. q̄ diues difficile intrabit in regnū celoz. Et itez dico vo
 bis Facili⁹ est camelū p̄ foramen acus trāsire. q̄ diuiter intrare i regnum
 celoz Auditis aut̄ his discipuli mirabant valde dicētes. q̄s ḡ poterit sal
 uus esse? Aspiciēs aut̄ iesus: ait illis apud hoīes hoc ipossibile est. apud
 deū aut̄ oīa possibilia sunt. Tūc rīdens petr⁹ dixit ei (Ecce nos reliqui/
 mus oīa) Bor. quō at

bis: Iesus aut̄ dixit illis Amē dico vo
 bis q̄ vos qui reliquistis oīa ⁊ secuti
 estis me: in regeneratione cū sederit fi/
 lius hoīs in sede maiestatis sue. sedebi
 tis ⁊ vos sup sedes duodeci iudicātes
 duodecim tribus israhel. ⁊ oīs q̄ reliq
 rit domum vel fratres vel sorores. aut
 prēm. aut mrem. aut vxorē: aut filios.
 aut agros. propter nomē meū cētuplū
 accipiet ⁊ vitā eternā possidebit

filiq̄ oīa q̄ nō omīa
 immo valde pauca ha
 buit Rīdet oīa reliq̄
 qui nihil sibi itinuit.
 oīa reliq̄ q̄ voluntatē
 habēdi dimisit. q̄ ē ca
 par oīm volitor. Ne/
 mo em̄ oīa hīc p̄t. vel
 le aut̄ pōt (⁊ secuti su/
 m⁹ te. qd̄ ergo erit no/
 bis?) Ly. in p̄mij retrī
 butione. p̄ tali volūta
 ria paup̄rate. christ⁹
 rīdet (amen dico vob

q̄ vos qui reliquistis omīa ⁊ secuti estis me in regeneratione). i. in iudi/
 cio tpe resurrectionis mortuoz (cū sederit fili⁹ hoīs) Ly. q̄ sicut in forma
 hoīs iudicatus ē corā pilato. ita in forma humana iudicabit. sicut dicit
 Actū. 4. Hic iesus q̄ assumptus est a vobis in celū sic veniet. s. ad iudici
 um. q̄ sicut in humanitate a scēdit. ita in humanitate descēdet ad iudici
 uz (in sede maiestatis sue) Ly. in p̄mo em̄ aduētū sedit in sede humilita
 tis. Sed in scēdo aduētū sedebit in sede maiestatis p̄ manifestā poten
 tiā (sedebitis ⁊ vos sup sedes duodeci iudicātes duodecim tribu isrl). Ad
 uertendū hic fm̄ Ly. q̄ iudicare accipit tripliciter Uno mō p̄ncipaliter
 sicut iudex q̄ profert smāz. ⁊ hoc mō sol⁹ christus iudicabit. Alio mō p̄
 sedere in loco eminētī iuxta iudicē. sicut assessores iudicis. ⁊ hoc mō apli
 ⁊ alij p̄fecti cū christo iudicabūt Tercio mō accipit large. s. smāz iudicis
 appbare. ⁊ hoc mō oēs electi iudicabūt q̄ smāz iudicis appbābūt (⁊ o/
 nes qui reliquerit domū) Bor. s. ppriā (vel frēs vel sorores) q̄tū ad ppin/
 quos nobis pares) aut prēm. aut mrem. q̄tū ad supiores) aut vxorē q̄tū
 ad collaterales (aut filios) q̄tū ad inferiores (aut agros). i. substantiaz (p̄
 ter nomē meū) immocādū. p̄dicandū defendendū. vñ Act. xx. dixit apls pau
 lus Ego nō solū alligari: sed mori parat⁹ suz in hierlm̄ p̄pter nomen dñi
 nrī iesu christi ⁊c. (cētuplū accipiet) Ly. qui bona tpalia p̄ christo dimise
 rit bona ḡgē recipiet hic que ita excedūt bona tpalia. sicut cētenari⁹ nume
 rus excedit vnitatē (⁊ vitā eternā possidebit). s. in futuro

Quā impleri sunt dies puri. ⁊c. Lu. ij. Historia hui⁹ euāgelij feci
 est anno christi i. iij. nonas februarij. feria. v. luna. xi. indicoe. iij.
 An̄ incitū illi⁹ euan. scribit scūs Lu. illud euāgelij qd̄ lectū est in die cir

D i

Pagina

clificationis Postq̃ p̃summati sunt dies octo vt circūcideret puer vocatū est nomē ei⁹ iesus. qđ vocatū est ab angelo p̃usq̃ in vtero p̃cipitur. Et statim sequit̃ euāgelii hodiernū (Postq̃ ipleri sunt dies purgatiōis marie f̃m legē moysi) Notandū f̃m Bor. q̃ lex purificationis Leuit. xij. cap. erat q̃ mulier q̃ suscepto semine peperisset masculū imunda est septē dies bus sepata a cōsortio hoīm. z die octaua circūcideretur infantul⁹. z p̃ dies. vij. maneret mulier. xxxij. dieb⁹ sequētib⁹ in purificationē s̃a guinis sui. abstinēs n̄ a cōsortio hoīm. s̃z ab ingressu tēpli. z sic die

quadragesimo offerre batur infans in tēplo z munera p̃ eo. Si at̃ sciaz pepisset imunda esset. xij. dieb⁹ z in octuagesimo die purificabat sine oblatiōe. zc. (tulerūt iesum). xl. die a natiuitate (in hierusalem) s̃z in tēplo p̃ntes eius s̃z maria m̃r ei⁹ z Ioseph p̃r ei⁹ putati⁹ (vt sisterent eū) .i. offerrent vel p̃secrarent. vt d̃t Glo. interlini. (dño sicut scriptū ē in lege dñi. s̃. Leuiti. xij. ca. (par turturū aut duos pullos colūbarū) Bor. ista erat oblatiō paupe⁹ q̃ nō poterant h̃re agnuz q̃ erat oblatiō diuitū. veruz tñ ip̃sa br̃a p̃go p̃ciosi orē agnū. s̃ illū q̃ tollit p̃ctā mūdi obtulit. Sciendū circa hoc f̃m Ly raz q̃ br̃a p̃go nō tenebat ad ista q̃ deā sunt de purgatiōe. q̃ Leuiti. xij. scribit̃ Mulier si suscepto semine peperit masculū imunda erit. vij. diebus zc. Et iō illa ligat tñ mulieres de virili semine p̃cipietes Qđ nō habuit locū in br̃a maria p̃gine. vey sicut ei⁹ fili⁹ circūcidi voluit z alia legalia seruare ex sua humilitate q̃uis nō teneret Sic br̃a p̃go q̃ fuit humili ma voluit obf̃uare (z ecce hō erat in hierl̃m) q̃ est citas sc̃a (cui nomē sy meon) Ly. ex q̃ p̃z ei⁹ fama. q̃ inter sacerdotes erat famosus z noiat⁹ (iustus) q̃ ad deū expectās redeptōez isrl̃. Bor. .i. in desiderio boni p̃missi (et spūscūs erat in eo) Li. q̃tū ad gr̃e plenitudinē. q̃ h̃uit sp̃iales illumia

In festo purificationis Marię ṽgi. Euangelii f̃m Lucam. ij..

Nil. tē Postq̃ impleti sunt dies purgationis Marię scđm legem moysi. tulerūt iesus in hierl̃m vt s̃isterent eum dño. sicut scriptū ē in lege dñi q̃ oē masculinū adaperies vuluā scđm dño vocabit̃ z vt darēt hostiā f̃m qđ dictū ē in lege dñi par turturū. aut duos pullos colūbarū. Et ecce hō erat in hierusalem. cui nomē symeon Et hō iste iustus z timoratus expectās p̃solationē isrl̃. z spūscūs erat in eo. z respōsū acceperat a spūscō. nō visuz si mortē nisi p̃us videret christū dñi. z venit in spū tēplum. z cū induceret puez iesū parētes ei⁹ vt facerēt f̃m p̃suetudinē legis p̃ eo. z ip̃se accepit eū in vlnas suas z benedixit deū. z dixit Nūc dimittis tuū dñe f̃m verbū tuū in pace Quia viderūt oculi mei salutare tuū Qđ para stī añ faciē oīm p̃ploz Lumē ad reuelationē gentiū z gl̃am plebis tue isrl̃

Sciendū circa hoc f̃m Ly raz q̃ br̃a p̃go nō tenebat ad ista q̃ deā sunt de purgatiōe. q̃ Leuiti. xij. scribit̃ Mulier si suscepto semine peperit masculū imunda erit. vij. diebus zc. Et iō illa ligat tñ mulieres de virili semine p̃cipietes Qđ nō habuit locū in br̃a maria p̃gine. vey sicut ei⁹ fili⁹ circūcidi voluit z alia legalia seruare ex sua humilitate q̃uis nō teneret Sic br̃a p̃go q̃ fuit humili ma voluit obf̃uare (z ecce hō erat in hierl̃m) q̃ est citas sc̃a (cui nomē symeon) Ly. ex q̃ p̃z ei⁹ fama. q̃ inter sacerdotes erat famosus z noiat⁹ (iustus) q̃ ad deū expectās redeptōez isrl̃. Bor. .i. in desiderio boni p̃missi (et spūscūs erat in eo) Li. q̃tū ad gr̃e plenitudinē. q̃ h̃uit sp̃iales illumia

tionis et solationes diuinas (et nunc sum accepit a spiritu) Ly. in orationibus de-
uotis ad deum (non visum se mori) Gor. i. non experitur mortem carnis (nisi prius
us videret christum dominum) i. vix messias in lege promissum (et venit in spiritu in te-
plum) Ly. i. per reuelationem spiritus sancti. ut videret christum sicut fuit et promissum
(et cum inducerent puerum iesum patres eius) Ly. ad faciendum ea que predicta sunt 6^m

In festo cathedre sancti Petri

fil. Venit iesus in pres. celsa. philip. et hoc euangelium cum sua postu-
la que infra in festo apostolorum Petri et pauli.

In festo sancti Mathie apostoli.

Euangelium secundum Mat. xi.

In illo tempore Respondens iesus dixit. Con-
fitebor tibi pater domine celi et terre. quia abscondisti hec a sapientibus et prudentibus et reue-
lasti ea puillis. Ira pater quoniam sic fuit pla-
citum ante te. omnia in tradita sunt a patre meo.
et nemo nouit filium nisi pater. neque pater
quis nouit nisi filius. et cui voluerit filius
reuelare. venite ad me omnes qui laboratis
et onerati estis et ego reficiam vos. Tolli-
te iugum meum super vos et discite a me quia
mitis sum et humilis corde et inuicetis re-
quiem animabus vestris. Iugum enim meum sua-
ue est et onus meum leue

Ly. qui per errorem tenebatur (et gloriatur plebs iudeis) magis est enim gloria iudeis ad
christi fidei puerum. quia christus secundum carnem natus est de ipsis

Confitebor tibi pater et Mat. xi. Historia

h^o euangelium sancti anno christi. xxxi. id est decembris. luna. x. indictione. iiii. An in-
it illud euangelium. scripsit sanctus Mat. i. eo. ca. q. christus dixit phariseis et iudeis. Ve-
nit ei iohannes. neque manducans. neque bibens. et dicit demonium habere. Vult filius
hominis manducare et bibere. et dicit. Ecce homo vorax et potator vini. et publi-
canorum et peccatorum amicus. Tunc per hec verba sequebatur euangelium. Confitebor tibi pater. Ly. i. a.
ad gloriam tuam declaro (quia abscondisti hec) Ly. i. mysteria fidei (a sapientibus et
prudentibus). scribis et phariseis in sua sapientia prudentibus. et isti sancti sapientes in o-
culis suis. sed non simpliciter (et reuelasti ea puillis. Ly. i. humilibus) Et ex hoc patet quod cum ex pre-
cedenti fuit eorum humilitas que ad veram sapientiam disponit. puer. xi. Elbi humi-
tas ibi sapientia Et preterea non creditum fuit eorum superbia que est execrabilis in rebus.
(ita patet quoniam si placitum fuit ante te) Gor. q. abscondisti ab illis et reuelasti istis (omnia
in te. scilicet a patre meo) Gor. i. dominus super omnia (et nec non. filium non patris) Gor. centum et plene
et perfectum. h^o dico propter homines que preceperunt per fidem (neque pater quis nouit nisi filius) Ly. q. christus
est mediator deorum hominum. id est noticia diuino ad nos derivata et cui voluerit si-

legem (et ipse accepit eum
in vlnas suas) Ly. cum
maximo cordis gaudio.
(et benedixit deum) gratias a-
gendo de tanto beneficio
(et dixit. Benedictus deus pater. et filius
verus. et in patre) Ly. i. de
cetero dimittis me de
hac vita transire in cor-
dis quietem (quia viderunt
oculi mei factum est) Gor. id
est christum saluatorem. Ly.
Letanter enim dominus
voluit ad limbum patris
ex quo sciebat saluato-
re esse natum (quod postea
te facies o. po. Ly. i. co-
ra omnibus apostolis quibus my-
sterium incarnationis et
redemptionis predicatum est
per apostolos 6^m quod dicitur in ps.
xviii. In omnem terram ex-
iit lumen. et c. (lumen
ad reuelationem gentium)

Postilla

uiz illud euangelium. scripsit sanctus Mat. i. eo. ca. q. christus dixit phariseis et iudeis. Ve-
nit ei iohannes. neque manducans. neque bibens. et dicit demonium habere. Vult filius
hominis manducare et bibere. et dicit. Ecce homo vorax et potator vini. et publi-
canorum et peccatorum amicus. Tunc per hec verba sequebatur euangelium. Confitebor tibi pater. Ly. i. a.
ad gloriam tuam declaro (quia abscondisti hec) Ly. i. mysteria fidei (a sapientibus et
prudentibus). scribis et phariseis in sua sapientia prudentibus. et isti sancti sapientes in o-
culis suis. sed non simpliciter (et reuelasti ea puillis. Ly. i. humilibus) Et ex hoc patet quod cum ex pre-
cedenti fuit eorum humilitas que ad veram sapientiam disponit. puer. xi. Elbi humi-
tas ibi sapientia Et preterea non creditum fuit eorum superbia que est execrabilis in rebus.
(ita patet quoniam si placitum fuit ante te) Gor. q. abscondisti ab illis et reuelasti istis (omnia
in te. scilicet a patre meo) Gor. i. dominus super omnia (et nec non. filium non patris) Gor. centum et plene
et perfectum. h^o dico propter homines que preceperunt per fidem (neque pater quis nouit nisi filius) Ly. q. christus
est mediator deorum hominum. id est noticia diuino ad nos derivata et cui voluerit si-

Pagina

uelare) **L**y. qz dei fili⁹ est mediator dei z hoim. ito secure possunt accede/
re ad ipm. vñ dr. (venite ad me oēs q laborat⁹ z onerati estis. z ego reficiā
vos) ly. in pñti p grāz. z in futo p gliaz (collite iugū meū sup vos) ly. i. le/
gē euāgelicā (z discite a me qz mitis sū) ly. nullū ledēdo (z humil corde) ne
minē ptenendo (z inuenietis requiē aīab⁹ vris). s. in pñti z in futuro. **A**n
Aug⁹ i li. pñf. Inqētū est cor meū donec reqūscat in te. **Q**ue qdē qes h
inchoat. s. in pñti pficiet⁹ vñ **A**po. xiiij. Amodo iā dr spūs vt reqūscat a
laborib⁹ suis (iugū ei meū suauē ē. z on⁹ meū leuē) qz f^m qd dr. i. **I**oa. v.
Dādata ei⁹ **G**uia nō sunt. **D**o exponēs aug⁹ dr. s. amanti. vñ **R**ab. qd
christi iugo suau⁹: qd oneri leu⁹: s. abstinere a malo. bonū velle. oēs a
mare. eterna seq pñtib⁹ nō capi. nolle alijs facere qd nō vis pati.

Postilla

Illus est ange/
l⁹ gabriel zc **L**u
cē. i. Historia huius
euan. scā est anno chri
sti pmo vsuali. viij. ka
len. ap^l. feria. vi. luna
xv. indictione. iij. **A**n
iniciū illi⁹ euan. scrib⁹
scūs **L**u. in eo. ca. q. ā

gel⁹ gabriel apparuit zachariē in tēplo dicēs Ne timeas zacharia qm ex
audita est deprecatio tua. z vxor tua elizabeth pariet tibi filiū z vocabis
nomē eius iōānes. z erit magn⁹ corā dño. viniū z sicerā non bibet. z spūs
scō replebit adhuc ex vtero mris sue zc. Et postmodū pcepit elizabeth
vxor ipsius z occultabat mētib⁹ v. dicēs. Quia sic fecit mihi dñs in dieb⁹
qd⁹ resperit auferre opprobriū meū inter hoies In mēse aut sexto. s. a cō
ceptu pcuroris (**M**issus est āgel⁹) **B**or. i. nūcius vel legat⁹ (**G**abriel) vñ
Beda **G**abriel fortitudo dr. qz illū nūciabat q⁹ debellare diabolu venie/
bat (in ciuitatē galileę) **B**or. in ciuitate pēpi voluit. qz oēs hoies ad vni
tatē supne ciuitatis vocare venit. z inhabitare fecit (cui nomē nazareth)
vt adimpleretur illud pphetici **D**at. ij. **Q**m nazaren⁹ vocabit⁹ (ad pñtes
desponsatā viro) **L**y. hoc diuina ordinatiōe scā est vt despōsaret aīquā
ipregnaret **P**rio ex pre pueri ne ab infidelib⁹ tanq⁹ illegittie nat⁹ abiq⁹
ref. vñ dr **A**mbro. sup **L**u. qd herodi⁹ qd iudeis posset ascribi si natum
ex adulterio videretur pseq⁹ **I**tē vt puer nat⁹ a ioseph nutret⁹. vñ dr p^l
ei⁹. qz nutricia⁹ eius fuit **S**cōo ex premis. vt fm **A**m. p hoc ab infantia
liberaret **I**tē f^m **H**iero. vt pñti a ioseph exhiberet mīsteriū (cui nomen
ioseph de domo dauid) ad ostendendū q⁹ christ⁹ dñdit de semie dauid sicut
fuerat p pphetas pñctū **N**az maria z ioseph cui desponsata fuit. erāt de
tribu. s. iūda dauid **I**ugebant enī vt frequētius mulieres viris de tribu
sua (z nomē pñtis maria) **L**y. q⁹ aut hic ponitur tot nōia pñtia. s. ange
li missi. virginis ad quā missus fuit sponsi sui z loci. hoc fuit ad ostendē/
dum certitudinē historie (z ingressus angelus ad eam) **B**or. ex hoc patet
quod nō erat foris in publico. vñ **B**ern. iuper missus est dicit⁹ q⁹ ingress⁹
in secreto cubiculo vbi clauso sup se hostio orabat patrē in abscondito

Si em̄ cōceptio p̄cursoris fuit denūciata patri occupato in sacro officio.
vt habetur Lu. i. Multo pbabilius est q̄ cōceptio saluatoris denūcia
ta fuit p̄gini in deuotione z orōe actualiter existēti. imo aliq̄ doctores vo
lunt q̄ brā virgo illud dictū p̄phetiā legit. qd̄ hētur Esa. viij. Ecce x̄go
cōcipiet z pariet filiū. qm̄ angelus ad eā intrauit dicēs (Aue grā plena).
Quod exponit Hiero. in sermone de assumptione. Et bene plena. qz cete
ris p̄ partes p̄statutur grā Marię vero tota se sibi infudit plenitudo gr̄e
Itē ista grā nō solū impleuit eius mentē. sed etiā ventrē. inq̄tū singula
ri gratia dei factum est vt cōciperet saluatōrē (dominus tecū) Ly. nō tū
cum p̄ essentia. potentia. z p̄ntia q̄lter est in oib̄ rebus Nec solū p̄ gra
tia. eo mō quo est in sanctis hōib̄. sed etiā per carnis assumptionē. qz
corpus deitati vnitū. fuit formatū de beatę virginis purissimis guttis

uid z nomē virginis maria. z ingress⁹
angelus ad eā dixit. Aue gratia plena
dominus tecū Benedicta tu in mulie/
ribus Que cū audisset turbata est i ser/
mone eius Et cogitabat qualis eēt ista
salutatio Et ait ei angelus Ne timeas
maria inuenisti em̄ grām apud dñm.
Ecce cōcipies in vtero z paries filium
z vocabis nomē eius iesum. Dic erit
magnus z filius altissimi vocabitur
Et dabat illi dominus deus sedem da
uid patris eius z regnabit in domo ia
cob in eternū. z regni eius nō erit finis
Dixit autē maria ad angelū Quomodo
fiet istud qm̄ virū non cognosco. Et re

sanguineis. z intra p̄
gimis viscera latuit no
uē mētib̄ (bñdicta tu
in mulierib̄). Ly. i. p̄
oib̄ mulierib̄. nā z
mulieres bñdicētur in
te sicut vin i filio. gor.
Sunt em̄ aliq̄e mu
lieres benedicte. qz vir
gines. sed nō fecūde
Aliq̄e fecūde. s̄ nō
virgines. sed hęc siml
x̄go z fecūda (q̄ cū au
disset turbata est) Ly
Brā x̄go solita erat
videre angelos. iō de
apparitione āgeli nō
fuit admirata vel tur
bata. sed de salutatioe
insolita. qz nihil mira
bile est vere hūili. q̄
sua exaltatio. z iō cū

beatavirgo esset humillīna audies salutationē tantę excellentię turbata
fuit. nō turbatione incredulitatis. sicut zacharias pater iōanis baptiste
vt dicit Lu. i. sed turbata fuit turbatione admirationis. vñ seq̄tur (turbata
est in sermone ei⁹). s. angeli. nō autē in visione (z cogitabat q̄lis esset ista sa
lutatione) Ly. qm̄ em̄ turbata fuit p̄ginalē verecūdiam oñdit. q̄ at cogita
uit de salutatione declarat prudentiā marię. z iō angelus eā p̄solabatur
dicēs (ne timeas maria) Ly. de salutatione insolita (inuenisti em̄ grām
apud dñm) nō solū pro te. sed pro toto genere humano. (Ecce cōcipies in
vtero) Ly. hęc cōceptio facta est p̄ p̄tute spūscī intra in vter⁹ x̄gis cor
pus filij formantis (z paries filiū) Ly. x̄go p̄manēs in p̄tu sicut z in cō
ceptu (z vocabis nomē eius iesus) Ly. nō d̄r ipones. qz hoc nomē iposui
tum fuit a deo patre. s̄m qd̄ fuerat p̄dictum a deo p̄r. vt habet Esa. lxij.

D ij

Pagina

vocabit tibi nomē nouū: qđ os dñi nōiauit Sed illud nomē fuit diuul/
gatu p angelū ipsi marie z ioseph Iesus autē interpretatur saluator. vnde
de hoc habetur **Mat. i.** vocabis nomē eius iesū. Ipe em saluū faciet po/
pulu suū a pctis eoz (hic erit magnus) qz magn⁹ dñs. vñ ps. xlviij. **Da**
gnus dñs z laudabilis nimis: z magnitudinis eius nō est finis. (z filius
altissimi vocabit) **Lya. i.** ipius dei qui solus est altissimus. hō ei altus
est inter creaturas cor/
porales. Sed angel⁹
altior Deus at sol⁹ al/
tissim⁹. **Uñ in ps. lxij**
Tu sol⁹ altissimus i
omni terra (z dabit il/
li dñs deus sedē dauid
pñs eius z regbit in
domo iacob) **Gor. i.** in
oibus electis qz vñ/
ueritas intelligit per
domū iacob. i. familiā
iacob q̄ tota recepta ē
in pplē dei (in eternū)

qz z hic p grām z in futuro p glām (z regni ei⁹ nō erit finis) **Lya.** christ⁹
ei nō solū in q̄tum de⁹. s. z etiā in q̄tū hō regnabit in eternū. nō solū super
hoies. s. z etiā sup angelos (dixit autē maria ad angelū quō fiet istud. qm̄
vix nō pgnosco?) **Lya. i.** cognoscere nō ppono fm̄ illud qđ dicit doctores
catholici **Brā** virgo añq̄ desposaret ioseph habuit obseruantā castita/
tis virginalis in desiderio. nō tñ exp̄sse. Sed cū postea deo ordināte esset
desponsata Ioseph qui erat i fili pposito sil emiserūt votū (z rñdens an/
gelus dixit ei. spūscūs supueniet in te) **Lya. i.** nō cōcipies mō hūano. s. z di/
uino. qz nō virtute semis virilis. s. z tute spūscī (z virtus altissimi obū/
brabit tibi) qz in beata virgine sub ymbra carnis latuit x̄tus deitatis.
(ideoqz z qđ nascet ex te) **Gor. i.** ex tua vera natura (scñ) qz de scō nō nas/
cet nisi (scñ vocabit fili⁹ dei) **Lya.** nō adoptiu⁹ sicut ali⁹. s. z natural⁹ (ecce e/
lizabeth cognata tua z ipsa cēpit filiū in senectute sua. z hic zc. **Lya.** eius
em sterilitas a tanto tpe iā erat nō q̄ sic vocabat (qz nō erit impossibile a/
pud deū oē p̄bū (i. factuz. qz dicere dei est facere. vñ ps. cxlvij. Dixit z scā
sunt: ipse mandauit z creata sunt (dixit autē maria. Ecce ancilla dñi) **Uñ**
Bern. Quē est hęc tā sublimis humilitas. quē credere nō nouit honor/
bus. insolescere glia nescit. mater dei eligit z ancillā se nomiat (Fiat mibi
fm̄ verbū tuū) **Lya.** qđ statim factū est. qz virtute dei cōcepit filiū.

On turbetur cor vestrū zc. **Joan. xiiij.** **Historia** huius euā. dixit ie/
sus anno ei⁹. xxxij. ix. kl. aprilis. feria. v. luna. iij. indictōe. vi. **An**
te iniciū illi⁹ euan. scri. scūs **Joan.** q̄ petri⁹ dixit ad iesū post cenā factā
Dñe quo vadis Rñdit iesus. quo ego vado nō potes me mō seq. sc̄gnis
aut postea Dicit ei petrus. quare nō possuz te sequi modo animā meā
p te ponam. Rñdit iesus. aīam tuā pro me pones Amē amē dico tibi
cantabit gallus donec me ter neges. z ait discipulis suis. (Nō turbet cor

vr̃m) *Ly.* christus p̃dixerat discipulis suis iude p̃ditionem. z petri nega-
tionē. z suaz passionē z mortē. que oīa erant discipulis turbatiōis mate-
ria. *Jo* d̃r (hō turbet cor vr̃m) q̃li pusillamīnes effecti p̃pter illa iam p̃dca
(creditis in deū z in me credite) *Ly.* in quo oñdit suā deitātē (in domo pa-
tris mei mansiones multe sunt) *Tho.* domus p̃ris hic vocatur gl̃ia cele-
stis in qua sunt multi grad⁹ z diuersa p̃mia meritoz. q̃z alia est claritas

sol. alia lune. alia stel-
lar. q̃z vnusquisq̃ q̃s
coplus deū hic diligit
tanto clarius ibi deū
videbit (si quo minus
dixissem vobis) *Lyra*
quasi di. si in celesti be-
atitudine esset aliquid
minus z defectuosum
dicerē vobis (quia va-
do parare vobis locū)
in passionē sua ape-
ruit nobis ianuā reg-
ni celestis. (z si abiero
z p̃parauero vobis lo-
cū iteruz venio) *Tho*
mas. hoc fit in morte
cuiuslibet electi. z vlti-
mo ad iudiciū exte-
mū (z accipiā vos ad
meip̃m) *Tho.* i. intro-
ducā in locū paratum
z in māsiones celestes
(vt vbi ego suz) *Tho.*
qui sum caput vestrū.
(z vos sitis) q̃ estis me

**In festo sanctorū Philippi z Jaco-
bi Euangelium fm Jo. xiiij.**

A illo tē. d. iesus d. s. Nō turbe-
tur cor vr̃m: creditis in deū. z in
me credite In domo p̃ris mei mansio-
nes multe sunt. Si quo minus dixisse
vobis. quia vado parare vobis locū.
Iterz venio z accipiam vos ad meip̃m
vt vbi ego sum z vos sitis. . z quo ego
vado scitis z viam scitis Dicit ei tho-
mas Dñe nescimus quo vadis. z quo
modo possum⁹ viā scire Dicit ei iesus
Ego sū via veritas z vita Nemo veit
ad p̃rē nisi per me Si cognouissetis
me z p̃rē meū vtiq̃ cognouissetis. . et
amodo cognoscetis eū z vidistis euz.
d̃r ei philipp⁹. dñe oñde nob p̃rē z suf-
ficat nob Dicit ei ies⁹ Tāto tpe vobiscū

bra mea. i. vna meuz gloriā habearis. (et quo ego vado scitis). scz ad
p̃rē (et viam scitis) *Ly.* viam per quam christus iuit. que fuit passio z
mors ipsius (dicit ei thomas. dñe nescimus quo vadis. . z quomō possu-
mus viā scire: dicit ei iesus. ego sum via) *Lyra.* inquantū homo. quia o-
nia que gessi in humanitate sunt via pducens vos ad gloriā (veritas z
vita) inquantū deus. q̃z veritas illuminat intellectū. z vita quiccat z sa-
tiat desiderii. vel sic fm *Tho* mā Ego sum viā ducēs. veritas lucēs. vi-
ta pacens. vel sic Ego sū viā nō errans. veritas nō fallens. vita nō mor-
tificās. *Gl̃i Ambro.* Ingrediamur hāc viāz. teneam⁹ veritatē. . se q̃mur
vitā (Nemo venit ad p̃rē nisi p me) *Ly.* in me credēdo z me ope imitā-
do (Si cognouissetis me) *Ly.* p̃fē q̃rū ad deitātē (z p̃rē meū vtiq̃ cognouis-
setis) q̃z p̃r z fili⁹ sūt vnū i deitate. (z cognoscetis eū amodo) q̃z p̃r resurrectōz
suā aperuit illis sensū vt itelligerēt sc̃pturas. vt h̃i *Lu.* x. xiiij. Et ext̃e
discipuli xpi h̃uerūt pleniorē cognitiōēz de mysterio t̃nitatis (z vidistis eū)

Pagina

Ly. qz vidēdo christū viderūt suppositū filiū in quo est natura diuina. q̄ est idē qd p̄r. z sic in filio quodāmo prēm viderāt (s̄t ei philipp⁹. dñe oñ / de nobis prēm z sufficit nobis) ly. q. d. credo verbis tuis. s̄z prēm videre desidero. Creditur em̄ philipp⁹ qz p̄r possit videri oculis corp̄alib⁹ in hac mortali vita. iō sequit̄ (Tanto tpe vobiscū suz et nō cognouist̄ me) Ly. q. d. magna ruditas est qz cōdiu doctrinā meā audistis. z adhuc ita parē me cognoscitis f̄m̄ dei

tatē (philippe q̄ videt me) Ly. f̄m̄ deitātē (videt z prēm meū). Si / cur em̄ p̄r nō videt nī / si cū b̄ritudine. sic nec fili⁹ in sua deitate. qz yisio est merces scōrū. (quō tu dicis oñde nobis prēm) Ly. qz oculis corp̄alibus nō ē vi sibilis (nō credis qz ego in prē z p̄r in me ē. Ly. q. d. istud debes credere et sufficit tibi ad salutē (verba q̄ ego loquor vobis a meipso

nō loquor). i. ab hūanitate tm̄. sed deitate. (pater autem in me manēs ipse facit opera) Lyra. filius em̄ z pater sunt vnū in virtute opatiua. et q̄ si ebant opa miraculosa (nō creditis quia ego in patre z pater in me est?) Tho. per idēpr̄tatem essentīe. z tamen distinctus p̄sonaliter. (alioquin p̄pter opa ipsa credite) Ly. quasi di. si verba nō inducūt vos ad credēdū. opera miraculoz naturē virtutem trāscendentia debēt vos ad hoc i / ducere (Amen amen dico vobis. qui credit in me. opera quē ego facio z ipse faciet) Tho. id est similia in genere. quia sicut ego curauī infirmos. et suscitauī mortuos. sic z ipse suscitabit. z sic de alijs (z maiora horū faciet) Lyra. hoc p̄tz Primo quia plures cōuersi sunt ad fidem p̄ p̄dicationē christi. quia per eos cōuersa est multitudo gentiū. per p̄dicationem autēz christi pauci iudeorum Item apostoli p̄dicabāt om̄ibus linguis. vt habetur Actū. ij. Christus autē p̄dicabat in vna sola lingua. scz hebraica Secundo in miraculis. quia apostoli maiora miracula fecerūt Da gnū em̄ reputatū fuit qz infirmi sanabant̄ ad tactū sūmbriē vestimētōrū christi. vt habetur Marci. vi. Sed maius videt̄ quod ad tactum vmbriē petri sanabantur infirmi. vt p̄tz Actū. v. Item christus tres mortuos suscitauit. sed andreas simul z semel quadraginta viros submersos suscitauit. vt habetur in legēda sua (quia ad patrē vado) Tho. vt assistat vultui dei pro vobis (et si quid petieritis patrē in nomine meo) Tho. per tūens ad salutem. Nam nomen eius est iesus qui saluator interpretatur. (hoc faciam) Tho. in quo ostendit qz h̄z eandē pr̄tatem cū patre (hoc faciam) Ly. scadem virtute qua z pater.

sum z nō cognouistis me philippe qui videt me videt z prēm meū. quō tu dicis oñde nobis prēm: nō credis qz ego patre z p̄r in me est. yba quē ego loquor vobis: a meipso non loquor: Pater at in me manēs ipse facit opa. Nō creditis qz ego in prē z pater ī me ē. alioqn̄ p̄r opa ipsa credite. Amē amen dico vobis Qui credit in me opa q̄ ego facio z ipse faciet z maiora horū faciet qz ego ad patrem vado Et qd cūqz petieritis prēs in nomine meo hoc faciam

Elizabeth impletū est tēpus zc. **Lu. i.** Historia h^o euangelij scā est anno christi pmo vsuali. viij. kal. iulij. feria sexta. luna. xvij. indecō. iij. An incū ill^o euangelij scri. scūs **Lu.** in eo. ca. q. postq̃ maria pcepit ie sum christū. Exurgēs maria abiit in mōtana. z intravit domū zacharie z salutauit elizabeth. z mansit cū ea tribz mensibz. Nam in mense sexto a cōceptione ioannis venerat Maria ad elizabeth. z in mense nono natus ē iōānes. vñ hic dicit (Elizabeth impletū est tps pariēdi) **Ly.** s. nouez mēsiuz (z pepit filiū) sicut p angelū fuerat p̃dcm (z audierunt vicini) **Ly.**

In festo inuētionis scē crucis

A illo tē. Erat hō ex phariseis in codem^o noie zc. Hoc euāgelium cū sua postilla q̃re añ in festo trinitatis.

In festo sci iōānis añ portā latinam

A il. tē. dixit ies^o petro seq̃re me. cōuersus zc. Hoc euāgelij cum sua postilla quere añ in festo iōāis euangeliste

In festo iōannis baptiste

Euangelium fm Lucam. i..

A illo tpe Elizabeth impletū est tempus pariendi z pepit filiū Et audierūt vicini z cognati e^o qz magnificauit dñs misericordiā suā cū illa. z p gratulabātur ei. Et factū ē in die octauo uo uenerūt circuncidere puez z vocabant eū noie p̃ris sui zachariā. z rñdēs matē dixit Nequaq̃. s. vocabit iōānes Et dixerūt ad illā. qz neō ēi p̃g̃tiōe

is p̃ter obseruatū. z adhuc obseruat frequēter marie in magnis p̃sois. quod filius primogenit^o nominatur noie patris (rñdēs mater ei^o dixit nequaq̃). s. vocabit zacharias (sed vocabitur iōannes) **Lyra.** hoc enī si bi a deo fuit reuelatū. quia a marito nō didicit cū factus esset mutus anteq̃ rediret ad eam de tēplo (z dixerūt ad illā. quia nemo est in cognatione tua qui vocetur hoc noie) scz iōannes **Lyra.** cognatio hic propinqtas generis vocatur. z de qua nullus sic fuerat vocatus. s. de cognatione elizabeth vel mariti eius (Imuebant autē patri eius quē vellet vocari cum). scz p signa visibilia Ex quo patet qz zacharias nō tantū fuit mut^o. s. etiā furus Si em potuisset intelligere verba quesiuisset ab eo p verba. z non per talia signa (et postulans pugillare). id est tabulā ad scribēdum

i. illi q̃ erant ei coha-
bitantes (z p̃gnati e^o)
q̃ erant ex ei^o p̃sangu-
tate z affinitate (quia
magnificauit dñs mīaz
suā cū illa) **Ly.** i. ma-
gnā mīaz fecit ei. aue-
rendo sterilitatis opp-
briū z dādo ei tñ et
talē filiū sic annūcia-
tū mirabiliter z pcep-
tū supnaturaliter (z p
gratulabāt ei) fm qd
dixerat angel^o zach-
arie Dulci in natīra/
te gaudebūt (z factuz
est die octauo). s. a na-
tuitate p̃curatoris (ve-
nerūt circūcidere pue-
rū (sicut p̃cipit Genē-
xvij. z qz in circūcisio-
ne iponebat tñc nomē
sicut mō iponit in ba-
ptismo. Jō subdit (et
vocabant eū noie p̃ris
sui zachariā) **Ly.** qz
istud fuit antiquē sa-

Pagina

(scripsit dicens. Joannes est nomen eius. et mirati sunt vniuersi) **G**ozza. 8
conuenientia inter patrem et matrem quantum ad pueri nominationem
(Apertum est autem ilico os eius) **G**oz. non per morā. quia nescit tarda
molimina spiritus sancti gratia **U**nde Ambrosius. Solut fides linguam
quam incredulitas ligauerat (et factus est timor magnus super omnes vi-
cinos eorum) **L**y. id est admiratio magnave timor dei q̄ sic mirabiliter
punit erat zachariam et liberauerat (et super omnia montana iudee diuul-
gabatur omnia verba

hec) **L**i. q̄ facta insoli-
ta et mirabilia libenti-
us narrantur (et posue-
runt omnes qui audie-
runt in corde suo) **L**y. r.
q̄ talia magis memo-
rie commendantur (dice-
tes. q̄spuas puer iste
erit) q. d. valde magnus
erit (et enim manus dñi
erat cū illo) **L**y. i. vir-
tus dei operatiua mi-
raculoꝝ in eius enūti-
atione. p̄ceptōe. et nati-
uitate ostensoꝝ ex q̄b̄
rōnabiliter p̄cluderetur
magnitudo pueri futu-
ra corā deo. sicut p̄dic-
tuz est ab āgelo zacha-
rie p̄ri eius. Erit enī
magnus corā dño (et za-
charias p̄ri eius imple-
tus est spūs sancto. et p̄-
phetauit dicens. Bene-
dixit dñs deus israel. q̄a
visitauit) **G**oz. dñs ie-

tua qui vocetur hoc nomen. Innuebāt
aut patri eius quem vellet vocari eum
et postulans pugillarem scripsit dicens
Joannes est nomen eius et mirati sunt
vniuersi Apertum est aut ilico os eius
et lingua eius et loquebatur benedicēs
deum Et factus est timor super omnes
vicinos eorum et super oia montana iu-
deę diuulgabāt omnia verba hec Et po-
suerunt omnes qui audierunt in corde suo
dicētes Quis putas puer iste erit. et enim
manus domini erat cū illo. et zacharias
pater eius impletus est spiritus sancto. et
p̄phetauit dicens B̄ndictus dominus
deus israel quia visitauit et fecit redem-
ptionem plebis sue

In festo visitatōis beate Marie vir-
ginis Euangelii finem Luca. i.

Al. tē. Exurgēs at maria abiit
in mōtana cū festinatōne in ciui

lus genus humanum in sua incarnatione visitauit (et fecit redemptōes)
in sua passione. p̄s. cxxix. Copiosa ap̄d eum redemptio (plebis sue israel)

Exurgens maria abiit in mō. tē. **L**u. i. Histo.

Postilla
huius euāgelij facta ē āno christi p̄mo v̄sualit. ij. nonas aprilis. fe-
ria. ij. luna. i. indictōe. iij. Et reuersa est in domū suā anno christi vbi sup̄
iij. nonas iulij. sabbato luna q̄rta. indictōe. iij. An̄ initium illi euāgelij scri-
bit sc̄us **L**u. q̄n āgelus in ānūciatōe dñi dixit ad mariā matrē christi. et
ecce elizabeth cognata tua et ip̄a p̄cepit filiū in senectute sua. et h̄ est men-
sis sextus q̄ vocatur sterilis. q̄ nō erit apud deū impossibile om̄e p̄bum
Dixit at maria. Ecce ā illa dñi fiat mihi s̄m p̄bū tuū. et discessit ab ea
angelus. et statim sequitur (Exurgens maria) scilicet de loco in quo erat
quando angelus ad eam venit (abiit in mōtana) **L**y. r. quia loc⁹ vbi ha-

bitabat zacharias erat altior q̄ galilea a qua recessit maria (cū festinat/ one) **L**y. vt ostēderet q̄ ego nō debet morari in loco publico nec ibi p̄tra here colloq̄a (i ciuitates iuda) .i. hierlm (z salutauit elizabeth) **L**i. qz erat humilima. z quia ad eius ob sequium venerat (z factum est vt audiuit salutationem **M**arie elizabeth exultauit infans in vtero eius). **G**losa sicut illa aduentum **M**arie. sic iste aduentum domini sensit. **S**ozra. ec/ ce q̄ magne p̄tutis est b̄tē p̄ginis saluatio. qz p̄fert gaudiū. p̄fert z sp̄m scm. p̄fert z reuelatōem secretoꝝ diuinoꝝ. confert z p̄phetie actū. **E**t idē certe libent saluanda

ratez iuda z intrauit in domū zacharie et salutauit elizabeth: **E**t scm̄ est vt au diuit salutatōem marie elizabeth exul tauit infans in vtero ei⁹. z repleta ē sp̄s scō elizabeth. z exclamauit voce mag/ na z dixit **B**ndicta tu int̄ mulieres: et b̄ndictus fructus v̄t̄ris tui. z vñ mihi h̄yt veniat m̄t d̄m̄ mei ad me. ecce em̄ vt facta ē vox salutatōis tue in auribz meis. exultauit in gaudio ifans in vte/ ro meo **E**t b̄tā quē credidisti. quoniam p̄ficiuntur in te quē dicta sunt tibi a do mino. **E**t ait maria. **M**agnificat ani/ ma mea dominū **E**t exultauit sp̄s me us in deo salutari meo

In festo sancti Petri apli. euāgeliz fm **M**at. xvi.

Al. tē. **V**enit iesus in ptes cesariē phi lippi: z itrogabat discipulos suos dicēs **Q**uēdicūt homines eē filiū hoīs **A**t illi

est ppter reuelatōis lu cruz. **B**n̄ ergo maria potuit ore salutare. q̄ salutē habebat in v̄t̄ tre z in corde (z repleta est sp̄s scō elizabeth. z exclamauit voce ma/ gna) **L**i. ista magnitudo vocis intelligēda ē tā rōe deuotōis q̄ so/ ni exterioris (**B**ndicā tu int̄ mulieres). i. sup oēs mulieres (z b̄ndi/ ctus fruct⁹ v̄t̄r̄ tui) vñ in ps. cxiij. **B**ndi ctus q̄ veit in noīe d̄m̄ de⁹ d̄ns z illuxit nob. (z vñ mihi h̄ vt veiat mater d̄m̄ mei ad me) **L**y. ista em̄ non pote rat scire nisi p̄ reuela/ tōez sp̄s scī (ecce em̄ vt scā est vox salutatōis tue in auribz meis. ex/ ultauit in gaudio ifans in vtero meo) **L**y. eli/

izabeth p̄ sp̄m scm̄ cognouit q̄ illa exultatio fuit p̄t̄ p̄sentia d̄m̄ in vtero p̄ginal (et beata q̄ credidisti) **L**y. qz p̄ ascensū fidei p̄cepit (qm̄ p̄ficiē i re q̄ dēā st̄ tibi a d̄no) **L**y. p̄ āgelū nunciātē (z ait maria **M**agnificat aīa mea) **L**y. nō t̄m labia mea (d̄m̄) cui debet laus z honor (z exultat) **S**oz nō pigritat. vt pz **A**baē. iij. **E**xultabo i deo iesu meo (in dō) nō i mūdo vñ ps. lxxvi. **R**emuit p̄solari aīa mea meōz fui dei z delectat⁹ sui (salutari meo) q̄ ē mē p̄p̄i⁹ filius p̄ gñatōem. z saluator oīm p̄ suā passionem

Enit iesus in ptes zc: **M**at. xvi. **H**isto. h̄ euā. scā est āno christi. xxxij. iij. kal. augusti. se. iij. lūa. xij. andeō. v. **A**n̄ iitū h̄ eu. scribit scē mar. i eodē ca. q̄ christ⁹ dixit dis. su. **L**auete a fermēto pha. zc. at illi cogitabāt int̄ se dicentes. qz panes nō accepim⁹. scies aut̄ iesus dixit. qd

Pagina

cogitatis inter vos modice fidei. qz panes nō hētis. Nōdū intelligit. ne
 qz recordamini qnqz panum z quāqz miliū hoīm. z quot cophinos sumi/
 plistis. neqz septē panū z q̄ttuor miliū hoīm. z q̄t sportas lumpsistis. q/
 re nō intelligitis. qz nō de pane dixi vobis. **L**auete a fermēto phariseorū
 et saduceorū. **T**ūc intellexerūt qz nō dixerat cauēdū a fermēto panū. sed a
 doctrina phariseorū z saduceorū. **T**ūc statī sequit euangelīū hōdiernum
 (Hic iesus in pres ce

sarie philippi) **L**y. ce
 saria philippi est ciui/
 tas in terminis iudee
 quā philippus filius
 herodis innouauit et
 reedificauit. q̄ antiq̄
 dicta ē lachis. s; post/
 modū notauit eā cesā/
 riam in honorē tyebe/
 rij cesaris qui dedit ei
 quartam partē regni.
 vt dicit Ioseph⁹. **D**i/
 citur etiā cesaria phi/
 lippi ad dñam alerti/
 us ciuitatis q̄ dicit ce/
 saria palestine. vbi cor/
 nelius cēturio mansit.
 vt p; Actuum. x.

Interrogabat discipulos suos) **L**yra nō ignorās qd
 crederent vel quid responderent. sed vt eorū fideli confessione pueniret.
 solidarent in fide (quem dicunt homines esse filiūz hoīm). **L**y. i. turbe
 vulgares. quia de ipso erant varie opinionēs in populo. **A**t illi dixerunt
 aliū ioannem baptistam cuius opinionis fuit herodes z sui sequaces. vt
 patet **M**at. xiiij. **A**udiuit herodes famā iesu. z ait pueris suis. hic est io/
 annes baptista ip̄e surrexit a mortuis. z ideo virtutes operant in eo (aliū
 aut helyā) ppter zelū veritatis (aliū hō hieremā) ppter patienā in aduers⁹
 (aut vnū ex pphetis). s. ppter excellentiā sapie (vos autē quē me eē dicitis).
Ly. q. d. **S**i aliū errāt opinione falsa. vos tamē nō debetis errare. q̄ tam/
 diu mecum fuistis. z meā doctrinā frequēter audiuistis. z miracula tāta
 vidistis (rñs petr⁹ dixit) **L**y. petr⁹ tāqz pncipalis int̄ alios. p se z p alijs
 dedit rñsum (tu es xps) **L**y. q̄ interpretat vnctus. z sic p̄fitec eius humani/
 tatē (fil⁹ dei). s. naturalis z nō adoptiu⁹ sic aliū. z p p̄ns eiusdē nature cū
 deo patre. z sic p̄fitec veritatē diuine nature z hñang in eodē supposito (vi/
 ui) hoc addit ad drām illoz q̄ colebant tāqz dñi a gētibz. vt hercules z m/
 pit. rñs aut iesus dixit **B**rūs es symō bar iona. i. fil⁹ ioānis. vñd
 hiero. dē q̄ deberet dici bar ioāna. **B**ar em̄ idē est q̄ fil⁹. ioāna q̄st filius
 ioānis. fm̄ illō Joh. xxi. **S**ymō io. diligis me p̄ his. sed scriptoz vicio
 deprauatū ē. dē aut hic **B**rūs es symō bar iona. qz scz p̄fessio hē fidei du/
 cit ad bñtudinē (qz caro z sanguis nō reuelauit tibi) **L**y. i. hō mortu⁹ nō
 docuit te istā p̄ritatē (s; p̄r me⁹) z p p̄ns tota trinitas. qz iduila st; opa tri

Pagina

hoies. ex q̄ cōuincit q̄ multos attraxerat ad pctm̄ (peccatrix) L̄y. s̄z iā de
pctis plene ⁊ pfecta cōrita (vt p̄gnouit q̄ iēsus). i. saluator (accubisset
in domo pharisei attulit). s̄. statim (alabastr̄ yngenti). i. yas alabastr̄ yn
gento plenū (⁊ stās retro) L̄y. q̄ p̄ verecundia sui pcti nō audebat se ante
ponere (lachrymis cepit rigare pedes ei⁹) L̄y. ex q̄bus p̄z magnitudo cō
tritionis. ex q̄ tñ fleuit q̄ potuit lauare pedes ym̄ hominis nudis pedi
bus incedēris (⁊ capillis capitis sui tergebat) L̄y. q̄bus añ ad p̄positiōez
vultus ei⁹ abusa fue
rat (⁊ osculabat pedes
eius) vt totū seruīret i
p̄mā. q̄cqd̄ ex se deū cō
tempserat in culpa s̄m̄
q̄d̄ d̄r Greg⁹. (⁊ yngē
to yngebat) L̄y. ad
frigeriū caloris ⁊ mi
tigationem doloris ex
labore itineris. Un
de Greg⁹. yngentiū q̄d̄
sibi turpiter exhibue
rat hoc iāz deo lauda
biliter offerebat (vidē
āt phariseus) Bor. ad
p̄dictā mulierē plozā
tem nec p̄patiēns (ait
intra se). s̄. occulte p̄tra
hospitē suū murmu
rādo (dicēs. hic si p̄phe
ta eēt verus sciens oc
cultra (sciz vtq̄ q̄ ⁊ q̄
lis ē mulier). Bor. q̄ ē
in p̄sona ⁊ qual in vi
ta (q̄ peccatrix ē) ⁊ nō
deberet se tangi p̄mit
tere ab ea (⁊ r̄ndens ie
sus) Bor. s̄. cogitatio ei⁹ q̄ soli deo nota ē. in q̄ oñt se plus q̄ prophetā
Un̄ ps. xcij. D̄ns scit cogitatiōes hoīm (simon h̄eo tibi aliqd̄ dicere. at
ille ait. m̄gt̄ dic. Duo debitores erant cui dā feneratori) Bor. sensus h̄al
planus. mystice fenerator iste deū ē. qui p̄ culpa momētanea poenā p̄ter
naz erigit. ⁊ p̄ donis grāz erigit meritū bonoz opeꝝ (Duo debitores).
Bor. duo status pctōꝝ (erant cui dā feneratori). i. deo. (vnus debebat de
narios quingētos ⁊ ali⁹ quinquaginta). s̄. q̄ plus peccauerat (nō h̄itibus
illis vñ redderēt) q̄ nullus pctōꝝ a debitis p̄t absolut̄ p̄p̄ijs virib⁹ absol
grā. vtz Joā. xv. sine me nihil potestis facere (donauit vt̄isq̄). i. p̄dona
uit (q̄s ergo eū plus diligit. r̄ndens simō dixit estimo q̄ is cui plus dona
uit). i. cōdonauit relaxādo (at ille dixit. recte iudicasti) q̄ sicut d̄r Grego.
Cū crescit dona crescit ⁊ rōnes donoꝝ (⁊ cōuersus ad mulierē) Bor. per

Cluij

miām. de' em a pctoribz auertit facie suā. fm illd Deutero. xxxij. abscon-
 das facie meā ab eis. sz ad penitētes se puerit. vtz. Sacha. i. cōuertimi-
 ni ad me et ego pueritar ad vos (z dixit symoni. vides hāc mulierē. intra-
 ui in domū tuā. aquā pedibz meis nō dedisti) Lz. qd tū erāt lurosi seu pul-
 uerisati eo q sine calciamentis incedebat (hec at lachrymis rigauit pedes
 meos z capillis suis terxit. osculū mihi nō dedisti) Lz. qd est aicicig signū
 (hec aut ex q intraui nō cessauit osculari pedes meos). q. d. nō solū vnum
 osculū dedit mihi sz multiplex (oleo caput meū nō vnxit) Bor. q. soler fi-
 eri in signū leticig z hilaritatis. f. illd Ps. xliij. vnxit te de' ds tu' oleo
 zc. (ppter qd dico tibi remittūtur ei pccā multa). s. mulieri penitēti. (qm
 dilexit multā). i. Pe. iij. Charitas opit multitudinē pctorz. vtz. Prouer.
 x. vniuersa delicta opit charitas (cui aut min' dimittit min' diligit) Lz.

cata multa qm dilexit multū. Lz. aut
 min' dimittitur. min' diligit. Dixit at
 ad illā. remittūtur tibi pccā tua. z cepe-
 runt q sil accūbebāt dicere intra se. qd
 est hic qui etiā pccā dimittit: Dixit aut
 ad mulierē Fides tua te saluā fecit vade
 in pace. In festo sci Jaco. fm Dat.

Allo t. Accessit ad iesū mī filioz
 zebedei cū filiis suis adorās z petēs ali-
 qd ab eo. dixit ei. qd vis: ait illi dic vt se

remissio ei culpe. aut
 nulla est. aut tota sil
 Sed remissio pene fit
 p partes z nō tota sil.
 de cōi cursu. licz aliqū
 fiat tota simil ppter fer-
 uorē penitentis z ex li-
 beralitate dei. z hoc i
 pposito i hac muliere.
 iō seqtur remittū tibi
 pccā tua Lz. nō so-
 lū qd ad culpā. sz etiā
 az qd ad poenam ex
 vehementi amore dei
 z horrore pccī pteriti.

Bor. z ponit hic pns p pterito (remittūtur). i. remissa sunt (z ceperunt q
 simul accūbebant dicere intra se. qd est hic q etiā peccata dimittit:) Lz.
 hoc dicebāt qz videbāt tū hūanitatē exteri' apparentē. sed ignorabāt de
 itatē interius latentem. qui peccata pōt dimittere (dixit aut ad mulierem
 fides tua) Bor. id est fides tibi a deo infusa (saluā te fecit). Unde Beda.
 Fides te saluā fecit. quia qd petijt posse se accipere nō dubitauit (vade i pa-
 ce) Bor. id est in quiete z cessatiōe a vitijs. vt patet Rho. y. Justificati
 ex fide pacē habeam?

Postilla

Accessit ad iesum mater filioz zebedei zc. Dat. xx. Mar. x. Luc.
 xxiij. Historia hui' euāgelij facta est anno christi. xxxij. xvij. kalē.
 aprilis. feria quarta. luna. vi. indcōe. vi. Ante iniciū illi' euāgelij scri-
 bit scūs Dat. in eo. ca. Ascendēs iesus hierosolymā. assūpsit. xij. discipu-
 los suos secreto. z ait illis. ecce ascēdimus hierosolymā. z fili' hoīs tra-
 des principibus sacerdotū z scribis. z cōdemnabūt eū morte z tradēt eū
 gentilibz ad illudendū z flagellandū z crucifigendū. z tertia die resurget

Tunc statim sequitur euāgelii hodiernū (Accessit ad iesū) Lz. iū-
 dei estimabant christū per pphetas pmissū regnaturū tpaliter in hierl'm.
 qz scripturas de regno christi corporaliter intelligebāt. z iō regnū ablatū a
 iudeis p rhomāos credebāt sibi restituendū p christū. ppter qd dicebāt xpo

Pagina

Act. i. Dñe si in tpe h restitues regnū isral' zc. z hoc Jacobo z Joānes filij zebedei z mī eoz audietes chřstū p' mortē tertia die resurrectur cre-
diderūt ipm īmediate p' resurrectōem regnaturū in hierlm tpalit. z īdo
cupietes ei esse collaterales p' ceterz. qz erāt ei' cognati īformauerūt ma-
trē suā de petitiōe seqnti. et hoc est qđ h dicit. tūc audita resurrectiōe chřsti
futura (accessit ad ie /

sum mī filioz zebedei
cū zc) **Ly.** nō em pmo
petijt in spēali. sed tū
in generali. vt pcessio
ne scā in gñali pmo.
postea nō possi sibi d
negare in spēali (qđ di-
xit ei qđ vis) **Ly.** non
qñt vt inscius. sed vt
petitio sua puenit
ostēdat irōnabit (ait
illi. dic vt sedeat hi du
o filij zc) **Ly.** i. sint ei
bi collaterales et ma-
iores in regno tuo p'
te. qđ qđē regnū crede
bāt tpale. vt dñm est.
nō ē mirū si talia apli
credebāt et appetebāt
qđ adhuc carnales erāt
et nōdū illuminati pfcē
nec cōfirmati p grām
spūsancti (Rñs autē
iesus dixit. nescitis qđ
petatis) **Ly.** mōit si /
lijs z nō matri. qz scie
bat eā missam a filijs

et informatāz de petitione faciēda p eis / potestis bibere calices quē ego
bibiturus sum) **Ly.** i. sustinere mortē ignominiosā z crudelē quā ego pas-
surus sum. z p quā debeo venire. nō ad regnū tpalevt creditis. sed eternū
(dicūt ei possumus) **Ly.** loquūtur sicut in expti pprie fragilitatis qđ pa-
tuit p effectum. qz in passione chřsti fugerūt p timore mortis (ait ill. ca-
lice qđē meū bibetis). i. passiones p me sustinebitis **Ly.** qz Jacobo ppf
chřstū ab herode oculus est. vt habet **Act. xij.** Joānes in doliū feructis
olei ppf chřstū missus ē. insup fuit etiā missus in exiliū ppf chřstū. z sic
paruit qđ hūit pmpetā voluntatē moriedī ppf chřstū (sedere āt ad dextrā
meā l' sinī nō ē meū dare vob) **Li.** i. illo statu in qđ estis. i. nōdū humilia-
tī z carnalibz (s; qđō patii ē a pīe meo) **Li.** i. hē hūilibz z spūalia sapiētibz
Os estis sal terrē **Mat. v.** **Mat. ix.** **Lu. xij.** **Historia hui' euā-**
gelij scā est āno chřsti. **xxi. ij.** idus iulij. feria. **v.** luna. **xvi.** indicōe

deanthi duo filij mei. vnus ad dexterā
tuam. z alius ad sinistram tuam ī re-
gno tuo **Respōdens** autē iesus dixit. ne
scitis quid petatis. potestis bibere ca-
lice quē ego bibiturus sum. dicūt ei. pos-
sumus. ait illis. calicem quidem meūz
bibetis. Sedere autē ad dexteram meā
vel sinistram non est meum dare vobis
sed quibz paratū est a patre meo

Vincula Petri.

Illo tempore Venit iesus in p-
tes cesarię philippi zc. **Hoc euā-**
gelij cū sua postilla quere ante in festo
sancti Petri z Pauli apostolorz

In inuētiōe sci Stephani. euangeli-
um fm Matheū. **v.**

Illo tpe dixit iesus discipulis
suis. Vos estis sal terre. qđ si sal
euauerit in quo salietur. ad nihilum
valet vltra: nisi vt mittat foras z pcul

scūs Dat. in eodē ca. q. christ⁹ dixit discipul⁹ suis. Bñ estis cū vob⁹ ma-
ledixerint hoīes. et p̄secuti vos fuerint et dixerint oē malū aduersus vos
mentientes p̄pter me gaudete et exultate qm̄ merces v̄rā copiosa est in ce-
lis. Tūc sequit⁹ eū. hodiernū (Vos estis sal terrē) L̄y. sicut em̄ salē p̄ci-
untur oīa cibaria. ita discretōe platoz debēt dirigi ⁊ ordinari oīa scā sub
ditoz (q̄ si sal euauerit). i. si discretio in prelatis defecerit (in quo saliet⁹)
L̄y. q. d. nulla opa subditoz condient ceu dirigēt (ad nihilū valet vltra

cetur ab hoībus. Vos estis lux mun-
di. Non potest ciuitas abscondi supra
montem posita. neq; accendunt lucer-
nam ⁊ ponunt eam sub modio. sed su-
per candelabrum vt luceat omnibus.
qui in domo sūt Sic luceat lux vestra
coram hominibus vt videant opa ve-
stra bona. ⁊ glorificent patrem vestruz
qui in celis est. Nolite putare quoniam
veni soluere legem aut prophetas. nō
veni soluere sed adimplere. Amen q̄p-
pedico vobis donec transeat celum et
terra. iota vnum aut vnus apex non p̄-
teribit a lege donec omnia fiant. qui
ergo soluerit vnum de mandatis istis
minimis. et docuerit sic homines mi-
nimus vocabitur in regno ce-

nisi vt mittat foras et
paulcet ab hoībus) L̄y
qz tal⁹ d̄z repelli a pla-
tōe ne oīa op̄a platoz
in cōspectu hoīm red-
datur vtile (vos estis lux
mūdi) sicut em̄ lux est
manifestatiua oīm co-
loz. sic plati per intelli-
gentiā sacre scripture
debēt ex officio notifi-
care oīa op̄a virtutuz
(nō p̄t ciuitas abscondi
supra mōtē posita) l̄y.
qz bon⁹ platus in ple-
tutōe nō d̄z se abscon-
dere. sed ad defensionē
gregis se manifeste oñ-
dere (neq; accendunt)
Goz. lumie scē (lucer
nam). i. platum. vñ p̄s
cxxx. Parauit lucer-
nam christo meo (⁊ po-
nūt eā sub modio) goz

ra. vt celest⁹ lux veritat⁹ t̄iore p̄secutōis imminētis vel pusillanimitate cor-
dis (sz supra candelabz vt luceat oībus qui in domo sunt). i. in mūdo sunt
gūaliter (sic luceat lux v̄rā corā hominibus vt videāt opa vestra bona et
glorificent patrē vestrū qui in celis est) L̄y. qz nō debet⁹ de h̄ p̄ptiā glām
qrere. sz glām dei ⁊ edificatōem ppli (Nolite putare qm̄ veni soluere legē
aut p̄phetas nō veni soluere sz adimplere) Goz. totā p̄tinentiā veteris te-
stamenti christus h̄ p̄phendit in duob⁹. i. in lege ⁊ p̄phetia Lex em̄ erat i
declinādo malū. p̄phetia i faciēdo bonū. ⁊ illa duo christ⁹ plenissime imple-
uit (Amē q̄p̄pedico vob⁹ donec trāseat celū ⁊ terra) Goz. i. mutat⁹ elemen-
ta ab hac mutabili forma in inmutabile. i. añq; finiat⁹ iste mūd⁹ (iota vñ)
Iota est mīma l̄rā inf̄ alias. ⁊ vno ductu fit (aut vnus apex) Apex ē p̄-
cula l̄rē q̄ ponit⁹ in summitate l̄rē ad distinctōem Et fm̄ h̄ expoīr Aug⁹. q
nec mīnū p̄ceptū nec mīnū p̄cepti p̄ricula (nō p̄teribit a lege donec oīa fi-
ant) Goz. i. nō remanebit qn̄ impleatur suo tpe (q̄ ergo soluerit vñ de man-
datis istis minimis) Goz. i. de mādatis decalogi. q̄ dicunt⁹ minima quia ad

E iij

Pagina

vita incipientium principia (et docuerit sic homines) **B**or sic soluere homines sicut ipse soluit (minimū vocabitur) **B**or. i. viliissimū reputabitur ab his qui sunt (in regno celorum. qui autem fecerit et docuerit hū magis vocabitur in regno celorum) **B**or. per adeptionem aureole

¶ Postilla

Intrauit iesus in quoddam castellū etc. **L**u. x. **H**isto. hū euāgelij facta est anno christi. xxii. iij. nonas decembris. feria. iij. luna. ix. indictione. iij. **A**n initium illius euāgelij scribit scūs **L**u. in eodē cap. q. septima

ginta duo discipuli quos christus misit ad predicandum reuerſi sunt ad christum cum gaudio dicentes **D**ñe etiā demoia subijciunt nobis in nomine tuo. **E**t ait illis **E**cce dedi vobis potestatem calcandi super serpentes et scorpiones. et super omnem virtutem inimici. et nihil nocerit vobis. verumtamen in hoc nolite gaudere. quia spiritus vobis subiiciunt. gaudete autem quia nomen vestrum scriptum est in celis. **T**ūc postmodum sequitur euāgelium hodiernum **I**ntrauit iesus in quoddam castellum **L**i. ad e. bethaniam (et mulier quidam martha nomine excepit illum in domum suam) **L**y. ad illam domum christus frequenter diuertebat et secum. cum propter deuotionem ibi habitantiū. tū quia plebs beneficia ei contulerat. quia ipsam marthā a pluuio sanguinis sanauerat secundum Ambrosium et mariā a demonijs liberauerat et ei omnia peccata dimiserat (et huic erat soror nomine maria quetiā sedes secus pedes domini audiebat verbum illius) **M**arthā autem satagebat circa frequens ministerium quod stetit et ait: domine non est tibi cura quod soror mea relinquit me solā ministrare. dic Gilli ut me adiunget. et respondens dixit illi **D**ñs **M**arthā martha sollicita es et tur-

lor. qui autem fecerit et docuerit hic magnus vocabitur in regno celorum

In festo sancti Laurentij

Nil. tē. d. iē. d. s. Amen amē dico vobis. nisi granus frumenti cadēs in terrā etc. **H**oc eu. cum sua postilla quere infra in cōi sanctorum de vno martyre

In festo assumptionis Marie euāgelium secundum **L**ucam. x.

In illo tempore **I**ntrauit iesus in quoddam castellum **E**t mulier quedam martha nomine excepit illū in domum suam. et huic erat soror nomine maria. que etiā sedens secus pedes domini audiebat verbum illius **M**arthā autem satagebat circa frequens ministerium quod stetit et ait: domine non est tibi cura quod soror mea relinquit me solā ministrare. dic Gilli ut me adiunget. et respondens dixit illi **D**ñs **M**arthā martha sollicita es et tur-

ficia ei contulerat. quia ipsam marthā a pluuio sanguinis sanauerat secundum Ambrosium et mariā a demonijs liberauerat et ei omnia peccata dimiserat (et huic erat soror nomine maria quetiā sedes secus pedes domini audiebat verbum illius) **L**y. intenta operibus vite contemplatiue (martha autem satagebat circa frequens ministerium). s. occupata in operibus vite actiue (quod stetit) **L**y. quasi fessa labore ministerij discurrēdo per domū. vt christus et eius discipuli eēt pueniēter recepti (et ait. dñe nō est tibi cura quod soror mea relinquit me solā ministrare) **L**y. quārens de ociositate sororis sue. et de christi negligētia hū pmeritis (et mēdes dixit illi dñs) excusando mariā. **I**nuenit autem mariā secundum **L**yrā acalata triplici primo a phariseo de temeritate. eo quod christū tetigit recubentē. vt per **L**u. viij. **S**ecundo a sorore. per ociositate. vt habet h. **T**ercio a iuda de poisa

litate. eo q̄ p̄ciosum vngentū effudit. ⁊ pedes iesu vngit. vt habet Joan/
nis. xij. ⁊ maria patientia cūit. ⁊ sp̄ eam ch̄rist⁹ excusauit. Primo oñdēs
phariseo q̄ sem̄ marie nō erat temeritatis. s̄ p̄trōis ⁊ deuotōis S̄do
oñdit sorori q̄ sessio marie nō erat ociosa. s̄ meliorib⁹ actibus applicata
Tercio oñdēs iude ⁊ alijs discipulis q̄ illa effusio vngētī nō erat p̄diga
litate. s̄ pietatis dicens Sine illā. bonū em̄ opus opata ē in me. Mar
tha martha sollicita es. Glo. repetitio signū est dilectōis vel mouēde in/
tentōis. s. vt audirz at

baris erga plurima. Porro vnum est
nec̄arium Maria optimam partē ele/
git que nō auferetur ab ea

In festo sancti Bartholomei

A il. rē. d. i. d. f. Hoc est p̄ceptū
meū rē. Doceu. cū sua postilla

q̄re infra in cōi apostolorz.

In festo exaltatōis scē crucis Euan/
gelij fm̄ Joannē. xij.

A il. rē. Dixit iesus turbis iudeorum.

Nūc iudiciuz ē mundi. nūc p̄nceps h⁹
mūdi eijcietur foras. Et ego si exalta/
tus fuero a terra. oīa trahā ad meip̄z. B
aū̄ dicebat significās q̄ morte eēt mo/
ritur⁹. Rōdit ei turba. nos audiui mus
ex lege. qz ch̄rist⁹ manet in cēnū Et quō
iudicis. oportz exaltari filiū hoīs. q̄s ē

tentōis. s. vt audirz at
tēt⁹ (et turbaris erga
plurima) Lyr. qz opa
vitę actiue sollicitudi/
nē ingerit (porro vñū
est nec̄arium) L y. ip̄e
deus q̄ vnus ē ⁊ p̄ oib⁹
q̄rendus (maria opti/
maz p̄tem elegit) Glo.
nō rephendit ps mar/
the: ⁊ ip̄a bona est. sed
laudat ps marie. quia
optima (q̄ nō auferet
ab ea) Bor. vita p̄tem
platiua incipit hic. et
in futuro pficiet. qz ig
nis amoris qui hic ar
dere incipit. cū ipsum
quē amat viderit apli
us ignescit in amore.
Actiua vero cum cor
pore deficit. qz in cele/
sti patria nemo esuriē
ti panē porriget nec ce

tera opa mīe aget. q̄a ibi non erunt nec̄aria. vñ. Apoc. xix. Nō esurient rē.
Dic q̄rit q̄re h̄ euan. legit in festo br̄e p̄ginis. cū in nullo spectare videat
ad ip̄am. Ad h̄ rōdet Bor. q̄ ⁊ si nō hystorice tñ allegorice puenit br̄e p̄/
gini Ip̄a em̄ fuit castellū qd̄ itrauit fili⁹ dei vbi manebāt due sorores. s.
vita actia ⁊ p̄replatiua. Itē q̄rit q̄re poti⁹ legit in assumptōe q̄s i alio fe/
sto cū de assumptōe nō facit mētoz Ad h̄ dōm q̄ alia festa br̄e p̄gis sp̄ca
lia hñt euāgelia p̄t sp̄cales rōes Istud at festū nullū hz sp̄cale euāgelij
et iō sortitū est istud. vel etiā p̄t vltimā p̄ticulā euāgelij q̄ marie p̄cipue
pueit. iō legit de eius assumptōe. s. maria optimā p̄re elegit. **P**ostilla

Dixit iesus turb iud. rē. Jo. xij. Historia h⁹ euā. dixit dñs iesus a/
no el. xxxij. xij. kal. aplis. feria. iij. lūa. xi. indictōe vi. An̄ initū il/
l⁹ euāgelij scribit scūs Joā. in eodē ca: q̄ qdā gētiles ascenderūt in hie/
rusalē vt adoraret in die festo. s. pasce Hi accesserūt ad philippū q̄ erat a
bethania galilee. ⁊ rogabāt eū dicētes. dñe volum⁹ iesum videre. vñt phi
lpp⁹ ⁊ dixit andree. adreas rursū ⁊ philipp⁹ dixerūt iesu Iesus at rōdit

Página

eis dices. Venit hora vt clarificet fili' hois. Tūc postmodū sequit euāge-
liū hodiernū (dixit iesus turbis iudeoz. nūc iudiciū est mūdi) Bor. s. i. pas-
sione qñ christ' a pylato iudicatus est (nūc pñceps hui' mundi cū cief so-
ras) Ly. diabolus em̄ hic dñ pñceps hui' mūdi. nō q sit pñceps sube mū-
di. s. hōim mūdiāliter viuētū inquātū se ei subijciūt p peccatū. Dicitur
aut̄ elect' dyabol' per passiōē christi p quā apta ē porta glorie celestis.
Et sic diabolus nūc nō p̄t impedire scōs a p̄secutōe glorie sic faciebat ante
passiōē christi. tñ p/
mittit tēptare homies
ad exercitiū z meritū
electoz (z ego si exal-
tat' fuero a terra) Bor.
p passiōē crucis (oīa
trahā. ad meipm). s. p
fidē z dilectōē (h aut̄
dixit scās q morte eēt
moriturus) Borā qm̄
morte crucis q erat vi-
lissima. vt pz Sap. ij.
Dorte turpissima z
dēpnem' eū (Rōdit ei
turba. nos audiūm'
ex lege qz christ' manz
in etnū) Tho. credebāt
em̄ q messias pur' hō essz. s. i. mortal'. vñ Dichez. v. Egressus ei' ab ini-
tio a dieb' efnitatis. Ytē Dāñ. vi. p̄as ei' p̄as etna (z quō tu dicis. opz
exaltari filiū hois). i. mori in cruce. qz si loq̄ris de teipō. sequit' q tu nō es
christ' q manet in etnū. si at loq̄ris de alio dic nob' qd est iste fili' homis
(dixit g eis iesus) Tho. licet iā multa dixerī z multa miracula fecerī co-
rā vob' (adhuc modicū lumē in vob' ē) Bor. qz creditis christū manere i et-
nū. s. nō credit' eū moriturū fm̄ humanitatē (ābulate) Ly. i. in cognitōe
christi. p̄ficite (dū lucē habetis) Ly. i. me q sū lux illuminās p p̄ratē doctri-
ne z lumē grē (vt nō vos tenebre p̄phēdāt. s. ignorātie z culpe) z q ābulat
in tenebris nescit q vadat) Ly. qz declinat a rectitudine vī (dum lucē ha-
beris credite in lucē) Tho. p verā fidē (vt filij lucis sitis). i. ipsi' dei q est
p̄a z sempitēna lux. vt pz ad Eph. v. Ut filij lucis ābulate.

iste fili' homis. dixit ergo eis iesus. ad
huc modicum lumen in vobis est. Am-
bulate dum lucem habetis vt non vos
tenebre comprehendāt. Et quiambu-
lat in tenebris nescit quo vadat. dñ lu-
cem habetis credite in lucem vt filij lu-
cis sitis

In festo Barthei apli z euangeliste
Euāgelium fm̄ Mat. ix:

Nil. tē. Lū trāsīrē iel' vidit hoiez
sedentem i teloneo mattheū noie. z
ait illi. seq̄re me. z surgēs secur' est eū z

Idit iesus hoīem sedentē zc. Mat. ix. Lu. v. Bar. ij. Histo. h' eu-
āgelij scā est āno christi. xxxi. v. id' iunij. feria. ij. luna. x. indicōe. iij.
Añ initū illi' euā. s. scribit scūs Mat. in eodē cā. q' christ' sanauit paliti-
cū q fuit portatus in lecto añ ipm̄ in p̄spectu totius ppli. Cui christ' ait
Surge tolle lectū tuū z vade in domum tuā. Videtes at̄ turbe timue-
runt z glificauerunt deum dicentes. quia vidimus mirabilia hodie! Et
cum trāsisset inde. i. de galilea (vidit hoīem) Borā. rā intuitu corpis q
mētis (sedentē in telonco) Ly. ē loē in q solebāt cāpsores sedere. qd dñez
negocium vīz aut nūq̄ exerceri p̄t sine pctō. vñ dñ Grego. vel fm̄ Bor. ē
locus in quo soluebantur publica vectigalia (mattheum nomine) Blosa

ceteri euangeliste ppter verecundiam non appellant eum nomine vulga-
ro. sed leni. Binomius em̃ fuit Ipse mattheus vero se nomiat ppter hu-
militatem (et ait illi) sequere me) **L.** mattheum talibus occupatum voca-
uit vt de gratia dei nullus desperet quātūcūq; fuerit in vilib; occupat⁹
(et surgens secutus est eum) sine aliqua dilatione. quia sicut poterat mo-
tūre autem exterius verbo. ita etiam interius mentē inspirando. sicut em̃
passioni p̃pinquus illos qui ad ipsum capiendum venerāt solo verbo p-

factum est discumbente eo in domo. ec-
ce multi publicani ⁊ peccatores veniē-
tes discumbebant cum iesu ⁊ discipul⁹
eius. ⁊ videntes pharisei dicebāt disci-
pulis eius Quare cū publicanis ⁊ pec-
catoribus manducat magister vester.
At iesus audiens ait: Non est op⁹ va-
lentibus medicus. sed male habentib⁹
Euntes autem discite quid est. miseri-
cordiam volo ⁊ non sacrificium. Non
enim veni vocare iustos: sed peccato-
res.

strauit dicens Ego sū
vt habetur Joannis
xviij. ita solo verbo po-
terat quoscūq; ad se
trahere. ⁊ in hoc appa-
rebat virtus diuinita-
tis in eo (et factum est
discumbente eo in do-
mo) put **L.** y. dicit
et fecit ei p̃uuiuz ma-
gnū leni in domo sua.
(et ecce multi publica-
ni et peccatores veniē-
tes discumbebāt cum
iesu) **L.** y. fuerit em̃ so-
cū mathei. ⁊ recedens
ab eis. et volēs sequi

christum fecit eis p̃uuium (et vidētes pharisei) **L.** y. pharisei in p̃plo iu-
deorū reputabantur religiosi. vñ etiam in habitu erāt distincti ab alijs. vi-
dentes igitur christum cū publicanis et peccatorib⁹ manducatē indigne
ferebant et murmurabāt (dicebāt discipul⁹ eius) **Bor.** p̃suetuda detracto-
rū est loqui de alio nō in facie eius. vñ qñ discipuli eius videbāt eis pecca-
re alloq̃bant m̃g fm̃. vt patz **Dat. xij.** Abijt iesus sabbato p̃ sara. disci-
puli autem eius esurientes ceperunt vellere spicas ⁊ manducare. pharisei
autem vidētes dixerūt ei. Ecce discipuli tui faciūt qd nō licet eis facere
sabbatis. **Qñ** vero videbatur eis magister peccare alloq̃bant discipulos.
vt hic (quare cū publicanis et peccatoribus manducat magister vester.
At iesus audiens). i. verba phariseorū (ait) p̃ se et discipulis (nō est opus)
id est necessarium (valentib⁹) id est sanis (medicis sed male habentibus)
L. y. videmus em̃ q̃ medicus familiaris se habet ad infirmū qui eo indi-
get q̃ ad sanum. Cum igitur christus sit verus medicus animarū. vt b̃z
in p̃s. cvi. misit verbum suū ⁊ sanauit eos. adeo familiariter se debuit ha-
bere ad peccatores qui fuerunt infirmi spūali infirmitate. Secundo rñ/
det eis per auctoritatem quē habetur **Dez. vi.** (euntes discite. quid est. mi-
sericordiam volo ⁊ non sacrificium. **L.** y. q. d. si hanc scripturam confide-
retis inuenietis me facere fm̃ ipsam. **Bor.** Misericordiam volo per pec-
catorū dimissionem. ⁊ non sacrificium per holocaustorum oblationem
Prouerbiōz. xij. Facere misericordiam ⁊ iudicium magis placet deo q̃
victima (non enim veni vocare iustos). **Borra.** scilicet ad penitentiam.

Pagina

sed peccatores) supple veni vocare ad pñam vt corrigantur

Postilla

Accesserunt discipuli ad iesum dicentes. Dat. xvij. Dat. ix. Lu. ce. ix. Historia huius euāgelij facta est anno christi. xxxij. vi. kal. septēbris. feria qñta luna. xij. indictōe. v. An̄ initū hui⁹ euāgelij scribie scūs Dat. in pcedenti capitulo q accesserūt qui didrachmā accipiebant ad petrum ⁊ dixerūt. Magister vester nō soluit didrachmā ait etiā Et cū intrasset domū preuenit eum iesus dicens. Quid tibi videtur symon

Reges terrē a q̄b accipiūt tributum vel censum a filiis suis vt ab alijs. Et ille dixit ab alijs. dixit illi iesus ergo liberi sunt filij vt autē nō scandalizem⁹ eos Glade ad mare et mitte hamū ⁊ cum piscem qui primus asec⁹ derit tolle. ⁊ agro ore eius inuenies statereꝝ illum sumēs da eis p mer te. Et tūc sequit⁹ euāgelij hodiernuz. (Accesserunt discipuli ad iesū dicētes. Quis putas maior est in regno celoz. ⁊ aduocās iesus puulū) Ly. sanctum martiale. qui postea a beato petro missus in galileā. ibidem fidem catholicam predicauit (statuit euz in medio eoz) Ly. vt ab omib⁹ videretur. et attente p̄sīdaretur ⁊ dixit. amē dico vobis nisi pueri fueritis) Ly. a bellatōe vestra. q. Lu. ix. habet q intrauit in eos cogitatio q̄s eoz esset maior. q̄ christ⁹ dixit eis. (nisi pueri fueritis ⁊ efficiamī sicut puuli) id ē humiles ⁊ puuli i vestra reputatōe (non intrabitis in regnum celozum) Ly. de quo demonia abiecta sunt per superbiam. Et ideo oportet homines illic venire per viam contrariam. scilicet per humilitatem. ergo subdit christus (Quicumq̄ ergo humiliauerit se sicut paruulus iste hic maior est in regno celoz vt patet Luc. xij. Qui se humiliat exaltabitur ⁊ qui suscepit paru-

In festo sancti Michael archāgeli Euāgelij fm Dat. xvij.

A illo tpe Accesserunt discipuli ad iesum dicentes. Quis putas maior est in regno celozum. ⁊ aduocās iesus paruulum statuit eum in medio eorum d dixit. Amen dico vobis. nisi pueri fueritis ⁊ efficiamini sicut puuli non intrabitis in regnū celozū. Qui cūq̄ enim humiliauerit se sicut puulus iste hic maior est in regno celozum. et qui suscepit vnum paruulum tale in nomine meo: me suscepit. Qui autē scandalizauerit vnum de pusillis istis qui in me credunt expedit ei vt suspēdatur mola asinaria in collo eius. ⁊ demergatur in profundum maris. v. mūdo ab scandalis Necesse est enim vt veniant scandala. Verumtamen reho/mini illi per quem scandalum venit

Ly. a bellatōe vestra. q. Lu. ix. habet q intrauit in eos cogitatio q̄s eoz esset maior. q̄ christ⁹ dixit eis. (nisi pueri fueritis ⁊ efficiamī sicut puuli) id ē humiles ⁊ puuli i vestra reputatōe (non intrabitis in regnum celozum) Ly. de quo demonia abiecta sunt per superbiam. Et ideo oportet homines illic venire per viam contrariam. scilicet per humilitatem. ergo subdit christus (Quicumq̄ ergo humiliauerit se sicut paruulus iste hic maior est in regno celoz vt patet Luc. xij. Qui se humiliat exaltabitur ⁊ qui suscepit paru-

CXXIIII

lum vnum talem in nomine meo) **Gorra.** id est propter meum amorem. (me suscepit) **Ly.** nam qui recipit proximum propter christum deus christum recipere. **Exemplum** huius habemus in legenda sancti Martini. vbi dicitur qd christus se vestitum ostendit illa parte claudis quam beatus Martinus dederat pauperi propter christum (qui autem scandalizauerit vnum de pusillis istis) **Ly.** scandalizare alicuius est facere eum ruere in peccatum mortale ex dicto vel facto malo. **Et hoc est** prope inferre ei nocuentum ex parte anime. quod est contra charitatem proximi. **Et ideo** talis faciens alium sic ruere. si facit hoc ex intentione siue aduertentia semper peccat mortaliter

Etiam si dictum vel factum ex quo alius ruat non esset de genere peccati mortalis. sicut dicitur mendacium locosus mulieri intentione per hanc eam ad adulterium est peccatum mortale ex intentione finis. ergo dicit (qui scandalizauerit vnum) **Gorra.** multo magis qui plures (de pusillis istis) id est infimis. **Unde** Hieronimus. qui scandalizat rectum

Si autem manus tua vel pes tuus scandalizat te. abscinde eum et proijce abs te. bonum est tibi ad vitam ingredi debile vel claudum. quam duas manus vel duos pedes habentem mitti in ignem eternum. Et si oculus tuus scandalizat te erue eum et proijce abs te. Bonum est tibi vnum oculum habentem in vitam intrare quam duos oculos habentem mitti in gehennam ignis.

pusillus dicitur. quia qui magnus est. id est robustus in fide et charitate moueri non potest. vt patet Proverbiis. xij. Non contristabit iustus quicquid ei acciderit (qui in me credunt) **Gorra.** magis est vitandum scandalum fidelium quam infidelium (expedit ei vt suspendatur mola asinaria in collo eius) **Lyra.** angelista loquitur ibi ad modum terre palestinozum in qua condemnati ad mortem ligati saxo ad collum precipitabantur in mare. Sensus est ergo (expedit ei) **Lyra.** id est melius esset homini mori corporaliter quam ex malo suo exemplo facere alium ruere in peccatum mortale. quia ex hoc meretur mortem eternam. que grauior est morte corporali (ve mundo ab scandalis) id est mundanis hominibus qui non curant scandalizare proximos. vt patet primo Cor. octauo. Si esca mea scandalizat proximum meum non manducabo carnes in eternum (Necesse est enim vt veniant scandala) **Lyra.** non est necessitas absoluta. sed ex suppositione. Si enim homines volunt viuere mundane vel carnaliter. id est in omnibus voluntatem suam adimplere. necessario sequitur ad hoc scandalum aliorum. quia non formidant proximos suos scandalizare (Venerunt tamen ve homini illi per quem scandalum venit) scilicet actiue proximum scandalizando (Si autem manus tua vel pes tuus scandalizat te) **Lyra.** id est tibi esset occasio ruine in peccatum per tactum inhonestum. vel per gressum dissolutum. vel per verba inutilia et inhonesta (abscinde eum et proijce abs te. Bonum est tibi ad vitam ingredi debile vel claudum quam duas manus vel duos pedes habentem mitti in ignem eternum. et

Pagina

si oculus tuus scandalizat te erue eū ⁊ projice abs te. Bonū ē tibi vnū oculū habentē in vitā intrare quam duos oculos habentē ⁊ in gehēnam ignis) *L. y. nō q̄ aliquid mēbrū sit amputandū ad vitandū peccatū* *Debra* em̄ corporis sunt a deo data. ⁊ ideo nō est in prāte alicuius p̄sōne abscondere sibi mēbrū. sicut nec seipm̄ occidere. Tū quia p̄ hoc nō excluditur concupiscentia interior in qua viget peccatū. Tum quia p̄ aliā viam potest melius obuiare p̄cō per rōem sēz per libeꝝ arbitriū cohibēdo mēbrū a peccati exēratio. ⁊ sic dī man⁹ abscondi inquitūm phibet ab illicito tactu. ⁊ pes

qñ prohibet ab illicito gressu. ocul⁹ ab illicito visu Et ista absctio est meritoria ⁊ laudabil. nō āt illa q̄ ēēt p̄ mēbrōꝝ p̄uationē (videte ne cōtemnat⁹ vnū ex pusill⁹ ist⁹ *L. i. q̄ q̄ tūcūq̄ hō sit puus ī hoc mūdo. tamen hābz angelū sibi assignatū a deo ad sui custodiā. ⁊ ideo si hoīes minimi. sic a deo honorātur. mltō fortius sunt a nobis honorādi. iō subdit chꝛist⁹ (dico em̄ vobis. quia angeli eorū) sēz assignati ipsis. (semper vidēt faciē patris mei) *L. y. quia q̄ tūcūq̄ mittātur ad equaliū rerū administrationē. tamē sp̄s dō adherent per apertam visionē (qui in celis ē) *L. y. a. licet enim de⁹ sit vbiq̄ per essentia ⁊ p̄sentia. ⁊ potentiam. tamen specialiter dicitur esse in celis vbi ad est cum beatis per apertam visionem***

videte ne cōtemnat⁹ vnū ex his pusillis. dico em̄ vobis. q̄ angeli eorū semper vident faciē patris mei q̄ in celis est

In festo sancte luce euangeliste

*A*llo tempore Dixit iesus discipulis suis Hec mōdo vobis vt diligatis inuicē. Si mundus vos odit scitote q̄ me ⁊c Hoc euangelii cū sua postilla q̄re in cōi sanctorū de aplīs

In festo scōꝝ Symo. ⁊ iude aplōꝝ *A*llo tē. Videns iesus turbas ascendit in mōtem. ⁊ cum sedisset accesserunt ad eū discipuli eius ⁊c Hoc euāgelii cum sua postilla quere in cōi scōꝝ de martyribus

In festo oim sanctorū

*A*il. Vidēs iesus turbas ascendit in mon. ⁊c. Hoc euāgelii cum sua postilla q̄re infra de plurib⁹ martyrib⁹

*A*il. t. d. i. **I**n festo sci martini d. f. Sirlūbi ⁊c Hoc euāgelii cū sua postilla q̄re infra in cōi scōꝝ de cōfessoribus

*A*il. t. d. i. d. f. De s̄a. latherina parabolā hanc Sile est reg. cē. the. ab. Hoc euāgelii cū sua postilla quere in cōi scōꝝ de virginibus

Cetera de sanctis euangelia cū ipsoꝝ postilla. vide i cōmuni sanctorū

Sequitur cōmune sanctorū

Hoc est pceptū meū vt dili. rē. Joā. xv. Hoc euangeliiū dixit iesus a/
no eius. xxxij. ix. kal. aprilis. feria. v. coenę dñi. luna. xiiij. indictione
vi. Ante incitū illi? euāgelij scribit scūs Joān. in eodē ca. q. chriſt? di/
xit discipulis suis Ego sum vitis p̄a z vos palmites q̄ manz in me z e/
go in eo. hic fert fructū multum. qz sine me nihil potestis facere. Tūc seq̄
tur euan. hodiernū (Hoc est pceptū meū vt diligatis inuicē) Gor. nō ver/
bo vel lingua tm̄. sed

Incipit postilla de cōmuni scōz. et
primo de apostolis.

Hillo rē. Dixit iesus discipul? su
is Hoc est pceptum meū vt dili/
gatis inuicē sicut dilexi vos Maiores
aūt dilectōem nemo hz q̄ vt aīam suaz
ponat q̄s pro amicis suis. Vos amici
mei estis si feceritis q̄ ego p̄cipio vobis
Jam nō dicā vos seruos qz seruus nes
cit qd faciat dñs ei? vos aūt dixi ami
cos quia oīa quecūqz audiui a prē meo
nota feci vobis. nō vos me elegistis. s;
ego elegi vos z posui vos vt eatis z fru
ctū afferatis z fructus vester maneat.
Et quodcūqz petieritis patrem ī no/
mine meo det vobis

ope z veritate. (sic e/
go dilexi vos) q̄ ip̄e o/
pere dilexit nos. mon
strat cū dicit (maiores
charitatē nemo hz. q̄
vt aīam suā ponat q̄s
p̄ amicis suis) Gor. q.
d. nihil plus p̄t facere
q̄ vitā dare. q̄ oīb? est
charior. vtz ad ephe. v
Chriſtus dilexit nos
z tradidit seipm p̄ no
bis. Item Hierē. xij.
Reliq̄ domū meā di/
misi hereditatē meam
in man? inimicōz ei?
(vos amici mei estis.
si fecerit q̄ ego p̄cipio
vobis) Gor. ex amore
vt amici nō ex timore
vt serui (Jam nō dicā
vos seruos) Lx. timo

re seruili subiectos eē) quia seruus nescit qd faciat dñs eius) Lx. Hoc
videmus in humanis Secreta em̄ reuelant filijs. cuiusmodi erant apo/
stoli. qui chriſto erant subiecti amore filiali. ideo subdit (vos autem dixi
amicos: quia omnia q̄cūqz audiui a prē nota feci vobis) Lx. hoc nō
est intelligēdum de omnibus simpliciter z absolute. qz apli nō habuerunt
tantā plenitudinē sciē sicut chriſtus. sed est intelligendū de omnibus p̄ti/
nentibus ad eoz statum. s. que pertinent ad eoz salutē z fidei z moruz p̄
dicationes z ecclesie gubernationē (non vos me elegistis. sed ego elegi vos)
se; ad apostolatū (et posui vos vt eatis) Tho. circumeūdo per mūdum.
(z fructū afferatis) i gentiuz conuersione (z fructus vester maneat). Lx.
quia fides ecclesie manebit vsqz ad finē mundi. quātūcūqz tribulatiōi/
bus impellatur (z quodcūqz petieritis prēm in noīe meo) Gor. qd sit
veram salutē (det vobis) Thomas. nomē em̄ ipsius est iesus. id est salua
tor. Unde in nomine eius petit qui petit aliqd vt dirigēs z promouēs ad
salutē. vel ipsam salutē in se. vt patet Mat. vi. Prīmū querite regnum
dei. rē

Aliud euangeliiū de aplis

f i

Pagina

Ec mado vobis vt diligatis zc. Jo. xv. Hec pba sacri euā. locu-
tus est dñs iesus āno ei⁹. xxiiij. iij. kal. aplis. feria. v. i. cenē dñi. lu-
na. xiiij. indcōe. vi. An̄ iniriū illi⁹ euāgelij scribit scūs Jo. in eodēz ca. q.
chriſt⁹ dixit discipul⁹ suis. Ego elegi vos z posui vos vt caris z fructū af-
feratis. z fruct⁹ vester maneat. Tūc sequit⁹ euā. hodiernū (Hec mado vo-
bis vt diligatis inuicē) Tho. i. mutua dilectōe. est em̄ illud qd ego p̄ q̄te-
ris p̄mēdo z p̄cipio (Si mūd⁹ vos odit) Ly. h accipit si p. q. d. q. si
aurū est vt mūd⁹ vos o-
diat (ſcitote) Ly. ad cō-
ſolatōem vrām (qz me
porez vob odio habu-
it. ſi de mūdo fuiſſet)
Tho. i. de numero ho-
minū mūdanozum et
amatoz mūdi (mūd⁹
qd ſuū erat diligeret)
Tho. i. amatores mū-
di vos tāq̄ ſibi p̄for-
mes diligerēt Silira-
do em̄ eſt pueniētia et
cā amoris. Ecā. xiiij.
Qd aīal diligit ſibi ſi
mīle (qz p̄o de mūdo
nō eſtis). i. reb⁹ mundi
p̄ amorē adherētes (ſz
ego elegi vos de mun-
do propterea odit vos
mundus) Tho. i. malī
hoīes vos odiūt z p̄ſe-
quūt velut p̄p̄tores
eoz q̄ ipſi amāt. Ly.
difficultudo em̄ eſt cau-
ſa odij. Aplī autē diffi-
ciles erāt hominib⁹ mundanis. Et iō nō debebāt admirari ſi eos odio
habuerunt (Vementore ſermonis mei quem ego dixi vob. non eſt fuiſ
maior domino ſuo. Si me p̄ſecuti ſunt z vos p̄ſequentur) Tho. ſi caput
p̄ſecuti ſunt p̄ſequent z mēbra Chriſtus autē eſt caput apoſtoloꝝ. z iō
exēplo chriſti debebāt patienter tolerare tribulatiōes p̄ſequentiū (ſi fmo
nam meiz ſeruauerint z vr̄m ſeruabūt) Tho. q. d. ſicut p̄p̄ſerunt z non
impleuerunt meos ſermones. ſic etiā non implebunt veſtros (ſcō hec oīa
facient vobis p̄pter nomen meū) Tho. i. propt̄ amorē nomis mei. qz nel-
ciunt euz qui me miſit) Ly. ſcz deuz patrē. licet cognoscerēt deū inquātuz
eſt pater oīm p̄ creationē Non tamen cognouerunt eum inquātuz miſit
filium ſuū ad ſalutē credentium. Iſta tamen ignorantia non excuſabat
eos in p̄ſecutione chriſti z apoſtoloꝝ. qz p̄cedeb at ex odio z inuidia (ſi nō
veniſſem) carnē aſſumēdo (z locutus eis fuiſſem) docendo ſc̄bis et exēplis

(peccatū non haberet) scz pccm infidelitatis (nūc autē excusatōem nō hnt de pctō suo) Tho. qz veni z locutus sum eis veritatē (qui me odit z patrē meū odit) Tho. quoz vna est maiestas. vñ? amor. z vñ? odiū (si opera nō fecisset in eis q nemo ali? fecit) Tho. vt ābulare sup aqs pascere qnqz milia hoīm de qnqz panibz z duobz piscibus. Jo. v. Simi- liter patz in illuminatōe ceci nati Jo. ix. et in suscitātōe lazari quatrīdu-

Nunc autē z viderunt z oderūt. z me z patrē meū. sz vt i pleat sermo q in lege eoz script? ē. qz odio habuerūt me gti

Aliud euangelium de apostolis Eu angelii fm Joannem. xv.

Aillo tempore Dixit iesus discipulis suis Ego sum vitis vera z pater meus agricola est. oēm palmitē in me nō ferē tem fructum tollet eū. z oēm q fert fru- ctuz purgabit eū vt fructū plus afferat Jam vos mundi estis ppter sermonem quē locutus suz vobis. manete in mez

ni Jo. xi. (peccatū non haberet) Tho. tā grā de (nūc autē viderūt) Tho. opa z mirabilia q operat? sum in eis (z oderūt me et patrē meū) Li. qz ex odio ad christū ipi opera chri- sti attribuerūt beelze- bub principi dēmonio / rū. vt habet Dat. xij (sz vt i pleat sermo q i lege eoz script? ē) vt pz in ps. xxiiij. (qz odio habuerūt me gti) .i. sine cā. imo ecōtrario habebāt cām amandi

eum ex beneficijs eis ipensis in docendo eos z saluādo eoz infirmos

Postilla.

Ego sum vitis rē. Jo. xv. Hoc sacz euā. locutus est dñs iesus chri- stus āno eius. xxiiij. ix. kal. aplis. feria. v. cenē dñi. luna xiiij. indi- ctōne. vi. An iuitium illius euā. scribit scūs Jo. in pcedenti ca. qz christ? dixit discipulis suis: q hz mandata mea z seruat ea. ille est q diligit me. q autē diligit me diligitur a patre meo. Tunc postmoduz sequit? euā. ho- diernum (Ego suz vit? vā) Ly. sicut em vitis material? hz lignuz vile et despectum. z q si iutile videt. cū tñ fruct? optios habeat. ita christ? i hūa- na natura videbat? abiect? vil? z despect?. z tñ per ei? humanitatez secut? est fruct? glōsios. vñ? em nature sunt vitis z palmites. z iō christ? dñ vi- tis rōe humanitatis in q natura est fidelibz hoīb? silis (z pz me? agrico- la est) Tho. sicut em agricola colit vineā vel agz vt fructificet. sic dñ? ani- mā (oēm palmitē in me nō ferentē fructum) Ly. i. eos q sola fide st? adhe- rentes christo. sz nō per charitatē operantē (tollet eum) qz talis ifructuo- sus hō abscondet per dēnatōis suam. s. in morte. z mittet in ignē eternū vt pz Dat. vij. Ois arbor q nō facit frēm bonū excidet z i ignē mittet. (z oēm qui fert fructuz purgabit eum) Ly. per mundi tribulatōes q stz qdā medicine z purgatōes (vt frēm pl? afferat) Ly. sic in vite materiali aliq palmites etiā fructuosi rescindunt ne hūmor nīs dispergat et sic p? vnica mag? frificat. sic p? cōulatōes iocunditatē vite pñtis a fidelibz re- scindētes corda eoz retrahūt ab aōre mundialiuz. et sic i toro collcā feruē- ti? ferunt in deū. et faciunt maiorem frēm (iā vos mundi estis ppter fimonē

2

Pagina

quem locut⁹ suz vob⁹) **B**or. iste fuit sermo fidei qⁱ purificat credētes. vt pz
Ac. xv. Fide purificās corda eoz (manete in me z ego in vobis) **Ly.** p^r fi
 de z charitatē formatā p^r quaz hō est in deo z deus in hoīe (sicut palmes
 nō p^t ferre fructū a semetipso nisi māserit in vite) **Ly.** hoc viden⁹ in vi
 te materiali. qz ferre fructū nō p^t nisi p^riceps sit humoris z pinguedis ip
 sius stipitis (sic nec vos) **Tho.** fructū aliquē potestis facere. i. opus aliq^d
 qd sit meritorū vite z
 terne (nisi in me manse
 ritis) p^r fidem z amorē
 (Ego suz vitis z vos
 palmites) **Ly.** q. d. si
 vultis fructificare ma
 nete in me (qui manet
 in me) **Glo.** credēdo et
 obediēdo (z ego in eo)
 illuminādo subueniē/
 dor p^rseuerantiā dādo
 (hic fert fructū multū
 scz bonoz opoz qz si/
 ne me nihil p^rest⁹ fa/
 cere) **Tho.** nec parum
 nec multū. imo nec co
 gitare aliq^d boni **Thi**
 apls. ij. **Cor.** iij. Nō
 sumus sufficētes ali/
 qd cogitare a nob⁹ qⁱ si
 ex nobis (si quis in me
 nō māserit mittet fo/
 ras) i. p^r absconez in
 morte (sicut palmes)
Bor. sicut palmes se/
 patius a vite extrahine
 am projiciat. sic ifidelis
 p^r separatiōem ab vnitate ecclesie. vt pz **Apoē.** vltio. Foris canes z venefi
 ci z impudici (z arefcent) p^r amissionem humoris gratie (z colligent eū). scz
 angeli executores diuine iusticie (z in ignē mittent) scz infernalē (z ardet)
 scz sine fine in p^retuitate pene (si māseritis in me) p^r dilectōem (z p^rba mea
 in vob⁹ manserint) qd sit vt dicitur in **Glo.** quando facimus quod chri/
 stus p^rcepit et diligimus que p^rmittit (quodcūq⁹ volueritis) **Tho.** deside
 rio z affectōe (petetis) in orōe discrete z p^rseueranter (z fiet vobis) **Ly.** de
 pertinentibus ad salutem vestram

ego in vobis Sicut palmes nō potest
 ferre fructū a semetipso nisi manserit in
 vite. sic nec vos nisi in me māseritis. ego
 sum vitis z vos palmites. qui manet i
 me z ego in eo hic fert fructū multum.
 quia sine me nihil potestis facere. Si
 quis in me nō manserit mittet foras. si
 cut palmes z breseat. z colligent euz et
 in ignē mitēt z ardet. si māseritis in me
 et verba mea in vobis manserint. qd
 cūq⁹ volueritis petetis z fiet vobis.

Incipit cōmune de mart^r yrb. z pri
 mo de vno martyre. Euangelium fm
Mattheum. xvi.

Al. tē. D. ie. d. f. Si quis vult
 post me venire abneget semetip
 sum z tollat crucē suam z sequat^r me. qⁱ
 eū voluerit animā suam saluam face/
 re p^rdet eam. qui autē p^rdidit animam

p^r separatiōem ab vnitate ecclesie. vt pz **Apoē.** vltio. Foris canes z venefi
 ci z impudici (z arefcent) p^r amissionem humoris gratie (z colligent eū). scz
 angeli executores diuine iusticie (z in ignē mittent) scz infernalē (z ardet)
 scz sine fine in p^retuitate pene (si māseritis in me) p^r dilectōem (z p^rba mea
 in vob⁹ manserint) qd sit vt dicitur in **Glo.** quando facimus quod chri/
 stus p^rcepit et diligimus que p^rmittit (quodcūq⁹ volueritis) **Tho.** deside
 rio z affectōe (petetis) in orōe discrete z p^rseueranter (z fiet vobis) **Ly.** de
 pertinentibus ad salutem vestram

Postilla

Ihs vult post me veire zc. **Dat. xvi. Dar. viij. Lu. ix.** Hā chi
 storā hui⁹ euā. locutus est dñs iesus christus. anno ei⁹ xxxij. iij kal⁹
 augusti. feriā. v. luna. xij. indictōe. v. **Thi** inicitū illi⁹ euā. scribit sanctus

Chri

Dat. in eodē ca. q. cepit iesus ostēdere discipul' suis. qz opz eū ire in hie
rosolymā z multa pati a senioribz et scribis z pncipibz sacerdotū z occidi
et tertia die resurgere Et assumēs eū petr' cepit increpare illū dicens. Ab
sit a te dñe. nō erit tibi hoc. q. puerus dixit petro. Glade post me sattha /
nas. scandalū mihi es. Ly. i. quātū est in te vis mea salute mūdi ipedire
qz nō sapiis q. dei sunt. s. ea q. hoim. Ly. petr' dixit ista yba iesu chzusto.
mot' ex affectu humano. Tūc dixit iesus discipulis suis (Si q. vult p'

suam ppter me inueniet eā. quid em̄ p /
dest hoi si vniuersum mundum lucret
Nie vero suē detrimentū patiatur. aut
quam dabit homo pmutatōem p aīa
sua. Filius em̄ hoīs ventur' est in glo
ria patris sui cum angelis suis Et tūc
reddet vnicuiqz fm̄ opera sua.

¶ Aliud euangelium de vno martyre
fm̄ Joannem. xij.

Nil. tē. D. i. d. s. Amen amē dico
vobis Nisi granum frumenti ca
dens in terram mortuum fuerit ipm̄ so

det eam). i. destruet corpus laboribz z passionibz exponēdo ex quibus se /
quit sepacio aīe a corpe. z hoc est aīam pdere fm̄ estimatōem falsā hoim
carnaliū. licet sit saluare fm̄ veritatem) q. at p'diderit aīam suāz ppter me
Ly. scz ppter deū mortē sustinendo (inueniet eā) in futura glā (quid em̄ p
dest hoi si vniuersum mundū lucret) Gor. de quo nihil secū moriēs pote
rit portare nisi peccatū. imo quanto pl' acq'siuit de mūdo tāto plus acq'si
uit de inferno. Un̄ Apoc. xviij. Quātū glorificauit se z in delicijs su
is. em̄ date illi tormentū z lucrū (aīe at suē detrimentū patiatur) Gor. scz
amittēdo glām incurrēdo penā eternā. z pdendo humanā substātiā
q. d. totū inuile fit. Un̄ Amb. Nil. pdest lucrificare tpalia si pdantur
eterna Exponit at hoc de illis qui lucrant aīas alioz z suas pprias ne
gligūt (aut quā dabit hō pmutatōem) Gor. i. redēptōnem (pro aīa sua)
scz damnata. q. si dicat. si parez pro ea mūd' nō liberaret. qz fm̄ Bed. in
inferno nulla est redēptio nec doloꝝ mitigatio (filius hoīs). i. chzist' q. est
ver' hō (vēturus est). i. ad iudiciū (in gloria prīs) Ly. qz in forma glōsa
iudicabit (z tūc reddet vnicuiqz fm̄ opa sua) Ly. iustis gloriā corpis z
aīe. malis at penā corpōis z anīme. Un̄ Apoc. xiiij. Opera em̄ illoz se
quuntur illos

¶ Postilla

Nisi granū frumētī zē. Jo. xij. Hoc euā. factū est āno chzisti. xxxij.
xij. kal. aplis. feria. iij. luna. xi. indicōe. vi. An̄ initū illi' euā. scri
bit scūs Jo. in eodē ca. q. chzist' dixit. Venit hora vt clarificet fili' ho
mīs) Ly. chzist' in sua passiōe clarificat' ē p signa ostēsa in sol' obscura

F liij.

tōe in terremotu. 2 sepulcroꝝ apertione. 2 in veli tpēli sciffione. fuit etiā clarificatus in sua resurrectione 2 ascensione in celū. S3 qz glām pcedit hūilitas. iō in pnti euā. agit de humilitate sue passionis dices (Ame amē dī eo vob nifi granū frumenti cadēs in terrā mortuū fuerit ipm solū manz Si aut mortuū fuerit fructū multū afferet) Tho. granū frumenti ē chꝛistus. sicut em granū frumenti meli⁹ est alijs granis. sic chꝛist⁹ melior est oib⁹ Hoc granuz seia

tum est in incarnatōe germinatū i natiuitate. 2 mortificatū est in passiōe. Multū fructū attulit in gentiū puerfione. qz passio chꝛisti maxie fuit cā puerfionis gentiū. vt pz Jo. xij. Si exaltat⁹ fuero a terra oīa traham ad meipm (q amat aīam suā) Ly. i. volēdo sibi delectabilia hui⁹ mundi 2 carnis (pdet eā) s. in futuro. qz ad etnāz pōitōez eā deducat. sic amabat aīam suāz ille dīces q dicebat. vt dī Lu. xij. Oīa mea habes multa bona posita in annos plūmos. reqesce. comede. bibe. vñ pdidit eaz qz statim deū est ei. Stulte hac nocte repetēt. s. diaboli aīam tuā a te. et q pgregasti cui⁹ erunt (et q odit aīam suā in h mundo) Tho. s. dādo eaz p chꝛisto (in vitā eternā custodit eā) vt pz Mat. xvi. Qui voluerit aīam suā saluā facere pdet eaz (si qd mihi mīstrat) Tho. i. vult eē me⁹ ver⁹ mīster 2 serū (me sequat⁹) Ly. q. d. rōnabile est q mīster sequat dñm (vbi ego sum illic 2 mīster me⁹ erit) Tho. nulla pōt esse maior pmissio. qz esse vbi chꝛist⁹ est in: ludit oīa bona. qz chꝛist⁹ inqstū deus est essentialr ipsa bñctudo. De q dī in ps: lxxxix. Qñ mille anni añ oculos tuos tāq dies hesterni. q pterijt (si quis mihi ministraverit) Ly. obediēdo mandāt me is (honorificabit eū pat me⁹) Glo. vt sit fili⁹ dei patris p adoptiōem Et ille est marim⁹ honor de suo adoptari in filiū dei. vt pz ad Rho. viij. Si filij 2 heredes zc.

Idens iesus turbas zc Mat. v. Mat. ij. Lu. vi. Histōiā h⁹ euā. locut⁹ est dñs iesus āno ei⁹. xxxi. ij. ad iulij feria. ij. luna. xxi. indictō ne. iij. An initū illi⁹ euā. scribit scūs Mat. in. iij. ca. q iesus circa bāt totā galileā docens in synagogis eoꝝ 2 pdicās euāgelium regni. 2 fanans oēm languorē 2 oēm infirmitatē in pplō. 2 abijt fama eius in totā syriā. 2 obtulerūt ei oēs male hñtes varijs languorib⁹. 2 q dēmonia habebāt 2 lunaticos 2 paraliticos et curauit eos. 2 secute st⁹ eū turbe multę de galileā 2 de decapoli et de hiero solymis et iudea. 2 de trās iordane (vi dens iesus turbas) Glosa infl. vitare volēs multitudinē ppli vt sol⁹ disci

lum manet Si aut mortuū fuerit fructum multū afferet Qui amat aīam suā pdet eam. 2 qui odit aīam suam in hoc mūdo. in vitā eternā custodit eam. Si quis mihi mīstrat me sequat⁹. 2 vbi ego sum illic 2 mīster me⁹ erit Si quis mihi ministraverit honorificabit eūz pat⁹ meus qui in celis est

Sequit⁹ nūc euāgelia de pluribus martyrib⁹ Euāgelii fm Mat. v.

Al. rē. Vidēs iesus turbas ascēdit in montem Et cum sedisset ac

Postilla

Chrū

pulis loqueret(ascēdit in monte) Bor. s. thabor q̄ est in galilea(et cū sedif
set) Bor. tanq̄ magister autēticus. tāq̄ humilis p̄lat⁹ Ex hoc loco tene
tur q̄ qm̄ sic sermo secularib⁹ stat p̄dicatoz ⁊ inuitās ad pugnā ⁊ operati
onē. qm̄ vero religiosus ⁊ p̄ceptatiuis sedet ⁊ inuitās ad quietē(accefferūt
ad eū discipuli eius) Bor. tanq̄ magis deuoti tāq̄ familiari⁹ dilecti. tan
q̄ specialiter vocati(et aperies os suū docebat eos) Ly. s. octo beatitudi

cesserūt ad eū discipuli ei⁹. ⁊ aperiens
os suū docebat eos dicēs Bñ paupes
spū qm̄ ipsoz est regnum celoꝝ Bñ mi
tes qm̄ ipsi possidebūt terrā Bñ qui lu
gent. qm̄ ipsi p̄solabunt Beati q̄ esuri
unt ⁊ sitiunt iusticiā. qm̄ ipi saturabū
tur Beati misericordes. qm̄ ipi miseri
cordiam p̄sequent Beati mūdo corde
quoniā ipsi deum videbunt. Beati pa
cifici. qm̄ filij dei vocabunt Beati qui
p̄secutōem patiunt propter iusticiam.
quoniam ipsoꝝ est regnum celoꝝ

nes dicēs(beatī paupe
res spū) Ly. s. volūta
rie paupes vt deo libe
rius vacēt(qm̄ ipsoꝝ
est regnū celoꝝ) Ly. i.
regno em̄ intelligit oī
moda sufficiētia ⁊ ex
cellētia q̄ bñ repmit
tetur eis in celis q̄ tpa
lia p̄ciperunt in terrā
(beatī mites) Bor. mi
tis est q̄ aliū nō offen
dit. mā suetus autes q̄
se offendētes tolerat(q̄
niā ipi possidebūt ter
ram) supple uiuentiū.
de q̄ d̄r in ps. ccli. por

tio mea domine in terra uiuentiū(beatī qui lugent) scz in p̄nti. Primo p
peccatis p̄p̄is. Secundo p̄ p̄ctis alienis ⁊ miserijs. primoꝝ Tercio pro
dilatōe gl̄ie. vñ Dauid in ps. cxix. Deu mihi. qz incolatus me⁹. plonga
tus est ⁊ c. Item ps. xli. Fecerunt mihi lachrymę mee panes die ac nocte
dum d̄r mihi quotidie vbi est deus tu⁹(qm̄ ipi p̄solabunt) Ly. pueniens
autem est vt illi qui in p̄nti vita p̄ christo voluntario luctu occupāt cū
deo ⁊ angelis eternaliter p̄solent(beatī qui esuriunt et sitiunt iusticiam)
Bor. ⁊ hec iusticia tribuit vniciq̄ quod suum est. deo ⁊ primo et sibi ipi
deo tria. i. honorē creatori. amorem redemptori. timorē iudici. Proximo
tria. obedientiā superiori. p̄cordiam pari. bñficiētiā inferiori. Sibi tria
mundiciam cordi. custodiam ori. disciplinam corpori. vere ergo(beatī qui
esuriunt et sitiunt iusticiam) nō pecuniam terrenam sicut cupidi. nō volu
ptatem carnalem sicut voluptuosi. non potentiā secularem sicut superbi
isti em̄ nō sunt beati. sed miseri. quia semp esurient et nūq̄ satiabunt. vt
p3 Esa. lxx. Ecce serui mei comedēt et vos esurieris. sz(beatī qui esuriūt
et sitiunt iusticiā. qz saturabunt) Ly. et ista ē satietas gl̄ie celestis de
qua d̄r in ps. xvi. Satiabor cū apparuerit gl̄ia tua(beatī misericordes)
scz paupib⁹ tribuendo elemosynas. vt p3 Dan. iij. peccata tua elemo
synis redime. et Prouerb. xij. qui misereť paup̄i beatus erit. ergo d̄r hic
(beatī misericordes. qm̄ ipsi misericordiam p̄sequuntur) Ly. in celesti em̄
patria quiuis misericordiam p̄sequitur. quia vltra p̄dignum sibi retribu
itur. fm̄ illud quod dicitur ad Rho. viij. Non sunt condigne passiōes hu
ius temporis ad futuram gl̄iam que reuelabitur in nobis. cōtra quod

Pagina

dicitur Iaco. ij. Iudicium fit ei sine misericordia q̄ non facit misericordi-
am (Beati mūdo corde) Unde Hiero. Beati mundo corde quos nō ar-
guit p̄scientia peccatorū. Et hoc petiuit David in ps. l. dicens. Cor mun-
dum crea in me deus (quoniam ipi deum videbunt) An dicit in ps. xxij
Quis ascēdet in montem dñi aut quis stabit in loco sancto ei? innocēs
manibus ⁊ mundo corde. Unde etiā Aplus. i. ad Cor. xij. Videmus

nūc p̄ speculum in eni-
gmate. tūc āt facie ad
faciem (Beati pacifi-
ci) Gor. qui paci faciē/
de reformādet p̄sentā
de. siue in se siue in ali-
is inuigilāt quoniā si
lij dei vocabunt ⁊ p̄se-
quent hereditates. vt
p̄z ad Rho. viij. si filij
et heredes (Beati qui
p̄secutionē patiunt)
nōn beati qui bñ ope-
rāt. sed etiā beati qui
p̄secutionē patiuntur.
nō p̄pter scelera vt ma-
lefici latrones ⁊ here-
tici. vt p̄z. i. petri. iij.

Nemo vestrum patiatur quasi homicida aut fur aut maleficus. sed (p̄-
ter iusticiam) Gor. defendendam ⁊ p̄seruandam. Sic sancti martyres q̄
quanto acerbioribus tormentis cruciabant. tanto magis in domino le-
tabantur (quoniā ipsoꝝ est regnum celorum) ⁊ merito debetur patiēte re-
gnum. quia fm̄ Apostolū. ij. ad Thy. ij. Si sustinebimus ⁊ pregnabi-
mus (Beati estis) Gor. nunc in spe sed tandem in re cum maledixerit vo-
bis homines (scz carnales ⁊ infideles qui ex odio vobis in facies p̄me-
lias dixerint ⁊ persecuti vos fuerint). s. vñ vobis inferendo ⁊ dixerit oē
malum aduersum vos mentientes propter me gaudete Gor. interius in
corde ⁊ exultate exterius in corpore (quoniam merces vestra copiosa est
in celis). vt p̄z Beñ. xv. Ego sum merces vestra magna nimis Unde eti-
am Apostolus i. ad Cor. ij. Nec oculus vidit nec auris audiuit. nec in
cor hominis ascēdit quē n̄ parasti diligentibus te

Postilla.

Ascendens iesus de mōte tē. Lu. vi. Hec vba euāgelij locutus est
dñs anno ei⁹. xxxij. iij. idus iulij. feria. ij. luna. xvi. indictōe. iij. An
initij hui⁹ euāgelij habet Lu. vi. in codē ca⁹. Factū est autē in illis dieb⁹
scz in q̄bus christ⁹ p̄dicauit ⁊ miracula fecit Exijt iesus in mōte orare ⁊
erat p̄notās in orōe ⁊ cū dies factus eēt vocauit discipulos suos ⁊ elegit
duodecim ex ipsis q̄s ap̄los noīauit. Symonē quē p̄gnōiauit petr⁹. et an-
dreā fratrem eius. iacobum ⁊ iohannem. philippum ⁊ bartholomēum.

Chrīj

mattheū z thomā. iacobum alpheī. i. filiū alpheī. z symonem qui vocat̃ zelotes. iudam iacobi. i. fratrem iacobi. z iudam scarioth qui fuit p̃ditor (et descendens de monte cū illis) scz ap̃lis (fuerit in loco campestrī z turba discipulorū eius) Bor. steterunt circa eum Ex hoc patet q̃ multos habebat discipulos. qz nō solū. xij. ap̃los. sed etiā. lxxij. et forte plures. multos em̃ pueriterat z multitudo copiosa plebis) sedit circa eū sicut solet fieri in sermonibz (ab oī iudea z hierlīm z maritima) Bor. maritima dī hic

salem z maritima z tyri z sidonis q̃ venerāt vt audirent eum z sanaret̃ a lāguoribz suis. z q̃ vexabāt a spīritibz ī mūdīs curabāt Et oīs turba quegebat euz tangere. qz p̃tus de illo exibat z sanabat oēs Et ipse eleuatis oculis in discipulos suos dicebat. beati pauperes quia vestz est regnū dei. beati qui esuritis. quia saturabimini Beati qui nūc fletis. quia ridebitis Beati eritis cum vos oderint homines z cū seperauerit vos z exprobrauerint z eijcerint nomē

regio iuxta mare ger / manum sira. nō iuxta galilee (z tyri z sidonis) q̃ fuerūt ciuitates gētilium (qui venerāt vt audirēt eum z sanaret̃ a languoribz suis. z q̃ vexabant a spīritibz ī mūdīs curabāt) Bor. et est notabile q̃ ante chrīsti aduentū multi erāt dēmoniaci. mō āt pauci. nec mirū Tunc em̃ erat diabol⁹ prin⁹ ceps huius mūdi Sz nūc p̃nceps hui⁹ mūdi electus est foras. vt

pz Jo. xij. (z oīs turba q̃rebat eū tangere) Bor. nec mirū. qz tactus eius et sanat corpa z sanctificat aīas (quia p̃tus de illo exibat). i. p̃tuoſe actiōnis effectus (et sanabat oēs) Bor. ipse em̃ optimus est medicus cui null⁹ est incurabilis morbus. Uñ in p̃s. Qui sanat oēs infirmitates tuas (et ipse eleuatis ocul in discipulos suos dicebat Beati paupes) Ly. z accipitur hic paup̃tas volūtaria p̃ quā aliq̃s p̃remnit z abijcit a se bona tpa / lia. inquantū pōt fieri bono mō. vt hō liberius vacet opibz vite p̃re / platiue (qz vestz ē regnū dei) Ly. hic in spe z postea erit vestz in re (Beati qui nunc esuritis) Ly. abstīnētes a cibis delectabilibz z sup̃fluis. vt sic redigatur caro in seruitutē aīe (quia saturabimini) Ly. inchoatiue in p̃nti vita. sed p̃fectē in patria. fm qd̃ dī in p̃s. xvi. Satiabor cū apparuerit gloria tua (Bti qui nūc fletis) scz in p̃nti mūdi q̃ est vallis lachrymarū (qz ridebitis) in futura vita. Bor. felix mutatio ab opposito in opposito. i. a fletu in gaudiū. i. a fletu transitorio in gaudium p̃ternū (Bti eritis cum vos oderint hoīes) Bor. i. malū vobis optando (z cū seperauerit vos) scz a sua p̃gregatōe expellendo. fm illud Jo. xi. Jam conspirauerāt iudei vt si quis eum p̃fiteretur extra synagogam fieret (z exprobrauerint Borra. conuitia z improp̃eria vobis dicendo (et eijcerint nomen vestruz tanq̃ malum) scz nomen chrīstianum tanq̃ malum cum sit optimū (p̃ter filium hominis) Borra. ecce causa optima et debita patiendi. scilicet propter filium hominis. Bor. nemo em̃ debet pati tanq̃ homicida aut fur. sed tāq̃ chrīstian⁹ (gaudete in illa die) Bor. scz gaudio interiori. quod

Pagina

fecerunt apli. vt habetur Act. v. Ibant gaudētes apli a conspectu cōalij qm̄ digni habiti sunt p nomine iesu p̄meliā pati (z exultate) Bor. scz gaudio interiori. Qd̄ fecit brūs andreas dices. Securus em̄ z gaudens venio ad te o bona crux. z sic brūs Thincētus. hoc est inq̄ qd̄ sp̄ optauit. z votis om̄ibus exq̄siuit. Sic z brūs Lauretius dixit gaudeo plene. qz hostia christi effici merui. Sic z brā agatha leuissime z gaudēter ibat ad carcerē (ecce merces vrā multa est in celis) Bor. tam multa q nō p̄ nūme rari taz magna q n̄ p̄ estimari. tā p̄dosa q n̄ p̄ p̄ari. tam diuturna q nō p̄ terminari (i celo). q. d. in loco securi. ro. g. de amissione non timeat. qz ibi nec fur appropinquat. nec erugo. nec tinea demolit. vt p̄ Dat. vi

Postilla.

Um audieris p̄lia z seditiones zc
Luc. xxi. Hanc hī
storiaz hui⁹ euangelij
locutus est dñs iesus
christus anno e. xxxij
xij kal. aprilis. dnica
scz palmarū. luna. x. i
dictione vi. Ante ini-

ciū illi⁹ euangelij scri. scūs Lu. in p̄ncipio illius capli. Respiciēs autē iesus vidit eos q mittēbant munera sua in gazophilatiū diuites. vidit et quandā viduā paup̄culā mittentē era minuta duo. z dixit vere dico vobis. qz vidua ista pauper plus q̄ oēs misit. Nā fratres hī ex abundātiā bī miserūt. hec autē oē victū quē habuit misit. Et quibusdā dicentib⁹ de tēplo q lapidib⁹ bonis z donis ornatiū esset dixit. hec quē videtis venient dies in qb⁹ nō relinquet lapis sup lapidē q nō destruat. z interrogauerunt illi dicentes. p̄ceptor quādo hec erunt z qd̄ signū cum fieri incipient. q dixit. Cum audieritis p̄lia z seditiones) Bor. p̄lia q̄tū ad hostes extra/ neos. z seditiones q̄tū ad domesticos. Unde Greg⁹. Bella ad hostes p̄tinent. seditiones ad ciues. Nā iosephus in libro anriq̄ratū dī. q post passionē christi. z destructionē ciuitatis hierl̄m multē seditiones z p̄lia erant apud iudeos. qz samaritani q partim tenebant ritum gentiliū insurgebāt cōtra iudeos. z ecōuerso. itē in p̄p̄lo iudeoz erant plurimi q incitabāt populū ad rebellandū p̄ra rhomanos. alij autē ad cōtrariū zc. (Nolite terreri oportet primū hec fieri) Ly. qz sunt a deo p̄ordinata (sed nodum statim finis) Ly. qz post auditionē italiū sterit adhuc ciuitas hierl̄m p̄ tempus longū. i. quadraginta duob⁹ annis post passionē christi Bor. voluit autē dñs differre. ne territi apli hierl̄m z iudeam desererēt. z vt interim p̄diciā

vestrum tanq̄ malū ppter filiū homis. gaudete in illa die z exultate Ecce enī merces vrā multa est in celis

Aliud euāgelium de martyrib⁹ fm̄ Lucam. xxi.

Illo tē. d. i. d. f. Luz audieritis prelia z seditiones. nolite terreri oportet primū hec fieri. sed nodum statim finis. Tunc dicebat illis Surget gens cōtra gentē. z regnū aduersus regnū z terrē motus magni erūt p loca et pestilentie z fames terroresqz de celo et signa magna erunt. Sed antehēc omnia inijcient vobis manus suas z per/

Cxxiij

adus aplis electi puererent. et reprobi inexcusabiles efficerentur. Tunc postmodum. s. dixit. q. nō statim eet finis (dicebat illis. surget gens q. gēte) Bor. i. ppl's cōtra pplm. siue vna tribu cōtra aliā (et regnū aduer? ignū). L y. qz regnū iudeoz cōtra regnū rhomanoz rebellauit (et terremot? magni erūt p loca) Bor. ad innuendū q illi terremotus particulares erāt furi curi vniuersalis em terremotus nō fuit nisi in passione christi. de q dicitur Mat. xxvij. Et ecce terremotus fact? est magn? . petre scilicet sunt (et pe silentie) qz pestilentia fuit in obsidione ciuitatis hierlm ex corruptione a

sequentur tradentes in synagogas et custodias trahentes ad reges et presides propter nomen meum. Con-tinget aut vobis in testimoniū Ponite ergo in cordibz vris nō pmeditari quem admodū respōdeatis. Ego ei dabo vobis os et sapiam cui nō poterūt resistere nec contradicere omnes aduersarij vestri Trademini autem a parentibus et fratribus et cognatis et amicis et morte afficient ex vobis.

eris. ex cadaueribus mortuorum. (et fames) Bor. ecce penuria vidualiū. scā est em famies generalis (s. claudio impatore. quā p dixerat Agabus propheta (terroresq. de celo et sig magna erunt) Dicit em iosephus in libro de iudaico bello q an destructiones ciuitatis hierlm sidus stetit sup ciuitatē hierusalem per annum si milegladio. quaz apparitionem quidā dī

cebant significare auxilium sibi affuturum contra inimicos. Alij contrario dicebāt significare vindictā dei cōtra mala inhabitantiū in ciuitate Et ppter hoc erant diuerse opiniones de pñs inter eos (sed ante hęc omnia) Bor. supple signa iā dicta (inijciēt vobis manus suas) psequentes de loco ad locū. vtz Joan. xv. Si me psecuti sunt et vos psequētur (tradentes in synagogas) Bor. i. i publicos pñtus ad magis cōfundēdū et flagellandū Sicuti scē ē qñ cēlis aplis denūciauerūt ne āpli loqrent i nomine iesu. vtz Act. v. (et custodias). s. ad incarcerandū. vt factū est qñ posuerūt eos i custodia publica. vtz Act. v. (trahētes ad reges et pñdes) gor ad rñdendū eis (ppter nomē meū). i. ppter pñsionē nois mei (et tñget aut vobis in testimoniū) L y. s. euāgelicē veritatis ibidē cōstanter pñfēde (ponite ergo in cordibz vris nō pmeditari quēadmodū rñdeatis. ego em dabo vobis os) Bor. id est eloquentia ad loquendū (et sapiam) ad cognoscēdum (cui nō poterūt resistere nec contradicere omnes aduersarij vestri) Bor. scilicet nec iudei. nec heretici. nec pagani (trademini autem a parentibus et fratribus et cognatis et amicis et morte afficient ex vobis) Bor. ra. qui deberent vos iuuare et liberare. (et eritis odio omnibus hominibus) Bor. ra. Humum amantibus et terrena sapientibus. (propter nomen meum). id est propter cōfessionem nominis mei (et capillus de capite vestro nō peribit) L y. hoc addit saluator ad declarandū veritatem future resurrectionis p quā resurgēt in electis. nō solū illa q sūt de necessitate

Pagina

hūane naturę. sed etiā ea quę sunt ad decorē. cuiusmodi sunt capilli. quia mediatio hui⁹ resurrectionis multū facit ad tolerantia martirij. de quo saluator loquebat⁹ (in pacia vrā) **Gor.** quasi diceret in p̄dictis martirēcāria est patientia. qz in ip̄a (possidebitis aīas vrās). i. custodietis.

Crēdite a fermento phariseorū &c. Lu. xij. Histo Postilla
ria huius euāgelij dicta est a dño iesu christo Anno ei⁹. xxxi. ij. id⁹
iulij. feria. v. luna. xvi. indictione. iij. . Ante incitū illius euangelij

scri. scūs **Lu. q.** mul-
tis turbis circūstanti-
bus. ita vt seinuicē cō-
culcarēt. cepit iesus di-
cere ad discipulos su-
os (**Attendite a ferme-**
to phariseorū) ly. s. ne p-
eorū hypocritism auer-
timini a fidei veritate
(nihil aut optum qđ n̄
reuelet. neqz abscondi-
tū quod non sciatur).
Gor. opertum pertinz
ad opa mala q̄ occul-
tant ex industria. Ab-
sconditū ad cogitatio-
nes q̄ occultant ex p-
pria natura Sed vtz
qđ i futuro iudicio scie-
tur (qm̄ q̄ in tenebris
dixistis) **Gor.** id est in
p̄suriis & in carcerib⁹
locuti estis (in lumine
dicent⁹) id est in aperto
quando scz ea q̄ passi
estis in carceribus le-
guntur per orbem ad

Et eritis odio omnibus hominib⁹ p-
pter nomē meū. & capillus de capite ve-
stro nō peribit In patientia vrā pos-
sideo vobis aīas vestras

Aliud euangelij de martyribus fm
Lucam. xij.

A illo tpe **D. ie. d. s. . Attendite a**
fermento phariseorū quod est h-
ypocritis **Nihil aut opertū** quod nō re-
ueletur. neqz absconditū quod nō sciet⁹
quoniam quę in tenebris dixistis in lu-
mine dicentur. . & quod in aure locuti
estis in cubiculis. p̄dicabitur in te-
ctis **Dico autē vobis amicis meis:** ne
terreamini ab his qui occidūt corpus
& post hęc nō habent amplius quid fa-
ciant **Ostendam autē vobis quem ti-**
meatis. Timete eum qui postq̄ occi-
derit habet potestatem mittere in gehē-
naz. ita dico vobis hunc time **Plōne**

glām vrām (& qđ i aure locuti estis) id est impruato. priuatū autē efficit
verbū vel ex modo. quia submisit in aure vel in loco. quia in cubiculo. (p̄-
dicabitur in tectis) **Lyra.** domus ergo in illa terra habent tecta plana v-
bi congregantur homines ad spaciandū & confabulandum. & ideo illa q̄
dicuntur ibi publice dicūtur. & hoc modo exponit **Theophilus** (dico au-
tem vobis amicis meis ne terreamini ab his qui occidūt corpus). **Thn-**
de Cris. Omnia mala operatur timor mortis (et post hęc) id est post oc-
cisionem corporis (nō habent amplius quid faciāt. ostendam autē vobis
quem timeatis) **Time**te eū qui postq̄ occiderit scz corpus (habet p̄tēz
mittere in gehennā) **Gor.** scz ipsam animā & etiam ip̄m corpus. (ita dico
vobis hūc time) & non aliū (nomine quinqz passeres affe vneunt id ē vñ
duntur (dipondio) **Gor.** Dipondius est pondus monetę ex duobus assi/

Chru

bus ppositū Ad euāgeliaz illi⁹ f^m lyra Scienduz q^d passeret abfūdant
in terra pmissiōis Et iō de ipīs fiebat oblatio pauper q^d nō poterāt alia
hēre. vñ erant pauci valoris q^d duo habebāt p asse(z vn⁹ ex illis).f. q^duis
sit parui valoris(nō est in obliuioē corā deo).i. nō moriet sine prouidentia
dei p^ris. et p^ris supple neq^{ue} vos moriemini q^{uoniam} d^es ordinet de morte v^{ost}ra.

quīq^{ue} passeret veniūt dipōdio. z vn⁹
ex illis nō est in obliuione corā d^eo. sed
z capilli capitis v^{ost}ri oēs nūerati sunt.
nolite ergo timere. mltis passerib^{us} plu
ris estis vos Dico āt vobis oīs q^{uicunq}
p^{re}ssus fuerit me corā hōib^{us}. z filius
hōis cōfitebit^{ur} illū corā angelis dei

Sequitur nūc euāgelia de p^{re}ssori
bus. fm Lucam. xij.

A illo tē. D. i. d. f. Sint lūbi v^{ost}ri p^{re}cin
cti z lucerne ardētes in manib^{us} vestris
Et vos siles hōib^{us} expectātib^{us} do
minū suū q^{uoniam} reuertat^{ur} a nuptijs. vt cuz
pulsauerit. cōfestim aperiant ei Beati
serui illi quos cū venerit d^{ominus} iuenerit
vigilātes. Amē dico vobis q^{uod} p^{re}cinger
se z faciet illos discūbere. z transiens
ministrabit illis Et si venerit in secun
da vigilia. z si in terciā vigilia venerit
z ita inuenerit: b^{ea}tī sūt serui illi. hoc āt

(sed z capilli capitis ve
stri oēs numerati sūt)

Ly. i. iam in dei p^{re}se
tia(nolite q^{uod} timere ml
tis passerib^{us} pluris es
tis vos) Ly. i. maio
ris reputationis ap^{ud}
deū. q^{uod} ad imaginē dⁱi
creati(dico aut vobis
q^{uicunq} me p^{re}ssus fu
erit corā hōib^{us}) Gor. i.
nō tm crediderit corde
sed p^{re}ssus fuerit sūnt
ore(z fili⁹ hōis p^{re}ste
bit eū coram āgel^{is} dei

Postilla

Sint lūbi v^{ost}ri p^{re}cin
cti z Lu. xij. Histori
am h^{oc} euā. locut^{us} ē do
min^{us} iesus anno eius
xxi. ij. id^{us} iulij. feria.
v. luna. xvi. indictione
iij. Ante inicu^{is} illi⁹
euāge. scri. scūs Lu.
cas in eo. ca. q^{uod} ch^{rist}
dixit dis. suis: Nolite
timere pusill^{is} grex. q^{uod}
p^{ro}placuit p^{re}ri v^{ost}ro dare

vobis regnūz Tunc sequitur euan. hodie. (Sint lumbi v^{ost}ri p^{re}cincti)
Ly lumbi mentis sunt voluntas z intellectus ex q^{uibus} pcedunt cogita
tiones male. lumbi vero carnis sunt in q^{uibus} viget mor^{is} luxurię Et v^{ost}ri
q^{uod} lumbi sunt p^{re}cingēdi. i. coartandi ab illicitis cogitationib^{us} z opib^{us}.
(z lucerne ardētes) Ly. i. doctrina clara. pcedēs ex claritate(in manib^{us} ve
stris) impledo ope(z vos siles hōib^{us} expectātib^{us} d^{ominum} suūz) Ly. i. siles
discreti de v^{ost}ra custodia expectādo d^{ominum} ventur^{um} ad iudiciūz Sicut antiq^{ue}
p^{re}es expectabāt eūz ventur^{um} in carnē(q^{uoniam} reuertat^{ur} a nuptijs) Glo. ordi. ad
nuptias d^{ominus} iuit. cuz p^{ro} resurrectōez nou^{us} hō angeloz multitudinez sibi
copulauit a quibus nuptijs reuertitur cum nobis per iudiciūz manifesta
tur. vt patet Aeu. p^{ri}. Sic veniet quēadmodūz vidistis eūz euntē in ce
lum(z pulsauerit) per egritudinē. mortē p^{ro}pinquā designādo(cōfestim ape
riant) l^{et}i eūz suscipiendo(Beati serui illi q^{uod} cuz venerit d^{ominus}) Ly. i. co

G B i

Pagina

nun morte (inuenit vigilantes) id ē in statu gr̃e et nō in pctis dormientes
q̃ talis p̃sentabit in iudicio q̃lis inuenit in morte q̃tū ad gr̃āz ṽt ad cul
paz (Amen dico vobis q̃ p̃tinget se) Glo. i. p̃parans se ad retributionem
(et faciet illos discubere) Glo. or. in regno celesti quiescere (et trāsies mini/
strabit illis) Glo. transiens ministrabit cū de iudicio ad regnū rediens sua

claritate fideles satia/
bit (et si venerit in secū
da vigilia. et si in ter/
cia vigilia venerit b̃ti
sunt serui illi) Uñ gre
go. Prima vigilia est
status puericię. maxie
cū incipit vsus rōis in
pueris. Sc̃da vigilia
ē status iuuetur. Ter
cia vigilia ē status vi/
rilis. Quarta vigilia
est status senectutis.
q̃ in q̃libet statu fide
les dñt esse parati p̃ iu
sticiā ad recipiendam
mortē (Hoc autē sato
re. qm̃ si sciret p̃famī
lias q̃ hora fur venir̃z
vigilaret vtiq̃z. et nō si
neret p̃fodi domū suā)
Bor. hic dñs iel̃? mo/
net nos vigilare cōtra
mortis incertitudines
q̃uis nihil sit certius
morte. nihil tñ incerti
us hora mortis (vos

estote parati. q̃z qua hora nō putatis filius hoīs veniet) Glo. or. vltimā
horā s̃q̃ voluit dñs vt semp sit suspecta et ad eandē semp p̃paremur

Postilla.

Emo accedit lucer. 2c. Lu. xi. Hoc h̃? euan. padigma locut̃ ē dñs
iesus christus anno eius. xxi. ij. idus Julij. seria. v. luna. xvi. indoe
tiii. Ante iniciū illius euan. scri. sc̃is Lu. in eo. ca. q̃ q̃dā mulier extollis
vocem de turba dixit. Beatus venter q̃ te portauit et ybera q̃ suxisti
Tunc sequitur euā. hodi. (Nemo accendit lucernā) Ly. lucerna hic accipi
tur pro intentiōe recta q̃ includit lum̃ fidei et ardore charitatis ad modū
lucernę ardentis (et in abscondito ponit. neq̃z sub modio. sed sup̃ cādelabz)
Ly. quia intentis recta dirigit ad sup̃erna (vt qui ingreditur lum̃ vide
ant) Ly. sicut enī lucerna in alto posita illuminat ea q̃ sunt in domo ma/
teriali. sic intētiō recta ea que fiunt et disponūtur in domo eccl̃e. et etiā i do
mo cōscię (lucerna corpis tui ē oculus tuus) Lyra. q̃z sicut oculus dirigit

Exhibi

mebra corporis ad opandū. vt pedē ad ambulandū. manū ad scribendū. sic intentio reā dirigit nrās opationes in finē debitū. idē subdit (si ocul' tuus fuerit simplex) ly. i. intentio tua reā (totū corpus tuū) idē cōgeries opationū tuarū (lucidū erit) idē meritorius vite eterne (si autē neq' fuerit). idē intentio pueria (etia corpus tuū tenebrosū erit) ly. i. geries opationū tuarū mala erit. qz opus bonū malū efficitur pueria intentio. sicut cū aliq's dat elemosinā paup'culi mulieri intentio trahedi eā ad pctm luxurie. (vide q'ne lumē qd in te tenebz q' sine) ly. i. diligēter atrede ne intentio tua q' lumē aie ē sit pueria. qz p hoc corrūperit oia bōa op'a (si q' corp' tuū lucidū fuerit nō hīs aliquā pte tenebz) ly. tū et bōitate intentionis. tūz et

lucidū totū. ⁊ sicut lucerna fulgoris il
luminabit te.

¶ Alio euā. de cōfesso. fm Lucam. xix

Fillo tē. D. i. d. s. pabolā hanc..

Dō qđā nobilis abijt in regionē
 longinquā accipe sibi regnū ⁊ reuertere
 Vocatis autē decē seruis suis dedit illi
 decē mnas Et ait ad illos negociami-
 ni dum venio Līues autē eius oderant
 illum et miserunt legationē post illum
 dicentes Nolumus hunc regnare sug-
 nos: et factū est vt rediret accepto reg-
 no. ⁊ iussit vocari seruos suos. quibus
 dedit pecuniā vt sciret quantū quisq;

bōitate opis. (erit luci
dū totū) q; oīa cadent
ad vitę eternę meritū.
(z sicut lucerna fulgo
ris illuminabit te) 24.
in pñti p grāz. z i futu
ro p glām

omo qdā nobī
lis abijt. ⁊ An̄ incitū
ill' euā. scri. s̄. Lu. i.
eo. ca. q̄ christus dixit
venit fī. hō. q̄reret sal.
fa. qd̄ pierat ⁊ c̄ post/
modū sedq̄ euā. hodie.
(Hō qdā nobit). ly. i.
ielus christ' hō natus
f¹⁷ carnē de seie dauid
reg' (abijt in regionez
longitūq̄) ly. i. ad celū
empireū p̄ suā ascēsiō

ne accipe sibi regnū). sup ordies āgloz. (et reuert). i. in fine mudi ad iudiciū. Tunc enim omnibus manifestabitur regnū ipsius (vocatīs autē decē seruis suis) id est fidelibus vniuersis (dedit illis decē mnas) 2y. v. v. veritate bonoz suoz. diuersimode tamen. illa dedit vnicuiqz plus v. minus secundum propriā virtutē (et ait ad illos negociāmini dūz venio) 2y. q. tpe meriti currit vrsqz in diē iudicij in quo tpe deus dat dona sua ad hoc q. multiplicet per fructus bonoz opm. ciues autē ciues oderat illi) 2y. ciues illi sunt iudei q. pro maiore pte i odiū x̄p̄sti sunt firmati (z mī serunt legatōem post illū dicētes (Holūm⁹ hūc regē sup nos) 2y. q. p. ascensioē x̄p̄sti ad q̄los iudei conati sunt destruere fidē catholicā in q̄ i regit regnū x̄pi qd cōplebit z manifestabitur in fine mudi (z factuz est vt rediret) scz ad ḡnale iudiciū (iussit vocari seruos suos qbz dedit pecuniā vt facret q̄nti q̄sqz eēt negociat⁹) 2y. q. oportebit oēs apparere aī iudicem ad reddendū de oibz a acceptis ab eo rōem. Rho. xiiij. (venit autē p̄mus dicēs Die mīna tua decē mnas acquisiuit) 2y. q. tū electi de suis meritis securi parati erunt astare iudici (et ait illi. Euge serue bone. quia in

Pagina

modico fuisti fidelis) **L**y. qz bona t'palia et etiā spūalia que habent in p'senti vita modica sunt respectu bonoz celestiu. que expectant in futura vita (eris p'ratem hñs super decē ciuitates) **L**y. i. gaudeb de fidelitate omniū qui per doctrinā tuā vel exemplū vitę tuę pueri sunt ad bonum (z aliter venit dicens. Dñe mna tua) **B**or. i. grā tua (fecit qñqz mnas et huic ait. et tu esto sup quinqz ciuitates) **B**or. i. sup illos q's tua p'dicatione v' exemplo tuo p'uertisti

(sz tercia venit) **L**y. qz licet mali reformidēt venire ad p'spectū iudicis. tñ oportebit eos ibi dē repñtari (dicēs. dñe ecce mna tua quā habui repositā i sudario **L**y. mna reposita in sudario significat donum dei a bonis opibz ociosū (simui em te) **l**y. ra. iste timor nō est nisi pusillanimitas bene agēdi (qz hō austerus) **L**i. licet em mō sit tempus misericordie. in iudicio tñ erit tempus rigoris et iusticie (tollis q's nō posuisti. metis quod non seminasti) **L**y. qz a p'lati ecclesie nō solū requirunt bona in p'pria p'sona. sed in subditis eoz quos tenent inducere ad bonum (dicit ei. de ore tuo iudico te serue nequā) **B**or. stulticia

magna ē p'ccm excusare (sciebas qz ego homo austerus sum) **B**losa. si me durum noueras quare p'mēdatū tibi timorē nō inuissit vt scires me diligētius quesitūrum (tollens quod non posui. et metens quod non seminaui) **B**orra. requirit em deus bona opera etiā ab eis quibus non dedit grām operandi. nec tñ deus hoc faciendo iniuste agit. qz est illi nō recipiunt. ipse tamen paratus fuit dare gratiam (et quare non dedisti pecuniā meā) id est dona mea (ad mensam) id est lucrum (Et ego veniens) scilicet ad iudiciū particulare. id est ad mortem hominis (cum vsuris exegisses eam) id ē cum magno lucro (et astantibus dixit) **B**orra. id est angelis qui deo iudicanti semper assistunt (auferte ab eo mnam) id est gratiā (date illi qui decem mnas habz) **B**lo. augetur em gratia in eo q in ea

negociatus esset. Venit autem p'mus dicēs. dñe mna tua decem mnas acq'siuit. Et ait illi. Euge serue bone. qz in modico fuisti fidelis eris p'ratēz habēs sup decē ciuitates Et alter venit dicēs Dñe mna tua fecit quinqz mnas: z huic ait Et tu esto sup quinqz ciuitates Et alter v'it dicēs Dñe ecce mna tua quā habui repositā in sudario Timui em te. quia homo austerus es. tollis quod non posuisti. z metis quod non seminasti Dicit ei. de ore tuo te iudico serue nequam. Sciebas quia ego homo austerus sum tollens quod nō posui z metens quod non seminaui. Et quare non dedisti pecuniā meā ad mēsz et ego veniens cum vsuris vtiqz exegissem illam: Et astantibus dixit. auferte ab illo mnam. z date illi qui decem mnas habet. z dixerūt illi. Dñe decem

Chruij

laborat. Autor ppendit theo. veri. lib. iij. ca. vij. sic di. Ne aut aliqd bo-
ni percat illa bona opa q qd peccando mortificat alijs saluandis dabunt
Sicut qn cor palimorte qd morit fres z ppiuq in bonis succedunt. vnde
Job. xxvij. ca. Si coportauerit qsi terra argenti. z sicut lutu ppaucit ve-
stimenta. ppabit qd ez. sz iust vestiet ill' z argentu innoces diuidet z dice-
runt ei. f. angeli (dne hz decem mnas). q. d. satis hz (dico aut vobis. qz omni
hnti) Gor. z illo bn vrenti (dabit). f. incrementu ei' qd hz (z abundabit). f.

mnas habet Dico aut vobis qz omni
bnti dabit z abundabit. ab eo aut q n
bz. z qd hz auferetur ab eo.

**Aliud euangelium de pessoribus scd3
Mattheum. xxv.**

A illo te. Dixit iesus discipul su-
is pabolam hac. No quidam pe-
regre pficiens vocauit seruos suos.
et tradidit illis bona sua Et vni dedit
quinqz talera Alij autē duo. Alij vero
vnu. vnicuiqz fm propria virtute Et
profectus est statim. Abijt autē qui qn-
qz talenta acceperat z operatus est in
eis et lucratus est alia quinqz Simili-
ter qui duo acceperat lucratus est alia
duo. qui autē vnu acceperat abijt z so-
dit in terra z abscondit pecuniā domi-
ni sui. post multū vero temporis veit
domin' illoz seruoꝝ z posuit rationes
cum eis. Et accedens qui quinqz talē-
ta acceperat obtulit alia quinqz talen-
ta dicens Domine quinqz talēta tra-
didisti mihi. ecce alia quinqz superlu-

in futuro. qz fm apl3
Oculus nō vidit. nec
auris audiuit nec i cor
hois ascendit q ppa-
rauit ds diligenti se.
(ab eo aut q nō hz). sz
vsi doni collati. sicut
ille piger seruus fuit.
(z qd hz). i. ipm donū
(auferet ab eo) gor. da-
re hnti fuit mie. aufer-
re nō hnti iusticie.

Omo qdam pegre
pficiat. zc Mat. xxv
Historia hui' euā. lo-
cutus ē dn̄s iesus chri-
stus anno e' xxvij. xi.
kal. apls. feria. iij. lu-
na. xij. indictōe. vii.

Ante iniciū illi' euan-
ge. scri. scūs Mat. in
eo. ca. q. christ' di. d. f.
Vigilate qz nescit' dā
em neqz hora Tūc sta-
tim seqtur euange. ho-
dier. (hō quidā pegre
pficiens) L. y. hō ille
est iesus christus q qz
uis fm diuinitatē nō
posset pficiē de loco
ad locū. qz sic est vbi/

qz. sz tñ fm hūanam naturā pegre. pfectus ē. qn ascēdit in celū (vocauit
seruos suos) Gor. educēdo eos in ec nase (z tradidit ill' bona sua) ly. f. bōa
nase. bōa grē. bona cōscie z sapiē. bona potētie. bona opulētie. Et t dicit
talēta. qz per bonū vsu z taliū pē q libz sibi accipe celeste pmiū (vni dedit
qncz talēta. alij duo. alij pō vnu. vnicuiqz fm ppiā ptiē. z pfcūs ē sta-
tim) qz christ' fm hūanitatē mutauit locū celū ascēdēs (abijt aut q qncz
talēta acceperat z opatus est in eis z lucratus ē alia qncz) L. y. qz ista talen-
ta multiplicauit bn vredo pdictis donis ad sui pfectiōem z pxiū cōsi-

B iij

Página

cationē (sitr qui duo talēta accepit) .i. aliq̄ ex p̄dictis bonis (lucrat⁹ ē alia duo) Gor. .z. attēdit illud lucz in merito q̄ ad se. z. in cōfīcatōe q̄ ad p̄t/ mū. z. sic duplicat bonū acceptū (q̄ aut̄ vnū accepit. ab iit z. fodit in terrā. z. abscondit pecuniā dñi sui) Ly. ille abscondit in terra q̄ p̄dictis bonis vti⁹ ad mūdi gloriā z. tpale lucz seu q̄stū (post multū p̄o t̄pis) Ly. qz lōgum t̄ps ē ab ascensione christi ad celū vsqz ad aduentū eius ad iudiciū (venit dñs) Gor. p. seipm nō per vicariū (senior illoz) q̄bus bona sua p̄misit (et posuit rōez cū eis) vtz

Lu. xvi. Redde rōem villicationis tue Ly. qz tunc districte exiger rōez de boīs ab eo collatis (Et accēdes qui q̄ncz talēta accepit obtulit alia q̄ncz talēta dīces. dñe q̄ncz talēta tradidisti mihi. z. ecce alia q̄ncz sup̄lucrat⁹ sum) Gor. i. multiplicata sunt merita ex grā tua z. vsu liberi arbitrij (Euge serue bone z. fidelis (q̄rēs in suis actibz dñi gl̄iam z. nō p̄riā laudes (qz super pauca fuisti fidelis) ly. oīa bōa i hac vita hōi collata pauca sūt r̄spectu bonoz gl̄e. (supra multa te p̄stituā) qz in celo cōfert hōi bonūz

infinitū (intra in gaudiū dñi tui) Gor. vt sit ex oī parte gaudiū Surz ex vīsiōne dei. Deorsum ex cōsideratione īferni. interius ex gl̄ia p̄sē exten⁹ ex decore oīs creaturę (Accessit aut̄ z. q̄ duo talēta accepit z. ait. dñe duo talenta tradidisti mihi. ecce alia duo lucrāt⁹ sū) Gor. duplicādo bona. scz bonū sapiē a me diffūdendo in primū p. verbū p̄dicatōis Bonū opati⁹ onis a me diffūdendo in primū p. ex^m cōfīcatōis (ait illi dñs ē) Euge ē ue bone z. fi. qz su. pau. su. fide. supra mul. te p̄stituā intra i gau. dñi tui). De quo d̄t Bern. in li. de cōsideratione. Qualis putas tūc erit splendor aīaz. quando solis splendorē habebit lux corpōz. Nulla em̄ ibi tristitia. nulla angustia. nullus dolor. nullus timor. null⁹ ibi labor. nulla mors. sed p̄petua sanitas semper perseverabit

Figurate qz nescitis qua hō. rē. Dat. xxiij. Hec verba scī euangelij locutus est dñs iesus christus anno c^o. xxxiij. xi. kal. aplis. feria. iij. luna. xij. indictione. vi. Ante iniciū illi^o euan. scri. scūs. Dat. in 20. ca. Celū z. terra transibūt. Tunc sequit̄ euangelij hodiern. (Vigilate qz nē

cratus sum. ait illi dñs eius Euge serue bone z. fidelis. quia super pauca fuisti fidelis. super multa te p̄stituā. intra in gaudiū dñi tui. Accessit aut̄ z. q̄ duo talenta acceperat Et ait. duo talēta tradidisti mihi. ecce alia duo lucrāt⁹ suz. ait illi dñs eius. Euge serue bone z. fidelis quia supra pauca fuisti fidel. supra multa te constituā intra in gaudiū Domini tui.

Aliud euangelium de cōfessoribus scdm̄ Mattheum. xxiij.

In illo tempore Dixit iesus discipulis suis Vigilate. quia nescit⁹ qua hora dñs vester venturus sit Illō aut̄ scitote qm̄ si sciret paterfamilias q̄

Cxxvii

scitis qua hora dñs vř venturus sit) Gor. .f. ad mortē cuiuslibet hoīs. vtz
Ecclesi. x. Nescit hō finē suū rē (hoc autē scitote qm si sciret přfamilias q
hora fur ventret) Gor. id est mors q fur dñ. ppter iprouisus aduentū vt p
Apoca. iij Veniam tibi tanq fur (vigilaret vtqz) ne in pctō mortali mo
reret qz mors pctōz pessima (et nō sineret perfodi domū suā Gor. .f. cuz vi
olentia animā a corpore extrahi. sed spōte exire Vñ Lř. qñ aīę peccatricef
in corpore quasi in ppro domicilio delectant veniēs cū sentētia det angel⁹

hora fur venturus esset vigilaret vtqz
z non sineret perfodi domū suam. idō
z vos estote parati. qz nescitis qua ho
ra filius homis venturus est. Quispu
tas est fidelis seruus z prudens quem
cōstituit dñs super familiam suam vt
det illis cibū in tpe: beatus ille seruus
quē cū venerit dñs ei⁹. inuenerit sic fa
cientem Amen dico vobis super omīa
bona sua constituet eum.

Incipiunt euangelia de virginibus
scdm Mattheum. xij.

Illo tempore Dixit iesus di. f. pabo
lam hanc Simile est regnū celoz the/
sauro abscondito in agro. quem q iue/
nit hō abscondit z p gaudio illi⁹ vadit

auxiliū ad quod quilibet tenetur. vnde Eccl. xxvij. Quilibet manda/
uit deus de proximo suo (beatus ille seruus quē cum venerit domin⁹ e⁹)
Lř. in actibus charitatis se exercentē. quia per talia meretur eternam
beatitudinē (Amen dico vobis. sup oīa bona sua cōstituet eum) quia bea
tudo est status omniū bonoz aggregatione perfectus. vt dicitur in li.
de consolatione phie. Gor. Bona pñtia sunt particularia z imperfecta. sed
bona celestia sunt bona cōmunia z perfecta. Nunc em̄ ex parte cognosci/
mus. ex p parte diligimus. sed tunc in futuro perfecte rē.

C Postilla

Simile est regnum celorum rē. Mathei. xij. **H**istoria huius
euangelij scā est in aprili. anno christi. xxvij. indictione. sexta.

Ante incipit illius euangelij scribit scñs Matheus in eodem capitū
lo quod christus dixit Iusti fulgebunt sicut sol in regno patris eorum.

Tunc postmodū sequitur euangelium hodiernū. (Simile est regnum
celorum thesauro abscondito in agro). Gor. Ad laudem virginum ex
ponitur parabola ista. Sicut thesaurus in agro est virginitas i carne. ij.

Pagina

Lor. iij. habem^{us} thesaur^{um} istū in vasis fictilib^{us}. vñ Aug^{ustinus} facite qđ pote
 stis ne p^{er}gunitatis bonū a vob^{is} pereat cui facere nō potestis vt redeat. vel
 fm Greg^{orius}. Thesaur^{us} est celestis regni desiderū (quē q̄ inuenit hō abscon
 dit z p^{er} gaudio illi^{us} vadit) Gor. pedib^{us} mētis ipm affectando (z vedit vñ
 uerla q̄ h^{ab}et). i. spalia p^{er}ueniēdo. vt p^{er} 2^{am} Cor. xix. Si vis p^{er}ficere eē vade et
 vende oīa q̄ habes z da paup^{er}ib^{us} (et emit ag^{rum} illū) Gor. totaliter celestib^{us}
 inhian^{do} (Itēz sile est regnū celoz hōi negociatori q̄renti bonas marga
 ritas). i. dulcedinē vitę
 celestis (iuenta at vna
 p^{re}ciosa margarita) gor
 ra. i. christū. z fm hoc
 christ^{us} d^{icitur} margarita.
 Sicut enī nascit mar
 garita ex roze celesti cō
 cha maris se aperiete
 Sic christ^{us} p^{er}tute spū
 ritus scī in mari p^{re}lāt.
 Esa. xlv. Rosate celi
 desup^{er} z nubes pluant
 iustū. ap^{er}iat terra z ger
 minet saluatoreē (abijt
 et vedit oīa q̄ habu
 it) Gor. p^{er} p^{re}paraz ter
 renor^{um}. ad Philipp^{um}. iij
 Oīa arbitroz vt ster/
 cora. vt christū lucr/
 faciā (et emit eas) p^{er} co
 natū z desiderū eter/
 nor^{um}. vt p^{er} 3^{am} ad Phil^{ippos}. i.
 desiderū hīs dissolu
 et esse cū christo (Itēz
 simile est regnū celoz) Li. i. status eccl^{esię} militāris (sagene missę in mare)
 Gor. i. doctrine diuulgare in mūdum (z ex oī genere pisciū) Gor. i. hōim.
 (greganti). i. bonor^{um} z malor^{um} paupe^{rum} z diuitum. iuuenū z senū (quam
 cum ipleta eēt) Gor. qđ erit in fine seculi qñ iplebitur numer^{us} electorum.
 (educētes et secus littus sedētes. elegerūt bonos in vasa sua. malos autē
 foras miserūt. sic erit in p^{er}summarōe seculi) Ly. sicut enī nō distinguunt
 boni pisces a malis qđ diu sagena est intra aquā. sic in eccl^{esiā} p^{re}ti admixti
 sūt mali cū bonis. sed in fine mūdi sagena trahet ad littus p^{er} ap^{er}tū iudiciū
 qz tūc erūt maifesta abscondita cordiū. z tūc scz in iudicio (eribūt āgeli et
 sepabunt malos de medio iustoz. z mittēt eos in camunz ignis. ibi erit
 fletus z stridor dentiū) flet^{us} scz p^{ro}p^{ter} ardoreē. z stridor dentiū p^{ro}p^{ter} frig^{or}em (in
 telleristis hec oīa) Ly. q. d. ad vos p^{ri}ner intelligere q̄ alios debetis docē
 re viā salutis (dicūt ei. etiā. ait illis. iō eīs scriba) vñ Aug^{ustinus}. Apl^{ostoli} sūt scri
 bę z notarij christi xpi dei signātes in tabulis cordis (doctas). i. itāus
 et a deo inspiratus (in regno celoz). i. in eccl^{esiā} militante (sitis est hōi pa

Cxxx

erifamilias) **L**y. qz sicut paterfamilias h3 pascere filios pane corporali. sic iste puerulus fidei pane spūali (qui pferet d thesauro suo) **L**y. i. de scia i cor de abscondita (noua z vetera). i. auctoritates z pcellus veteris z noui testamenti

Postilla

Simile est regnū celoz decē zc. **Dat. xxv.** Historia hui' euāgelij scā est āno christi. xxiiij. xi. kal. aplis. feria. iij. luna. xij. indictōe. vi. **Ant** initium illi' euā. scēbit scūs **Dat. in. xxiiij. ca.** Si em malus fuus

scriba doctus in regno celoz similes est homini paterfamilias qui profert d thesauro suo noua z vetera

Aliud euangelium de virginibus
fm Mattheum. xxv.

In illo tēpore Dixit iesus discipulis suis parabolā hāc. Simile est regnum celozum decem virginibus que accipiētes lampades suas. exierūt obuiam spōso z sponse. qnqz autē ex eis erant fatue. z quinqz prudentes. Sed quinqz fatue acceptis lampadibus nō sumperunt oleum secum. Prudentes vero acceperunt oleum in vasis suis cum lampadibus. Dormam autem faciente sponso dormitauerunt omēs et dormierunt. Media autē nocte clamor factus est: Ecce sponsus venit exire ob

dixerit i corde suo. morā facit dñs meus venire. z cepit pcutere cōseruos suos. mādūcet atz bibat cū chzjs. venit dñs serui illi' in q nō sperat z hora q ig' nozat. z diuidet eū. lcz sepando aīam a corpe in morte ipsius. pteqz ei' donet cū hypocrits. i. cū falsis christiāis. sepando eū a btis. z iungendo ipm cuz dā natis Ibi erit fletus z stridor dentīū. Tunc statī sequitur euā. hodiernum (Sile est regnū celoz decē pginib) **L**y. i. ecclesia militans quātū ad statum ptemplatiuū (decē pginib) i. ptemplatiuis. **L**y. pginitas em significat vitaz ptemplatiuaz. qz sicut castitas eleuat mētem a carnalibz z disponit intel

lectū ad ptemplatōez veritatis. sic ecōtrario luxuria depmit mēte z cāt hebetudinē intellect'. et sic reddit hoīem qñ bestialē. ppter qd dicit. i. Eth. Vita voluptuosa vocat' vita pecudum (q accipiētes lāpades suas) **Bor.** acceptio lnpadū est ostēssio opoz vt sint alijs in exemplū (exierūt obuiaz spōso). i. christo (et spōse). i. eccle (qnqz at ex eis erāt fatue z qnqz prudentes) **L**y. pginēs em prudentes sunt ptemplatiui seu religiosi. q opera sua bona ad finē debitum ordināt. s. pncipaliter ad gloriā dei z ad salutē p'p'riam z ad edificatōem proximi. Ecōtrario fatue pginēs dicunt q p'p'riam gloriā et fauorē hoīm q'ruunt in suis bonis opibz. Et merito dicuntur fatue virgines. qz bona opera sua pdunt ppter defectū intēctōis rē (s. qnqz fatue acceptis lāpadib) **Bor.** i. opib' de genere bonoz (nō sūperūt

Pagina

oleum secum) in quo signat charitas. Sicut em oleū natat sup omēs li/
quores. sic charitas sup oēs virtutes (prudētes pō sumpterūt oleū secūz
in vasis suis) .i. charitatē cū lāpadibus) .i. cū operibus suis. q. d. ex chari/
tate pfeceerūt opa sua bona (morā autē faciente spōso dormitauerūt omēs
et dormierūt) Mora ista est decursus tps ab ascēsiōe xpi vlsq ad diēz
iudiciū. qd tps ppter lōgitudinē vocat mora. Jā em durauit p mille qua/
dringentos .xci. annos Et residuū est nobis incertūz. In hoc autē tps
interuallo moriuntur
oēs hoies taz boni qz
mali q quidē mors de
signat hic p dormitō/
nem. qz ita faciliē exci/
tabunt a morte p chri/
stū ad iudiciū veniētē
sicut homo excitat ali/
um hominē dormien/
tes (media autē nocte)
Ly. nō intelligitur p
hoc q iudiciū extremū
sit celebrandū de nocte
sz de die. sicut dī Apo/
stol. i. ad Cor. iij. Di/
es dñi declarabit. zc.
Sz qz tps iudiciū est
nobis occultū. id sig/
natur p mediā noctē. qz illa q fiunt media nocte sunt hoibus occulta (cla/
mor factus est) Ly. i. vox christi vel angeloz ad vocandū mortuos ad iu/
diciū (tūc surrexerūt oēs virgines ille) Ly. qz oēs resurgēt boni z mali vt
appareāt in iudicio christi (z ornauerūt lāpades suas) Bor. i. apud se co/
gitauerūt opa sua p quibz remunerationē expectabant. vñ Breg. ornāt
lampades. qz apud se opa sua numerāt p quibz eternā beatitudinē habe/
re sperant (fatue autē) .i. virgines (sapientibz dixerūt. date nobis de oleo ve/
stro. qz lāpades nostre extinguunt) Ly. ista petitio vanaz rñsio negatiua
signat q null^o poterit ad alium quātūcūqz iustū recurrere p auxilio. nec
aliqs qstūcūqz iust^o poterit aliū iuuare. sz soli sufficiet iusticia sua. vñd
Hierō. In futuro vnusqzsqz p operibz suis mercedem accipiet. nec pñt in
die iudiciū alioz virtutes alioz subleuare. z hoc est qd subdit (ne forte nō
sufficiat nobis z vobis. ite potius ad vendētes z emite vob) Vñ Amb.
vendūt oleū q adulando aīas in errorē mittunt. de q dī in ps. cl. Oleūz
autē pctōris nō impinguet caput meū zc. (dū autē irent emere venit spon/
sus) Ly. i. christus ad remuneratōem bonoz (z q paratē erant) Ly. p bo/
na opera in charitate facta (intrauerūt cū eo ad nuptias). i. ad celestē glo/
riā (z clausa est ianua) Bor. ianua inqt misericōdia ad indulgendū q mō om/
nibz aperit. ianua gle ad intrādū q mō oibz penitētibz reletat (nouissime
id est nimis tarde veniūt z reliqz gēnes dicētes. dñe dñe aperi nobis) Ly
p h qd vocāt eū dñm signatur qz crediderūt in christum Sz quid prodest

ore inuocare si opere neges (At ille rñdens ait. amē dico vob̄ nescio vos)
 Lx. i. noticia app̄batōis q̄ soli electi a deo cognoscūt (vigilate itaq̄) Bor
 sez anq̄ veniat sp̄s (q̄ nescit̄ diē neq̄ horā). i. morez v̄e ¶ Postilla
 So sum panis viu⁹ zc. Jo. vi. Hec v̄ba sancti euā. de seip̄o locut⁹ ē
 dñs iesus ch̄ist⁹ āno eius. xxij. xvi. kal. maij. feria. iij. luna. xxiij.
 indicōe. v. An̄ initii illius euan. scribit sc̄s Joānes in codē capitulo.

At iller respondēs ait. Amē dico vob̄is
 nescio vos. Vigilate itaq̄ quia nesci/
 tis diem neq̄ horam.

In festo corporis christi Euāgillum
 fm̄ Joānem. vi.

A illo tempore Dixit iesus turbis iu/
 deorum Ego sum panis viuus q̄ de ce/
 lo descēdi. Si q̄s māducauerit ex hoc
 pane viuēt in eternū. z panis quez ego
 dabo caro mea est pro mūdi vita. Liti/
 gabant ergo iudei ad inuicez dicentes
 Quomō potest hic dare nobis carnem
 suam ad manducandū Dixit ergo eis
 iesus Amen amen dico vob̄is nisi man/
 ducaueritis carnem filij hominis. z bi/
 beritis sanguinem eius non habebitis
 vitam in vob̄is. Qui vero manducat

q̄ iudei murmurabāt
 de illo qd̄ ch̄ist⁹ dixit
 Ego sum panis viu⁹
 qui de celo descēdi. Et
 dicebāt. Nōne hic est
 iesus fil⁹ ioseph cui⁹
 nos nouim⁹ patrem z
 matrē. quō ergo dicit
 hic. q̄ de celo descēdi
 Rñdit eis iesus Noli
 te murmurare inuicez
 nemo p̄t venire ad me
 nisi p̄t q̄ misit me tra/
 xerit illū. Tunc post/
 modū sequit̄ euangeli/
 um hodiernū (Ego sū
 panis viu⁹) Tho. viii
 ficās comedentē. Iste
 em̄ ab̄ siue panis in
 māducantē nō p̄uertit.
 tur. s̄z eū in se p̄uertit.
 sicut dictū est scō Zu/
 g⁹. Nec tu me mutab

in te sicut ab̄ū carnis tuę. s̄z tu mutaberis in me (qui de celo descēdi) Tho
 mas. vt esset panis hominū. qui erāt panis angelorū. Un̄ in ps. lxxvij
 Panem angeloz manducauit hō (si quis manducauerit ex hoc pane vi/
 uet in eternū) in presenti per gratiam z in futuro per gloriā (z p̄s quez
 ego dabo caro mea est. p̄ mundi vita) Tho. bene dicit. p̄ mndi vita. quā
 vtilitas hui⁹ sacramēti est nō solū ipsius sumentis z celebrantis. s̄z cōis
 totius eccle. qd̄ nō p̄tingit in alijs sacramētis. nā baptisimus soluz pdest
 suscipienti Eucharistia vero nō solū celebranti. s̄z etiā p̄ oib⁹ p̄ qbus
 orat. z q̄ sunt de corpe eccle. siue sint viui iūne defūcti. z rō est. q̄ in alijs
 sacramētis p̄tinet p̄tus z effacacia p̄bi incarnati. h̄ aut̄ p̄tinet ip̄e ch̄ist⁹
 fons z plenitudo sc̄tarz. z iō plus extēdit se p̄tus et (litigabāt ḡ iud̄i ad
 inuicē dicētes. quō h̄c p̄t nob̄ dare carnē suā ad ināducandū) Tho. litiga/
 tio erat de hoc q̄ carnē suā panes dixerat. Intelligebāt em̄ q̄ caro sit dē
 tibus laceranda. z ideo reputabant hoc impossibile z incōueniēs (dixit ḡ
 eis iesus Amen amen dico vob̄is. n̄ si māducauerit̄ carnē filij hoīs) Lx
 Sicut em̄ in vita corpali cib⁹ est necāri⁹ ad vitā p̄seruandā ita in vi/
 ta spūali hoc sacramētū est necāriū. q̄ est vite spūal̄ p̄seruatiū. q̄ sicut

Pagina

baptismus est q̄daz regeneratio spūalis. ita eucharistia est q̄daz spūalis nutritio (z biberitis sanguinē eius nō habebitis vitā in vobis) **L. v.** non est intelligendū q̄ hoc sacramentū sub vtracq̄ spē fidelibus sit exhibēdū. sed tñ hoc mō a sacerdotibus est sumendū. licet em̄ in p̄mitiua ecclia populus sub vtracq̄ spē cōicaret. tamen postmodū p̄uide ordinatum est vt p̄pls nō cōmunicet sub spē vini p̄pter periculū effusionis Et etiā qz scōz b̄tñ **Tho.** de aq̄no. i. iij. dist. x. p̄pter naturā lē concomitāriam sub vtracq̄ spē scz panis z vini est tot⁹ christus.

Ergo q̄ cōicāt corpi. cōicāt z sanguini. ai z sub vtracq̄ spē totus christus p̄tinet. s. scōz corpus aīam z deitā / tē (q̄ manducat carnez meā z bibit meū sanguinē) supple digne (h̄z vitā eternā) **L. v.** qz h̄z deū inhabitantē q̄ est vita eterna (z ego resuscitabo eū in nouissimo die) **tho.** q̄stum ad glām corpis

Postilla

Fuit martha ad iesum die. si zc. Joā. xi. Historia hui⁹ euāgē facta est anno christi. lxxiij. v. idus marcij. feria. vi. luna. i. indictōe. vi. Ante intciū illius euāg. scri. scūs Joā. in eo. ca. q̄ christus dixit discipulis suis Lazar⁹ mortuus est. z gaudeo p̄pter vos vt credatis. qz nō eram ibi. s. camus ad eū. venit itaqz iesus. et inuenit eū quatuor dies in monumento hñtem zc.

Tunc sequitur euangelium illud) **Dixit martha ad iesum.** Domine si fuisses hic frater meus nō fuisset mortuus) **Tho.** quasi diceret. Tu es fons vitę. ergo mors nō habuisset locum in p̄sentia tua (sed z nūc) scio licet frater meus sit mortuus et sepultus fide certa teneo (quia quecuqz poposceris a deo dabit tibi deus) quasi diceret. poteras repellēdo mortē vitā conferuare. potes et vitā perditā restaurare. Unde Augustinus Non dixit. rogo te vt resuscites fratrem meuz. Non enim sciebat si resurgere fratri suo vtile erat. (Dixit ei iesus resurget frater tuus) **L. v.** sed illa intellexit hoc de resurrectione futura in fine mundi Ideo sequitur. (dicit ei martha. scio quia resurget in resurrectione in nouissimo die) **Tho.** quia si diceret. scio resurrectionē generālē omnīū hominū futurā. et nescio vtrum de illa generali loqueris vel de speciali fratris mei. sciebat autem

meā carnē z bibit meū sanguinē habz vitā eternā Et ego resuscitabo eum in nouissimo die.

Sequitur euangelium pro defunctis quod legitur p̄ntē funere. aut in depositione defunctorū fm Joā. xi.

Illo tempore Dixit martha ad iesum Domine si fuisses hic frater meus nō fuisset mortu⁹. Sz z nūc scio quia quecuqz poposceris a deo dabit tibi deus Dicit ei iesus: resurgz frater tuus Dicit ei martha: scio qz resurget in resurrectione in nouissimo die. Dicit ei iesus. Ego sum resurrectio et vita. qui credit in me etiā si mortu⁹ fuerit viuet Et omnis qui viuit z credit in me nō moriet̄ in eternum. Credis hoc?

Chri

de doctrina christi. qz p^m Cris. a Christo de illa generali resurrectione au-
diuit. vel etia qz ex scripturis legis z pphetaz de illa generali resurrectione
edocta fuerat (de ei iesus ego su resurrectio z vita). i. ca. resurrectiois qtu
ad corpus. z vita qtu ad aiam (q credit in me) q sum vita (etia si mortu-
us fuerit). i. p ptem in aia (viuet) scz vita grē in pnti (z ois q viuit z credit
in me nō morietur in eternuz) L ho. z si moriat morte corpis q ē mors na-
ture. non tū morte eterna q est mors gehēne (credis hoc) Aug⁹ L hristus

**Ait illi. vtiqz dñe. ego credidi. qz tu es
christus filius dei viui qui in hūc mū/
dū venisti**

**Aliud euangelii pro defunctis fm
Joannem. v.**

**In illo tpe Dixit iesus discipulis
suis. Amē amē dico vob qz venit
hora. et nunc est quando mortui audi-
ent vocem filij dei. z qui audierint vi-
uent Sicut em pater habet vitam i se
metipso. sic dedit z filio vitam habere
in semetipso Et potestatem dedit ei**

sciēs fide ipsi? cōfessio
nē ei? regit. z hoc ad
meritū salutis. Rho.
x. corde credit ad iusti-
ciā. ore aut p fessio fit
ad salutē Ait illi. vti-
qz dñe (supple oia cre-
do. ego credidi. qz tu
es christ⁹ filius dei vi-
ui) L y. i. natural (qui
in hūc mūdum veni-
sti) scz p carnis assūpti-
onē Postilla

**Ven amē dico vo-
bis zc. Jo. v. Nec
sequētia euangelia iux-
ta historias suas di-
cta sūt a dño iesu chri-**

sto āno ei⁹. xxxij. xviij. kal. maij. feria. iij. luna. xxiij. indictione. v. Ante in-
iciū illi⁹ euā. scribit scūs Joan. in eodem ca. q ipse pater diligit filiū z o-
nia demonstrat ei que ipse facit z maiora his demonstrabit ei opa. v. vos
miramini pte magnitudine. q. d. vos miramini q sanauit paraliticūz qui
habuit triginta octo annos in infirmitate sua. sed maiora faciam. quia
suscitabo mortuos. Tunc postmodum sequitur euangelium hodiernū
(Amen amen dico vobis. quia venit hora). i. in fine mundi (z nunc est. i.
etiam in pnti (quando mortui audient vocem filij dei) L y. quia ad vo-
cē filij aliqui in pnti sunt resuscitati. vt filius vidue. vt patet Luc. viij
Et filia archisynagogi. vt ptz Mat. ix. Et etiam lazarus. vt ptz Joā.
xi. Sed in futuro z in fine mūdi omnes resurgent z transibunt de morte
ad vitam. Unde Apostolus pmo ad Cor. xv. Omnes quidem resurge-
mus (sicut em pater habet vitam in semetipso) Gorra. scz per essentiam
sic dedit z filio vitam habere in semetipso per essentiam. et in hoc christ⁹
ostendit qualicatem sui cum patre (et potestatem dedit ei iudicium face-
re) scz in quantum homo (quia filius hominis est) L y. i. ab omnibus vili-
bilis in iudicio bonis z malis (nolite mirari hoc quia venit hora in qua
oīes qui in monumentis sunt audient vocem eius. hoc fiet in generali
resurrectione omnium hominum quādo oēs resurgent ad vocē eius. id ē
ad imperium eius. Unde ps. lxxvij. dabit em voci sue vocem virtutis (et
precedent qui bona fecerunt in resurrectionem vite) L y. hoc additur ad de

Pagina

notandū q̄ fides sine opibus nō sufficit ad salutē. (q̄ vero mala egerunt).
Thō. i. mala opa p̄ p̄nam nō emendauerūt (in resurrectionē iudicii) id ē
in eternaz damnationē. vtz Bar. xxy. Ibunt hī in suppliciu eternū. iu-
sti autē in vitā eternā

¶ Postilla.

Scit em̄ p̄r suscitāt mortuos rē Jo. v. An̄ incitū illi? euange. scrip-
tus Joān. in eo. ca. q̄ iesus sanauit quēdaz infirmū q̄ habuit. xxx/
viij. ānos in infirmitate sua. p̄pterea p̄lequebat̄ iudei iesū. q̄ hec faciebat

Iesus autē rēdit. Pa-
ter meus vsq; mō ope-
rat̄ rē ego operor p̄pte-
rea. ergo magis quere-
bant eū iudei interfice-
re. q̄ nō solū soluēbat
sabbatū. s; rē p̄m su-
um dicebat deū. equa-
lem se faciēs deo. Tūc
postmodū sequitur euā.

illud. Sicut em̄ pater
suscitat mortuos rē vi-
uificat. lē. quod est di-
uine virtutis (sic rē fili-
us quos vult viuifi-
cat) scz per potentiā ei
equalē. vnde. i. Regs.
ij. dñs mortificat rē vi-
uificat rē. Itē Deut.
xxxij. ego occidā rē ego
vivere faciam. (neq; ei
pater iudicat quēq;)

Lē. s. scōr sū a filio cū
sit eoꝝ vna opatio (sed
omne iudiciū dedit fi-
lio) vt patz Act. x. Ip-
se est qui constitutus ē a
dō iudex viuoꝝ rē mor-
tuoꝝum (vt omnes ho-

norificent filium sicut honorificant patrem) Thomas. Sicut em̄ pater
et filius sunt equales in auctoritate rē potestate. sic debent esse equales in
gloria et honore (qui non honorificat filium non honorificat patres qui
misit illum) Bozra. Ratio quare pater vult filius honorari. quia honor
filij est honor patris. rē econuerso (Amen amen dico vobis. quia qui ver-
bum meū audit. et credit ei qui me misit) Lē. s. scz causaliter. quia habet
gratiam quę facit euz dignū vitā eterna (et in iudiciū nō venit) scz con-
demnationis. (sed transit a morte) Bozra. id est de presenti vitā quę mors
est (in vitam) Lē. s. quia oportet soluere debitum nature antequam veni-
at ad vitam glorie.

iudiciū facere. quia filius hominis est
Nolite mirari hoc. quia venit hora in
qua omnes qui in monumētis sūt au-
dient vocē eius Et procedēt qui bona
fecerūt in resurrectionem vite. qui ve-
ro mala egerunt in resurrectionē iudi-
cij

¶ Aliud euangelium pro defunctis
scōm Joannem. v.

A illo tempore Dixit iesus disci-
pulis suis et turbis iudeoꝝ. Si-
cut enim pater suscitāt mortuos rē vi-
uificat. Neq; enim pater iudicat quē
quam. sed omne iudiciū dedit filio.
vt omnes honorificent filiū. sicut ho-
norificant patrem qui misit illum.
Amen amen dico vobis. quia qui ver-
bum meū audit et credit ei qui me mi-
sit habet vitā eternā. et in iudiciū
non venit. sed transit a morte in vitā

CXXII

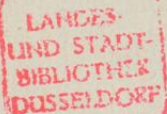
Dne qđ dat mihi p̄r zc. Jo. vi. Ante incip̄ illi euan. dixit ie. di. f.
Ego sū panis vitę qui venit ad me nō esuriet. z qui credit in me nō
sitiēt vnq̄. Tūc seq̄tur euā. illud (Dē qđ dat mihi p̄r ad mē veniet) p̄ fidē
formatā. Nam fides est fundamentū oīm meritōz (z euz q̄ venit ad me)
Tho. i. ad fidē z grām meritī (nō eijciā foras). i. nuncq̄ subtrahā ei grām
nec amicitia meā ab ip̄o diuidā. dūmō ip̄e per p̄ctm grām meā nō expel/
lat (qz descēdi de celo.)

Aliud euāgelii p̄ defunctis Jo. vi.

Aillo tē. D. i. d. f. Dē qđ dat mi
hi p̄r ad me veniet. z eū q̄ vēit ad me nō
eijciā foras. qz descēdi de celo. nō vt fa
ciā voluntatē meā. s̄ voluntatē eius q̄
misit me. .hec est em̄ voluntas ei⁹ qui
misit me p̄ris. vt oē qđ dedit mihi non
perdā ex eo. sed resuscitem illud in no
uissimo die. Hec ē volūtas patris mei
qui me misit. vt oīs qui videt filium et
credit in eum habeat vitam eternā. et
ego resuscitabo eū in nouissimo die

ret si eū meliorē a casu suo resurrectur non sensisset (sed resuscite illud i no
uissimo die) Tho. f. de morte ad gloriosam vitā (Hec ē aut volūtas p̄ris
mei qui me misit. vt omnis qui videt filium) Tho. s̄z passibilē z morta
lem. z cum hoc miracula facientē (z credit in eū) id est adheret ei sicut vni
vero deo p̄ miracula ductus ad fidē (habeat vitā eternā) L yza. si pleue
ret quod est infallibiliter verum in p̄destinatis. de quibus christus hic lo
quitur (z ego resuscitabo eum in nouissimo die) quo ad corpus vt sū gau
deat in corpore z anima.

Postilla Guillerini patiensē sacre theologie p̄fessor
eximij super ep̄stolas z euāgelia per totius anni cir
culū ad sensum literalē studiofissime collecta bene
emēdata et correctā finit Jm̄p̄ssa Anno christi M.
ccc. xci. Vicesima prima die mensis Julij

[illegible]

